

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi vakuutusyhtiölakia, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakiä, vakuutusyhdistyslakia, vakuutuskassalakia, eläkesäätiölakia, työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia ja vakuutusopimuslakia. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi erillinen laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voi-maantulosta. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettu niin sanottu Solvenssi II -direktiivi.

Vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa säädettäisiin, miten vakuutusyhtiölain säännöksiä sovellettaisiin pieneen vakuutusyhtiöön ja vakuutusyhdistykseen. Direktiivin mukaisia säännöksiä sovellettaisiin niihin vain, jos ne kuuluvat vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun ryhmään. Direktiivi ei koske työeläkevakuutusyhtiöitä. Tämän vuoksi eräitä työeläkeyhtiöihin sovellettavia voimassa olevan vakuutusyhtiölain säännöksiä siirrettäisiin työeläkevakuutusyhtiöstä annettuun lakiin.

Voimassa olevan vakuutusyhtiölain mukaiset vakavaraisuusvaatimukset korvattaisiin uusilla direktiivin mukaisilla säännöksillä.

Esityksen mukaan vakuutusyhtiöitä koskisi kaksi pääomavaatimusta: vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus. Pääomavaatimusten laskennassa otettaisiin huomioon kaikki olennaiset vakuutusyhtiöön kohdistuvat riskit. Vakuutusyhtiön olisi täy-

tettävä ehdotuksen mukaiset pääomavaatimukset riittävän hyvälaatuisella omalla varallisuudella.

Vakuutusyhtiölain vakuutusyhtiöiden valvontasäännöksiä täsmennettäisiin direktiivin mukaisesti. Finanssivalvonnan valvonta kohdistuisi erityisesti vakuutusyhtiön hallintojärjestelmään, markkinaehtoisesti arvostettuun taseeseen ja pääomavaatimusten täyttämiseen, mutta ei enää pääsääntöisesti tilinpäätöksen mukaiseen vastuuelvelkaan. Vakuutusyhtiölakiin lisättäisiin säännökset vakuutusyhtiön velvollisuudesta julkistaa vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevia tietoja.

Voimassa olevan vakuutusyhtiölain vakuutusyhtiöryhmittymien lisävalvontaa koskevat säännökset korvattaisiin direktiivin mukaisilla ryhmävalvonta säännöksillä. Ryhmävalvoja vastaisi vakuutusyhtiöryhmän valvonnasta. Suomessa ryhmävalvojana toimisi Finanssivalvonta. Kansainvälisten yritysryhmien valvontaa varten perustettaisiin valvontakollegioita. Lakiin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä tehtäisiin vastaavanlaisia muutoksia kuin vakuutusyhtiölakiin.

Finanssivalvonnasta annetun lain ryhmittymävalvontaa ja valvontakollegiota koskevat säännökset ulotettaisiin koskemaan myös vakuutusyhtiöryhmän ryhmävalvontaa.

Lisäksi tehtäisiin lähinnä teknisiä muutoksia vakuutuskassalakiin, eläkesäätiölakiin ja vakuutusopimuslakiin.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan Finanssivalvontaa koskevien tiettyjen valtuuksien osalta 1 päivänä huhtikuuta 2015 ja muutoin pääosin 1 päivänä tammikuuta 2016.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	7
1 JOHDANTO	7
2 NYKYTILA	8
2.1 Lainsäädäntö	8
2.1.1 Vakuutusyhtiölaki	8
2.1.2 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä	14
2.1.3 Vakuutusyhdistyslaki	15
2.1.4 Eläkesäätö- ja vakuutuskassalaki: lisäeläketoiminnan vakavaraisuusvaatimuksia koskevat säännökset	16
2.1.5 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä	16
2.1.6 Laki Finanssivalvonnasta	17
2.1.7 Laki Finanssivalvonnan valvonta-maksusta	18
2.1.8 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta	18
2.1.9 Vakuutussopimuslaki	18
2.1.10 Sosiaali- ja terveysministeriön asetukset	18
2.2 Käytäntö	19
2.2.1 Yleistä	19
2.2.2 Vakavaraisuus, pääomavaatimukset ja sijoitustoiminta	19
2.3 EU:n lainsäädäntö	22
2.3.1 EU:n lainsäädäntö: Solvenssi II -direktiivi	22
Määritelmät	24
2.3.5 Solvenssi II -direktiiviä täydentävä komission asetus	29
2.3.6 Tekniset sääntely- ja täytäntöönpanostandardit sekä ohjeet	29
2.3.7 Ulkomainen lainsäädäntö	30
2.4 Nykytilan arviointi	30
2.4.1 Vakuutusyhtiölaki	30
2.4.2 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä	34
2.4.3 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä	34
2.4.4 Vakuutusyhdistyslaki	34
2.4.5 Eläkesäätö- ja vakuutuskassalait	35
2.4.6 Laki Finanssivalvonnasta	35
2.4.7 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta	35
2.4.8 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta	35
2.4.9 Vakuutussopimuslaki	35
2.4.10 Sosiaali- ja terveysministeriön asetukset ja Finanssivalvonnan määräykset	35
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	36
3.1 Tavoitteet, toteuttamisvaihtoehdot ja jäsenvaltio-optiot	36
3.1.1 Tavoitteet	36
3.1.2 Toteuttamisvaihtoehdot	36
3.1.3 Jäsenvaltio-optiot	36
3.2 Keskeiset ehdotukset	38
3.2.1 Vakuutusyhtiölaki	38

3.2.2	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä.....	43
3.2.3	Laki työeläkevakuutusyhtiöistä.....	43
3.2.4	Vakuutusyhdistyslaki.....	43
3.2.5	Vakuutus-kassa- ja eläkesäätiölait.....	43
3.2.6	Laki Finanssivalvonnasta.....	44
3.2.7	Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta.....	44
3.2.8	Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta.....	44
3.2.9	Vakuutussopimuslaki.....	44
3.2.10	Sosiaali- ja terveysministeriön asetukset.....	44
3.3	Muut esitykseen vaikuttavat seikat.....	44
4	ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	45
4.1	Taloudelliset vaikutukset.....	45
4.1.1	Vaikutukset vakuutusyritysten toimintamenoihin ja tulokseen.....	45
4.1.2	Vaikutukset vakuutusyritysten vakavaraisuuteen.....	45
4.2	Vaikutukset vakuutusyritysten toimintaan ja vakuutuksenottajien asemaan.....	47
4.2.1	Yhtiön toimielinten tehtävät ja vastuut.....	47
4.2.2	Yhtiön vakavaraisuus ja riskienhallinta.....	48
4.2.3	Vaikutukset vakuutuksenottajien asemaan.....	49
4.3	Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	50
4.3.1	Sääntely-yhteistyö.....	50
4.3.2	Valvonta.....	50
4.4	Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	51
5	ASIAN VALMISTELU.....	52
5.1	Valmisteluvaiheet ja -aineisto.....	52
5.2	Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	53
6	RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	54
7	MUUT ESILLÄ OLLEET ASIAT.....	55
	YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT.....	56
1	LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	56
1.1	Vakuutusyhtiölaki.....	56
I OSA	Yleiset periaatteet, perustaminen, osakkeet ja takuuosuudet.....	56
1 luku	Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen ..	56
2 luku	Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa.....	59
3 luku	Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailta.....	62
II OSA	Hallinto, tilinpäätös ja tietojen julkistaminen.....	63
6 luku	Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen	63
7 luku	Tilintarkastus ja erityinen tarkastus.....	70
8 luku	Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni.....	71
8 a luku	Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistaminen	72
9 luku	Vastuuvelka kirjanpidossa.....	75
III OSA	Vakavaraisuus.....	80
10 luku	Varojen ja velkojen arvostaminen ja vastuuvelka vakavaraisuuslaskennassa	80
11 luku	Pääomavaatimukset.....	87
12 luku	Oma varallisuus vakavaraisuuslaskennassa.....	104
IV OSA	Henkivakuutus.....	110
13 luku	Henkivakuutus.....	110

	13 a luku	Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittaminen samassa vakuutusyhtiössä	110
	V OSA	Rahoitus	112
	14 luku	Osake- ja takuuosuusanti, optio- ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin ja takuuosuuksiin sekä osake- ja takuupääoman korottaminen	112
	15 luku	Luotonotto ja vakuuden antaminen	112
	VI OSA	Varojen jakaminen	113
	16 luku	Vakuutusyhtiön varojen jakaminen	113
	17 luku	Osake- ja takuupääoman alentaminen ja takuupääoman takaisinmaksu	113
	VII OSA	Yhtiönrakenteen muuttaminen ja yhtiön purkaminen	113
	19 luku	Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen	113
	20 luku	Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen	114
	21 luku	Vakuutuskannan luovuttaminen	114
	22 luku	Yhtiömuodon muuttaminen	115
	23 luku	Selvitystila ja konkurssi	116
	VIII OSA	Valvonta	118
	25 luku	Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta	118
	26 luku	Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta	125
	IX OSA	Seuraamukset ja oikeussuoja	153
	29 luku	Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset	153
	X OSA	Erinäiset säännökset	154
	30 luku	Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen	154
1.2	Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta		154
1.3	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä		158
	1 luku	Yleiset säännökset	158
	2 luku	Toiminnan aloittaminen ja lopettaminen	158
	3 luku	Valvonta	159
	4 luku	Toiminnan aloittaminen	159
	6 luku	Vakavaraisuus ja toiminnan harjoittaminen	160
	7 luku	Valvonta	162
	7 a luku	Sveitsin valaliitossa sijaitsevan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintaa koskevat erityiset säännökset	164
	10 luku	Vakuutuskannan luovuttaminen	165
	11 luku	Erinäiset säännökset	166
1.4	Vakuutusyhdistyslaki		166
	1 luku	Yleisiä säännöksiä	166
	2 luku	Vakuutusyhdistyksen perustaminen	167
	8 luku	Yhteisömuodon muuttaminen	167
	9 luku	Tilintarkastus ja erityinen tarkastus	167
	10 luku	Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen	168
	10 a luku	Toimintapääoma	169
	11 luku	Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö	170
	12 luku	Vakuutusyhdistysten valvonta	171
	12 a luku	Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvonta	171

	13 luku	Selvitystila ja konkurssi.....	171
1.5	Vakuutuskassalaki		172
	7 luku	Vakuutusmaksut, vastuovelka ja toimintapääoma.....	172
1.6	Eläkesäätiölaki.....		174
	6 luku	Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä toimintapääoma.....	174
1.7	Laki työeläkevakuutusyhtiöistä		174
	1 luku	Yleiset säännökset	174
	2 luku	Työeläkevakuutusyhtiön perustaminen	176
	4 luku	Yhtiön hallinto.....	176
	5 luku	Tilintarkastus	176
	6 luku	Vastuovelka	176
	7 luku	Vakavaraisuuspääoma	177
	11 luku	Erinäiset säännökset	177
1.8	Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo-	säännöksen 3 momentin kumoamisesta.....	178
1.9	Laki Finanssivalvonnasta		178
	1 luku	Yleiset säännökset	178
	3 luku	Valvontavaltuudet.....	178
	6 luku	Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö ulkomaan valvontaviranomaisen kanssa.....	179
1.10	Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta.....		179
	1 luku	Yleiset säännökset	179
	3 luku	Ryhmittymän taloudellisen aseman valvonta	180
1.11	Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta		180
1.12	Vakuutusopimuslaki.....		181
	2 luku	Vakuutuksesta annettavat tiedot	181
2	TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....		181
3	VOIMAANTULO		182
4	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....		182
4.1	Toimilupa		182
4.2	Valvonnasta sopiminen asianomaisten valvontaviranomaisten kesken.....		182
4.3	Poikkeaminen vakuutusyhtiölain soveltamisesta		183
4.4	Lakia alemman asteisten asetusten ja määräysten antamista koskevat valtuudet.....		184
	LAKIEHDOTUS.....		186
	1. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta.....		186
	2. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta.....		249
	3. Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta		255
	4. Laki vakuutusyhdistyslain muuttamisesta		264
	5. Laki vakuutuskassalain muuttamisesta		271
	6. Laki eläkesäätiölain muuttamisesta		274
	7. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta		276
	8. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain voi- maantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta		279
	9. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta		280
	10. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....		282
	11. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta.....		285

12. Laki vakuutussopimuslain 9 a §:n muuttamisesta.....	290
LIITE.....	291
RINNAKKAISTEKSTIT.....	291
1. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta.....	291
3. Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta	444
4. Laki vakuutusyhdistyslain muuttamisesta	463
5. Laki vakuutuskassalain muuttamisesta	487
6. Laki eläkesäätölain muuttamisesta	492
7. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta	496
9. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	502
10. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	506
11. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta.....	510
12. Laki vakuutussopimuslain 9 a §:n muuttamisesta.....	520

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Euroopan unionissa (EU) vakuutusalan sääntelyä on kehitetty vaiheittain 1970-luvulta alkaen. Vuonna 2002 hyväksyttiin rajallinen ja nopeutettu uudistus, jota toisinaan kutsutaan nimityksellä Solvenssi I. Hankkeen aikana selvisi, että lainsäädännöllisiä heikkouksia oli yhä olemassa. Tällaisiksi tunnistettiin muun muassa riskiherkkyyden puute, yhtenäismarkkinoiden toimivuuden rajoitukset, yritysryhmien valvonnan optimaalista heikommat järjestelyt sekä alojen välisen lähentämisen puute. Komission mukaan kansalliset valvontaviranomaiset eivät ole myöskään riittävästi soveltaneet yhteen valvontatoimiaan rajat ylittävissä tapauksissa. Komission mukaan nämä seikat puolsivat uusiin toimenpiteisiin ryhtymistä.

Ottaen huomioon EU:n nykyisen järjestelmän puutteet Solvenssi II -hankkeelle sovittiin seuraavat yleistavoitteet: syventää EU:n vakuutusmarkkinoiden yhdentymistä; parantaa vakuutuksenottajien ja edunsaajien suojaa; parantaa EU:n vakuutuksenantajien ja jälleenvakuutuksenantajien kansainvälistä kilpailukykyä; sekä parantaa sääntelyä. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY vakuutus- ja jälleenvakuutus toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annettiin 25 päivänä marraskuuta 2009. Solvenssi II -direktiivin oli tarkoitus tulla voimaan 31 päivänä lokakuuta 2012. Solvenssi II -direktiivissä 14 jälleeni-, henki- ja vahinkovakuutusdirektiiviä yhdistettiin, ja muutokset tehtiin tähän yhdistettyyn säädökseen. Osa Solvenssi II -direktiivin säännöksistä on siten jo pantu kansallisesti täytäntöön aikaisemmin.

Lissabonin sopimuksesta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttami-

seksi ja Euroopan finanssivalvontajärjestelmän luomisesta Euroopan valvontaviranomaisten perustamisineen seurasi kuitenkin tarve muuttaa direktiiviä ennen sen voimaantuloa. Solvenssi II -direktiivin voimaantulolle tarvittiin enemmän aikaa, mitä varten annettiin kaksi erillistä direktiiviä Solvenssi II -direktiivin voimaantulo- ja soveltamisajankohdan siirtämisestä (2012/23/EU ja 2013/58/EU).

Lisäksi Solvenssi II -direktiivin muuttamiseksi ja sen voimaantulon lykkäämiseksi annettiin 16 päivänä huhtikuuta 2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2014/51/EU) direktiivien 2003/71/EY ja 2009/138/EY sekä asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen) ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen) toimivaltuuksien osalta (jäljempänä Omnibus II -direktiivi). Omnibus II -direktiivi koskee pääasiassa vakuutussektoria ja Solvenssi II -direktiivin muuttamista. Esitedirektiiviin se aiheuttaa vain muutamia muutoksia. Omnibus II -direktiivin myötä Solvenssi II -direktiiviin tehdään useita yleisen tason teknisluonteisia ja sisällöllisiä muutoksia. Ensiksi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkevalvontaviranomaisten komitea (CEIOPS) korvataan uudella valvontaviranomaisella, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkevalvontaviranomaisella (jäljempänä myös EIOPA). Toiseksi Solvenssi II -direktiivissä määritellyt alemmanasteiset normienantovaltuutukset mukautetaan Lissabonin sopimuksen (Sopimus Euroopan unionin toiminnasta, jäljempänä myös SEUT) kanssa yhteensopiviksi siten, että ne muutetaan delegeoituja säännöksiä koskeviksi valtuutuksiksi SEUT 290 artiklan mukaisesti. Lisäksi Euroopan

vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle annetaan oikeus valmistella teknisiä standardeja (SEUT 290 ja 291 artikla).

Uutta Omnibus II -direktiivin mukaisessa sääntelyssä on yhtäältä se, että useiden asioiden suhteen otetaan käyttöön eripituisia siirtymäkausia, joiden aikana voidaan soveltaa erityisiä vaatimuksia varojen arvostuksesta, hallinnosta, valvontaviranomaisten ilmoituksesta ja tietojen julkistamisesta sekä oman varallisuuden määrittämisestä ja luokittelusta, vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardilaskentakaavasta sekä vakuutusteknisen vastuun laskennassa käytettävien menetelmien ja oletusten valinnasta. Toisaalta eurooppaosuuskunnat, siten kuin ne on määriteltä asetuksessa (EY) N:o 1435/2003, sisällytetään vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten hyväksyttävien oikeudellisten muotojen luetteloon.

Lisäksi 16 päivänä marraskuuta 2011 annettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/89/EU direktiivien 98/78/EY, 2002/87/EY, 2006/48/EY ja 2009/138/EY muuttamisesta finanssiryhmittymään kuuluvien rahoitusalan yhteisöjen lisävalvonnan osalta (jäljempänä finanssikonglomeraattidirektiivin muutosdirektiivi), jolla muutetaan muun muassa Solvenssi II -direktiivin ryhmävalvontaa koskevia määräyksiä. Finanssikonglomeraattidirektiivin muutosdirektiivi sisältää neljä artiklaa. Direktiivi on pantu kansallisesti täytäntöön sen 4 artiklaa lukuun ottamatta jo aikaisemmin. Solvenssi II -direktiivin ryhmävalvontaan kohdistuvat muutokset on jätetty tehtäväksi tämän esityksen yhteydessä. Eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta ryhmävalvontaa sovelletaan direktiivin perusteella myös rahoitusalan sekaholdingyhtiöön, josta on kansallisessa lainsäädännössä käytetty nimitystä ryhmittymän omistusyhteisö.

Solvenssi II -direktiiviä, finanssikonglomeraattidirektiivin muutosdirektiiviä 4 artiklan osalta sekä Omnibus II -direktiiviä nimitetään jatkossa tässä esityksessä yhteisesti Solvenssi II -direktiiviksi tai direktiiviksi, ellei toisin ilmoiteta. Direktiivin suurimmat vaikutukset kohdistuvat keskeisiin vakuutusyhtiön toimintaa sääteleviin asiakokonaisuuksiin. Näitä ovat vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä, pääoma- ja vakavaraisuusvaatimukset,

raportointi ja tietojen julkistaminen sekä valvonta.

Direktiivin säännökset on saatettava voimaan kansallisessa lainsäädännössä viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2015 ja niiden soveltaminen alkaa Finanssivalvontaa koskevien tiettyjen valtuuksien osalta 1 päivänä huhtikuuta 2015 ja muutoin pääosin 1 päivänä tammikuuta 2016. Direktiiviin sisältyy lisäksi useita eripituisia siirtymäaikoja.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

2.1.1 Vakuutusyhtiölaki

Vakuutusyhtiölaki (521/2008) on keskeisin vakuutusyhtiöiden toimintaa sääntelevistä säädöksistä. Vakuutusyhtiölain kokonaisuudistuksessa sekä sitä seuranneissa muutoksissa on pyritty ottamaan huomioon osakeyhtiölakiin (624/2006) tehdyt muutokset sekä vakuutusyhtiöitä koskevat EU-lainsäädännöstä johtuvat vaatimukset.

Vakuutusyhtiölakia sovelletaan suomalaisiin keskinäisiin ja osakeyhtiömuotoisiin vakuutusyhtiöihin (vakuutusyhtiö). Lisäksi sitä sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) määritellyllä tavalla työeläkevakuutusyhtiöihin. Vakuutusyhtiölain eräitä säännöksiä sovelletaan vakuutusyhdistyksissä todetun mukaisesti myös vakuutusyhdistyksiin (1250/1987). Laki sisältää säännökset muun muassa vakuutustoiminnan keskeisistä periaatteista, vakuutusyhtiön johdosta ja hallinnosta, vastuunvelasta, toimintapääomasta ja valvonnasta. Vakuutusyhtiöihin sovelletaan myös osakeyhtiölakia siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Voimassa olevan lain 1 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan vakuutusyhtiö voi olla yksityinen vakuutusosakeyhtiö tai yksityinen keskinäinen vakuutusyhtiö taikka julkinen vakuutusosakeyhtiö tai julkinen keskinäinen vakuutusyhtiö. Voimassa olevan lain 1 luvussa määritellään myös henkivakuutus ja vahinkovakuutus, jälleenvakuutusyhtiö ja jälleenvakuutuskytkösyhtiö, osakas, vakuutusvelkoja, vakuutussaatava, vakuutusomistusyhteisö, palveluyritys, merkittävä sidonnaisuus ja ETA-valtio. Lain pykälisiin sisältyy myös yksittäisiä

muita käsitteitä. Lisäksi lain 26 luvun 1 §:ssä on määritelty kyseisessä luvussa käytetyt ryhmävalvontaa koskevat käsitteet.

Hallintojärjestelmä: vakuutusyhtiön johto ja luotettavaa hallintoa koskevat periaatteet

Vakuutusyhtiölain 6 luvussa säädetään vakuutusyhtiön johdosta, hallituksen jäsenistä, hallituksen ja toimitusjohtajan kelpoisuudesta, hallintoneuvostosta, toiminnoista, vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallintajärjestelmästä. Lisäksi vakuutusyhtiöihin sovelletaan eräitä osakeyhtiölain johtoa koskevia säännöksiä.

Voimassa olevan lain 6 luvun 2 §:n mukaan vakuutusyhtiön johtoon kuuluvat toimitusjohtaja, hallitus ja hallintoneuvosto. Näistä toimitusjohtaja ja hallitus ovat pakollisia toimielimiä. Vakuutusyhtiön johdon on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi johdolla on velvollisuus johtaa vakuutusyhtiötä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Vakuutusyhtiön johdon tulee kuitenkin ottaa toiminnassaan huomioon myös sisällöltään laajemman luotettavaa hallintoa koskevan periaatteen asettamat vaatimukset. Laissa ei kuitenkaan säädetä luotettavaa hallintoa koskevan periaatteen sisällöstä, koska se määräytyy käytännön liike-elämässä jatkuvasti muun muassa hallinnointikoodin corporate governance -suositusten kautta.

Vakuutusyhtiölaki sisältää yleisluonteiset säännökset riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Voimassa olevan lain 6 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan yhtiöllä on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä hallintojärjestelmä, jossa vastuualueet on määritelty sekä jaettu ja erotettu toisistaan ja joka tekee mahdolliseksi terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen liiketoiminnassa sekä varmistaa tiedonkulun yhtiössä. Hallintojärjestelmän on täytettävä 9—20 §:ssä säädetyt vaatimukset. Mainituissa pykälissä säädetään erityistä kelpoisuutta vaativista toiminnoista, riskienhallintajärjestelmästä, -strategiasta ja -toiminnosta, riski- ja vakavaraisuusarviosta, asiakkaan tuntemisesta, sisäisestä valvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta, ulkoistamisesta, palkitsemisesta

sekä aktuaaritoiminnosta ja vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta. Käytännössä tarkemmat määräykset sijoitussuunnitelmasta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallintajärjestelmistä annetaan Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa (6 luvun 21 §).

Hallintojärjestelmää koskevat vaatimukset on pääosin sopeutettu Solvenssi II -direktiivin mukaisiksi lailla 981/2013.

Vastuuvelka, vakavaraisuus ja pääomavaatimukset

Vakuutusyhtiön vakuutussopimuksista aiheutuvaa vastuuta eli vastuuvelkaa koskevat säännökset ovat vakuutusyhtiölain 9 luvussa.

Voimassa olevan lain 9 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla vastuuvelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta, sekä siihen luetaan myös vastuu 13 luvun 2 §:n mukaisista lisäeduista. Voimassa olevan lain 9 luvun 2 §:n 1 momentissa vakuutusmaksuvastuulla tarkoitetaan erää, joka on varattu tulevien vakuutustapahtumien maksamista varten. Se vastaa voimassa olevissa vakuutussopimuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä vakuutuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettyinä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla ja lisättyinä kesken sovitun vakuutusajan rauenneista vakuutuksista mahdollisesti aiheutuvan vastuun pääoma-arvolla. Vakuutusmaksuvastuu voidaan laskea toisinkin 9 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetyissä tilanteissa.

Voimassa olevan lain 9 luvun 3 §:n mukaan korvausvastuu tarkoittaa niitä korvauksia, jotka on suoritettava jo sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta mutta jotka ovat vielä maksamatta. Korvausvastuuseen sisältyy myös tasoitusmäärä. Tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta riskiteoreettisesti laskettavaa määrää. Tasoitusmäärällä on ala- ja yläraja.

Henkivakuutusyhtiön tasoitusmäärän ala- ja ylärajat määräytyvät vakuutustoiminnan riskillisyyden, riskiliikkeen satunnaisheilahdun ja suurimman omalla vastuulla olevan riskisumman perusteella. Yhtiöllä tulee olla laskuperusteet tasoitusmäärälle ja tasoitusmäärän ala- ja ylärajalle. Muulla tavalla hen-

kivakuutusyhtiön tasoitusmäärää ei säännellä.

Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärää sen sijaan säännellään täsmällisemmin. Lain mukaan vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän ylärajalla tarkoitetaan määrää, jonka katsotaan riskiteoreettisten laskelmien perusteella jälleenvakuutus ja muut vastaavat riskinsiirtomenetelmät huomioon ottaen olevan kohtuullista vakuustoittoiminnan jatkumisen kannalta. Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärälle tulee olla laskuperusteet, joille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän rajoista ja tasoitusmäärsiirrosta säädetään varsin yksityiskohtaisesti sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista (1144/2011). Tasoitusmäärsiirto lasketaan lajiryhmittäin. Tasoitusmäärää kartutetaan, kun vahinkosuhte on alempi kuin aikaisempien vuosien vahinkosuhteiden keskiarvo. Päinvastaisessa tilanteessa tasoitusmäärää puretaan. Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän enimmäismäärä riippuu yhtiön toiminnan laajuudesta ja riskillisyydestä. Tasoitusmäärällä on myös tavoitevyöhyke, jonka alapuolella tasoitusmäärää voidaan lisäkartuttaa ja jonka yläpuolella sen kasvua pyritään rajoittamaan. Tasoitusmäärän mitoitus perustuu 1980-luvun alussa tehtyyn tutkimukseen.

Lisäksi henkivakuutusten osalta voimassa olevan lain 13 luvun 2 §:n nojalla on mahdollista, että vakuutuksille on vakuutus sopimuksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisäetuihin. Tällainen lisäetuus on sisällytettävä vastuuvelan laskentaan.

Voimassa olevan lain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan vakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vastuuvelan määrittämiseksi. Vakuutusyhtiön on pystyttävä kohtuudella arvioiden kaikissa tilanteissa vastaamaan vakuutus sopimuksista aiheutuvista velvoitteistaan. Finanssivalvonta valvoo niiden lainmukaisuutta osana vakavaraisuusvalvontaa. Luvun 1 §:n 3 momentin nojalla vastuuvelan laskuperusteille ei haeta ennakkohyväksyntää valvontaviranomaiselta. Luvun 11 §:n nojalla vastuuvelan laskuperusteet

kuitenkin toimitetaan Finanssivalvonnalle ennen niiden käyttöönottoa. Jos valvojalla on syytä olettaa, että vastuuvelka ei ole lain edellyttämällä tavalla riittävä, se voi vaatia ennakkovahvistuksen vahinkovakuutuksen vastuuvelan määrittämisessä noudatettaville tilastollisille ja korkoutusta koskeville menetelmille. Vastuuvelan laskemista säännellään vakuutusyhtiölain lisäksi Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa.

Vastuuvelan kirjanpitoon ja tilinpäätökseen kirjaamista koskevat säännökset perustuvat muun muassa vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä annettuun direktiiviin 91/674/ETY. Vakuutusyhtiön kirjanpitoon sovelletaan kirjanpitolaikaa (1336/1997) ja kirjanpitoasetusta (1339/1997). Vakuutusyhtiölain 8 luvussa ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (614/2008 ja 615/2008) annetaan täydentäviä ja kirjanpitolainsäädäntöä tarkentavia säännöksiä vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistyksien tilinpäätösten, konsernitilinpäätösten ja toimintakertomusten laatimisesta ja niiden sisällöstä.

Vastuuvelka merkitään vakuutusyhtiön kirjanpitoon, ja se esitetään tilinpäätöksessä vastattavaa-puolella vieraan pääoman eränä.

Vakuutusyhtiöt voivat soveltaa kirjanpidossaan hankintamenoperiaatetta ja tämän vaihtoehtona sijoitusomaisuuteen kuuluvien varojen ja tiettyjen velkojen osalta käypään arvoon arvostamista. Konsernitilinpäätösten laadinnassa vakuutusyhtiöt voivat soveltaa EU:ssa hyväksytyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS -standardit). Julkiset yhtiöt ovat velvolliset laatimaan konsernitilinpäätöksensä kyseisten standardien mukaisina. Käytännössä vakuutusyhtiöt ovat valinneet kirjanpidossaan suoriteperusteisen hankintamenoperiaatteen soveltamisen.

Vastuuvelan riittävyttä seuraavat vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko, tilintarkastaja ja toimivaltaisena viranomaisena Finanssivalvonta.

Vastuuvelan kattamisesta säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvussa. Säännökset perustuvat niihin vakuutusdirektiiveihin, jotka ehdotetaan korvattavaksi Solvenssi II -direktiivin sääntelyllä. Koska vastuuvelan katteena olevat varat on tarkoitettu turvaamaan yhtiön suoriutumisen vakuutus sopimuksista johtu-

vista maksuvelvoitteista, varojen sijoittamiselle asetetaan vaatimuksia ja rajoituksia sijoitusten varmuuden, tuoton ja rahaksi muutettavuuden turvaamiseksi. Voimassa olevan lain 10 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan yhtiön on vastuvelan kattamiseksi otettava sijoitustoiminnassaan huomioon harjoittamansa vakuutustoiminnan laatu. Yhtiön on huolehdittava sen mukaisesti katteeseen kuuluvien varojen varmuudesta, tuotosta, rahaksi muutettavuudesta sekä asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Luvun 4 §:n 3 momentissa säädetään tarkemmin siitä, millä varoilla vastuuelka voidaan kattaa.

Voimassa olevan lain 10 luvun 7—22 §:n nojalla vastuuelkaa vastaava määrä voidaan sijoittaa vain tiettyihin, tarkemmin määriteltäviin omaisuuslajeihin. Vakuutusyhtiölaissa on myös määritelty enimmäismäärät erityyppisille sijoituksille.

Voimassa olevan lain 10 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan vastuvelan katteena olevat varat arvostetaan, kirjanpidosta poiketen, lähtökohtaisesti niiden käypään arvoon arvioitaessa varojen riittävyttä.

Vakuutusyhtiölain 11 ja 12 luvuissa säädetään vakuutusyhtiön vakavaraisuusvaatimuksista. Lain 11 luvussa säädetty toimintapääomavaatimus perustuu henkivakuutusyhtiöiden osalta direktiiviin 2002/83/EY ja vahinkovakuutusyhtiöiden osalta direktiiviin 73/239/ETY (sitä kuin sitä on muutettu direktiiveillä 88/357/ETY, 92/49/ETY ja 2002/13/EY) ja jälleenvakuutusyhtiöiden osalta direktiiviin 2005/68/EY.

Lain 11 luvussa säädetään vakuutusyhtiön toimintapääomasta ja takuumäärästä. Luvun 1 §:n mukaan toimintapääomalla tarkoitetaan määrää, jolla vakuutusyhtiön varat ylittävät yhtiön velat ja muut velkoihin rinnastettavat sitoumukset. Toimintapääomaan laskettavista eristä, niiden käyttämisestä koskevista ehdoista, rajoituksista ja vähennyksistä säädetään tarkemmin luvun 2—6 §:ssä. Vakuutusyhtiön on täytettävä jatkuvasti 11 luvun mukaiset toimintapääomavaatimukset ottaen huomioon, että toimintapääoman riittävyttä arvioitaessa varat arvostetaan niiden käypään arvoon.

Voimassa olevan lain 11 luvun 7—22 §:ssä määritellään erikseen toimintapääoman vähimmäismäärän laskemisperiaatteet vahinko-

, henki- ja jälleenvakuutusyhtiöille. Jos toimintapääoma laskee alle vähimmäismäärän, luvun 25 §:n nojalla vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Jos toimintapääoman määrä laskee luvun 19 §:ssä tarkoitetun takuumäärän alapuolelle, vakuutusyhtiöllä on luvun 26 §:n nojalla velvollisuus toimittaa Finanssivalvonnalle lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Luvun 19 §:ssä määritelty takuumäärä tarkoittaa sitä toimintapääoman vähimmäismäärää, jonka alittuessa vakuutusyhtiö on asetettava selvitystilaan. Takuumäärä on yksi kolmasosa toimintapääomasta, kuitenkin vähintään laissa säädetyn euromääräisen vähimmäismäärän suuruinen.

Lain 12 luvussa säädetään vakuutusyhtiön vakavaraisuusasetuksen ennakoivasta valvonnasta. Sääntely on kansallista.

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuutta valvotaan ennakoivasti niin sanotun solvenssitestin avulla. Solvenssitestillä testataan yhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman eli tasoitusmäärän ja tietyillä erillä korjatun toimintapääoman yhteismäärän riittävyttä. Luvun 10 §:n mukaan oikaistulla vakavaraisuuspääomalla on kaksi valvontarajaa: vähimmäismäärä ja tavoiteraja. Luvun 13 §:ssä on säädetty vähimmäis- ja tavoiterajojen laskennasta, joiden rajojen puitteissa vakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman tulisi pysyä. Luvun 10 §:n nojalla valvontarajojen laskennassa otetaan huomioon vakuutusyhtiön sijoitus- ja vakuutustekniset riskit sekä suurin mahdollinen yhtiön omalle vastuulle jäävä korvausmäärä yksittäisestä vahinkotahtumasta.

Valvontarajojen laskennasta säädetään tarkemmin luvun 12 §:ssä sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista (1144/2011).

Henkivakuutusyhtiöiden riskiasemaa puolestaan testataan 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettulla perusvaatimustestillä ja jatkuvuusvaatimustestillä. Perusvaatimustestillä mitataan yhtiön kykyä vastata vakuutus sopimusten mukaisista eduista myöntämättä uusia harkinnanvaraisia lisäetuja ja jatkuvuustestillä yhtiön kykyä noudattaa henkivakuutuksen

kohtuusperiaatetta. Testien tarkoituksena on havaita henkivakuutusyhtiön vakavaraisuus- aseman heikkeneminen tarpeeksi ajoissa, jo ennen toimintapääoman laskemista lähelle minimirajoja. Testeillä otetaan huomioon yhtiön vakuutustekniset riskit, sijoituksiin ja vastuuvelkaan liittyvät markkinariskit sekä yhtiön vastapuoli- ja operatiiviset riskit.

Riskien laskennasta säädetään tarkemmin luvun 4 §:ssä sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa henkivakuutusyhtiön ennakkoivaan valvontaan liittyvien pääomavaatimusten laskennasta (609/2008) ja Finanssivalvonnan määräyksissä.

Vakuutusyrittäjäryhmittymiä koskevat lisäksi vakuutusyhtiölain 26 luvussa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

Vakuutusyhtiön valvonta

Vakuutusyhtiöiden pääasiallinen valvontaviranomainen on vuoden 2009 alusta lähtien ollut Finanssivalvonta, vaikkakin myös esimerkiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on eräitä vakuutusyhtiöiden valvontaan liittyviä tehtäviä. Finanssivalvonnan toimivallasta ja sen tehtävistä säädetään pääosin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008). Valvontatehtävänsä suorittamiseksi Finanssivalvonnalle on säädetty erilaisia valvontavaltuuksia, jotka sisältävät muun muassa tiedon- saantioikeuden sekä oikeuden suorittaa tarkastuksia vakuutusyhtiön toimitiloissa.

Vakuutusyhtiölain 25 luvun 1 §:n mukaan Finanssivalvonta valvoo, että vakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa. Erityisesti sen tehtävänä on valvoa, että vakuutusyhtiön vakavaraisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjestetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla. Finanssivalvonnan on myös valvottava, että yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat. Lisäksi Finanssivalvonta valvoo vakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Vakuutusyhtiön on 25 luvun 3 §:n mukaan ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Finanssivalvonnalle sen määräämät tiedot yhtiön taloudellisesta asemasta. Henkivakuutusyhtiön on toimitettava myös selostus vastuuvelan laskemisesta ja tutkimus vakuutus-

toiminnasta. Samoin vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys toiminnastaan vuosittain, siten kuin Finanssivalvonta erikseen määrää. Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on toimitettava oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä konsernitilinpäätöksensä Finanssivalvonnan määräämässä ajassa.

Voimassa olevan lain 25 luvun 9 §:n mukaan Finanssivalvonta voi määrätä yhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoon määrääjäksi, jos yhtiö ei täytä laissa säädettyjä vakavaraisuusrajoja koskevia vaatimuksia. Kielto voidaan määrätä, jos vakuutusyhtiö ei täytä vaatimuksia vastuuvelan määrästä ja katteesta. Kielto tulee kyseeseen myös, jos toimintapääoma alittaa takuumäärän, tai jos yhtiö ei täytä toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia ja Finanssivalvonnalla on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän, tai jos Finanssivalvonta katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan. Finanssivalvonnalla on Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla myös mahdollisuus rajoittaa määrääjäksi vakuutusyhtiön toimiluvan mukaista toimintaa tai lopulta peruuttaa yhtiön toimilupa kokonaan.

Voimassa olevan lain 25 luvussa on lisäksi tarkempia säännöksiä luovutus- ja panttauskiellon sisällöstä, ilmoittamisesta, oikeusvaikutuksista, suhteesta erillistäytäntöönpanoon (ulosmittaus ja turvaamistoimi), peruuttamisesta ja täytäntöönpanosta, kieltoa valvovan asiamiehen asemasta, oikeuksista ja velvollisuuksista sekä pantti-velkojan asemasta.

Ryhmävalvonta: vakuutusyrittäjäryhmittymän lisävalvonta

Vakuutusyrittäjäryhmittymän lisävalvonnasta säädetään vakuutusyhtiölain 26 luvussa. Näiden säännösten tarkoituksena on estää se, että vakuutusyrittäjäryhmittymässä käytettäisiin samaa pääomaa useamman yhtiön toimintapääomavaatimusten täyttämiseen. Vaikka ryhmittymään kuuluvat yksittäiset vakuutusyrittäjät täyttävät laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset, ryhmittymän on myös kokonaisuutena täytettävä taloudellista asemaa koskevat säännökset.

Jollei voimassa olevan lain 26 luvun 2 a ja 3 §:stä muuta johdu, luvun 2 §:n nojalla lisä-

valvonnan alaisuuteen kuuluvat sellaiset vakuutusyritykset, jotka ovat osakasyrityksinä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä, jälleenvakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä ja sellaiset vakuutusyritykset, joiden emoyritys on vakuutusomistusyhteisö, jälleenvakuutusyritys, kolmannen maan vakuutusyritys tai monialaomistusyhteisö.

Ryhmään kuuluvien yhtiöiden on laadittava luvun 2 §:n 2 momentin ja 5 §:n 1 ja 2 momentin nojalla mukautettu vakavaraisuuslaskelma aina, kun vakuutusyhtiön suora tai välillinen omistusosuus toisesta vakuutusyhtiöstä on vähintään 20 prosenttia pääomasta tai äänimäärästä, tai kun vakuutusyhtiön emoyrityksenä on vakuutusomistusyhteisö. Vakavaraisuuslaskelmaan sisällytetään ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten ja vakuutusomistusyhteisön lisäksi myös luotto- ja rahoituslaitokset sekä sijoituspalveluyritykset.

Luvun 7 §:n 2 momentti sisältää mukautetun vakavaraisuuden määritelmän. Vakuutusyrityksen mukautetulla vakavaraisuudella tarkoitetaan mukautetun toimintapääoman ja mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän erotusta, näiden erien laskennasta säädetään tarkemmin luvun 7—11 §:ssä. Mukautettu toimintapääoma saadaan korjaamalla vakuutusyrityksen toimintapääomaa niin, että vakuutusyrityksen omistamien vakuutusyritysryhmittymään kuuluvien vakuutusyritysten, jälleenvakuutusyritysten ja vakuutusomistusyhteisöjen osakkeiden tai osuuksien arvot vastaavat niiden toimintapääomien arvoja. Mukautetusta toimintapääomasta vähennetään sellaiset toimintapääoman erät, jotka ovat peräisin keskinäisestä rahoituksesta vakuutusyrityksen ja jonkin muun vakuutusyritysryhmittymään kuuluvan yrityksen välillä. Omistajan toimintapääomasta vähennetään myös maksamatta oleva osakepääoma tai takuupääoma.

Voimassa olevan lain 26 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentin sekä 5 §:n 1 ja 2 momentin nojalla lisävalvonnan alaisen yrityksen on toimitettava mukautettu vakavaraisuuslaskelma Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä. Luvun 12 §:n 1 momentissa säädetään, että jos vakuutusyritysryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön mukautettu vakavaraisuus on laskelman mukaan negatiivinen,

yhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Voimassa olevan lain 26 luvun 13 §:n nojalla Finanssivalvonta valvoo myös keskinäisiä liiketoimia vakuutusyhtiön ja sen sidosyritysten, omistajayrityksen ja omistajayrityksen sidosyritysten välillä. Liiketoimien valvonnan piirissä ovat myös muut sidosyritykset kuin finanssialan yritykset. Yhtiön on ilmoitettava merkittävistä keskinäisistä liiketoimista Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa. Jos Finanssivalvonta näiden tietojen perusteella katsoo yhtiön vakavaraisuuden olevan tai saattavan olla vaarassa, yhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Jos vakuutusyhtiö kuuluu yritysryhmään, joka koostuu vakuutus- ja rahoitusalan yrityksistä, siihen voidaan tiettyjen edellytysten täytyessä soveltaa lisäksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia (699/2004). Laki sisältää tällaisen yritysryhmän vakavaraisuutta koskevia säännöksiä, esimerkiksi ryhmittymän omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (18 §). Laissa säädetään myös valvontaviranomaisten yhteistyöstä (31 §).

Raportointi ja tietojen julkistaminen

Vakuutusyhtiön julkinen raportointi perustuu tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa esitettyihin tietoihin.

Vakuutusyhtiölain 8 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan jollei tässä luvussa toisin säädetä, vakuutusyhtiön tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja konsernitilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia. Pykälän 2 ja 3 momentin mukaan vakuutusyhtiön tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja konsernitilinpäätökseen ei kuitenkaan sovelleta useita kirjanpitolain säännöksiä. Vakuutusyhtiölain 8 luvussa on säädetty nimenomaiset säännökset asioista, joihin ei sovelleta kirjanpitolain säännöksiä. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (614/2008 ja 615/2008) annetaan täydentäviä ja kirjanpitolainsäädäntöä tarkentavia säännöksiä vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistyksien tilinpäätösten, konsernitilin-

päätösten ja toimintakertomusten laatimisesta ja niiden sisällöstä.

Vakuutusyhtiölain 25 luvun 3 §:n mukaan vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedot yhtiön taloudellisesta asemasta. Näihin tietoihin kuuluvat muun muassa tilinpäätös ja toimintakertomus. Vakuutusyhtiöt toimittavat lisäksi Finanssivalvonnalle sen suorittaman valvonnan kannalta tarpeellisia muita tietoja. (Määräykset ja ohjeet 2/2011: Vakuutusmarkkinoilla toimivan yhteisön valvonta-asiakirjojen toimittaminen Finanssivalvonnalle).

Listatun vakuutusyhtiön on lisäksi noudatettava raportoinnissaan arvopaperimarkkinalain 6—10 luvussa (746/2012) säädettyjä vaatimuksia sekä Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista koskien vakuutusyhtiön hallintoa säädetään 6 luvun 21 §:ssä. Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista koskien vakuutusyhtiölain 10 lukua (Vastuuvelan kattaminen) säädetään sen luvun 24 §:ssä, koskien lain 11 lukua (Toimintapääoma ja takuumäärä) sen luvun 28 §:ssä, koskien 12 lukua (Vakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoiva valvonta) sen luvun 16 §:ssä sekä koskien valvontaa 25 luvun 24 §:ssä ja 26 luvun 21 §:ssä.

2.1.2 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä

Lähtökohtaisesti kaikkiin Suomessa vakuutustoimintaa harjoittaviin ulkomaisiin vakuutusyhtiöihin sovelletaan lakia ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (398/1995). Voimassa olevan lain 3 §:n mukaan lakia ei kuitenkaan sovelleta 1) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuun toimintaan; eikä 2) yhteisön rinnakkaisvakuutustoimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 78/473/ETY tarkoitettuun sellaiseen rinnakkaisvakuutustoimintaan, johon ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö osallistuu ulkomaisesta toimipaikasta käsin muuna kuin johtavana vakuutuksenantajana.

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa vakuutusyhtiöt on jaettu kahteen ryhmään sen mukaan, onko niiden kotipaikka Euroopan talousalueella (ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt) vai sen ulkopuolella (kolmannen maan vakuutusyhtiöt).

Voimassa olevan lain 7 §:n 1 momentin nojalla ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa sijoitautumisoikeuden perusteella kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen ilmoitettua siitä Finanssivalvonnalle. Voimassa olevan 5 §:n nojalla ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutustoimintaa myös vapaan tarjonnan periaatteen mukaisesti. Tällä tarkoitetaan joko sitä, että ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö harjoittaa jälleenvakuutustoimintaa Suomessa, tai tekee muussa ETA-alueen toimipaikassa kuin Suomessa vahinkovakuutussopimuksen, joka liittyy Suomessa sijaitsevaan riskiin taikka henkivakuutussopimuksen Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön kanssa tai oikeushenkilön kanssa, jonka Suomessa sijaitsevaan toimipaikkaan sopimus liittyy.

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön vakavaraisuutta valvoo sen kotivaltion valvontaviranomainen myös sen muussa ETA-valtiossa sijaitsevan sivuliikkeen osalta. Finanssivalvonnalla on ainoastaan rajoitettu toimivalta ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen toiminnan valvonnassa. Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettu lain 14 a §:n nojalla Finanssivalvonta valvoo, että lisäeläke-toimintaa harjoittava ETA-vakuutusyhtiö noudattaa Suomessa harjoittamansa toiminnan osalta 13 b §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittua sosiaali- ja työlainsäädäntöä sekä 2 kohdassa mainittuja tiedonantösäännöksiä. Finanssivalvonta voi esimerkiksi tehdä tarkastustoimenpiteitä taikka asettaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön Suomessa sijaitsevaa omaisuutta luovutus- ja panttauskieltoon.

Vastaavasti Finanssivalvonnasta annetun lain 57 §:n nojalla Finanssivalvonta voi ryhtyä tarpeellisiin mainitun lain 3 ja 4 luvun mukaisiin toimenpiteisiin, jos toisen ETA-valtion valvontaviranomainen ilmoittaa, että Finanssivalvonnan valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva ei noudata toimintansa kyseisen valtion lainsäädäntöä tarjotes-

saan siellä palveluja. Finanssivalvonnan on ilmoitettava kyseisen valtion valvontaviranomaiselle toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt.

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 18 §:n mukaan kolmannen maan vakuutusyhtiö ei saa harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutustoimintaa Suomessa ilman Finanssivalvonnan antamaa toimilupaa. Suomessa tapahtuvaa ensivakuutustoimintaansa varten yhtiön on perustettava tänne sivuliike, jota johtaa Finanssivalvonnan hyväksymä pääasiamies. Voimassa olevassa laissa on säädetty tarkempia säännöksiä perustamismenettelystä ja pääasiamiehestä (20—27 §).

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeelle on voimassa olevassa lain 28 §:ssä puolestaan säädetty peruspääomavaatimukset. Sivuliikkeellä on siten tietyt Suomessa sijaitsevien varojen vähimmäismäärät, jotka sen on täytettävä voidakseen toimia Suomessa. Lisäksi voimassa olevan lain 29 §:ssä säädetään vakuudesta, eli siitä osasta ensivakuutustoimintaa harjoittavan sivuliikkeen peruspääomaa, joka on talletettava Suomessa toimivaan luottolaitokseen Finanssivalvonnan määräämin ehdoin. Vakuutena olevia varoja saadaan käyttää ainoastaan sellaisten vakuutussopimuksiin perustuvien velkojen maksamiseen, jotka koskevat yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa. Vakuuden on aina oltava vähintään sivuliikkeen toimintapääoman vähimmäismäärän suuruinen, ja sen on sisällettävä vastuuvelan katteeksi kelpaavia ja Finanssivalvonnan antamien tarkempien määräyksien mukaisia arvopapereita tai sitoumuksia.

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 33 §:n mukaan kolmannen maan vakuutusyhtiön on laskettava vastuuvelka Suomessa harjoittamansa toiminnan osalta. Se muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta samalla tavalla kuin kotimaisilla vakuutusyhtiöillä. Vastuuvelan kattamiseen sovelletaan vakuutusyhtiölain säännöksiä sillä lisäyksellä, että ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 34 §:n nojalla katteeseen kuuluvien varojen on sijaittava Suomessa, eikä kattamiseen saa käyttää sivuliikkeen asettamaa vakuutta.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma, jälleenvakuu-

tus ja muut sivuliikkeen vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla. Toimintapääoman laskemiseen sovelletaan soveltuvin osin samoja vakuutusyhtiölain säännöksiä kuin kotimaisten yhtiöidenkin kohdalla. Laskelma toimintapääomaa koskevien vaatimusten täyttämiseksi on toimitettava Finanssivalvonnalle sen määräämänä aikana.

Vakavaraisuusaseman ennakoivan valvonnan ja tasoitusmäärän osalta sovelletaan myös vakuutusyhtiölain säännöksiä. Kolmannen maan vakuutusyhtiölle voidaan myöntää lupa poiketa peruspääomaa, vakuutusta ja toimintapääomaa koskevista vaatimuksista, jos sillä on toimilupa vakuutustoiminnan harjoittamiseen muussa ETA-valtiossa, ja jos yhtiön koko ETA-alueella harjoittaman ensivakuutustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa muun ETA-valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen.

Sijoitussuunnitelma on laadittava kolmannen maan vakuutusyhtiön pääasiamiehen toimesta siten, kuin Finanssivalvonta on määrännyt.

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 38 §:n mukaan kolmannen maan vakuutusyhtiöiden valvonta ja tarkastus Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen osalta kuuluvat Finanssivalvonnalle. Jos sivuliike ei täytä sille asetettuja taloudellisia vaatimuksia, Finanssivalvonta voi lain 46 §:ssä säädettyissä tilanteissa muun muassa vaatia yhtiöltä sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa tai lyhyen aikavälin rahoitus-suunnitelmaa, korottaa sivuliikkeen toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta tai 47 §:n nojalla määrätä sivuliikkeen Suomessa sijaitsevaa omaisuutta luovutus- ja panttauskieltoon. Lisäksi Finanssivalvonnalla on Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n mukaiset oikeudet esimerkiksi peruuttaa kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen toimilupa.

2.1.3 Vakuutusyhdistyslaki

Vakuutusyhdistyksiä ja vakuutusyhdistystoimintaa säännellään vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987). Laki sisältää vastaavan tyyppiiset yhteisöoikeudelliset säännökset vakuutusyhdistyksistä kuin vakuutusyhtiölaki

(521/2008) vakuutusyhtiöistä. Laissa säädetään muun muassa vakuutusyhdistyksen perustamisesta, johdosta ja hallinnosta, osakkaista, tilintarkastuksesta, tilinpäätöksestä, vakuutusyhdistyksen vakavaraisuudesta, valvonnasta, selvitystilasta, purkamisesta ja sulautumisesta sekä vakuutuskannan luovuttamisesta. Vakuutusyhdistyslaki vastaa vakuutusyhtiölaissa omaksuttuja yleisiä yhteisöoikeudellisia periaatteita siinä määrin kuin se on mahdollista ottaen huomioon vakuutusyhdistystoiminnan erityispiirteet. Vakuutusyhdistyslakia on kuitenkin yleensä muutettu vastaamaan vakuutusyhtiölakia, kun viimeksi mainittua lakia on muutettu (Hallituksen esitys 181/2009 vp, s. 4).

Vakuutusyhdistykset ovat osakkaiden keskinäiseen vastuuseen perustuvia, yleensä pienehköjä, vakuutuslaitoksia, joiden toiminta-alue käsittää enintään 40 kuntaa yhtenäisellä alueella tai jotka harjoittavat ainoastaan kalastusvälineiden vakuutusta. Yhdistykset harjoittavat vahinkovakuutustoimintaa. Yhdistyksiltä on nimenomaisesti kielletty henkivakuutuksen, lakisääteisen vakuutuksen, vakuutusluokista annetussa laissa (526/2008) tarkoitettua vahinkovakuutusluokkiin 14 ja 15 kuuluvan vakuutuksen ja kymmentä vuotta pitemmäksi ajaksi annettavan vakuutuksen harjoittaminen. Vakuutusyhdistykset on laissa jaettu pieniin vakuutusyhdistyksiin, joiden vakuutusmaksutulo on enintään viisi miljoonaa euroa vuodessa, ja suuriin vakuutusyhdistyksiin, joiden vakuutusmaksutulo ylittää mainitun määrän. Vakuutusyhdistys määritellään suureksi vakuutusyhdistykseksi myös silloin, kun se harjoittaa vastuuvakuutusta muuten kuin liitännäisvakuutuksena tai jos vähintään puolet yhdistyksen maksutulosta tulee muilta kuin yhdistyksen jäseniltä. Euroopan unionin vakuutustoimintaa sääteleviä direktiivejä sovelletaan pakottavina vain suuriin vakuutusyhdistyksiin.

2.1.4 Eläkesäätiölaki ja vakuutuskassalaki: lisäeläketoiminnan vakavaraisuusvaatimuksia koskevat säännökset

Eläkesäätiölaki (1774/1995) koskee työnantajan perustamaa eläkesäätiötä. Eläkesäätiössä voidaan hoitaa sekä työntekijän eläkelain (395/2006, TyEL) mukaista eläketurvaa

että kollektiivista etuus- tai maksuperusteista lisäeläketurvaa. Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toimintaa ja valvontaa on aiemmin harmonisoitu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/41/EY, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2003, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (jäljempänä lisäeläkedirektiivi).

Eläkesäätiölain 48 e §:n mukaan, jos vapaaehtoista lisäeläketoimintaa harjoittava eläkesäätiö takaa biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuskien tason, eläkesäätiöllä on jatkuvasti oltava eläkevastuun lisäksi riittävä määrä omia varoja varmuuspääomana. Omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan määrättyjä vakuutusyhtiölain 11 luvun säännöksiä henkivakuutusyhtiön toimintapääoman laskemisesta ja toimintapääoman vähimmäismäärästä. Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä omien varojen eristä ja omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

Myös eläkekassojen vastaavaa toimintaa on harmonisoitu lisäeläkedirektiivillä. Direktiivin säännökset on pantu kansallisesti täytäntöön tältä osin vakuutuskassalaissa (1164/1992), joka on eläkekassojen toimintaa sääntelevä yleislaki. Eläkekassa voi hoitaa TyEL- tai yrittäjän eläkelain (1272/2006) mukaista YEL- eläketurvaa sekä kollektiivista etuus- tai maksuperusteista lisäeläketurvaa. Vakuutuskassalain 83 s §:ssä on säädetty vastaava säännös kuin eläkesäätiölain 48 e §:ssä.

2.1.5 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

Suomalaiselle työeläkevakuutusjärjestelmälle on tunnusomaista, että osa lakisääteisen sosiaaliturvan hoitamisesta on uskottu yksityisille työeläkevakuutusyhtiöille. Lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavien vakuutusyhtiöiden toimintaa säännellään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997). Työeläkevakuutusyhtiö voi harjoittaa TyEL- ja YEL-eläketurvaa.

Työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan vakuutusyhtiölakia sekä osakeyhtiölakia. Voimassa olevan työeläkevakuutusyhtiöistä an-

netun lain 1 §:n 3 momentissa luetellaan ne vakuutusyhtiölain lainkohdat, joita ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä sisältää vakuutusyhtiölaista ja osakeyhtiölaista poikkeavia säännöksiä koskien muun muassa työeläkevakuutusyhtiön toimilupaa, johdon pätevyysvaatimuksia, vakavaraisuutta ja sijoitustoimintaa.

Suomen liittyessä Euroopan yhteisöön jäsenyysneuvotteluissa sovittiin siitä, että ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin (79/267/ETY) 4 artiklaan tehtiin pysyvä lisäys, jonka mukaan direktiivi ei koske TEL-toimintaa (HE 255/1996 vp). Suomen työeläkejärjestelmää koskeva poikkeus, jonka mukaan Suomen työeläkejärjestelmään ei sovelleta henkivakuutusdirektiiviä, on todettu myös Solvenssi II -direktiivin 9 artiklan 3 kohdassa.

2.1.6 Laki Finanssivalvonnasta

Finanssivalvonta kuuluu Finanssivalvonnasta annetun lain 3 a §:n 1 momentissa viitattuun Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetuksessa tarkoitettuun Euroopan finanssivalvontajärjestelmään. Tehtäviään suorittaessaan Finanssivalvonnalla on 3 a §:n 2 momentin nojalla otettava huomioon Euroopan valvontaviranomaisten päätökset, ohjeet ja suositukset, Euroopan järjestelmäriskikomitean suositukset sekä teknisiä standardeja sisältävät komission säädökset, jotka komissio antaa sille Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa säädetyn toimivallan nojalla. Lain 3 a §:n 5 momentin mukaan Finanssivalvonnalla on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin direktiiveissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti yhtäältä tehtävä yhteistyötä Euroopan valvontaviranomaisten ja Euroopan finanssivalvonta-asetusten 54 artikloissa tarkoitettujen Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitean kanssa ja toisaalta toimitettava Euroopan valvontaviranomaisille ja Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle niiden tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot.

Voimassa olevan lain 50 §:n mukaan Finanssivalvonnalla on toimittava yhteistyössä muiden ETA-valtioiden toimivaltaisten finanssivalvontaviranomaisten kanssa.

Voimassa olevan lain 65 §:ssä säädetään Finanssivalvonnalla yleisestä velvollisuudesta vaihtaa tietoja muiden valvontaviranomaisten kanssa. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnalla on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle, joka vastaa ulkomaisen ETA-ryhmittymän valvonnasta, tämän pyynnöstä kaikki ryhmävalvonnalla kannalta tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot. Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonnalla on lähtökohtaisesti ilmoitettava omaloitteisesti hallussaan olevat ryhmävalvonnalla kannalta olennaiset tiedot 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle tai, jos Finanssivalvonta vastaa ryhmävalvonnasta, ryhmittymään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnalla on viivytyksettä annettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille valvontaviranomaisille sekä niiden kotivaltion finanssimarkkinoiden toimivuudesta vastaaville muille viranomaisille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaarantaa näissä valtioissa finanssimarkkinoiden vakaan toiminnan tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä niiden finanssimarkkinoiden toiminnassa. Lisäksi 65 a §:n 5 momentissa säädetään Finanssivalvonnalla velvollisuudesta kääntyä ensisijaisesti mainittujen valvontaviranomaisten puoleen, jos Finanssivalvonta tarvitsee eräitä tietoja.

Voimassa olevan lain 65 a §:ssä säädetään ryhmävalvontaa koskevasta muusta yhteistyöstä. Voimassa olevan lain 65 b §:n mukaisesti Finanssivalvonnalla on perustettava valvontakollegio valvottavan valvontaa varten, jos Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta ja jos ryhmään kuuluu toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut valvottava tai ryhmään kuuluva valvottava on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen. Lisäksi valvontakollegio on perustettava, jos suomalainen luottolaitos, joka ei kuulu konsolidoidun valvonnalla piiriin, on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen. Voimassa olevan lain 65 c §:n mukaisesti valvontakollegion

tehtävänä on helpottaa valvontaviranomaisien yhteistoimintaa asianomaisten luottolaitosten ja sivuliikkeiden sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnassa. Finanssivalvonta vahvistaa valvontakollegiolla valvontayhteistyötä koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet. Finanssi-valvonnan on ennen toimintaperiaatteiden vahvistamista kuultava kollegioon osallistuvia ulkomaisia ETA-valvontaviranomaisia.

Finanssivalvonta voi lain 67 §:n mukaisesti siirtää päätösvaltaa ja tarkastustehtäviä ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle ja vastaavasti ottaa vastaan ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta sille kuuluvaa päätösvaltaa ja tarkastustehtäviä, siten kuin laissa tarkemmin säädetään. Finanssivalvonta voi siirtää vain sellaista päätösvaltaa ja sellaisia tarkastustehtäviä, jotka ovat tarpeen rajat ylittävää toimintaa harjoittavan valvottavan tai ryhmittymän tehokasta valvontaa varten.

2.1.7 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

Laissa Finanssivalvonnan valvontamaksusta (879/2008) säädetään niistä toimijoista, jotka ovat velvollisia suorittamaan valvontamaksun. Samoin laissa säädetään maksun määräytymisen perusteita.

Voimassa olevan lain 4 §:ssä säädetään suhteellisesta valvontamaksusta. Vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö ja henkivakuutusyhtiö, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö, vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettu vakuutusyhdistys, eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö sekä vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa, sairauskassa ja muu vakuutus-kassa kuin eläkekassa sekä sairauskassa maksavat valvontamaksua 0,00284 %:a taseen loppusummasta.

Voimassa olevan lain 5 §:ssä säädetään lisäksi perusmaksusta. Vakuutusyhtiö maksaa perusmaksua 6 000 euroa, vakuutusyhdistys 1 000 euroa, eläkesäätiö ja eläkekassa 1 200 euroa sekä muu vakuutuskassa kuin eläkekassa 800 euroa.

2.1.8 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (370/1995) säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymän toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden valvonnasta. Laissa tarkoitettulle ryhmittymälle on asetettu edellytys, että vähintään yksi yritysryhmään kuuluvista yrityksistä on rahoitusalan yritys ja vähintään yksi on vakuutusalan yritys. Lisäksi laissa on asetettu yhtiöoikeudellista kotipaikkaa koskevia vaatimuksia. Ryhmittymää valvoo lähtökohtaisesti Finanssivalvonta.

2.1.9 Vakuutus-sopimuslaki

Vakuutus-sopimuslaissa (543/1994) ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädetään yleisesti muun muassa vakuutus-sopimusten yhteydessä annettavista tiedoista.

2.1.10 Sosiaali- ja terveysministeriön asetukset

Vakuutusyhtiölain nojalla on annettu seuraavat asetukset:

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus henkivakuutusyhtiön ennakoivaan valvontaan liittyvien pääomavaatimusten laskennasta (609/2008);

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus henki- ja vahinkovakuutusyhtiön vastuuvelan laskennassa käytettävästä enimmäiskorosta (610/2008);

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitalinpäätöksestä (614/2008, muutettuna asetuksella 1241/2009 ja 572/2012);

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja biologisten hyödykkeiden merkitsemisestä vakuutusyrityksen tilinpäätökseen ja konsernitalinpäätökseen (615/2008, muutettuna asetuksella 1240/2009);

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyhtiön omaisuuden luovutusta ja panttausta sekä vakuutuksen takaisinostoarvon suorittamista koskevan päätöksen ilmoittamisesta viranomaisille ja rekisteröinnistä (620/2008)

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta (621/2008);

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus eräiden vakuutusyhtiölaissa säädettyjen euro-määrien korottamisesta (1239/2009); ja

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan lasku-
rusteista (1144/2011).

2.2 Käytäntö

2.2.1 Yleistä

Finanssivalvonnan tilastojen mukaan vuonna 2010 Suomessa toimi 39 kotimaista vakuutusyhtiötä. Näistä vahinkovakuutusyhtiötä oli 21, henkivakuutusyhtiötä 11 ja seitsemän eläkevakuutusyhtiötä. Vastaavasti vuonna 2014 Suomessa toimi 43 vahinkovakuutusyhtiötä, 14 henkivakuutusyhtiötä ja kahdeksan eläkevakuutusyhtiötä. Vahinko- ja henkivakuutusyhtiötä koskevien lukujen muutokseen vaikuttaa olennaisesti vuoden 2013 alussa tapahtunut Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolan ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiolan sekä Lähivakuutuksen yritysjärjestely. (lähde: Finanssivalvonta, vuoden 2010 tiedot: Vakuutusyhtiöt 2010, julkaistu 22.9.2011; vuoden 2014 tiedot julkaistu Finanssivalvonnan internet-sivulla 26.6.2014 ja 27.6.2014).

Vuonna 2013 Suomessa oli 14 eläkesäätiötä ja kuusi vakuutuskassaa. Vakuutusyhdistyksiä oli vuonna 2013 toiminnassa kuusi, joista kaikki harjoittivat ainoastaan kalastusvälineiden vakuuttamista.

2.2.2 Vakavaraisuus, pääomavaatimukset ja sijoitustoiminta

Yleistä

Tällä hetkellä lyhyet ja pitkät korot ovat euroalueella poikkeuksellisen matalalla tasolla. Myös Euroopan ja erityisesti Suomen toteutunut talouskehitys on ollut kokonaisuudessaan heikkoa viime vuosina, ja sen ennustaminen on vaikeaa.

Finanssivalvonnan mukaan vuonna 2011 ja 2012 tapahtunut korkotason lasku ja erityisesti luottoriskimarginaalien kaventuminen kohottivat korkoinstrumenttisijoitusten arvoja. Vuoden 2013 lopulla voitiin todeta, että korkotaso oli ennätysalhainen. Korot ovat edelleen alentuneet vuonna 2014. Siten näitä korkotuottoja ei ole enää saatavissa. Vuoden 2013 lopulla ja 2014 alkupuolella talousnusteet ovat osoittaneet merkkejä paremmasta, ja osakekurssit erityisesti Euroopassa ja Yhdysvalloissa ovat nousseet. Finanssisektorin epävarmuustekijät ovat kuitenkin edelleen merkittäviä, ja markkinat ovat herkkiä äkillisille reaktioille.

Vakuutusyhtiöille korkokehitys oli vuoden 2012 aikana edullinen. Markkinakorot laskivat selvästi, ja yrityslainojen luottoriskimarginaalit supistuivat huomattavasti. Näin ollen korkoinstrumenttisijoitusten arvot nousivat vuonna 2012 merkittävästi. Matalan korkotason jatkuessa vuoden 2013 ja 2014 aikana korkotuottojen saaminen on muodostunut vaikeaksi. Riskimarginaalien alentumisesta johtuneita korkosijoitusten arvonnousuja ei ole enää tapahtunut. Matala korkotaso aiheuttaa riskin erityisesti niille henkivakuutusyhtiöille, jotka ovat antaneet asiakkaille pitkäaikaisia kiinteitä tuottolupauksia. Pitkällä aikavälillä matala korkotaso alentaa vakuutusyhtiöiden kannattavuutta.

Epävarmassa toimintaympäristössä korostuu perinteisen vakuutustoiminnan ydin: oikea vastuuvaihtelu, hinnoittelu ja toiminnan tehokkuus. Vallitseva ympäristö nopeine markkinaliikkeineen tekee myös sijoitustoiminnasta aiempaa haasteellisempaa ja korostaa sijoitustoiminnan riskienhallinnan merkitystä.

Suomessa vakuutusyhtiöt ovat pääsääntöisesti varautuneet hyvin heikkoon reaalityöiden kehitykseen, matalaan korkotasoon ja Solvenssi II -direktiivin sääntelyyn. Yhtiöt ovat pitkään keskittyneet myynnissään sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin takuutuottoisten tuotteiden sijaan. Yhtiöt ovat myös parantaneet tehokkuutta kulukurilla, henkilöstöleikkauksilla, konttoreiden sulkemisilla ja vaihtoehtoisia asiointikanavia kehittämällä. Finanssiala, mukaan lukien vakuutusala, on samalla keskittynyt entistä enemmän. Epävarmaan toimintaympäristöön sisältyvien

riskien hallinta edellyttää kuitenkin edelleen finanssialan yrityksiltä riittäviä pääomapuskureita ja asiakaskunnan yleisen taloudellisen tilanteen tarkkaa seurantaa.

Henkivakuutusyhtiöt

Henkivakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu toimintapääoma oli vuoden 2013 lopussa noin 5,6 miljardia euroa (vuonna 2011: 4,4 mrd. €; vuonna 2012: 5,7 mrd. €). Ehdotettu voitonjako alensi toimintapääomaa vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä noin 200 milj. eurolla.

Vuoden 2013 lopussa sektorin toimintapääoma ylitti lakisääteisen vähimmäismäärän noin 4,5 mrd. eurolla. Vakavaraisuusasema, eli toimintapääoma suhteessa lain asettamaan vähimmäismäärään, oli koko vuoden 2013 yli viisinkertainen, vuoden lopussa noin 5,1 (2011: 4,0; 2012: 5,4). Yhtiöiden väliset erot olivat suuria, mikä johtuu muun muassa yhtiömuodosta ja konsernirakenteesta. Vakavaraisuusasema vaihteli vajaan kahden ja kahdeksan välillä.

Vakavaraisuusaste, eli vakavaraisuuspääoma suhteessa omalla vastuulla olevaan vastuuelkaan, oli vuoden 2013 lopussa noin 22,8 % (2011: 18,3 %; 2012: 23,9 %). Omalla vastuulla oleva vastuuelka lasketaan vähentämällä vastuuelasta tasoitusmäärä sekä 75 % sijoitussidonnaisesta vastuuelasta.

Vakavaraisuuspääoman muutos kuvaa yhtiöiltä toimintapääoman lievää heikentymistä ja toisaalta vastuuelan kasvua. Vakavaraisuusaste on usein heikompi yhtiöillä, jotka kuuluvat ryhmittymään, ja näin ollen niiden pääomanhallinta on järjestetty konsernitasolla. Kesäkuun 2013 lopussa henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuusaste vaihteli 3,2 prosentin ja 52 prosentin välillä.

Vuonna 2012 riskiperusteinen vakavaraisuusasema säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Siinä laajennettua toimintapääomaa verrataan jatkuvuustestin mukaiseen pääomavaatimukseen, jossa huomioidaan vakuutustekniset riskit, sijoituksiin ja vastuuelkaan liittyvät markkinariskit, vastapuoliriskit sekä operatiiviset riskit. Näille kullekin riskialueelle määrätään pääomavaatimus. Vuonna 2013 laajennettu toimintapääoma kasvoi 6,9 miljardiin euroon (2011: 4,7; 2012: 5,8), kun

taas pääomavaatimus on pysynyt lähes ennallaan noin 1,9 miljardissa eurossa. Riskiperusteinen vakavaraisuusasema oli vuoden 2013 lopussa noin 3,6 (2011: 2,4; 2012: 3,0).

Siten voidaan yleisesti todeta, että henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus kohentui vuoden 2012 ja 2013 aikana. Vakavaraisuutta vahvistivat erityisen hyvät sijoitustuotot. Kaikki vakavaraisuustunnusluvut olivat vuoden 2011 loppua korkeammalla tasolla.

Henkivakuutussektorin liiketulos samoin kuin sijoitusten arvostuserot huomioiva kokonaistulos ovat nousseet vuodesta 2011. Kannattavuutta ovat parantaneet erityisesti sijoitustoiminnan nettotuotot. Samaan aikaan liikekulut on onnistuttu pitämään vuoden 2011 tasolla tai jopa sitä alempana.

Vuoden 2013 lopussa suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden maksutulosta jo 85 %:a (2012: 76 %) ja yli puolet vastuuelasta muodostuivat sijoitussidonnaisista vakuutuksista (2012: lähes puolet). Uusmyynti painottuu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin, jolloin markkinariski siirretään vakuutuksenottajille ja samalla vastuuelan keskimääräistä tuotovaatimusta saadaan alennettua.

Tuoterakenne vaikuttaa myös yhtiöiden tulonmuodostukseen ja riskiprofiiliin. Sijoitussidonnaisten tuotteiden kasvava myynti nostaa palkkiotuottojen merkitystä yhtiöiden tulonmuodostuksessa. Palkkiotuotot riippuvat säästön suuruudesta ja muuttuvat rahoitusmarkkinoiden sekä vakuutuksenottajien käyttäytymisen muuttuessa. Sijoitustoiminnan onnistumisella on siten olennainen merkitys yhtiöiden kannattavuuden ja vakavaraisuuden kannalta.

Yhtiöt ovat varautuneet tilanteeseen myös vastuuelan täydennyksillä. Vastuuelan täydennyksiä tehtiin vuoden 2013 aikana noin 313 milj. eurolla (2012: 405 milj. euroa).

Vuonna 2013 henkivakuutussektorin sijoitusten kokonaistuotto oli keskimäärin 4,2 %:a (2012: 9,7 %). Korkosijoitukset eivät tuottaneet juuri lainkaan (2012: 9,5 %). Korkojen nousu heikentää korkosijoitusten arvoa erityisesti pitkän kestoajan (duraation) sijoituksissa. Osakkeista saatiin jopa 16,9 %:n tuotto (2012: noin 13 %).

Vuonna 2012 ja 2013 osakesijoitusten paino pysyi henkivakuutussektorilla noin 20—

21 %:ssa ja korkosijoitusten paino oli edelleen lähes kaksi kolmasosaa (noin 64—65 %) kaikista sijoituksista (noin 25—26 mrd. euroa). Sijoitusjakaumat, korkosijoitusten duraatiot ja johdannaisten käyttö vaihtelevat yhtiöiden välillä merkittävästi. Johdannaisten käyttö on edelleen keskittynyt muutama yhtiöön. Erot yhtiöiden sijoitusstrategioissa ovat suuria, mutta kokonaisuutena sijoitusten riskitaso on pysynyt maltillisena omaisuusluokkien painojen pysyessä lähes ennallaan.

Sijoitustuottojen kasvattaminen nykyisellä korkotasolla tarkoittaa riskinoton kasvua. Riskitason merkittävää nousua ei ollut nähtävissä vuonna 2012 eikä 2013, vaikka korkeariskisten yritysainojen (engl. high yield) paino hieman on noussut viime vuosien aikana. Vuonna 2013 myös valtionlainojen paino hieman kasvoi. Korkeariskisten lainojen painottaminen altistaa markkina-arvojen voimakkaammalle heilumiselle (volatiliteetille).

Vuonna 2013 kokonaistulos oli noin 0,6 mrd. € (2011: -0,5 mrd. €; 2012: 1,5 mrd. €). Vuoden 2013 kokonaistulokseen vaikutti sijoitusten negatiivinen arvonkehitys (-0,2 mrd. €), kun vuonna 2012 kokonaistulosta kasvatti sijoitusten positiivinen arvonkehitys (0,75 mrd. €).

Henkivakuutussektoritasolla tehokkuus parantui vuonna 2013, sillä liikekustannussuhde laski noin 91 %:iin (2011: 100 %; 2012: 95 %). Liikekulujen vertaileminen yhtiöiden välillä ei ole yksiselitteistä, sillä liikekulumallit, erityisesti laskuperusteet, voivat poiketa merkittävästi toisistaan. Erot tehokkuudessa voivat johtua mm. yhtiön strategiasta, myyntiorganisaation järjestämisestä, konsernirakenteesta sekä tuotteista eli vakuutuskannan laadusta.

Vahinkovakuutusyhtiöt

Vuonna 2013 toiminnallinen eli operatiivinen kannattavuus vakuutusteknisellä katteella mitattuna parani ennätyskellisen hyväksi. Maksutulon kasvu jatkui vakaana, mutta heikko talouskehitys hidasti lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulon kasvua. Vahinkokehitys oli suotuisaa. Myös tehostamistoimenpiteet paransivat kannattavuutta. Vakavaraisuus oli vuoden 2013 lopussa kai-

killä mittareilla tarkasteltuna vahva. Vahinkovakuutussektorilla vuoden 2013 alussa toteutetut rakennemuutokset, erityisesti Tapiolan ja Lähivakuutuksen yritysjärjestely, vaikuttavat alla oleviin lukuihin, eivätkä vuoden 2013 luvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa.

Vaikka operatiivinen kannattavuus parani, kuitenkin vuonna 2013 vahinkovakuutussektorin kokonaistulos käyvin arvoin heikkeni vuoteen 2012 verrattuna, koska sijoitustuotot jäivät pienemmiksi kuin edellisenä vuonna. Sektorin yhteenlaskettu kokonaistulos oli 713 milj. euroa eli 375 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2012. Lisäksi vuonna 2013 osalla yhtiöistä kokonaistulos jäi negatiiviseksi.

Vahinkovakuutusyhtiöiden toimintapääoman määrä oli vuoden 2013 lopussa 3,2 mrd. € (2011: 2,4 mrd. €; 2012: 2,9 mrd. €). Toimintapääoman kasvu johtui osaksi entisiltä vahinkovakuutusyhdistyksiltä LähiTapiolan uusille alueyhtiöille siirtyneestä toimintapääomasta, mikä samalla kasvatti myös toimintapääoman vähimmäismäärää. Toimintapääomaa kasvatti myös kannattavuuden parantuminen. Vuonna 2012 toimintapääomasta 63 %:a (2011: 70 %) oli ehdotetun voitonjalon jälkeen jäävää omaa pääomaa, 2 %:a toimintapääomaan luettavia pääomalainoja ja 35 %:a arvostuseroja.

Riskiperusteinen vakavaraisuusasema mittaa vakavaraisuutta huomioiden sekä vakuutustekniset riskit että sijoitusriskit. Riskiperusteinen vakavaraisuusasema lasketaan oikaistun vakavaraisuuspääoman ja sen ennakoidun valvonnan mukaisen tavoiterajan suhteena. Vuoden 2013 lopussa riskiperusteinen vakavaraisuus oli 2,3 ja vertailukelpoinen luku 2,2 (2011: 1,8; 2012: 2,1), eli yli kaksinkertainen sen lakisääteiseen tavoiterajaan verrattuna. Tunnusluvun arvoa voidaan pitää huippulukemana, vaikkakin yritysten välillä on suuria eroja. Esimerkiksi vuonna 2012 luku vaihteli yhtiöittäin 1,1 ja 22,2 välillä. Tunnusluku ei ole yhtiöittäin täysin vertailukelpoinen, vaan sitä arvioitaessa tulee huomioida yhtiön erityispiirteet ja olosuhteet, jotka vaikuttavat oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiterajaan. Tavoiteraja lasketaan Finanssivalvonnan vahvistamien laskuperusteiden mukaan. Tunnusluvun vahvistuminen vuonna 2013 johtui toimintapääoman ja ta-

soitusmäärän kasvusta, mikä johti oikaistun vakavaraisuuspääoman kasvuun.

Vakavaraisuusasema on toinen vakavaraisuuden mittari, jolle on säädetty lakisääteinen vähimmäismäärä. Vakavaraisuusasema on toimintapääoma jaettuna sen lakisääteisellä vähimmäismäärällä. Vuoden 2012 lopussa vakavaraisuusasema oli 4,3 (2011: 3,7), eli yhtiöiden yhteenlaskettu toimintapääoma oli yli nelinkertainen sen lakisääteiseen vähimmäismäärään verrattuna. Kesäkuun 2013 lopussa vakavaraisuusasema oli 4,3. Vakavaraisuusasema ilman uusien LähiTapiolan alueyhtiöiden vaikutusta oli 4,4.

Vakavaraisuusaste vahvistui 60,8 %:iin (2011: 54 %; 2012: 58 %). Sitä voidaan pitää vahvana. Vakavaraisuusaste kuvaa vahinkovakuutusyhtiön riskejä kattavan vakavaraisuuspääoman suhdetta yhtiön omalla vastuulla olevaan vastuuvetkään. Myös vakavaraisuusasteen vahvistuminen vuonna 2012 johtui pääosin toimintapääoman kasvusta.

Vahinkovakuutuksen vakavaraisuutta voidaan mitata myös suhteuttamalla vakavaraisuuspääoma toiminnan volyyymiin eli 12 kuukauden vakuutusmaksutuottoihin. Koko vahinkovakuutussektorin vastuunkantokyky vuonna 2013 oli 138 %:a (2011: 134 %; 2012: 140 %).

Vuonna 2013 yhtiöiden sijoitustuotot olivat kohtuulliset, kun ne vuonna 2012 olivat hyviä. Vuonna 2013 sijoitusten keskimääräiset tuotot jäivät 4,0 %:iin (2012: 8,7 %). Vaikka osakesijoitusten tuotto oli 15,3 %:a, vahinkovakuutussektorin sijoituksista 71 %:a on korkosijoituksia, joiden tuotto oli keskimäärin 1,2 %:a. Vuoden 2013 alkupuolella osakekurssien lasku ja samanaikainen pitkien korkojen nousu painoivat sijoitusten tuottoja alaspäin, ja korkosijoitusten tuotot kääntyivät negatiivisiksi. Kesäkuun 2013 osakekurssien laskun jälkeen osakekurssit nousivat tasaisesti vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Yhtiöiden sijoitusstrategioissa on eroja, ja vastaavasti yritysten tuottojen suuriakin eroja selittävät sijoitusten allokaatio- ja kestoajan (duraation) erot. Sijoitusallokaatioissa ei havaittu merkittäviä muutoksia vuoden 2013 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla. Korkosijoitusten sisällä kuitenkin valtionlainojen ja korkeariskisten high yield -yrityslainojen

osuus hieman kasvoi ja rahamarkkinasijoitusten osuus laski.

Vuonna 2012 vakuutusmaksutuottojen ja liiketoiminnan volyymin kasvusta huolimatta suoriteperusteiset korvauskulut olivat 2,5 %:a edellisvuotista pienemmät. Vuoden 2012 lopun vahinkosuhte päättyi 78,4 %:iin. Vuoden 2013 alkupuolella korvauskulujen kasvu jäi vakuutusottojen kasvua selvästi pienemmäksi, mikä paransi vahinkosuhteen ennätysellisen alhaiseen 74,6 %:iin (30.6.2012: 78 %).

Liikekulusuhde oli 20,9 % (2011 ja 2012: 21 %). Koko vuoden 2012:a yhdistetty kulusuhde oli 95,6 %:a (2011: 107 %; 2012: 99,3 %), joten kokonaisuutena tarkasteltuna vakuutustekninen toiminta vuonna 2013 oli kannattavaa vuosia 2011 ja 2012 suotuisamman vahinkokehityksen ansiosta. Yhtiöissä tehtyjen tehostamistoimenpiteiden ja liikeluja rasittavien rakennejärjestelyjen vastakaiset vaikutukset liikekulusuhteeseen kompensoivat toisensa sektoritasolla.

Vakuutusmaksutulo kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 12,3 %:a ja oli 4,2 mrd. euroa (2012: 3,8 mrd. €) Kasvuvauhti oli hieman nopeampaa kuin vuonna 2011 ja 2012. Vertailukelpoinen maksutulon kasvu ilman LähiTapiolan uusien alueyhtiöiden vaikutusta oli 6,7 %:a. Maksutulo muodostuu pääasiassa (96 %) ensivakuutuksen maksutulosta. Jälleenvakuutuksen osuus on marginaalinen. Ensivakuutuksen maksutulo on pääosin kotimaista maksutuloa. Vakuutusluokkien välillä on suuria eroja.

2.3 EU:n lainsäädäntö

2.3.1 EU:n lainsäädäntö: Solvenssi II -direktiivi

Lissabonin sopimukseen perustuva Solvenssi II -lainsäädäntökehikko

Solvenssi II -direktiivi noudattaa rahoituspalveluiden alalla sovellettavaa nelitasoista lainsäädäntökehikkoa. Kehikon 1-taso käsittelee niin sanotun puitedirektiivin, tässä tapauksessa Solvenssi II -direktiivin, Omnibus II -direktiivin ja finanssikonglomeraattidirektiivi-

vin muutosdirektiivin kokonaisuuden. Puite-direktiivi on pantava kansallisesti täytäntöön.

Direktiiviä täydennetään kehikon 2-tason täytäntöönpanosäännöksillä, jotka ovat suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä eikä niitä tule saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä. Komissiolle siirretään näiltä osin SEUT 290 artiklaan perustuvaa lainsäädäntövaltaa. Asetuksella voidaan täydentää tai tarkentaa tietyt puitedirektiivin osia, jotka eivät ole keskeisiä. Komissio voi lisäksi antaa SEUT 291 artiklan valtuutusäännökseen perustuvia täytäntöönpanosäännöksiä.

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) koordinoi tasojen 1 ja 2 säädösten johdonmukaista ja yhtäläistä soveltamista jäsenvaltioissa. Solvenssi II -direktiiviä täydennetään EIOPA:n valmistelemilla teknisillä sääntely- ja täytäntöönpanostandardeilla, jotka perustuvat asetuksen 1094/2010 (niin sanottu EIOPA-asetus) artikloihin 10–15. Näihin standardeihin ei saa liittyä toimintapoliittisia valintoja. Komissio hyväksyy nämä EIOPA:n tekniset sääntely- ja täytäntöönpanostandardit. Kehikon 3-tasolla tarkoitetaan EIOPA:n antamia ohjeita, jotka perustuvat edellä mainitun EIOPA-asetuksen 16 artiklaan. EIOPA:n ohjeet voivat koskea sekä valvontaviranomaisia että vakuutusyrityksiä. Kansallisen valvontaviranomaisen tulee lähikohtaisesti noudattaa EIOPA:n ohjetta, tai muuten sen on annettava selvitys siitä, miksei kyseistä ohjetta noudateta (niin sanottu noudata tai selitä -periaate).

Sääntelyyn kuuluu myös kehikon 4-tasolla komission suorittama täytäntöönpanon tehostettu valvonta. Jos yhteisön oikeutta rikotaan, komissio ryhtyy rikkomusmenettelyn mukaisiin toimiin.

Solvenssi II -direktiivin tavoitteet

Solvenssi II -direktiivillä pyritään poistamaan lainsäädännöllisiä eroja, joita on vakuutusyrityksiä koskevissa kansallisissa säännöksissä Euroopan unionissa. Sääntelyn yhdyntymistä tuetaan sillä, että direktiivi noudattaa lähes kokonaan maksimiharmonisointia.

Direktiivin johdanto-osassa direktiivin tarpeellisuutta perustellaan sillä, että viimeaikaisen markkinakehityksen perusteella ny-

kyinen järjestelmä ei ole riittävä vakuutettujen etujen turvaamiseksi. Vakuutettujen etujen suojaaminen edellyttää, että vakuutusyrityksiin sovelletaan riittäviä vakavaraisuusvaatimuksia. Solvenssi II -direktiivin tarkoituksena on luoda uudet, yhtenäiset vakavaraisuusvaatimukset vakuutusyrityksille Euroopan unionissa (kohta 14). Yksittäisen vakuutusyrityksen riskiprofiili otetaan nykyistä yksityiskohtaisemmin huomioon sen vakavaraisuusvaatimuksen mitoituksessa (kohta 26). Solvenssi II -direktiivillä pyritään parantamaan sisämarkkinoiden toimivuutta antamalla yhteensovitetut säännökset sekä yksittäisten vakuutusyhtiöiden että vakuutusyhtyrühmien valvonnasta (kohta 3). Ryhmätasolla on tarkoitus vahvistaa ryhmävalvojan asemaa ja varmistaa ryhmänsisäisten riskien asianmukainen huomioon ottaminen (kohta 112 ja 114). Direktiivin säännöksillä pyritään myös turvaamaan finanssijärjestelmän vakaus ja tasapuoliset kilpailuedellytykset rahoitusmarkkinoilla (kohta 16, 18, 39, 117 ja 141).

Direktiivin yhtenä tavoitteena on lisäksi edistää valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyötä vakuutus- ja rahoitustoiminnan osalta, erityisesti vakuutusryhmittymien ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnan osalta (kohta 42, 113, 114 ja 117).

Direktiivin määräysten jakautuminen kolmeen pilariin

Solvenssi II -direktiivi perustuu kolmeen toisiaan täydentävään vakuutusyrityksiä koskevaan sääntelykokonaisuuteen, jotka koskevat kvantitatiivisia vaatimuksia, kvalitatiivisia vaatimuksia sekä valvontaraportointia ja tietojen julkistamista. Direktiivi tarkentaa vastaavilta osin myös valvonnasta vastaavien viranomaisten velvollisuuksia.

Ensiksi kvantitatiiviset vaatimukset käsittelevät varojen ja velkojen arvostamisessa noudatettavat periaatteet, mukaan lukien tarkemmat säännökset vakuutusteknisen vastuvelan arvostamiseksi, arvioimiseksi ja omaan varallisuuteen kuuluvien erien luokittelemiseksi. Kvantitatiiviset vaatimukset käsittelevät myös pääomavaatimukset. Valvontarajoja on kaksi, vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus.

Toiseksi kvalitatiiviset vaatimukset koskevat muun muassa vakuutusyrityksen hallintoa, riskienhallintaa ja valvontaviranomaisen valvontatoimenpiteitä.

Kolmanneksi direktiivi sisältää lisäksi tarkemmat määräykset siitä, miten vakuutusyrityksen on raportoitava toiminnastaan valvonnasta vastaaville viranomaisille. Tilinpäätösraportointia täydentävänä julkisena raporttina vakuutusyritysten on julkaistava taloudellista tilaa ja vakavaraisuutta koskeva kertomus. Kertomus voidaan antaa tilinpäätöksen yhteydessä tai erillisenä kertomuksena. Kertomuksessa voidaan myös viitata muihin vastaaviin lain nojalla julkistettuihin tietoihin.

Direktiivin soveltamisala

Solvenssi II -direktiivin 2 artiklan pääsäännön mukaan sitä sovelletaan henki-, vahinko- ja jälleenvakuutusta harjoittaviin vakuutusyrityksiin kytkösyhtiöt mukaan luettuina. Direktiivin 2 artiklassa on säädetty lisäksi yksityiskohtaisia säännöksiä vakuutusluokista ja toiminnoista, joihin direktiiviä sovelletaan.

Direktiivin 3—10 artiklassa on säädetty vakuutuksista, yrityksistä, ja toiminnoista, joihin direktiiviä ei sovelleta. Direktiivin 3 artiklan mukaan direktiiviä ei sovelleta vakuutustoimintaan, joka on osa lakisääteistä sosiaaliturvaa. Direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät oikeudellisesta muodosta riippumatta direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaiset pienet vakuutusyritykset, jotka täyttävät kaikki seuraavat ehdot: yritysten bruttomääräinen vakuutusmaksutulo ei ylitä viittä miljoonaa euroa; yritysten vakuutusteknisen vastuuvelan määrä ei ylitä 25 miljoonaa euroa; yritykset eivät kuulu ryhmään, jonka vastuuvelan yhteismäärä ylittäisi 25 miljoonaa euroa; yritykset eivät harjoita vastuu-, luotto- tai takausvakuutusta, muuten kuin liitännäisenä; ja yritysten jälleenvakuutustoiminta on pientä, siten kuin direktiivissä tarkemmin säädetään. Direktiivin soveltamisalaan eivät myöskään kuulu tietyt keskinäiset yritykset (7 artikla) eikä maantieajoneuvojen konevikapalveluihin liittyvä avustamistoiminta (6 artikla).

Direktiiviä ei myöskään sovelleta eläkerahastoihin, joista säädetään lisäeläkedirektiivissä (2003/41/EY), eli Suomessa eläkesääti-

öihin ja -kassoihin. Suomen työeläkejärjestelmä (TyEL) on rajattu direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle direktiivin 9 artiklan 3 kohdassa.

Määritelmät

Direktiivin 13 artikla koskee määritelmiä. Artiklassa on 39 kohtaa. Näistä keskeisimmät koskevat vakuutusyritysten tai ryhmien rakennetta (1—6, 15—16 ja 25 kohta), omistusta ja määräysvaltaa (17—18, 20 ja 21 kohta), rajat ylittäviä tilanteita (8, 9, 11—13 ja 14 kohta), valvontaviranomaisia ja valvontaa (10 kohta) sekä riskejä ja niiden mittaamista (27 ja 30—39 kohta).

Hallintojärjestelmää koskevat vaatimukset

Solvenssi II -direktiivi sisältää kokonaan uudet säännökset vakuutusyrityksen hallintojärjestelmästä (40—50 artikla).

Direktiivin 42 artiklan 1 kohdan mukaan vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on varmistettava, että kaikki yrityksen tosiasiallisesta toiminnasta vastaavat tai siinä muissa keskeisissä tehtävissä olevat henkilöt täyttävät aina seuraavat vaatimukset: heillä on riittävästi ammatillista pätevyyttä, taitoa ja kokemusta järkevään ja vakaaseen johtamiseen (sopivuus); ja he ovat hyvämaineisia ja kunniallisia (luotettavuus). Artiklan 2 kohdan mukaan näiden yritysten on ilmoitettava mainittujen henkilöiden vaihtumisesta sekä kaikki tiedot, joita tarvitaan niiden henkilöiden sopivuuden ja luotettavuuden arvioimiseksi, jotka on nimitetty johtamaan yritystä. Artiklan 3 kohdan mukaan ilmoitus on tehtävä myös, jos 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä on vaihdettu siitä syystä, että he eivät enää täytä 1 kohdan vaatimuksia.

Direktiivin 44 artiklan nojalla vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksillä on oltava tehokas riskienhallintajärjestelmä. Riskienhallintajärjestelmän avulla on voitava tarkkailla muun muassa operatiivisten riskien hallintaa ja luottoluokitusten asianmukaisuutta. Sen avulla on myös voitava laatia maksuvalmiussuunnitelma, kun vakavaraisuuslaskennassa käytetään direktiivissä sallittua vastaavuus- tai volatiliteettikorjausta.

Direktiivin 45 artiklassa säädetään riski- ja vakavaraisuusarvion laatimisvelvollisuudesta ja arvion sisällöstä. Kunkin vakuutusyrityksen ja jälleenvakuutusyrityksen on tehtävä riski- ja vakavaraisuusarvio osana riskienhallintajärjestelmäänsä. Arvio on tehtävä ainakin seuraavista: yleinen vakavaraisuuden tarve ottaen huomioon yrityksen erityinen riskiprofiili, hyväksytyt riskirajat ja liiketoimintastrategia; pääomavaatimusten ja vakuutus-tekniestä vastuuelkaa koskevien vaatimusten jatkuva noudattaminen; se, missä määrin kyseisen yrityksen riskiprofiili poikkeaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista, kun vakavaraisuuspääomavaatimus laskeaan standardikaavaa käyttäen tai osittaista tai kokonaista sisäistä mallia käyttäen. Artiklassa on myös muita tarkentavia säännöksiä arvion laatimisen tavasta. Artiklan 5 kohdan nojalla arvio on laadittava säännöllisesti ja riskiprofiilin olennaisesti muuttuessa, ja artiklan 4 kohdan nojalla arvion on oltava olennainen osa yrityksen päätöksentekomenettelyitä. Artiklan 6 kohdan nojalla arvion tuloksista on raportoitava valvontaviranomaiselle.

Muut direktiivin hallintoa koskevat säännökset on jo olennaisilta osiltaan sisällytetty vakuutusyhtiölakiin lailla 981/2013, eikä niitä siksi esitetä enemmälti. Suurta osaa hallintojärjestelmää koskevista vaatimuksista täydennetään komission ja Euroopan vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen täytäntöönpanosäännöksillä.

Vakuutustekninen vastuuelka

Solvenssi II -direktiivin mukainen tase, ja sen myötä vakuutusyhtiön vakavaraisuus- asemaan vaikuttavat erät, pyritään arvostamaan markkinaehtoisesti (75 ja 76 artikla). Lähtökohtana kyseiselle arvostamiselle pidetään Euroopassa hyväksytyjä IFRS-standardardeja.

Vakuutusyhtiön varat arvostetaan Solvenssi II -direktiivin mukaisessa taseessa markkinaehtoisesti niiden käypään arvoon, joka tarkoittaa arvoa, josta ne olisivat vaihdettavissa liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä (75 artiklan 1 kohdan a alakohta).

Solvenssi II -direktiivin mukainen velat arvostetaan käypään arvoon (75 artiklan 1 kohdan b alakohta) ja lasketaan pääsääntöisesti parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana (77 artiklan 1 kohta). Markkinaehtois- en arvostuksen sijaan vastuuelka voidaan myös arvioida sellaisten rahoitusvälineiden avulla, joiden rahoitusvälineiden markkina- arvo on luotettavasti määriteltävissä, ja vakuutusvelvoitteiden kassavirrat vastaavat rahoitusvälineiden kassavirtoja (77 artiklan 4 kohdan toinen alakohta).

Vastuuelan arvostusta koskevia tarkempia säännöksiä annetaan komission delegoidulla asetuksella (EY) N:o x/201x, jäljempänä *komission asetetus*. Muiden velkojen ja varojen arvostamisen osalta täydentäviä säännöksiä annetaan niiltä osin, kuin IFRS-standardit eivät ole riittävän tyhjentäviä tai eivät vastaa Solvenssi II -direktiivin periaatteita.

Vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaati- mukset, niiden täyttäminen sekä sijoitustoimintaa koskevat säännökset

Solvenssi II -direktiivin 101 artiklan mukaisissa vakavaraisuuspääomavaatimuksissa otetaan huomioon kaikki vakuutusyrityksen riskiprofiiliin olennaisesti vaikuttavat riskit (vakuutusriskit, markkinariskit, luottoriskit, operatiiviset riskit).

Vakuutusyritykset voivat valita, käyttävätkö ne vakavaraisuuspääomavaatimuksen las- kemisessa standardimenetelmää (103 artikla) vai valvontaviranomaisen hyväksymää sisäistä mallia (112 artikla). Vähäriskisten vakuutusyritysten aseman helpottamiseksi direktiivi sisältää mahdollisuuden käyttää yksinkertaistettua standardimenetelmää (109 artikla). Vakavaraisuusvaatimuksen standardi- kaavan rakenne on määritelty direktiivissä, mutta tarkempi vaatimustason ja parametrien määrittely toteutetaan pääosin sääntelykehik- kon 2-tason täytäntöönpanosäännöksillä di- rektiivin perussäännösten puitteissa. Sääntely mahdollistaa yrityskohtaiseen riskiarvioon sopeutettujen vakavaraisuusvaatimusten käytön. Vakuutusyritys voi hakemuksesta ja val- vontaviranomaisen suostumuksella korvata standardikaavan parametreja yhtiökohtaisilla parametreilla (110 artikla).

Vakuutusyhtiön oma sisäinen malli voi korvata koko standardikaavan tai osan siitä. Käytettävän sisäisen mallin hyväksymiselle on direktiivissä säädetty tiukat ehdot. Sisäisen mallin käyttö on perusteltava, se on dokumentoitava ja varmistettava laadultaan ja sen on taattava sama turvaavuustaso kuin standardimenetelmän (112, 113 ja 120–125 artikla).

Jos vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi standardikaavan perusoletuksista, valvontaviranomainen voi direktiivin mukaan myös esittää vaatimuksen yritykselle, että se korvaa osan standardikaavan laskennassa käytettävistä parametreista tälle yritykselle ominaisilla yrityskohtaisilla parametreilla laskiessaan henki-, vahinko- ja sairausvakuutusriskimoduuleja tai että se kehittää sisäisen mallin. Valvontaviranomainen voi asettaa yritykselle lisöpääomavaatimuksen siihen asti, kunnes sisäinen malli on kehitetty. Vastaavasti voidaan menetellä, jos vakuutusyhtiön sisäisen mallin perusoletukset eivät enää vastaa yrityksen tilannetta tai jos yrityksen hallintojärjestelmä ei vastaa direktiivin vaatimuksia (37 artikla). Direktiivin säännökset antavat valvontaviranomaiselle laajan harkintavallan pääomavaatimuksen korotuksen vaatimista koskevista tilanteista. Sääntelykehikon alemmanasteisilla täytäntöönpanosäännöksillä säädetään tarkemmin lisöpääomavaatimuksen käytöstä ja laskemisesta.

Vakuutusyhtiön vakavaraisuutta seurataan kahden rajan avulla. Ensinnäkin vakuutusyhtiön on täytettävä vakavaraisuuspääomavaatimus (engl. Solvency Capital Requirement eli SCR). Tämä vaatimus vastaa sitä pääomamäärää, joka vakuutusyhtiöllä on oltava, jotta se kestäisi merkittäviä odottamattomia tappioita ja olisi riittävän luotettava vakuutusnottajien kannalta. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen on katettava olemassa oleva liiketoiminta ja seuraavien 12 kuukauden kuluessa odotettavissa oleva uusi vakuutusliiketoiminta. Olemassa olevan liiketoiminnan osalta vakavaraisuuspääomavaatimuksen on katettava ainoastaan odottamattomat tappiot. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen on vastattava vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiön sellaista oman perusvarallisuuden niin sanottua value-at-risk-arvoa,

joka on laskettu 99,5 prosentin todennäköisyydellä yhden vuoden ajanjaksolle (101 artiklan 3 kohta). Kyse on omaan perusvarallisuuteen kuuluvien erien yhteismäärästä, joka vakuutusyhtiöllä olisi oltava, jotta se on vakavarainen vähintään 99,5 prosentin todennäköisyydellä seuraavan vuoden. Toiseksi vakuutusyhtiön on täytettävä vähimmäispääomavaatimus (engl. Minimum Capital Requirement eli MCR), joka tarkoittaa sitä hyväksyttävän oman perusvarallisuuden määrää, jonka alittuessa vakuutusnottajiin ja edunsaajiin kohdistuisi kohtuuton riski, jos vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten sallitaisiin jatkaa toimintaansa. Se vastaa vähintään tiettyjä säädettyjä vähimmäismääriä ja edelleen vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiön oman perusvarallisuuden value-at-risk-arvoa, joka on laskettu 85 prosentin todennäköisyydellä yhden vuoden ajanjaksolle (129 artiklan 1 kohta). Tämän tason alittamisesta seuraavat erityiset valvontatoimenpiteet.

Pääomavaatimusten täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus ryhmitellään direktiivissä kolmeen luokkaan. Luokitteluperusteina ovat muun muassa erien pysyvyys, niiden käyttörajoitukset tappioiden kattamiseksi (93 artiklan 1 kohta) ja varallisuuseriin liittyvät kestoajat, erityisehdot ja pääomakustannukset (93 artiklan 2 kohta). Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudella on tiukemmat ehdot kuin vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksytyillä oman varallisuuden erillä.

Solvenssi II -direktiivi sisältää myös vakuutusyhtiön sijoitustoimintaa koskevia säännöksiä. Direktiivi sisältää vain säännökset sijoitustoiminnassa noudatettavasta varovaisuusperiaatteesta (132 artikla), sijoittamisvapaudesta (133 artikla), varojen sijainnista ja varojen sitomista koskevasta kiellosta (134 artikla) ja komission täytäntöönpanotoimenpiteistä (135 artikla). Direktiivi ei sisällä vanhoihin henki- ja vahinkovakuutusdirektiiveihin sisällyttä raskasta ja yksityiskohtaista sääntelyä vakuutusyhtiön varojen sijoittamisesta ja vastuuvelan katteesta, joista on säädetty voimassa olevan vakuutusyhtiölain 10 luvussa.

Vakavaraisuusperiaatteen mukaisesti varat on sijoitettava turvaavasti ja vain sellaiseen

omaisuuteen ja rahoitusvälineisiin, joita koskevia riskejä yritys voi asianmukaisesti tunnistaa, mitata, seurata, hallita ja valvoa. Vakuutusyrityksen tulee myös kyetä raportoimaan riskeistään (132 artiklan 2 kohta)

Sellaisista henkivakuutussopimuksiin varattuihin varoista, joissa vakuutuksenottajat kantavat sijoitusriskin, direktiivissä on säädetty nimenomaisesti. Kun vakuutussopimuksen perustuvat etuudet ovat välittömästi yhteydessä direktiivissä 85/611/ETY (ns. sijoitusrahastodirektiivi) määritellyssä yhteissijoitusyrityksessä olevien osuuksien arvoon tai varoihin, osakeindeksiin tai muuhun vertailuarvoon, vakuutustekninen vastuuelva on katettava mahdollisimman tarkasti kyseisillä tai niillä vastaavilla varoilla (132 artiklan 3 kohta).

Direktiivin 132 artiklan 4 kohdassa on säädetty nimenomaisesti muihin kuin 3 kohdan soveltamisalaan kuuluviin varoihin sovellettavista säännöksistä. Näiden säännösten mukaan ensiksi johdannaisinstrumenttien käytön on oltava mahdollista, jos ne auttavat pienentämään riskejä tai helpottavat sijoitussalkun tehokasta hoitoa. Toiseksi sijoitukset ja varat, joita ei saa käyttää kaupankäyntiin säännellyillä rahoitusmarkkinoilla, on pidettävä varovaisella tasolla. Kolmanneksi varat on hajautettava asianmukaisesti, jotta vältetään liiallinen riippuvuus tietyistä varoista, liikkeellelaskijasta tai yritysryhmästä taikka maantieteellisestä alueesta sekä riskin kasaantuminen koko vakuutuskannassa. Neljänneksi saman liikkeellelaskijan tai samaan yritysryhmään kuuluvien liikkeellelaskijoiden liikkeelle laskemiin varoihin sijoittaminen ei saa asettaa vakuutusyrityksiä alttiiksi liialliselle riskin keskittymiselle.

Direktiivin mukaan jäsenvaltiot eivät saa vaatia vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiä tekemään sijoituksia tiettyihin varojen luokkiin (133 artiklan 1 kohta). Jäsenvaltiot eivät saa asettaa sijoituspäätösten ehdoksi minäänlaista ennakkohyväksyntää tai systemistä ilmoitusvelvollisuutta (133 artiklan 2 kohta). Tämän artiklan säännökset eivät estä soveltamasta jäsenvaltioiden asettamia vaatimuksia, joilla rajoitetaan niitä varojen tyyppisiä tai viitearvoja, joihin vakuutusedut voivat liittyä. Tällaisia sääntöjä saa soveltaa ainoastaan, jos riskin kantaa vakuutuksenot-

taja, joka on luonnollinen henkilö, eivätkä säännöt saa olla rajoittavampia kuin sijoitusrahastodirektiivissä.

Valvonta

Direktiivissä on säilytetty olennaiselta osalta yhteisön säännösten jo aiemmin voimassa olleet lähinnä valvontaviranomaisten kansallista ja kansainvälistä toimivaltaa koskevat periaatteet.

Nimenomaisesti direktiivissä on säädetty, että valvonnan on perustuttava tulevaisuuteen suuntautuvaan ja riskilähtöiseen lähestymistapaan. Osana valvontaa on varmistettava jatkuvasti, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset harjoittavat vakuutus- ja jälleenvakuustointia asianmukaisesti ja noudattavat valvontaan liittyviä säännöksiä ja määräyksiä (29 artiklan 1 kohta).

Direktiivissä yhtenäistetään valvontaviranomaisen valvontavaltuuksia, ja se sisältää valvonnan läpinäkyvyyttä ja valvojan tilintekovelvollisuutta koskevia säännöksiä. Lisäksi siinä tehdään mahdolliseksi hyväksyä tarvittaessa täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla yhtenäiset raportointivaatimukset EU-tasolla voidaan taata.

Raportointi ja vakuutusyrityksen tiedonantovelvollisuus

Solvensi II -direktiivi yhtenäistää vakuutusyritysten valvontaraportointia ja tietojen julkistamisvelvoitteita EU:ssa. Direktiivissä vaaditaan yrityksiä antamaan valvontaviranomaisille kaikki valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot. Tietoihin on sisällyttävä vähintään tiedot, joiden avulla voidaan arvioida yritysten soveltamia hallintojärjestelmiä, niiden harjoittamaa liiketoimintaa, niiden vakavaraisuustarkoituksiin soveltamia arvostusperiaatteita, todettuja riskejä ja riskienhallintajärjestelmiä sekä yritysten pääomarakennetta, tarpeita ja johtamista. Tietojen avulla on myös voitava tehdä jäsenvaltioiden valvontaoikeuksien ja -velvollisuuksien käyttämisestä ja täyttämisestä johtuvia tarpeellisia päätöksiä (35 artiklan 1 kohta).

Raportoinnin on katettava laadulliset tai määrälliset tekijät, historialliset, nykyiset ja tulevaisuuteen liittyvät tekijät, sisäisistä ja

ulkoisista lähteistä saatavat tiedot, tai edellä mainittujen asianmukainen yhdistelmä (35 artiklan 3 kohta). Tiedoista on käytävä ilmi asianomaisen yrityksen liiketoiminnan luonne, laajuus ja monimutkaisuus ja etenkin kyseiseen liiketoimintaan liittyvät riskit. Tietojen on oltava käytettävissä, täydelliset, vertailukelpoiset, yhdenmukaiset eri aikoina, merkityksellisiä, luotettavia ja ymmärrettäviä (35 artiklan 4 kohta).

Vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksillä on oltava asianmukaiset järjestelmät ja rakenteet raportointivaatimusten täyttämiseksi sekä johdon hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet, joilla varmistetaan tietojen asianmukaisuus (35 artiklan 5 kohta).

Vakuutusyritysten on direktiivin mukaan julkistettava vuosittain kertomus taloudellisesta asemastaan ja vakavaraisuudestaan (51 artiklan 1 kohta). Kertomukselle on ennen sen julkistamista saatava hallituksen hyväksyntä (55 artiklan 2 kohta). Direktiivissä ja sen nojalla annetuissa delegoiduissa säännöksissä säädetään kertomuksen vähimmäisisällöstä. Direktiivillä ei puututa tilinpäätösraportointiin.

Ryhmävalvonta

Direktiivi sisältää yksityiskohtaiset säännökset vakuutusyritysryhmien vakavaraisuussääntelyn ja valvonnan uudistamisesta. (212—266 artikla). Direktiivissä keskitetään valvontaa merkittävästi ryhmävalvojalle, ja tietyissä tapauksissa tytäryhtiöiden kotijäsenvaltioiden valvontaviranomaisten toimivaltuuksia vastaavasti tarkennetaan.

Direktiivin mukaan omistusten (212 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta sekä c alakohdan i alakohta) lisäksi ryhmän muodostumisen perustana voi olla myös sopimuksin tai muulla tavalla luodut pitkäkestoiset, vahvat ja kestävät taloudelliset suhteet (212 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohta). Taloudellisten suhteiden sisällyttämisellä on pyritty varmistamaan se, että keskinäisten vakuutusyritysten muodostamia ryhmiä kohdeltaisiin vastaavalla tavalla kuin osakeyhtiömuotoisista vakuutusyrityksistä muodostuvia ryhmiä.

Direktiivissä säädetään ryhmävalvonnan soveltamisalasta (213—214 artikla) sekä

ryhmävalvojan määräytymisestä (247 artikla). Lähtökohtaisesti toimivaltainen valvontaviranomainen on edelleen vakuutusyrityksen kotivaltion valvontaviranomainen (30 ja 247 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja toisen alakohdan a alakohta). Sivuliikkeiden osalta myös vastaanottavan jäsenvaltion valvontaviranomaisella on tiettyjä valvontavastuita ja -oikeuksia (vrt. 33, 145—146, 155, 158 artikla ja 247 artiklan 3 kohta).

Solvenssi II -direktiivin mukaan vakuutusyritysryhmän ryhmätason vakavaraisuusvalvonta tapahtuisi ryhmätasolla koordinoivan valvontaviranomaisen eli ryhmävalvojan toimesta (218 artiklan 2 ja 3 kohta). Tavoitteena on tällä tavoin parantaa ryhmien kokonaisriskien valvontaa. Ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa ryhmään kuuluvia yrityksiä tarkastellaan ikään kuin yhtenä yrityksenä, jolle lasketaan Solvenssi II -säännösten mukainen riskiperusteinen vakavaraisuuspääomavaatimus. Tällä tavalla laskettu vaatimus on riskien hajautushyötyjen johdosta pienempi kuin ryhmään kuuluvien yritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten summa.

Vakuutusyritysryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus ja sen täyttämiseen hyväksyttävissä oleva oma varallisuus lasketaan yhdistellyistä tiedoista noudattaen soveltuvin osin yksittäisen vakuutusyrityksen vakavaraisuuslaskentaa koskevia säännöksiä (230 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta). Ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus voidaan laskea standardikaavalla tai yhtiöryhmän sisäisellä mallilla. Laskennassa käytettävä sidosyritysten suhteellinen osuus on sama kuin kirjanpidossa konsernitilinpäätöksen laatimiseksi käytetty osuus (221 artikla).

Jos ryhmän riskiprofiili poikkeaa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennan perusoletuksista tai jos laskennassa ei riittävästi oteta huomioon ryhmän riskiprofiilia, valvontaviranomainen voi korottaa ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta lisäpääomavaatimuksella (232 artikla ja 233 artiklan 6 kohta).

Ryhmävalvojan tehtäviin kuuluu direktiivin mukaisesti yhteensovittaa ryhmän valvontaan osallistuvien valvontaviranomaisten yhteistyötä valvontaviranomaisten kollegiossa, jossa ovat edustettuina ryhmään kuuluvi-

en vakuutus- tai muiden yritysten valvontaviranomaiset (248 artikla). Direktiiviin sisältyy useita artikloita, joissa säännellään ryhmävalvojan ja muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten välistä toimintaa (249—255 artikla).

Jos ryhmän valvontaan osallistuvat valvontaviranomaiset eivät pääse yksimielisyyteen jostakin ryhmävalvontaan liittyvästä asiasta, esimerkiksi ryhmän sisäisen mallin hyväksymisestä, asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen tekee päätöksen asiasta. Ryhmävalvojan ja muiden valvontaviranomaisten on toimittava päätöksen mukaisesti (231 artiklan 3 kohta, 237 artiklan 3 kohta, 238 artiklan 5 kohta, 239 artiklan 4 kohta, 247 artiklan 4 kohta ja 248 artiklan 4 kohdan toinen alakohta).

Lisäksi direktiivissä säädetään myös vakuutusyhtymäryhmän hallintojärjestelmää ja raportointia koskevista vaatimuksista (246 artikla) sekä valvontaviranomaisten yhteistyöstä kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa (260—266 artikla).

Muut säännökset

Solvenssi II -direktiivi sisältää vakuutusyrityksen liiketoiminnan aloittamiseen liittyviä, muun muassa toimilupaa koskevia säännöksiä, liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn sekä liiketoiminnan lopettamiseen ja yrityksen purkamiseen (likvidaatio) liittyviä säännöksiä. Direktiivissä säädetään myös vakuutusyritysten, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa, sijoittautumisvapaudesta ja palvelujen tarjoamisen vapaudesta sekä kolmannen maan vakuutusyrityksen liiketoiminnan aloittamisesta ETA-alueella.

Solvenssi II -direktiivissä on yksittäisiä säännöksiä, muun muassa henki- ja vahinkovakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyrityksen toimintojen erillisyydestä, sovellettavan lain valinnasta ja rinnakkaisvakuutuksesta, jotka on siirretty kumoutuvista direktiiveistä.

Erillisyhtiön perustaminen on direktiivin mukaan mahdollistettava jäsenvaltioissa, jos valvontaviranomainen on antanut siihen ennakkohyväksynnän.

Lisäksi jäsenvaltioille annetaan vapaaehtoinen mahdollisuus sallia lisäeläkedirektiivin mukaista toimintaa harjoittaville henkivakuutusyhtiöille vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen tässä toiminnassaan niin sanottua duraatiomallia käyttäen. Mallin mukaan yhtiöt voisivat valvontaviranomaisen suostumuksella tietyin ehdoin laskea eläkevakuutusliikkeeseen vakavaraisuuspääomavaatimuksen osakeriskin käyttämällä 99,5 prosentin value-at-risk-arvoa normaalin yhden vuoden ajanjakson sijasta sellaisella ajanjaksolla, joka vastaa yhtiön sijoitusten tavanomaista pitoaikaa.

2.3.5 Solvenssi II -direktiiviä täydentävä komission asetus

Komission asetus sisältää tarkentavia säännöksiä muun muassa varojen ja velkojen arvostamisesta, vakuutusteknisen vastuuvelan laskennasta, omaan lisävarallisuuteen kuuluvien erien hyväksyttämistä valvontaviranomaisella, perusvakavaraisuusvaatimuksen määrittävästä standardikaavasta, sisäisen mallin käytöstä ja vähimmäispääomavaatimuksen laskemisesta sekä lisäpääomavaatimuksen asettamista koskevista olosuhteista.

Asetuksella säädetään myös raportointia, sijoittamista ja hallintojärjestelmää koskevista säännöksistä, kuten riskienhallintajärjestelmästä, sisäisestä valvonnasta, palkitsemisesta ja ulkoistamisesta, sekä julkisen vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen sisällöstä.

Lisäksi asetuksessa on säännöksiä erillisyhtiöistä ja ryhmävalvonnasta, kuten vakuutusyritysryhmän vakavaraisuuden laskennasta ja valvonnasta.

2.3.6 Tekniset sääntely- ja täytäntöönpanostandardit sekä ohjeet

Solvenssi II -sääntelyyn liittyen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen valmistellee teknisiä sääntely- ja täytäntöönpanostandardeja kahdesta aihekokonaisuudesta. Ensimmäinen kokonaisuus käsittelee vastaavuuskorjausta, lisävarallisuutta, yhtiökohtaisia parametreja eli suureita tai funktioita, joiden arvot voivat vaihdella, sisäisiä malleja ja

erillisyyhtiöitä koskevien hakemusten ja ryhmän sisäisiä malleja koskevien hakemusten hyväksyntää. Tämän kokonaisuuden valmistelu on kesken, ja se hyväksyttäneen komissiossa alkuvuodesta 2015. Toinen kokonaisuus käsittelee pilarien 1—3 asioita sekä valvonnan läpinäkyvyyttä. Tämän kokonaisuuden valmistelu on kesken, ja se hyväksyttäneen komissiossa kesällä tai syksyllä 2015.

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen valmisteleo lisäksi soveltamisohjeita neljästä aihekokonaisuudesta: 1) riski- ja vakaavaraisuusarviosta, 2) sisäisten mallien ennakkolisesta soveltamisesta, 3) tietojen toimitamisesta toimivaltaisille kansallisille valvontaviranomaisille sekä 4) hallintojärjestelmästä. Esillä on ollut myös kysymys tilintarkastusta koskevasta ohjeesta. Näiden soveltamisohjeiden hyväksymisen jälkeen valvontaviranomaisen on ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle määräajassa kunkin ohjeen noudattamisesta tai ai-keesta noudattaa ohjetta.

2.3.7 *Ulkomainen lainsäädäntö*

Koska kyse on samanaikaisesti kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa sovellettavasta maksimiharmonisointiin perustuvasta sääntelystä, ulkomaisen lainsäädännön tulisi lähtökohtaisesti asiasisällöltään vastata Suomen lainsäädäntöä. Erot liittyvät asiallisesti siihen, minkä tason säännöksillä direktiivi on saatettu voimaan eri maiden lainsäädännössä. Vertaaminen ulkomaiseen lainsäädäntöön on hankalaa sen vuoksi, että täytäntöönpanomenettelyt ovat jäsenvaltioissa edenneet rinnakkain.

2.4 **Nykytilan arviointi**

2.4.1 *Vakuutusyhtiölaki*

Yleistä: liiketoiminnan luonne ja ongelmat

Vakuutustoiminnan harjoittaminen perustuu lähtökohtaisesti toisistaan riippumattomien riskien hajauttamiseen. Toiminta edellyttää riittävää määrää vakuutettuja riskejä, jotta vahinkomeno pysyy sellaisella tasolla, että vakuutusmaksut voidaan asiakkaiden kannalta pitää riittävän tasaisina vuodesta toiseen.

Suuressa vakuutuskannassa vahinkosuhte on tyypillisesti vakaampi kuin sellaisessa osiin jaetussa vakuutuskannassa, jossa kunkin osan vahinkosuhdetta seurataan erikseen.

Vakuutustoiminnan harjoittaminen edellyttää siten riskienhallintaa. Tässä puolestaan tarvitaan erilaisia tietokantoja ja niiden hallinnoimiseksi tehokkaita tietojenhallintajärjestelmiä. Tietokannat käsittävät vahinkotietoja, asiakastietoja, vakuutustietoja, terveydentilaselvityksiä, vahingonselvittelytietoja, kirjanpitolietoja ja muita liiketoimintaan tyypillisesti liittyviä tietoja. Vakiintuneen toimintavaiheen aikana suurten tietomäärien hallinnoimisesta aiheutuvat marginaalikustannukset ovat tyypillisesti laskevia.

Edellä mainituista syistä vakuutustoiminnassa suuri koko tuo volyyमितuja. Nämä volyymitiedut ovat johtaneet vakuutusyhtiöiden fuusioihin ja muihin toimialajärjestelyihin.

Vakuutustoimiala Suomessa on selvinnyt varsin hyvin erilaisista kriiseistä. Pitkän aikavälin kannattavuusongelmat on ratkaistu riskien valinnalla, hinnoittelua tarkistamalla, toimintaa tehostamalla, toimialajärjestelyillä tai muilla sopeuttamiskeinoilla.

Henkivakuutustoiminnassa riskihenkivakuuttamiselle on edelleen kysyntää. Vapaaehtoinen eläkevakuuttaminen on sen sijaan laskussa sekä uusmyynnin että maksutulon perusteella mitattuna. Säästöhenkivakuutustoiminnassa ongelmaksi on muodostunut alhainen korkotaso, joka käytännössä rajoittaa korkolupauksia asiakkaille.

Henkivakuutusyhtiöille erityisen haasteen muodostavat vanhat laskuperustekorkoon sidotut eläke- ja henkivakuutukset, joihin edelleen maksetaan uusia vakuutusmaksuja. Alhaisen korkotason vallitessa korkolupausta ja liikekuluja ei voida kattaa riskittömillä sijoituksilla, vaan sijoitustoiminnassa on otettava myös oman pääoman ehtoista riskiä tuottotavoitteen saavuttamiseksi. Tämä on viime aikoina ilmennyt siten, että sekä henki- että eläkevakuuttamisessa uusmyynti on useamman vuoden ajan painottunut sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että riskienvalintaan tai korkeisiin liikekuluihin liittyvien syiden tai puutteellisen sääntelyn sijaan vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuusongelmat ovat pikemminkin liittyneet

kansantalouden yleiseen kehitykseen ja finanssikriiseihin. On kuitenkin korostettava, että suomalaisten vakuutusyritysten toiminta on kokonaisuutena kannattavaa ja yhtiöiden vakavaraisuus hyvällä tasolla. Yritysten välillä on kuitenkin suuria eroja.

Soveltamisala: pieni vakuutusyritys

Direktiivin soveltamisalaa koskevien säännösten perusteella direktiivi koskee lähtökohdaisesti kaikkia vakuutusyrityksiä niiden yritysmuodosta riippumatta, ellei nimenomaisesti toisin ole säädetty. Suomessa tämä tarkoittaisi sitä, että direktiivin sääntely koskisi suuria vakuutusyhdistyksiä vakuutusyhtiöiden tapaan. Vakuutusyhdistysmuotoinen toiminta sinänsä ei tuo muutosta tai kevyempää sääntelyä vakuutusyhtiömuotoiseen toimintaan verrattuna, jos direktiivin soveltamista koskevat raja-arvot ylittyvät.

Direktiivin 4 artiklassa pienet vakuutusyritykset on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Direktiivin mukaisten hallintojärjestelmien järjestäminen ja niiden kustannusten rahoittaminen eivät ole liiketaloudellisesti perusteltavissa pienimuotoisessa vakuutustoiminnassa. Direktiivin sääntelyn soveltamisalan rajaaminen vakuutusyrityksen koon perusteella on siten mahdollista kansallisessa laissa.

Voimassa olevassa vakuutusyhtiölaissa ei ole pienen vakuutusyhtiön määritelmää. Vakuutusyhtiölain 1 luvun 1 §:n nojalla tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn vakuutusosakeyhtiöön ja keskinäiseen vakuutusyhtiöön (vakuutusyhtiö). Vakuutusyhdistyslain 1 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettut suuret vakuutusyhdistykset ovat yhdistyksiä, joiden vakuutusmaksutulo ylittää 5 000 000 euroa vuodessa tai jotka harjoittavat vastuuvakuutusta muuten kuin liittämissä vakuutuksena tai vähintään puolet yhdistyksen maksutulosta tulee muilta kuin yhdistyksen jäseniltä. Muut vakuutusyhdistykset ovat tässä laissa tarkoitettuja pieniä vakuutusyhdistyksiä.

Valmistelun aikana ei ole pidetty tarpeellisenä, että direktiivin mukainen sääntely ulotettaisiin täysimittaisesti vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettuihin pieniin vakuutusyhdistyksiin.

Määritelmät

Direktiivin 13 artikla sisältää pitkän luettelon direktiivissä käytetyistä määritelmistä. Osa määritelmistä on aikaisemmin otettu kansalliseen lainsäädäntöön. Kuitenkin direktiivi sisältää myös aineellisesti uusia säännöksiä, joiden määritelmiä ei ole täysin pantu täytäntöön kansallisessa laissa. Tällaisia määritelmiä ovat vakuutusalan kytkösyritys (2 kohta), jälleenvakuutusyritys ja jälleenvakuutusalan kytkösyritys (4 ja 5 kohta), jälleenvakuutus ja jälleenvakuutustoiminta (7 kohta), kotijäsenvaltio (8 kohta), erillisyhtiö (26 kohta) sekä erilaiset riskit (27 ja 30–35 kohta).

Hallintojärjestelmä ja tilintarkastus

Voimassa olevassa vakuutusyhtiölaissa olevien kirjallisten toimintaperiaatteiden sisällön osalta ei ole säädetty volatilitteettikorjauksen soveltamisesta.

Voimassa olevassa laissa ei myöskään säädetä yhtiön velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden vaihtumisesta.

Sijoitustoiminnan sääntelyä koskevia täytäntöönpanotoimenpiteitä Suomessa edellyttää vain direktiivin 132 artikla. Artiklat 133 ja 134 eivät edellytä muutoksia vakuutusyhtiölakiin, koska Suomen vakuutusyhtiölain säädäntö ei sisällä niiden kanssa ristiriitaista sääntelyä.

Direktiivin 72 artiklassa säädetään tilintarkastajan velvollisuuksista. Mainitun artiklan 1 kohdan d ja e alakohdan mukaan tilintarkastajan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle seikoista tai päätöksistä, jotka tilintarkastaja on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jotka voivat johtaa vakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämiseen. Asiasta on säädetty Finanssivalvonnasta annetun lain 3 l §:ssä.

Tasoituskäärä

Solvenssi II -direktiivin myötä vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaisesta ennakoivasta valvonnasta joudutaan luopumaan.

Nykyisin toisen vahinkovakuutusdirektiivin (88/357/ETY) perusteella luottovakuu-

tuksessa vaaditaan tasoitusmäärä. Suomella ja monilla muilla ETA-mailla on lisäksi omat kansalliset tasoitusmääräjärjestelmänsä, joissa tasoitusmäärän muodostaminen vaaditaan tai sallitaan myös muissa lajeissa kuin luottovakuutuksessa.

Solvenssi II -direktiivin myötä vaatimus tasoitusmäärästä luottovakuutuksessa kumotaan, eikä Solvenssi II -direktiivissä tunnisteta tasoitusmäärää erillisenä eränä. Tasoitusmäärän säilyttäminen on kuitenkin mahdollista, ja vakuutusyrityksiä koskevan tilinpäätösdirektiivin (91/674/ETY) mukaisesti erä luetaan edelleen osaksi vastuuvulkaa vakuutusyhtiön tilinpäätöksessä.

Tasoitusmäärällä on ollut merkittävä rooli varauduttaessa runsasvahinkoisten vuosien varalle ja vuosien välisten vakuutustoiminnan vaihteluiden tasaajana. Valmistelun aikana tasoitusmääräjärjestelmän säilyttämistä on pidetty tarkoituksenmukaisena, tosin uuteen säätelykehikkoon mukautettuna. Tasoitusmäärää ei voida lukea osaksi voimassa oleviin direktiiveihin perustuvaa 11 luvun mukaista toimintapääomaa (ks. tarkemmin alempana Vakavaraisuus ja pääomavaatimukset). Sen sijaan voimassa olevassa säätelykehikossa tasoitusmäärä lasketaan osaksi vahinkovakuutusyhtiön oikaistua vakavaraisuuspääomaa, jolla katetaan 12 luvun mukainen ennakoivan valvonnan mukainen pääomavaatimus.

Solvenssi II -säätelykehikossa komission asetuksen I osaston IV luvun jakson mukaisesti tasoitusmäärä luetaan osaksi 12 luvussa tarkoitettua omaa varallisuutta. Tasoitusmäärällä voidaan kattaa sekä 10 luvun mukaista vähimmäis- että vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Vakavaraisuus ja pääomavaatimukset

Direktiivin 76—86 artikloissa säädetään vakuutusteknisen vastuuvulcan laskennasta. Voimassa olevaan 9 lukuun on tarve tehdä joitakin teknisiä muutoksia, joiden avulla erotetaan kirjanpidon vastuuvulka vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvulasta.

Direktiivin 87—99 artiklassa säädetään aikaisemmasta olennaisesti poikkeavasti siitä, mitkä varallisuuserät kelpaavat vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen. Di-

rektiivin mukaan oma varallisuus on jaettava kolmeen eri varallisuusluokkaan omaisuuden laadullisten ominaisuuksien perusteella. Jaottelusta on annettu direktiivissä ja sen nojalla annettavissa alemmantasoisissa EU-säädöksissä yksityiskohtaisia säännöksiä. Voimassa olevassa laissa ei ole tällaista jaottelua, vaan sen 10 luvun säännösten mukaan tietyllä omaisuuserällä on voitu kattaa vastuuvulkaa tiettyyn prosentteina ilmaistuun määrälliseen ylärajaan saakka.

Direktiivin 100—131 artiklassa säädetään vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja vähimmäispääomavaatimuksesta sekä niiden laskennasta.

Voimassa olevassa laissa on säädetty 1 luvun 18 §:ssä perustamisvaiheen peruspääoman määrästä sekä 9 luvussa vastuuvulcan kattamisesta. Direktiivin 87—131 artiklan säännökset perustuvat kokonaan erilaiselle ajattelulle kuin voimassa olevassa kansallisessa laissa. Tämän seurauksena kansallisen lain 10—12 luvun säännökset on kirjoitettava käytännössä kokonaan uusiksi, jotta ne vastaisivat direktiivin sisältöä.

Valvonta

Direktiivin 27—39 artiklassa säädetään yksittäisen vakuutusyrityksen valvonnasta. Säätely perustuu tältäkin osin täysharmonisointiin. Valvontaan kuuluvasta tilinpäätösraportoinnista on säädetty erikseen. Sitä koskevia säännöksiä ei ole täysharmonisoitu.

Säännöksissä säädetään muun muassa valvonnan tavoitteista erityisesti kriisitilanteista (28 artikla) sekä valvontaa suoritettaessa noudatettavista toimintaperiaatteista (29 ja 31 artikla), valvontaviranomaisesta ja sen toimivallasta (30 ja 32—34 artikla). Näistä on säädetty vakuutusyhtiölain lisäksi Finanssivalvonnasta annetussa laissa ja hallintolaissa.

Direktiivissä ja sen nojalla annettavissa alemmanasteisissa EU-säädöksissä säädetään myös varsin yksityiskohtaisesti valvontaviranomaiselle toimitettavista tiedoista ja niiden ajankohdista (35 artikla) sekä lisäpääomavaatimuksen asettamisesta (37 artikla).

Voimassa olevan lain 25 luvussa on perussäännökset Finanssivalvonnan valvontatehtävistä, sille toimitettavista tiedoista sekä tur-

vaamistoimenpiteistä eli luovutus- ja pantauskiellosta.

Vakuutusyhtiölaissa on tarpeen täsmentää seikkoja, jotka liittyvät yleisiin periaatteisiin, joihin Finanssivalvonta kiinnittää huomiota valvontaa suorittaessaan. Samoin vakuutusyhtiölain säännöksiä Finanssivalvonnalle annettavista tiedoista on täsmennettävä siten, että ne vastaavat lakiin muualla ehdotettuja säännöksiä. Lakiin on lisättävä direktiiviä vastaavat säännökset muun muassa uudistettavaksi ehdotettujen pääomavaatimusten valvonnasta, pääomavaatimuksen korottamisesta, tervehdyttämisen- ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman tiedoista sekä raportointiin liittyvistä poikkeusmahdollisuuksista. Lakia on täydennettävä myös säätämällä Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa eräitä tietoja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

Ryhmävalvonta

Direktiivin 212—266 artiklassa säädetään ryhmävalvonnasta sellaisten ryhmittymien osalta, joihin kuuluu yksi tai useampi vakuutusyhtiö. Sääntely perustuu tältäkin osin täyssharmonisointiin.

Direktiivissä säädetään yksityiskohtaisesti ryhmävalvontaa koskevista määritelmistä (212 artikla), soveltamisalasta ja -tasoista (213—217 artikla), ryhmän vakavaraisuusvaatimuksista, omasta varallisuudesta (218—228 artikla), laskentamenetelmien käyttämisestä (230—235 artikla), keskitettyä riskienhallintaa noudattavien ryhmien valvonnasta (236—243 artikla), riskikeskittymien ja keskinäisten liiketoimien valvonnasta (244—245 artikla), hallintojärjestelmästä (246 artikla), ryhmävalvojasta ja sen toiminnasta (247—259 artikla) sekä kolmansissa maissa olevien yritysten valvonnasta (260—266 artikla).

Voimassa olevassa laissa säädetään määritelmistä, vakuutusyhtiölain sääntelyn suhteesta rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaiseen valvontaan sekä mukautetun vakavaraisuuslaskelman ja sen osioiden laatimisesta, tervehdyttämissuunnitelmasta ja keskinäisten liiketoimien valvonnasta.

Vakuutusyhtiölaissa olevia määritelmiä on tarpeen täsmentää vastaamaan direktiivin määritelmiä sekä täydentää niitä ainakin ryhmävalvojan ja valvontakollegion osalta. Lisäksi on tarpeen säätää ryhmävalvojan määräytymisestä, tehtävien siirtämisestä, ryhmävalvontaa koskevista poikkeuksista, valvonnan tasoista, hallinnointijärjestelmän sekä pääomavaatimusten ja oman varallisuuden valvonnasta muualla direktiiviin tehtyjä muutoksia vastaavasti. Lisäksi on tarpeen säätää Finanssivalvonnan valvontamenetelystä vakuutusyhtiöryhmän ryhmävalvojana sekä tarkentaa säännöksiä valvontakollegiossa toimimisesta sekä valvonnasta kolmansia maita koskevilla tapauksilla.

Lisäksi keskitettyä riskienhallintaa koskevista tapauksista (236—243 artikla) on tarpeen säätää direktiivin mukaisesti.

Raportointi ja tietojen julkistaminen

Direktiivin 51—56 artiklassa säädetään vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevasta kertomuksesta. Säännökset koskevat vakuutusyhtiöiden osalta valvontaviranomaiselle annettavia tietoja (51 artikla), antamista koskevia poikkeuksia (53 artikla), tietojen antamisen ajankohtaa (54 artikla) ja asianmukaisia järjestelmiä ja menetelmiä (55 artikla). Lisäksi direktiivissä säädetään valvontaviranomaisen velvollisuudesta toimittaa tietoja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle sekä valtuudesta antaa alemman tasoista sääntelyä.

Voimassa olevassa laissa ei ole direktiivin säännöksiä nimenomaisesti vastaavaa sääntelyä. Osa direktiivissä säädetyistä vaatimuksista täytettäisiin mahdollisesti tiedoilla, jotka annetaan tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen yhteydessä. Direktiivin 53 artiklan 3 kohdassa on pyritty välttämään sellaisten tilanteiden syntyminen, joissa edellytettäisiin tietojen kahdenkertaista raportointia. Direktiivin mukainen raportointi voidaan esittää tilinpäätöksen yhteydessä niiltä osin, kuin tiedot voidaan tuottaa samassa aikataulussa kuin tilinpäätösraportointi edellyttää.

Toisaalta tilinpäätöksessä voimassa olevan kirjanpitolainsäädännön mukaan edellytettävät vakavaraisuutta koskevat tiedot ovat osin tarpeettomat, koska tilinpäätöksessä tai toi-

mintakertomuksessa esitettävät vakavaraisuus-tiedot perustuvat osin erilaisille arvostusperiaatteille. Sen vuoksi vakuutusyhtiölaista on tarpeen kumota sellaiset tiedot, jotka perustuvat käsitteisiin tai rajoihin, joita tämän lakiesityksen jälkeen ei enää ole, kuten toimintapääoma ja voimassa olevan lain vakavaraisuuspääoma. Tilinpäätösraportointiin tehtävät muutokset kohdistuvat lähinnä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettäviin tietoihin.

Uudelleenjärjestely ja purkaminen

Direktiivin 160, 161 ja 267—296 artiklat sisältävät vakuutusyhtiöiden uudelleenjärjestelyä, liiketoiminnan lopettamista ja yrityksen purkamista (likvidaatio) koskevia säännöksiä. Nämä säännökset perustuvat sisällöltään muuttumattomina aikaisempiin vakuutusalan direktiiveihin, jotka on pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä. Siten näiden säännösten osalta ei ole tarvetta ryhtyä lainsäädäntötoimenpiteisiin. Tällaisia säännöksiä joudutaan ainoastaan paikoin tarkistamaan, kuten toimilupaa ja rahoitussuunnitelmia koskevien säännösten yhteydessä.

Rinnakkaisvakuutustoiminta

Direktiivin 190—196 artiklassa säädetään rinnakkaisvakuutustoiminnasta. Rinnakkaisvakuutuksessa useat vakuutusyhtiöt vakuuttavat yhteisellä vakuutuskirjalla saman vastuun. Rinnakkaisvakuuttajat valtuuttavat yhden vakuutuksenantajan, johtavan yhtiön toimimaan puolestaan. Kukin vakuutuksenantaja on vastuussa vain omasta osuudestaan suoraan vakuutuksenottajalle. Direktiivin säännökset perustuvat yhteisön rinnakkaisvakuutusdirektiiviin (78/473/ETY). Vakuutusyhtiölaissa on vain yhdessä lainkohdassa, 9 luvun 6 §:ssä, viitattu rinnakkaisvakuutukseen. Mainitussa pykälässä säädetään rinnakkaisvakuutuksen vaikutuksesta vastuuvelan laskentaan. Vakuutusyhtiölain soveltamisala on laajempi kuin direktiivin soveltamisala. Solvenssi II -direktiivin rinnakkaisvakuutusta koskevat säännökset eivät sisällöllisesti vaadi niiden saattamista vakuutusyhtiölakiin voimassa olevaa lakia kattavammin tai tarkemmin.

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Direktiivin sääntelystä seuraa muutoksia Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksiin, koska direktiivissä säädetään voimassa olevasta vakuutusyhtiölainsäädännöstä kokonaan poikkeavalla tavalla muun muassa vakuutusyhtiön hallinnosta ja vakavaraisuudesta. Lisäksi direktiivin täysharmonisointia koskeva tavoite, sen säännökset sekä muut direktiivin nojalla annettavat komission delegoidut asetukset sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen tekniset standardit ja suositukset on huomioitava tältä osin.

2.4.2 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin olisi tehtävä vakuutusyhtiölakiin tehtäviä muutoksia vastaavat muutokset.

2.4.3 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

Direktiivin 9 artiklan 3 alakohdan mukaan direktiiviä ei sovelleta suomalaisten eläkevakuutusyritysten eläke-toimintaan, josta on säädetty työntekijän eläkelaisissa (TyEL) ja siihen liittyvässä muussa Suomen lainsäädännössä. Direktiivissä on tältä osin lisäksi toistettu ehdot, joista sovittiin Suomen liityessä Euroopan yhteisöön 1.5.1995.

Työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin on tarpeen tehdä muutoksia niiltä osin, kuin nyt vakuutusyhtiölakiin lisättävät säännökset perustuvat Solvenssi II-direktiiviin eivätkä näin ollen koske työeläkevakuutusyhtiöitä.

2.4.4 Vakuutusyhdistyslaki

Solvenssi II -direktiivin säännökset koskevat niitä vakuutusyhtiöitä ja vakuutusyhdistyksiä, joiden koko ylittäisi direktiivin 4 artiklassa määritellyn kokorajan tai jotka kuuluisivat vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun vakuutusyritysryhmään. Vakuutustoiminnan harjoittaminen vakuutusyhdistysmuodossa ei näin ollen sinänsä tuo kevyempää sääntelyä vakuutusyhtiömuotoiseen toimintaan verrattuna.

Pienten vakuutusyhdistysten osalta on kansallisesti harkittavissa, missä määrin direktiivin sääntelyä niihin sovelletaan. Pienten va-

kuutusyhdistysten osalta tavoitteena on erityisesti välttää tarpeettoman raskasta, toimintamahdollisuuksia heikentävää sääntelyä. Kaikkien Suomessa tällä hetkellä toimivien vakuutusyhdistysten toiminta jää näiden direktiivissä säädettyjen raja-arvojen alle. Edellä mainittujen syiden vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa Solvenssi II -direktiivin sääntelyä yhdistysmuotoiseen vakuutustoimintaan. Näin ollen vakuutusyhdistyslakia ei sopeutettaisi Solvenssi II -sääntelykehikkoon. Samalla vakuutusyhdistyslain soveltamisalaa rajattaisiin siten, että vakuutusyhdistyslaki koskee Solvenssi II -direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävää pienimuotoista vakuutustoimintaa.

2.4.5 Eläkesäätiö- ja vakuutuskassalait

Eläkesäätiö- ja vakuutuskassalakeihin olisi tehtävä omien varojen määrittelyn ja laskennan osalta muutokset, jotka vastaavat sisälöltään voimassa olevaa vakuutusyhtiölakia.

2.4.6 Laki Finanssivalvonnasta

Direktiivin 13 artiklan 26 kohdassa määritellään erillisyhtiö, josta ei säädetä voimassa olevassa laissa. Tämä yhtiö lisättäisiin vakuutusyhtiölakiin, joten se on tarpeen sisällyttää Finanssivalvonnan valvottaviin.

Direktiivissä säädetään laajasti valvontaviranomaisten välisestä yhteistyöstä sekä ryhmävalvojan ja valvontakollegion toiminnasta. Finanssivalvonnasta annettua lakia on tarpeen tämentää näiltä osin.

2.4.7 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

Direktiivin 13 artiklan 26 kohdassa määritellään erillisyhtiö, joka on tarpeen sisällyttää vakuutusyhtiölakiin. Siten on myös tarpeen säätää lailla Finanssivalvonnan oikeudesta periä tällaiselta valvottavalta valvontamaksu.

2.4.8 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

Direktiivin 13 artiklan 26 kohdassa määritellään vakuutusalan kytkösyritys. Finanssi-konglomeraattidirektiivin muutosdirektiivin

mukaan vakuutusalan yritykseksi luetaan myös Solvenssi II -direktiivin mainitussa kohdassa määritelty vakuutusalan kytkösyritys.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa olevaan vakuutusalan yrityksen määritelmään on tarpeen lisätä vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu kytkösyritys.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa on lisäksi tarpeen muuttaa eräitä toimintapääomaa ja lisävalvontaa koskevia käsitteitä siten, että ne vastaavat vakuutusyhtiölakiin ehdotettavia käsitteitä.

2.4.9 Vakuutussopimuslaki

Vakuutussopimuslain nojalla annetussa oikeusministeriön asetuksessa henkivakuutuksesta annettavista tiedoista (177/2011) on tarpeen säätää direktiivin 185 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesta vaatimuksesta.

2.4.10 Sosiaali- ja terveysministeriön asetukset ja Finanssivalvonnan määräykset

Sillä, että eurooppalaisen sääntelykehikon 2- ja 3-tasolla annetaan tarkempia säännöksiä huomattavasta osasta direktiivin säännöksiä, on vaikutuksensa siihen, mistä asioista voidaan säätää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tai Finanssivalvonnan määräyksillä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa on tarpeen säätää Solvenssi II -direktiivin mukaisesti toimintasuunnitelman laatimisesta, tasoitusmäärästä sekä vakavaraisuuslaskennan yksityiskohdista, kuten vastaavuuskorjauksesta. Samaa asiaa koskevat aikaisemmat asetukset voidaan kumota tarpeettomina. Muilta osin aikaisemmat asetukset jäävät voimaan.

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisten ohjeiden kansallinen soveltaminen sitovana saattaisi edellyttää Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksien lisäämistä lailla.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

semmin Suomessa täytäntöönpantuihin direktiiveihin.

3.1 Tavoitteet, toteuttamisvaihtoehdot ja jäsenvaltio-optiot

3.1.3 Jäsenvaltio-optiot

3.1.1 Tavoitteet

Pienet vakuutusyhtiöt

Esityksen tavoitteena on panna Solvenssi II -direktiivi täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä. Direktiivi perustuu pitkälti täysharmonisointiin, mikä jättää vain rajoitusti mahdollisuuksia kansallisille ratkaisuille. Vakuutusyhtiöille ei voida kansallisesti asettaa direktiivin pakottavasta sääntelystä poikkeavia vaatimuksia seikoista, jotka direktiivissä on yhdenmukaistettu. Näin ollen direktiivin säännökset, jotka edellyttävät kansallisen lainsäädännön muuttamista, on saatettava voimaan tarkasti kansallisessa lainsäädännössä.

Direktiivissä sallitaan se, että jäsenvaltio jättää pienet vakuutusyritykset direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle kokonaan tai osittain.

Valmistelun aikana on pidetty lähtökohtana, että vakuutettujen edut turvataan vakuutusyrityksen koosta riippumatta. Kuitenkin niiden toiminnan laatu ja laajuus on otettu huomioon sääntelyä ja sen vaikutuksia arvioidessa.

3.1.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Vakuutusyhtiön perustamispääoma

Toteuttamisvaihtoehtojen osalta kyse on lähinnä siitä, missä määrin direktiivin säännöksiä voidaan kansallisesti panna täytäntöön lakia alemmanasteisilla säännöksillä ja missä määrin direktiivissä annetut jäsenvaltio-optiot saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomessa on vakiintuneesti säännelty vakuutusyhtiön perustamisen yhteydessä maksettavan pääoman määrää. Voimassa olevan vakuutusyhtiölain 1 luvun 18 §:n mukaan vakuutusyhtiön on maksettava vaadittu peruspääoma. Lain 2 luvun 12 §:n mukaan keskinäisen yhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa sekä vakuutusosakeyhtiön osakkeista samoin kuin keskinäisen vakuutusyhtiön takuusuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän lain 1 luvun 18 §:ssä säädetystä peruspääomasta.

Solvenssi II -direktiivin säännöksiä tarkennetaan ja täydennetään komission ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen säädöksillä. Kansallinen lainsäädäntö ei voi olla ristiriidassa näiden suoraan sovellettävien säädösten kanssa. Direktiivin toimivaltasäännökset, jotka koskevat komission ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen säädöksiä, eivät edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön, koska kysymyksessä ovat EU:n toimielimille osoitetut tehtävät. Solvenssi II -direktiivissä on säädetty EIOPA:lle ja komissiolle muitakin tehtäviä kuin sellaisia, jotka koskevat teknisten standardien laatimista tai hyväksymistä. Tällaiset säännökset eivät edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Direktiivissä asetetaan ainoastaan vaatimuksia, jotka koskevat vähimmäisvakavaraisuuspääoman ja vakavaraisuuspääoman määrää. Nämä vaatimukset voidaan täyttää muullakin varallisuudella kuin rahassa suoritettavalla maksulla, siten kuin erikseen säädetään.

Toteuttamisvaihtoehtoja liittyy myös eräiden käsitteiden valintaan. Osa direktiivin käsitteistä on uusia, osa on sisältynyt aikai-

Perustamispääoman sääntely, määrä ja maksutapa ovat siten kansallisesti päätettäviä asioita. Valmistelun aikana on pidetty tärkeänä taata toimivien ja aloittavien vakuutusyhtiöiden mahdollisimman yhdenvertainen kohtelu. Valmistelussa on harkittu tältä osin ainakin kolmea eri vaihtoehtoa. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan perustamispääoma korotetaan direktiivin vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen mukaiselle tasolle. Yritysten yhdenvertaisuus edellyttäisi tässä vaihtoehdossa, että toimivat ja aloittavat vakuutusyhtiöt tekisivät vaaditut toimen-

piteet, käytännössä rahastosiirron tai perustamispääoman arvopapereiden liikkeellelaskun, sidotun oman pääoman korottamiseksi siirtymäajan kuluessa. Tätä ei ole pidetty toimivien yhtiöiden kannalta perusteltuna, koska tällaiset toimenpiteet olisivat ainoastaan kirjanpidollisia eivätkä vaikuttaisi niiden vakavaraisuuteen. Koska komission asetuksen mukaan vähimmäispääomavaatimuksesta edellytetään maksettavan osakepääomana tai muuna vastaavana luokkaan 1 kuuluvana varallisuutena 80 prosenttia, tämän esillä olleen vaihtoehdon mukaan suomalaisilta vakuutusyhtiöiltä saatettaisiin perustamisvaiheessa vaatia enemmän sidottua omaa pääomaa kuin muiden ETA-valtioiden vakuutusyhtiöiltä. Toisena vaihtoehtona on harkittu nykytilan säilyttämistä. Tässä tapauksessa toimivia ja uusia vakuutusyhtiöitä kohdeltaisiin yhdenmukaisesti, koska kirjanpidollisen sidotun oman pääoman määrä olisi kummassakin tilanteessa sama. Voimassa olevan lain mukainen peruspääoman määrä vastaa myös 80 prosenttia ehdotetun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen määrästä, mikä täyttää komission asetuksen mukaisen vaatimuksen luokkaan 1 kuuluvan oman varallisuuden määrästä. Kolmantena vaihtoehtona on pidetty mahdollisena perustamispääoman määrän asettamista esimerkiksi puoleen direktiivin vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Tällöin edellytettäisiin, että direktiivin mukaiset pääomavaatimukset tulisi kuitenkin täyttää.

Valmistelun aikana nykytilan säilyttämistä on pidetty suomalaisten vakuutusyhtiöiden kilpailun edellytysten sekä uusien ja toimivien yhtiöiden keskinäisen yhdenvertaisuuden kannalta perustelluimpana vaihtoehtona.

Sovellettavan tilinpäätössäännösten valinta

Suomessa IFRS-erillistilinpäätösten laatiminen ei ole sallittua vakuutusyhtiöille tai vakuutusyhdistyksille. Tämän ratkaisun peruste on ollut se, että valvonta on perustunut erillistilinpäätöksen mukaisiin tietoihin ja IFRS-standardit poikkeavat merkittävästi osin vakuutusyritysten tilinpäätösdirektiivin 91/674/ETY mukaisista säännöksistä.

Vaikka IFRS-standardien soveltaminen on sallittu muilla toimialoilla toimiville yrityk-

sille, mahdollisuutta laatia erillistilinpäätökset IFRS-standardien mukaisina ei ole juuriakaan hyödynnetty Suomessa. IFRS-vakuutuslaskentastandardi on kehitteillä ja valmistunee muutamien vuosien päästä. Komission selvityksen (Implementation of the IAS regulation 1606/2002 in the EU and EEA, 07/02/2012) mukaan, Euroopan unionissa 15 jäsenvaltiota joko sallivat tai vaativat IFRS-standardien soveltamista vakuutusyhtiöiltä, kun vakuutusyritykset laativat erillistilinpäätöksensä. Saman selvityksen mukaan 12 jäsenvaltiossa IFRS-standardien soveltaminen ei ole sallittua vakuutusyritysten erillistilinpäätöksissä.

Periaatteessa Suomessa muilla toimialoilla hyväksytty ”ei estettä — ei pakkoa” -lähestymistapa IFRS-standardien soveltamiselle voisi osaltaan vähentää vakuutusyhtiöiden raportoinnin hallinnollista taakkaa Suomessa. Vakuutusyrityksen olisi itse arvioitava hyödyn suuruus. Se saattaisi riippua vakuutusyrityksryhmässä muutoin sovellettavista tilinpäätöskäytännöistä ja siitä, mitä muita raportteja tai selvityksiä tuotetaan kirjanpitojärjestelmistä.

Suomalaisten vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus perustuu merkittävästi osin tasoitusmäärään, joka edelleen säädettäisiin vahinkovakuutusyhtiöille pakolliseksi, mutta jonka kirjanpidollinen käsittely IFRS-standardien mukaan on erilainen kuin vakuutusyritysten tilinpäätösdirektiivin mukaan. Nykytilaa ei ehdoteta tässä yhteydessä muutettavaksi. IFRS-erillistilinpäätösten laatimista ei edelleenkään sallittaisi vakuutusyhtiöille tai vakuutusyhdistyksille. Tasoitusmäärää tässä esityksessä koskevat ehdotukset perustuvat siihen, että sen tilinpäätöskäsittely ja verokohtelu jatkuvat nykyisenlaisina. Solvenssi II -direktiivin sääntely ei aseta estettä säilyttää kansalliset tasoitusmääräjärjestelmät, mutta niiden säilyttämistä ei edellytetä.

Lisäksi direktiivin 73 artiklan 3 kohdassa on säädetty komposiittiyhtiöiden osalta, että jäsenvaltiot voivat säätää, että komposiittiyhtiöiden on noudatettava koko liiketoimintansa tilinpäätössääntöjä, jotka koskevat henkivakuutusyrityksiä. Kunnes myöhempi yhteensovittaminen toteutetaan, jäsenvaltiot voivat myös säätää, että yrityksen selvitystila koskevien säännösten osalta kyseisten

yritysten harjoittamaa, liitteessä I olevan A osan luokissa 1 ja 2 lueteltuihin riskeihin liittyvää liiketoimintaa koskevat henkivakuutus toiminnan harjoittamiseen sovellettavat säännökset.

Duraatiomalli

Direktiivin 304 artiklassa jätetään kansallisesti päätettäväksi, sisällytetäänkö kansalliseen lakiin säännös duraatioon perustuvasta osakeriskialamoduulista. Duraatiomallin mukaisia eläketuotteita ei ole Suomen markkinoilla, eikä valmistelun aikana ole pidetty tarpeellisena sisällyttää näitä koskevia säännöksiä kansalliseen lainsäädäntöön. Direktiivin duraatiomallia koskevia säännöksiä ei siten ehdoteta. Jos tällaisia tuotteita halutaan myöhemmin luoda Suomeen, niihin liittyviin kysymyksiin voidaan palata erikseen.

3.2 Keskeiset ehdotukset

3.2.1 Vakuutusyhtiölaki

Soveltamisala: pieni vakuutusyhtiö

Vakuutusyhtiölain 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi pienen vakuutusyhtiön määritelmä, joka vastaisi direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle koon perusteella rajattujen yritysten määritelmää. Vaikka pienet vakuutusyhtiöt eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan, niihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti kaikkia vakuutusyhtiölain säännöksiä. Kyse on kansallisesta soveltamisalan rajauksesta. Yhdenmukaiset säännökset turvaavat vakuutetut edut samalla tavalla riippumatta vakuutusyhtiön koosta ja selkeyttävät valvontaviranomaisen tehtäviä ja valvontaa.

Hallintojärjestelmää ja tietojen julkistamista koskevilla uusilla lailla annettavilla säännöksillä päädytään jo pienten yhtiöiden osalta voimassa olevaa lakia ja määräyksiä vastaavaan tai jonkin verran kattavampaan sääntelyyn. Pieneen vakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovellettaisi direktiivin nojalla komission asetuksella tai teknisillä standardeilla annettuja tarkempia säännöksiä. Pienten vakuutusyhtiöiden valvonnan kannalta ei ole perusteltua velvoittaa niitä noudattamaan säänte-

lykehikon 2- ja 3-tasolta seuraavia yksityiskohtaisia säännöksiä.

Vakavaraisuuslaskennan osalta pienille vakuutusyhtiöille ei olisi omia säännöksiä, koska laissa olisi mahdollistettu laskentaan tehtäviä yksinkertaistuksia ja koska todennäköisesti pienen vakuutusyhtiön riskiprofiili on yksinkertainen. Tasoitusmäärän osalta laki sisältäisi omat säännökset pienille vakuutusyhtiöille.

Määritelmät, erillisyhtiö ja komposiittiyhtiö

Direktiivin uuden sääntelyn kansalliseksi täytäntöön panemiseksi vakuutusyhtiölaissa määriteltäisiin vakuutusyhtiö, jälleenvakuutusyhtiö, jälleenvakuutusyhtiö, jälleenvakuutusyhtiö, kotivaltio, erillisyhtiö sekä vakuutus-, markkina-, luotto-, operatiivinen, maksuvalmius- eli likviditeetti- sekä keskittymäriski.

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi erillisyhtiön perustamista koskeva säännös. Solvenssi II -direktiivi velvoittaa jäsenmaita sallimaan tällaisen yhtiön perustamisen alueelleen. Erillisyhtiöstä ehdotetaan tehtäväksi toimilupavalvottava. Komission asetuksella annetaan tarkemmat säännökset toimiluvan myöntämisestä koskien.

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi komposiittiyhtiön määritelmä ja sitä koskevat yleissäännökset.

Hallintojärjestelmä

Direktiivin hallintojärjestelmää koskevat säännökset on pantu pitkälti täytäntöön lailla 981/2013. Kuitenkin erityistä kelpoisuutta koskevia toimintoja koskevaa säännöstä tarkennettaisiin Finanssivalvonnalle muutostilanteissa tehtävien ilmoitusten osalta. Riskienhallintaa koskevaan säännökseen tehtäisiin Omnibus II -direktiiviä vastaavat tarkennukset sekä lisättäisiin vakavaraisuuslaskentaa koskevat säännökset. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarkentavat säännökset vakuutusyhtiön riski- ja vakavaraisuusarviosta sekä yleissäännökset sijoitustoiminnasta.

Solvenssi II-direktiivin mukaisia kansallisen lain perussäännöksiä täydennetään pääosin informatiivisuonteisilla viittauksilla kyseisiin komission asetuksella annettaviin delegoituun säännöksiin.

Vastuuelka kirjanpidossa ja tasoitusmäärä

Solvenssi II -direktiivin vakavaraisuussäännökset perustuvat markkinaehtoisesti arvostettuun taseeseen. Kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä sovellettavat taseen arvostusperiaatteet ovat erilaiset, eikä niitä ehdoteta tässä yhteydessä muutettaviksi.

Direktiiviin sisältyvien vastuuelkaa koskevien säännösten kansallinen täytäntöönpano tarkoittaa sitä, että jatkossa lakiin sisältyisi kahdenlaisia, sekä kirjanpitoon että vakavaraisuuteen liittyviä vastuuelkasäännöksiä. Jotta vastuuelkan kaksi eri käyttötarkoitusta ilmenisivät selkeästi laista, voimassa olevan lain kirjanpitoon liittyvät 9 luvun vastuuelkasäännökset siirrettäisiin lain II osaan 8 luvun (Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakerromus ja konserni) ja uuden 8 a luvun (Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistaminen) jälkeen omaksi luvukseksi. Kirjanpitoon ja tilinpäätökseen liittyvät vastuuelkaa koskevat säännökset eriytettäisiin siten kokonaan lain III osasta, jossa säädettäisiin direktiivin mukaisista uusista vakavaraisuussäännöksistä. Vakuutusyhtiölain III osa alkaisi 9 luvun jälkeen. Lisäksi muualla laissa olevissa säännöksissä tarkennettaisiin milloin kyse on vastuuelasta kirjanpidossa ja milloin vastuuelasta vakavaraisuuslaskennassa.

Voimassa olevan lain 9 luvun mukaan vakuutusyhtiöiden korvausvastuuseen sisältyy myös tasoitusmäärä. Tasoitusmäärän merkitys henkivakuutusyhtiöille on varsin pieni, minkä takia niiden tasoitusmäärästä ehdotetaan luovuttavaksi. Henkivakuutusyhtiöiden olisi purettava tasoitusmääränsä 10 vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Sen sijaan vahinkovakuutusyhtiöille tasoitusmäärän merkitys on suuri johtuen vahinkovakuutusyhtiöiden vakuutusliikkeen suurommasta heilahtelusta eri vuosien välillä.

Vahinkovakuutusyhtiöiden tasoitusmääräsääntelyä ehdotetaan muuttavaksi niin, että tasoitusmäärän mitoitus perustuisi uuteen Solvenssi II -sääntelykehikkoon. Tasoitusmäärälle tulisi tavoitemäärä, joka on standardikaavan tai sisäisen mallin mukaan laskettu pääomavaatimus, jossa otetaan huomioon vain vakuutusriskiosoiden pääomavaatimukset ja vastapuoliriski menevän jälleenvakuu-

tuksen vastapuoliriskin pääomavaatimuksen osalta. Tavoitemäärän keskeinen tarkoitus liittyy vakuutustoiminnasta johtuvien riskien huomioon ottamiseen ja sen vuoksi tavoitemäärä ehdotetaan mitoitettavaksi vakuutusliikkeeseen liittyviä riskejä vastaavaksi.

Tasoitusmäärällä olisi enimmäismäärä, joka lähtökohtaisesti olisi neljä kertaa tavoitemäärän suuruinen. Tämän määrän arvioidaan riittävän kompensoimaan yhden huonon suhdannesyklin aiheuttaman vakavaraisuuspääoman alenemisen. Finanssivalvonta voi hakemuksesta vahvistaa yhtiölle myös laskuperusteet, joiden mukaan tasoitusmäärä ei ylitä tavoitemäärää. Aikaisempien vuosien vahinkosuhteiden keskiarvon sijasta lähtökohtaisesti tasoitusmäärän kartuttaminen ja purkaminen perustuisi yhtiön laskuperusteissa vahvistettuihin purku- ja kartutusvahinkosuhteisiin: jos oikaistu vahinkosuhte alittaa kartutusvahinkosuhteen, tasoitusmäärää kartutetaan, ja jos oikaistu vahinkosuhte ylittää purkuvahinkosuhteen, tasoitusmäärää puretaan. Täten pieniä heilahteluja ei välttämättä tasoitettaisi. Purku- ja kartutusvahinkosuhteet olisi valittava siten, että yhtiön käyttämän tilastoaineiston perusteella yhtiön tasoitusmäärän voitaisiin odottaa kasvavan nolosta tavoitemääräänsä 10–20 vuoden kuluessa. Aiemmasta poiketen tasoitusmääräsiirtoa ei enää laskettaisi lajiryhmittäin vaan yhtiön koko vakuutuskannan tasolla.

Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärä luetaan osaksi 12 luvussa tarkoitettua omaa varallisuutta komission asetuksen I osaston IV luvun mukaisesti.

Vakavaraisuus ja pääomavaatimukset

Vakuutusyhtiölain III osassa ehdotetaan säädettäväksi vakuutusyhtiön vakavaraisuudesta. Voimassa olevassa laissa vakavaraisuusvaatimuksista säädetään vakuutusyhtiölain 11 ja 12 luvuissa, joiden sisältö ehdotetaan kokonaan korvattaviksi uusilla Solvenssi II -direktiivin mukaisilla säännöksillä.

Voimassa olevan lain 10 luku kirjoitetaan kokonaan uusiksi, koska se perustuu pääosin Solvenssi II -direktiivillä kumottuihin direktiiveihin. Lain uudistetussa 10 luvussa ehdotetaan säädettäväksi varojen ja velkojen markkinaehtoisesta arvostamisesta vakava-

raisuuslaskennassa. Lain 10 luvussa ehdotetaan säädettäväksi myös vastuuvastaavien vastuuvelasta vakavaraisuuslaskennassa. Tällöin vastuuvastaavien vastuuvelka vastaisi määrää, jolla vakuutusyhtiö voisi luovuttaa vakuutussopimuksista aiheutuvan vastuunsa toiselle vakuutusyhtiölle. Vastuuvelan laskennassa olisi otettava huomioon kaikki vakuutussopimuksiin liittyvät menävät ja tulevat kassavirrat, ja laskennan on perustuttava realistisiin oletuksiin.

Lain 10 luvussa säädettäisiin yleissäännökset parhaasta estimaatista, vastaavuuskorjauksesta, volatilititeettikorjauksesta, riskimarginaalista, eräistä laskennassa mahdollisista poikkeuksista sekä Finanssivalvonnan oikeuksista ja tietojenantovelvollisuuksista. Pääsääntöisesti vakuutusyhtiön vastuuvastaavien vakuutussopimuksista aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen liittyvien tulevaisuuden kassavirtojen odotettu nykyarvo eli paras estimaatti, johon lisätään riskimarginaali. Parasta estimaattia laskettaessa otetaan huomioon rahan aika-arvo ja käytetään Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisemaa asiaankuuluvaa riskitöntä korkokäyrää, jota on mahdollisesti mukautettu 10 luvun 8 §:ssä tarkoitetulla vastaavuuskorjauksella tai volatilititeettikorjauksella. Ensisijainen mutta käytännössä harvemmin käytettävä vaihtoehto vastuuvastaavien tai sen osan laskentaan olisi replikoida eli toistaa vakuutusvelvoitteisiin liittyviä kassavirtoja käyttämällä rahoitusvälineitä, joiden luotettava markkina-arvo on saatavilla.

Ehdotetussa 11 luvussa säädettäisiin vakuutusyhtiön pääomavaatimuksista. Ehdotuksen mukaan vakuutusyhtiöitä koskisi kaksi pääomavaatimusta: vähimmäispääomavaatimus ja vakavaraisuuspääomavaatimus. Tarkastelujakso on vähimmäis- ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen osalta 12 kuukautta.

Vähimmäispääomavaatimus osoittaisi euromääräisen tason sekä ala- ja ylärajan, jonka alittaminen vaarantaa huomattavasti vakuutettuja etuja. Tämän tason alittuessa kohdistettaisiin yhtiön valvontatoimet 25 luvun säännösten mukaisesti tai ryhmää koskien 26 luvun mukaisesti.

Vakavaraisuuspääomavaatimus heijastaa sellaista 12 luvussa tarkoitettujen omaan perusvarallisuuteen kuuluvien erien yhteismäärää, joka vakuutusyhtiöllä olisi oltava, jotta

se on vakavarainen vähintään 99,5 prosentin todennäköisyydellä seuraavan vuoden, ottaen huomioon direktiivin nojalla säädetyt testattavat skenaariot, ja olisi siten suurella todennäköisyydellä kykenevä turvaamaan vakuutusnottajien, vakuutettujen ja edunsaajien vakuutussopimusten perusteella vakuutetut edut.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otettaisiin huomioon kaikki oleelliset vakuutusyhtiöön kohdistuvat riskit. Vakavaraisuuspääomavaatimus voitaisiin laskea joko standardikaavan avulla, tai Finanssivalvonnan suostumuksella sen laskentaan voitaisiin käyttää osittaista tai kokonaista yhtiön omaa sisäistä mallia. Sisäisen mallin käyttöön voitaisiin siirtyä yhtiön omasta aloitteesta tai Finanssivalvonnan vaatimuksesta tilanteessa, jossa riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavan oletuksista. Sisäisellä mallilla pyritään siihen, että jokaisella yhtiöllä on sen omia riskejä riittävän hyvin vastaava vakavaraisuuspääomavaatimus. Lisäksi standardikaavassa käytettäviä parametreja voitaisiin Finanssivalvonnan suostumuksella korvata yhtiökohtaisilla parametreilla.

Lain 12 luvussa ehdotetaan säädettäväksi vakuutusyhtiön omasta varallisuudesta, jolla vakuutusyhtiön olisi täytettävä 11 luvun mukaiset pääomavaatimukset. Yhtiön oma varallisuus koostuu perusvarallisuudesta ja lisävarallisuudesta. Perusvarallisuus on yhtiön hallussa olevaa varallisuutta, lisävarallisuus puolestaan koostuu vakuutusyhtiön ulkopuolisista eristä, jotka yhtiö voi vaatia maksettaviksi.

Koska kaikkea varallisuutta ei voitaisi yhtäläisesti käyttää tappioiden kattamiseen, yhtiön perusvarallisuus luokiteltaisiin omaisuuden laadun perusteella kolmeen luokkaan, lisävarallisuus näistä kahteen alimpaan. Yhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen voitaisiin käyttää kaikkiin kolmeen luokkaan kuuluvaa varallisuutta, kun taas vähimmäispääomavaatimus täytyy täyttää kahteen ylimpään luokkaan kuuluvalla omalla perusvarallisuudella. Eri luokkiin kohdistuvista rajoituksista pääomavaatimuksia täyttäessä säädetään tarkemmin komission asetuksella.

Oman varallisuuden eriä koskevia rajoituksia sovelletaan ainoastaan vakuutusyhtiön

vakavaraisuustilanteen määrittämiseen, eikä niillä rajoiteta vakuutusyhtiön sisäistä pääomien hallintaa.

Vakuutusyhtiölain uudessa 13 a luvussa ehdotetaan säädettäväksi henki- ja vahinkovakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön velvollisuudesta täyttää kummankin toiminnan osalta nimellinen vähimmäispääomavaatimus erikseen vakuutusyhtiölain 1 luvussa säädetyin erillisyyperiaatteen mukaisesti. Lain 13 a luku sisältäisi myös säännökset siitä, milloin yhtiö voisi siirtää oman perusvarallisuuden eriä henki- ja vahinkovakuutusliiketoimintojen välillä.

Solvenssi II -direktiivin mukaisia kansallisen lain perussäännöksiä täydennetään pääosin informatiivisuonteisilla viittauksilla kyseisiin komission asetuksella annettaviin delegoituihin säännöksiin.

Valvonta

Vakuutusyhtiölain 25 lukuun ehdotetaan muutoksia. Ehdotukset perustuvat näiltäkin osin direktiivin täysharmonisointiin. Vakuutusyhtiölaissa täsmennettäisiin ensiksi yleisiä periaatteita, joihin Finanssivalvonta kiinnittää huomiota valvontaa suorittaessaan. Lakiin ehdotetaan kirjattavaksi direktiivin mukainen säännös, jonka mukaan Finanssivalvonnan harjoittaman valvonnan on perustuttava tulevaisuuteen suuntautuvaan ja riskilähtöiseen lähestymistapaan. Vakuutusyhtiöillä olisi oltava kirjalliset toimintaperiaatteet, jolla pyritään varmistamaan, että Finanssivalvonnalle annettavat tiedot ovat jatkuvasti asianmukaisia.

Toiseksi vakuutusyhtiölain säännöksiä Finanssivalvonnalle annettavista tiedoista täsmennettäisiin siten, että ne vastaavat lakiin muualla ehdotettuja säännöksiä.

Kolmanneksi ehdotetuista muutoksista periaatteellisesti merkittävin on mahdollisuus lisäpääomavaatimuksen asettamiseen eli vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottamiseen. Ehdotuksen mukaan Finanssivalvonta voisi vahvistaa poikkeustapauksessa vakuutusyhtiölle vakavaraisuuspääomavaatimuksen korotuksen. Pääomavaatimusta voitaisiin korottaa muun muassa silloin, kun vakuutusyhtiön riskiprofiili eroaa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaati-

muksen laskennan perusoletuksista tai kun yhtiön hallintojärjestelmä eroaa merkittävästi vakuutusyhtiölain 6 luvussa hallintojärjestelmälle säädetyistä vaatimuksista.

Neljänneksi, lukuun myös siirrettäisiin voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvussa säädetyt velvollisuudet taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman, lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman ja tilinpäätöksen laatimisesta tietyissä vakuutusyhtiön vakavaraisuutta uhkaavissa tilanteissa. Jos vakuutusyhtiö ei täyttäisi vähimmäispääomavaatimusta, yhtiö voitaisiin asettaa selvitystilaan. Selvitystilaan asettaminen perustuisi siten jatkossa myös Solvenssi II -direktiivin mukaiseen vakavaraisuuslaskentaan.

Lisäksi vakuutusyhtiölain 25 luvun Finanssivalvonnalle annettuja määräyksenantovaltuuksia ehdotetaan tarkennettaviksi. Lakia täydennettäisiin myös säätämällä Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa eräitä tietoja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

Ryhmävalvonta

Vakuutusyhtiölain 26 lukuun ehdotetaan lisättäväksi Solvenssi II -direktiivin mukaiset säännökset vakuutusyrittäjäryhmän valvonnasta. Käytännössä luku kirjoitettaisiin käytännössä kokonaan uudelleen. Ehdotukset perustuvat näiltäkin osin direktiivin täysharmonisointiin.

Luvun uusi sääntely poikkeaa vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvien vakuutusyrittäjien lisävalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 98/78/EY (lisävalvontadirektiivi). Solvenssi II -direktiivillä laajennetaan vakuutusyrittäjäryhmän käsitettä lisävalvontadirektiiviin verrattuna. Ryhmän muodostuminen olisi mahdollista myös sopimusten tai muiden pitkäkestoisten taloudellisten suhteiden perusteella.

Lisävalvontadirektiivin säännösten mukaan kaikkien yhtiöiden valvonta on ollut samantyyppistä ja ryhmään kuuluvaan vakuutusyrittäjäryhmään on kohdistunut lisävalvontaa (niin sanottu solo plus -valvontamenettely). Solvenssi II -direktiivin mukaan ryhmävalvontaa toteutetaan ensisijaisesti ryhmän ylimmän emoyrityksen eli osakasyrityksenä olevan

vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tasolla.

Ehdotuksen mukaan Suomessa vakuutusyhtiöryhmän ryhmävalvojana toimii Finanssivalvonta. Laissa luettelaisiin ne tilanteet, joissa Finanssivalvonta toimisi ryhmävalvojana, kun ryhmään kuuluu yrityksiä, joiden kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Pykälissä säädettäisiin Finanssivalvonnan toiminnasta silloin, kun se toimii ryhmävalvojana ja toiminnasta silloin, kun Finanssivalvonnan valvottaviin kuuluva vakuutusyhtiö kuuluu sellaiseen vakuutusyhtiöryhmään, jonka ryhmävalvojana on jonkin muun maan kuin Suomen vakuutusvalvonnan vastaava viranomaislainen. Luvussa säädettäisiin myös valvontaviranomaisten yhteistyöstä ryhmävalvontaan liittyen, muun muassa valvontakollegiosta. Lisäksi Finanssivalvonnan annettaisiin oikeus tehdä vakuutusyhtiön valvontaa koskeva valvontasopimus, jolla se voisi tietyissä tilanteissa siirtää valvontaoikeuksiaan toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle tai päinvastoin.

Osakasyhtiönä oleva vakuutusyhtiö tai ryhmän vakuutusyhtiöt olisivat vastuussa siitä, että ryhmän hyväksyttävä oma varallisuus on riittävä täyttämään ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi säännökset muun muassa menetelmistä, joita käyttäen ryhmän vakavaraisuuslaskelma on laadittava, vakavaraisuuspääoman kaksinkertaisen käytön estämisestä, ryhmän sisäisen pääomituksen huomiotta jättämisestä, varojen ja velkojen arvostamisesta, laskentamenetelmistä ja laskentamenetelmien soveltamisesta sekä pääomavaatimuksen korottamisesta.

Laissa säädettäisiin ryhmän pääomavaatimusten laskentamenetelmistä. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentamenetelmänä käytettäisiin pääsääntöisesti konsernitilinpäätöksen perustuvaa menetelmää ja tiettyin edellytyksin varallisuuserien vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää tai menetelmien yhdistelmää. Finanssivalvonnan suostumuksella myös sisäisen mallin käyttäminen olisi mahdollista kumpaakin menetelmää käytettäessä.

Ryhmävalvonnan osalta ehdotetuista muutoksista periaatteellisesti merkittävin on

mahdollisuus lisäpääomavaatimuksen asettamiseen eli ryhmään kuuluvan vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottamiseen.

Lakiin sisältyisivät säännökset keskitettyä riskienhallintaa koskevista tapauksista, mutta valmistelun aikana on arvioitu, että niitä koskevien säännösten käyttöä erittäin vähäiseksi. Tämä johtuu sääntelyn valmistelusta: Lähtökohta on, että tytäryhtiön valvontaviranomainen voi vaatia pääoman korotusta. Alun perin direktiiviä valmisteltaessa ajatuksena oli, että pääomavaatimuksen katteeksi olisi riittänyt emoyhtiön ehdollinen lupaus pääomittaa keskitetysti johdettua tytäryhtiötä. Myöhemmin todettiin, ettei emoyhtiön lupaus pääoman antamisesta käy pääomavaatimuksen katteeksi. Näin valvontaviranomaisen mahdollisuus vaatia pääoman korottamista jäi, mutta alkuperäinen ajatus keskitetystä riskienhallinnasta toteutui olennaisesti kiireämmin ehdoin.

Lukuun ehdotetaan säännöksiä myös vakuutusyhtiöryhmän hallintojärjestelmästä, tietojen toimittamisesta Finanssivalvonnan, yhteistyöstä ryhmävalvonnassa sekä tilanteesta, jossa vakuutusyhtiön kotipaikka on Suomessa ja sen emoyhtiön kotipaikka kolmannessa maassa.

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistaminen

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan uutta 8 a lukua, joka sisältäisi Solvenssi II -direktiivin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistamista koskevat säännökset siltä osin, kuin niitä ei vaadita julkistettavaksi tilinpäätöksen tietojen perusteella, sekä poikkeuksista tietojenantamisvelvollisuuksiin. Tietojen julkistaminen eroaisi vakuutusyhtiön 25 luvun mukaisesta velvollisuudesta ilmoittaa tietoja Finanssivalvonnan.

Vakuutusyhtiöillä olisi velvollisuus julkistaa kertomus vakavaraisuudestaan ja taloudellisesta tilastaan vuosittain ja silloin, kun yhtiön toiminnassa tapahtuu huomattavia muutoksia. Kertomuksessa voitaisiin viitata muussa yhteydessä raportoituihin tai julkistettuihin tietoihin. Kertomuksen sisältö keskittyisi liiketoiminnan ja sen tuloksen, toi-

minnan riskien ja pääomanhallinnan kuvaukseen. Komission asetuksella annetaan tarkentavat säännökset julkistettavista tiedoista.

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Määräyksenantovaltuuksia on tarpeen tämentää koskien eräitä vakuutusyhtiön johdon vaihtumista koskevia tilanteita sekä eräitä valvontaa varten tehtävää raportointia koskevia seikkoja.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen (HE 83/2013 vp) perustuvat lait siten muutettuna, että vakuutusyhtiölain 6 luvun 21 §:ään sisällytettiin Finanssivalvonnalle valtuudet antaa tarkempia määräyksiä 6 luvun 10 §:ssä tarkoitettun riskienhallinnan ja 14 §:ssä tarkoitettun sisäisen valvonnan järjestämisestä. Eduskunnan talousvaliokunta totesi esityksestä antamassaan lausunnossa, että on aiheellista tarkastella uudelleen myös määräyksenantovaltuuksia, kun Solvenssi II -direktiivi pannaan myöhemmin muiltakin osin täytäntöön ja jäsenmaita sitova EU-sääntely on kokonaisuudessaan tiedossa (TaVM 28/2013 vp, s. 3). Komission delegoidut asetukset ja Euroopan vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen suositukset vähentävät tarvetta määrätä näistä asioista Finanssivalvonnan määräyksissä. Siksi Finanssivalvonnan toimivaltuutta antaa riskienhallintaa koskevia määräyksenantovaltuuksia ehdotetaan tarkistettavaksi ja sisäisen valvonnan järjestämistä koskeva määräyksenantovaltuus ehdotetaan kumottavaksi.

3.2.2 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ehdotetut muutokset noudattelisivat vakuutusyhtiölakiin ehdotettuja muutoksia. Solvenssi II -direktiivin mukaisesti säädettäisiin kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen vastuuvälästä, omasta varallisuudesta ja pääomavaatimusten täyttämistä. Direktiivin säännöksillä olisi vaikutusta myös kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeeltä edellytettävään vakuuteen ja toimilupa koskeviin säännöksiin.

Laista kumottaisiin tarpeettomana muun muassa toimintapääomaa koskevan laskelman toimittamista ja sijoitussuunnitelmaa

koskevat säännökset, joita ei myöskään vakuutusyhtiölaissa enää tarvittaisi.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen valvonta noudattelsi siten edelleen kotimaiselle vakuutusyhtiölle asetettuja vaatimuksia. Valvontaa koskevaan lukuun tehtäisiin samantyyppisiä muutoksia kuin vakuutusyhtiölain valvontasäännöksiin.

3.2.3 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

Työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia muutettaisiin niiltä osin, kuin direktiivin mukaista sääntelyä ei ole katsottu tarpeelliseksi ulottaa koskemaan työeläkevakuutusyhtiöitä.

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain (442/2012) voimaantulosäännöksen 3 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

3.2.4 Vakuutusyhdistyslaki

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa pienimuotoinen vakuutustoiminta yhdistysmuotoisena ilman tarpeettoman raskasta sääntelyä suhteessa toiminnan laajuuteen. Siksi vakuutusyhdistyslakia ei sopeutettaisi Solvenssi II -sääntelykehikkoon. Laki koskisi jatkossa vain vakuutusyhdistyksiä, jotka eivät kuulu direktiivin soveltamisalan piiriin. Tällä hetkellä kaikki Suomessa toimivat vakuutusyhdistykset ovat kalastusvakuutusyhdistyksiä. Vakuutusyhdistyslakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset, jotta kalastusvakuutusyhdistysten toiminta voi jatkua.

Uuden vakuutusyhdistyksen perustaminen olisi edelleen mahdollista. Jos vakuutusyhdistyksen toiminta laajenee, sen tulisi muuttaa yritysmuotonsa keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi.

3.2.5 Vakuutuskassa- ja eläkesäätiölait

Solvenssi II -direktiivillä kumotaan henkivakuutusdirektiivi 2002/83/EY. Vakuutusyhtiölaissa aikanaan tämän direktiivin osalta täytäntöönpannutta säännöksiä joudutaan myös siten muuttamaan. Vakuutuskassalaissa ja eläkesäätiölaissa on puolestaan ollut viittauksia vakuutusyhtiölain henkivakuutusdirektiivistä johtuviin säännöksiin ammatillisen lisäläketoininnan osalta. Koska näiden toi-

mijoiden osalta säännöksiä ei kuitenkaan Solvenssi II -direktiivissä muuteta, näihin lakeihin otettaisiin omat säännöksensä omien varojen määrän laskennasta.

3.2.6 Laki Finanssivalvonnasta

Solvenssi II -direktiivi edellyttää, että ryhmävalvoja perustaa valvontakollegion vakuutusyhtyrühmään kuuluvien yritysten valvontaviranomaisten valvonnan yhteensovittamiseksi. Direktiivissä on myös muita valvontaviranomaisten yhteistyötä ryhmävalvonnassa koskevia säännöksiä. Finanssivalvonnassa annetussa laissa on vastaavanlaisia säännöksiä luottolaitosten konsolidoitua valvontaa koskevasta yhteistyöstä. Nämä säännökset olisi lisättävä ensisijaisesti Finanssivalvonnasta annettuun lakiin siten, että luottolaitoksia koskevat säännökset ulotetaan koskemaan myös vakuutusyhtyrühmien ryhmävalvontaa. Lisäksi kyseisiä säännöksiä tarkennettaisiin muutenkin vastaamaan direktiivin säännöksiä.

Lakiin tehtäisiin myös muita tarkennuksia, esimerkiksi erillisyhtiöt lisättäisiin toimilupavalvottavien joukkoon.

3.2.7 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, jotka johtuvat erillisyhtiön lisäämisestä vakuutusyhtiölakiin. Koska erillisyhtiö olisi toimilupavalvottava, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetussa laissa on tarpeen säätää erillisyhtiöltä perittävästä suhteellisesta valvontamaksusta ja perusmaksusta.

3.2.8 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa erillisyhtiö lisättäisiin vakuutusalan yrityksen määrittelmään.

3.2.9 Vakuutussopimuslaki

Vakuutussopimuslaissa on viitattu kumoutuvaan henkivakuutusdirektiiviin, joten vakuutussopimuslakia olisi tarkistettava tältä

osin. Tarvittavat muutokset voidaan panna täytäntöön oikeusministeriön asetuksella.

3.2.10 Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetukset

Seuraavat asetukset kumottaisiin tarpeettomina:

- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus henkivakuutusyhtiön ennakoivaan valvontaan liittyvien pääomavaatimusten laskennasta;
- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta;
- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus eräiden vakuutusyhtiölaissa säädettyjen euromäärien korottamisesta; ja
- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskupöytäkirjoista.

Vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmaa, tasoitusmäärää ja eräitä vakavaraisuuslaskennan yksityiskohtia koskevista seikoista sekä vakuutusyhtiölaissa säädettyjen euromäärien korottamisesta säädettäisiin uusissa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksissa.

Seuraavat asetukset jäisivät voimaan:

- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus henki- ja vahinkovakuutusyhtiön vastuuvelan laskennassa käytettävästä enimmäiskorosta;
- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä;
- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja biologisten hyödykkeiden merkitsemisestä vakuutusyhtiön tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen; ja
- sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus vakuutusyhtiön omaisuuden luovutusta ja panttausta sekä vakuutuksen takaisinostoarvon suorittamista koskevan päätöksen ilmoittamisesta viranomaisille ja rekisteröinnistä.

3.3 Muut esitykseen vaikuttavat seikat

Kun kyse on sääntelykokonaisuudesta, joka käsittää direktiivillä annetut perussäännökset ja direktiiviä tarkentavat ja täydentävät määräykset ja ohjeet, on selkeää, että eri säädösten tasolla käytetään yhdenmukaisia käsitteitä.

Valtioneuvoston ruotsin kielen lautakunta (Statsrådets svenska språknämnd) on vuonna 2011 käsitellyt Solvenssi II -sääntelyrakennetta ja siihen liittyviä käsitteitä. Lautakunta ehdotti, että Suomessa ruotsinkielinen versio vakuutusyhtiölaista ja siihen liittyvistä muista laeista laaditaan lähtökohdiltaan Solvenssi II -direktiivissä käytettyjen sen myötä myös Ruotsissa vallitsevien käsitteiden mukaisena. Lautakunnan suositusta on seurattu, kun kyse on täysin uudesta käsitteestä, joka esiintyy ainoastaan vakuutusyhtiölaissa ja jonka sisältö on muuttunut uuden sääntelyn myötä. Niiltä osin, kuin käsite esiintyy muualla Suomen säädöskokoelmassa ruotsin kielellä direktiivin mukaisena, vakuutusyhtiölain ruotsinkielistä käsitettä on muutettu.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

4.1.1 Vaikutukset vakuutusyritysten toimintamenoihin ja tulokseen

Direktiivissä asetetaan vakuutusyrityksille voimassa olevaa lakia vaativampia pääoma-vaatimusten laskentaa ja raportointia koskevia velvollisuuksia. Siirtyminen uuteen sääntelyyn aiheuttaa lisätyötä ja lisäkustannuksia direktiivin soveltamisalaan kuuluville vakuutusyrityksille, ainakin alkuvaiheessa. Siksi näiden vakuutusyritysten osalta sääntelyn on arvioitu lisäävän vakuutusyritysten hallinnollista taakkaa. Hallinnollisen taakan rahassa ilmaistu määrä on jäänyt valmistelun aikana jossain määrin epäselväksi. Osittain tämä johtunee siitä, että sääntelykoko-naisuuden vaikutuksia on vaikea arvioida sen teknisluonteisen monimutkaisuuden sekä yhtiökoh- taisten eroavaisuuksien vuoksi. On myös mahdollista, että Solvenssi II -direktiivin mukaisen raportointijärjestelmän rakentaminen pieneen vakuutusyhtiöön tai vakuutus- yhdistykseen ei välttämättä ole taloudellisesti perusteltavissa.

Finanssivalvonta teki alkuvuonna 2011 suomalaisille vakuutusyrityksille kohdistetun kyselyn valmistautumisesta Solvenssi II -sääntelyyn. Kyselyyn vastasi 10 henkivakuutusyhtiötä, 14 vahinkovakuutusyhtiötä ja 13 vakuutusyhdistystä. Vastausten mukaan Sol-

venssi II -direktiivin osuus liikekuluista oli keskimäärin hieman yli kaksi prosenttia niillä yrityksillä, jotka olivat Solvenssi II -direktiiviin mukaiseen sääntelyyn siirtymisen erikseen budjetoineet.

Vakuutusyritykset ovat jo muutamien vuosien ajan valmistautuneet Solvenssi II -direktiivin sääntelyn edellyttämään raportointiin. Vakuutusyhtiöiden muihin kuin vakavaraisuusseurantaan ja raportointiin liittyviin perustoimintoihin, kuten vakuutusten markkinointiin, niiden myöntämiseen, vahingonselvittelytoimintoihin, korvaustoimintoihin ja tukitoimintoihin, uudistuksilla on vähäinen merkitys (ks. tarkemmin alla).

4.1.2 Vaikutukset vakuutusyritysten vakavaraisuuteen

Solvenssi II -projektiin liittyen on tehty useita Euroopan-laajuisia laajoja määrällisiä vaikutusarvioita, eräs niistä loppuvuodesta 2010 (niin sanottu QIS5-tutkimus). Tähän tutkimukseen osallistui Suomesta 10 henkivakuutusyhtiötä, 16 vahinkovakuutusyhtiötä ja kuusi vakuutusyhdistystä. Vastuuvälillä mitaten mukana olevien osuus on yli 99 prosenttia sekä henki- että vahinkovakuutuksessa. Laskelmat tehtiin vaikutusarvioon osallistuneissa vakuutusyrityksissä vuoden 2009 lopun tilanteen mukaisena. Koska täytäntöönpanotoimenpiteiden valmistelu tuolloin oli vielä vaikutusarviointia tehtäessä kesken ja koska vaikutusarvioinnin tarkoituksena oli myös tarkistaa Solvenssi II -sääntelykehikon kalibrointia, vaatimukset ovat muuttuneet siitä, mitä vaikutusarviointia tehtäessä käytettiin. Tuloksia voidaan pitää vain suuntaa-antavina.

Finanssivalvonta on julkaissut 15.3.2011 suomalaisten vakuutusyhtiöiden Solvenssi II -vaikuttavuustutkimuksen tuloksien perusteella vaikutusarvion. Varallisuuden osalta merkittäviä muutoksia nykytilaan ei tulisi. Tämä johtunee osaltaan siitä, että vastuuvälän katteen ja toimintapääoman osalta varat arvostetaan jo voimassa olevan lain mukaan käypiin arvoihin, mikä vastaa Solvenssi II -direktiivin vaatimuksia. Sen sijaan vakavaraisuuslaskennan vastuuvälkä muodostui pienemmäksi kuin kirjanpidon vastuuvälkä tarkasteltuna ilman tasoitusmäärää sekä hen-

ki- että vahinkovakuutusyhtiöissä. Keskeisimmät tähän vaikuttavat tekijät olivat vastuvelan diskonttauksessa käytetyn korkokäyrän taso, joka oli korkeampi kuin tilinpäätöksen vastuvelan määrittämisessä käytetty kiinteä korko, ja henkivakuutuksen tulevien ylijäämien huomioon ottaminen.

Vaikutusarvioon osallistuneiden suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa varallisuutta oli kaikkiaan 5,3 miljardia euroa ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa perusvarallisuutta 5,1 miljardia euroa. Nykyisen sääntelyn mukainen näiden henkivakuutusyhtiöiden toimintapääoman yhteismäärä oli 4,2 miljardia euroa ja laajennetun toimintapääoman määrä 4,3 miljardia euroa. Oman perusvarallisuuden ja oman varallisuuden kasvu toimintapääomaan verrattuna johtuu pääasiassa vastuvelan laskennasta Solvenssi II -sääntelykehikon mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa.

Alla olevassa taulukossa on suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden yhteenlasketut Solvenssi II -direktiivin mukaiset vaatimukset suhteutettuina nykyisen sääntelyn mukaiseen toimintapääomavaatimukseen ja ennakoivan valvonnan jatkuvuustestin mukaiseen vaatimukseen.

Henkivakuutus	Vähimmäispääomavaatimus	Vakavaraisuuspääomavaatimus
Toimintapääomavaatimus	105 %	403 %
Ennakoivan valvonnan jatkuvuustestin mukainen vaatimus	76 %	292 %

Taulukosta nähdään, että vakavaraisuuspääomavaatimus on huomattavasti nykyisiä vaatimuksia korkeampi. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen suuruuteen vaikuttaa eniten markkinariskiä liittyvä pääomavaatimus. Syynä tähän on se, että uusi Solvenssi II -sääntely pyrkii mittaamaan kaikki yhtiön riskit. Tämä nostaa vakavaraisuusvaatimusta.

Henkivakuutussektori täytti vaikuttavuustutkimuksessa olevat Solvenssi II -direktiivin

mukaiset vaatimukset vain niukasti. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen kelpavaa omaa varallisuutta yhtiöillä oli keskimäärin 1,2-kertaisesti vakavaraisuuspääomavaatimukseen nähden. Tämä voi merkitä sitä, että yhtiöiden on alennettava pääomavaatimusta alentamalla tai suojaamalla riskejä tai vaihtoehtoisesti hankittava lisää omaa varallisuutta. Toiminnan jatkumisen edellytyksenä pidetty vähimmäispääomavaatimus ei ollut uhattuna yhdessäkään yhtiössä, vähimmäispääomavaatimus pystyttiin kattamaan omalla perusvarallisuudella 4,4-kertaisesti.

Vaikutusarvioon osallistuneiden suomalaisten vahinkovakuutusyhtiöiden osalta oma varallisuus oli kaikkiaan 4,7 miljardia euroa ja oma perusvarallisuus 4,6 miljardia euroa. Niiden nykyisen sääntelyn mukainen toimintapääoman yhteismäärä oli 2,1 miljardia euroa ja oikaistun vakavaraisuuspääoman määrä 4,1 miljardia euroa. Tärkeimpänä selittäjänä tekijänä vahinkovakuutusyhtiöiden oman varallisuuden korkealle määrälle toimintapääomaan verrattuna on tasoitusmäärän hyväksyminen osaksi omaa varallisuutta. Alla olevassa taulukossa on suomalaisten vahinkovakuutusyhtiöiden yhteenlasketut Solvenssi II -direktiivin mukaiset vaatimukset suhteutettuina nykyisen sääntelyn mukaiseen toimintapääomavaatimukseen ja oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiterajaan.

Vahinkovakuutus	Vähimmäispääomavaatimus	Vakavaraisuuspääomavaatimus
Toimintapääomavaatimus	106 %	334 %
Oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiteraja	32 %	101 %

Vahinkovakuutusyhtiöiden osalta vaatimukset eivät oleellisesti kasva nykyisistä, kun verrataan vähimmäispääomavaatimusta toimintapääomavaatimukseen ja vakavaraisuuspääomavaatimusta ennakoivan valvonnan mukaiseen oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiterajaan. Vahinkovakuutuksen puolella vakavaraisuuspääomavaatimuksen

määrään vaikuttavimpia riskiosioita olivat markkina- ja vakuutusriskiosiot.

Suomen vahinkovakuutussektorilla ei ollut vaikeuksia vaikuttavuustutkimuksessa käytettyjen Solvenssi II -direktiivin mukaisten pääomavaatimusten täyttämiseksi. Vakavaraisuuspääomaa yhtiöillä oli yhteensä 2,4-kertaisesti vakavaraisuuspääomavaatimukseen nähden, ja vähimmäispääomavaatimus pystyttiin täyttämään peruspääomalla 7,2-kertaisesti.

Suomalaiset vakuutusyritykset täyttivät vakavaraisuuspääomavaatimukset paremmin kuin vakuutusyritykset Euroopassa keskimäärin.

Vähimmäispääomavaatimuksen kaikki selvitykseen osallistuneet suomalaisyritykset pystyivät täyttämään yli kaksinkertaisesti.

Suomalaiset yhtiöt eivät yleisesti ottaen ole toimineet lähellä toimintapääomavaatimusta, vaan yhtiöiden solvenssisuhte on ollut hyvä. Uudessa tilanteessa, kun pääomavaatimukset kattavat useimmat riskit, tarvetta yhtä suuriin marginaaleihin ei ole. Se, kuinka suuret marginaalit yhtiöillä tulisi olla, riippuu muun muassa tulevien kassavirtojen ennustettavuudesta. Henkivakuutusyhtiöissä kassavirtojen vuotuinen vaihtelu on pienempää kuin vahinkovakuutusyhtiöillä.

Viimeisin Euroopan-laajuinen määrällinen vaikutusarvio on tehty vuonna 2013. Siinä tutkittiin erityisesti pitkäaikaisia takuita sisältävien vakuutusyhtiöiden käsittelyä vakavaraisuuden ja vastuuvelan laskennassa (engl. Long-Term Guarantees Assessment, LTGA). Eri ratkaisuvaihtoehtoja tutkittiin kaikkiaan 13 eri skenaariolla. Varsinaiseen tutkimukseen osallistui Suomesta 4 henkivakuutusyhtiötä ja 3 vahinkovakuutusyhtiötä, joilla saavutettiin 84 prosentin markkinapeittävyys henkivakuutuksen vastuuvelasta ja vastaavasti 72 prosentin markkinapeittävyys vahinkovakuutuksen maksutulosta. Laskelmat tehtiin vaikutusarvioon osallistuneissa vakuutusyrityksissä vuoden 2011 lopun tilanteen mukaisena. Sääntelyn täytäntöönpanotoimenpiteiden tuolloisen keskeneräisyyden sekä korkokäyrän vastaavuus- ja volatiliteettikorjauksen käyttämiseen liittyvän myöhemmän tarkennuksen vuoksi tämäkin vaikutusarvio on vain suuntaa-antava. Näiden syiden vaikutus voi olla käytännössä merkittävä.

Vakuutusyritykset voivat itsenäisesti päättää vastaavuus- ja volatiliteettikorjausten käytöstä tai käyttämättä jättämisestä vasta sääntelyn voimaantulon jälkeen, joten vaikutuksia vakuutusmarkkinoille on vaikea arvioida.

Direktiivin voimaantuloon sisältyvillä siirtymäsäännöksillä voi olla merkittävä vaikutus yhtiöiden vakavaraisuusvaatimuksen täyttämiseen. Siirtymäsäännösten vaikutuksista suomalaisiin vakuutusyrityksiin ei ole tehty vaikuttavuustutkimusta. Vakavaraisuusvaatimusten täyttämisen kannalta keskeisiä ovat vastuuvelkaan ja henkivakuutuksessa sovellettavaan korkokäyrään kohdistuvat pitkäkestoiset siirtymäsäännökset. Näistä molemmat vaativat valvojan suostumuksen.

Vakuutusyhtiöt ovat itse arvioineet vuosikertomuksissaan vuonna 2013 valmistautumisesta Solvenssi II -direktiivin mukaiseen sääntelyyn. Osa tarkastelluista yrityksistä oli saanut valmistautumisprojektin valmiiksi, useimmilla yrityksillä valmistautuminen oli kuitenkin kesken. Vakuutusyhtiöiden arvion mukaan säännökset kiristävät pääomavaatimuksia. Toisaalta uudet laskentatavat lisäävät oman varallisuuden määrää, mikä nettona laskee rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaista vakavaraisuutta. Kuitenkin esimerkiksi OP-Pohjola arvioi vuonna 2013, että mainitun lain mukainen vakavaraisuus kuitenkin säilyy vahvalla tasolla. Lisäksi vahinkovakuutustoiminta ja henkivakuutustoiminta kokonaisuudessaan täyttivät Solvenssi II -ehdotuksen mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen jo tuolloin.

4.2 Vaikutukset vakuutusyritysten toimintaan ja vakuutuksenottajien asemaan

4.2.1 Yhtiön toimielinten tehtävät ja vastuut

Solvenssi II -direktiivissä säännellään kattavasti vakuutusyritysten tehtäviä. Käytännössä vastuu näiden tehtävien järjestämisestä jakautuu eri tavalla eri ETA-valtioissa. Osittain direktiivissä muutetaan aikaisemmin voimassa olleiden tehtävien sisältöä, osittain direktiivissä säädetään kokonaan uusia tehtäviä. Osa alla luetelluista direktiivin mukaisista tehtävistä on pantu täytäntöön lailla

981/2013. Tältä osin vakuutusyritysten hallintokustannukset ovat nousseet jo ennen tämän esityksen antamista.

Aikaisemmin voimassa olleet tehtävät ja velvollisuudet muuttuvat ainakin seuraavien tehtävien osalta: toimintasuunnitelman sisällön varmistaminen (23 artikla ja 162 artikla) sekä velvollisuus antaa Finanssivalvonnalle valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, asianmukaisten järjestelmien ja rakenteiden luominen sekä kirjallisten toimintaperiaatteiden laatiminen (35 artikla),

Kokonaan tai osittain uusia vaatimuksia sisältyy muun muassa seuraaviin tehtäviin: strategioiden, prosessien ja raportointimenetelyiden luominen (36 artikla), velvollisuus noudattaa Solvenssi II -direktiivin mukaista sääntelyä (40 artikla), tehokkaan hallintojärjestelmän (organisaatio ja toiminnot, tiedonvälitys, riskienhallinta, raportointi) luominen ja seuranta, kirjallisten toimintaperiaatteiden laatiminen, seuranta, ja toimeenpanon varmistaminen sekä varautumissuunnitelman laatiminen (41 artikla), riskienhallintajärjestelmän luominen, maksuvalmiussuunnitelman laatiminen, velvollisuus arvioida säännöllisesti direktiivissä mainittuja seikkoja ja toimittaa arviot vuosittain valvontaviranomaiselle, riskienhallintatoiminnon luominen (44 artikla), riski- ja vakavaraisuusarvion (engl. own risk and solvency assessment, Orsa) laatiminen ja seuranta sekä arvioon liittyvien menetelyiden luominen (45 artikla), vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen laatiminen ja julkistaminen sekä huomattavien muutosten julkistaminen (51 ja 54 artikla), komposiittiyhtiöiden sääntely (74 artikla), vastuuvelan laskentaa ja arvostamista koskevat yksityiskohtaiset velvollisuudet (75—85 artikla), oman varallisuuden laskentaan ja käsittelyyn liittyvät velvollisuudet (90, 93, 95, 98 sekä 100—102 artikla), yksinkertaistetun laskennan ja yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen (109—110 artikla), sisäisen mallin käyttäminen (112, 115 ja 116 artikla sekä 120—125 ja 129 artikla), velvollisuus laskea vakavaraisuuspääomavaatimus tietyllä tavalla (117—119 artikla), velvollisuus ilmoittaa ja toimittaa Finanssivalvonnalle suunnitelmia, kun vähimmäis- tai vakavaraisuuspääomavaatimuksia ei voida täyttää (138—139 artikla), erillisyyhtiön

perustaminen (211 artikla), ryhmän ylimmän emoyrityksen velvollisuudet eräissä tilanteissa (216 artikla, 218—220, 225, 231, 236—237, 244—246 sekä 256—257 artikla).

Solvenssi II -direktiivin mukaisilla uusilla ja sisällöltään muuttuneilla velvollisuuksilla ei ole tarkoitus muuttaa suomalaisen vakuutusyhtiön toimielinten välistä tehtävien- ja vastuunjakoa. Direktiivissä on kuitenkin säädetty eräitä tehtäviä nimenomaisesti johto-, hallinto- tai valvontaelimen tehtäviksi, joita ehdotetaan Suomessa hallituksen tehtäviksi. Esimerkiksi Suomessa hallitukselle tulisi vakuutusyhtiölain 6 luvun 2 §:n ja osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n nojalla lopullinen vastuu siitä, että kyseinen yritys noudattaa tämän direktiivin mukaisesti annettuja lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä (40 artikla). Hallituksella on siten oikeus määrittää yhtiön työntekijöiden toimeksiantojen ehdot sekä valvoa ja ohjata yhtiön työntekijöiden menettelyä. Lisäksi voimassa olevan lain 6 luvun 15 §:n 3 momentissa on jo säädetty sisäisen tarkastukseen liittyvien havaintojen perusteella tehtävistä hallituksen päätöksistä (47 artiklan 3 kohta). Samoin hallituksen vastuulla on myös varmistaa sisäistä mallia koskevien eri menettelyiden soveltaminen (116 artiklan 2 kohta, 120 artiklan toinen kohta). Suomessa hallituksen velvollisuudeksi ehdotetaan myös tiettyjen hyväksyntöjen antamista (35 artiklan 5 kohta, 41 artiklan 3 kohdan toinen alakohta, 55 artikla, 116 artiklan 1 kohta), Lisäksi komission asetuksessa on annettu säännöksiä velvollisuuksista, jotka vastaavasti tullevat Suomessa hallituksen vastuulle. Muilta osin tehtävät ja vastuut jakautuisivat Suomessa voimassa olevien yhtiöoikeudellisten periaatteiden nojalla vakuutusyhtiölain 6 luvun ja osakeyhtiölain 6 luvun mukaisesti.

4.2.2 Yhtiön vakavaraisuus ja riskienhallinta

Suomessa on nykyisin sovellettu ennakkoivaa valvontaa sekä henki- että vahinkovakuutuksessa, etenkin vahinkovakuutuksen niin sanottu solvenssitetesti on ollut voimassa jo pitkään. Sääntelyn valmistelun yhteydessä tehtyjen vaikuttavuusarvioiden mukaan sol-

venssitestin mukaiset pääomavaatimukset ovat melko lähellä Solvenssi II -direktiivin mukaisia vaatimuksia.

Voimassa olevan sääntelyn eräs ongelma on ollut se, että vakavaraisuusvaatimukset eivät ole välttämättä vastanneet hyvin tuotteiden riskillisyyttä. Uudet Solvenssi II -direktiivin mukaiset vakavaraisuusvaatimukset perustuvat vakuutusyhtiön riskiprofiiliin. Siksi vakuutusyhtiöillä on tarve vaikuttaa vaatimukseen riskienhallinnan ja sijoitustoiminnan muutosten, vakavaraisuuslaskennan sekä jälleenvakuutusohjelmien kautta.

Vakuutusyhtiöiden sijoitusstrategiat perustuvat jatkossakin sijoitetun pääoman tuotto-odotukselle ottaen huomioon sijoituksen riskisyyden, mutta Solvenssi II -direktiivin pääomavaatimukset eri sijoituslajien osalta todennäköisesti vaikuttavat sijoitussalkun kohdentamiseen. Solvenssi II -direktiivissä säädetty hallinnointijärjestelmää koskevat uudet vaatimukset, erityisesti riskien arviointia ja Finanssivalvonnalle raportointia varten, ovat omiaan parantamaan seurantaa ja johtamista sekä ylläpitämään yhtiöiden vakavaraisuutta.

On todennäköistä, että vakuutusyhtiöiden tuotteet vastaavat jatkossa paremmin niihin liittyviä riskejä. Toisaalta vahinkovakuutus toiminnan osalta Solvenssi II -sääntelyn sinänsä ei odoteta olennaisesti vaikuttavan vakuutusten tarjontaan. Henkivakuutus toiminnan osalta vakuutusyhtiöt ovat jo useamman vuoden ajan sopeuttaneet toimintaansa muutuneisiin toimintaolosuhteisiin ja ottaneet Solvenssi II -sääntelyn huomioon vakuutus ehdoissa ja henkivakuutus tuotteiden tuotekehityksessä sekä myynnissä.

Vakuutusyhtiöt ovat itse arvioineet vuosikertomuksissaan vuonna 2013 toiminnallista valmistautumistaan. Osa tarkastelluista yhtiöistä raportoi valmistautumisesta yleisesti riskienhallinnan näkökulmasta, mitkä ovat merkittävimmät riskit ja miten riskienhallintajärjestelmä vastaa direktiivin mukaisia vaatimuksia. Fennia ja Pohjantähti raportoivat myös investointien painopisteinä olleet kohteet, joita Solvenssi II -direktiivin sääntelyyn valmistautumista varten oli tehty. Vakuutusyhtiöt eivät ole kuitenkaan julkaisseet varsinaista numerotietoa direktiivin arvioituista vaikutuksista tai sen vaatimista investoinneista.

Vakuutusyhdistyslain, eläkesäätiö- ja vakuutuskassalakiin muutoksilla ei ole arvioitu olevan olennaista vaikutusta näiden yhteisöjen toimintaan.

4.2.3 Vaikutukset vakuutuksenottajien asemaan

Pitkällä aikavälillä lainsäädäntöhankkeen tavoitteena on parantaa vakuutettujen asemaa koko ETA-alueella. Nykyistä paremmalla hallintojärjestelmällä, tehostetulla valvonnalla ja paremmalla raportoinnilla mahdolliset ongelmat voidaan havaita ja niihin voidaan puuttua nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Vakuutusyhtiöllä olisi näin enemmän aikaa sopeuttaa toimintansa niin, että vakuutusyhtiö voi suoriutua velvoitteistaan. Valvoja voisi mahdollisesti puuttua tilanteeseen nykyistä aikaisemmassa vaiheessa. Siten ehdotuksen on arvioitu parantavan vakuutettujen asemaa pitkällä aikavälillä ja erityisesti niissä tilanteissa, joissa vakuutusyhtiö ajautuisi kohti taloudellisia vaikeuksia.

Vakuutusalan jakelu- ja palvelukanavia koskevat kysymykset eivät ole direktiivin sääntelyn kohteena. Valmistelun aikana ei ole myöskään pidetty todennäköisenä, että vakuutusala keskittyisi nimenomaan direktiivin vaikutuksesta. Keskittymiseen vaikuttavat useat liiketoiminnalliset ja markkinaolosuhteisiin liittyvät syyt. Keskittyminen voisi yhtäältä vaikuttaa siten, että vakuutusyritysten tehokkuus parantuu ja yksikkökustannukset alenevat, mitkä mahdollistaisivat aikaisempaa laajemman tuotevalikoiman. Toisaalta markkinajohtaja voisi ohjata kehitystä myös päinvastaiseen suuntaan.

Direktiivin vaikutukset ovat sidoksissa myös asiakkaan omaan toimintaan. Lakisääteisiä lajeja koskien vakuutus on myönnettävä kaikille sitä haluaville. Vapaaehtoisissa vakuutuksissa asiakkaat ovat vapaasti valittavissa. Jos asiakkailla on erittäin riskillistä vakuutuskantaa, direktiivin mukainen sääntely tuo riskit nykyistä paremmin esiin. Vakuutusyhtiöt ovat kuitenkin jo varautuneet muutoksiin, joten direktiiviä lienee mukailtu siinä, että riskillisyyttä on jo ainakin osittain hinnoiteltu vakuutus tuotteisiin. Jos asiakkaan oma riskienhallinta on kunnossa esimerkiksi työ- tai paloturvallisuuden osalta, on epäto-

dennäköistä, että vakuutusyhtiöllä olisi tarvetta olla myöntämättä vakuutuksia erityisesti tiettyntyyppisille vakuutuksenottajille.

4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

4.3.1 Sääntely-yhteistyö

Osasta Solvenssi II -direktiiviä täydentävien säännösten valmistelusta vastaa EIOPA. Normien ja ohjeiden valmistelu tapahtuu EIOPA:n komiteoissa ja työryhmissä, joiden jäsenet ja puheenjohtajat ovat kansallisten valvontaviranomaisten edustajia. Sääntely annetaan komission asetuksella kansallisia valvontaviranomaisia velvoittavina teknisinä standardeina tai EIOPA:n ohjeina. Voidakseen vaikuttaa tehokkaasti säännösten sisältöön, Finanssivalvonnalla on osallistuttava niiden valmisteluun EIOPA:n asiantuntijatyöryhmissä. Finanssivalvonnalla tulee olla jatkuvasti mukana sääntelyn ja yhtenäisten valvontakäytäntöjen edelleen kehittämisessä ja ajan tasalla pitämisessä.

4.3.2 Valvonta

Samalla kun direktiivi yhdenmukaistaa vakuutusyritysten vakavaraisuudelle, hallinnolle ja raportoinnille asetetut vaatimukset, se myös lähentää eri jäsenvaltioiden viranomaisten valvontamenettelyjä EU:n alueella. EIOPA:n tehtävänä on määritellä normit ja suuntaviivat käytäntöjen yhtenäistämiseksi.

Myös Finanssivalvonnalla suorittama päivittäinen valvonta muuttuu direktiivin myötä. Muutoksia aiheuttavat muun muassa aiempaa huomattavasti monimutkaisempi vakavaraisuuslaskenta sekä kasvava raportointi.

Uusi keskeinen elementti vakuutusyhtiöiden valvonnassa on kunkin valvottavan oma riski- ja vakavaraisuusarvio. Siinä vakuutusyhtiö käy läpi sen omassa toiminnassa keskeiset riskit, näiden riskien hallintaan käytettävät riskienhallintakeinot ja niiden vaatimat pääomat. Finanssivalvonnalla tehtävänä on arvioida ja haastaa vakuutusyhtiön johdon näkemys riskeistä, niiden vaikutuksista ja hallinnasta. Valvottavan ja Finanssivalvonnalla on tarkasteltava vakavaraisuutta ja sen hallin-

taa suhteessa kaikkiin liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuviin olennaisiin riskeihin ja erilaisiin tulevaisuuden vaihtoehtoihin.

Merkittäviä uusi sääntelyn kohde on niin sanottuja pitkäaikaisia takuita sisältävien tuotteiden käsittely vastuuvelan ja vakavaraisuusvaatimusten laskennassa sekä vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan myötäsyklisen vaikutusten ehkäisy. Osaksi näistä syistä on ollut tarve säätää eripituisia siirtymäaikoja, pisimmillään 16 vuotta, ja vastuuvelan laskennassa käytettävän korkokäyrän korjauseristä.

Vakuutusyhtiöiden tulee raportoida vastuuvelkaa ja vakavaraisuutta koskevia tietoja sekä näiden siirtymäaikojen vaikutusten ja korjauserien kanssa että ilman niitä. Samoin valvonnan tulee kohdistua yhtiön taloudelliseen tilaan sekä ottaen siirtymäsäännökset ja korjauserät huomioon sekä ilman niiden huomioon ottamista. Mainituilla erillä on merkittävä vaikutus vakuutusyhtiöiden taloudelliseen tilaan, ja erät voivat vaikuttaa valvontatoimenpiteisiin ja valvontaan varattaviin resursseihin.

Erilaiset Finanssivalvonnalla suostumusta edellyttävät menettelyt lisääntyvät etenkin uuden sääntelyn voimaantulovaiheessa. Ehdotuksen mukaan vakuutusyhtiön koko vakavaraisuusvaatimus voidaan laskea sisäisellä mallilla. Siten sisäisiä malleja koskevien lupamenettelyiden toimivuus ja laatu ovat erityisen tärkeitä. Sisäisten mallien tai yhtiökohtaisten parametrien käytön arviointi edellyttää arviointiprosessia, joka vaatii sekä runsaasti henkilöresursseja että aivan uudelta osaamiselta valvontaviranomaiselta. Jos suostumusta hakeva vakuutusyhtiö kuuluu vakuutusyritysryhmään, joka toimii useassa ETA-maassa, edellyttää hakemuksen käsitteily eri maiden valvojien keskinäistä yhteistyötä. Lisäksi vakuutusyrityksen on haettava valvojan suostumus, jotta vakuutusyritys voi käyttää vastuuvelan ja korkokäyrän siirtymäsäännöksiä. Valvojan suostumusta on myös haettava pysyvän sääntelyn mukaiselle korkokäyrän vastaavuuskorjaukselle.

Tehokas valvonta saattaa edellyttää Finanssivalvonnalta paikan päällä tehtävissä tarkastuksissa myös nykyistä enemmän tarkastustoimenpiteitä esimerkiksi seuraavilla aihe-

alueilla: vakuutus sopimukseen liittyvän vastuun alkaminen ja päättyminen (niin sanottujen sopimusrajojen määrittäminen eli mitä vastuita yksittäisestä vakuutus sopimuksesta seuraa), kassavirtaennusteet ja erityisesti suhteellisuusperiaatteen soveltaminen sekä yksinkertaistukset.

Valvontaviranomaisen säännönmukaisesti saamiin raportointitietojen määrä lisääntyy, koska vastuuvetka raportoidaan kahdessa eri muodossa: kirjanpidon mukaisena vastuuvetkana ja markkinaehtoisena vakavaraisuuslaskennassa käytettävänä vastuuvetkana. Riskiperusteisten pääomavaatimusten laskennassa jokaisen riskin osalta lasketaan ja samalla myös raportoidaan pääomavaatimus ja se miten se on laskettu. Nämä vaatimukset ovat voimassa sekä yksittäistä valvottavaa että ryhmää kohti. Yksittäisten valvontaviranomaiselle toimitettavien raporttien määrää kaksinkertaistuu, osa raportoinnista saadaan jatkossa kuitenkin kerran vuodessa aikaisemman neljän kerran sijaan. Kokonaisuudessa vastaanotettavien ja analysoitavien raporttien määrä joka tapauksessa kasvaa merkittävästi.

Uusi periaatepohjainen sääntely edellyttää yhdenmukaisia linjauksia sekä Finanssivalvonnan sisällä että EU-alueella. Tämä edellyttää Finanssivalvonnan uusien menetelmien ja prosessien kehittämistä, esim. erilaiset kysymys & vastaus -menettelyt ja niiden jatkuva seuraaminen.

Solvenssi II -sääntely-ympäristössä vakuutusyhtiöt raportoivat valvontaviranomaiselle EU:n laajuisen yhtenäisen sähköisen raportointijärjestelmän mukaisesti. Finanssivalvonnan on rakennettava tällainen järjestelmä vakuutusyhtyksiltä vastaanotettavaa raportointia varten. Tietojärjestelmän kehittäminen aiheuttaa Finanssivalvonnan arviolta 700 000 euron suuret ulkoiset kustannukset ja vaatii valvontaviranomaisen omalta henkilöstöltä noin viisi henkilötyövuotta. Finanssivalvonnan tulee myös aikaisempaa enemmän ja määrämuotoisemmin kertoa valvonnasta ja sen tuloksista sekä julkisuuteen että EIOPA:lle ja valvontakollegioille Pohjoismaiden ja Euroopan tasolla. Pohjoismaisten konsernien tytäryhtiöillä on merkittävä osuus Suomen vakuutussektorin markkinaosuuksista.

Solvenssi II -direktiivi merkitsee edellä kerrotuin tavoin valvontaresurssien tarpeen kasvua, ja sen voidaan arvioida olevan useita henkilötyövuosia. Tässä arviossa on otettu huomioon se, että Solvenssi II -sääntelykehikon valmistuttua sääntelyyn käytettävien resurssien tarve vähenee noin puoleen. Suurin resurssitarpeen kasvu kohdistuu erityisesti markkinariskien (esim. korko-, osake- ja kiinteistöriskit) asiantuntijoihin ja vastuuvetelan laskennan (mukaan lukien vakuutus sopimusten arvostaminen) asiantuntijoihin sekä mallien arvioinnin asiantuntijoihin.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Direktiivin sääntelyllä voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Vakuutusyhtiöiden hallintojärjestelmää, raportointia ja valvontaa koskevat vaatimukset parantavat vakuutusyhtiöiden riskien seuranta ja niihin puuttumista ETA-alueella. Pitkällä aikavälillä ehdotettu uusi järjestelmä yhtenäistää ja parantaa vakuutuksenottajien, vakuutettujen ja edunsaajien vakuutusturvaa koko ETA-alueella. Näin tapahtuu erityisesti silloin, kun havaitaan, että vakuutusyhtiö on ajautumassa taloudellisiin vaikeuksiin.

Direktiivin mukaisessa toiminnassa yhtiöt arvioivat riskien vaikutukset niiden todellisten taloudellisten kustannusten pohjalta ja kohtelevat riskejä kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa sen mukaisesti. Käytännössä näin on tehty jo voimassa olevan lain aikana. Tiukentuneista hallinnointijärjestelmää, raportointia ja valvontaa koskevista vaatimuksista voi kuitenkin edelleen seurata muutoksia erityisesti vakuutus tuotteiden tarjontaan. On todennäköistä, että vakuutusyhtiöt vähentävät sellaisten vakuutus tuotteiden tarjontaa, jotka lisäävät vakuutusyhtiöiden riskiä ja siten vakavaraisuusvaatimuksia merkittävästi. Tämä puolestaan voi pienentää mahdollisuutta, että henkilö joutuisi kärsimään taloudellisia menetyksiä, jos vakuutusyhtiö joutuu taloudellisiin vaikeuksiin. Tarjonnan vähentyminen kysynnän pysyessä samalla tasolla on puolestaan omiaan nostamaan tällaisten tuotteiden hintoja.

Riskienhallinnan, raportoinnin ja valvonnan avulla vakuutus tuotteen hinta saadaan vastaamaan paremmin juuri kyseisen tuotteen vakuutusriskiä. Tästä voi seurata, että niiden vakuutusten, joiden pääomavaatimukset laskevat, hinnat laskevat myös. Näin ei välttämättä kuitenkaan tapahdu silloin, kun vakuutusyhtiön asema markkinoilla mahdollistaa kustannusten siirtämisen hintoihin. Vastavasti hinnat saattavat nousta niiden tuotteiden osalta, joiden pääomavaatimukset nousevat.

Yhtiöt, jotka vähentävät sijoitusomaisuutensa riskillisyyttä, joutunevat uudessa ympäristössä tyytymään alempiin sijoitustuottoihin. Tämä puolestaan vaikuttaa muun muassa säästötuotteiden asiakashyvitysten tasoon ja muiden tuotteiden hintatasoon.

Solvenssi II -direktiivi voi vaikuttaa vakuutusalan markkinoihin monella tavalla. Yhtäältä lisääntyneet hallinnointijärjestelmää, raportointia ja valvontaa koskevat vaatimukset ovat omiaan vähentämään kannustimia aloittaa vakuutustoiminta. Direktiivin mukaiset, ETA-alueella entistäkin yhtenäisemmät säännökset voivat sinänsä vähentää toiseen valtioon siirtymisen esteitä ja monikansallisten ryhmittymien toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Siirtymisen houkuttelevuuteen tiettyssä ETA-valtiossa vaikuttavat kuitenkin monet muut yritystoimintaan vaikuttavat seikat.

Sijoittajan näkökulmasta lisääntyvä läpinäkyvyys helpottaa yhtiöiden vertailua ja lisäänee luottamusta vakuutusalaan. Tätä vaikutusta kuitenkin heikentäne se, että direktiiviin sen valmisteluvaiheessa tehdyt muutokset, jotka mahdollistavat vakuutusyritysten erilaiset laskentamallit ja korkokäyrät, vaikeuttavat laskelmien tulkintaa ja vakuutusyritysten välistä vertailukelpoisuutta.

Sosiaalisia vaikutuksia esityksellä ei juurikaan ole. Ehdotus voi vähentää vakuutusyritysten kiinnostusta myydä pääomia sitovia vakuutus tuotteita, mikä koskee erityisesti perustekorkoisia vakuutus tuotteita mukaan lukien vapaaehtoiset eläkevakuutukset. Toisaalta tämä kehitys on seurausta ennemminkin alhaisten korkojen markkinatilanteesta. Esityksen ei ole arvioitu nostavan huomattavasti hintoja siten, että vakuutuksenottohalukkuus olennaisesti vähenisi. Siksi tällaisia

tilanteita on pidetty valmistelun aikana sinänsä mahdollisina mutta epätodennäköisinä.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 7 päivänä lokakuuta 2009 työryhmän, jonka tehtävänä oli tehdä tarvittavat lainsäädäntöehdotukset Solvenssi II -direktiivin täytäntöön panemiseksi Suomessa. Lisäksi työryhmän tehtävänä oli käsitellä ja ratkaista sellaiset kansalliset kysymykset, jotka nykyisessä vakuutusyhteisölainsäädännössä oli koettu ongelmallisiksi tai jotka muuten olivat jääneet aikaisemmin ratkaisematta.

Työryhmä organisoitiin johtoryhmäksi ja neljäksi alatyöryhmäksi. Alatyöryhmien toimeksiannot koskivat 1) vakuutusyhtiön vakavaraisuutta, 2) valvontaa, hallintoa ja tiedonantovelvoitteita, 3) tasoitus määrää ja yhteistakuuerää sekä 4) henkivakuutuksen kohtuusperiaatetta koskevaa lainsäädäntöä.

Tasoitus määrää ja yhteistakuuerää koskevan alatyöryhmän valmistelutyön pohjalta annettiin lokakuussa 2010 hallituksen esitys vakuutusyhtiölain muuttamisesta (HE 178/2010), jonka perusteella vakuutusyhtiölakia muutettiin (1170/2010) 31 päivänä joulukuuta 2010 alkaen ja yhteistakuuerän muodossa tapahtuvasta ennakovarautumisesta luovuttiin. Työryhmä valmisteli hallituksen esitysluonnoksen, joka on myöhemmin liitetty tähän esitykseen. Työryhmän muistio (Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2008:35) on ollut saatavilla sosiaali- ja terveysministeriön internet-sivulla.

Työryhmät päättivät toimintansa 31 päivänä joulukuuta 2011. Vakavaraisuutta sekä valvontaa, hallintoa ja tiedonantovelvoitteita koskevien alatyöryhmien valmistelema aineisto koottiin kokonaisversioksi, johon tämä esitys perustuu. Työryhmä työskentelyn loputtua valmistelu jatkui sosiaali- ja terveysministeriön virkamiesvalmistelussa.

Finanssikonglomeraattidirektiivin muutosdirektiivin 1-3 artiklat sekä osa Solvenssi II -direktiivin hallintoa koskevista säännöksistä panttiin täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä lailla 981/2013. Lainmuutokset tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

Niiltä osin, kuin direktiivin säännöksiä ei ole pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä, hallituksen esityksen valmistelua on jatkettu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Valmistelun aikana on keskusteltu lakiluonnoksesta Finanssivalvonnan ja Finanssialan Keskusliiton edustajien sekä keskeisten ministeriöiden virkamiesten kanssa.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Lakiluonnoksesta hallituksen esitykseksi järjestettiin lausuntokierros keväällä 2012. Esityksestä pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Finanssivalvonta, Finanssialan Keskusliitto ry, Työeläkevakuuttajat Tela ry, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry, Akava ry, Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK. Lausunnot saatiin kaikilta paitsi työ- ja elinkeinoministeriöltä. Lausunnoista on laadittu tiivistelmä. Muutokset on otettu tarpeellisilta osin huomioon jatkovalmistelun aikana. Esityksen yleisperusteluissa on täsmennetty erityisesti sääntelyn täysharmonisoinnin luonnetta ja perustuslakia koskevia näkökohtia. Yksityiskohtaisissa perusteluissa on selvennetty esityksen, voimassa olevan lain ja direktiivin säännösten välistä vastaavuutta sekä lukuisia säännöksiin liittyviä yksityiskohtia. Säännösten osalta keskeisiä huomioon otettuja seikkoja ovat vakavaraisuussäätelyä johtuvat hallintojärjestelmää koskevat yksityiskohdat, vakavaraisuussäätely kokonaisuudessaan, erillis- ja komposiittiyhtiöiden sääntely, yritysjärjestelyitä koskevien selvitysten tilintarkastuksen yksityiskohdat, valvontaa ja raportointia koskevat yksityiskohdat, raportointia koskevan seuraamusjärjestelmän yksityiskohdat, voimaantulosäännökset sekä liitännäislakeihin tarvittavat muutokset.

Uudistetusta lakiluonnoksesta järjestettiin laaja lausuntokierros kevät-kesällä 2014. Lausuntokierros alkoi 19 päivänä toukokuuta 2014 ja päättyi 27 päivänä kesäkuuta 2014. Luonnos hallituksen esitykseksi lähetettiin 45 toimijalle, jotka edustivat keskeisiä ministeriöitä, viranomaisia, elinkeinoelämää, työn-

antaja- ja palkansaajajärjestöjä sekä muita sidosryhmiä. Luonnos hallituksen esitykseksi on myös ollut saatavilla sosiaali- ja terveysministeriön internet-sivulla 19 päivästä toukokuuta 2014 alkaen.

Lausuntopyyntöön saaneista toimijoista 24 antoi lausunnon. Näistä lausuntopyyntöön saaneista palkansaajakeskusjärjestöt SAK, STTK ja Akava antoivat yhteisen lausunnon ja kolme muuta lausunnonantajaa ilmoitti, ettei niillä ole huomautettavaa ehdotukseen. Lisäksi lausuntopyyntöön saaneiden toimijoiden lisäksi yksi henkilö antoi oman lausuntonsa. Vuoden 2014 lausuntokierroksen perusteella saatiin siten yhteensä 25 lausuntoa. Lausuntotiivistelmä on ollut saatavilla sosiaali- ja terveysministeriön internet-sivulla 20 päivästä elokuuta 2014 alkaen.

Lausunnoissaan useat lausunnonantajat huomauttivat ylisääntelyn vaarasta (työ- ja elinkeinoministeriö, Finanssialan Keskusliitto FK, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen asianajajaliitto, Keskuskauppakamari). Keskuskauppakamarin mukaan kansallinen ylisääntely heikentää suomalaisten yhtiöiden kilpailuasemaa, lisää hallinnollista taakkaa, nostaa palveluiden hintaa ja rasittaa koko kansantaloutta.

Lausunnoissa nostettiin esiin myös se, että alemmanasteisen sääntelyn ja EIOPA:n ohjeiden sitovuus on lakiluonnoksen perusteella paikoin epäselvä (valtiovarainministeriö, FK ja EK).

Pienten vakuutusyritysten toimintamahdollisuuksiin ja vakuutusyhdistysten ryhmävalvontaan kiinnitettiin huomiota (valtiovarainministeriö ja Finanssivalvonta).

Työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ehdotettuja muutoksia kannatettiin sillä edellytyksellä, etteivät ne muuta vakiintunutta lain tulkintaa (EK, FK, Työeläkevakuuttajat TELA, SAK, STTK ja Akava).

Lausunnoissa esitettiin myös jatkovalmistelussa lisäselvittelyä vaativia seikkoja. Oikeusministeriö totesi, että jatkovalmistelussa tulee selvittää, miten komission asetus vaikuttaa hallinnon järjestämiseen, toimivaltaan ja vastuunjakoon suomalaisissa vakuutusyhtiössä. Valtiovarainministeriö kiinnitti huomiota siihen, että tasoitusmäärää oli käsitelty lakiluonnoksessa hyvin niukasti verrattuna vuonna 2012 lausunnon olleeseen esityk-

luonnokseen. Suomen Yrittäjät ry. esitti, että vaikutusarviointiin tulisi lisätä arvio siitä, kuinka Solvenssi II -direktiivi vaikuttaa suomalaisten vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan. Suomen Kuntaliitto puolestaan kiinnitti huomiota siihen, ettei esityksessä ole juurikaan arvioitu sitä, kuinka se saattaa vaikuttaa vakuutustarjontaan, vakuutusten hinnoitteluun sekä asiakas- ja riskivalintaan.

Lisäksi lausunnoissa esitettiin paljon teknisiä kommentteja. Tekniset korjausehdotukset ovat koskeneet sekä ehdotuksen perusteluita että säännöksiä. Ehdotus on viimeistelty virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä esitysluonnoksen, siitä saadun lausunto- ja muun palautteen, EU-sääntelyssä lausuntokierroksen jälkeen tapahtuneiden muutosten pohjalta.

Suomen- ja ruotsinkieliset lakitekstit on laintarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä. Laintarkastuksen korjausehdotukset on otettu huomioon, jollei ole ollut asiallista tai vakuutuslainsäädännön valmistelun aikatauluun liittyvää hyväksyttävää perustetta poiketa korjausehdotuksista pohjalta.

Lisäksi lakeihin liittyvistä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksista järjestettiin suppea lausuntokierros syksyllä 2014. Lausuntokierros alkoi 26 päivänä syyskuuta 2014 ja päättyi 24 päivänä lokakuuta 2014. Luonnokset asetuksiksi lähetettiin 17 toimijalle, jotka edustivat keskeisiä ministeriöitä, viranomaisia, elinkeinoelämää, työnantaja- ja palkansaajajärjestöjä sekä muita sidosryhmiä. Luonnokset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksiksi sekä oikeusministeriön asetuksiksi ovat olleet myös saatavilla sosiaali- ja terveysministeriön internet-sivulla 26 päivästä syyskuuta 2014 alkaen. Valtiovarainministeriö, Finanssivalvonta, Finanssialan Keskusliitto, Elinkeinoelämän keskusliitto ja Suomen Aktuaariyhdistys antoivat asiassa lausunnon. Muilla vastanneilla ei ollut ehdotuksiin huomautettavaa tai ilmoittivat, etteivät anna asiassa lausuntoa.

Jatkovalmistelussa on sääntelyn voimaantulosta johtuvien mahdollisuuksien puitteissa tehty lausuntopalautteessa ehdotettuja lisäselvityksiä. Lisäksi jatkovalmistelussa on kiinnitetty huomiota eri sääntelyn tasoihin ja velvoittavuuteen, vakuutusyhdistysten toimintamahdollisuuksiin, lakiehdotuksen ja di-

rektiivin säännösten vastaavuuteen hallintojärjestelmän ja raportoinnin osalta, tasoitusmäärän sääntelyyn työryhmän ehdotuksen mukaisesti, komposiittiyhtiöiden sääntelyyn, Finanssivalvonnan toimivaltuuksien voimaantumiseen, vakuutusyhdistysten ryhmävalvontaan, työeläkevakuutusyhtiöitä koskevien säännösten tarkentamiseen, sekä lukuisiin lausuntopalautteissa ja laintarkastuksen yhteydessä esitettyihin teknisiin kommentteihin.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnan käsiteltävänä on hiljattain ollut hallituksen esitys työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamiseksi (HE 96/2014 vp). Työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia ehdotetaan ensinnäkin muutettavaksi hallintoa koskevien säännösten osalta. Tarkoituksena on muun muassa arvioida vakuutusyhtiölakiin Solvenssi II -direktiivin johdosta aiemmin tehtyjen hallintojärjestelmää koskevien muutosten (HE 83/2013 vp) soveltuvuutta työeläkevakuutusyhtiöihin. Muutoksilla ei ole sisällöllistä merkitystä nyt käsillä olevan lakiesityksen kannalta, mutta työeläkeyhtiöistä annetun lain muutokset vaikuttavat nyt käsillä olevan lakiesityksen sääntelytekniisiin seikkoihin. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n 3 momenttia koskevat muutokset on otettava huomioon ja sovittava yhteen.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnassa on käsiteltävänä myös hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (annettaneen syksyllä 2014). Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi samoja vakuutusyhtiölain, työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lain ja eläkesäätiölain säännöksiä. Ehdotukset saattavat myös välillisesti viitata säännösten kautta koskea osittain samoja säännöksiä kuin vakuutusyhtiölain osalta ehdotetaan muutettavaksi nyt esillä olevassa hallituksen esityksessä.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnassa on käsiteltävänä myös hallituksen esitys laiksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta (HE 175/2014 vp). Mainitussa hallituksen esityk-

sessä ehdotetaan muutettavaksi samaa Finanssivalvonnasta annetun lain 26 § 1 momentin 2 kohtaa.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnassa on käsiteltävänä myös hallituksen esitys eduskunnalle tilintarkastuslaiksi ja laiksi julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 254/2014 vp). Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi samaa vakuutusyhdistyslain tilintarkastusta koskevaa 9 luvun 3 §:ää.

7 Muut esillä olleet asiat

Eduskunta on kesäkuun 17 päivänä 2014 hyväksynyt turvallisuusselvityslain (Eduskunnan vastaus 79/2014 vp). Turvallisuusselvityslain 15 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, että henkilöturvallisuus selvitys voidaan tehdä myös muun kuin 1 momentissa tarkoitetun hakijan pyynnöstä, jos turvalli-

suusselvitystä edellytetään kansainvälisen järjestön tai toimielimen säännöissä tai toisen valtion laissa ja jos se on tarpeen sen vuoksi, että selvityksen kohde voi aloittaa yritystoiminnan toisessa valtiossa. Lisäksi turvallisuusselvityslain 19 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetään, että perusmuotoinen henkilöturvallisuus selvitys voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka pääsee työtehtävissään tietoihin, joita paljastamalla tai muulla käsittelyllä taikka muulla oikeudettomalla toiminnalla voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa kansantaloudelle tai rahoitus- ja vakuutusjärjestelmien toimivuudelle tai kansallisen edun kannalta merkitykselliselle elinkeinotoiminnalle.

Turvallisuusselvityslaki sisältää siten säännökset, joilla Solvenssi II -direktiivin 43 artikla on pantu kansallisesti täytäntöön.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Vakuutusyhtiölaki

I OSA	Yleiset periaatteet, perustaminen, osakkeet ja takuusuudet
1 luku	Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

2 a §. *Euroopan unionin lainsäädäntö.* Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi informatiivinen säännös siitä, että tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ohella vakuutusyhtiöitä koskevia säännöksiä on lisäksi 2-tasolla komission delegoidussa asetuksessa (EY) N:o X/201X muulla Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen valmistelee luonnokset teknisiksi standardeiksi, ja komissio hyväksyy ne asetuksella tai päätöksellä. Teknisiä standardeja ei yksilöitäisi säännöksessä niiden määrän vuoksi. Lisäksi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen antaa noudata ja selitä (eng. comply or explain) -periaatteella ohjeita, joita ei myöskään mainittaisi pykälässä.

Pykälän 2 momentissa todettaisiin, että luvun 3 b §:ssä tarkoitettuun pieneen vakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovellettaisi komission asetusta tai teknisiä standardeja niiltä osin, kuin ne koskevat 6 luvun 8—20 §:ssä säädettyjä hallintojärjestelmää ja 8 a luvussa säädettyjä tietojen julkistamista koskevia säännöksiä. Komission asetuksessa ja EIO-PA:n teknisissä standardeissa annetaan yksityiskohtaista ja tarkempaa sääntelyä kuin 3 b §:ssä tarkoitettujen pienten vakuutusyhtiöiden hallintojärjestelmän tai tietojen julkistamisen osalta on katsottu tarkoituksenmukaiseksi. Ehdotettavat uudet 6 luvun säännökset ovat vaatimustasoltaan pienten vakuutusyhtiöiden osalta riittäviä ja nykyistä tasoa jonkin verran kattavampia. Pienellä vakuutusyhtiöl-

lä olisi kuitenkin halutessaan mahdollisuus soveltaa sääntelykehikon 2- ja 3-tasoa siinä laajuudessa, kuin se itse katsoo tarpeelliseksi.

Ehdotettu pykälä perustuu direktiivin 4 artiklaan.

3 §. *Henkivakuutus, vahinkovakuutus ja jälleenvakuutustoiminta.* Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin henki- ja vahinkovakuutus voimassa olevan lain säännöstä vastaavasti.

Pykälän uuteen 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi jälleenvakuutustoiminnan määritelmä. Vakuutusyhtiölaissa on vakiintuneesti käytetty jälleenvakuutustoiminnan käsitettä, mutta sitä ei ole erikseen määritelty voimassa olevassa laissa.

Jälleenvakuutustoiminnalla tarkoitettaisiin direktiivin 13 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukaisesti toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka vakuutusyhtiö on luovuttanut. Kyse voisi kansallisesti olla myös vakuutusyhdistyksen luovuttamien riskien hyväksymisestä. Jälleenvakuutustoiminta kattaisi siten tulevan jälleenvakuutuksen sekä edelleenvakuutuksen. Jälleenvakuutuksella tarkoitetaan näiden lisäksi myös menevää jälleenvakuutusta. Lisäksi rajoitetusta jälleenvakuutustoiminnasta säädettäisiin 2 luvun uudessa 18 a §:ssä.

Direktiivin 13 artiklan 7 kohdan b alakohdassa tarkoitettua Lloyd's-nimisen yhteenliittymän määritelmää ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää ehdotukseen.

3 a §. *Riskit.* Pykälän 1—6 momenteissa säädettäisiin vakuutus-, markkina-, luotto-, operatiivisen, maksuvalmius- eli likviditeettisekä keskittymäriskin määritelmistä. Ehdotetut säännökset vastaavat direktiivin 13 artiklan 30—35 kohtaa. Määritelmät ovat tarpeellisia niitä tilanteita varten, joissa eri osapuolten kesken vallitsee erimielisyys sovellettavasta riskin määritelmästä. Luettelo ei ole tyhjentävä listaus laissa käytetyistä riskikäsitteistä eikä kaikista vakuutusyhtiön riskeistä.

3 b §. *Pieni vakuutusyhtiö.* Pykälässä säädettäisiin edellytyksistä, joiden täytyessä

vakuutusyhtiö voitaisiin määritellä pieneksi vakuutusyhtiöksi. Säännös perustuu direktiivin 4 artiklaan, jossa määritellään, missä tapauksissa vakuutusyhtiö voidaan jättää kokonaan direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle liiketoiminnan koon ja laadun perusteella. Direktiivin lähtökohta on, että pieni vakuutusyhtiö voisi toimia jopa ilman toimilupaa. Suomessa tätä lähtökohtaa ei ole kuitenkaan katsottu tarkoituksenmukaiseksi.

Jos vakuutusyhtiö täyttäisi pykälässä säädetyt edellytykset, tämä tarkoittaisi sitä, että kansallisen ratkaisumallin mukaan yhtiö voisi olla soveltamatta ehdotetun 2 a §:n 2 momentin mukaisesti komission asetusta ja teknisiä standardeja niiltä osin, kuin asetuksen säännökset liittyvät tämän lain hallintojärjestelmää koskeviin 6 luvun 8—20 §:n tai tietojen julkistamista koskevan 8 a luvun säännöksiin. Lisäksi pieni vakuutusyhtiö voisi soveltaa 9 luvun 4—5 d §:ssä ehdotettuja tasoitusmääräsäännöksiä mukaan lukien 9 luvun 5 b §:n 4 momentin pientä vakuutusyhtiötä koskevaa tasoitusmääräsäännöstä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vaatimukset, jotka kaikki vakuutusyhtiön olisi täytettävä, jotta sitä pidettäisiin pienenä vakuutusyhtiönä, jollei 2—4 momentissa säädetyistä muuta johtuisi. Vakuutusyhtiön vuotuinen kokonaisvakuutusmaksutulo ei saisi momentin 1 kohdan mukaan ylittää viittä miljoonaa euroa. Momentin 2 kohdassa säädettäisiin, että 10 luvun 2 §:n mukaisen vastuuelan kokonaisuus, eli vastuuelka jälleenvakuutus sopimuksia ja erillisyyhtiöiltä saatavia korvauksia vähentämättä, ei puolestaan saisi vuosittain ylittää 25 miljoonaa euroa yhtiössä tai yhtiön kuuluessa 26 luvun mukaiseen vakuutusyrittäjäryhmään ryhmässä. Yhtiöllä ei momentin 3 kohdan mukaan saisi olla vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vakuutusluokkien 11—15 mukaisia eli vastuun, luotto- ja takausvakuutusten riskejä koskevaa liiketoimintaa, elleivät ne olisi liitännäisriskejä, eikä laajuudeltaan momentin 4 kohdassa säädetyt rajat ylittävää jälleenvakuutus toimintaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, milloin uutta toimilupaa hakeva vakuutusyhtiö ei kuitenkaan olisi laissa tarkoitettu pieni vakuutusyhtiö, vaikka se lähtökohtaisesti täyttäisikin 1 momentissa asetetut edellytykset.

Vakuutusyhtiö ei olisi pieni vakuutusyhtiö, jos toimilupaa haettaessa vakuutusyhtiö itse tai Finanssivalvonta arvioisi jonkin 1 momentissa säädetyistä määristä ylittyvän seuraavien viiden vuoden aikana. Toiminnan kasvuun pyrkivän aloittavan vakuutusyhtiön tulisi siten kriittisesti arvioida 1 momentissa säädetyjä edellytyksiä. Direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä artiklan 1 kohdassa säädetään, direktiiviä sovelletaan kaikkiin sellaisiin vakuutus- ja jälleenvakuutus toiminnan harjoittamista varten toimilupaa hakeviin yrityksiin, joiden vuotuisen bruttomääräisten vakuutusmaksutulojen tai vakuutus teknisen vastuuelan kokonaisu määrän jälleenvakuutus sopimuksista ja erillisyyhtiöiltä saatavia korvauksia vähentämättä odotetaan ylittävän jonkin 1 kohdassa säädetyin määrän seuraavien viiden vuoden aikana. Direktiivin säännös on epäselvä sen osalta, kuka tai mikä voi tehdä arvioinnin. Ehdotuksessa arvioinnin ovat velvoitettuja tekemään joko hakija tai Finanssivalvonta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin jo markkinoilla toimivan pienen vakuutusyhtiön osalta siitä, koska se ei enää olisi pieni vakuutusyhtiö. Näin kävisi, jos jokin 1 momentissa säädetyistä määristä ylittyisi kolmena peräkkäisenä vuotena. Tällöin vakuutusyhtiö lakkaisi olemasta pieni vakuutusyhtiö neljännen kalenterivuoden alusta alkaen. Valvontatehtävien helpottamiseksi pienelle vakuutusyhtiölle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa viipymättä määrän ylittymisestä Finanssivalvonnalle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että jos vakuutusyhtiö harjoittaisi liiketoimintaa sijoittautumis oikeuden tai palvelujen vapaan tarjonnan perusteella, se ei olisi missään tapauksessa pieni vakuutusyhtiö, vaikka 1 momentissa säädetyt edellytykset muuten täytyisivät.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, milloin markkinoilla jo toimiva vakuutusyhtiö voisi hakeutua pieneksi vakuutusyhtiöksi. Todennäköisesti tällaiset vakuutusyhtiöt olisivat toimintaansa lopettavia yhtiöitä.

Direktiivissä edellytetään direktiivin säännösten soveltamatta jättämiseksi, että valvontaviranomainen arvioi ja toteaa, että rajat eivät ole ylittyneet eikä niiden odotetaan ylittävän määräaikaan. Valvontaviranomai-

nen ei kuitenkaan välttämättä havaitse raja-arvojen alittumista. Siksi olisi perusteltua, että prosessi käynnistyisi vakuutusyhtiön hakemuksesta. Pieneksi vakuutusyhtiöksi muuttumisen edellytyksenä olisi siten ensinnäkin se, että yhtiö itse haluaisi muuttua pieneksi yhtiöksi. Toiseksi edellytettäisiin, että Finanssivalvonta olisi todennut, ettei mikään 1 momentissa säädetystä määrästä ole ylittynyt kolmena viimeisenä peräkkäisenä vuotena eikä niiden odoteta ylittyvän seuraavien viiden vuoden aikana. Hakemuksessaan tulisi olla valvontaviranomaisen arviointitehtävän kannalta tarpeelliset tiedot. Näin ollen yhtiön tulisi hakemuksessaan osoittaa, että mikään 1 momentissa säädetystä määrästä ei ole ylittynyt viimeisten kolmen vuoden aikana ja arvioida, miksi yhtiö ei niitä ylitä myöskään seuraavan viiden vuoden aikana. Lisäksi yhtiön tulisi esittää selvitys siitä, ettei se harjoita liiketoimintaa sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjonnan perusteella eikä sillä ole vakuutuskantaa, joka olisi syntynyt edellä mainitun toiminnan seurauksena.

3 c §. Vakuutuskytkösyhtiö. Pykälässä määriteltäisiin vakuutuskytkösyhtiö. Vakuutuskytkösyhtiön tarkoituksena olisi vakuuttaa ainoastaan sen emoyrityksen tai yritysryhmän, johon se itse kuuluu, riskejä. Lain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksen tai ryhmän taikka muun rahoitusalan yrityksen omistamaa vakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidettäisi vakuutuskytkösyhtiönä. Säännös vastaa sisällöltään direktiivin 13 artiklan 2 kohtaa.

Vakuutuskytkösyhtiö tunnetaan suomenkielisessä direktiivissä ja sen nojalla annetuissa säädöksissä nimityksellä vakuutusalan kytkösyritys ja myös englanninkielisellä nimityksellä captive-yhtiö.

4 §. Jälleenvakuutusyhtiö ja jälleenvakuutuskytkösyhtiö. Ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Voimassa olevan lain 4 §:n 2 momentissa määritellään jälleenvakuutuskytkösyhtiö. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tarkemmin direktiivin 13 artiklan 5 kohdan mukaista määritelmää ja 26 lukuun tehtäviä muutoksia.

Ehdotuksen mukaan jälleenvakuutuskytkösyhtiön tarkoituksena olisi jälleenvakuut-

taa ainoastaan sen emoyrityksen tai yritysryhmän riskejä, johon se itse kuuluu. Lain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksen tai vakuutusyritysryhmän taikka muun rahoitusalan yrityksen omistamaa jälleenvakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidettäisi jälleenvakuutuskytkösyhtiönä.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiö tunnetaan suomenkielisessä direktiivissä ja sen nojalla annetuissa säädöksissä nimityksellä jälleenvakuutusalan kytkösyhtiö.

11 §. ETA-valtio ja kolmas maa. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa määriteltäisiin kolmas maa valtioksi, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen. Kolmannen maan käsitettä on vakiintuneesti käytetty vakuutusyhtiölaissa, mutta sitä ei ole aikaisemmin määritely.

11 a §. Kotivaltio. Luvun määritelmiin ehdotetaan lisättäväksi uusi kotivaltion määritelmä. Kotivaltiolla tarkoitettaisiin vahinkovakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön kotipaikka sijaitsee. Henkivakuutustoiminnan osalta kotivaltiolla tarkoitettaisiin ETA-valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön kotipaikka sijaitsee, ja jälleenvakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön kotipaikka sijaitsee. Kotipaikalla tarkoitetaan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellista kotipaikkaa, jolla Suomen yhteisöainsäädännössä tarkoitetaan yhtiön rekisteröityä kotipaikkaa (rekisteröintiperiaate). Säännöksessä ei siten tarkoiteta yhtiön pääasiallista toimipaikkaa, kuten esimerkiksi Saksassa ja eräissä muissa EU-jäsenvaltioissa (pääasiallisen toimipaikan periaate). Osassa ETA-valtioista rekisteröidyn kotipaikan ja pääkonttorin tai pääasiallisen toimipaikan on kuitenkin sijaittava samassa valtiossa.

Ehdotus vastaa direktiivin 13 artiklan 8 kohtaa.

15 §. Erillisyyisperiaate. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan komposiittiyhtiöllä tarkoitetaan henkivakuutusyhtiötä, joka harjoittaa vahinkovakuutusluokkiin 1 tai 2 kuuluvaa toimintaa muuten kuin liitännäisenä.

Ehdotuksen mukaan henkivakuutusyhtiön katsominen komposiittiyhtiöksi edellyttää, että henkivakuutusyhtiö myöntää vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvia vakuutuksia ja

jatkaa niiden hoitamista. Säännöksen sanamuoto kattaa uusien vakuutuksien myöntämisen ja vanhojen vastuiden hoitamisen. Toisaalta pelkkä näitä vakuutusluokkia tai luokkaryhmiä koskeva toimilupahakemus, toimilupa tai yhtiöjärjestyksen määräys ilman tällaisen vakuutustoiminnan harjoittamista ei riittäisi siihen, että henkivakuutusyhtiötä pidettäisiin säännöksessä tarkoitettuna komposiittiyhtiönä.

Säännös perustuu direktiivin 73 artiklan 2 kohtaan. Ehdotukseen ei sisälly direktiivin 73 artiklan 3 kohdan mukaista poikkeussäännöstä komposiittiyhtiöön sovellettavasta tilinpäätössääntelystä.

16 a §. Suhteellisuusperiaate. Pykälään ehdotetaan uutta 2 momenttia, jossa rajataan suhteellisuusperiaatteen soveltamisalaa. Ehdotetun momentin mukaan suhteellisuusperiaatetta ei otettaisi huomioon 2 luvun 1 a §:ää, 8 ja 9 lukua eikä 27—29 lukua sovellettaessa. Koko lakia koskeva suhteellisuusperiaate on ongelmallinen siltä osin, kuin se koskee vakuutusyhtiön perustamis pääomaa, tilinpäätösraportointia sekä rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää. Perustamis pääoman määrät ovat kiinteitä. Tilinpäätösraportoinnin osalta on säädetty erikseen lievennyksistä ja niiden edellytyksistä, joihin suhteellisuusperiaate ei vaikuta. Lisäksi erityisesti vakuutusyhtiön tai sen vastuuhenkilöiden vahingonkorvaus- tai rikosperusteinen vastuu ei myöskään riipu sinänsä vakuutusyhtiön koosta, luonteesta tai riskillisyydestä.

18 §. Peruspääoma. Voimassa olevan lain pykälä sisältää säännökset vakuutusyhtiöiltä vaadittavasta peruspääomasta. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi ja sen sisältö siirrettäväksi vakuutusyhtiön perustamista ja toimilupaa koskevaan 2 lukuun, jossa sen paikka on luontevampi kuin 1 luvussa.

25 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voitaisiin tässä luvussa säädettyjä euromääriä tarkistaa Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Ehdotuksen mukaan tarkistettu euromäärä pyöristettäisiin ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon. Säännös perustuu direktiivin 300 artiklaan.

2 luku **Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa**

1 a §. Perustamis pääoma. Lukuun ehdotettu uusi 1 a § sisältää voimassa olevan lain 1 luvun 18 §:stä siirrettäväksi ehdotetut vakuutusyhtiön peruspääomaa koskevat säännökset. Voimassa olevan lain mukainen käsite ”peruspääoma” ehdotetaan muutettavaksi ”perustamis pääomaksi”. Muutoksen tarkoituksena on korostaa sitä, että vakuutusyhtiön on täytettävä tätä pääomaa koskevat vaatimukset jo yhtiön perustamisvaiheessa, siten kuin tässä 2 luvussa tarkemmin säädetään. Perustamis pääomassa on kyse nimenomaan perustamisvaiheessa tarvittavasta pääomasta. Tämän jälkeen yhtiöitä koskisivat käytännössä 11 luvussa säädetty vähimmäis- ja vakavaraisuuspääomavaatimukset. Vakuutusyhtiö ei kuitenkaan voisi perustamisen jälkeen alentaa perustamis pääomaansa alle tässä pykälässä säädetyn vähimmäisvaatimuksen määrän.

Direktiivissä ei mainita käsitteitä peruspääoma tai perustamis pääoma. Sen sijaan direktiivin 129 artiklassa säädetään vähimmäis pääomavaatimuksesta. Sillä, että yhtiö harjoittaa 13 a luvun mukaisesti henki- ja vahinkovakuutustoimintaa samassa yhtiössä, ei ole vaikutusta perustamis pääomaan, mutta sillä on vaikutusta vähimmäis pääomavaatimukseen.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi vakuutuskytkösyhtiön määritelmä (1 luvun uusi 3 c §) sekä tätä vastaavien vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden kytkösyntisten perustamis pääoman vähimmäismäärät. Voimassa olevassa laissa ei ole erikseen määritelty vakuutuskytkösyhtiötä, joten myöskään voimassa olevan lain peruspääomaa koskevassa säännöksessä ei ole ollut tarvetta huomioida henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden kytkösyntyisiä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi perustamis pääoman vähimmäismäärästä. Ehdotetut lukumäärät vastaavat voimassa olevan lain 1 luvun 18 §:n lukumääriä. Ehdotetut lukumäärät vastaavat myös 80 prosenttia jäljempänä ehdotettavista vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimusten alarajoista. Momentin 1 kohdassa ehdotetaan, että henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa

harjoittavissa vakuutusyrityksissä perustamispääoman olisi oltava vähintään 3 000 000 euroa. Säännös kattaa myös kytkösyhtiöt. Tässä lainkohdassa vahinkovakuutustoiminta olisi voimassa olevaa lakia vastaavasti sidottu vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaan vakuutustoimintaan. Tämä poikkeaa direktiivin vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärää koskevasta sääntelystä, jossa tarkoitetaan vahinkovakuutusluokkia 10—15.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa harjoittavissa yhtiöissä perustamispääomavaatimus olisi oltava vähintään 2 000 000 euroa. Tämäkin säännös kattaa kytkösyhtiöt.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan jälleenvakuutusyhtiön perustamispääoman olisi oltava vähintään 3 000 000 euroa. Momentin 4 kohdan mukaan jälleenvakuutuskytkösyhtiön perustamispääoman olisi oltava vähintään 1 000 000 euroa.

Pykälän 3 momentti sisältää voimassa olevan lain 1 luvun 18 §:n 3 momenttia vastaavan informatiivisen viittauksen työeläkevakuutusyhtiön peruspääomaan. Työeläkevakuutusyhtiöiden osalta ei kuitenkaan ehdoteta peruspääoman muuttamista perustamispääomaksi, koska peruspääoma-käsitettä käytetään muualla työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

2 §. Vakuutusyhtiön perustaminen. Pykälässä säädetään vakuutusyhtiön perustamisesta. Pykälään ehdotetaan teknistä muutosta, jonka mukaisesti pykälässä käytetty käsite ”peruspääoma” ehdotetaan muutettavaksi 1 a §:n mukaisesti ”perustamispääomaksi”. Pykälän sisältö vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lakia.

3 §. Toimiluvan hakeminen. Pykälän 1, 2, 3, 5 ja 6 momentti vastaavat voimassa olevaa lakia.

Pykälän 4 momentti sisältää säännökset siitä, mitä asiakirjoja vakuutusyhtiön toimilupahakemukseen on liitettävä. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa direktiivin uusia toimiluvan hakemista ja vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia. Lisäksi momentin kirjoitustapaa ajanmukaistettaisiin.

Momentin 1—4 kohta pysyisivät vastaavina kuin voimassa olevassa laissa. Momentin

5 kohta vastaisi sisällöltään voimassa olevaa 5 kohtaa, mutta siihen tehtäisiin viittauksen tekninen korjaus 2 luvun 1 a §:ssä säädettyyn perustamispääomaan. Vakuutusyhtiön perustamispääoman olisi siten oltava vähintään 2 luvun 1 a §:ssä mainitun suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä. Momentin 6 kohdassa edellytettäisiin selvitystä siitä, että vakuutusyhtiö täyttää jatkossa 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan. Ehdotus vastaa direktiivin 18 artiklan 1 kohdan d alakohtaa.

Momentin 7 ja 8 kohdan mukaisesti vakuutusyhtiön olisi annettava selvitys siitä, että se täyttää toiminnan käynnistyttyä 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen omalla varallisuudellaan ja 11 luvun 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan. Siitä, minkälaisella varallisuudella yhtiö voi täyttää nämä vaatimukset, säädetään tarkemmin 12 luvussa. Momentin 7 ja 8 kohdat vastaavat direktiivin 18 artiklan 1 kohdan e ja f alakohtia. Momentin 9 kohdassa säädettäisiin komposiittiyhtiötä koskevasta vaatimuksesta täyttää nimelliset vähimmäispääomavaatimukset 13 a luvun mukaisesti. Voimassa olevan 4 momentin 6 kohta, joka koskee selvitystä merkittävistä sidonnaisuuksista, siirtyisi momentin 10 kohdaksi.

4 §. Toimiluvan laajentaminen. Pykälässä säädetään vakuutusyhtiölle annetun toimiluvan laajentamisesta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhtiön edellytettäisiin liittävän toimiluvan laajentamista koskevaan hakemukseen toimintasuunnitelman lisäksi selvitykset siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 11 luvun mukaiset pääomavaatimukset ja, jos yhtiö on aikeissa aloittaa toiminnan komposiittiyhtiönä, 13 a luvun 2 §:ssä säädetyt nimelliset pääomavaatimukset. Lisäksi Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti ja voimassa oleva 2 momentti siirrettäväksi sellaisenaan uudeksi 3 momentiksi. Uudessa 2 momentissa säädettäisiin henki- ja vahinkovakuutusyhtiön toimiluvan laajentamisen edellytyksistä, jos yhtiö halu-

aisi harjoittaa henki- ja vahinkovakuutusta samassa vakuutusyhtiössä 1 luvun 15 §:n mukaisesti. Tällöin yhtiön olisi osoitettava, että se täyttää 11 luvun 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän ja että se sitoutuu täyttämään 13 a luvun 3 §:ssä tarkoitetut nimelliset vähimmäispääomavaatimukset.

Pykälän uusi 3 momentti vastaisi sitä, mitä voimassa olevassa 2 momentissa säädetään.

Ehdotukset vastaavat direktiivin 18 artiklan 2—4 kohtaa.

5 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus pyytää lausunto.* Pykälässä säädetään Finanssivalvonnan velvollisuudesta pyytää tietyissä tapauksissa toimilupahakemuksesta lausunto toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselta. Pykälän otsikossa ja 1 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi. Myös pykälän 1 momentin suomenkielistä kieliasua tarkistettaisiin voimassa olevan säännöksen tulee-futuuria koskevilta osin.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan korvattavaksi johtajien maineen ja kokemuksen arviointi johtajien sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnilla. Tämä vastaisi siten jatkossa paremmin direktiivin terminologiaa ja 6 lukuun ehdotettuja muutoksia.

Pykälä vastaa direktiivin 26 artiklaa.

6 §. *Toimiluvan myöntämisen edellytykset.* Pykälässä säädetään toimiluvan myöntämisestä. Pykälän 1 momentissa tehtäisiin tekninen muutos, jonka mukaisesti Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

Pykälän 2 momentin 1—3 kohta vastaisivat voimassa olevaa 1—3 kohtaa. Momentin 4 kohta vastaisi sisällöltään voimassa olevaa 4 kohtaa, mutta siihen tehtäisiin viittauksen tekninen korjaus 1 a §:n mukaiseen perustamispääomaan. Kohtaan lisättäisiin myös vaatimus siitä, että yhtiö täyttää vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän. Lisäksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 kohta, jonka mukaan toimilupa voitaisiin myöntää, jos asiassa esitetyn selvityksen perusteella yhtiön ja komposiittiyhtiön voidaan arvioida täyttävän jatkossa vähintään vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimukset. Finanssivalvonta arvioi saamiensa asiakirjo-

jen perusteella toimilupahakemuksen realistisuutta.

Pykälän 3 ja 4 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

9 b §. *Tietojen ilmoittaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonnan on annettava tiedoksi jokainen toimiluvan myöntäminen ja toimiluvan peruutus Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle. Pykälä vastaa direktiivin 25a artiklaa siltä osin, kuin mainittu artikla koskee Finanssivalvonnan tehtäviä.

12 §. *Rahamaksu, apporti, periminen ja seuraamukset.* Pykälän kirjoitustapaa ajanmukaistettaisiin. Pykälän 2 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi viittauksen tekninen korjaus 1 a §:ssä säädettyyn perustamispääomaan. Muuten pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Tarkoitus on, että pykälää sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti edelleen myös työeläkevakuutusyhtiöihin, vaikka peruspääomaa ei työeläkevakuutusyhtiöiden osalta ehdotetakaan muutettavaksi perustamispääomaksi.

Julkisia vakuutusyhtiöitä, rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa ja erillisyyhtiötä koskevat erityiset säännökset

Luvun nykyistä 18 §:n edellä olevaa väliotikkoo ehdotetaan täydennettäväksi siten, että siinä mainitaan myös uusissa 18 a ja 18 b §:ssä säädetty rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa ja erillisyyhtiötä koskevat erityiset säännökset.

18 a §. *Rajoitetusta jälleenvakuutustoiminnasta aiheutuvat riskit ja raportointi.* Lukuun ehdotettava uusi 18 a § sisältäisi erityissäännöksen rajoitetusta jälleenvakuutuksesta (engl. finite reinsurance).

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöiden, jotka tekevät rajoitettua jälleenvakuutusta koskevia sopimuksia tai harjoittavat rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa, olisi kyettävä tunnistamaan, mittaamaan, seuraamaan, hallitsemaan ja valvomaan näistä sopimuksista tai tällaisesta toiminnasta aiheutuvia riskejä sekä raportoimaan niistä.

Pykälän 2 momentti sisältäisi rajoitetun jälleenvakuutustoiminnan määritelmän. Rajoi-

tetulla jälleenvakuutuksella tarkoitetaan yksinkertaistetusti jälleenvakuutusta, jossa osa riskistä jää ensivakuuttajan vastuulle. Lisäksi sopimusosapuolet sopisivat, että jälleenvakuutuksesta suoritettava suurin mahdollinen korvaus ylittää sopimuksen kestoaikana maksettavat vakuutusmaksut rajoitetulla mutta huomattavalla summalla. Sopimuksessa otettaisiin huomioon korvaus rahan aika-arvosta tai muut riskien siirtoon liittyvät sopimusehdot.

Pykälä vastaa direktiivin 210 artiklan 1 ja 3 kohtaa.

Direktiivin 210 artiklan 2 kohdassa on säädetty mahdollisuudesta, että komissio voi tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä rajoitettua jälleenvakuutusta koskevien riskien seuraamisesta, hallitsemisesta ja valvomisesta. Komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 5 alajaksossa säädetään näistä vain melko yleisesti.

18 b §. *Erillisyhtiön perustaminen.* Uudessa 18 b §:ssä ehdotetaan säädettäväksi erillisyhtiöstä (engl. special purpose vehicle, SPV) ja sen perustamisesta. Erillisyhtiöistä ei ole säädetty voimassa olevassa laissa, koska erillisyhtiön perustaminen Suomeen ei ole ollut mahdollista. Direktiivin 211 artiklassa edellytetään kuitenkin, että jäsenvaltiot sallivat erillisyhtiön perustamisen alueelleen. Erillisyhtiö perustetaan yleensä vakuutusyhtiön riskien siirtämiseksi. Erillisyhtiö kattaa nämä riskit laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja tai muilla rahoitusmenetelmillä. Rahoitusvälineen haltijalla on saataviinsa huonompi etuoikeus kuin tällaisen erillisyhtiön jälleenvakuutusvelvoitteilla. Toisin sanoen jos vakuutusriskit toteutuvat, ensin korvataan nämä vakuutusvelkojien saatavat ja vasta sen jälkeen arvopapereihin sijoittaneiden saatavat. Rahoitusvälineen arvo riippuu näin ollen vakuutusriskien toteutumisesta.

Erillisyhtiö määriteltäisiin pykälän 1 momentissa. Määritelmä vastaa direktiivin 13 artiklan 26 kohtaa. Pykälän 2 momentin mukaan erillisyhtiön perustaminen edellyttäisi Finanssivalvonnan antamaa toimilupaa. Erillisyhtiö ei ole kuitenkaan vakuutusyhtiö tai jälleenvakuutusyhtiö eikä se siten harjoita vakuutustoimintaa. Erillisyhtiön ei tarvitsisi välttämättä olla osakeyhtiö, vaan myös muut yritysmuodot olisivat mahdollisia. Komission

asetuksessa säädetään erillisyhtiön toimiluvan edellytyksistä. Näiden vaatimusten täyttäminen olisi luvan saamisen ehtona. Finanssivalvonnan olisi siten annettava toimilupa, jos komission asetuksessa säädetty edellytykset täyttyisivät. Finanssivalvonta ei siten voisi käyttää tarkoituksenmukaisuusharkintaa lupaa antaessaan.

Komission asetuksella annetaan säännökset koskien erillisyhtiölle annettavan toimiluvan edellytyksiä, vakuutusyhtiön ja erillisyhtiön sekä erillisyhtiön ja rahoittajan välisiin sopimuksiin sisällytettäviä pakollisia ehtoja, erillisyhtiön johtoa, osakkaita, hallintojärjestelmää ja vakavaraisuutta sekä raportoitavia tietoja koskevia vaatimuksia.

3 luku **Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailla**

3 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus lähettää sivuliikettä koskevat tiedot.* Pykälään tehtäisiin lähinnä teknisiä korjauksia sekä 2 momentin osalta jäljempänä kerrotut sisällölliset muutokset. Lisäksi säännösten kirjoitustapaa ajanmukaistettaisiin ja tarkennettaisiin. Pykälän 1, 3 ja 4 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevan lain 3 luvun 3 §:n 1, 3 ja 4 momenttia.

Pykälän otsikossa ja 1—4 momentissa Vakuutusvalvontavirasto ja virasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi. Samoin suomenkielisessä 1 momentissa korvattaisiin vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaisella.

Pykälän 2 momentissa toimintapääomakäsite muutettaisiin viittaukseksi 11 luvussa säädettyihin pääomavaatimuksiin, koska uudessa 11 luvussa ei enää käytettäisi toimintapääomakäsitettä. Finanssivalvonnan olisi siten liitettävä lähetettävään ilmoitukseen todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimukset.

9 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus lähettää vapaata tarjontaa koskevat tiedot.* Pykälän 1—2 ja 4 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat teknisluonteiset korjaukset kuin 3 §:ään. Pykälän 3 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa 3 luvun 9 §:n 3 momenttia.

13 §. *Sovellettava lainsäädäntö.* Pykälässä säädetään suomalaisen vahinkovakuutusyhtiön

ön Sveitsin sivuliikkeeseen sovellettavista vakuutusyhtiölain säännöksistä. Pykälään tehtäisiin teknisluonteisia korjauksia 2 ja 11 lukuun ehdotettujen muutosten vuoksi. Peruspääoma korvattaisiin perustamispääoma-käsitteellä 2 luvun 1 a §:n muutoksen mukaisesti. Toimintapääoma- ja takuumääräkäsitteet korvattaisiin viittauksella pääoma-vaatimuksiin.

17 §. Vakuutuskannan luovutus. Pykälässä säädetään Sveitsissä sijaitsevan sivuliikkeen vakuutuskannan luovuttamisesta sveitsiläiselle vakuutusyhtykselle ja sveitsiläisen vakuutusyhtymän vakuutuskannan luovuttamisesta suomalaiselle Sveitsissä sijaitsevalle sivuliikkeelle. Pykälään tehtäisiin lähinnä teknisluonteisia korjauksia liittyen lakiin ehdotettaviin terminologisiin muutoksiin. Vakuutusvalvontavirasto ja vakuutustarkastus muutettaisiin Finanssivalvonnaksi ja vakuutusvalvonnaksi. Pykälän 1 momentissa riittävä toimintapääoma korvattaisiin sveitsiläistä vakuutusyhtymää koskevalla vaatimuksella siitä, että se on riittävän vakavarainen kannansiirto huomioon ottaen. Pykälän 2 momentissa riittävä toimintapääoma korvattaisiin sillä, että suomalainen yhtiö täyttää riittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

19 a §. Ilmoitus merkittävistä ongelmista kolmansissa maissa. Lukuun ehdotetaan uutta 19 a §:ää, jonka mukaan Finanssivalvonnassa olisi ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikista merkittävistä ongelmista, joita vakuutusyhtiöt kohtaavat niiden sijoittautuessa kolmanteen maahan tai harjoittaessa siellä toimintaa. Sosiaali- ja terveysministeriö tekee osaltaan ilmoituksen komissiolle. Pykälä perustuu direktiivin 177 artiklaan.

II OSA **Hallinto, tilinpäätös ja tietojen julkistaminen**

6 luku **Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen**

Lain II osan otsikkoa ehdotetaan täydennettäväksi vastamaan paremmin osan sisältöä, johon jatkossa kuuluisi myös 8 a luku vakuutusyhtiön velvollisuudesta julkistaa vakavaraisuutta ja taloudellista asemaa koskevia tie-

tojaan sekä 9 luku vastuuvielasta kirjanpidosta.

Luvun 6 otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi muotoon ”vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen”, jolloin se vastaisi paremmin luvun uutta sisältöä.

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi direktiivin I osaston IX luvun 2 jakson hallintojärjestelmää koskevat säännökset siltä osin, kuin voimassa oleva laki ei vastaa direktiivin säännöksiä. Lisäksi luvussa ehdotetaan säädettäväksi vakuutusyhtiön varojen sijoittamisesta direktiivin I osaston VIII luvun mukaisesti.

4 §. Hallituksen jäsenen kelpoisuus. Pykälän 1—3 momentti vastaavat voimassa olevan lain 6 luvun 4 §:n 1—3 momenttia. Pykälän uusi 4 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevan pykälän 5 momenttia. Sitä ehdotetaan kuitenkin muutettavaksi teknisluonteisesti siten, että Vakuutusvalvontavirasto muutetaan Finanssivalvonnaksi. Voimassa olevan pykälän 5 momentti sisältää direktiivin 42 artiklan 3 kohdan mukaisen vaatimuksen vakuutusyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos hallituksen jäsen on vaihdettu, koska hallituksen jäsenen ei katsota täyttävän jotakin 1—3 momentissa tarkoitettua kelpoisuusehtoa.

Voimassa olevan pykälän 1—3 momenttien ja 5 momentin voidaan katsoa vastaavan direktiivin 42 artiklan 1 ja 2 kohdassa asetettuja vaatimuksia. Direktiivin 42 artiklan säännökset muista erityistä kelpoisuutta vaativista toiminnoista ehdotetaan lisättäväksi jäljempänä 9 §:ään.

Pykälän ehdotettu 5 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevan pykälän 6 momenttia.

Pykälän 6 momentiksi ehdotetaan informatiivista viittausta, jonka mukaan hallituksen jäsenen kelpoisuudesta eli sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnista säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston IX luvun 3 jaksossa olevassa 273 artiklassa.

8 §. Yleiset hallintovaatimukset. Voimassa olevassa 8 §:ssä on säädetty yhtiötä koskevista yleisistä hallintovaatimuksista. Säännökset perustuvat direktiivin 41 artiklan 1—4 kohtiin. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan 10 luvun 8 §:ään ehdotetun volatilititeettikorjauksen käyttämisen periaatteita koskevaa täy-

dentävää säännöstä. Periaatteissa tulisi ilmaista muun muassa se, miten ja milloin volatiliiteettikorjausta käytetään ja kuka tekee päätöksen volatiliiteettikorjauksen käytöstä tai siitä luopumisesta. Periaatteissa voitaisiin esimerkiksi kertoa, että yhtiön hallitus päättää korjauksen käytöstä kalenterivuodeksi kerrallaan tai että korjausta käytetään vain silloin, kun se ylittää yhtiön valitseman rajan. Ehdotus perustuu direktiivin 44 artiklan 2 a kohdan kolmanteen alakohtaan.

Voimassa olevan pykälän 5 momentissa säädetään, että vakuutusomistusyhteisöllä on oltava liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä. Momentti ehdotetaan sisällöltään kumottavaksi, koska vastaavasta velvollisuudesta säädetäisiin ryhmän ylimmän emoyrityksen osalta jatkossa 26 luvun 39 §:ssä.

Komission asetuksella täydennetään ja tarkennetaan direktiivin yleisiä säännöksiä. Kumotun säännöksen tilalle uudella tavalla kirjoitettuun 5 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen I osaston IX luvun 1 jaksoon, jonka 258 artiklassa tarkennetaan direktiivin 41 artiklan 1—4 kohtien yleisiä hallintovaatimuksia. Käytännössä täydentävät säännökset muodostuvat osin päällekkäisiksi voimassa olevien 8 §:n säännöksiin nähden.

9 §. Erityistä kelpoisuutta vaativat toiminnot. Voimassa olevassa 9 §:ssä säädetään keskeisistä toiminnoista ja niistä vastaavista henkilöistä. Säännös perustuu direktiivin 42 artiklan 1 kohtaan.

Pykälän 3 momentiksi ehdotetaan lisättäväksi säännös vakuutusyhtiön ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle. Ilmoitusvelvollisuus koskisi keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden vaihtamista tilanteessa, jossa heidän ei katsota täyttävän sopivuuden ja luotettavuuden vaatimuksia. Säännös perustuu direktiivin 42 artiklan 2 ja 3 kohtaan.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti joka sisältäisi informatiivisen viittauksen komission asetuksen I osaston IX luvun 1—3 jaksoon. Erityisesti komission asetuksen 268—272 artikloissa annetaan tarkemmat säännökset keskeisistä toiminnoista ja niiden tehtävistä sekä 273 artiklassa niiden

henkilöiden ominaisuuksista, jotka hoitavat erityistä kelpoisuutta vaativia toimintoja.

10 §. Riskienhallinta. Voimassa olevan 10 §:n 1 momentin mukaan vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, hallinnan ja raportoinnin.

Käytännössä suomalaisilla vakuutusyhtiöillä on käytössään riskienhallintamenetelmiä ja -järjestelmiä. Näiden on kuitenkin oltava jatkuvasti asianmukaisia, eli niiden on täytettävä lain, komission asetusten Finanssivalvonnan ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen määräysten sekä liiketoiminnan asettamat vaatimukset. Lisäksi vakuutusyhtiön on tarpeen ottaa huomioon Finanssivalvonnan ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen antamat sovellettaviksi tulevat ohjeet.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin viittaus uudessa 11 luvun 3 §:n mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa huomioon otettaviin riskeihin sekä sen ulkopuolisiin riskeihin. Muutosta ehdotetaan, jotta pykälä kokonaisuudessaan vastaisi voimassa olevaa lakia tarkemmin direktiivin 44 artiklan 1 kohtaa ja 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Ehdotetun pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Ehdotetun pykälän 3 momentin 1, 3—6 ja 8 kohta sisällöltään vastaavat voimassa olevaa lakia. Momentin 2 kohta laajenisi kattamaan voimassa olevan lain mukaisen kirjanpidossa laskettavan vastuuvelan lisäksi myös vakavaraisuuslaskennassa tarkoitetun vastuuvelan. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusia kohtia. Samalla momentin 7 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi ja-sana, joka ehdotetaan siirrettäväksi 9 kohdan jälkeen.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 kohta. Ehdotetun säännöksen mukaan riskienhallintaan tulisi sisältyä arvio luottoluokitusten asianmukaisuudesta. Direktiivin 44 artiklan 4a kohdassa edellytetään, että osana riskienhallintaansa vakuutusyhtiön on arvioitava mahdollisten ulkoisten luottoluokitusten asianmukaisuutta käyttäen mahdollisuuksien mukaan lisäluokituksia. Tarkoituksena on välttää liiallinen ja automaatti-

nen riippuvuus ulkoisista luottoluokituksista vakuutusteknisen vastuuvelan ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Vakuutusyhtiön on noudatettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen laatimia ja tarvittaessa komission hyväksymiä teknisiä täytäntöönpanostandardeja, joilla määritetään tarkemmin menettelyt, joita on noudatettava ulkoisten luottoluokitusten arvioinnissa.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 kohta, jonka mukaan yhtiön olisi laadittava maksuvalmiussuunnitelma, jos yhtiö käyttää 10 luvun 8 §:n mukaista vastaavuuskorjausta tai volatiliteettikorjausta. Kohta perustuu direktiivin 44 artiklan 2 kohdan neljänteen alakohtaan.

Pykälän 1 ja 2 momentin yleissäännöksen lisäksi direktiivissä ja laissa on säädetty myös lukuisia muita erityissäännöksiä tehtävistä, joita riskienhallinnan on mahdollistettava, esimerkiksi taloudellisen tilan heikkenemisestä ilmoittamisen valvontaviranomaiselle eli Finanssivalvonnalle (direktiivin 136 artikla; ehdotetun lain 25 luvun 5 §).

Uuden 4 momentin mukaan vakuutusyhtiön on säännöllisesti tehtävä varojen ja vastuiden hallintaan liittyviä arvioita momentissa tarkoitetuista tiedoista. Tiedot on säännöksessä selkeyden vuoksi jaettu kohtiin ja alakohtiin. Pykälän 4 momentin 1 kohdan mukaan vakuutusyhtiön olisi varojen ja vastuiden hallinnan osalta säännöllisesti arvioitava 10 luvussa tarkoitettujen vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitettujen oman varallisuuden herkkyyttä asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän ekstrapoloinnin perusoletuksille. Ekstrapoloinnilla tarkoitetaan tunnettujen arvojen perusteella tehtävää tietyn kuvaajan jatkamista siten, että voidaan lukea arvoja, joihin alkuperäinen kuvaaja ei yllä.

Omnibus II -direktiivin johdannon 30 kohdan mukaan asiaankuuluvien riskittömien korkojen ekstrapoloinnin lähtökohta olisi valittava siten, että yritykset voivat sovittaa joukkovelkakirjalainoihin kassavirrat, jotka diskontataan ekstrapoloimattomien korkojen kanssa parhaan estimaatin laskennassa. Tämän direktiivin voimaantuloajankohdan kaltaisissa markkinaoloissa riskittömien korkojen ekstrapoloinnin lähtökohdan olisi erityisesti euron osalta oltava 20 vuoden maturi-

teetti. Tämän direktiivin voimaantuloajankohdan kaltaisissa markkinaoloissa asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän ekstrapoloidun osan olisi erityisesti euron osalta lähennyttävä päätekorkoa siten, että ekstrapoloinnin lähtökohdan 40 vuodella ylittävien maturiteettien osalta ekstrapoloitujen termiäkorot eivät poikkeaneempää kuin kolme peruspistettä päätekorosta. Muiden valtuutosten kuin euron osalta olisi otettava huomioon paikallisten joukkovelkakirjalainojen ja vaihtosopimusmarkkinoiden ominaispiirteet määritettäessä riskittömien korkojen ekstrapoloinnin lähtökohtaa ja asianmukaista lähentymisjaksoa päätekoroon.

Korkokäyrästä säädetäisiin erikseen 10 luvun 7 §:ssä. Lähtökohtaisesti Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen tekee ekstrapoloinnin. Ekstrapoloinnista säädetään tarkemmin komission asetuksessa.

Vastaavuuskorjausta käyttävän vakuutusyhtiön olisi tämän pykälän 4 momentin 2 kohdan a alakohdan mukaan arvioitava 10 luvun mukaisen vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvun mukaisen oman varallisuuden herkkyyttä liittyen vastaavuuskorjauksen perusoletuksiin, mukaan lukien perusmarginaalin laskenta. Direktiivin 77 c artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan vastaavuuskorjaus ei saa sisältää perusmarginaalia, joka kuvaa jäljellä olevia riskejä. Ehdotuksen mukaan yhtiön olisi lisäksi arvioitava myös erillään hallinnoitavien omaisuuserien mahdollisen pakkomyynnin vaikutusta hyväksyttävään omaan varallisuuteen. Pykälän 4 momentin 2 kohdan b alakohdan mukaan vakuutusyhtiön olisi arvioitava vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja mukaisen oman varallisuuden herkkyyttä liittyen erillään hallinnoitavan omaisuuseriryhmän muutuksiin. Pykälän 4 momentin 2 kohdan c alakohdan mukaan myös vastaavuuskorjauksen nollaamisen vaikutusta olisi arvioitava.

Volatiliteettikorjausta käyttävän vakuutusyhtiön olisi tämän pykälän 4 momentin 3 kohdan a alakohdan mukaan arvioitava 10 luvun mukaisen vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvun mukaisen oman varallisuuden herkkyyttä liittyen volatiliteettikorjauksen perusoletuksiin. Mainitun alakohdan mukaan yhtiön olisi lisäksi arvioitava erillään hallinnoitavien omaisuuserien mah-

dollisen pakkomyynnin vaikutusta hyväksyttävään omaan varallisuuteen. Pykälän 4 momentin 3 kohdan b) alakohdan mukaan myös volatilitteettikorjauksen nollaamisen vaikutusta olisi arvioitava.

Pykälän 4 momentti vastaa direktiivin 44 artiklan 2a kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa.

11 §. Riskienhallintatoiminto. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, joka perustuisi Solvenssi II -direktiivin 44 artiklan 5 kohdan säännöksiin. Momentissa säädettäisiin riskienhallintatoiminnon tehtävistä silloin, kun vakuutusyhtiöllä on käytössä 11 luvun 21 §:n mukaisesti hyväksytty osittainen tai kokonainen sisäinen malli. Riskienhallintatoiminto vastaisia tällaisissa tapauksissa sisäisen mallin suunnittelusta, toteutuksesta, testauksesta, laadunvarmistuksesta, sisäiseen malliin tehtävien muutosten dokumentoinnista ja mallin toimivuuden arvioinnista ja raportoinnista. Toiminnon tehtävänä olisi myös seurata, että sisäisessä mallissa havaitut puutteet tulevat korjatuksi.

12 §. Riski- ja vakavaraisuusarvion sisältö. Vakuutusyhtiö on voimassa olevien säännösten nojalla ollut velvollinen laatimaan riski- ja vakavaraisuusarvion. Koska direktiivin vakavaraisuussäännöksiä ei ole kuitenkaan vielä säädetty eikä sovellettu, arvio on tehty suhteessa nyt muutettavaksi ehdotettuihin direktiivin vakavaraisuussäännöksiin. Siirtyminen uuteen direktiivin mukaiseen vakavaraisuussääntelyyn edellyttää eräitä tarkistuksia riski- ja vakavaraisuusarvion sisältöön sekä sitä koskevaan raportointiin. Sanotusta syystä ehdotetaan, että 12 §:ssä säädetään arvion sisällöstä ja uudessa 12 a §:ssä arvion laatimisesta, raportoinnista ja käytöstä. Ehdotetut tarkentavat säännökset perustuvat direktiivin 45 artiklaan.

Luvun 12 §:n otsikkoon ehdotetaan lisättäväksi viittaus riski- ja vakavaraisuusarvion sisältöön.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että johdanto-osan muotoilusta ilmenee se, että jäljempänä olevat 1—3 kohdat muodostavat arviointiin vähintään sisällytettävät seikat. Momentti ei siten ole välttämättä tyhjentyvä luettelo seikoista, joista arvio on tehtävä.

Momentin 1 kohta vastaa voimassa olevan lain 12 §:n 1 momentin 1 kohtaa. Momentin 2 kohdassa viitattaisiin direktiivin mukaisesti uudistettaviin 10 ja 11 luvun säännöksiin ja niiden noudattamiseen. Momentin 3 kohdan nojalla riski- ja vakavaraisuusarviossa olisi selvitettävä, missä määrin yhtiön riskiprofiili poikkeaa 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista, jos vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan standardikaavaa käyttäen taikka osittaista tai kokonaista sisäistä mallia käyttäen.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa edellytettäisiin, että 10 luvussa tarkoitettujen vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 11 luvussa tarkoitettujen pääomavaatimusten täyttämistä koskevassa arvioinnissa otettaisiin huomioon mahdollisten vastaavuus- ja volatilitteettikorjauksen ja vakuutusyhtiölain muuttamisen voimaantulosta annetussa laissa (/) tarkoitettujen siirtymätoimenpiteiden soveltamisen vaikutukset. Momentin 2 kohdan mukaan arvio tulisi tehdä myös siten, että edellä momentin 1 kohdassa mainitut korjaukset sekä siirtymäsäännökset jätettäisiin huomiioon ottamatta. Ehdotetut säännökset perustuvat direktiivin 44 artiklan 2 kohtaan, 2 a kohdan toiseen alakohtaan sekä 45 artiklan 1 kohtaan ja 2a kohtaan.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi sisäisen mallin mukauttamisesta standardikaavan mukaiseen riskimittaan ja kalibrointiin. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa viitatuissa tapauksissa, joissa vakuutusyhtiö käyttäisi osittain tai kokonaan sisäistä mallia, yhtiön käyttämä riskimitta ja ajanjakso (kalibrointi) voisivat poiketa 11 luvun 2 §:n mukaisesta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta esimerkiksi korkeamman luotto-luokitustavoitteen vuoksi. Tällöin riski- ja vakavaraisuusarvio tehtäisiin samassa yhteydessä kuin sisäinen malli mukautetaan direktiivin mukaiseen riskimittaan ja ajanjaksoon. Sisäisestä mallista ja sen käyttämisen valvonnasta säädetään 11 luvun 19—34 §:ssä. Momentti perustuu direktiivin 45 artiklan 3 kohtaan.

12 a §. Riski- ja vakavaraisuusarvion laatiminen, raportointi ja käyttö. Voimassa olevan lain 12 §:n 2, 3 ja 4 momentti ehdotetaan siirrettäväksi sisällöltään muuttumattomana uuden pykälän 1, 2 ja 3 momentiksi.

Pykälän 4 momentiksi ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan riski- ja vakavaraisuusarvioon aina otettava huomioon yrityksen strategisissa päätöksissä. Kun kyse on seikasta, joka on keskeinen osa liiketoimintastrategiaa, se otetaan huomioon strategisissa päätöksissä, eikä direktiivin kohtaa siksi ehdoteta sanatarkasti sisällytettäväksi lakiin. Säännös perustuu direktiivin 45 artiklan 4 kohtaan.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiön 11 luvussa tarkoitettu pääomavaatimus ei saa pohjautua yhtiön riski- ja vakavaraisuusarvioon. Tällä tarkoitetaan sitä, että riski- ja vakavaraisuusarvion perusteella Finanssivalvonta ei voi määrätä yhtiölle pääomavaatimuksen korotusta. Yhtiön tekemä arvio toimii valvontaviranomaisen suuntaan vain valvonnan perustana. Valvojan on siten tehtävä itsenäisesti arvionsa mahdollisesta pääomavaatimuksen korottamistarpeesta noudattaen jäljempänä 25 luvun 4 §:ssä säädettyä. Säännös perustuu direktiivin 45 artiklan 7 kohtaan. Komission asetukseen ei sisälly tarkempia säännöksiä riski- ja vakavaraisuusarviossa huomioon otettavista seikoista.

16 §. Ulkoistaminen. Pykälän 1, 3 ja 4 momentit vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin johdannossa jäsana muutettaisiin tai-sanaksi. Muutoin säännös säilyisi voimassa olevassa muodossaan. Toiminto tarkoittaa yleensä tiettyä liiketoimintaprosessia, kun taas tehtävä tarkoittaa yleensä toimintoa suppeampaa työvaihetta. Ehdotus vastaa direktiivin 49 artiklan 2 kohdan sanamuotoa.

Pykälän uudeksi 5 momentiksi ehdotetaan informatiivista viittausta komission asetuksen I osaston IX luvun 4 jaksoon, jossa 274 artiklassa säädetään täydentäviä säännöksiä ulkoistamiseen liittyvien seikkojen huomioon ottamisesta.

17 §. Palkitsemisjärjestelmä. Pykälän uudeksi 4 momentiksi ehdotetaan informatiivista viittausta komission asetuksen I osaston IX luvun 5 jaksoon, jossa 275 artiklassa säädetään täydentäviä säännöksiä palkitsemisjärjestelmissä huomioon otettavista seikoista.

18 §. Aktuaaritoiminto. Pykälän 1,3 ja 4 momentit vastaavat voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohtaa täsmennettäisiin siten, että ne laajenisivat kattamaan voimassa olevan lain mukaisen kirjanpidossa laskettavan vastuuvelan lisäksi myös vakavaraisuuslaskennassa tarkoitettua vastuuvelan. Momentin 3 kohtaa täsmennettäisiin siten, että se koskisi vain vakavaraisuuslaskennassa tarkoitettua vastuuvelkaa. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 a kohta, jonka mukaan aktuaaritoiminnon tehtävänä on verrata 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettuja parhaita estimaatteja eli arvioita kokemuspäisiin tietoihin. Ehdotettu säännös vastaa direktiivin 48 artiklan 1 kohdan d alakohtaa. Lisäksi 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 b kohta, jonka mukaan aktuaaritoiminnon tehtävänä on valvoa vakuutusteknisen vastuuvelan laskentaa 10 luvun 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. Pykälän 2 momentin 4—7 kohdat vastaavat voimassa olevaa lakia. Ehdotettu säännös vastaa direktiivin 48 artiklan 1 kohdan f alakohtaa.

Varojen sijoittaminen

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi väliotikko ”Varojen sijoittaminen” uuden 20 a §:n edelle. Ehdotuksen tarkoituksena on erottaa varojen sijoittamista koskevat säännökset muista luvun säännöksistä.

20 a §. Varovaisuusperiaate. Luvun uusi 20 a § sisältäisi direktiivin 132 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisia säännöksiä vakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa noudatettavasta varovaisuusperiaatteesta.

Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiö saisi sijoittaa varojaan vain sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin rahoitusvälineisiin, joihin liittyvät riskit yhtiö voi tunnistaa, mitata, seurata, hallita ja valvoa sekä raportoida. Ehdotuksen mukaan yhtiön on otettava nämä riskit huomioon, kun se arvioi 12 §:n mukaisesti kokonaisvakavaraisuustarvettaan. Sääntelyn tarkoituksena on, että yhtiö ei sijoita varojaan sellaiseen omaisuuteen, joihin liittyy tuntemattomia, hallitsemattomia ja eimitattavissa olevia riskejä, joiden toteutuminen saattaisi vakuutetut edut vaaraan.

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa olisi varmistettava sijoitusomaisuuden turvaavuus, rahaksi muu-

tettavuus, tuottavuus ja saatavuus sijaintipaikastaan. Erityisesti direktiivin 132 artiklan 2 kohdassa mainitaan pääomavaatimusten täyttämiseen tarkoitettujen varojen sijoittaminen mutta vaatimukset koskevat yhtiön kaikkea sijoittamista. Direktiivin mukaan yhtiön on varmistettava koko salkun varmuus ja laatu, joita ehdotetussa pykälässä vastaa yksi turvaavuus-käsite. Lisäksi direktiivin mukaan yhtiön on varmistettava sijoitusten likviditeetti ja kannattavuus, joita ehdotuksessa vastaavat rahaksi muutettavuus- ja saatavuus sijaintipaikastaan- ja tuottavuus -käsitteet. Saatavuus sijaintipaikastaan tarkoittaa esimerkiksi, että varat sijoitetaan valtioihin, joista varat pystytään kotiuttamaan tarvittaessa.

Pykälän 3 momentti koskisi 10 luvussa säädetyn vastuuvelan kattamiseen tarkoitettujen varojen sijoittamista. Tässä sijoitustoiminnassa olisi otettava erityisesti huomioon vakuutus sopimuksista aiheutuneiden vastuiden luonne ja kesto. Solvenssi II -sääntelyssä ei edellytetä erittelyä vastuuvelan katteena olevasta omaisuudesta, vaan sääntely koskee varojen sijoittamista yleensä. Siksi 3 momentissa säädettäisiin yleisesti, että vakuutus sopimuksista aiheutuneiden 10 luvun mukaisen vastuiden luonne ja kesto on otettava huomioon sijoitettaessa varoja.

Sijoituksissa olisi otettava huomioon yhtiön julkistetut sijoitustoimintaa koskevat tavoitteet sekä muut tavoitteet, joita lainsäädännön mukaan ovat esimerkiksi lisätujen jakamista koskevat tavoitteet (13 luvun 2 §:n 3 momentti). Varat olisi sijoitettava vakuutettujen etujen mukaisesti. Jos yhtiön edut ovat ristiriidassa vakuutettujen etujen kanssa, sijoitukset olisi tehtävä viimeksi mainittujen edun mukaisesti.

Pykälän 4 momentti sisältäisi johdannais sopimuksien käyttöä koskevan rajoittavan säännöksen. Tällaisia sijoitusinstrumentteja voitaisiin käyttää ainoastaan, jos niiden avulla voidaan pienentää riskejä tai helpottaa sijoitusomaisuuden tehokasta hoitoa. Säännös ei koskisi sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvää liiketoimintaa.

Momentti vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 10 luvun 15 §:n 1 momenttia, ja se perustuu direktiivin 132 artiklan 4 kohdan toiseen alakohtaan, jonka mukaan johdannaisinstrumenttien käytön on oltava mahdollista,

jos ne auttavat pienentämään riskejä tai helpottavat sijoitussalkun tehokasta hoitoa. Direktiivin 132 artiklan 4 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ilmenee, että kyseinen jäsenvaltioiden harkinnassa oleva rajoitusmahdollisuus ei koske sijoitussidonnaisia vakuutuksia. Johdannaisten käyttöä ei siksi rajoitettaisi, kun kyse on sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien varojen sijoittamisesta.

Sen johdosta, että komission asetuksessa ei ole tarkemmin määritelty, mitä tarkoitetaan sijoitussalkun tehokkaalla hoitamisella, Finanssivalvonnan velvollisuudeksi jäisi määritellä ohjeissaan, tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa, sellainen johdannaistoiminta, joka voidaan katsoa sallituksi, ottaen huomioon jäljempänä 20 c §:n yhteydessä kuvatut 133 artiklan 3 kohdassa asetetut rajoitukset.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että sijoitukset ja varat, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitulla säännellyllä markkinalla, on pidettävä varovaisella tasolla. Säännellyn markkinan määritelmä vastaa direktiivin 13 artiklan 22 kohdan määritelmää. Voimassa olevan lain 10 luvun 13 §:ssä ja 16 §:ssä on säädetty, että noteeraamattomiin arvopapereihin ja yhteen kiinteistöön voidaan sijoittaa enintään kymmentä prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä vastaava määrä. Ehdotetussa säännöksessä tällaista prosenttilukua ei ole, vaan yhtiön on oma riskiprofiilinsa huomioiden arvioitava, mikä on sijoitusten ja varojen varovainen taso. Tarkempien päätösten määräysten tai ohjeiden puuttuessa voimassa olevan lain mukaisia määriä voidaan kuitenkin edelleen pitää soveltamisohjeina sijoitusten ja varojen varovaisuuden tasoa ja huolellisuusvelvollisuutta arvioitaessa.

Pykälän 6 momentissa olisi informatiivinen viittaus siitä, että vaihdantakelpoisiin arvopapereihin tai strukturoituihin rahoitusinstrumentteihin sijoittamisesta säädetään lisäksi komission asetuksen I osaston VIII luvussa.

20 b §. Varojen hajauttaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi varojen hajauttamisesta 132 artiklan 4 kohdan neljännen ja viidennen alakohdan mukaisesti.

Uusi pykälä sisältää hajauttamista koskevan pääperiaatteen. Ehdotuksen mukaan va-

kuutusyhtiön sijoitukset on hajautettava riittävästi. Sääntelyllä pyritään siihen, että sijoitustoiminnassa ei synny liiallista riippuvuutta johonkin tiettyyn omaisuuserään, arvopapereiden liikkeellelaskijaan tai yritysryhmään taikka maantieteellisestä alueeseen. Sijoitusten hajauttaminen on tarpeen etenkin siksi, että sillä estetään riskien liiallinen keskittyminen sijoitusomaisuudessa.

20 c §. Sijoitussidonnaiset vakuutukset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi sijoitussidonnaisista vakuutuksista. Säännös perustuu direktiivin 132 artiklan 3 kohtaan ja vastaa osittain voimassa olevan lain 10 luvun 22 §:ää.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin, joista säädetään vakuutusluokista annetun lain 15 §:ssä, sovelletaan tämän pykälän lisäksi myös 20 a §:n säännöksiä varovaisuusperiaatteesta, lukuun ottamatta 20 a §:n 4 momenttia.

Voimassa olevan lain 10 luvun 22 §:n 2 momentin mukaan sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelka on katettava vähintään 95 prosenttisesti näiden vakuutusten arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvien varoin. Voimassa olevaa lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi direktiivin sanamuotoa. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siten direktiivin 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että sijoitussidonnaisten vakuutusten 10 luvun mukainen vastuvelka on katettava mahdollisimman tarkasti näiden vakuutusten arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvien varoin. Direktiivissä tällaisina varoina on mainittu direktiivissä 85/611/ETY määriteltyjen yhteis-sijoitusyritysten osuuksiin, vakuutusyhtiön sisäisen rahaston osuuksiin, osakeindeksiin taikka muuhun vertailuarvoon välittömästi liittyvät vakuutusedut. Käytännössä säännöstä voitaisiin edelleen tulkita voimassa olevan sääntelyn mukaisesti, koska direktiivissä, komission asetuksessa tai teknisissä standardeissa ei määritellä, miten ”mahdollisimman tarkasti” tulisi tulkita. Mahdollisimman tarkalla kattamisella tarkoitettaisiin sitä, että vakuutusten vastuvelka olisi katettava vähintään 95 prosenttisesti näiden vakuutusten arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvien varoin.

Lisäksi pykälän 3 momentissa ehdotetaan säilytettäväksi voimassa olevaa lakia vastaavat säännökset siitä, että sijoitussidonnaisten vakuutusten arvonkehitystä määrävien omaisuuserien arvo tulisi voida jatkuvasti määrittää, ja että sijoituskohteet olisi voitava muuttaa rahaksi sopimusehtojen mukaisesti. Sijoitussidonnaisen vakuutukseen liittyvällä omaisuuserällä tulee olla laskenta- tai määrittelyperuste, jonka nojalla omaisuuserän arvo on jatkuvasti laskettavissa.

Voimassa olevasta säännöksestä poiketen ehdotuksessa ei kuitenkaan nimenomaisesti viitattaisi käypään arvoon. Arvolla tarkoitetaan lähtökohtaisesti käypää arvoa, johon varat ovat vaihdettavissa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden ja toisistaan riippumattomien osapuolten välillä ja johon omaisuuserät myös arvostetaan vakuutusyhtiön taaseessa 8 luvun 19 §:n mukaisesti. Myös direktiivin 75 artiklan arvostusperiaatteesta ja sitä tarkentavista komission asetuksen säännöksistä (7-16 artikla) voidaan saada johdanto arvonmäärittämiselle. Komission asetuksen 16 artiklan 1 kohdan mukaan vakavaraisuuslaskennassa ei voida käyttää hankintamenoa tai sen jäännösarvoa. Komission asetuksessa säädetään lisäksi arvonmäärityksestä silloin, kun kyse on sellaisesta poikkeuksellisesta tilanteesta, jossa kyseessä oleville sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelan katteena oleville sijoituksille ei ole noteerattua hintaa. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta 20 a §:n varovaisuusperiaate korostuu siinä, että sijoitusten arvot on oltava luotettavasti mitattavissa ja raportoitavissa.

Laskettavissa olevan arvon ilmoittamisen osalta lähtökohtana voidaan pitää sijoitusrahastolain 48 §:n 1 momenttia vastaavasti pankkipäivän mukaista arvostusta.

Muilta osin 3 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 4 momentin mukaan jos sijoitussidonnaisen vakuutukseen sisältyy sijoitetun pääoman säilymistä koskeva vakuutusyhtiön antama lupaus tai muu yhtiön takaama etuus, esimerkiksi että sijoitetusta pääomasta säilyy 80 prosenttia kaikissa tilanteissa, tästä lupauksesta tai etuudesta johtuvan vastuvelan lisäyksen osalta sijoitustoiminnassa olisi noudatettava 20 a §:n varovaisuusperiaatetta ja 20 b §:n varojen hajauttamista koskevia

säännöksiä. Tällaisia vakuutuksia on kutsuttu sijoitussidonnaisiksi takuuehtoisiksi vakuutuksiksi (engl. variable annuity). Suomessa on myyty vakuutuksia, joissa kuolemantapauksessa edunsaajille on taattu maksetut vakuutusmaksut tai osa niistä. Muualla on käytössä muun muassa vakuutuksia, joissa on taattu sovittu etuus ostettaessa vakuutus takaisin. Eräisiin takuuehtoisin vakuutuksiin liittyy huomattava vakuutusyhtiön riski, koska sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa sijoituspäätökset tekee viime kädessä vakuutus-entottaja.

Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi voimassa olevan lain 10 luvun 22 §:n 3 momenttia vastaava säännös. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan kate on säännöksen mukaan eriytettävä vakuutusyhtiön muusta vastuuvelan katteesta. Säännös liittyy ensisijaisesti konkurssisääntelyyn ja voimassa olevan lain 23 luvun 35 §:n 3 momenttiin, jossa veloitetaan osittamaan henkivakuutusyhtiön omaisuus sijoitussidonnaisten vakuutusten kannan ja muun vakuutuskannan kesken. Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liitetyt sijoitukset tulisi siis edelleen käsitellä itsenäisenä osana erillään muusta sijoitusomaisuudesta, ja nykyistä käytäntöä vastaavasti ne esitettäisiin myös jatkossa tilinpäätöksessä erillään muusta vastuuvelasta.

Määräykset ja poikkeusluvut

21 §. *Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet.* Voimassa olevan lain 6 luvun 21 §:ssä on säädetty Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista.

Pykälän 2, 4 ja 5 kohdat vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälän 2 kohdassa viitattaisiin kumottavaksi ehdotetun säännöksen sijaan asiaa jatkossa koskevaan 26 luvun 39 §:ään.

Pykälän 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi niin, että Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettun ilmoituksen lisäksi myös 9 §:n 3 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta.

Pykälän 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittausta 10 §:ssä tarkoitettuun riskienhallintaan tarkistettaisiin siten, että se kattaisi tietojärjestelmät ja tietoturvallisuus-

den järjestämisen osana 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua operatiivisten riskienhallintaa, ja siitä kumottaisiin viittaus 14 §:ssä tarkoitettuun sisäisen valvonnan järjestämiseen. Solvenssi II -direktiivi on täysharmonisoiva direktiivi. Siihen ei sisälly sellaista toimivaltuutta koskevaa säännöstä, jonka nojalla kansallinen valvontaviranomainen voisi antaa asiasta täydentävää sääntelyä sen jälkeen, kun direktiivi on pantu kansallisesti täytäntöön. Lisäksi direktiivissä, sen nojalla annettavassa komission asetuksessa ja mahdollisesti muissa delegoiduissa asetuksissa sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen suosituksissa sääntelyn alaa ja sisältöä täsmennetään ja yhdenmukaistetaan. Tämä vähentää jatkossa tarvetta kansalliseen sääntelyyn, joka voi muodostua päällekkäiseksi muiden säädösten kanssa.

Mainituissa oikeusohjeissa ei kuitenkaan säädetä riskienhallinnan tietojärjestelmistä ja tietoturvallisuuden järjestämisestä osana 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua operatiivisten riskienhallintaa, minkä vuoksi asiasta ehdotetaan määräyksenantovaltuutta Finanssivalvonnalle. Tietojärjestelmien ja tietoturvallisuuden sekä jatkuvuussuunnittelun asianmukainen järjestäminen voidaan katsoa olennaiseksi osaksi liiketoiminnan luotettavuutta ja vakuutettujen etujen suojaa. Määräykset oli-sivat samankaltaisia kuin mitä standardissa 4.4 b operatiivisten riskien hallinnasta on näiltä osin säädetty esimerkiksi luotolaitoksia koskien.

7 luku **Tilintarkastus ja erityinen tarkastus**

Tilintarkastus

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi 1 §:n edelle uusi väliotsikko. Luvussa on käytetty väliotsikoita, ja kaikkien luvun pykälien on syytä kuulua jonkin väliotsikon alle.

6 §. *Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset.* Pykälän 1 momentissa säädetään tilintarkastajan velvollisuuksista koskien tilikauden aikaista jatkuvaa tarkastusta. Tilintarkastuslain (459/2007) 11 §:n nojalla mainitun lain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastus käsittää kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen

sekä hallinnon tarkastamisen. Vakuutustekninen vastuuelva on tilinpäätöksen taseen vastattaviin sisältyvä erä, joka on jo tilintarkastuslain yleissäännöksen nojalla tilintarkastuksen kohteena. Pykälän 1 momenttia tarkistettaisiin siten, että viittaus koskisi nimenomaisesti 9 luvussa tarkoitettua tilinpäätöksen vastuuelvan tarkastamista, kuten nykyisin, eikä 10 luvun mukaisen vakavaraisuuslaskentaan liittyvän vastuuelvan tarkastamista.

Koska Solvenssi II -direktiivin perusteella ei enää lasketa toimintapääomaa, vaan vakavaraisuutta lasketaan omaan varallisuuteen kuuluvien erien arvojen summalla, poistettaisiin 1 momentista viittaus vahinko- ja henkivakuutusyhtiön toimintapääomaan. Kun oman varallisuuden määrän tarkastaminen käytännössä edellyttäisi myös 10 luvussa tarkoitettua vastuuelvan tarkastamista, tilintarkastajan velvollisuudet laajenisivat nykyisestä, jos tilintarkastajan nimenomaisesti edellytettäisiin tarkastavan myös Solvenssi II -mukaisen taseen perusteella määräytyvää vakavaraisuusarvoa. Tätä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena.

Lisäksi teknisenä korjauksena suomenkielisessä 1 momentissa korvattaisiin vakuutusyritysryhmittymä-käsite 26 luvun mukaisella vakuutusyritysryhmä-käsitteellä vastaamaan paremmin 26 lukuun ehdotettuja muutoksia.

Pykälää sovelletaan myös työeläkevakuutusyhtiöihin. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muutoksella (442/2012) on muutettu työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia muun muassa siltä osin, että työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma ja tasoitusmäärä on yhdistetty vakavaraisuuspääomaksi. Työeläkevakuutusyhtiöillä ei siten enää ole toimintapääomaa vaan vakavaraisuuspääoma, mistä johtuen nyt esillä olevaa vakuutusyhtiölain 7 luvun 6 §:n 1 momenttia olisi myös muutettava. Koska vakuutusyhtiöitä ja työeläkevakuutusyhtiöitä koskevat käsitteet eroavat toisistaan, momenttiin olisi otettava erillinen viittaus työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin vakavaraisuuspääomaa ja myös työeläkevakuutusyhtiöiden vastuuelkaa koskien. Luonteeltaan muutos olisi lähinnä tekninen.

Pykälästä ehdotetaan sisällöltään kumottavaksi voimassa olevan pykälän 2 momentti,

koska direktiivin perusteella vakuutusyhtiöllä ei enää ole velvollisuutta ylläpitää luetteloa vastuuelvan katetta vastaavista omaisuuseristä (kateluettelo). Luettelo ei myöskään voisi olla tilintarkastuksen kohteena, koska kateluettelon ylläpitämistä ei enää edellytettäisi.

Teknisenä muutoksena uusi 2 momentti vastaisi voimassa olevan pykälän 3 momenttia ja siitä poistettaisiin viittaus kumottavaksi ehdotettuun voimassa olevan pykälän mukaiseen 2 momenttiin.

Pykälän 4 ehdotettu 3 momentti vastaa voimassa olevan pykälän 4 momenttia.

8 luku **Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni**

4 §. Kirjanpitolain soveltaminen. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi teknisiä muutoksia. Pykälän 8 momentista korjattaisiin viittaus vakuutustekniseen vastuuelkaan viittaukseksi 9 luvun mukaiseen vastuuelkaan. Korjauksella vältetään 10 lukuun ehdotettavan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuelvan sekoittumista 9 luvussa ja tässä momentissa tarkoitettuun kirjanpidolliseen vastuuelkaan. Lisäksi momentin viittaus tytä- ja osakkuusyhteisöön korvattaisiin tytä- ja osakkuusyrityksellä. Osakkuusyritys on osakkuusyhteisöä vakiintuneempi käsite.

19 §. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvostaminen käypään arvoon. Pykälään tehtäisiin teknisiä muutoksia. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vastuuelvan katteena olevat sijoitukset tarkennettaisiin 9 luvun mukaista vastuuelkaa kattaviksi sijoituksiksi. Muutos johtuu siitä, ettei direktiivissä säädetä vastuuelvan katteesta. Lisäksi vältetään 10 lukuun ehdotettua vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuelvan sekoittumista 9 luvussa ja tässä momentissa tarkoitettuun kirjanpidolliseen vastuuelkaan.

Pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

29 §. Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi teknisiä muutoksia. Pykälän otsikossa ja johdantokappaleessa Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi. Pykälän 5 kohtaa tarkennettaisiin selvyuden vuoksi siten, että sana ”vakuutustekninen” poistet-

taisiin, jotta 9 luvun ja 10 luvun mukaisen vastuuvelan erot olisivat selvät. Lisäksi viittaus 11 luvussa säädettyyn vakavaraisuuteen korjattaisiin koskemaan 12 luvussa ehdotettua omaa varallisuutta. Voimassa olevasta laista poiketen vakavaraisuutta koskevia tietoja ei enää vaadittaisi annettavaksi erillistilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa vaan niiden yhteydessä. Muutoksella korostetaan sitä, että direktiivin mukaiset vakavaraisuustiedot eivät ole osa tilinpäätöstä ja toimintakertomusta eivätkä kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin. Nämä tiedot voidaan antaa erillisessä raportissa samanaikaisesti tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa.

Muilta osin pykälä vastaa voimassa olevaa säännöstä.

8 a luku **Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistaminen**

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 a luku. Luvun 1—6 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi direktiivin 51 ja 53—56 artikloissa säädetyistä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevasta kertomuksesta ja sen sisällöstä sekä mahdollisuudesta jättää näitä tietoja julkistamatta. Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen julkistaminen olisi vakuutusyhtiöille uusi vaatimus voimassa olevaan lakiin verrattuna, vaikka osa julkaistavaksi edellytetyistä tiedoista on käynyt ilmi ja saattaa käydä vastaisuudessa ilmi tilinpäätöksen liitetiedoista tai toimintakertomuksesta. Tietojen kahdenkertaista julkistamista ei edellytettäisi.

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevalla kertomuksella pyritään kuitenkin lisäämään yhtiöiden velvollisuutta antaa vertailukelpoista, ajantasaista ja johdonmukaista tietoa julkisuuteen. Tiedoista hyötyvät niin valvoja, sijoittajat kuin vakuutusosastotkin.

1 §. *Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vakuutusyhtiön velvollisuudesta julkistaa vuosittain kertomus vakavaraisuudesta ja taloudellisesta tilastaan. Vakuu-

tusyhtiön hallituksen tulisi hyväksyä kertomus ennen sen julkistamista. Momentti vastaa direktiivin 51 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiöllä olisi oltava asianmukaiset järjestelmät sekä kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joita yhtiön tulee käyttää ja noudattaa sen varmistamiseksi, että vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa julkistetut tiedot ovat jatkuvasti jäljempänä 2—6 §:ssä ehdotettujen vaatimusten mukaisia. Yhtiön olisi siten varmistettava, että kirjallisia toimintaperiaatteita myös noudatetaan yhtiön toiminnassa.

Pykälän 3 momentin mukaan vakuutusyhtiö voisi hyödyntää muita tämän tai muun lain taikka alemman asteisten säädösten ja määräysten vaatimusten mukaisesti julkistettuja tietoja tai viitata niihin, jos kyseiset tiedot vastaavat 2—4 §:ssä edellytetyjä tietoja sekä laadultaan että laajuudeltaan. Tällaisia tietoja voidaan esittää esimerkiksi tilinpäätöksessä, toimintakertomuksessa tai niiden yhteydessä. Tiedot on esitettävä joko täydellisinä tietoina tai viittauksina tällaisiin julkistettuihin tietoihin. Vakuutusyhtiöt voivat vapaaehtoisesti julkistaa vakavaraisuuteensa tai taloudelliseen tilaansa liittyviä muitakin kuin kertomuksessa julkistettavaksi vaadittuja tietoja tai selvityksiä. Momentti vastaa direktiivin 51 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan johdanto-osaa ja 53 artiklan 3 kohtaa. Toisen alakohdan loppuosa pannaan täytäntöön jäljempänä 2 §:ssä ehdotetuilla säännöksillä.

Komission asetuksella säädetään lisäksi siitä, mitä ja milloin tietoja on julkistettava ja miten ne on julkistettava. Tätä koskeva informatiivinen säännös sisällytettäisiin pykälän 4 momenttiin, jossa viitattaisiin asetuksen I osaston XII lukuun.

2 §. *Kertomuksen sisältö.* Pykälässä säädettäisiin tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen sisällöstä.

Kertomuksessa olisi ensinnäkin 1 momentin 1 kohdan mukaisesti kuvattava yhtiön liiketoiminta ja sitä, miten yhtiö on suoriutunut liiketoiminnastaan. Kertomuksessa on 2 kohdan mukaan kuvattava myös yhtiön hallintojärjestelmää ja sen sopivuutta yhtiön riskiprofiiliin. Kertomuksessa olisi 3 kohdan no-

jalla annettava kunkin riskiluokan osalta erillinen kuvaus riskialttiudesta, riskikeskittymästä, riskien vähentämisestä ja riskiherkkyydestä sekä 4 kohdan nojalla erilliset kuvaukset varojen, 10 luvun mukaisen vastuvelan ja muiden velkojen osalta niiden arvostuksessa käytetyistä perusteista ja menetelmistä sekä selvitys merkittävistä eroista näissä perusteissa ja menetelmissä, jos vastaavia eriä arvostetaan tilinpäätöksessä. Momentin 4 kohtaan liittyy läheisesti myös tilanne, jossa vakuutusyhtiö soveltaa 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta tai volatilitteettikorjausta. Tällöin momentin 5 kohdan mukaan kertomuksessa olisi esitettävä myös tiedot vastaavuuskorjauksesta. Tässä lainkohdassa tarkoitettulla soveltamisalalla tarkoitetaan sitä, että kertomukseen sisältyy tietojen antaminen sekä vakuutusvelvoitteiden että sijoitusomaisuuserien salkuista, joihin vastaavuuskorjausta sovelletaan. Vastaavasti kertomukseen olisi tarvittaessa sisällyttävä maininta siitä, käyttääkö vakuutusyhtiö 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua volatilitteettikorjausta. Lisäksi kuvauksessa olisi oltava määrällinen arvio siitä, miten vastaavuus- tai volatilitteettikorjauksen nollaaminen vaikuttaisi vakuutusyhtiön taloudelliseen asemaan.

Pykälän 1 momentti vastaa direktiivin 51 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a—d alakohtia sekä 1a kohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kertomukseen sisältyvästä pääomanhallinnan kuvauksessa vähintään annettavista tiedoista. Luettelo ei ole tyhjentävä. Momentin 1 kohta sisältäisi selvityksen oman varallisuuden rakenteesta, määrästä ja laadusta sekä 2 kohta vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen määrästä. Yhtiön olisi momentin 3 kohdan nojalla annettava myös tiedot, joista selviävät 11 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen standardikaavan perusoletusten ja yhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käyttämän sisäisen mallin perusoletusten pääasialliset erot. Lähtökohtaisesti vakuutusyhtiön olisi siten kerrottava kuvauksessa, käyttääkö se standardikaavaa vai omaa sisäistä mallia ja miten mahdollinen sisäinen malli eroaa standardikaavasta. Lisäksi momentin 4 kohdan mukaan vakuutusyhtiön olisi annettava selvitys määrästä, jonka verran vähimmäispääomavaatimus on jäänyt täyt-

tämättä tai jonka verran vakavaraisuuspääomavaatimus on jäänyt täyttämättä merkittävältä osin raportointikaudella, vaikka poikkeama olisi myöhemmin korjattu, sekä selvitys poikkeaman alkuperästä ja seurauksista ja mahdollisesti toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.

Ehdotettu 2 momentti vastaa direktiivin 51 artiklan 1 kohdan e alakohdan i, ii, iv ja v alakohtia. Direktiivin 51 artiklan 1 kohdan e alakohdan iii alakohdassa on lisäksi säädetty, että kuvaukseen olisi sisällytettävä myös vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan käytetty direktiivin 304 artiklassa säädetty duraatiomalli. Tätä kohtaa ei ole kuitenkaan tarpeen mainita 2 momentissa, koska direktiivin 304 artiklaa ei pantaisi täytäntöön Suomessa.

3 §. *Analyysi oman varallisuuden merkittävästä muutoksesta.* Pykälässä säädettäisiin tarkemmin 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kertomukseen sisältyvästä yhtiön omaan varallisuuteen lukeutuvien erien rakenteen, määrän ja laadun kuvauksesta. Ehdotuksen mukaan kuvauksessa olisi oltava analyysi koskien merkittäviä muutoksia edelliseen raportointikauteen verrattuna sekä selvitys merkittävistä eroista verrattuna kyseisten erien arvoon tilinpäätöksissä.

Kuvauksessa olisi lisäksi oltava myös lyhyt kuvaus pääoman siirrettävyydestä. Omaan varallisuuteen kuuluvien erien siirrettävyydellä tarkoitetaan sitä, missä määrin yksittäisen yhtiön oman varallisuuden erät on käytettävissä ryhmittymään kuuluvien muiden yhtiöiden tappioiden kattamiseen. Yhtiön varallisuutta voidaan ottaa huomioon ryhmän vakavaraisuuslaskelmassa yhtiön oman varallisuuden vähimmäismäärän ylittävästä määrästä osuus, joka on vapaasti siirrettävissä ryhmään kuuluvien yritysten välillä. Siirtokelvoton erä lasketaan mukaan ryhmän omaan varallisuuteen siltä osin, kuin se kattaa yhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 51 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

4 §. *Vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja pääomavaatimuksen korotuksen julkistaminen.* Pykälässä säädettäisiin tarkemmin 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kertomukseen sisältyvistä vakavaraisuuspääomavaatimusta koskevista tiedoista.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan näiden tietojen osalta olisi käytävä ilmi 11 luvun mukaisesti laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus. Momentin 2 kohdan nojalla olisi ilmoitettava 25 luvun 4 §:n nojalla määrätty pääomavaatimuksen korotus tai niiden yhtiökohtaisten parametrien vaikutus, joita vakuutusyhtiön on käytettävä 11 luvun 18 §:n mukaisesti. Momentin 3 kohdassa ilmoitettavaksi säädettäisiin tiivistelmä perusteista, joilla Finanssivalvonta on määrännyt pääomavaatimuksen korotuksen tai yhtiökohtaisten parametrien käytön.

Pykälän 2 momentin mukaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen julkistamisen yhteydessä olisi tarpeen mukaan ilmoitettava, jos Finanssivalvonta arvioi vielä pääomavaatimuksen lopullisen määrän myöhemmin erikseen. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen lopullinen määrä tarkentuu siten vasta, kun yhtiössä vireillä oleva viranomaisen valvontaprosessi päättyy.

Pykälä vastaa direktiivin 51 artiklan 2 kohdan 2 ja 4 alakohtaa. Ehdotukseen ei sisälly direktiivin 51 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaista jäsenvaltion harkinnassa olevaa, lisäpääomavaatimuksen tai niiden erityisparametrien vaikutuksen julkistamatta jättämistä koskevaa siirtymäsäännöstä.

5 §. *Julkistamista koskevat poikkeukset.* Pykälässä säädettäisiin poikkeuksesta yhtiön velvollisuuteen julkaista tässä luvussa tarkoitettuja tietoja.

Luvussa tarkoitettujen tietojen julkistamiseen saattaa liittyä riski siitä, että toinen vakuutusyhtiö voisi hyödyntää liikesalaisuuksia perusteettomasti. Siksi pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että vakuutusyhtiö voisi jättää tässä luvussa tarkoitettuja tietoja julkistamatta ensinnäkin, jos niiden julkistaminen antaisi toisille vakuutusyhtiöille merkittävän kilpailuedun. Tässä tapauksessa kyse olisi liikesalaisuuksista. Vakuutusyhtiö voisi jättää tiedot julkistamatta myös, jos tiedoissa olisi kyse salassapitovelvollisuuden alaisista tiedoista. Julkistamatta jättäminen edellyttäisi molemmissa tapauksissa kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta, jonka muodosta ja ajankohdasta ei kuitenkaan säädettäisi tarkemmin. Finanssivalvonta voisi siten antaa suostumuksensa esimerkiksi mahdollisen yhtiön ilmoituksen johdosta ennen

julkistamatta jättämistä tai jälkikäteen Finanssivalvonnan tiedustelun johdosta valvonnan yhteydessä, taikka muulla vastaavalla tavalla. Vakuutusyhtiön tulisi kuitenkin aina julkistaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu pääomanhallinnan kuvaus.

Lisäksi vakuutusyhtiön olisi 2 momentin mukaan ilmoitettava julkistamatta jättämisestä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaansa koskevassa kertomuksessa ja perusteltava se.

Komission asetuksessa säädetään tarkemmin tietojen julkistamatta jättämisestä.

Pykälän 1 ja 2 momentti vastaavat sisällöltään direktiivin 53 artiklan 1, 2 ja 4 kohtaa.

6 §. *Kertomuksen päivittäminen huomattavan muutoksen perusteella.* Tämän luvun 1 §:n 1 momentin mukaan yhtiöllä on velvollisuus julkistaa kertomus vuosittain. Tämän pykälän 1 momentissa säädettäisiin lisäksi vakuutusyhtiön velvollisuudesta päivittää kertomus, jos yhtiön toiminnassa tapahtuu jokin huomattava muutos, joka vaikuttaa olennaisesti aikaisemmin julkistettuihin tietoihin. Kertomuksen olisi siten oltava siten jatkuvasti ajan tasalla. Tällöin julkistamisen yhteydessä olisi myös kerrottava, minkälaisesta huomattavasta muutoksesta on kyse ja miten se vaikuttaa yhtiön toimintaan. Vakuutusyhtiöt voivat luonnollisesti julkistaa vapaaehtoisesti tietoja vakavaraisuuteensa tai taloudelliseen tilaansa liittyvistä muistamuutoksista. Momentti vastaa direktiivin 54 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, milloin kertomuksen tietoja olisi ehdottomasti päivitettävä ja julkistettava välittömästi. Kyse on siitä, milloin kyseessä on ainakin katsottava olevan 1 momentissa tarkoitettua huomattavasta muutoksesta. Huomattavia muutoksia olisivat 2 momentin 1 kohdan mukaan vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen, ja samalla Finanssivalvonta katsoisi, että vakuutusyhtiö ei pysty antamaan 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettua realistista lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa tai se, että Finanssivalvonta ei saa tällaista suunnitelmaa kuukauden kuluessa siitä päivämäärästä, jolloin vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen havaittiin. Vaihtoehtoisesti 2 kohdan mukainen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen merkittävältä osin olisi tällainen muutos, jos Fi-

nanssivalvonta ei saa 25 luvun 5 §:n mukaisista realistista tervehdyttämissuunnitelmaa kahden kuukauden kuluessa siitä päivämäärästä, jolloin vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen havaittiin. Tässä momentissa mainitut muutokset eivät muodosta tyhjentävää luetteloa huomattavista muutoksista, vaan jokin muu vastaavanlainen muutos voisi olla huomattava. Momentti vastaa direktiivin 54 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta vaatia 2 momentissa määritellyissä tapauksissa, että vakuutusyhtiö julkistaa välittömästi selvityksen, kuinka suurelta osin pääomavaatimus on jäänyt täyttämättä ja mitkä ovat täyttämättä jäämisen syyt ja seuraukset sekä mahdollisesti toteutetut korjaavat toimenpiteet. Momentti vastaa direktiivin 54 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäistä virkettä ja neljännen alakohdan ensimmäistä virkettä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin vakuutusyhtiön velvollisuudesta julkistaa tietoa siitä, että pääomavaatimuksen alitusta ei ole korjattu määräajan kuluessa. Momentissa säädettäisiin myös tällöin annettavista tiedoista. Vakuutusyhtiön olisi julkistettava 3 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi myös suunnitellut korjaavat lisätoimenpiteet. Momentti vastaa sisällöltään 54 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan toista virkettä ja neljännen alakohdan toista virkettä.

9 luku Vastuuelka kirjanpidossa

Solvensi II -direktiiviin sisältyvien vastuuelkaa koskevien säännösten kansallinen voimaansaattaminen tarkoittaa sitä, että jatkossa lakiin sisältyy kahdenlaisia, sekä kirjanpitoon että vakavaraisuuteen, liittyviä vastuuelkasäännöksiä. Jotta vastuuelan kaksi eri käyttötarkoitusta ilmenisivät selkeästi laista, ehdotetaan, että voimassa olevan lain kirjanpitoon liittyvät vastuuelkasäännökset siirrettäisiin lain II osaan 8 luvun (Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni) ja 8 a luvun (Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistaminen) jälkeen omaksi luvukseksi. Kirjanpitoon ja tilinpäätökseen liittyvät vastuuelkaa koskevat säännökset eriytettäisiin siten koko-

naan lain III osasta, jossa säädettäisiin Solvenssi II -direktiivin mukaisista uusista vakavaraisuussäännöksistä.

Lain 9 luku ehdotetaan otsikoitavaksi uudelleen ”Vastuuelka kirjanpidossa”. Tämä ratkaisu selkiyttäisi sitä, että jatkossa tarvitaan kaksi vastuuelan käsitettä, toinen kirjanpidon ja toinen uuden vakavaraisuussääntelyn tarpeita varten. Lain säännöksissä täsmennettäisiin, kumman luvun mukaisesta vastuuelasta on kyse.

Voimassa olevan 9 luvun mukaan korvausvastuuseen sisältyy myös tasoitusmäärä. Tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta kartutettavaa määrää. Vahinkovakuutusyhtiöiden osalta tasoitusmäärästä säädetään nykyisin tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista (1144/2011).

Vahinkovakuutustoiminnassa tasoitusmäärän merkitys on suuri johtuen vakuutusliikkeen suuremmasta heilahtelusta eri vuosien välillä. Tasoitusmäärä ehdotetaan säilytettäväksi vahinkovakuutusyhtiöillä, mutta mukautettuna. Vahinkovakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän mitoitus sidotaan uuteen Solvenssi II sääntelykehikkoon: tasoitusmäärän tavoitemäärä on vakuutusliikkeestä johtuva pääomavaatimus ja tasoitusmäärän enimmäismäärä on tavoitemäärän monikerta.

Voimassa oleva sääntely on suurelta osin edellä mainitussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa. Jatkossa tasoitusmäärästä säädettäisiin suurelta osin vakuutusyhtiölaisissa, ja vain tekniluonteisista asioista säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa. Ehdotetuilla lakimuutoksilla ja myöhemmin annettavalla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella pannaan lähtökohtaisesti täytäntöön tasoitusmäärää ja yhteistakuuerää käsitelleen alatyöryhmän tasoitusmäärän sääntelyä koskevat ehdotukset.

1 §. *Vastuuelka kirjanpidossa.* Johtuen siitä, että jatkossa vakuutusyhtiöillä olisi kahdenlaista vastuuelkaa, pykälän otsikkoa ja 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi. Vastuuelan kuvaus sidottaisiin ainoastaan tämän eli 9 luvun mukaiseen kirjanpidolliseen vastuuelkaan. Jäljempänä 10 luvussa

ehdotetaan puolestaan säädettäväksi vakava-raisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelas-ta.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa ole-vaa lakia.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jolla Vakuutusvalvontavirasto kor-vattaisiin Finanssivalvonnalla.

3 §. Korvausvastuu. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään viit-taus vahinkovakuutusyhtiöille 4 §:ssä säadet-tyyn tasoitusmäärään. Tämä koskee myös jäl-leenvakuutusyhtiöitä, koska 1 luvun 4 §:n mukaan lähtökohtaisesti jälleenvakuutusyhti-öön sovelletaan mitä vahinkovakuutusyhtiös-tä säädetään. Henkivakuutusyhtiöiltä tasoi-tusmäärä poistuisi, koska 4 §:ssä säädetään vain vahinkovakuutusyhtiöiden tasoitusmää-rästä. Siirtymäsäännösten mukainen aika purkaa henkivakuutusyhtiöiden tasoitusmää-rä olisi 10 vuotta.

Ehdotetun 1 luvun 15 §:n 3 momentin mu-kaan komposiittiyhtiöllä tarkoitetaan henki-vakuutusyhtiötä, joka harjoittaa vahinkova-kuutusluokkiin 1 tai 2 kuuluvaa vahinkova-kuutusta muuten kuin henkivakuutuksen li-säksi. Täten tasoitusmäärää ei jatkossa olisi myöskään komposiittiyhtiöllä, vaikka niillä vahinkovakuutustoimintaa onkin.

4 §. Tasoitusmäärä. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tasoitusmäärän määritelmästä ja tasoitusmäärästä tilinpäätöksessä.

Pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsas-vahinkoisten vuosien varalta kartutettavaa määrää. Määritelmä on asiallisesti sama kuin voimassa olevan vakuutusyhtiölain 9 luvun 4 §:n 1 momentissa. Momentin viittaus riski-teoreettiseen laskentaan ehdotetaan kuitenkin epätasomallisenä poistettavaksi. Tämä johtuu siitä, että riskiteoreettinen laskenta liittyy lä-heisemmin tasoitusmäärän rajojen kuin itse tasoitusmäärän laskentaan.

Tasoitusmäärä on koko vakuutusmaksulle laskettava kirjanpidolliseen vastuuvelkaan sisältyvä määrä, joka turvaa vakuutusyhtiön kykyä täyttää velvoitteensa vakuutusnotta-jia, vakuutettuja ja edunsaajia kohtaan. Se tasa-a vahinkosuhteen heilahteluja pidemmällä kuin yhden vuoden ajanjaksolla. Tämä ajatus ilmenee tarkemmin jäljempänä 5 b §:ssä sää-dettävästä tasoitusmääräsiirrosta. Vahin-

kosuhteen satunnaisvaihteluiden tasaamisen tarve liittyy varautumiseen velvoitteiden täyt-tämistä varten vakuutuksenottajia, vakuutet-tuja ja edunsaajia kohtaan. Vaihtelut ovat tyypillisiä erityisesti vahinko-vakuutusliikkeelle. Vahinkovakuutuksia ote-taan nimenomaan satunnaisten vahinkojen varalle, jolloin vakuutettu riski siirretään va-kuutusyhtiölle.

Ehdotetun pykälän 1 momentin toisessa virkkeessä säädettäisiin vähimmäis-, enim-mäis- ja tavoitemäärän käsitteistä, jotka liit-tyvät ehdotettuun tasoitusmäärän mitoitus-seen. Määrien mitoituksesta säädettäisiin jäl-jempänä 5 ja 5 a §:ssä. Pykälän 1 momentti kokonaisuudessaan merkitsee sitä, että tasoi-tusmääräjärjestelmä on pakollinen suomalai-sille vahinkovakuutusyhtiöille, joskin tasoi-tusmäärän suuruus jäljempänä 5 a §:ssä sää-detyin vähimmäismäärän mitoituksen vuoksi saattaa jonain ajanhetkenä jäädä nolllaksi. Ta-soitusmääräjärjestelmän pakollisuus ei ole Solvenssi II -direktiivin maksimihar-monisoinnin kieltämä ylimääräinen vakava-raisuusvaade.

Voimassa olevan pykälän 2 momentin henkivakuutusyhtiön tasoitusmäärää koskeva sääntely ehdotetaan kumottavaksi. Henkiva-kuutusyhtiöissä tasoitusmäärän luonne ja merkitys on ollut pienempi kuin vahinkova-kuutusyhtiöissä. Henkivakuutusten pitkäai-kaisuuden, maksujen erityisen turvaavuuden ja kohtuusperiaatteen edellyttämän lisäetu-tekniikan takia tasoitusmäärän tarve henki-vakuutuksessa on ollut vahinkovakuutusta huomattavasti vähäisempää. Henkivakuutus-yhtiöiden harjoittaman vahinkovakuutus-luokkiin 1 ja 2 kuuluvan vakuutustoiminnan tasoitusmäärän ylläpitäminen olisi luonut ta-soitusmääräjärjestelmän rajan henkivakuu-tusyhtiöiden sisään. Tätä ei ole katsottu tar-koituksenmukaiseksi. Lain siirtymäsäännös-ten mukaan henkivakuutusyhtiöiden on pu-rettava tasoitusmääränsä kymmenen vuoden kuluessa. Täten nykyiselle henkivakuutusyh-tiön tasoitusmäärän sääntelylle ei ole enää tarvetta.

Pykälästä ehdotetaan kumottavaksi myös nykyinen vahinkovakuutusyhtiöiden tasoi-tusmäärän ala- ja ylärajaa koskeva 3 mo-mentti. Vahinkovakuutusyhtiöiden tasoitus-

määrän mitoitukselta ehdotetaan jatkossa säädettäväksi 5 ja 5 a §:ssä.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan vahinkovakuutusyhtiöllä tulee olla tasoitusmäärän laskentaa varten laskuperusteet. Laskuperusteille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Vastaava vaatimus esitetään nykyisin 4 momentissa. Ehdotetun 12 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän laskuperusteista ja niiden muuttamisesta.

5 §. Tasoitusmäärän tavoitemäärä. Tavoitemäärän keskeinen tarkoitus liittyy vakuutustoiminnasta johtuvien riskien huomioon ottamiseen, ja sen vuoksi tavoitemäärä ehdotetussa säännöksessä mitoitettaisiin vakuutusliikkeen liittyviä riskejä vastaavaksi. Tasoitusmäärän tavoitemääräksi asetettaisiin siten vakuutusliikkeen riskien edellyttämä vakavaraisuuspääomavaatimus. Tavoitemäärän mitoituksessa on kyse siitä vakavaraisuuspääomamäärästä, joka yhtiöllä tulisi olla, jotta vakuutusliikkeen tuloksen yhden vuoden satunnaisvaihtelun aikaansaama riski voitaisiin katsoa tulleen huomioon otetuksi.

Nykyisin tasoitusmäärän ylä- ja alarajat sekä tavoitevyöhyke lasketaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksessa säädetyillä kaavoilla. Näiden kaavojen taustalla on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön työryhmän vuonna 1981 laatima tutkimus ”Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudesta ja tasoitusvarauksesta”. Nyt ehdotettavan säännöksen teoreettinen perusta vastaa sen sijaan Solvenssi II -direktiivin teoreettista perustaa. Siten direktiivin mukaista vakavaraisuuslaskentaa varten laskettuja vakavaraisuusvaatimuksia voidaan hyödyntää myös tasoitusmäärän rajojen laskennassa. Ehdotetun tavoitemäärän suuruus vastaa lähinnä nykyisen tasoitusmäärän tavoitevyöhykkeen alarajaa, joka on toiminut eräänlaisena hälytysrajana yhtiön johdolle.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tavoitemäärän mitoituksen laskentaperiaatteet tilanteessa, jossa vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan 11 luvussa säädettyä standardikaavaa käyttäen. Tasoitusmäärän tavoitemäärän mitoitus perustuu tällöin 11 luvun 3 §:n 3 momentin 1–3 kohtien mukaisten vakuutusriskien ja 13 §:n mukaisen jälle-

vakuutuksen vastapuoliriskin yhdistettyyn pääomavaatimukseen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tavoitemäärän mitoituksen laskentaperiaatteista tilanteessa, jossa vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan kokonaan tai osittain 11 luvussa säädettyä sisäistä mallia käyttäen. Tasoitusmäärän tavoitemäärän mitoitus perustuu tällöinkin samoille periaatteille kuin 1 momentissa, eli vakuutusriskien ja jälleenvakuutuksen vastapuoliriskin yhdistettyyn pääomavaatimukseen, joka on laskettu yhtiön vakavaraisuuslaskentaan käyttämän mallin mukaisesti. Jos yhtiö käyttää osittaisia sisäistä mallia, tavoitemäärä lasketaan käyttäen osittaisen sisäisen mallin ja standardikaavan yhdistelmää.

5 a §. Tasoitusmäärän vähimmäismäärä ja enimmäismäärä. Pykälässä määritetään tasoitusmäärän vaihteluvälin suuruus. Pykälä muodostaa 11 luvun ja 12 luvun säännösten kanssa kokonaisuuden. Tasoitusmäärä on osana vakavaraisuuspääomaa täyttämässä 11 luvussa säädettyjä vakavaraisuuspääoma- ja vähimmäispääomavaatimuksia. Tasoitusmäärä lasketaan mukaan 12 luvussa säädettyyn omaan perusvarallisuuteen.

Pykälän 1 momentin mukaan tasoitusmäärän vähimmäismäärä olisi nolla. Koska Solvenssi II -direktiivi on maksimiharmonisointidirektiivi, pakollisia lisävakavaraisuusvaatimuksia ei voida säätää. Direktiivin asettamat vakavaraisuusvaatimukset voidaan täyttää kaikilla niillä erillä, joita direktiivin mukaan voidaan omaksi varallisuudeksi hyväksyä. Direktiivissä säädetään vain siitä, että vakuutusyhtiöllä tulee olla riittävä määrä omaa varallisuutta, jolle direktiivissä on asetettu tietyt erikseen määritetyt ominaisuudet. Direktiivissä ei itsessään rajoiteta sitä, mitä eri omaa varallisuuteen sisällytetään. Direktiivistä johtuvien vaatimusten lisäksi ei ole myöskään tarkoituksenmukaista säätää nollaa suurempaa vähimmäismäärää, koska yhtiöiden on voitava käyttää koko tasoitusmääränsä vakuutusliikkeen tappioiden kattamiseen ja silti voitava jatkaa toimintaansa, jos muuta vakavaraisuuspääomaa on riittävästi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tasoitusmäärän enimmäismäärästä, jota korkeammaksi tasoitusmäärää ei saisi kartuttaa.

Tasoitumäärän lähtökohtaiseksi enimmäismääräksi ehdotetaan neljä kertaa tasoitumäärän tavoitemäärä. Tasoitumäärän enimmäismäärän mitoitus on koko tasoitumääräjärjestelmän uudistamisessa merkittävä ratkaisu. Tasoitumäärän enimmäismäärän pitäisi olla niin suuri, että vakuutusjärjestelmä kestää heikon suhdannesyklin aiheuttaman vakavaraisuuspääoman alenemisen. Samalla enimmäismäärän tulisi kuitenkin olla tasolla, joka ei johda liian suuren oman varallisuuden kertymiseen.

Tasoitumäärän enimmäismäärän tavoittelu on vakuutusjärjestelmän kestävyuden takia suotavaa siksi, että oletusten mukaan näin toimivat yhtiöt turvaavat parhaiten toimintansa jatkuvuuden taloudellisesti epävakaina aikoina. Enimmäismäärä olisi siis omalta osaltaan parantamassa yhtiöiden vakavaraisuusasemaa niin, ettei niiden tarvitsisi huonoina aikoina turvautua ulkopuoliseen lisäpääomitukseseen vakavaraisuutensa säilyttääkseen. Tämä on merkittävää jo siitä syystä, että pääoman hankintakustannusten voi olettaa nousevan taloudellisesti epävakaina oloissa. Lisäksi lisärahoituksen hankkiminen taloudellisesti huonossa tilanteessa saattaa osoittautua vaikeaksi. Tasoitumääräjärjestelmän enimmäismäärä turvaisi siten kokonaisuutena vakuutusjärjestelmän kestävyyttä.

Tasoitumäärän pysyvyys ja käyttö heikon suhdannesyklin realisoituessa varmistettaisiin samalla siten, että jäljempänä 5 b §:n mukainen tasoitumääräsiirto säädetään sellaiseksi, ettei tasoitumäärää voida siirtää pois yhtiöstä muutoin kuin vakuutusliikkeen riskien realisoituessa, ellei ole kyse vakuutuskannan osan ja sitä myötä riskien siirtymisestä toiseen yhtiöön.

Lisäksi 2 momentissa säädettäisiin tasoitumäärän enimmäismäärästä yhtiöille, joiden toiminta on pääasiassa pitkäaikaista luotto- ja takausvakuutusta, joilla tarkoitetaan vakuutusluokista annetun lain mukaisia vahinkovakuutusluokkia 14 ja 15. Näissä vakuutusluokissa riskien kasaantuminen taloudellisen laman aikana johtaa siihen, että tavanomaiseen kannattavuussykliin perustuva enimmäismäärä ei ole näitä vakuutuslajeja harjoittaville toimijoille välttämättä riittävä. Tämän johdosta mainittuja vakuutuslajeja harjoittaville säädettäisiin oma, korkeampi

enimmäismääränsä. Enimmäismäärä olisi tässäkin tapauksessa tavoitemäärän moniker- ta, 10 kertaa tavoitemäärä. Tämä perustuu siihen, että näissä vakuutusluokissa vahinkojen määrä kumuloituu taloudellisten kriisien aikana ja muulloin korvauskulut ovat hyvin pienet. Täten on perusteltua kerätä normaali- vuosina kertyneistä ylijäämistä kriisiaikoja varten muita vakuutusluokkia suurempi pus- kuri.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että yhtiö voisi hakea vahvistuksen myös sellaisille laskuperusteille, jotka asettaisivat tasoitumäärän 5 §:n mukaiseen tavoitemäärään, mikäli tasoitumäärä olisi tilinpäätök- sessä ylittämässä tavoitemääränsä. Täten halutessaan yhtiö voisi rajoittaa tasoitumäärän vakuutusliikkeeseen liittyviä yhden vuoden riskejä vastaavaksi. Tässä momentissa tarkoi- tetulle vahvistuksen hakemusmenettelylle ei aseteta erityisiä 4 §:stä poikkeavia edellytyk- siä.

5 b §. Tasoitumääräsiirto. Pykälässä eh- dotetaan säädettäväksi tasoitumäärä- siirrosta, jolla tasoitumäärää kartutetaan tai puretaan.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin tasoi- tumääräsiirto.

Pykälän 2 momentin mukaan tasoi- tumääräsiirto riippuu tilikauden oikaistusta vahinkosuhteesta ja oikaistuista vakuutusmak- sutuotoista sekä lisäksi vakuutusyhtiön tasoi- tumäärän laskuperusteissa vahvistetuista kartutus- ja purkuvahinkosuhteista.

Jos tilikauden oikaistu vahinkosuhte ylittää purkuvahinkosuhteen, siirrettäisiin tasoi- tumäärästä tulokseen määrä, jolla tilivuoden omalla vastuulla olevat korvauskulut ylittävät purkuvahinkosuhteen määrittelemät, omalla vastuulla olevat korvauskulut. Jos taas tili- kauden oikaistu vahinkosuhte alittaa kartu- tusvahinkosuhteen, siirrettäisiin tasoitumää- rään määrä, jolla omalla vastuulla olevat korvauskulut alittavat kartutusvahinkosuhteen määrittelemät omalla vastuulla olevat korvauskulut.

Momentissa kuvatuilla menettelyillä tasoi- tumäärä kasvaa vuosina, jolloin vakuutus- tekninen tulos on selkeästi voitollinen ja pie- nenee vuosina, jolloin tulos on selkeästi tap- piollinen. Tasoitumääräsiirto perustuu siten aina vakuutusyhtiön omalla vastuulla olevan

oikaistun vahinkosuhteen heilahteluun. Tasoitusmääräsiirrot eivät siten johtuisi yhtiön sijoitustoiminnan tai liikekulujen heilahteluista, mikä menettely vastaa nykykäytäntöä. Nykyjärjestelmästä poiketen pieniä vuosittaisia heilahteluja tuloksessa ei välttämättä tasoitettaisi, mikä korostaa tasoitusmäärän luonnetta runsasvahinkoisia vuosia varten kartutettavana eränä. Edellisen lisäksi vakuutusyhtiö kartuttaisi tasoitusmäärää 5 c §:ssä säädetyllä edellisen tilinpäätöksen tasoitusmäärälle hyvitetävällä korolla.

Pykälän 2 momentin viimeisen lauseen mukaan kartutusvahinkosuhte ei saa olla purkuvahinkosuhdetta suurempi. Täten yhtiö voisi myös hakea vahvistuksen laskuperusteille, joissa purku- ja kartutusvahinkosuhteet ovat yhtä suuret.

Pykälän 3 momentin mukaan valittavat purku- ja kartutusvahinkosuhteet olisi määriteltävä sellaisiksi, että yhtiön käyttämän tilastoaineiston perusteella yhtiön tasoitusmäärän voitaisiin odottaa kasvavan nollassa tavoitemääräänsä ajassa, joka on vähintään 10 vuotta, mutta enintään 20 vuotta. Yhtiön mahdollisuutta kartuttaa tasoitusmääräänsä rajoitetaan ja toisaalta ei vaadita liian nopeaa kartutusta. Yhtiö voi näissä puitteissa sopeuttaa kartutuksen oman vakuutusliikkeensä kannattavuuteen. Yhtiöillä voi olla rajoitetusti tilastoaineistoa parametrien määrittämiseksi. Tällöin voi esimerkiksi jo toteutuneiden oikaistujen vahinkosuhteiden avulla todentaa, toteuttavatko parametrit tässä pykälässä annetut ehdot, jos yhtiön tilanteessa ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia. Aloittavan yhtiön osalta käytössä on vain yleistä tilastoaineistoa ja yhtiön toimintasuunnitelma, joihin parametrit ja tämän pykälän vaatimusten toteutumisenusteen voidaan perustaa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että pienissä vahinkovakuutusyhtiöissä tasoitusmäärän purku- ja kartutusvahinkosuhteet voitaisiin sitoa edeltävien vuosien keskimääräiseen oikaistuun vahinkosuhteeseen. Esimerkiksi pienillä aloittavilla vakuutusyhtiöillä ei välttämättä ole riittävää ja riittävän luotettavaa tilastoaineistoa, jotta 5 b §:n 3 momentin mukaiset parametrit voitaisiin laskea ja vaatimusten toteutuminen testata. Tällaisessa tapauksessa yhtiön tilastoaineisto ja arviot yhtiön toiminnasta voivat olla sellaisia, että

5 b §:n 3 momentin mukaisten parametrien estimointi voi olla tarpeettoman vaikeaa. Näistä syistä säädettäisiin, että pienet vakuutusyhtiöt voisivat nykyiseen tapaan sitoa tasoitusmääräsiirron keskimääräiseen oikaistuun vahinkosuhteeseen. Tämä ei kuitenkaan estä pieniä yhtiöitä noudattamasta samaa menettelyä kuin suuret yhtiöt, jos se on niille mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Ehdotetun 12 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetuista seikoista.

5 c §. Tasoitusmäärälle hyvitetävä korko. Pykälässä ehdotettu sääntely vastaa voimassa olevaa käytäntöä, koska myös nykyisin tasoitusmäärälle hyvitetään korkoa.

Pykälän 1 momentin mukaan tasoitusmäärälle olisi hyvitetävä korkoa, joka ei kuitenkaan §:ssä tarkoitettu Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen vahvistama vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan diskonttauksessa käytettävä euron viiden vuoden korko, missä ei ole otettu huomioon 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta eikä volatilitteettikorjausta. Pykälässä mahdollistetaan myös se, että korko on nolla, jos edellä mainittu korkotaso on hyvin matala. Negatiivista korkoa ei kuitenkaan ole katsottu tarvittavan. Säännöksen mukaan koron hyvittäminen olisi pakollista, koska koron hyvittäminen tukee tasoitusmäärän reaaliarvon säilymistä ja tasoitusmäärää vastaavat varat sijoitettuna antavat vastaavia sijoitustuottoja. Ylärajan asettaminen johtuu siitä, ettei yhtiölle tule asettaa kohtuuttomia vaatimuksia koron hyvittämisessä, vaan vastaavat tuotot oletetaan saatavan kohtuullisella riskinotolla.

Tasoitusmäärän ylittäessä tavoitemäärän koron hyvittäminen ei olisi enää pakollista, mistä säädettäisiin pykälän 2 momentissa. Koska tasoitusmäärää ei muutoinkaan ole pakollista kasvattaa yli tavoitemäärän, myöskään koron hyvittäminen ei olisi pakollista.

Tämän luvun 12 §:n 1 momentin mukaan tasoitusmäärälle hyvitetävästä korosta annettaisiin tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

5 d §. Laskuperusteet erityistilanteessa olevalle vakuutusyhtiölle. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi siitä, että Finanssivalvonta voisi vahvistaa poikkeavan tasoitusmääräsiir-

ron laskuperusteet vakuutusyhtiöille, joiden vakuutusriskejä oikaistu vahinkosuhte ei kuvaa riittävän hyvin. Poikkeava menettely on esitettävä yhtiön tasoitusmäärän laskuperusteissa.

Pykälässä mainittuja vakuutusyhtiöitä olisivat muun muassa sellaiset yhtiöt, jotka eivät enää merkitse uutta vakuutusliikettä vaan hoitavat vain voimassa olevaa vakuutuskaania. Pykälässä säädettäisiin myös tilanteista, joissa yhtiön oikaistu vahinkosuhte ei muutoin anna täsmällistä kuvaa yhtiön vakuutusriskien realisoidumisesta. Joissakin tilanteissa on mahdollista, että yhtiön maksutuotot ovat korvauskuluihin verrattuina hyvin alhaiset, jopa negatiiviset, jolloin oikaistu vahinkosuhte voisi johtaa jollakin tavalla erikoiseen tasoitusmääräsiirtoon. On tietenkin mahdollista, että vakuutusriskien ja jälleenvakuutuksen vastapuoliriskin perusteella laskettu tavoiteraja muuttuu eritystilanteessa sellaiseksi, että mitään poikkeavaa menettelyä ei tarvita. Tarkoitus kuitenkin on, että tätä pykälää ei sovellettaisi normaalisti toimivan yhtiön tapauksessa.

Lisäksi menettelyyn eritystilanteessa sovelletaan, mitä tasoitusmäärästä ja laskuperusteista tässä luvussa ja 12 §:n 1 momentin perusteella annettussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädetään. Eritystilanteessakin esimerkiksi tavoitemäärän laskenta, enimmäismäärään laskenta, kartutusnopeus ja korkoutus eivät poikkeaisi muista vakuutusyhtiöistä.

12 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet. Ehdotuksen 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän laskuperusteista ja niiden muuttamisesta, oikaistun vahinkosuhteen ja oikaistujen vakuutusmaksutuottojen laskennasta, kartutus- ja purkuvahinkosuhteiden valinnasta, tasoitusmääräsiirrosta, pienen vakuutusyhtiön kartutus- ja purkuvahinkosuhteen sitomisesta keskimääräiseen oikaistuun vahinkosuhteeseen, tasoitusmäärälle hyvitetävistä korosta sekä tasoitusmäärän laskemisesta keskellä vuotta.

Asetuksella säädettäväksi ehdotetut asiat ovat pääosin luonteeltaan teknisiä, joten lain-tasoista sääntelyä niiden kohdalla ei voida pitää tarkoituksenmukaisena. Korkotaso voi

puolestaan vaihdella voimakkaasti, joten tasoitusmäärälle hyvitetävää korkoa voi olla tarve muuttaa vuosittainkin, joten on perusteltua säätää asiasta lakia alemmalla säädöstasolla.

Ehdotettu 2 momentti vastaa voimassa olevan pykälän toista kohtaa.

III OSA **Vakavaraisuus**

10 luku **Varojen ja velkojen arvostaminen ja vastuuvetka vakavaraisuuslaskennassa**

Lain III osan otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin III osan uutta sisältöä.

Voimassa olevan lain 10 luvun säännökset ehdotetaan kirjoitettavaksi kokonaan uudelleen. Voimassa olevan luvun säännökset perustuvat suurelta osin Solvenssi II -direktiivillä kumottuihin direktiiveihin. Siksi tätä lukua koskevissa ehdotettavissa pykälissä ei kerrota muutoksista suhteessa voimassa olevan lain mukaiseen oikeustilaan.

Uudessa 10 luvussa säädettäisiin vakuutusyhtiön varojen ja velkojen arvostamisesta vakavaraisuuslaskennassa Solvenssi II -direktiivin mukaisesti. Luvussa säädettäisiin myös vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvetkan määrittämisestä ja laskemisesta.

Yleiset säännökset

1 §. Varojen ja velkojen arvostaminen. Pykälässä säädettäisiin varojen ja velkojen arvostamisesta vakavaraisuuslaskennassa direktiivin 75 artiklan mukaisesti.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin varojen ja velkojen arvostamisen peruslähtökohdat. Vakuutusyhtiön varat arvostettaisiin siihen arvoon, josta ne ovat vaihdettavissa. Velat puolestaan arvostettaisiin siihen arvoon, josta ne ovat siirrettävissä tai maksettavissa. Sekä varojen että velkojen kohdalla liiketoimien osapuolten oletettaisiin olevan asiaa tuntevia, liiketoimeen halukkaita ja toisistaan riippumattomia.

Varat ja velat arvostettaisiin siten markkinaehtoisesti. Markkinaehtoisesta arvostustavasta seuraisi, että vakuutusyhtiöiden tällä hetkellä taseessa noudattamat varojen ja vel-

kojen arvostukset eivät olisi yhdenmukaisia vakavaraisuuslaskennassa käytettävien arvojen kanssa.

Varojen ja velkojen arvostuksen lähtökohdana on toiminnan jatkuvuuden periaate. Lisäksi arvostuksessa noudatetaan EU:ssa hyväksytyjä IFRS-standardeja, jolleivät standardit ole ristiriidassa direktiivin 75 artiklan peruslähtökohtien ja komission antamien delegoitujen säädösten kanssa.

Säännös vastaa direktiivin 75 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin velkojen arvostamisen osalta sitä, mitä 1 momentissa säädetään. Velkoja arvostettaessa ei saisi ottaa huomioon vakuutusyhtiön omaa luottokelpoisuutta. Säännöksen tarkoituksena olisi, ettei vakuutusyhtiön heikko taloudellinen tilanne pienentäisi yhtiön omien velkojen määrää. Säännös ei estäisi sitä, että toinen osapuoli ottaisi huomioon vakuutusyhtiön luottokelpoisuuden omassa toiminnassaan. Säännös perustuu direktiivin 75 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen I osaston II lukuun, jossa 7—16 artikloissa säädetään varojen ja velkojen arvostamisesta käytettävistä tarkemmista menetelmistä ja oletuksista.

2 §. Vastuuvelka vakavaraisuuslaskennassa. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvälästä. Vastuuvelalla tarkoitetaan vakuutusso-
pimuksista aiheutuvaa vastuuta. Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuuvelka eroaa 9 luvussa tarkoitettua vastuuvälästä arvostamisen, laskentatapojen ja laskennassa huomioon otettavien erien suhteen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitä vastuuvälän arvoa vakavaraisuuslaskennassa käytetään. Vastuuvelan olisi vastattava määrää, joka vakuutusyhtiön olisi maksettava, jos se välittömästi luovuttaisi vakuutusso-
pimuksista aiheutuvan vastuunsa toiselle vakuutusyhtiölle. Vastuuvelan arvon olisi näin ollen vastattava määrää, jonka toisen vakuutusyhtiön odotettaisiin edellyttävän, jotta se ottaisi vastuun ja vastaisi siirtyvistä vakuutusvelvoitteista. Vastuuvelan määrän olisi vastattava sen perusteena olevaa vakuutuskantaa. Vakuutusyhtiökohtaisia tie-

toja, esimerkiksi tietoja korvausten hallinnoimisesta ja kustannuksista, tulisi käyttää vastuuvälän laskennassa ainoastaan siinä määrin, kuin se on perusteltua vakuutuskan-
nan ominaispiirteiden vuoksi. Säännös vastaa direktiivin 76 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, mitä tekijöitä vastuuvälän laskennassa on otettava huomioon. Keskeisimpänä tekijänä on 1 kohdassa mainittu vakuutusso-
pimuksista aiheutuvat velvoitteet. Se sisältää kaiken vastuun, joka vakuutusyhtiöllä on vakuutus-
senottajia, vakuutettuja ja edunsaajia kohtaan olemassa oleviin vakuutusso-
pimuksiin liittyvien velvoitteiden perusteella, sekä vastuun, joka aiheutuu näiden velvoitteiden hoitamisesta. Kustannuksia syntyy sekä vakuutus-
kannan hoidosta että korvaustoiminnasta. Säännös perustuu direktiivin 76 artiklan 1 kohtaan.

Momentin 2—4 kohdat perustuvat direktiivin 78 artiklaan ja 79 artiklan ensimmäiseen kohtaan. Momentin 2 kohdan mukaan vastuuvälän laskennassa otettaisiin huomioon rahan arvon aleneminen eli inflaatio. Vakuutusyhtiön tulisi siten selvittää, miten erilaiset inflaatiotekijät vaikuttavat vakuutusso-
pimuksista aiheutuviin kustannuksiin. Inflaatio voi vaikuttaa sekä vakuutusyhtiön toiminnan kustannuksiin että vakuutuskorvauksiin. Toiminnan kustannuksiin inflaatio voi vaikuttaa esimerkiksi palkka- tai tietojärjestelmäkustannusten kautta. Vakuutuskorvauksiin inflaatio saattaa vaikuttaa muun muassa sairaanhoidon kustannusten ja lääkekustannusten kautta. Vastuuvelkaan vaikuttava inflaatio ei siten välttämättä seuraa suoraan esimerkiksi kuluttajahintaindeksiä.

Momentin 3 kohdan mukaan vastuuvälän laskennassa otettaisiin huomioon vakuutusso-
pimuksiin sisältyvien taloudellisten takuiden arvo. Huomioon otettaisiin myös vakuutusso-
pimuksiin sisältyvien, sopimukseen perustuvien optioiden arvo. Näillä optioilla tarkoitettaisiin vakuutusyhtiön asiakkailleen antamia, vakuutusso-
pimukseen perustuvia valinnanmahdollisuuksia.

Kohdassa tarkoitettuja takuita tai optioita olisivat muun muassa asiakkaan mahdollisuus jättää vakuutusmaksut maksamatta, nostaa vakuutussäästöt enneaikaisesti, saada vähintään taattua tuottoa vakuutussäästöil-

leen ja maksaa ylimääräisiä vakuutusmaksuja takuutuottoiseen vakuutukseen. Takuutuottoisia vakuutuksia ovat käytännössä muun muassa laskuperustekorkoiset vakuutukset.

Kohdassa tarkoitettuja sopimusperusteisia optioita huomioon ottaessaan vakuutusyhtiön tulee käyttää oletuksia esimerkiksi siitä, millä todennäköisyydellä vakuutuksenottajat käyttävät optioitaan tai valinnanmahdollisuuksiin, mukaan lukien sitoumusten raukeamiset ja takaisinostot. Direktiivin 79 artiklan toisen kohdan mukaisesti oletusten olisi oltava realistisia ja perustuttava luotettaviin nykyhetken tietoihin.

Joko nimenomaisesti tai välillisesti osana näitä oletuksia vakuutusyhtiön tulisi arvioida olosuhteiden tulevia muutoksia ja niiden mahdollisia vaikutuksia asiakaskäyttäytymiseen. Sopimusperusteisiin optioihin liittyen vakuutusyhtiön olisi otettava huomioon sellaiset mahdolliset muutokset taloudellisissa ja muissa olosuhteissa, jotka vaikuttavat optioiden käyttöön. Taloudellisesti epävarmoina aikoina asiakkaat siirtävät usein säästöjään turvallisemmiksi koettuihin vaihtoehtoihin, esimerkiksi sijoitussidonnaisista vakuutuksista laskuperustekorkoisiin vakuutuksiin. Asiakkaiden maksuhalukkuus saattaa myös heikentyä.

Momentin 4 kohdan mukaan vastuuvelan laskennassa olisi otettava huomioon vakuutusnottajille, vakuutetuille ja edunsaajille tulevaisuudessa maksettavat lisäedut ja muut suoritukset. Lisäedut ja muut suoritukset olisi otettava huomioon siitä riippumatta, onko niiden maksamisesta sovittu sitovasti. Suoritus voisi siten perustua sitovaan, esimerkiksi vakuutus sopimuslain mukaiseen sopimukseen, mutta sopimuksen olemassaolo ei olisi välttämätöntä.

Jos suorituksesta ei ole sovittu sitovasti, kyseessä olisi luonteeltaan suoritus, jonka voitaisiin katsoa tulevan maksuun, jos vakuutusyhtiö jatkaisi toimintaansa normaalisti. Tällaisia suorituksia ovat esimerkiksi vakuutusnottajille, vakuutetuille tai edunsaajille suoritettavat lisäedut, joiden suorittamiseen vakuutusyhtiö varautuu vakuutusyhtiön lisäetujen jakamista koskevien 13 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisten tavoitteiden tai aiemmin maksettujen lisäetujen perusteella. Voimassa olevan lain mukaan vastuuvelan

laskennassa ei veloiteta ottamaan huomioon vakuutus sopimukseen liittyviä tulevia lisäetuja, mutta yhtiö voi halutessaan varautua näihin vastuisiin.

Vastuuvelan laskennassa ei otettaisi huomioon 12 luvun 4 §:ssä tarkoitettua ylijäämävarallisuutta siltä osin, kuin se kuuluu omaan perusvarallisuuteen.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan informatiivista viittausta komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson osioihin, joilla tarkennetaan 1 ja 2 momentin säännöksiä. Tarkemmat säännökset tulevien lisäetujen huomioon ottamisesta annetaan komission asetuksen 24 ja 25 artiklassa. Lisäksi 26 artiklassa annetaan tarkemmat säännökset siitä, miten vakuutusnottajien käyttäytyminen tulee huomioida arvostettaessa näille annettavia taloudellisia optioita. Komission asetuksen 32 artiklassa annetaan myös tarkemmat säännökset taloudellisten takuiden ja sopimusperusteisten optioiden arvostamiseksi.

Vastuuvelan laskenta

3 §. Vastuuvelan laskennan laatuvaatimukset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi vastuuvelan laskennan laatuvaatimuksista. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että vastuuvelka on laskettava varovaisella, luotettavalla ja puolueettomalla tavalla. Puolueettomuudella tarkoitetaan samaa kuin objektiivisuudella. Säännös vastaa direktiivin 76 artiklan 4 kohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vastuuvelan laskennassa käytettävistä tiedoista. Vastuuvelan laskennassa otettaisiin huomioon rahoitusmarkkinoilta saatavissa olevat tiedot, koska laskenta perustuu markkinaehtoisuuteen. Vastuuvelan arvo ei saisi olla riskitiedossa kyseisten tietojen kanssa. Vastuuvelassa voi esimerkiksi olla osia, jotka eräänntyvät samalla tavalla kuin rahoitusmarkkinavälineet, joille löytyy markkina-arvoja. Tällöin laskennassa olisi käytettävä hyväksi näitä rahoitusmarkkinoiden tarjoamia tietoja. Laskennassa olisi käytettävä hyväksi myös vakuutusriskien arviointiin liittyviä yleisesti saatavilla olevia tietoja. Tällaisia ovat esimerkiksi kuolevuuteen ja sairastuvuuteen liittyvät tilastotiedot. Tällaisia tietoja käytettäessä vakuutusyhtiön tulee arvioida, kuinka

hyvin vakuutuskannan riskiprofiili vastaa tilaston pohjana olevan kannan riskiprofiilia. Säännös vastaa direktiivin 76 artiklan 3 kohtaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin vakuutusyhtiön sisäisten toimintatapojen ja menettelyjen laatuvaatimuksista. Jotta vastuuelan arvo voitaisiin laskea riittävän tarkasti, vakuutusyhtiöllä olisi oltava käytössään riittävän laadukkaat toimintatavat ja menetelmät sen varmistamiseksi, että vastuuelan laskennassa käytettävät tiedot ovat asianmukaisia, riittäviä ja tarkkoja. Säännös perustuu direktiivin 82 artiklan 1 kohtaan.

Komission asetuksen I osaston III luvun 2 jaksossa 19–21 artiklassa säädetään vastuuelan laskennassa käytettävien tietojen laatuvaatimuksista. Pykälän 4 momenttiin otettaisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa sovellettavat artikkelit sijaitsevat.

4 §. *Velvoitteiden ryhmittely.* Pykälässä säädettäisiin vakuutussopimuksista aiheutuvien velvoitteiden jakamisesta ryhmiin vastuuelan laskennassa direktiivin 80 artiklaa vastaavasti.

Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiön olisi jaettava velvoitteet riskin mukaan mahdollisimman yhtenäisiin ryhmiin. Ryhmittelyn tarkoituksena on, että vakuutusyhtiön tilastoaineistoa voitaisiin luotettavalla tavalla käyttää hyväksi vastuuelan laskennassa. Ryhmittely olisi tehtävä vähintään vakuutuslajeittain, mutta vakuutusyhtiön tulisi käyttää tarkempaa ryhmittelyä, jos samaan vakuutuslajiin kuuluisi hyvin heterogeenisiä riskejä. Jos samaan vakuutussopimukseen kuuluisi osia eri vakuutuslajeista tai eriluonteisia osia, sopimus olisi jaettava asianmukaisesti osiin ennen ryhmittelyä. Pykälän mukaisilla vakuutuslajeilla ei tarkoiteta vakuutusluokista annetussa laissa säädettyjä vakuutusluokkia.

Pykälän 2 momentissa viitattaisiin komission asetuksen I osaston III luvun 5 jaksoon, jossa 55 artiklassa ja asetuksen liitteessä 1 säädetään tarkemmin velvoitteiden ryhmittelystä.

5 §. *Vastuuelan arvo.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vastuuelan arvosta, joka olisi parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summa. Molemmat tekijät olisi arvostettava

erikseen. Parhaasta estimaatista säädettäisiin tarkemmin 6 §:ssä ja riskimarginaalista 10 §:ssä. Vastuuelan arvon määrittäminen kuitenkin poikkeaisi 1 momentissa säädetystä, jos pykälän 2 momentissa tarkoitettujen edellytykset täyttyvät. Säännös vastaa direktiivin 77 artiklan 1 kohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vastuuelkaan liittyvien velvoitteiden markkinaarvoisesta toistamisesta. Momentin soveltaminen edellyttäisi, että on olemassa rahoitusvälineitä, joihin liittyvien velvoitteiden voitaisiin todeta luotettavasti vastaavan vakuutusyhtiön velvoitteisiin liittyviä kassavirtoja. Vakuutusyhtiön olisi voitava osoittaa, että rahoitusvälineiden kassavirta ja vastuuelan kassavirta ovat todennäköisyysjakaumiltaan riittävän lähellä toisiaan. Soveltaminen edellyttäisi myös, että rahoitusvälineille olisi saatavilla luotettavia markkina-arvoja. Markkina-arvon katsominen luotettavaksi olisi käytännössä sidoksissa siihen, että rahoitusvälineellä on riittävän toimivat markkinat. Jos kumpikin edellytys täyttyy, vakuutusyhtiön velvoitteisiin liittyviin kassavirtoihin liittyvän vastuuelan arvo määritettäisiin 2 momentin mukaisesti kyseisten rahoitusvälineiden markkina-arvojen perusteella.

Momentin soveltaminen ei edellyttäisi, että kaikkiin velvoitteisiin liittyvät kassavirrat olisi voitava määrittellä rahoitusvälineiden arvoja käyttäen. Momenttia sovellettaisiin myös, jos osalle kassavirtoja olisi määritettävissä arvo rahoitusvälineiden avulla. Tällöin osa vakuutusyhtiön vastuuelan arvosta määritettäisiin parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana ja osa rahoitusvälineitä käyttäen. Siltä osin kuin arvo määritettäisiin 2 momentin mukaisesti, parasta estimaattia ja riskimarginaalia ei laskettaisi erikseen. Momentti perustuu direktiivin 77 artiklan 4 kohtaan.

Komission asetuksella säädetään tarkemmin ehdoista, joiden perusteella vastuuelka lasketaan joko 1 tai 2 momentin mukaisesti. Pykälän 3 momenttiin sisällytettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa sovellettavat artikkelit sijaitsevat Komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 5 alajaksossa ja 6 jaksossa artikloissa 37–39, 56, 60 ja 61 annetaan tarkemmat säännökset niistä yleisistä periaatteista, joilla

vastuuvelan arvo arvioidaan 2 momentin mukaisesti. Komission asetuksen artiklassa 40 säädetään tarkemmin 2 momenttiin liittyvästä menettelystä.

6 §. Paras estimaatti. Pykälässä säädettäisiin parhaan estimaatin laskennasta direktiivin 77 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Pykälän 1 momentin mukaan parhaalla estimaatilla tarkoitettaisiin tulevaisuuden kassavirtojen odotettua nykyarvoa. Kassavirtojen nykyarvon laskeminen edellyttäisi aika-arvon huomioon ottamista. Käytännössä kassavirroille lasketaan diskontattu nykyarvo. Diskonttauskorkona käytettäisiin hyväksi 7 §:ssä tarkoitettua korkokäyrää, jonka Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen direktiivin 77e artiklan nojalla on veloitettu julkaisemaan vähintään neljännesvuosittain. Diskonttauksen seurauksena kassavirrat ovat tarkasteluhetkellä keskenään vertailukelpoisia riippumatta kassavirtojen toteutumissajankohdista.

Laskennassa käytetään vakuutus sopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen liittyviä kassavirtoja. Laskennassa olisi otettava huomioon kaikki tulevat ja menevät kassavirrat, joita tarvitaan velvoitteiden täyttämiseen niiden kestoajan eli niiden lopulliseen suorittamiseen saakka.

Paras estimaatti lasketaan tulevaisuuden kassavirtojen todennäköisyyksillä painotettuna keskiarvona. Vakuutusyhtiön tulisi siten arvioida, millä todennäköisyyksillä kassavirrat toteutuvat.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että poikkeuksen kassavirtojen huomioon ottamiseen muodostaisivat kuitenkin saamiset jälleenvakuutus sopimuksista ja erillisyhtiöiltä. Paras estimaatti laskettaisiin siten bruttomääräisenä vähentämättä saamia jälleenvakuutus sopimuksista ja erillisyhtiöiltä. Nämä saamiset lasketaan erikseen siten kuin 12 §:ssä säädettäisiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin parhaan estimaatin laskennassa käytettävistä tiedoista ja menetelmistä. Laskennassa on käytettävä luotettavia ja ajantasaisia tietoja, realistisia oletuksia sekä asianmukaisia vakuutusmatemaattisia ja tilastollisia menetelmiä.

Pykälän 4 momenttiin sisällytettäisiin viittaus komission asetuksen I osaston III luvun 1 jaksoon, jossa annetaan tarkemmat sään-

nökset siitä, milloin vakuutusvelvoitteet on merkittävä vastuuvelkaan ja miten vakuutusvelvoitteiden ajallinen ulottuvuus otetaan huomioon. Mainitun luvun 3 jakson 1 alajaksoissa tarkennetaan oletuksia, joita käytetään vastuuvelan laskennassa, ja 3 alajaksoissa luetellaan tarkemmat oletukset kassavirtojen ennakomiseen liittyvien seikkojen arviointiin.

7 §. Korkokäyrä. Ehdotetun 1 momentin mukaan parhaan estimaatin laskennassa käytetään komission asetuksen I osaston III luvun 4 jaksossa tarkoitettua Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisemaa asiankuuluvaa riskitöntä korkokäyrää, mahdollisesti mukautettuna 8 §:ssä tarkoitettulla vastaavuuskorjauksella tai volatilitteettikorjauksella.

Direktiivin 77a artiklan mukaan asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän määrittämisessä on käytettävä tietoja asiaankuuluvista rahoitusvälineistä, joiden maturiteettien osalta kyseisten rahoitusvälineiden sekä joukkovelkakirjalainojen markkinat ovat syvät, likvidit ja läpinäkyvät. Asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän on oltava sopusoinnussa kyseisten tietojen kanssa.

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisee vähintään neljännesvuosittain vastuuvelan laskennassa käytettävää teknistä informaatiota, johon kuuluvat diskonttaamisessa käytettävä riskitön korkokäyrä valuutoittain (direktiivin 77e artiklan 1 kohdan a alakohta), vastaavuuskorjauksen perusmarginaali (77e artiklan 1 kohdan b alakohta) jokaiselle maturiteetille, luottoluokalle ja omaisuuseräluokalle sekä volatilitteettikorjaus jokaiselle olennaiselle markkina-alueelle (77e artiklan 1 kohdan c alakohta). Komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistetaan myös Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisema tekninen informaatio, jonka pohjalta korkokäyrät määritellään (77e artiklan 2 kohta).

Direktiivin 77a artiklan mukaan asiaankuuluva riskitön korkokäyrä on ekstrapoloitava niiden maturiteettien osalta, joissa asiaankuuluvien rahoitusvälineiden tai joukkovelkakirjalainojen markkinat eivät ole syvät, likvidit ja läpinäkyvät. Asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän ekstrapoloitavan osan on perustuttava termiinikorkoihin, jotka lähentyvät tasaisesti päätekorkoon yhdestä tai useam-

masta termiinikorosta, joiden maturiteetit ovat pisimmät ja joiden osalta asiaankuuluvien rahoitusvälineiden ja joukkovelkakirjalainojen markkinoiden voidaan havaita olevan syvät, likvidit ja läpinäkyvät.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen on julkaissut ja Euroopan komissio vahvistanut laskennassa käytettävälle valuutalle riskittömän korkokäyrän, vakuutusyhtiön olisi käytettävä tätä korkokäyrää. Muussa kuin momentin ensimmäisessä virkkeessä kuvatussa tapauksessa vakuutusyhtiön tulisi määritellä korkokäyrä käyttäen komission asetuksen I osaston III luvun 4 jaksossa määriteltyjä menetelmiä korkokäyrän laskemisesta.

8 §. Vastaavuuskorjauksen ja volatiliteettikorjauksen käyttäminen. Pykälässä säädettäisiin yleiset edellytykset vastaavuus- ja volatiliteettikorjauksen käyttämiseksi. Pykälässä olisi myös viittaussäännöksiä täydentäviin säädöksiin.

Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiö voisi Finanssivalvonnan ennalta antamalla suostumuksella käyttää vastaavuuskorjausta korkokäyrään laskiessaan käyttämisen edellytykset täyttäviin vakuutusvelvoitteisiin liittyvää 6 §:ssä tarkoitettua parasta estimaattia. Finanssivalvonnan tulisi myöntää suostumus ennen vastaavuuskorjauksen käyttämisen aloittamista.

Vakuutusyhtiö, joka käyttäisi vastaavuuskorjausta, ei saisi palata menetelmään, johon ei sisälly vastaavuuskorjausta, niin kauan kuin käyttämisen edellytykset täyttyvät. Momentissa säädettäisiin myös vakuutusyhtiön velvollisuuksista tilanteessa, jossa vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytykset eivät täyty. Ehdotetuilla velvollisuuksista koskevilla säännöksillä pantaisiin täytäntöön direktiivin 77b artiklan 2 kohta. Vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytyksistä annetaan tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa.

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusyhtiö voisi käyttää Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisemaa volatiliteettikorjausta korkokäyrään laskiessaan 6 §:ssä tarkoitettua parasta estimaattia muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille vakuutusvelvoitteille.

Asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän volatiliteettikorjaus on marginaali, joka saadaan kunkin valuutan osalta seuraavien erien erotuksena: i) korko, joka voitaisiin saada kyseisen valuutan edustavaan viitesalkkuun sisältyvistä omaisuuseristä; ii) kyseisen valuutan riskittömän peruskorkokäyrän korko.

Jos jonkin valuutan volatiliteettikorjausta ei julkaista, volatiliteettikorjausta ei voitaisi käyttää kyseisessä valuutassa oleviin vakuutusvelvoitteisiin.

Volatiliteettikorjauksen käyttäminen ei edellyttäisi Finanssivalvonnan suostumusta, sillä tätä ei ole pidetty valmistelun aikana tarpeellisena. Riskittömien korkojen ekstrapolointi perustuu korkoihin, joihin volatiliteettikorjaus on tehty.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen I osaston III luvun 4 jakson 3 ja 4 alajaksoihin, joissa säädetään tarkemmin oletuksista ja menetelmistä sekä tarvittavista parametreista volatiliteettikorjauksen ja vastaavuuskorjauksen laskemiseksi.

9 §. Parhaan estimaatin laskentamenetelmien ja laskenta-oletusten tarkistaminen. Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oltava toimintatavat ja menetelmät, joilla se vertaa 6 §:ssä tarkoitettuja parhaita estimaatteja ja niiden laskennassa käytettyjä oletuksia saatuihin kokemusperäisiin tietoihin. Vertaaminen kokemusperäisiin tietoihin on tarpeen, koska paras estimaatti on arvio tulevasta eikä vastuuvelan tuleva kehitys välttämättä seuraa menneisyyden kehitystä. Tilastoaineistosta arvioiduissa parametreissa ja oletuksissa voi olla virheitä, käytetty tilastollinen malli voi olla väärä, taikka toimintaympäristössä on voinut tapahtua sellaisia muutoksia, joita ei ole voitu ennakoita riittävässä määrin. Esimerkiksi ennakoidusta poikkeava inflaatio voi aiheuttaa poikkeamaa parhaan estimaatin ja saatujen kokemusten välillä. Vakuutusyhtiön olisi tehtävä vertailua säännöllisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin toimenpiteistä, joihin vakuutusyhtiön tulisi ryhtyä 1 momentissa tarkoitettua vertailun perusteella. Jos parhaita estimaatteja koskevat laskelmat poikkeavat saaduista kokemuksista, vakuutusyhtiön olisi korjattava käytettävää vakuutusmatemaattisia menetelmiä tai oletuksia taikka molempia, jotta parhaan esti-

maatin arvioinnissa käytettävä malli paremmin vastaisi todellisuutta. Korjaustoimiin olisi ryhdyttävä, jos laskelmien arviot järjestelmällisesti poikkeaisivat merkittävästi myöhemmistä kokemusperäisistä tiedoista. Korjaustoimiin olisi ryhdyttävä erityisesti, kun kyse on sellaisesta systemaattisesta poikkeamasta, jossa paras estimaatti antaa liian pienen arvion vakuutusvelvoitteiden määräs-

Pykälä vastaa direktiivin 83 artiklaa.

10 §. Riskimarginaali. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, miten vastuuvelan arvo laskettaisiin 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun riskimarginaalin osalta. Riskimarginaali olisi erä, joka on lisättävä parhaaseen estimaattiin. Riskimarginaalilla varmistetaan, että vastuuvelan määrä vastaa sitä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrää, jonka maksamalla vakuutusyhtiö voisi välittömästi luovuttaa vakuutusvelvoitteista aiheutuvan vastuunsa toiselle vakuutusyhtiölle. Riskimarginaalin käyttäminen on tarpeen, koska vakuutusvelvoitteista aiheutuvien vastuiden määrän arviointiin liittyy epävarmuutta. Paras estimaatti ei 6 §:ssä mainitut mukautukset mukaan lukien välttämättä vastaisi arvoa, jolla vakuutuskanta voitaisiin luovuttaa. Toisin sanoen riskimarginaali ja paras estimaatti vastaisivat yhteensä määrää, joka olisi riittävä, jotta suurella todennäköisyydellä löytyisi vakuutusyhtiö, jonka voidaan arvioida ottavan vastaan vakuutuskannan ja täyttävän vakuutusvelvoitteista aiheutuvat velvoitteet. Säännös perustuu direktiivin 77 artiklan 3 kohtaan.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan perustavanlaatuisia säännöksiä riskimarginaalin ja sen sisältämän pääomakustannuksen laskemisesta. Säännös vastaa direktiivin 77 artiklan 5 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Direktiivissä on 77 artiklan 5 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa säädetty, että pääomakustannuksen tason on oltava kaikkien vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten osalta sama, ja sitä on tarkasteltava säännöllisesti uudelleen. Lisäksi sen tulee olla yhtä suuri kuin asianmukaisen riskittömän korkokannan ylittävä korkomarginaali, joka vakuutusyhtiölle aiheutuisi, jos sen hyväksyttävän oman varallisuuden määrä vastaisi sellaista vakavaraisuuspääomavaatimusta, joka tarvitaan tu-

kemaan vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksen velvoitteita niiden kestoajan.

Pykälän 3 momenttiin sisällytettäisiin informatiivinen viittaus niihin komission asetuksen osioihin, joissa täsmennetään riskimarginaalin laskentaa ja laskentaan liittyviä menettelyjä, I osaston III luvun 3 jakson 4 alajakson 37—39 artikloihin.

11 §. Poikkeukset parhaan estimaatin ja riskimarginaalin laskennassa. Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiö voisi erityisolosuhteissa poiketa parhaan estimaatin laskennassa siitä, mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään, jos vakuutusyhtiöllä ei olisi riittävästi laatuvaatimukset täyttäviä tietoja soveltaakseen luotettavaa vakuutusmatemaattista menetelmää johonkin vakuutusvelvoitteista aiheutuvien velvoitteidensa ryhmään tai saamiin jälleenvakuutusvelvoitteista ja erillisyyhtiöiltä. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi harvinaisten tai uusien vakuutusriskien kohdalla, jolloin tilastoaineistoa ei ole saatavilla vakuutusyhtiöstä tai sen ulkopuolelta. Erityisesti pienellä vakuutusyhtiöllä voi tällöin olla riittämätön oma tilastoaineisto riskien arvioimiseksi. Momentissa säädettäisiin myös, että parhaan estimaatin ja riskimarginaalin laskennassa voitaisiin tiettyjen komission asetuksessa säädettyjen edellytysten täytyessä käyttää yksinkertaistettuja laskentamenetelmiä silloin, kun tällainen menettely on tarpeen ja oikeassa suhteessa riskien luonteeseen, kokoon ja monimutkaisuuteen. Käytettävät menetelmät voitaisiin siten suhteuttaa riskien ominaisuuksiin. Pykälän 1 momentti vastaa direktiivin 82 artiklan toista kohtaa ja 86 artiklan ensimmäisen kohdan h alakohtaa.

Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen tarkentaviin säännöksiin. Tapauskohtaisista menetelmistä parhaan estimaatin ja riskimarginaalin laskennassa säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 2 jaksoon sisältyvissä 20 ja 21 artikloissa. Komission asetuksen I osaston III luvun 6 jaksossa annetaan tarkempia säännöksiä suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta yksinkertaistettujen menetelmien soveltamisen tapauksessa.

12 §. Saamiset jälleenvakuutusvelvoitteista ja erillisyyhtiöiltä. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, miten saamia jälleenvakuu-

tussopimuksiin perustuvia ja erillisyhtiöiltä arvostetaan.

Pykälän 1 momentin mukaan jälleenvakuutusopimuksiin perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvon laskentaan sovellettaisiin, mitä 1—11 §:ssä säädetäisiin. Näiden saamisten arvo lasketaan siten tältä osin samoin periaattein kuin vastuuvelan arvo muutenkin. Kuten 6 §:n 2 momentissa säädetään, näitä saamisia ei kuitenkaan vähennettäisi parhaasta estimaatista.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin, mitä tekijöitä vakuutusyhtiön on otettava huomioon 1 momentissa säädetyn lisäksi. Jälleenvakuutusopimuksiin perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvoa laskettaessa vakuutusyhtiön olisi otettava huomioon aika, joka kuluu siihen, että korvausten suorittamisen jälkeen vakuutusyhtiö saa itselleen asiaan liittyvät jälleen vakuutus- ja muut saamiset. Kun vakuutusyhtiö maksaa korvauksia, se saa kyseessä olevat asiaan liittyvät saamiset vasta tämän jälkeen. Tämä aikaerojen vaikutus olisi otettava huomioon kassavirtojen nykyarvoa laskettaessa. Laskennan tuloksessa olisi otettava huomioon myös sopimusosapuolen maksukyvyttömyydestä johtuvat odotettavissa olevat tappiot, eli käytännössä laskennan tulosta olisi korjattava luottotappion riskiä vastaavalla määrällä. Korjaus perustuisi siten sopimusosapuolen maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja maksukyvyttömyydestä johtuvan keskimääräisen tappion arviointiin.

Komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 6 alajakson 41 ja 42 artikloissa annetaan tarkemmat säännökset jälleenvakuutusopimuksiin perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvostamisesta ja todennäköisestä vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuvien tappioiden arvioinnista.

Pykälä vastaa direktiivin 81 artiklaa.

13 §. Finanssivalvonnan oikeudet. Pykälässä säädetäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksista suhteessa vastuuvelan määrään ja laskentaan. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin siitä, että Finanssivalvonta voisi pyytää vakuutusyhtiötä osoittamaan, että yhtiön vastuuvelan taso on oikea ja riittävä ja että yhtiö käyttää asianmukaisia menetelmiä ja riittäviä tilastotietoja vastuuvelan laskennassa. Tämä tarkoittaisi sen osoittamista, että mainitut

seikat ovat tässä luvussa säädetyn mukaiset. Pykälä vastaa direktiivin 84 artiklaa.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin, että Finanssivalvonta voisi vaatia yhtiötä lisäämään vastuuvelan määrää tässä luvussa säädetylle tasolle, jos vakuutusyhtiö ei noudattaisi vastuuvelan laskennassa sitä, mitä tässä luvussa säädetään. Pykälä vastaa direktiivin 85 artiklaa.

14 §. Finanssivalvonnan tietojenantovelvollisuus. Pykälässä ehdotetaan säädetäväksi Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa säännöllisesti arvostamista ja laskentamethodien käyttöä koskevia tietoja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle. Pykälä vastaa direktiivin 77f artiklan 1 kohdan toisen alakohdan säännöksiä.

15 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet. Pykälässä ehdotetaan säädetäväksi, että vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytyksistä ja laskemisesta annettaisiin tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa. Valmistelun aikana lakiin ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä direktiivin varsin yksityiskohtaisia säännöksiä laskuteknisistä seikoista, minkä vuoksi direktiivin kansallisen täytäntöönpanon vuoksi asiasta olisi tarpeen säätää asetuksessa.

11 luku **Pääomavaatimukset**

Voimassa oleva toimintapääomaa ja taakuumäärää koskeva 11 luku ehdotetaan korvattavaksi kokonaan pääomavaatimuksia koskevalla 11 luvulla. Luvussa ehdotetaan säädetäväksi Solvenssi II -direktiivin mukaisista vakuutusyhtiön pääomavaatimuksista, joita ovat vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus. Luvussa säädetäisiin myös näiden vaatimusten laskennasta ja laskennassa huomioon otettavista riskeistä. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen vakuutusyhtiöllä olisi käytettävissä kaksi tapaa: standardikaava ja sisäinen malli.

Yleiset säännökset

1 §. Pääomavaatimusten täyttäminen. Pykälässä säädetäisiin vakuutusyhtiöitä koskevista pääomavaatimuksista ja niiden täyttä-

misestä. Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiötä koskee vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus. Näitä kahta nimitettäisiin yhdessä pääomavaatimuksiksi. Pääomavaatimukset määriteltäisiin tarkemmin jäljempänä tässä luvussa.

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusyhtiön olisi jatkuvasti täytettävä pääomavaatimukset. Ne tulisi täyttää vakuutusyhtiön omalla varallisuudella. Oman varallisuuden olisi oltava laadultaan ja määrältään riittävä siten kuin 12 luvussa säädetään.

Pykälä vastaa direktiivin 100 artiklan ensimmäistä kohtaa ja 128 artiklaa.

2 §. Vakavaraisuuspääomavaatimus. Pykälässä säädettäisiin vakavaraisuuspääomavaatimuksen määräytymisestä. Pykälän 1 momentin mukaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen tarkoituksena olisi varmistaa, että vakuutusyhtiö pystyy suurella todennäköisyydellä täyttämään vakuutettuja etuja koskevat velvoitteensa. Vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa olisi otettava huomioon kaikki vakuutusyhtiön kohdistuvat mitattavissa olevat riskit.

Vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa olisi otettava huomioon olemassa olevaan liiketoimintaan liittyvät odottamattomat tappiot. Olemassa olevan liiketoiminnan osalta ei tässä yhteydessä otettaisi huomioon odotettuja tai tiedossa olevia tappioita. Ne otettaisiin huomioon varojen ja velkojen, esimerkiksi vastuuvelan, arvostamisessa siten kuin 10 luvussa säädettäisiin. Seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa oleva uusi liiketoiminta olisi otettava huomioon vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa. Tältä osin huomioon otettaisiin sekä odotetut että odottamattomat tappiot. Momenttia sovellettaisiin sekä standardikaavan että sisäisen mallin mukaisesti laskettuun vakavaraisuuspääomavaatimukseen, josta säädetään jäljempänä tässä luvussa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vakavaraisuuspääomavaatimuksen määrästä. Määrä perustuu arvioon siitä, miten paljon vakuutusyhtiön 12 luvun 2 §:ssä tarkoitetun oman perusvarallisuuden määrä vaihtelee vakuutusyhtiön toimintaan liittyvien riskitekijöiden vaihtelun seurauksena. Riskien kautta määritettäisiin oman perusvarallisuuden arvonmuutosten todennäköisyysjakauma. Se

laskettaisiin yhden vuoden ajanjaksolle. Todennäköisyysjakauma laskettaisiin todennäköisyyslaskennassa käytettävän niin sanotun value-at-risk -arvon avulla. Tätä arvoa käytettäisiin siten riskimittana.

Vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa turvaavuustasona pidettäisiin 99,5 prosenttia. Todennäköisyysjakauman mukaisista arvonmuutoksista vähintään 99,5 prosenttia olisi arvonlisäyksiä tai vakavaraisuuspääomavaatimusta pienempiä arvonmenetyksiä. Toisin sanoen arvonmuutoksista korkeintaan 0,5 prosenttia olisi vakavaraisuuspääomavaatimusta suurempia arvonmenetyksiä. Tämä tarkoittaa, että vakuutusyhtiö, joka täyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen, pystyy ainakin 99,5 prosentin todennäköisyydellä täyttämään vakuutettuja etuja koskevat velvoitteensa seuraavien kahdentoista kuukauden aikana.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen alittaminen edellyttäisi vakuutusyhtiöltä korjaavia toimenpiteitä, mistä säädetään 25 luvussa.

Pykälä vastaa direktiivin 101 artiklan 3 kohtaa.

3 §. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisesta. Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiön olisi laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus standardikaavalla, josta säädettäisiin 7—18 §:ssä, tai sisäisellä mallilla, josta säädettäisiin 19—29 §:ssä. Sisäisen mallin käyttöä valvottaisiin 30—34 §:n mukaisesti. Säännös vastaa direktiivin 100 artiklan toista kohtaa.

Pykälän 2 momentin nojalla vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa sovellettaisiin oletusta vakuutusyhtiön toiminnan jatkuvuudesta. Säännös vastaa direktiivin 101 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin riskeistä, jotka vakuutusyhtiön olisi ainakin otettava huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Näitä ovat vahinkovakuutusriski, henkivakuutusriski, sairausvakuutusriski, markkinariski, luottoriski ja operatiivinen riski. Jäljempänä tässä luvussa säädettäisiin tarkemmin näiden riskien ja muiden vakuutusyhtiön kohdistuvien riskien huomioon ottamisesta standardikaavassa. Komission asetuksella voidaan säätää myös sellaisten riski-

en huomioon ottamisesta, joista laissa ei erikseen säädetä.

Standardikaavaa sovellettaessa riskien tarkempi sisältö täsmentyisi luottoriskiä lukuun ottamatta kustakin riskistä muodostettavan riskiosion kautta. Luottoriski tulisi standardikaavassa huomioon otetuksi markkinariskiosiossa ja vastapuoliriskiosiossa. Komission asetuksella säädetään standardikaavan kunkin riskiosion tarkemmasta sisällöstä.

Sisäistä mallia sovellettaessa vakuutusyhtiön olisi varmistettava, että se ottaa huomioon ainakin momentissa tarkoitetut riskit. Vakuutusyhtiö voi kuitenkin päättää sisäisen mallin rakenteesta.

Momentti vastaa direktiivin 101 artiklan 4 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Pykälän 4 momentissa täsmennettäisiin sitä, mitä sisältyy 3 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun operatiiviseen riskiin. Operatiivinen riski käsittää yhtiön toiminnalliset riskit, kuten vakuutusten ja korvausten hoitoon ja tietojärjestelmien kehittämiseen liittyvät riskit. Momentin mukaan operatiiviseen riskiin sisältyvät myös oikeudelliset riskit, mutta siihen eivät sisälly strategisiin päätöksiin liittyvät riskit eivätkä maineriskit. Säännös vastaa direktiivin 101 artiklan 4 kohdan toista alakohtaa.

Pykälän 5 momentissa säädetään riskien vähentämismenetelmien vaikutusten huomioon ottamisesta vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Tämän edellytyksenä on kuitenkin, että vähentämismenetelmien käyttöön liittyvä luottoriski ja muut vähentämismenetelmien käytöstä johtuvat riskit otettaisiin asianmukaisesti huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksessa.

Vakuutusriskien vähentämismenetelmistä yleisin on jälleenvakuutus. Lisäksi vakuutusyhtiö voi esimerkiksi käyttää erilaisia rahoitusvälineitä suojatakseen sijoituksiaan korkojen ja osakekurssien vaihteluilta. Vakuutusyhtiö voisi ottaa rahoitusvälineiden vaikutukset huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa edellyttäen, että luottoriskit ja muut rahoitusvälineiden käyttöön liittyvät riskit, kuten mahdollinen vastapuoliriski, otettaisiin momentissa säädetyllä tavalla asianmukaisesti huomioon. Riskien vähentämismenetelmiä koskevista vaatimuksista ja niiden vaikutusten huomioon ottamisesta

säädetään komission asetuksella. Säännös vastaa direktiivin 101 artiklan 5 kohtaa.

Finanssivalvonnan oikeudesta korottaa poikkeustilanteissa vakuutusyhtiön standardikaavalla tai sisäisellä mallilla laskettua pääomavaatimusta säädetään 25 luvun 4 §:ssä.

4 §. Vähimmäispääomavaatimus ja sen laskeminen. Pykälässä säädettäisiin vähimmäispääomavaatimuksesta, sen laskemisesta ja vähimmäismäärästä.

Pykälän 1 momentin mukaan vähimmäispääomavaatimus vastaisi sitä 12 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun, luokkaan 1 ja rajoitetusti luokkaan 2 kuuluvan, hyväksyttävän oman perusvarallisuuden määrää, jonka alittuessa vakuutuksenottajien, vakuutettujen ja korvauksensaajien etuihin kohdistuisi kohtuuton riski, jos vakuutusyhtiö jatkaisi toimintaansa. Momentissa pannaan täytäntöön direktiivin 129 artiklan 1 kohdan b alakohta.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan perustavanlaatuista säännöstä vähimmäispääoman laskemisesta. Momentin mukaan vähimmäispääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiön toiminnan laajuutta ja riskillisyyttä kuvaavien muuttujien lineaarisena funktiona, jollei 3 ja 4 momentista muuta johdu. Säännösteksti ei nimenomaisesti sisällä direktiivin 129 artiklan 1 kohdan a alakohtaa vastaavaa säännöstä, jonka mukaan vähimmäispääomavaatimus on laskettava selkeällä ja yksinkertaisella tavalla, ja varmistaen, että laskenta voidaan tarkastaa. Näiden vaatimusten voidaan kuitenkin katsoa sisältyvän lineaarisen funktion vaatimukseen. Säännös sisältää myös informatiivisen viittauksen komission asetuksen osioon, jossa lisäksi säädetään muun muassa lineaarista funktiota käyttäen tapahtuvasta laskennasta.

Ehdotettu säännös vastaa direktiivin 129 artiklan 2 kohtaa, jonka mukaan vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa tulisi edellä kerrotun ohella ottaa lineaarisen funktion avulla huomioon vakuutusyhtiön vastuuvetka, vakuutusmaksutulo, riskisummat, laskennalliset verot ja hallinnolliset kulut tai osa näistä suureista. Direktiivin 129 artiklan 1 kohdan c alakohtaan mukaan vähimmäispääomavaatimus olisi lisäksi kalibroitava tasolle, joka vastaa vakuutusyrityksen oman perusvarallisuuden value-at-risk tasoa, joka

on laskettu 85 prosentin todennäköisyydellä yhden vuoden ajanjaksolle. Jos komission asetuksessa esitetyn laskennan avulla saatu tulos ei toteuta 2 tai 3 momentissa esitetyjä vaatimuksia, määräytyy vähimmäispääomavaatimus näiden momenttien perusteella.

Pykälän 3 momentissa täsmennettäisiin vähimmäispääomavaatimuksen määrää. Vähimmäispääomavaatimus olisi vähintään 25 prosenttia ja enintään 45 prosenttia vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukselta. Vakavaraisuuspääomavaatimuksella tarkoitettaisiin standardikaavalla tai sisäisellä mallilla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta, johon sisältyisi myös 25 luvun 4 §:ssä tarkoitettu pääomavaatimuksen korotus.

Prosenttimääräisillä rajoilla varmistettaisiin, että vähimmäispääomavaatimus olisi joka tapauksessa kohtuullisessa suhteessa vakuutusyhtiön riskejä vastaavaan vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Säännös vastaa direktiivin 129 artiklan 3 kohtaa.

Pykälän 4 momentin mukaan vakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimuksella olisi euromääräinen ehdoton vähimmäistaso sen estämättä, mitä 2 momentissa säädettäisiin. Vähimmäispääomavaatimus ei voisi siten koskaan olla alle euromääräisen vähimmäistason.

Euromääräinen vähimmäistaso vaihtelee sen mukaan, onko kyseessä vahinkovakuutusyhtiö, henkivakuutusyhtiö vai jälleenvakuutusyhtiö. Momentin 1 ja 2 kohdan mukaan vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden kohdalla vaatimus olisi sama sekä kytkösyhtiöille että muille yhtiöille. Sen sijaan 3 kohdan nojalla vähimmäispääoman taso olisi korkeampi jälleenvakuutusyhtiöillä kuin 4 kohdan nojalla jälleenvakuutuskytkösyhtiöillä. Tämän lain 1 luvun 4 §:n 2 momentin määritelmän mukaisesti jälleenvakuutuskytkösyhtiö vakuuttaa vain sen yritysryhmän riskejä, johon se itse kuuluu. Alempi vähimmäispääomavaatimus johtuu siitä, että ensivakuutuksenottaja, jonka riskejä jälleenvakuutuskytkösyhtiö vakuuttaa, on myös jälleenvakuutuskytkösyntyrityksen omistaja tai ensivakuutuksenottajalla ja jälleenvakuuttajalla on läheinen yhteys. Lisäksi tässäkin tapauksessa ensisijaisesti ensivakuutussopimuksen riskin kantaa ensivakuuttaja.

Henkivakuutuksen osalta momentti koskisi komposiittiyhtiötä. Momentissa pantaisiin täytäntöön direktiivin 129 artiklan 1 kohdan d alakohta.

Pykälän 2 ja 5 momenttiin sisältyisivät informatiiviset viittaukset komission asetuksen keskeisiin kohtiin. Vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa käytettävästä näiden yhtiön toiminnan laajuutta ja riskillisyyttä kuvaavien muuttujien lineaarisesta funktiosta säädetään tarkemmin komission asetuksen 249—251 artikloissa. Jälleenvakuutus otettaisiin huomioon vaatimusta vähentävänä tekijänä. Lisäksi komposiittiyhtiöiden osalta todettaisiin vähimmäispääomavaatimuksen euromääräisestä vähimmäismäärästä säädetävän komission asetuksen I osaston VII luvussa 252 artiklassa.

Pykälän euromäärien korottamisesta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin 35 §:ssä.

5 §. Pääomavaatimusten laskemistiheys. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi pääomavaatimusten laskentatiheydestä direktiivin 102 artiklan 1 kohdan ja 129 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Vakuutusyhtiön olisi laskettava pääomavaatimukset riittävän usein. Pykälän 1 momentissa edellytettäisiin, että vakuutusyhtiön on laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus vähintään kerran vuodessa ja vähimmäispääomavaatimus vähintään neljännesvuosittain. Yhtiö ei kuitenkaan ole velvollinen laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimusta neljännesvuosittain pelkästään 4 §:n 3 momentin mukaista vähimmäispääomavaatimusta varten.

Vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit saattavat muuttua toiminnan aikana, jolloin on tarvetta laskea vakavaraisuuspääomavaatimus 1 momentissa vaadittua useammin. Jos mainitut riskit muuttuisivat merkittävästi, vakuutusyhtiön olisi pykälän 2 momentin mukaan viipymättä laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus uudelleen.

Lukuun ehdotetun 1 §:n mukaan vakuutusyhtiön olisi jatkuvasti täytettävä pääomavaatimukset. Vakuutusyhtiön olisi siksi jatkuvasti tarkkailtava hyväksyttävän oman varallisuuden määrää ja vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä. Vakuutusyhtiöllä olisi oltava riit-

tävästi hyväksyttävää omaa varallisuutta täyttääkseen uusimman laskennan tuloksena saadut pääomavaatimukset.

Pykälän 3 momentin mukaan pääomavaatimusten laskennan tulokset olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Jos vähimmäispääomavaatimus määräytyy 4 §:n 3 momentissa tarkoitettujen prosenttimäärien rajojen mukaisesti, vakuutusyhtiön olisi lisäksi annettava Finanssivalvonnalle tietoja, joiden perusteella voidaan ymmärtää, miksi näin on tapahtunut. Kyseisiä tietoja hyödyntäen Euroopan komissio seuraa direktiivin 129 artiklan 5 kohdan mukaisesti prosenttimäärien rajojen vähimmäis- ja enimmäistason käyttöä ja määrää.

6 §. *Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen Finanssivalvonnan vaatimuksista.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 102 artiklan 2 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan mahdollisuudesta vaatia vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksensa uudelleen. Finanssivalvonta voisi vaatia laskentaa, jos sillä olisi perusteltua syytä olettaa, että vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit ovat merkittävästi muuttuneet sen jälkeen, kun vakuutusyhtiö viimeksi ilmoitti vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennan tuloksesta Finanssivalvonnalle.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaava

7 §. *Standardikaavan rakenne.* Pykälässä säädettäisiin vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käytettävän standardikaavan rakenteesta direktiivin 103 artiklan mukaisesti. Vakavaraisuuspääomavaatimus saataisiin kolmen erän summaksi. Erät olisivat perusvakavaraisuuspääomavaatimus, operatiivisen riskin pääomavaatimus ja vaimennusvaikutus. Näiden erien laskennasta säädettäisiin jäljempänä tässä luvussa.

8 §. *Perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisesta. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 104 artiklan 1—3 kohta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin mukaisesti, että laskennassa on omat riskiosiot ainakin vahinkovakuutusriskille,

henkivakuutusriskille, sairausvakuutusriskille, markkinariskille ja vastapuoliriskille perusvakavaraisuusvaatimuksen laskemista varten. Tämä mahdollistaa muiden riskiosoiden lisäämisen komission asetuksella. Direktiivissä säädetyistä riskiosioista samoin kuin riskiosioihin sisältyvistä alariskiosioista säädettäisiin tarkemmin 9—13 §:ssä. Komission asetuksessa säädetään lisäksi aineettomien hyödykkeiden riskiosion lisäämisestä perusvakavaraisuusvaatimukseen (87 artikla). Tarvittaessa käytetään riskien tarkempaa jaottelea alariskiosioihin, jotta kaikki oleelliset riskit tulevat riittävästi huomioon otetuiksi pääomavaatimuksissa.

Pykälän 2 momentti koskee vahinko-, henki- ja sairausvakuutustoimintaan liittyviä riskejä. Riskit olisi sijoitettava vahinkovakuutuksen, henkivakuutuksen tai sairausvakuutuksen riskiosioon sen mukaisesti, mikä näistä riskiosioista parhaiten ilmentää riskien luonnetta. Näin varmistettaisiin, että samanluonteisia riskejä käsiteltäisiin vakavaraisuuslaskennassa samalla tavalla. Esimerkiksi lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen vahvistettuja eläkevastuita käsiteltäisiin henkivakuutusriskien luonteisesti.

Vahinkovakuutuksen, henkivakuutuksen ja sairausvakuutuksen riskiosioita kutsuttaisiin yhdessä vakuutusriskiosioiksi.

Pykälän 3 momentin mukaan jokaiselle riskiosiolle laskettaisiin pääomavaatimus. Solvensi II -direktiivin mukaan nämä erilliset pääomavaatimukset yhdistetään direktiivin liitteessä esitetyllä kaavalla

$$\sqrt{\sum_{ij} \text{Corr}_{ij} \text{SCR}_i \text{SCR}_j}$$

missä SCR_i ja SCR_j tarkoittavat vahinkovakuutus-, henkivakuutus-, sairausvakuutus-, markkina- ja vastapuoliriskiosoiden pääomavaatimuksia ja CORR_{ij} on eri osioiden välinen korrelaatio. Komission asetuksen artiklan 87 mukaan perusvakavaraisuusvaatimus saadaan lisäämällä aineettomien hyödykkeiden pääomavaatimus näin saatuun tulokseen.

Direktiivin 104 artiklan 3 kohdan nojalla kunkin riskimoduulin pääomavaatimukset

sekä korrelaatiokertoimet, joita käytetään yhdistettäessä riskimoduuleita, antavat yhdessä tulokseksi kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksen.

Direktiivin 104 artiklan 4 kohdan nojalla kaikki riskimoduulit on kalibroitava käyttämällä value-at-risk -arvoa, joka on laskettu 99,5 prosentin todennäköisyydellä yhden vuoden ajanjaksolle. Kunkin riskimoduulin muotoilussa otetaan tarvittaessa huomioon hajautusvaikutukset.

Direktiivin 104 artiklan 5 kohdan mukaan kaikkien vakuutusyhtiöiden on käytettävä samaa riskimoduulien muotoilua ja spesifikaatioita sekä perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen että yksinkertaistettujen laskelmien osalta.

Direktiivin 104 artiklan 6 kohdan mukaan tarvittaessa voidaan käyttää maantieteellisiä erittelyjä, kun on kyse katastrofeihin liittyvistä riskeistä, henkivakuutus-, vahinkovakuutus- ja sairausvakuutusriskimoduulien laskennassa.

Pykälän 4 momentissa olisi aineellinen viittaus direktiivin liitteeseen ja informatiivinen viittaus komission asetuksella annettaviin täydentäviin säännöksiin. Perusvakavaraisuusvaatimuksen laskennasta, vakuutusvelvoitteiden sijoittamisesta riskiosioihin ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään tarkemmin Solvenssi II direktiivin liitteessä IV ja komission asetuksen I osaston V luvun 1 jaksossa. Solvenssi II -direktiivin liitettyä IV, jossa on säädetty pääomavaatimusten yhdistämisestä, sovelletaan komission asetuksen perusteella.

Komission asetuksessa säädetään aineettomia hyödykkeitä koskevan riskin pääomavaatimuksen laskennasta. Lisäksi komission asetuksessa säädetään riskien vähentämismenetelmien huomioon ottamisesta sekä käytettävistä menetelmistä ja mukautuksista, joilla otetaan huomioon rajoitettu riskien hajautusmahdollisuus, kun kyse on 12 luvun 12 §:ssä tarkoitetuista erillään pidettävistä rahastoista.

9 §. Vahinkovakuutuksen riskiosio. Pykälässä säädetäisiin vahinkovakuutuksen riskiosion laskennassa huomioon otettavista seikoista. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 105 artiklan 2 kohta.

Pykälän 1 momentin mukaan vahinkovakuutuksen riskiosiossa otettaisiin huomioon vakuutusyhtiön tulokseen sisältyvä epävarmuus, joka liittyy olemassa oleviin vakuutusvelvoitteisiin. Vakavaraisuuspääomavaatimus perustuu yhden vuoden ajanjaksoon, minkä vuoksi olisi otettava huomioon myös seuraavan 12 kuukauden kuluessa odotettavissa olevaan uuteen vakuutusliiketoimintaan liittyvä epävarmuus.

Pykälän 2 momentin mukaisesti vahinkovakuutuksen riskiosiossa otettaisiin huomioon ainakin vahinkovakuutusvelvoitteisiin liittyvä tappioriski ja 10 luvun mukaisen vastuvelan arvon epäedullisen muutoksen riskisuhteessa sopimusten soveltamisalaan kuuluihin riskeihin ja liiketoimintaprosesseihin.

Momentin 1 ja 2 kohdassa täsmennettäisiin vahinkovakuutuksen alariskiosioiden sisältöä. Momentin 1 kohdan mukainen vakuutusmaksu- ja vastuuelkariski liittyisi vakuutus tapahtumien ajankohdissa, tiheydessä ja korvaustason suuruudessa sekä korvausten maksamisen ajankohdissa ja määrissä tapahtuviin heilahteluihin. Momentin 2 kohdan mukainen katastrofiriski liittyisi äärimmäisiin tai poikkeuksellisiin tapahtumiin liittyvään merkittävään epävarmuuteen vakuutusmaksujen ja vastuvelan laskemisessa. Vakuutuskannan tavanomaisten heilahtelujen lisäksi vakuutusyhtiöiden olisi varauduttava luonnonilmiöistä tai ihmisen aiheuttamista syistä johtuviin katastrofeihin. Ne voivat aiheuttaa kerralla suuren vahingon tai suuren määrän vakuutus tapahtumia. Vakuutusalan tilastojen perusteella näitä riskejä ei välttämättä kyetä riittävästi ottamaan huomioon vakuutusmaksujen tai vastuvelan laskennassa, vaan niihin on varauduttava erikseen pääomalla. Katastrofiriskien laskennassa voidaan tarvittaessa käyttää maantieteellisiä erittelyjä. Komission asetuksen perusteella myös raukeamisriski on huomioitava. Komission asetuksella voidaan säätää muistakin huomioon otettavista tekijöistä.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osioihin, joissa annetaan täydentäviä säännöksiä vahinkovakuutuksen riskiosioon ja sen alariskiosioihin liittyen. Vahinkovakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääoma-

vaatimusten yhdistämisestä säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 2 jaksossa, 114—135 artikloissa.

10 §. Henkivakuutuksen riskiosio. Pykälässä säädettäisiin henkivakuutuksen riskiosion laskennassa huomioon otettavista seikoista. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 105 artiklan 3 kohta.

Henkivakuutuksen riskiosiossa otettaisiin huomioon henkivakuutusvelvoitteisiin liittyvä riski suhteessa sopimusten soveltamisalaan kuuluviin riskeihin ja liiketoimintaprosesseihin. Tämä koskisi henkivakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvää tappioriskiä ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riskiä. Tappio- ja muutusriski voisivat olla seurausta yhden tai useamman pykälässä lueteltavan tekijän tason, kehityssuunnan tai vaihtelun muutoksista. Komission asetuksella voidaan tekijöitä vielä lisätä.

Pykälän 1 momentin 1—7 kohdassa täsmennettäisiin alariskiosioiden sisältöä. Momentin 1 kohdassa säädettäisiin kuolevuusriskin huomioon ottamisesta siltä osin kuin kuolevuuden lisääntyminen johtaa vastuuvelan kasvuun. Tätä riskiä liittyy esimerkiksi kuolemanvaravakuutuksiin.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin pitkäikäisyysriskin huomioon ottamisesta siltä osin kuin eliniän piteneminen johtaa vastuuvelan kasvuun. Tätä riskiä liittyy esimerkiksi eläkevakuutuksiin. Momentin 3 kohdassa säädettäisiin työkyvyttömyys-, sairastuvuus- ja sairastavuusriskin huomioon ottamisesta. Momentin 4 kohdassa säädettäisiin henkivakuutussojmusten hoidosta aiheutuviin kuluihin liittyvistä riskeistä. Henkivakuutukset ovat pitkäaikaisia, joten vakuutusriskien lisäksi olisi otettava huomioon se, että vakuutusten hoitoon liittyvät kulut voivat tulevaisuudessa poiketa ennustetusta. Momentin 5 kohdassa säädettäisiin riskeistä, jotka liittyvät siihen, että eläkkeisiin mahdollisesti tehdään muutoksia oikeudellisen ympäristön tai vakuutetun henkilön terveydentilan muutosten seurauksena. Lainsäädännön muutokset saattavat vaikuttaa eläkevastuusiin niiden määrää kasvattavasti. Tällä on merkitystä etenkin ryhmäläkkeiden sekä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen eläkkeiden kohdalla. Momentin

6 kohta koskisi vakuutusten raukeamisesta, irtisanomisesta, uusimisesta ja takaisinostamisesta johtuvaa riskiä. Vakuutusyhtiöiden tuotteet sisältävät monesti asiakkaille annettuja oikeuksia. Näitä ovat esimerkiksi mahdollisuus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen kesken vakuutuskauden, nostaa vakuutussäästöt ennaikaisesti ja jatkaa vakuutuskautta ilman uutta terveystietoa. Näiden riskejä arvioitaessa olisi otettava huomioon myös asiakkaiden käyttäytymisessä tapahtuvat muutokset. Momentin 7 kohdassa säädettäisiin henkivakuutuksen katastrofiriskistä eli äärimmäisiin ja poikkeuksellisiin tapahtumiin liittyvästä merkittävästä epävarmuudesta vakuutusmaksujen ja vastuuvelan määrittelyssä. Katastrofiriskien laskennassa voidaan tarvittaessa käyttää maantieteellisiä erittelyjä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osioihin, joissa annetaan täydentäviä säännöksiä. Henkivakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 3 jaksossa, 136—143 artikloissa.

11 §. Sairausvakuutuksen riskiosio. Pykälässä säädettäisiin sairausvakuutuksen riskiosion laskennassa huomioon otettavista seikoista. Pykälässä pantaisiin täytäntöön direktiivin 105 artiklan 4 kohta.

Pykälän 1 momentin mukaan sairausvakuutuksen riskiosiossa otettaisiin huomioon ainakin sairausvakuutusvelvoitteisiin liittyvä riski, joka johtuu sekä sopimusten soveltamisalaan kuuluvista riskeistä että liiketoimintaprosesseista. Näin olisi tehtävä riippumatta siitä, harjoittaako vakuutusyhtiö sairausvakuutustoimintaa samalla tavalla kuin henkivakuutustoimintaa. Tämä koskisi sairausvakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvää tappioriskiä ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riskiä, joka on seurausta yhdestä tai useammasta 1—3 kohdassa luetellusta tekijästä. Komission asetuksella voidaan tekijöitä vielä lisätä.

Momentin 1—3 kohdassa täsmennettäisiin riskiosion sisältöä. Momentin 1 kohdassa mainittaisiin vakuutussojmusten hoidosta aiheutuvien kulujen tasossa, kehityssuunnas-

sa ja vaihtelussa tapahtuvat muutokset. Sairausvakuutus voi olla luonteeltaan pitkäaikaisista, minkä vuoksi kulurakenteeseen liittyvät riskit olisi otettava huomioon. Momentin 2 kohdassa mainittaisiin vakuutustapahtumien ajankohdissa, tiheydessä ja vakavuudessa sekä korvausten maksamisen ajankohdissa ja määrissä tapahtuvat heilahtelut. Momentin 3 kohdassa mainittaisiin laajoissa epidemioissa ja muissa ääriolosuhteissa esiintyvään vakuutustapahtumien poikkeukselliseen kasaantumiseen liittyvä merkittävä epävarmuus vakuutusmaksujen ja vastuuelan laskennassa eli katastrofiriski. Epidemiariski liittyy olennaisesti sairausvakuutukseen. Katastrofiriskien laskennassa voidaan tarvittaessa käyttää maantieteellisiä erittelyjä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osiin, joissa annetaan täydentäviä säännöksiä. Sairausvakuutuksen alariskiosioista, pääomavaatimuksista, pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 4 jaksossa, 144—163 artikloissa.

12 §. Markkinariskiosio. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi markkinariskiosioista. Markkinariskiosiossa otettaisiin huomioon rahoitusvälineiden hintoja ja rakennetta koskevien muutosten vaikutus vakuutusyhtiön varojen ja velkojen arvoihin. Varojen osalta vaikutukset ovat useimmiten suoria: vakuutusyhtiön varojen arvot muuttuvat markkinoilla. Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin kytettyjen rahoitusvälineiden arvonmuutokset vaikuttavat suoraan sijoitussidonnaisten henkivakuutusten vastuuelkaan. Muu vastuuelka on sekä henki- että vahinkovakuutuksessa sidoksissa rahoitusvälineisiin korkojen muutosten kautta. Pykälän 1 ja 2 momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 105 artiklan 5 kohta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että markkinariskiosiossa on otettava huomioon riski, joka liittyy vakuutusyhtiön varojen ja velkojen arvoihin vaikuttavien rahoitusvälineiden markkinahintojen tasoon ja vaihteluun. Vakuutusyhtiön olisi otettava huomioon myös varojen ja velkojen rakenteellinen yhteensopimattomuus erityisesti varojen ja velkojen kestoajan eli varojen keskimääräi-

sen takaisinmaksuajan ja velkojen keskimääräisen erääntymisen eli duraation osalta. Momenttia koskevat tarkemmat säännökset siitä, miten eri riskityyppien keskinäinen riippuvuus otetaan huomioon, annetaan komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 1 alajaksossa, 164 artiklassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin siitä, mitä varoihin, velkoihin ja rahoitusvälineisiin liittyviä tekijöitä vakuutusyhtiön olisi ainakin otettava huomioon. Momentin 1 kohdassa säädettäisiin korkoriskistä. Markkinaehtoisessa vakavaraisuuslaskennassa korkokäyrän muutokset ja korkojen vaihtelu muuttavat rahoitusvälineiden, joiden tuoton kertyminen on sidoksissa ajan kulumiseen, arvoa sekä diskontatun vastuuelan arvoa. Vastuuelan ja vakuutusyhtiön varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden kestoajojen erot kasvattavat pääomavaatimusta. Tarkemmat säännökset korkoriskin huomioon ottamisesta annetaan komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 2 alajaksossa, 165—167 artikloissa.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin osakeriskistä. Osakeriskiin liittyvät sijoitusten markkinahintojen muutokset. Tällaisen vaihtelun huomioon ottamisesta säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 3 alajaksossa.

Standardikaavan mukaan laskettuun osakeriskialamoduuliin sisällytetään osakepääomavaatimusta koskeva symmetrinen korjaus, josta säädetään direktiivin 106 artiklassa. Symmetrisellä korjauksella pyritään alentamaan pääomavaatimusta hintojen laskiessa ja korottamaan sitä hintojen noustessa painotetun keskiarvonsa ympärillä. Hintojen muutosta seurataan Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ilmoittamalla indekseillä tai indekseillä. Tavoitteena on, että vakuutusyhtiöt eivät nopeasti joutuisi myymään liikaa osakesijoituksiaan, ja siten voimistaisi negatiivista kehitystä markkinoilla. Symmetrinen korjaus vaimentaa hintojen muutosten vaikutusta, mutta pysyvään hintatason muutokseen korjauksella ei ole vaikutusta. Korjauksella saattaa olla suhdanteita vaimentavia vaikutuksia. Osakeindeksit eivät kuitenkaan välttämättä kuvasta vallitsevaa suhdannetilannetta, sillä osakehinnat voivat nousta, vaikka talous olisi taantumassa. Osakehinto-

jen voidaan kuitenkin katsoa kuvastavan sijoittajien tulevaisuudennäkemyksiä sijoituskohteista odotetuista kassavirroista.

Symmetrisen korjauksen on perustuttava asianmukaisen osakeindeksin nykytason ja kyseisen indeksin asianmukaiselta ajalta lasketun painotetun keskiarvon funktioon. Symmetrinen korjaus ei saa johtaa siihen, että sovelletaan osakepääomavaatimusta, joka on yli 10 prosenttiyksikköä pienempi tai 10 prosenttiyksikköä suurempi kuin standardiosakepääomavaatimus. Koska komission asetuksella säädetään symmetrisestä korjauksesta kattavasti, direktiivin 106 artiklan 2 ja 3 kohtaa ei sisällytetä lakiin. Komission asetuksen 172 artiklassa säädetään osakeriskiä koskevasta symmetrisestä korjauksesta.

Komission asetuksessa säädetään myös 26 luvun 1 §:ssä määritettyjen strategisten sidosyritysten käsittelystä osakeriskin osalta. Vakuutusyhtiöllä voi olla sidosyrityksiä, joiden toimintaan se voi vaikuttaa, ja siksi strategisia sidosyrityksiä käsitellään eri tavoin.

Momentin 3 kohta koski kiinteistöriskiä. Kiinteistöriskin pääomavaatimusta tarkennetaan komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 4 alajaksossa, 174 artiklassa.

Momentin 4 kohdassa säädettäisiin korkomarginaaliriskistä riskittömän koron ylittävän koron osalta. Joukkovelkakirjoihin liittyy luottomarginaali, jonka suuruus riippuu sekä korkomarkkinoiden yleisestä kehityksestä että liikkeellelaskijan luottokelpoisuudesta. Marginaalin muutos vaikuttaa vakuutusyhtiön varoihin kuuluvien joukkovelkakirjojen markkina-arvoihin. Tarkemmat säännökset siitä, miten korkomarginaaliriski huomioidaan, annetaan komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 5 alajaksossa, 175—181 artikloissa. Yksinkertaistuksista säädetään komission asetuksen 104 ja 105 artikloissa.

Momentin 5 kohta koski valuuttariskiä. Tarkemmat säännökset siitä, miten valuuttakurssiriski huomioidaan, annetaan komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 7 alajaksossa, 188 artiklassa.

Momentin 6 kohta koski markkinariskikeskittymiä. Tätä riskiä voi syntyä sijoitusten riittämättömän hajautuksen seurauksena sekä yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijaan liittyvän suuren luottotappioriskin vuoksi. Markkinariskikeskittymien huomioon otta-

misesta säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 6 alajaksossa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osioihin, joissa annetaan täydentäviä säännöksiä. Markkinariskiosioon liittyvistä alariskiosioista, alariskiosioiden pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 5 jaksossa, 164—188 artikloissa.

13 §. Vastapuoliriskiosio. Pykälässä säädettäisiin vastapuoliriskiosioista. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 105 artiklan 6 kohta.

Pykälän 1 momentin mukaan vastapuoliriskiosiossa olisi otettava huomioon vakuutusyhtiön mahdollisesti kohdistuvat tappiot, jotka johtuvat vakuutusyhtiön vastapuolten ja velallisten odottamattomasta maksukyvyttömyydestä tai näiden luottokelpoisuuden heikkenemisestä seuraavien 12 kuukauden aikana.

Lisäksi 1 momentissa säädettäisiin siitä, mille tekijöille vastapuoliriski olisi ainakin laskettava. Vastapuoliriskiosioon olisi 1 kohdan mukaan sisällytettävä vakuutusyhtiön riskiä vähentävät sopimukset. Tällaisia ovat esimerkiksi jälleenvakuutus sopimukset, arvopaperistamiseen liittyvät sopimukset ja johdannais sopimukset. Vastapuoliriski olisi laskettava myös 2 kohdan mukaan vakuutus edustajilta oleville saamisille ja 3 kohdan mukaan luottoriskeille, joita 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu korkomarginaaliriski ei sisällä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että 1 momentissa tarkoitettuja riskejä arvioitaessa otetaan huomioon vakuutusyhtiön hallussa olevat tai sen hyväksi asetetut vakuudet ja vakuuksiin liittyvät riskit. Jokaisen vastapuolen osalta on lisäksi otettava huomioon konariskiriski riippumatta niiden sopimusvelvoitteiden oikeudellisesta muodosta, joita vastapuolella on yhtiötä kohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, joissa annetaan täydentäviä säännöksiä. Vastapuoliriskiosioon liittyvän pääomavaatimuksen laskennasta säädetään tarkemmin

komission asetuksen I osaston V luvun 6 jaksossa, 189–198 artikloissa

14 §. *Operatiivisen riskin pääomavaatimus.* Pykälässä säädettäisiin operatiiviselle riskille laskettavasta pääomavaatimuksesta. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 107 artikla.

Operatiivisille riskeille laskettaisiin 1 momentin mukaan pääomavaatimus siltä osin, kuin operatiivisia riskejä ei ole otettu huomioon 8 §:ssä tarkoitetussa perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Vakuutusyhtiöiden olisi siten tarkasteltava operatiivisia riskejä myös omana kokonaisuutenaan, jotta ne tulisivat huomioon otetuiksi kokonaisuudessaan.

Operatiivisen riskin täsmällinen mittaaminen on ongelmallista, eikä operatiivisesta riskistä ole yleensä saatavilla tilastotietoa toisin kuin vakuutus- ja sijoitusriskeistä. Operatiivisen riskin pääomavaatimus suhteutettaisiin vakuutusyhtiön toiminnan laajuuteen. Operatiivinen riski on siten kalibroitava 11 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Pykälän 2 momentti koskisi henkivakuutus sopimuksia, joissa vakuutuksenottajat kantavat sijoitusriskin. Momentissa tarkoitettujen sopimusten osalta operatiivisen riskin pääomavaatimuksen laskennassa olisi otettava huomioon kyseisistä vakuutusvelvoitteista aiheutuvien vuosittaisten kulujen määrä.

Pykälän 3 momentti koskisi muuta kuin 2 momentissa tarkoitettua vakuutustoimintaa. Tältä osin operatiivista riskiä arvioitaisiin suhteessa vakuutusmaksutuottojen ja vastuvelan määrään. Operatiivisen riskin mittaamisen epätasällisuuden vuoksi riskin suhteellista merkitystä pääomavaatimuksessa rajoitettaisiin. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi myös, että tällöin operatiivisen riskin pääomavaatimus saisi olla enintään 30 prosenttia kyseisen vakuutustoiminnan perusvakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Operatiivisen riskiin liittyvän pääomavaatimuksen laskennasta säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 8 jaksossa, 204 artiklassa.

15 §. *Vaimennusvaikutus.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tappioiden vaimennus-

vaikutuksesta. Pykälä vastaa direktiivin 108 artiklaa.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin tappioiden vaimennusvaikutus. Määritelmän mukaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon tietyt riskit, joista seuraa odottamattomia tappioita. Kuitenkin on mahdollista, että näiden tappioiden vaikutusta lieventää 10 luvun mukaisen vastuvelan tai laskennallisten verovelkojen samanaikainen väheneminen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vaimennusvaikutuksen suuruuden määrittämisestä. Ehdotuksen mukaan vaimennusvaikutuksessa otettaisiin huomioon vakuutus sopimusten tulevien lisätujen riskejä vähentävä vaikutus siltä osin, kuin vakuutusyhtiö voi osoittaa, että tällaisten etujen pienentämistä voidaan tarvittaessa hyödyntää odottamattomien tappioiden kattamisessa.

Vakavaraisuuspääomavaatimus liittyy vakuutusyhtiön kykyyn selviytyä velvoitteistaan erilaisten riskien toteutuessa. Tappioiden vaimennusvaikutusta voisi syntyä siitä, että vakuutusyhtiö voi luopua tietyssä olosuhteissa lisäeduista. Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuvelka sisältäisi myös harkinnanvaraisia lisäetuja, joihin vakuutusyhtiö ei ole lopullisesti sitoutunut mutta joiden suorittamiseen vakuutusyhtiö varautuu vakuutusyhtiön lisätujen jakamista koskevien 13 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisten tavoitteiden tai aiemmin maksettujen lisätujen perusteella. Nämä lisäedut varattaisiin vastuvelkaan parhaan arvion mukaisesti. Vakuutusyhtiö voi taloudellisia vaikeuksia kohdatessaan luopua lisätujen hyvittämisestä asiakkaille ilmoittamansa käytännön mukaisesti. Vakuutusehdot saattavat antaa vakuutusyhtiölle yksipuolisen oikeuden myös jo annettujen lisätujen peruuttamiseen.

Vakuutusyhtiöllä voi vakavaraisuuslaskennassa olla myös joihinkin omaisuuseriin liittyviä laskennallisia verovelkoja, jotka liittyvät esimerkiksi sijoitusten arvostuksiin.

Vaimennusvaikutusta voi syntyä myös siitä, että kirjanpitoon merkityistä, mutta verotuksessa vielä realisoimattomista tuotoista, joista laskennallinen verovelka muodostuu, katetaan muita kuluja, kuten tappioita tai menetyksiä, jolloin lopulliset verot jäävät taaseeseen merkittyjä laskennallisia veroja pie-

nemmiksi. Vakavaraisuuspääomavaatimusta olisi mahdollista pienentää tappioiden vaimennusvaikutuksen kautta.

Tulevien lisätujen riskejä vähentävä vaikutus ei kuitenkaan saisi olla suurempi kuin niihin liittyvien vastuuvelan ja laskennallisten verovelkojen summa. Säännös vastaa direktiivin 108 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että tulevien lisätujen arvoa epäsuotuisissa olosuhteissa on verrattava 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettun parhaan estimaatin laskennan olettusten mukaiseen arvoon.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Vaimennusvaikutuksen laskennasta säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 9 jaksossa, 205—207 artikloissa.

Standardikaavan mukauttaminen

16 §. *Riskiosion yksinkertaistettu laskeminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 109 artiklan mukaisesti riskiosioiden yksinkertaistetuista laskentamahdollisuuksista. Vakuutusyhtiöllä voi olla riskejä, jotka saadaan riittävän tarkasti mitattua standardikaavaa yksinkertaisemmalla tavalla.

Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiö voisi laskea yhden tai useamman 8 §:ssä tarkoitettun riskiosion tai alariskiosion pääomavaatimuksen komission määrittelemällä standardikaavaa yksinkertaisemmalla tavalla, jos se on perusteltua riskien laatu, eli luonne ja monimutkaisuus, sekä laajuus huomioon ottaen. Yksinkertaistettuja menetelmiä voitaisiin käyttää esimerkiksi silloin, kun vakuutusyhtiö altistuu tosiasiallisesti olennaisesti erilaiselle riskille kuin standardikaava osoittaa taikka yhtiö altistuu standardikaavan olettusten mukaiselle riskille vain hyvin vähäisessä määrin.

Komissio vahvistaa direktiivin 111 artiklan 1 kohdan mukaisesti yksinkertaistetut laskentamenetelmät ja vaatimukset, jotka yritysten on täytettävä saadakseen oikeuden käyttää mainittuja yksinkertaistuksia. Komission on direktiivin 109 artiklan 1 kohdan mukaisesti harkitessaan, mitä yksinkertaistuksia salli-

taan, arvioitava, onko kohtuutonta vaatia kaikkia yrityksiä soveltamaan standardoitua laskentaa. Jos näin on, sen tulee määritellä yksinkertaistettu menetelmä.

Direktiivin 109 artiklan toisen alakohdan mukaan yksinkertaistetut laskelmat on kalibroitava 101 artiklan 3 kohdan mukaisesti, mikä vastaa edellä tämän luvun 2 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 3 momentissa säädettyä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioihin, joissa annetaan tarkempia säännöksiä. Riskiosioiden yksinkertaistetusta laskennasta säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston III luvun 6 jaksossa ja I osaston V luvun 1 jakson 6 alajaksossa.

17 §. *Yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen vakuutusyhtiön hakemuksesta.* Pykälässä säädettäisiin vakuutusyhtiön mahdollisuudesta käyttää yhtiökohtaisia parametreja. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 104 artiklan 7 kohta.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi antaa vakuutusyhtiön hakemuksesta suostumuksensa sille, että osa vakuutusriskiosioissa käytettävistä parametreista korvataan vakuutusyhtiökohtaisilla parametreilla. Standardikaavassa on annettu vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan parametrit, jotka yleisellä tasolla sopivat kohtuullisesti vakuutusyhtiöiden tarpeisiin. Vakuutusyhtiön riskit saattavat kuitenkin poiketa niin merkittävästi standardikaavan oletuksista, että yhtiökohtaisia parametreja käyttäen saadaan parempi kuva yhtiön todellisista riskeistä.

Pykälän 2 momentin mukaan yhtiökohtaiset parametrit olisi laskettava asianmukaisista eli riittävän täydellisistä ja tarkoista yhtiön toimintaa koskevista tiedoista. Tiedot voisivat olla vakuutusyhtiön sisäisiä tietoja tai muita sellaisia tietoja, jotka välittömästi koskevat kyseisen vakuutusyhtiön toimintaa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Yhtiökohtaisten parametrien käyttämisestä säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston V luvun 12 jaksossa, 218—220 artikloissa.

18 §. *Yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta.* Py-

kälän mukaan Finanssivalvonta voisi vaatia, että vakuutusyhtiö korvaa osan vakuutusriskiosoiden laskemisessa käytettävistä parametreista yhtiökohtaisilla parametreilla, jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavan oletuksista. Vakuutusriskiosioilla tarkoitettaisiin 8 §:ssä määritellysti vahinkovakuutuksen, henkivakuutuksen ja sairausvakuutuksen riskiosioita. Tällöinkin laskelmat olisi kalibroitava 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Pykälä vastaa direktiivin 110 artiklaa.

Sisäiset mallit vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa

19 §. Sisäisen mallin soveltaminen. Pykälässä säädettäisiin sisäisen mallin käytön mahdollisuudesta vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 112 artiklan 1 ja 2 kohta ja 113 artiklan 1 kohta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vakuutusyhtiön mahdollisuudesta käyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa vakuutusyhtiön omaa sisäistä mallia standardikaavan sijasta. Ehdotuksen mukaan yhtiö voisi laskea vakavaraisuuspääomavaatimuksen käyttämällä joko kokonaista tai osittaista sisäistä mallia. Sisäisen mallin käyttäminen edellyttäisi Finanssivalvonnalle osoitettua hakemusta ja siihen annettua suostumusta. Menettelystä säädettäisiin tarkemmin 20 ja 21 §:ssä. Vakuutusyhtiön hallituksella on kokonaisvastuu yhtiön hallinnon ja riskienhallinnan järjestämisestä 6 luvun ja tämän luvun 27 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin siitä, missä laajuudessa vakuutusyhtiö voisi käyttää osittaista sisäistä mallia liiketoimintaansa. Osittaisen sisäisen mallin käyttöä voitaisiin rajata vakavaraisuuspääomavaatimuksen osatekijöitä silmällä pitäen. Mallilla voitaisiin laskea yksi tai useampi momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu vakavaraisuuspääomavaatimuksen osa. Mainituissa kohdissa viitataan perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen, operatiivisen riskiosion ja tappioiden vaimennusvaikutuksen laskentaan.

Pykälän 3 momentin mukaan osittaista sisäistä mallia voidaan soveltaa joko vakuu-

tusyhtiön koko liiketoimintaan tai merkittävään osaan siitä, mikä seuraa direktiivin 112 artiklan 2 kohdasta sekä 120 artiklan mukaisesta vaatimuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiön on osoitettava, että sisäistä mallia käytetään laajasti ja sillä on suuri merkitys yrityksen hallintojärjestelmässä.

Merkittävällä liiketoiminnan osalla tarkoitettaisiin vakuutusyhtiön yhtä tai useampaa suurta liiketoimintayksikköä. Tällä perusteella osittaista sisäistä mallia olisi mahdollista käyttää esimerkiksi tiettyyn maantieteellisesti rajattuun toimintaan.

Pykälän 4 momentti koskisi sisäisen mallin käytön edellytyksiä. Käyttö edellyttäisi momentin 1 kohdan mukaan, että sisäisen mallin soveltamisalan rajoittaminen olisi perusteltua. Hyväksyttävää ei olisi esimerkiksi osittaisen sisäisen mallin tarkoitushakuinen käyttäminen siten, että mallilla korvataan ainoastaan sellaiset riskiosiot, joille sisäinen malli tuottaa standardikaavaa alemman pääomavaatimuksen. Momentin 2 kohdan mukaan osittaisella sisäisellä mallilla lasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen olisi kuvattava vakuutusyhtiön riskejä paremmin kuin standardikaavalla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus. Momentin 3 kohdan mukaan osittainen sisäinen malli olisi suunniteltava 1—3 §:ssä säädetyn mukaiseksi, eli mallin tulisi täyttää mainituissa pykälissä säädetty edellytykset. Lisäksi osittainen sisäinen malli olisi voitava yhdistää vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavaan.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Osittaisen sisäisen mallin yhdistämisestä standardikaavaan säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston VI luvun 5 jaksossa, 239 artiklassa.

20 §. Hakemus sisäisen mallin käyttämiseksi tai muuttamiseksi. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi sisäistä mallia koskevasta hakemuksesta. Pykälässä pantaisiin täytäntöön direktiivin 112 artiklan 3 kohta ja 115 artikla sekä 116 artiklan 1 kohta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiön olisi ennalta haettava Finanssivalvonnalta suostumus sisäisen mallin käyttöön. Finanssivalvonta voisi antaa vakuutusyhtiölle suostumuksen käyttäen sisäistä mallia

koko vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen tai sen osittaiseen laskemiseen. Vakuutusyhtiön hallituksen olisi hyväksyttävä sisäisen mallin käyttöönottoa koskeva hakemus. Hallituksen olisi hyväksyttävä myös muutoshakemukset, jos vakuutusyhtiö myöhemmin muuttaisi sisäistä malliaan.

Pykälän 2 momentin mukaan hakemuksessa olisi osoitettava, että sisäinen malli täyttää 22—28 §:ssä säädetyt vaatimukset. Jos hakemus koskee osittaista sisäistä mallia, mallin olisi täytettävä mainitut vaatimukset soveltamisalansa osalta. Hakemuksen tulisi sisältää myös toimintaperiaatteet sisäisen mallin muuttamiseksi. Vakuutusyhtiön olisi jatkuvasti seurattava riskejä ja olosuhteita sekä menetelmien kehitystä ja tarvittaessa kehitettävä sisäistä malliaan.

Toimintaperiaatteissa olisi eriteltävä sisäiseen malliin tehtävät vähäiset ja merkittävät muutokset. Muutokset voivat olla esimerkiksi sisäisen mallin hallintoon, rakenteeseen, ennustetun todennäköisyysjakauman perustana oleviin laskentamenetelmiin, tietoihin, oletuksiin ja tilastoaineistoihin, mallin käyttöön ja tulosten raportointiin sekä laadunvarmistukseen liittyviä muutoksia. Muutosten luokittelussa vähäisiin ja merkittäviin muutoksiin tulisi ottaa huomioon muutosten vaikutukset. Muutokset voisivat olla merkittäviä esimerkiksi, jos vakuutusyhtiö muuttaa mallin rakennetta tai laskennan keskeisiä perusoletuksia. Vähäisiä muutoksia voisivat olla esimerkiksi joidenkin parametrien arvojen päivitykset tietyissä rajoissa uuden informaation perusteella. Vähäisten muutosten yhteisvaikutus voi kuitenkin olla niin suuri, että kyse olisi kokonaisuutena merkittävästä muutoksesta.

Pykälän 3 momentin mukaan vakuutusyhtiön olisi dokumentoitava kaikki sisäiseen malliin tehtävät muutokset. Finanssivalvonnan olisi voitava dokumentoinnin perusteella tunnistaa kaikki malliin tehdyt muutokset ja arvioida niiden vaikutukset. Vähäisten ja merkittävien muutosten erottelulla olisi merkitystä sisäisen mallin muutosmenettelyssä. Vakuutusyhtiön olisi haettava ennalta Finanssivalvonnan suostumus sisäisen mallin merkittävillä muutoksilla. Direktiivin 115 artiklan sääntelyä vastaavasti vähäisille sisäisen mallin muutoksille suostumusta ei siten

tarvitse hakea edellyttäen, että muutokset tehdään Finanssivalvonnan hyväksymiä toimintaperiaatteita noudattaen. Sisäisen mallin muuttamista koskevien toimintaperiaatteiden muutoksille vakuutusyhtiön olisi myös aina ennalta haettava Finanssivalvonnan suostumus.

21 §. *Finanssivalvonnan suostumuksen antaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan tehtävistä liittyen sisäistä mallia koskevaan hakemukseen. Pykälällä pantaisiin täytäntöön direktiivin 112 artiklan 3—5 kohta ja 113 artikla.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että Finanssivalvonnan olisi ratkaistava vakuutusyhtiön 20 §:n mukainen hakemus kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen vireilletulosta. Määräaika alkaisi kulua kuitenkin vasta, kun Finanssivalvonta on saanut vakuutusyhtiöltä täydelliset eli hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset asiakirjat ja selvitykset. Finanssivalvonnan on voitava tietojen perusteella arvioida, ovatko vakuutusyhtiön riskienhallintajärjestelmät riittävät ja täyttäväkö sisäinen malli sille säädetyt vaatimukset. Tarvittaessa Finanssivalvonnan olisi hallintolain mukaisesti pyydettävä vakuutusyhtiötä täydentämään hakemustaan ja ilmoitettava määräajan alkamisesta. Hakemus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivästystä.

Finanssivalvonnan olisi perusteltava päätöksensä hallintolain mukaisesti. Sen vuoksi lakiin ei erikseen sisällytettäisi hylkäävän päätöksen perustelemista koskevaa direktiivin 112 artiklan 6 kohtaa.

Finanssivalvonnan olisi annettava suostumuksensa sisäisen mallin käyttöönottamiselle ja muuttamiselle, jos 1 momentissa säädetyt edellytykset täytyisivät.

Edellytyksenä olisi ensinnäkin, että vakuutusyhtiön riskienhallintajärjestelmät ovat riittävät. Tämä tarkoittaisi riskien tunnistamisen, mittaamisen, valvonnan, hallinnan ja raportoinnin riittävyttä. Edellytyksenä olisi myös, että sisäinen malli täyttää 22—28 §:ssä säädetyt vaatimukset. Tämä koskisi mallia, jolla lasketaan vakavaraisuuspääomavaatimus kokonaan. Jos kyse olisi osittaisesta sisäisestä mallista, mallin olisi täytettävä mainitut vaatimukset siltä osin, kuin ne koskevat mallin rajoitettua soveltamista vakuutusyhtiössä. Osittaisen sisäisen mallin olisi täytettävä

myös 19 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset.

Pykälän 2 momentti tulisi sovellettavaksi vakuutusyhtiön hakemuksen koskiessa osittaista sisäistä mallia, jos hakemus koskee ainoastaan joitakin tietyn riskiosion alariskiosioita tai ainoastaan joitakin vakuutusyhtiön liiketoimintayksikköjä tietyn riskiosion osalta taikka osittain kumpaakin näistä. Finanssivalvonta voisi tällöin vaatia vakuutusyhtiötä toimittamaan siirtymäsuunnitelman mallin soveltamisalan laajentamiseksi. Siirtymäsuunnitelmassa olisi selvitettävä, millä tavalla vakuutusyhtiö aikoo varmistaa sen, että soveltamisalan laajennus käsittää pääosan yhtiön vakuutustoimista tietyn riskiosion osalta. Suunnitelmaa vaatimalla Finanssivalvonta voisi ohjata vakuutusyhtiötä riskien kokonaisvaltaiseen mallintamiseen ja estää osittaisen sisäisen mallin tarkoitushakuista käyttöä vakavaraisuuspääomavaatimuksen alentamiseen.

Sisäistä mallia koskevat vaatimukset

22 §. *Sisäisessä mallissa huomioon otettavat riskit.* Pykälässä säädettäisiin sisäisessä mallin laskennassa huomioon otettavista riskeistä. Pykälän 1 momentin mukaan sisäistä mallia käytettäessä vakavaraisuuspääomavaatimuksessa olisi otettava huomioon kaikki vakuutusyhtiön kohdistuvat olennaiset riskit. Huomioon olisi otettava ainakin 3 §:ssä tarkoitettavat riskit. Jos komission asetuksen perusteella on huomioon otettava 3 §:ssä mainittujen riskien lisäksi muitakin riskejä, myös nämä riskit olisi otettava asianmukaisesti huomioon sisäisessä mallissa. Säännös vastaa direktiivin 121 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

Pykälän 2 momentin nojalla vakuutusyhtiö olisi velvollinen sisäisessä mallissaan arvioimaan tarkasti taloudellisiin takuisiin ja sopimusperusteisiin optioihin liittyvät erityisriskit siltä osin kuin ne ovat olennaisia. Kyseisiin optioihin sisältyvät myös niiden omiin ja vakuutuksenottajille annetut optioihin liittyvät erityisriskit.

Optioihin liittyvien riskien arvioimista varten vakuutusyhtiön olisi otettava huomioon taloudellisten ja muiden olosuhteiden muu-

tosten vaikutukset kyseisten optioiden käyttöön. Säännös vastaa direktiivin 121 artiklan 7 kohtaa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että vakuutusyhtiön olisi sisäisessä mallissaan otettava huomioon kaikki maksut, jotka se olettaa suorittavansa vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja edunsaajille. Vaikutusta ei olisi sillä, onko maksuista sovittu sitovasti. Tällaisia suorituksia ovat lisäedut, joiden suorittamiseen vakuutusyhtiö varautuu vakuutusyhtiön lisäetujen jakamista koskevien 13 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisten tavoitteiden tai aiemmin maksettujen lisäetujen perusteella. Pykälän 3 momentti vastaa direktiivin 121 artiklan 9 kohtaa. Tätä pykälää ja 23—24 §:ää täydentäviä säännöksiä annetaan komission asetuksen I osaston VI luvun 3 jaksossa. Viittaus sisältyy jäljempänä ehdotetun 24 §:n 3 momenttiin.

23 §. *Hajautusvaikutukset, riskienvähentämismenetelmät ja johdon toimet.* Pykälässä säädettäisiin erinäisistä seikoista, joita vakuutusyhtiö voisi ottaa huomioon sisäisessä mallissa.

Pykälän 1 kohdan mukaan vakuutusyhtiö voisi ottaa sisäisessä mallissaan huomioon hajautusvaikutukset, jotka liittyvät riskiluokkien sisäisten ja eri riskiluokkien välisiin riippuvuuksiin. Riskiluokilla tarkoitettaisiin vakuutusyhtiön sisäisesti käyttämiä riskien luokitteluja. Huomioon ottaminen edellyttäisi vakuutusyhtiön osoittavan Finanssivalvonnalle, että hajautusvaikutusten mittausjärjestelmä on asianmukainen.

Pykälän 2 kohdan mukaan vakuutusyhtiö voisi ottaa sisäisessä mallissaan huomioon riskienvähentämismenetelmien vaikutukset täysimittaisesti. Tämä olisi mahdollista siltä osin, kuin sisäinen malli ilmentää asianmukaisesti luottoriskiä ja muita riskienvähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvia riskejä.

Pykälän 3 kohdan mukaan voitaisiin ottaa huomioon erityisolosuhteissa todennäköisesti toteutettavat johdon toimet ottaen huomioon niihin kuluva aika. Tämä voisi koskea esimerkiksi lisäetujen jakokäytäntöön liittyviä päätöksiä tietyissä tilanteissa.

Pykälä vastaa direktiivin 121 artiklan 5, 6 ja 8 kohtaa.

Tätä pykälää sekä 22 ja 24 §:ää täydentäviä säännöksiä annetaan komission asetuksen

I osaston VI luvun 2 jakson 2 alajaksossa. Viittaus sisältyy jäljempänä ehdotetun 24 §:n 3 momenttiin.

24 §. Laskentamenetelmien ja tietojen laatuvaatimukset. Pykälässä säädettäisiin sisäisen mallin laskentamenetelmien ja mallin perustana olevien tietojen laatuvaatimuksista.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiön sisäisen mallin keskeinen tekijä olisi yhtiön riskien todennäköisyysjakauma. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen oikeellisuus on sidoksissa tämän ennustetun todennäköisyysjakauman oikeellisuuteen. Ennustetun todennäköisyysjakauman laskentamenetelmien ei saisi olla ristiriidassa 10 luvussa säädettyjen vastuuvelan laskentamenetelmien kanssa. Laskennassa olisi käytettävä luotettavia ajantasaisia tietoja ja realistisia oletuksia sekä asianmukaisia vakuutusmatemaattisia ja tilastollisia menetelmiä. Muuten ennustetun todennäköisyysjakauman laskemiseen ei määrätä erityistä menetelmää. Vakuutusyhtiön olisi voitava tarvittaessa perustella sisäisen mallinsa perusoletusten asianmukaisuus, mistä ehdotetaan nimenomaista säännöstä 31 §:n 1 momenttiin.

Pykälän 2 momentin mukaan riskit olisi voitava luokitella ja asettaa järjestykseen sisäisellä mallilla valitusta laskentamenetelmästä riippumatta. Luokittelun ja järjestämisen tulisi olla sillä tavoin riittävää, että sisäisen mallin käyttäminen laajasti osana hallintojärjestelmää pystytään varmistamaan. Laskentamenetelmän laajalla käyttämisellä hallintojärjestelmässä tarkoitetaan, että sitä käytetään 27 §:ssä tarkoitettulla tavalla erityisesti riskienhallinnassa, päätöksentekomenetelmissä ja pääoman kohdentamisessa.

Sisäisen mallin olisi 3 momentin mukaan perustuttava tarkkoihin, riittäviin ja asianmukaisiin tietoihin sekä tilastollisiin aineistoihin. Tämä olisi tarpeen, jotta sisäinen malli tuottaisi mallinnettävien riskien pohjalta luotettavan vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Ennustetun todennäköisyysjakauman laskennassa käytettävät tilastolliset aineistot olisi päivitettävä vähintään kerran vuodessa.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin, että tätä pykälää ja 22 ja 23 §:ää täydentävistä säännöksistä säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 2 ja 3 jaksossa.

Pykälä vastaa direktiivin 121 artiklan 2 ensimmäistä ja toista alakohtaa ja 3 kohtaa, sekä 4 kohdan toista alakohtaa siltä osin, kuin se koskee riskien luokittelua ja sen riittävyyttä.

25 §. Kalibrointivaatimukset. Pykälässä säädettäisiin sisäisen mallin kalibroinnista, mitä käytetään vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen. Kalibroinnissa sisäisen mallin parametrit mitoitetaan siten, että sisäisen mallin tulokset vastaavat tavanomaisella tavalla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Pykälän 1 momentin mukaan pääsääntönä olisi, että vakavaraisuuspääomavaatimus on kalibroitava suoraan sisäisellä mallilla tuotetusta ennustetusta oman perusvarallisuuden arvonmuutosten todennäköisyysjakaumasta 2 §:n 2 momentissa säädettyä riskimittaa käyttäen. Riskimitalla viitataan säännöksessä 99,5 %:n todennäköisyyden ylittävään value-at-risk -arvoon. Sisäisessä mallissa olisi kuitenkin mahdollista käyttää muutakin kuin 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskimittaa tai ajanjaksoa. Vakuutusyhtiö voisi esimerkiksi käyttää pidempää ajanjaksoa kuin 2 §:n 2 momentissa säädetään taikka käyttää value-at-risk -mitan sijasta tail-value-at-risk -mittaa, jolla mitataan tappion määrää todennäköisyysjakauman tietyn raja-arvon ulkopuolella. Poikkeaminen edellyttäisi, että vakuutusyhtiö voi hyödyntää sisäisellä mallilla saatuja tuloksia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa, kunhan vakuutetut edut saavat 2 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavan suojan.

Pykälän 2 momentti koskisi tilannetta, jossa vakuutusyhtiö ei voi johtaa vakavaraisuuspääomavaatimusta suoraan sisäisellä mallilla tuotetusta todennäköisyysjakaumasta. Tällöin voitaisiin Finanssivalvonnan suositumuksella käyttää likimääräisiä menettelyjä, kunhan vakuutusyhtiö osoittaa vakuutettujen etujen saavan 2 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavan suojan.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Sisäisten mallien kalibroinnista säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston VI luvun 4 jaksossa, 238 artiklassa.

Pykälä vastaa direktiivin 122 artiklan 1—3 kohtaa.

26 §. Laadunvarmistus. Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oltava sisäisen mallin laadunvarmistus, jolla säännöllisesti seurataan sisäisen mallin suorituskykyä ja oletusten sopivuutta sekä verrataan sisäisen mallin antamia tuloksia kokemuseräisiin tietoihin. Laadunvarmistuksessa olisi myös arvioitava sisäisen mallin vakautta ja mallissa käytettyjen 24 §:ssä tarkoitettujen tietojen laatuvaatimusten täyttymistä sekä testattava mallilla saatavien tulosten herkkyyttä mallin keskeisten oletusten muutoksille.

Pykälän 2 momentin mukaan laadunvarmistukseen olisi kuuluttava tehokas tilastollinen laadunvarmistus, jolla vakuutusyhtiö voi osoittaa ennen kaikkea Finanssivalvonnalle sisäisellä mallilla lasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen asianmukaisuuden. Käytettävillä tilastomenetelmillä olisi testattava ennustetun todennäköisyysjakauman sopivuutta sekä tappiokehitykseen että kaikkiin todennäköisyysjakaumaan liittyviin merkittäviin uusiin tietoihin.

Pykälän 3 momentin mukaan vakuutusyhtiön olisi tarkasteltava vähintään kerran vuodessa voittojen ja tappioiden syitä ja alkuperää. Näin olisi tehtävä jokaisen merkittävän liiketoimintayksikön osalta. Syiden ja alkuperän ymmärtäminen on välttämätöntä terveen vakuutustoiminnan harjoittamiseksi. Vakuutusyhtiön olisi myös arvioitava, miten vakuutusyhtiön käyttämä sisäisen mallin riskiluokitus selittää voittojen ja tappioiden syyt ja alkuperän. Arvioinnissa on otettava huomioon vakuutusyhtiön riskiprofiili.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Voittojen ja tappioiden tarkastelua täydentävistä säännöksistä säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 6 jaksossa ja laadunvarmistusta eli validointivaatimuksia täydentävistä säännöksistä 7 jaksossa.

Pykälän 1 ja 2 momentti vastaavat direktiivin 124 artiklaa ja 3 momentti 123 artiklaa.

27 §. Sisäinen mallin käyttö osana hallintojärjestelmää. Pykälän 1 momentin mukaan sisäisen mallin olisi oltava merkittävä osa

6 luvussa tarkoitettua hallintojärjestelmää, päätöksentekoprosesseja sekä taloudellisen pääoman ja vakavaraisuuspääoman arviointi- ja kohdentamismenettelyjä. Sisäinen malli ei siten voisi olla erillinen, vain laissa edellytetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käytettävä malli, vaan se olisi kiinteä osa hallintojärjestelmää ja varsinkin riskienhallintaa. Sisäistä mallia tulisi käyttää laajasti mainittuihin tarkoituksiin. Mallia olisi käytettävä säännöllisesti sekä vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen että muuhun momentissa tarkoitettuun toimintaan.

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusyhtiön hallituksen tehtävänä olisi varmistaa, että sisäisen mallin suunnittelu ja toiminta sekä mallin vastaavuus vakuutusyhtiön riskien kanssa ovat jatkuvasti asianmukaisia. Lisäksi hallituksen olisi huolehdittava siitä, että vakuutusyhtiö ottaa käyttöönsä sisäisen mallin toiminnan varmistavat järjestelmät.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Sisäisen mallin käytöstä osana hallintojärjestelmää säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 2 jaksossa.

Pykälä vastaa direktiivin 116 artiklan toista kohtaa ja 120 artiklaa.

28 §. Sisäisen mallin kuvaus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin sisäistä mallia koskevasta kirjallisesta kuvauksesta. Vakuutusyhtiöllä olisi oltava kuvaus sisäisen mallin rakenteesta ja sen toiminnallisista yksityiskohdista. Rakenne ja yksityiskohdat olisi kuvattava kirjallisesti niin, että mallin toiminta on kuvauksen perusteella selvitetävissä.

Pykälän 1—4 kohdassa säädettäisiin tarkemmin siitä, mitä tietoja kuvauksessa on oltava. Niitä olisivat tiedot, jotka osoittavat mallin täyttävän 22—27 §:ssä säädetyt vaatimukset (1 kohta); teoriat, oletukset sekä matemaattiset ja kokemuseräiset tiedot, joille sisäinen malli rakentuu (2 kohta); olosuhteet, joissa sisäinen malli ei toimi tehokkaasti (3 kohta); ja sisäiseen malliin tehdyt muutokset (4 kohta). Nämä vaiheet sisältyvät hyvään mallinnustapaan ja mallinnusprosessiin, joka etenee kokemuseräisen tiedon ja teorian analysoinnista mallin matemaattiseen määrittelyyn ja parametrien estimointiin tai kalib-

rointiin ja lopuksi 26 §:n mukaiseen mallin laadunvarmistukseen eli validointiin. Säännös vastaa direktiivin 125 artiklaa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Sisäisten mallien dokumentoinnista säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston VI luvun 8 jaksossa.

29 §. Ulkoiset mallit ja tiedot. Vakuutusyhtiön kolmannelta taholta saaman mallin tai tiedon käyttö ei oikeuttaisi vakuutusyhtiötä poikkeamaan 22—28 §:ssä säädettyistä sisäistä mallia koskevista vaatimuksista. Tämä koskisi esimerkiksi markkinoilta saatavilla olevia riskien mallintamiseen tarkoitettuja ohjelmistoja. Säännös vastaa direktiivin 126 artiklaa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen viittaus komission asetuksen osioon, jossa annetaan tarkempia säännöksiä. Ulkoisista malleista ja tiedoista säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston VI luvun 9 jaksossa.

Valvonta

30 §. Arvio standardikaavan mukaisesta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Pykälässä ehdotetaan, että Finanssivalvonta voisi perustellusta syystä vaatia sisäistä mallia käyttävää vakuutusyhtiötä esittämään arvion standardikaavan mukaisesti lasketusta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Tämä voisi olla perusteltua esimerkiksi, jos Finanssivalvonnalla olisi syytä epäillä sisäisen mallin antaman vakavaraisuuspääomavaatimuksen olevan virheellinen tai harhaanjohtava. Pykälä vastaa direktiivin 112 artiklan 7 kohtaa.

31 §. Sisäisen mallin luotettavuus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiön on Finanssivalvonnan pyytessä esitettävä selvitys sisäisen mallinsa oletuksista. Yhtiön on pystyttävä perustelevaan selvityksensä siten, että Finanssivalvonta voi tehdä asiasta päätöksen. Säännös vastaa direktiivin 121 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan mahdollisuudesta varmistaa, että vakuutusyhtiön käyttämä sisäinen malli täyttää 25 §:ssä säädettyt kalibrointivaatimukset ja että sisäiseen malliin liittyvät määritykset

ovat yleisesti hyväksytyt markkinakäytännön mukaisia. Asian varmistamiseksi Finanssivalvonta voisi vaatia, että vakuutusyhtiö soveltaa sisäistä malliaan merkitykselliseen vertailuaineistoon ja käyttää vakuutusyhtiön sisäisten tietojen sijasta ulkoisiin tietoihin perustuvia oletuksia. Tämä olisi tarpeen, sillä pelkästään vakuutusyhtiön oman aineiston perusteella ei välttämättä ole mahdollista varmistua riittävästi sisäisen mallin toiminnasta. Säännös vastaa direktiivin 122 artiklan 4 kohtaa.

32 §. Sisäisen mallin vaatimusten noudattamatta jättäminen. Pykälässä säädettäisiin seurauksista, jos vakuutusyhtiö ei noudattaisi sisäistä mallia koskevia vaatimuksia. Pykälän 1 momentti koskisi tilanteita, joissa vakuutusyhtiön käyttämä sisäinen malli ei enää täyttäisi 22—28 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Vakuutusyhtiön olisi tällöin viipymättä esitettävä Finanssivalvonnalle suunnitelma vaatimusten täyttämiseksi kohtuullisessa ajassa. Suunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitsisi esittää, jos vakuutusyhtiö osoittaa Finanssivalvonnalle, että mainittujen vaatimusten noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen. Vaikutuksella tarkoitettaisiin vaikutusta sisäisen mallin toimintaan tai sillä saatavan vakavaraisuuspääomavaatimuksen määrään.

Pykälän 2 momentti koskee 1 momentissa tarkoitettun suunnitelman toteutuksen laiminlyöntiä. Jos vakuutusyhtiö ei toteuta suunnitelmaa, Finanssivalvonta voisi vaatia vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen tässä luvussa tarkoitettulla standardikaavalla.

Pykälä vastaa direktiivin 118 artiklaa.

33 §. Siirtyminen standardikaavan käyttöön. Pykälässä säädettäisiin mahdollisuudesta standardikaavan käyttöön, vaikka vakuutusyhtiöllä olisi lupa sisäisen mallin käyttöön. Sisäisen mallin käytön olisi normaalisti oltava pysyvää. Vakuutusyhtiö ei voisi omalla päätöksellään siirtyä käyttämään standardikaavaa, jos Finanssivalvonta on hyväksynyt vakuutusyhtiön hakemuksen sisäisen mallin käytöstä.

Vakuutusyhtiön olisi kehitettävä sisäistä malliaan, jotta se pysyy ajantasaisena. Esimerkiksi olosuhteiden muuttuessa voi kuitenkin käydä niin, ettei vakuutusyhtiö kykene muuttamaan sisäistä malliaan uusia olosuh-

teita vastaavaksi tai ettei se pysty tekemään muutoksia riittävän ripeästi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että Finanssivalvonta voisi perustellusta syystä antaa hakemuksesta luvan siihen, että vakuutusyhtiö laskee vakavaraisuuspääomavaatimuksen sisäisen mallin sijasta kokonaan tai osittain standardikaavalla. Pykälällä vastaa direktiivin 117 artiklaa.

34 §. Sisäisen mallin käyttö Finanssivalvonnan vaatimuksesta. On mahdollista, että vakuutusyhtiöön kohdistuvat riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavassa käytetyistä oletuksista. Finanssivalvonta voisi tällöin perustellulla päätöksellä vaatia, että vakuutusyhtiö käyttää kokonaista tai osittaista sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen tai sen laskennassa käytettävien riskiosioiden laskemiseen. Pykälä vastaa direktiivin 119 artiklaa.

Asetukset

35 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet. Direktiivin 300 artiklan mukaan direktiivin euromääriä tarkistetaan 31.12.2015 alkaen joka viides vuosi Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella, jos muutos on vähintään viisi prosenttia. Tarkistettu euromäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon. Pykälässä säädetään, että tämän luvun euromääriä voitaisiin muuttaa mainitun tarkistuksen johdosta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

12 luku **Oma varallisuus vakavaraisuuslaskennassa**

Voimassa oleva vakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoivaa valvontaa koskeva 12 luku ehdotetaan korvattavaksi kokonaan omaa varallisuutta vakavaraisuuslaskennassa koskevalla 12 luvulla. Luvussa ehdotetaan säädettäväksi direktiivin mukaisesti oman varallisuuden laadullisista vaatimuksista sekä määrällisistä rajoituksista.

Suomenkielisessä ehdotuksessa käytetyksi käsitteeksi on valittu oma varallisuus sen erottelukyvyn vuoksi. Kyse on taseen vastattavaa-puolen erästä, joten varallisuus-käsite

eroaa taseen vastaavaa-puolen varat-käsitteestä. Lisäksi oma varallisuus -käsitepari sisältää olennaisesti erilaisia eriä kuin osakeyhtiölainsäädännössä pääasiassa varojenjakomerkityksessä käytetty varat-käsite sekä luottolaitoslainsäädännössä käytetty omat varat -käsitepari.

Oma varallisuus ja ylijäämävarallisuus

1 §. Oma varallisuus. Pykälässä määriteltäisiin vakuutusyhtiön oma varallisuus oman perusvarallisuuden ja oman lisävarallisuuden yhteismääräksi. Oma perusvarallisuus määriteltäisiin 2 §:ssä ja oma lisävarallisuus 3 §:ssä.

Selvyyden vuoksi 2 momentissa todettaisiin, että oman varallisuuden olisi oltava jatkuvasti laadultaan ja määrältään riittävä täyttämään 11 luvussa säädetyt pääomavaatimukset.

Pykälän 3 momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen komission asetuksen I osaston IV lukuun, jossa säädetään tarkemmin oman varallisuuden määrittelystä, luokittelusta ja hyväksyttävyydestä.

Pykälä vastaa direktiivin 87 artiklaa.

2 §. Omat perusvarallisuus. Pykälässä määriteltäisiin, miten vakuutusyhtiön oma perusvarallisuus muodostuu. Omalle perusvarallisuudelle olisi tyypillistä, että se on vakuutusyhtiön hallussa ja käytettävissä tappioiden kattamiseen. Tärkeää on huomata, että oman perusvarallisuuden arvostus voi Solvenssi II -direktiivin mukaisessa taseessa poiketa siitä, miten kyseiset erät on arvostettu 9 luvussa tarkoitettussa kirjanpidon taseessa. Tämä on seurausta siitä, että oma perusvarallisuus arvostetaan direktiivin 75 artiklassa ja tämän lain 10 luvussa säädettyjen periaatteiden mukaisesti.

Pykälän 1 kohdan mukaan omaa perusvarallisuutta olisi ylijäämä, joka saataisiin, kun vakuutusyhtiön varoista vähennettäisiin vakuutusyhtiön velat ja vakuutusyhtiön omistamien omien osakkeiden arvo. Laskennassa olisi käytettävä varojen ja velkojen arvona niiden 10 luvun mukaisesti arvostettua arvoa eli markkinaehtoista arvoa.

Pykälän 2 kohdan mukaan omaan perusvarallisuuteen kuuluisivat etuoikeudeltaan muita velkoja, erityisesti vakuutusvelkojien vel-

koja, huonommat velat. Tällaisia velkoja voisivat olla esimerkiksi vakuutusyhtiölain 15 luvussa tarkoitettut pääomallinat, jos ne täyttävät jäljempänä 8 §:n 1 momentissa määritellyt luokitteluperusteet koskien oman varallisuuden erien ominaisuuksia eli pysyvää saatavuutta ja huonompaa etuoikeutta.

Komission asetuksella säädetään siitä, miten 26 luvun 1 §:ssä määriteltyjä suoria tai välillisiä omistuksia luottolaitoksissa, rahoituslaitoksissa ja sijoituspalveluyrityksissä sekä näiltä olevia huonomman etuoikeuden omaavia saamia käsitellään omaa varallisuutta määriteltäessä.

Pykälä vastaa direktiivin 88 artiklaa.

3 §. Oma lisävarallisuus. Pykälässä säädetäisiin direktiivin 89 ja 93 artiklan mukaisesti siitä, mitkä erät voisivat kuulua vakuutusyhtiön omaan lisävarallisuuteen. Pykälän 1 momentin mukaan nämä erät ovat luonteeltaan vakuutusyhtiön taseeseen kuulumattomia eriä, jotka eivät ole yhtiön hallussa mutta voidaan vaatia maksettaviksi yhtiön tappion kattamiseen lain säännösten, yhtiöjärjestyksen tai voimassa olevien sitovien sopimusten perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin eristä, jotka voisivat kuulua omaan lisävarallisuuteen. Momentin 1 kohdassa mainittaisiin osakepääoma, takuupääoma ja pohjarahasto. Nämä erät voisivat kuulua omaan lisävarallisuuteen silloin, kun niitä ei vielä olisi maksettu eikä vaadittu maksettaviksi. Käytännössä erien tulee olla sitovasti merkittyjä, jolloin merkitsijällä on oikeudellisesti sitova velvoite suorittaa maksu yhtiön vaatiessa maksusuoritusta. Momentin 2 kohdan mukaan vakuutusyhtiön hyväksi annetut remburssit ja takuut sekä 3 kohdan mukaan myös muut vakuutusyhtiön saamat oikeudellisesti sitovat sitoumukset voitaisiin lukea osaksi omaa lisävarallisuutta. Momentin 3 kohdan mukaisia muita kuin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettuja eriä voisivat olla esimerkiksi sopimukset pääomallinan saamisesta tappioiden kattamiseksi.

Pykälän 3 momentti koskisi sellaisia keskinäisiä vahinkovakuutusyhtiöitä, joiden yhtiöjärjestyksessä määrätään vakuutusyhtiölain 14 luvun 5 §:ssä säädetystä vakuutusnottajien lisämaksuvelvollisuudesta. Näissä vakuutusyhtiöissä omaan lisävarallisuuteen voisivat kuulua kaikki lisämaksut, joita va-

kuutusyhtiö voi vaatia vakuutuksenottajaosakkailta maksettavaksi seuraavien 12 kuukauden aikana.

Lisämaksut voivat muodostaa keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön merkittävän rahoituslähteen, muun muassa silloin, kun vakuutusyhtiö kärsii epäedullisista liiketoiminnan heilahteluista. Nykyisin vakuutusyhtiön määrätävissä oleva lisämaksu voidaan ottaa mukaan toimintapääomaan. Jatkossa lisämaksu voisi kuulua omaan lisävarallisuuteen.

Säännös perustuu direktiivin 89 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohtaan, jonka soveltamista ei ole rajoitettu ainoastaan keskinäisiin vahinkovakuutusyhtiöihin. Kuitenkaan vakuutusyhtiölain mukaan keskinäisillä henkivakuutusyhtiöillä ei ole vahinkovakuutusyhtiötä vastaavaa mahdollisuutta lisämaksujen vaatimiseen.

Pykälän 4 momentti koskisi omaan lisävarallisuuteen kuuluvan erän vaatimista maksettavaksi. Jos erä on maksettu tai se on vaadittu maksettavaksi, sitä olisi pidettävä yhtiön taseen varoihin kuuluvana. Koska varojen ja velkojen erotus kuuluu yhtiön omaan perusvarallisuuteen 2 §:n 1 kohdan mukaisesti, erä ei enää kuuluisi omaan lisävarallisuuteen vaan omaan perusvarallisuuteen.

4 §. Ylijäämävarallisuus. Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin ensiksi ylijäämävarallisuus. Sillä tarkoitettaisiin henkivakuutuslainsäädännöstä kertynyttä ylijäämää, joka on tarkoitettu jaettavaksi lisäetuina vakuutusnottajille, vakuutetuille ja edunsaajille, mutta jota ei vielä ole ositettu vakuutuskohteisesti. Säännös vastaa direktiivin 91 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaan ylijäämävarallisuus on kertyneitä voittoja, joita ei ole varattu lisäetujen antamiseen vakuutusnottajille ja edunsaajille. Käytännössä tällaiset voitot voivat syntyä esimerkiksi sovellettaessa sijoitusten arvostamista käypään arvoon tilinpäätöksessä. Kyse on silloin yleensä vielä verotattomista tuotoista.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin lisäksi edellytyksistä, joiden mukaan pykälässä tarkoitettun ylijäämävarallisuuden katsottaisiin kuuluvan perusvarallisuuteen eikä vastuvelkaan. Tällöin edellytettäisiin, että ylijäämävarallisuudella olisi olennaisilta osin 8 §:ssä tarkoitettut ominaisuudet eli pysyvä saatavuus

ja huonompi etuoikeus. Säännös vastaa direktiivin 91 artiklan 2 kohtaa.

Direktiivin lähtökohtana on, että kaikki asiakkaille tulevaisuudessa maksettavat suoritukset kuuluvat vastuovelkaan. Direktiivin 91 artiklan 2 kohdan mukaan ylijäämävarallisuutta, joka sallitaan kansallisessa lainsäädännössä, ei pidetä vakuutus- ja jälleenvakuutusvelkana, jos se täyttää 94 artiklan 1 kohdassa vahvistetut perusteet.

Lähtökohta Suomessa on, että kirjanpidon vastuovelkaan merkittyä ylijäämävarallisuutta vastaavat varat ovat henkivakuutusyhtiön hallussa, eli ne ovat jatkuvasti vakuutusyhtiön käytettävissä. Kirjanpidon vastuovelkaan kuuluvat, mutta Solvenssi II -taseessa ylijäämävarallisuuteen luettavat varat on tarkoitettu jaettavaksi lisäetuina, mutta niitä ei ole vielä ositettu vakuutuskohtaisesti. Tällöin yksittäisellä vakuutuksenottajalla, vakuutetulla tai vakuutuksen edunsaajalla ei voida katsoa olevan saamisoikeutta tällaiseen erään. Vaikka laskentateknisesti ylijäämävarallisuutta vastaava erä voitaisiin osittaa vakuutuskohtaisesti, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakavaraisuustilan niin edellyttäessä käyttää tätä erää vakavaraisuusvaatimusten täyttämiseen eli purkaa vastuuta tulokseen.

Suomessa tilinpäätöksen mukaisen vastuvelan laskennassa ei velvoiteta ottamaan huomioon vakuutussopimuksiin liittyviä tulevia lisäetuja, mutta yhtiö voi halutessaan varautua näihinkin vastuisiin tilinpäätöksensä, esimerkiksi tulevien lisäetujen vastuulla. Tämän tyyppiset varaukset vastuovelkaan voitaisiin direktiivin ja ehdotetun säännöksen nojalla kuitenkin katsoa 8 §:ssä säädetyin edellytyksin vakuutusyhtiön ylijäämävarallisuudeksi, jolloin kyseiset varaukset eivät kuuluisi 10 luvun mukaiseen vastuovelkaan. Ylijäämävarallisuus voisi kuulua omaan perusvarallisuuteen myös vain osittain, jos se ei kaikilta osin täyttäisi 8 §:ssä tarkoitettuja mainittuja ominaisuuksia.

Ehdotetun 2 momentin mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset perusteet, joista selviää ylijäämävarallisuuteen kuuluvien lisäetujen määräytyminen sekä se, miten ylijäämävarallisuutta voidaan käyttää 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla tappioiden kattamiseen.

Oman lisävarallisuuden hyväksyminen

5 §. *Finanssivalvonnan suostumuksen hakeminen.* Pykälän ensimmäisen virkkeen mukaan vakuutusyhtiön olisi haettava ennalta Finanssivalvonnan suostumus, jos se haluaa ottaa huomioon omaan lisävarallisuuteen kuuluvan erän oman varallisuuden määrittämisessä. Ehdotettu säännös on tarpeen siksi, että lisävarallisuuteen kuuluvat erät voivat erota toisistaan huomattavasti taloudellisilta vaikutuksiltaan tai oikeudelliselta muodoltaan.

Vakuutusyhtiö voisi hakea Finanssivalvonnan ennakkollista suostumusta lisävarallisuuteen kuuluvan erän rahalliselle määrälle. Suostumus voitaisiin hakea myös menetelmälle, jolla erän rahallinen määrä lasketaan. Kaikille erille ei välttämättä ole saatavana suoraan rahallista arvoa. Tällöin ainoa tapa olisi esittää menetelmä, jolla erän määrä lasketaan tai arvioidaan. Pykälän toisen virkkeen mukaan omaan lisävarallisuuteen kuuluvan erän rahallisen määrän olisi vastattava sitä määrää, jolla erää voidaan käyttää tappioiden kattamiseen. Määrä voi vaihdella erän oikeudellisen muodon ja perittävyuden sekä vakuutusyhtiön vastapuolen maksukyvyyn ja maksuhalukkuuden mukaan.

Omaan lisävarallisuuteen kuuluvan erän arvostamisen olisi perustuttava varovaisiin, luotettaviin ja realistisiin oletuksiin. Jos erällä olisi kiinteä nimellisarvo, erän määränä käytettäisiin nimellisarvoa erän ilmentäessä asianmukaisesti tappionkattamiskykyä.

Pykälä vastaa direktiivin 90 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

6 §. *Finanssivalvonnan suostumuksen antaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan päätöksen antamisesta 4 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyhtiön hakemukseen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin seikoista, jotka Finanssivalvonnan olisi otettava huomioon tehdessään päätöstä suostumuksen antamisesta. Finanssivalvonnan olisi annettava suostumus, jos momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Finanssivalvonta ei siten voisi käyttää tarkoituksenmukaisuusharkintaa suostumusta antaessaan. Suostumus annettaisiin vakuutusyhtiön hakemalle tai sitä alemmalle määrälle.

Finanssivalvonnan harkittavaksi tulevia seikkoja olisivat momentin 1 kohdan mukaan

vakuutusyhtiön asianomaisten vastapuolten maksukyky ja maksuhalukkuus, 2 kohdan mukaan erän perittävyys ottaen huomioon erän oikeudellinen muoto ja 3 kohdan mukaan ehdot, jotka voivat estää erän maksamisen tai maksettavaksi vaatimisen. Lisäksi momentin 4 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi otettava huomioon vakuutusyhtiöiden aikaisempien, omaan lisävarallisuuteen kuuluvia vastaavia erä koskevien maksuvaatimusten tulokset. Tässä kohdassa vakuutusyhtiöt-sana viittaa hakemuksen tehneeseen vakuutusyhtiöön ja mahdollisiin muihin samanlaisia erä maksettaviksi vaatineisiin vakuutusyhtiöihin, joiden menettelyistä Finanssivalvonnalla on tiedot. Aikaisempia tuloksia voitaisiin hyödyntää siltä osin, kuin niitä voidaan luotettavasti käyttää tulevien vaatimusten ennustettavien tulosten arvioinnissa.

Pykälän 2 momentti koski suostumuksen antamista tapauksissa, joissa vakuutusyhtiö on hakenut suostumusta oman lisävarallisuuden arvon määrittämistä koskevalle menettelmälle. Finanssivalvonnan olisi silloin päätettävä määräajasta, jonka menetelmällä laskettu rahallinen määrä on voimassa.

Pykälä vastaa direktiivin 90 artiklan 3 ja 4 kohtaa.

Oman varallisuuden laadulliset vaatimukset

7 §. Oman varallisuuden luokittelu. Pykälässä säädettäisiin oman varallisuuden luokittelusta. Vakuutusyhtiön olisi 1 momentin mukaan jaettava oman varallisuuden erät kolmeen luokkaan. Lähtökohta on, että luokittelu tehtäisiin komission asetuksen mukaisesti. Direktiivin 97 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan komission asetuksella vahvistetaan luettelo oman varallisuuden eristä ja luokittelun määräävistä ominaisuuksista. Tämän luettelon luokitus perustuu puolestaan direktiivin 94 artiklassa säädettyihin perusteisiin. Nämä tarkemmat säännökset annetaan komission asetuksen I osaston IV luvun 2 jaksossa, 69—79 artiklassa ja 82 artiklan 3 kohdassa. Direktiivin 95 artiklan toisesta kohdasta ilmenevän ajatuksen mukaisesti va-

kuutusyhtiön olisi käytettävä kyseistä luetteloa luokittelussa, jos erä sisältyy luetteloon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteesta, jossa oman varallisuuden erä ei sisälly komission asetuksella säädettävään luetteloon. Tällöin erä luokiteltaisiin 8 ja 9 §:n mukaisilla perusteilla. Näissä pykälissä säädettäisiin erien luokitteluun vaikuttavista ominaisuuksista ja pääasiallisista luokitteluperusteista. Kyseisiä pykäläitä täydentävät komission asetuksessa säädetyt vaatimukset, jotka erien tulee täyttää, jotta ne katsotaan kuuluvaksi tiettyyn luokkaan. Ehdotuksen mukaan vakuutusyhtiön olisi haettava luokitukselle ennalta Finanssivalvonnan suostumus.

Komission asetuksen 79 artiklassa säädetään tarkemmin 2 momentissa tarkoitettua Finanssivalvonnan suostumusta koskevasta menettelystä.

Pykälä vastaa direktiivin 95 artiklaa.

8 §. Oman varallisuuden luokitteluun vaikuttavat ominaisuudet. Pykälässä säädettäisiin omaan varallisuuteen kuuluvien 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen erien ominaisuuksista, jotka vaikuttavat vakuutusyhtiössä suoritettavaan erien luokitteluun. Varsinaisesta erien luokkiin jakamisesta säädettäisiin 9 §:ssä.

Pykälän 1 momentin mukaan erän luokitteluun vaikuttaisi ensinnäkin se, onko kyseessä omaan perusvarallisuuteen vai omaan lisävarallisuuteen kuuluva erä. Lisäksi erän oikeudelliset ja taloudelliset ominaisuudet vaikuttaisivat luokitteluun. Momentin 1 kohdassa säädettäisiin erän pysyvistä saatavuudesta. Erällä katsottaisiin olevan pysyvän saatavuuden ominaisuus, jos erä olisi kokonaisuudessaan käytettävissä tai se voitaisiin kokonaisuudessaan vaatia maksettavaksi tappioiden kattamiseen vakuutusyhtiön toiminnan jatkussa tai vakuutusyhtiötä purettaessa. Pysyvä saatavuus tarkoittaisi, että erän tulisi olla käytettävissä ilman ulkopuolista päätöksentekoa, merkittävää viivettä tai merkittäviä kustannuksia.

Momentin 2 kohdassa määriteltäisiin huonomman etuoikeuden ominaisuus. Erällä olisi tämä ominaisuus, jos erä kokonaisuudessaan olisi vakuutusyhtiötä purettaessa käytettävissä tappioiden kattamiseen eikä erää maksettaisi takaisin sen haltijalle, ennen kuin

kaikki muut velvoitteet olisi täytetty. Erän olisi siten kuuluttava saamisten etusijajärjestyksessä alimpaan ryhmään. Muilla velvoitteilla tarkoitettaisiin sekä vakuutuksenottajia, vakuutettuja ja korvauksensaajia että muita kohtaan olevia velvoitteita. Ominaisuuden olemassaoloa arvioitaessa olisi siten otettava huomioon sekä vakuutus sopimuksista aiheutuvat velvoitteet että muut velvoitteet.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin erien kestoajan eli duraation merkityksestä arvioitaessa sitä, missä määrin erällä on 1 momentissa tarkoitettuja ominaisuuksia tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Etenkin erien mahdollinen määräaikaisuus olisi otettava arvioinnissa huomioon. Jos erän eräpäivä on sovittu tai määrätty, erän kestoajan riittävyttä arvioitaessa olisi otettava huomioon vakuutus sopimuksista aiheutuvien velvoitteiden kesto aika. Siten tulisivat arvioitavaksi erän kesto aika verrattuna vakuutusyhtiön vakuutusvelvoitteisiin ja se, miten kauan erä on vakuutusyhtiön käytettävissä tappioiden kattamiseen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että oman varallisuuden erien arvioinnissa olisi lisäksi otettava huomioon, liittyykö erään lunastusvaatimuksia tai kannustimia lunastamiseen (1 kohta), pakollisia kiinteitä maksuja (2 kohta) tai rasitteita (3 kohta). Tällaisia olisivat esimerkiksi vakuutusyhtiön ulkopuolisen tahon oikeus vaatia vakuutusyhtiötä maksamaan erä pois tai erällä oleva lisäkorva vaatimus vakuutusyhtiön tilan heiketessä. Lunastusehdot, maksut ja rasitteet voivat vähentää erän arvoa tai sen käyttökelpoisuutta tappioiden kattamiseen.

Säännös vastaa direktiivin 93 artiklaa.

9 §. Pääasialliset luokitteluperusteet. Pykälässä säädettäisiin perusteista, joilla 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen omaan varallisuuden kuuluvat erät luokiteltaisiin luokkiin 1—3. Luokitteluperusteina käytettäisiin edellä 8 §:ssä määriteltyjä omaan varallisuuden kuuluvien erien ominaisuuksia

Pykälän 1 momentin mukaan omaan perusvarallisuuteen kuuluvat erät olisi sijoitettava parhaaseen omaan varallisuuden luokkaan eli luokkaan 1, jos niillä on olennaisilta osin pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet. Käytännössä tällaisia eräiä olisivat esimerkiksi oman pääoman erät ja nämä ominaisuudet omaava pääoma-

laina. Tasoitusmäärällä ei ole tunnettuja velkojia ja se on pysyvästi vakuutusyhtiön käytettävissä vakuutusriskien kattamiseen.

Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat erät olisi sijoitettava luokkaan 2, jos niillä on olennaisilta osin huonomman etuoikeuden ominaisuus. Tällaisen erän sijoittaminen luokkaan 2 ei siten vaatisi erältä pysyvän saatavuuden ominaisuutta.

Pykälän 2 momentin mukaan luokkaan 2 olisi sijoitettava myös omaan lisävarallisuuteen kuuluvat erät, jos niillä olisi olennaisilta osin pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin niistä oman perus- tai lisävarallisuuteen kuuluvista eristä, jotka eivät pykälän perusteella kuuluisi luokkiin 1 tai 2. Tällaiset erät sijoitettaisiin luokkaan 3.

Pykälä vastaa direktiivin 94 artiklaa.

10 §. Eräiden oman varallisuuden erien luokittelu. Pykälän 1 momenttia sovellettaisiin, jollei 7—9 §:stä muuta johdu. Käytännössä jokin momentissa tarkoitettu erä voisi olla tarpeen luokitella momentissa säädetyä alempaan luokkaan 7—9 §:ssä säädety perusteella.

Momentin 1 kohdan mukaan 6 §:ssä tarkoitettu, omaan perusvarallisuuteen kuuluva ylimäärävarallisuus sijoitettaisiin luokkaan 1. Kohta vastaa direktiivin 96 artiklan ensimmäisen kohdan 1 alakohtaa.

Momentin 2 kohta koskisi ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden luottolaitosten antamia reimbursseja ja takuita, joita riippumaton omaisuudenhoitaja hoitaa vakuutusvelkojien hyväksi. Nämä erät olisi luokiteltava luokkaan 2. Kohta vastaa direktiivin 96 artiklan ensimmäisen kohdan 2 alakohtaa.

Momentin 3 kohta koskisi sellaisia laivanvarustajien keskinäisiä vahinkovakuutusyhtiöitä, joiden maksut voivat vaihdella ja jotka vakuuttavat vain vakuutusluokista annetun lain mukaisesti vahinkovakuutusluokkiin 6, 12 ja 17 kuuluvia riskejä. Tulevat lisämaksut, joita nämä yhtiöt voivat vaatia vakuutuksenottajaosakkailta, olisi sijoitettava luokkaan 2. Säännös koskisi vain lisämaksuja, joita yhtiöt voivat vaatia maksettaviksi seuraavien 12 kuukauden aikana. Käytännössä Suomessa ei tällä hetkellä ole 3 kohdassa tarkoitettuja vakuutusyhtiöitä. Kohta vastaa

direktiivin 96 artiklan ensimmäisen kohdan 3 alakohtaa.

Pykälän 2 momentti koskisi sellaisia muita kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja tulevia lisämaksuja, joita keskinäiset vahinkovakuutusyhtiöt, joiden maksut voivat vaihdella, voivat vaatia vakuutuksenottajaosakailta maksettaviksi seuraavien 12 kuukauden aikana. Tällaiset lisämaksut olisi luokiteltava luokkaan 2. Tämä edellyttäisi kuitenkin, että lisämaksuilla olisi olennaisilta osin 8 §:ssä tarkoitettujen pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet. Käytännössä lain 14 luvun 5 §:ssä säännellyt rahoitusvälineet eivät täytä näitä ehtoja. Momentti vastaa direktiivin 96 artiklan toista kohtaa.

Oman varallisuuden hyväksyttävyyden ja luokkien määrälliset rajoitukset pääomavaatimuksia täytettäessä

11 §. *Luokkiin 1—3 sovellettavat määrälliset rajoitukset.* Pykälässä säädettäisiin siitä, missä määrin luokkien 1—3 omaan varallisuuteen kuuluvia eräitä voitaisiin käyttää pääomavaatimusten täyttämiseen.

Pykälän 1 momentti koskisi vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävien oman varallisuuden eräitä. Tällaisiksi varallisuudeksi kelpaisivat luokkaan 1 kuuluvat erät ja tietyin rajoituksin luokkiin 2 tai 3 kuuluvat erät. Direktiivin mukaan luokkaan 1 kuuluvan oman varallisuuden suhde hyväksyttävään omaan varallisuuteen on oltava enemmän kuin yksi kolmasosa. Lisäksi luokkaan 3 kuuluvan oman varallisuuden suhde hyväksyttävään omaan varallisuuteen on oltava vähemmän kuin yksi kolmasosa. Näitä vaatimuksia kuitenkin kiristetään merkittävästi komission asetuksessa, minkä

vuoksi näitä direktiivin säännöksiä ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää ehdotukseen.

Pykälän 2 momentti koskisi vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävää omaa perusvarallisuutta. Hyväksyttäväksi omaksi perusvarallisuudeksi kelpaisi luokkaan 1 kuuluva oma varallisuus ja tietyin rajoituksin luokkaan 2 kuuluvat oma perusvarallisuus. Direktiivin mukaan luokkaan 1 kuuluvan oman varallisuuden suhde hyväksyttävään omaan perusvarallisuuteen on oltava enemmän kuin puolet. Vaatimusta kuitenkin kiristetään merkittävästi komission asetuksessa, minkä vuoksi näitä direktiivin säännöksiä ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää ehdotukseen.

Pykälän 3 momentiksi ehdotetaan viittaus-säännöstä komission asetuksen osioon, jossa säädetään tarkemmin hyväksyttävän oman varallisuuden määrällisistä rajoituksista. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävien oman varallisuuden määrällisistä rajoituksista säädetään täsmällisemmin komission asetuksen I osaston IV luvun 3 jaksossa 2 alajaksossa, 82 artiklassa. Komission asetuksessa määrällisiä rajoituksia kiristetään siitä, mitä direktiivissä säädetään rajoitusten vähimmäismääräksi.

Pykälä vastaa direktiivin 98 artiklaa.

12 §. *Erillään pidettävät rahastot.* Pykälä koskisi direktiivin 99 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettuja korvausmerkittyjä rahastoja. Ne olisivat 1 momentin määritelmän mukaan sellaisia oman varallisuuden eräitä, joiden käyttö on rajoitettu ainoastaan tietyistä vastuista tai tietyistä riskeistä aiheutuvien tappioiden kattamiseen. Kyseisiä rahastoja omaan varallisuuteen hyväksyttäessä olisi otettava huomioon rahastojen siirrettävyyteen liittyvät rajoitukset.

Mainittuja rahastoja voisi olla esimerkiksi ammatillisiin lisäeläkkeisiin liittyvässä toiminnassa, jota henkivakuutusyhtiö harjoittaa lisäeläkedirektiivin mukaisesti. Suomessa henkivakuutusyhtiöille ei ole sallittu kyseisen direktiivin mukaista toiminnan harjoittamista.

Rahastojen hyväksymisestä omaan varallisuuteen säädetään tarkemmin komission asetuksen I osaston IV luvun 3 jakson 1 alajaksossa, 80 ja 81 artikloissa.

IV OSA **Henkivakuutus**13 luku **Henkivakuutus**

1 §. Henkivakuutuksen laskuperusteet. Pykälän 1 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Momentin 2 kohdassa ei kuitenkaan enää selkeyden vuoksi määriteltäisi takaisinostoarvoa nimenomaisesti henkivakuutukseen liittyen, koska samaa käsitettä käytetään 25 luvun turvaamistoimenpidesäännöksissä siten, että se kattaa henki- ja vahinkovakuutuksen.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että voimassa olevan lain säännöksen viittaus 11 ja 12 luvussa säädettyihin vakavaraisuusvaatimuksiin korjattaisiin 11 ja 12 lukuun ehdotettavien muutosten vuoksi viittaukseksi 11 luvun mukaisten pääomavaatimusten täyttämiseen. Uusia henkivakuutuksia koskevat laskuperusteet tulee laatia siten, ettei yhtiö joudu käyttämään vakuutusmaksujen sijoittamisesta saatavia tuottoja tavalla, joka vaarantaa pääomavaatimusten täyttymisen. Lisäksi pykälän 3 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

2 §. Lisäetujen kohtuusperiaate. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että voimassa olevan lain säännöksen viittaus 11 ja 12 luvussa säädettyihin vakavaraisuusvaatimuksiin korjattaisiin 11 ja 12 lukuun ehdotettavien muutosten vuoksi viittaukseksi 11 luvun mukaisten pääomavaatimusten täyttämiseen. Lisäedut on siten jatkossa mitoitettava siten, etteivät ne vaaranna pääomavaatimusten täyttymistä.

Pykälän 2 ja 3 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 4 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

13 a luku **Henki- ja vahinkovakuutus-**
toiminnan harjoittaminen sa-
massa vakuutusyhtiössä

Lain IV osaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 13 a luku, jossa säädettäisiin tarkemmin niin sanottujen komposiittiyhtiöiden toiminnan erillisyydestä. Vakuutustoimintaa koskee 1 luvun 15 §:ssä säädetty erillisysperiaate. Kuitenkin mainittuun pykälään ehdotetun

uuden määritelmän mukaan komposiittiyhtiöllä tarkoitetaan vakuutusyhtiötä, joka harjoittaa sekä henki- että vahinkovakuutustoimintaa. Erillisysperiaatteesta huolimatta henkivakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiö voi hakea toimilupaa harjoittaa samanaikaisesti myös vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 (tapaturmat ja sairaus) kuuluvaa vakuutusta. Vastaavasti vahinkovakuutusyhtiö, joka harjoittaa vain luokkiin 1 ja 2 kuuluvaa vakuutusta, voi hakea toimilupaa harjoittaa henkivakuutustoimintaa. Komposiittiyhtiön asiakas voi ostaa erilaisia vakuutustuotteita myös erikseen.

Solvenssi II -direktiivissä komposiittiyhtiöistä ja toimintojen erillisyydestä säädetään 73 ja 74 artiklassa. Henkivakuutusdirektiivit ovat sisältäneet vastaavaa sääntelyä. Erillisysperiaatteen on kuitenkin katsottu kattavan sääntelyn, eikä vakuutusyhtiölaissa ole ollut erillisiä säännöksiä komposiittiyhtiöitä koskien. Solvenssi II -direktiivi sisältää kuitenkin säännökset toimintojen vähimmäispääomavaatimuksista ja oman varallisuuden siirroista toimintojen välillä, minkä vuoksi näiltä osin on katsottu tarpeelliseksi säätää komposiittiyhtiön toimintojen erillisyydestä tarkemmin.

1 §. Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittaminen samassa vakuutusyhtiössä. Henki- ja vahinkovakuutustoiminta sisältävät toisilleen vieraita riskejä, joita ei tule sekoittaa keskenään. Tästä syystä pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että komposiittiyhtiön toiminta on järjestettävä siten, etteivät vakuutetut edut vaarannu.

Direktiivin 74 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa painotetaan erityisesti henkivakuutuksen ottajien oikeuksia. Alakohdan mukaan varsinkin henkivakuutuksen tuottojen on tultava henkivakuutuksenottajien hyväksi. Kyse on muun muassa sellaisten vakuutettujen etujen suojaamisesta, joilla on vakuutus sopimuksen perusteella oikeus ylijäämään. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten tuotot käytetään vain näiden vakuutusten hyväksi, jonka johdosta vastaavasti on katsottu, että vahinkovakuutuksen harjoittamisesta saadut tuotot ja kulut eivät olennaisesti vaikuttaisi henkivakuutustoimintaan, silloin kun molempia vakuutusmuotoja harjoitetaan samassa yhtiössä.

Tosin Suomessa vahinkovakuutus on henkivakuutusyhtiöissä tyypillisesti henkivakuutuksen liittämisestä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin komposiittiyhtiön velvollisuudesta pitää erillään henki- ja vahinkovakuutustoimintojen tuotot ja kulut. Direktiivin 74 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan kirjanpitoa on hoidettava siten, että se osoittaa erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan tuloksen lähteet. Kaikki tuotot, varsinkin vakuutusmaksut, jälleenvakuuttajien suoritukset ja sijoitustulot, ja kulut, varsinkin vakuutus-suoritukset, vakuutusteknisen vastuuvelan lisäykset, jälleenvakuutusmaksut ja vakuutus-toiminnan liikekulut, on esitettävä erikseen alkuperän mukaan. Kumpaankin toimintaan liittyvät yhteiset erät olisi vietävä kirjanpitoon valvontaviranomaisten hyväksymien jakoperusteiden mukaisesti. Nimenomainen säännös kirjanpidon erilläänpitovelvoitteesta on tarpeen, koska tämä ei seuraa suoraan vähimmäis- ja vakavaraisuuspääomavaatimuk-sia koskevasta sääntelystä.

2 §. *Nimellisen vähimmäispääomavaati-muksen laskeminen.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin komposiittiyhtiön nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen laskemisesta. Pykälän mukaan komposiittiyhtiön olisi las-kettava nimellinen vähimmäispääomavaati-mus erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan osalta. Mahdollinen jälleenvakuutus-toiminta luetaan mukaan kuhunkin toimin-taan. Säännös vastaa direktiivin 74 artiklan 2 kohtaa.

Henki- ja vahinkovakuutustoimintojen ni-mellisistä vähimmäispääomavaatimuksista voidaan laskea yksi komposiittiyhtiön vä-himmäispääomavaatimus. Tästä säädettäisiin pykälän 2 momentissa informatiivinen viitta-us komission asetukseen. Komission asetuk-sen I osaston VII luvussa säädetään tarkem-min vähimmäispääomavaatimuksen laskemi-sesta komposiittiyhtiössä.

3 §. *Nimellisen vähimmäispääomavaati-muksen täyttäminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi nimellisen vähimmäispääoma-vaatimuksen täyttämisen eriyttämisestä. Py-kälän 1 momentin mukaan komposiittiyhtiön olisi täytettävä henki- ja vahinkovakuutus-toiminnan osalta erikseen nimelliset vähim-mäispääomavaatimukset. Nimelliset vähim-

mäispääomavaatimukset täytettäisiin 12 lu-vun 11 §:n mukaisella vähimmäispääoma-vaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudella. Säännös vastaa sisällöltään direktiivin 74 artiklan 3 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Direktiivin 74 artiklan 3 kohdan toisen ala-kohdan mukaan henki- ja vahinkovakuutus-toiminta eivät saa vastata toisen toiminnan nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttämistä. Asiasta ehdotetaan nimen-omaista säännöstä pykälän 1 momentissa.

Pykälän 2 momentti sisältäisi säännöksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämi-sestä. Momentissa säädettäisiin, että vakuu-tusyhtiö voisi käyttää sekä henki- että vahin-kovakuutustoiminnan osalta nimellisen vä-himmäispääomavaatimuksen ylittävää omaa varallisuutta 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vaka-varaisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi. Tällöin edellytettäisiin, että 1 momentin mu-kaiset nimelliset vähimmäispääomavaati-mukset on täytetty. Vakuutusyhtiön olisi kui-tenkin ilmoitettava asiasta etukäteen Finans-sivalvonnalle. Pykälä vastaa sisällöltään di-rectiivin 74 artiklan 4 kohtaa.

Pykälän 3 momentissa edellytettäisiin, että vakuutusyhtiö laatisi selvityksen, jonka pe-rusteella voidaan osoittaa se oma perusvaral-lisuus, jolla täytetään vähimmäispääomavaa-timus kummankin toiminnon osalta erikseen. Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 74 ar-tiklan 6 kohdan toista alakohtaa.

4 §. *Riittämätön oman perusvarallisuuden määrä.* Pykälässä säädettäisiin tilanteesta, jossa komposiittiyhtiön oma perusvarallisuus ei olisi riittävä. Pykälä vastaa sisällöltään di-rectiivin 74 artiklan 7 kohtaa.

Jos henki- ja vahinkovakuutustoiminnan oman perusvarallisuuden määrä jomman-kumman toiminnan osalta olisi riittämätön nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi, pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi ryhdyttävä 25 luvus-sa säädettyihin valvontatoimenpiteisiin siitä huolimatta, että toisen toiminnan tulokset oli-sivat riittäviä.

Edellä 3 §:n 1 momentissa edellytetään, et-tä nimelliset vähimmäispääomavaatimukset on täytettävä erikseen henki- ja vahinkova-kuutustoiminnan osalta. Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi tässä pykäläs-

sä tarkoitettussa tilanteessa suostua siihen, että oman perusvarallisuuden erää siirretään toimintojen välillä. Siirtojen edellytyksenä olisi 1 §:n mukaisesti se, että vakuutetut edut eivät vaarannu.

V OSA **Rahoitus**

14 luku **Osake- ja takuusuusanti, optio- ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin ja takuusuuksiin sekä osake- ja takuupääoman korottaminen**

5 §. *Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaiden lisämaksu.* Pykälässä säädetään keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaan lisämaksuvelvollisuudesta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi 11 lukuun ehdotettavien muutosten vuoksi siten, että viittaus takuumäärää pienempään toimintapääomaan muutettaisiin 11 luvun 4 §:n mukaisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämiseen. Lisämaksuvelvollisuus syntyisi siten silloin, kun yhtiö ei enää täyttäisi vähimmäispääomavaatimusta.

Pykälän 2 ja 3 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Säännösten kirjoitustapaa on kuitenkin ajanmukaistettu.

15 luku **Luotonotto ja vakuuden antaminen**

1 §. *Luotonottoa koskevat yleiset säännökset.* Pykälässä säädetään vakuutusyhtiön luotonotosta. Pykälän 1 ja 4 momentit vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa muutettaisiin Vakuutusvalvontavirasto Finanssivalvonnaksi. Säännöksessä täsmennettäisiin Finanssivalvonnan määräyksenantovallan alaa siten, että määräyksiä voidaan antaa ilmoituksen antamisesta ja sen sisällöstä.

Lisäksi pykälän 3 momenttia muutettaisiin. Voimassa olevassa pykälässä on viittausvoimassa olevan lain 10 luvun 4 §:ään, jota edellä ehdotetaan muutettavaksi. Samalla nykyinen tämän pykälän 3 momentin viittaus

olisi virheellinen, jos viittausta 10 luvun 4 §:ään ei muutettaisi. Tämän pykälän 3 momentissa säilytettäisiin sisällöltään voimassa olevan sääntelyn nykytila. Vakuutusyhtiön luotonottoa koskevat säännökset koskisivat siten nykykäytäntöä vastaavasti tytäryhteisöä, jonka tehtävänä on omistaa vakuutusyhtiön puolesta joukkovelkakirjalainoja, laina- ja muita saamia, osakkeita tai muita arvopapereita taikka kiinteistöjä tai muuta vastaavaa omaisuutta. Muulla vastaavalla omaisuudella tarkoitettaisiin niitä omaisuseriä, jotka voimassa olevan lain 10 luvun 4 §:ssä on lueteltu momentissa mainittujen lisäksi.

Voimassa olevan lain 10 luvun 4 §:ssä on tarkoitettu 1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä; 2) velkasitoumuksiin perustuvia laina- ja muita saamia; 3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistusosuuksia sekä pääomalainoja ja muita sitoumuksia, joilla on huonompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla; 4) osuuksia sijoitusrahastoissa tai vaihtoehtorahastoissa; 5) kiinteistöjä, rakennuksia vuokraoikeuksineen ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia sopimukseen tai muuhun oikeustoimeen perustuvia oikeuksia, kuten vuokra- ja käyttöoikeuksia, jotka on kirjattu erityisinä oikeuksina kiinteistörekisteriin, osakkeita ja osuuksia kiinteistöyhteisöissä; sekä rakennusaikaisia saamia kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa tässä kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa katteen haltijana olevalla vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta; 6) muita arvopapereita; 7) ensi- ja jälleenvakuutustoiminnasta johtuvia saamia vakuutuksenottajilta, vakuutuksenantajilta ja vakuutusedustajilta; saatavat vakuutuksenottajilta ja vakuutusedustajilta voidaan hyväksyä vastuuvelan katteeksi vain, jos niiden erääntymisestä on kulunut enintään kolme kuukautta; 8) verotuksessa vahvistettuja verosaamia ja muita saamia valtioilta sekä muilta julkisyhteisöiltä; 9) saamia takuurahastoilta; 10) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja aineellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja; 11) rahaa ja pankkisaamia, talletuksia luottolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia; sekä 12) siirtosaamia, kuten kertyneitä korkoja, kertyneitä vuokria ja muita tulojäämiä sekä menoennakoita.

VI OSA Varojen jakaminen

16 luku Vakuutusyhtiön varojen jakaminen

5 §. Jaettava määrä. Pykälässä säädetään vakuutusyhtiön tilinpäätöksen mukaisen jakokelpoisen vapaan oman pääoman laskemisesta sekä osake- ja takuupääoman alentamisesta. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin muutos, jolla viittaukset toimintapääomaan ja takuumäärään sekä niiden vähimmäismäärään sekä vastuuvelan katteeseen korvattaisiin ehdotettua 10 ja 11 lukua vastaavaksi. Solvenssi II -sääntelyn mukaan olennaista on, että vakuutusyhtiö täyttää 11 luvussa säädetyn vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen. Tämä ei saisi vaarantua varojenjaosaa.

Vastuuvelan katteesta ei enää säädettäisi voimassa olevaa lakia vastaavasti, joten viittaus vastuuvelan katteeseen korvattaisiin 9 ja 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevien säännösten täyttämällä. Varojenjakoa ei saa vaarantaa 9 luvun mukaista kirjanpidollista vastuuvelkaa eikä 10 luvun mukaista vakavaraisuuslaskennassa käytettävää vastuuvelkaa koskevia tämän lain säännöksiä. Näitä säännöksiä on lähinnä 9 ja 10 luvussa mutta myös 6 luvun sijoittamista koskevissa uusissa säännöksissä. Vakuutusyhtiön varoja ei siten saisi jakaa, jos yhtiö ei täyttäisi 11 luvussa säädettyjä pääomavaatimuksia tai 9 taikka 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevia vaatimuksia, taikka jos tiedettäisiin tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön. Varoja ei myöskään saisi jakaa, jos tiedettäisiin tai pitäisi tietää, että varojen jakaminen aiheuttaisi yhtiön maksukyvyttömyyden tai sen, että 11 luvussa säädetyt pääomavaatimukset tai 9 taikka 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevat vaatimukset eivät enää täytyisi.

Varojen jakaminen perustuisi luvun 3 §:n mukaisesti edelleen viimeksi vahvistettuun ja tarkastettuun tilinpäätökseen, mutta varoja jaettaessa tulisi ottaa huomioon myös Solvenssi II -direktiivin mukaiset pääomavaatimukset ja niiden täyttämisen jatkuva varmistaminen.

12 §. Luottoa ja sijoittamista koskevat päätökset eräissä tapauksissa. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekninen korjaus, jossa

viittaus vakuutusyhtyrhythmittymään muutettaisiin viittaukseksi 26 luvun mukaiseen vakuutusyhtyrhythmittymään.

Pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

17 luku Osake- ja takuupääoman alentaminen ja takuupääoman takaisinmaksu

2 §. Päätöksenteko. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin tekninen korjaus, jolla viittaus vakuutusyhtiön peruspääomaan muutettaisiin viittaukseksi yhtiön perustamispääomaan ehdotetun 2 luvun 1 a §:n mukaisesti.

VII OSA Yhtiönrakenteen muuttaminen ja yhtiön purkaminen

19 luku Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §. Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto. Pykälässä säädetään sulautumissuunnitelman sisällöstä. Pykälän 1 momentin 1—3 kohta vastaavat voimassa olevaa lakia. Momentin 4 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi 10—12 luvun muutoksista johtuen teknisluonteinen korjaus. Solvenssi II -sääntelyn mukaan olennaista on, että yhtiö täyttää 11 luvussa säädetyn vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen. Vastaavasti, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, yhtiön tulisi täyttää 13 a luvussa säädetyt vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimukset. Tämä ei saisi vaarantaa yhtiön eikä komposiittiyhtiön sulautumisessa.

Vastuuvelan katteesta ei enää säädettäisi voimassa olevaa lakia vastaavasti, joten viittaus vastuuvelan katteeseen korvattaisiin 9 ja 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevien säännösten täyttämistä koskevalla vaatimuksella. Jatkossa sulautumissuunnitelmaan olisi siten sisällytettävä selvitys siitä, että vastaan-

ottavan yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskeva vaatimukset ja 11 luvussa säädettyt pääomavaatimukset. Jos vastaanottava yhtiö on komposiittiyhtiö, sen on täytettävä 13 a luvun mukaiset pääomavaatimukset. Käytännössä Finanssivalvonta on pyytänyt vakuutuskannan luovuttamisen ja jakautumisen yhteydessä yhtiöiltä eri selvityksiä, jotta liikesalaisuuksia ei paljastettaisi.

Voimassa olevassa laissa on epätarkasti edellytetty, että vastaanottava yhtiö täyttää sekä tämän lain että muun muassa työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaiset vaatimukset. Jatkossa yhtiö voisi pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa täyttää vain joko tämän lain tai työeläkevakuutusyhtiöitä koskevien lakien mukaiset vaatimukset.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentin osalta tilintarkastajan lausuntoa koskevia säännöksiä sovelletaan vakuutusyhtiölain 9 luvun vastuuelkaan, eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuelan katetta koskeviin vaatimuksiin sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuelan kattamisesta annetussa laissa säädettyihin vakavaraisuusvaatimuksiin. Tältä osin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että tilintarkastajan lausunto ei koskisi vakuutusyhtiölain 10—12 ja 13 a luvussa tarkoitettuja vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia. Tällaisesta ei säädetä tilinpäätösdirektiiveissä, tilintarkastusdirektiivissä, sulautumisdirektiiveissä eikä Solvenssi II -direktiivissä, eivätkä nämä seikat muutoin kuulu Solvenssi II -direktiivin mukaisen lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin. Näitä koskevia tietoja voi kuitenkin sisällyttää sulautumissuunnitelmaan kuuluvaan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, jolloin tilintarkastajan on annettava lausunto siltä osin. Sulautumiseen osallistuva yhtiö ja tilintarkastaja voivat myös sopia edellä tarkoitettujen seikkojen tilintarkastuksesta. Voimassa olevaa lakia vastaavasti 2 momentissa säädettäisiin lisäksi, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

20 luku Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

3 §. *Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto.* Pykälään ehdotetaan tehtäväksi vastaavat korjaukset kuin 19 luvun 3 §:ään.

21 luku Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §. *Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma.* Pykälään ehdotetaan tehtäväksi vastaavat korjaukset kuin 19 luvun 3 §:ään.

7 §. *ETA-valtioiden valvontaviranomaisten suostumus vakuutuskannan luovuttamiseen.* Voimassa olevan lain pykälän maininta vastaanottavan yhtiön toimintapääomasta korvattaisiin pääomavaatimusten täyttämällä. Korjaukset johtuvat direktiivistä ja sen perusteella 11 lukuun tehdyistä muutoksista. Lisäksi Vakuutusvalvontavirasto korvattaisiin Finanssivalvonnalla sekä ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavat viranomaiset ETA-valtioiden valvontaviranomaisella.

17 §. *Sijoittautumisoikeuden ja palvelujen vapaan tarjonnan perusteella tehtyjen vakuutusten vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle.* Pykälän 1, 3 ja 4 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevan pykälän säännöksiä.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että Finanssivalvonnan olisi hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion valvontaviranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivin mukaiset pääomavaatimukset. Pääomavaatimuksista säädetään direktiivin VI luvun 3—5 jaksossa, 87—100 ja 128 artiklassa.

Samoin pykälän 5 momentin nykyinen maininta vastaanottavan yhtiön toimintapääomasta korvattaisiin pääomavaatimusten täyttämällä. Korjaukset johtuvat direktiivistä ja sen perusteella 11 lukuun tehdyistä muutoksista.

Pykälän 6 momenttiin ehdotetaan uutta säännöstä tilanteesta, jolloin Finanssivalvonta ei saa antaa 12 §:ssä tarkoitettua suostu-

musta vakuutuskannan luovuttamiselle. Säännöksen mukaan suostumusta ei saada antaa, jos vastaanottavalta vakuutusyhtiöltä on vaadittu 25 luvun 5 §:ssä tai 6 §:ssä tarkoitettu suunnitelma. Lisäksi edellytetään, että Finanssivalvonta katsoo, että vakuutusso-
pimuksista johtuvat vakuutuksenottajien oikeudet tai jälleenvakuutusyrityksen sopimusvelvoitteet ovat uhattuina. Silloin kun Finanssivalvonta katsoo sille toimitetun suunnitelman perusteella, että vastaanottavassa yhtiössä direktiivin mukaiset pääomavaatimukset jäisivät täyttämättä kannanluovutuksen jälkeen, vakuutetut edut tai jälleenvakuutusyritysten sopimusvelvoitteet ovat uhattuina. Tällöin suostumusta kannanluovutukselle ei voida myöntää. Vastaanottavan yhtiön on siten kyettävä täyttämään direktiivin mukaiset vakavaraisuusvaatimukset kannanluovutuksen jälkeen.

Lisäksi teknisenä korjauksena pykälän kirjoitustapaa tarkennettaisiin sekä viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin Finanssivalvonnalla ja vakuutustarkastuksesta vastaavaan viranomaiseen valvontaviranomaisella.

Pykälä vastaa direktiivin 39 artiklaa ja 142 artiklan 2 kohtaa.

18 §. *Muun vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle.* Pykälän 1 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Säännöksen kirjoitustapaa tarkennettaisiin siten, että vakuutuskannan luovutus edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset kuin 17 §:n 2 momenttiin. Lisäksi pykälän 2 ja 3 momentissa Vakuutusvalvontavirasto korvattaisiin Finanssivalvonnalla ja vakuutustarkastuksesta vastaava viranomaisen valvontaviranomaisella.

19 §. *Vakuutuskannan vastaanottaminen ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä.* Pykälän 1 momentissa Vakuutusvalvontavirasto korvattaisiin Finanssivalvonnalla. Lisäksi säännöksen kirjoitustapaa tarkennettaisiin.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan selkeytettäväksi Finanssivalvonnan toimintavelvollisuuksia, kun ulkomainen ETA-valtion vakuutusyritys on aikeissa luovuttaa vakuutuskantansa suomalaiselle vakuutusyhtiöläisille tarkoitetulle vakuutusyhtiölle. Täl-

löin direktiivin 39 artiklan 5 kohdan mukaan luovuttavan yhtiön ETA-kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen on pyydettävä Finanssivalvonnalta lausunto vakuutuskannan luovutuksesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että Finanssivalvonnan on annettava vastauksensa tiedoksi luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut Finanssivalvonnalle. Jos Finanssivalvonta ei ole antanut määräajassa vastausta luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle, Finanssivalvonnan katsotaan antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen. Pykälä vastaa sisällöltään nykyistä käytäntöä sekä direktiivin 39 artiklan 5 kohtaa.

22 luku Yhtiömuodon muuttaminen

2 §. *Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi.* Pykälän 1 ja 3 momentit vastaavat voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi teknisuonteisia korjauksia liittyen ehdotettuun uuteen 10—12 lukuun. Momentissa täsmennettäisiin vakuutusyhtiön ja keskinäisten vakuutusyhtiön osalta, että ne voisivat muuttua julkiseksi yhtiöksi tai keskinäiseksi julkiseksi yhtiöksi, jos yhtiö täyttäisi tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa säädetyt pääomavaatimukset. Komposiittiyhtiön olisi täytettävä 13 a luvun mukaiset pääomavaatimukset. Lisäksi Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

Voimassa olevassa laissa on epätarkasti edellytetty, että muuttumiseen osallistuva yhtiö täyttää sekä tämän lain että muun muassa työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaiset vaatimukset. Koska yhtiö voi pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa täyttää vain joko tämän lain tai työeläkevakuutusyhtiöitä koskevien lakien mukaiset vaatimukset, momenttia ehdotetaan tältä osin tarkastettavaksi.

Lisäksi 2 momentin viimeinen lause velvollisuudesta liittyy tilintarkastajan todistus

momentissa säädettyjen vaatimusten täyttämistä ehdotetaan poistettavaksi. Tilintarkastaja ei tarkastaisi jatkossa 10 luvun vastuvelkaa eikä pääomavaatimusten täyttymistä. Näitä koskevia tietoja voi kuitenkin sisällyttää tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, jolloin ne ovat siltä osin tilintarkastuksen kohteena. Finanssivalvonta valvoo pääomavaatimusten täyttymistä.

23 luku Selvitystila ja konkurssi

Yleiset säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi 1 §:n edelle uusi väliotsikko. Koska luvussa on muuten käytetty väliotsikoita, luvun pykälien on kuultava jonkin väliotsikon alle.

1 §. Osakeyhtiölain ja konkurssilain soveltaminen. Pykälässä säädetään, milloin vakuutusyhtiön purkamiseen sovelletaan osakeyhtiölakia ja konkurssilakia. Pykälään ehdotetaan sisällöltään uutta 2 momenttia. Samalla voimassa olevan pykälän 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi ja siihen tehtäisiin jäljempänä esitettävät muutokset.

Pykälän uudistetussa 2 momentissa säädetäisiin, että osakeyhtiölain purkamissäännöksiä tulisi soveltaa myös Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa. Tällaisesta tilanteesta on kyse, kun vakuutusyhtiö on ilmoittanut jatkavansa koko vakuutuskannan luovutuksen jälkeen muuta vakuutustoimintaa, mutta uutta vakuutustoimintaa ei ole aloitettu kuuden kuukauden aikana kannanluovutuksesta. Voimassa olevan lain mukaan tällaisessa tapauksessa yhtiö jouduttaisiin valvontaan liittyvistä syistä purkamaan vakuutusyhtiölain säännösten mukaan, mitä ei voida pitää perusteltuna, koska yrityksellä on edelleen pääomaa, jota voidaan käyttää vakuutus- tai muun liiketoiminnan harjoittamiseen.

Ehdotuksen mukaan vakuutusyhtiön purkamisen tulisi tapahtua osakeyhtiölain mukaan myös 21 luvun 14 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa yhtiön päätös jatkaa muuta liiketoimintaa raukeaa. Tätä tilannetta varten voimassa olevassa laissa ei ole säännöstä, vaan osakeyhtiölain soveltamisesta ainoastaan mainitaan momentin perusteluissa (HE 13/2008 vp, s. 187—188).

Voimassa olevan lain 2 momenttia läheisesti vastaava säännös siirrettäisiin pykälän 3 momentiksi. Ehdotuksen mukaan 3 momenttia muutettaisiin voimassa olevaan 2 momenttiin näiden siten, että ehdotetussa säännöksessä viitattaisiin sekä 1 että 2 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin. Siten osakeyhtiölakia ei sovellettaisi muissa kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Muissa tilanteissa ei sovellettaisi esimerkiksi osakeyhtiölain 20 luvun 4 §:ää, jossa säädettyt sinänsä vakavat tilanteet tulevat Finanssivalvonnan tietoon. Finanssivalvonnalla puolestaan on oikeus määrätä vakuutusyhtiö selvitystilaan, siten kuin vakuutusyhtiölain 23 luvun 4 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä säädetään.

2 §. Selvitystilaan asettamisen edellytykset. Pykälässä säädetään selvitystilaan asettamisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuutusyhtiö tulisi jatkossa asettaa selvitystilaan, jos se ei täyttäisi 11 luvun 4 §:ssä säädettyä vähimmäispääomavaatimusta. Tämä vastaisi Solvenssi II -direktiivissä omaksuttua ajatusta siitä, että pääomavaatimusten täyttäminen on olennaisin vaatimus yhtiön vakavaraisuutta arvioitaessa. Vakuutusyhtiön selvitystilaan asettamisen perustana ei siten olisi tilinpäätös vaan vähimmäispääomavaatimusta koskeva laskelma. Selvitystilaan asettamisen edellytyksenä olisi lisäksi, ettei tilannetta ole korjattu 3 §:n 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa 25 luvun 6 §:ssä säädetyn lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman mukaisesti. Sama ajatus sisältyy myös voimassa olevaan lakiin mutta kohtaa muutettaisiin teknisesti johtuen 3 §:ään ehdotetuista muutoksista.

Työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan lain muutoksesta (442/2012) johtuen työeläkevakuutusyhtiöillä on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukainen oma vähimmäispääomavaatimuksensa 1.1.2013 alkaen. Kohdassa ehdotetaan siten viitattavaksi tämän vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen sanotun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman mukaisesti. Luonteeltaan muutos on lähinnä tekninen.

Pykälän 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti vastaavat voimassa olevaa lakia.

3 §. *Kokouskutsu selvitystilaan asettamisesta päättävään yhtiökokoukseen.* Pykälässä säädetään kokouskutsusta yhtiökokoukseen, joka päättää yhtiön selvitystilaan asettamisesta. Pykälän kirjoitusasua muutettaisiin vastaamaan tähän lakiin ehdotettuja ja työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin lailla (442/2012) tehtyjä muutoksia. Säännöksessä ei enää viitattaisi tilinpäätökseen, joka on laadittava yhtiön epäillessä vakavaraisuus-asemaansa, vaan tässäkin toiminnan perusteena olisivat vakavaraisuuteen liittyvät laskelmat.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti, että jos vakuutusyhtiö taikka työeläkevakuutusyhtiö olisi edellä 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti asetettava selvitystilaan, eli yhtiö ei täyttäisi vähimmäispääomavaatimusta, hallituksen olisi viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle yhden kuukauden sisällä pääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen toteamisesta. Sen sijaan säännöstä muutettaisiin siten, että Finanssivalvonnalla olisi jatkossa mahdollisuus pidentää selvitystilaan asettamisen määräaika enintään kolmella kuukaudella, jos kyseessä on vakuutusyhtiö. Voimassa olevassa laissa on säädetty Finanssivalvonnalle mahdollisuus pidentää tätä määräaika vuodella lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman toteuttamiseksi. Muutosehdotus on seurausta direktiivin 139 artiklan sääntelystä.

Ehdotetussa 25 luvun 6 §:ssä säädettäisiin lyhyen aikavälin realistisesta rahoitussuunnitelmasta, jonka tarkoituksena on, että yhtiö täyttää vähimmäispääomavaatimuksen kolmen kuukauden kuluessa pääomavaatimuksen täyttämättä jäämisestä tai sen on muutettava riskiprofiliaan siten, että vähimmäispääomavaatimus täyttyy. Lain 25 luvussa ehdotetaan muutenkin säädettäväksi pääomavaatimusten täyttämättä jäämiseen liittyvistä vakuutusyhtiön velvollisuuksista.

Myös työeläkevakuutusyhtiöitä koskien työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momenttiin sisältyy oma lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa koskeva säännös. Sen mukaan aikaa suunnitelman toteutukselle on myös kolme kuukautta, mutta Finanssivalvonta voi jatkaa sitä vielä toisella kolmella kuukaudella. Finanssivalvonta voisi

siten pidentää määräaika enintään kuudella kuukaudella.

Voimassa olevan lain yhden vuoden pidennysmahdollisuuteen verrattuna vakuutusyhtiö ja työeläkevakuutusyhtiö voidaan siten asettaa selvitystilaan nopeammin kuin nykyisin. Vakuutettujen etujen turvaamiseksi tätä voidaan pitää perusteltuna.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti kokouskutsun lähettämisestä. Momentin viittaus 11 lukuun korjattaisiin kuitenkin viittaukseksi 25 luvun 8 §:ään, jossa säädettäisiin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Samanlainen korjaus tehtäisiin myös pykälän 4 momenttiin. Samalla säännöksen kirjoitustapaa ajanmukaistettaisiin.

Lisäksi 2—4 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

4 §. *Selvitystilaan asettamisesta päättämisen.* Pykälässä säädetään yhtiökokouksen velvollisuudesta päättää selvitystilaan asettamisesta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutosta siten, että se vastaa paremmin 3 §:n muutoksia. Yhtiökokouksen olisi päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan, jos vakuutusyhtiö ei täyttäisi vähimmäispääomavaatimusta eikä tilannetta olisi korjattu yhtiökokoukseen mennessä. Samoin työeläkevakuutusyhtiö olisi tällöin asetettava selvitystilaan, mutta terminologian yhteneväisyyden vuoksi työeläkevakuutusyhtiöitä ei tässä voimassa olevaa lakia vastaavasti ole tarvetta mainita erikseen.

Pykälän 2 momentissa oleva Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

Pykälän 3 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälään ehdotetaan uutta 4 momenttia, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa 3 momentissa tarkoitettua määräyksestä sekä 26 §:ssä tarkoitettua määräajasta puutteen korjaamiseksi ja määräyksestä Patentti- ja rekisterihallitukselle, joka ylläpitää kaupparekisteriä. Säännöksessä säädettäisiin myös rekisteriviranomaisen velvollisuudesta merkitä Finanssivalvonnan ilmoitus kaupparekisteriin. Säännös perustuu kansalliseen sääntelytarpeeseen ja vastaa osittain osakeyhtiölain 20 luvun 5 §:n 2 momenttia.

VIII OSA **Valvonta**25 luku **Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta**

Finanssivalvonnan valvontatehtävät ja niihin liittyvät oikeudet

Luvun ensimmäisestä väliotsikosta ehdotetaan korjattavaksi Vakuutusvalvontavirasto Finanssivalvonnalla.

1 §. *Finanssivalvonnan valvontatehtävät.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi yleinen periaate siitä, että Finanssivalvonnan harjoittaman valvonnan olisi perustuttava tulevaisuuteen suuntautuvaan ja riskilähtöiseen lähestymistapaan. Tällä halutaan korostaa valvonnan ongelmia jo ennalta estävää luonnetta. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa, että vakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa. Tässä tarkoituksessa Finanssivalvonnan on otettava huomioon ja arvioitava vakuutusyhtiön strategioiden, prosessien sekä raportointimenettelyiden asianmukaisuus, joista säädetään direktiivin 36 artiklan 1 kohdassa ja tämän lain 6 ja 8 a luvussa sekä tämän luvun 3 §:ssä.

Lisäksi Finanssivalvonnan valvonnan tulisi olla säännöllistä. Tätä varten Finanssivalvonnan olisi vahvistettava vakuutusyhtiöittäin yhtiön toimintaa koskevien arviointien vähimmäistiheys. Lisäksi Finanssivalvonnan olisi vahvistettava, miten laajasti tietyn vakuutusyhtiön valvontaa toteutetaan. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti huomioon tulisi ottaa kunkin vakuutusyhtiön liiketoiminnan laatu ja laajuus. Säännöksessä on kyse valvonnan vähimmäisvaatimusten varmistamisesta. Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:n nojalla Finanssivalvonnalla on oikeus saada viipymättä valvonnan kannalta tarvittavat muutkin tiedot kuin mitä kunkin yhtiön osalta on sille vähintään vahvistettu toimitettavaksi. Myös komission asetuksessa todetaan, ettei asetus estä valvojaa pyytämästä vakuutusyhtiöltä muita tietoja kuin asetuksella säädetään.

Säännös vastaa direktiivin 29 artiklan 1 kohtaa ja 36 artiklan 6 kohtaa.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siinä otettaisiin paremmin huomioon

Solvensi II -direktiivin säännökset ja varsinkin 36 artikla. Direktiivistä johtuvien uusien johtoa, hallintoa ja vakavaraisuutta koskevien säännösten perusteella Finanssivalvonta valvoisi erityisesti 6 luvun mukaisten johtoa, aktuaaritoimintoa ja vastuullista vakuutusmatemaattikka sekä hallintojärjestelmää, mukaan lukien vakuutusyhtiön riski- ja vakavaraisuusarvio sekä sijoitustoiminta, sekä 10 luvun mukaisten vastuuvielkaa, 11 luvun mukaisten vähimmäis- ja vakavaraisuuspääomavaatimusten noudattamista ja mahdollisia sisäisiä malleja, ja 12 luvun mukaisen oman varallisuuden laatua ja määrää koskevien vaatimusten jatkuvaa noudattamista. Finanssivalvonnan on valvonnassaan huomioitava 1 luvun 3 b §:ssä tarkoitettujen pienten vakuutus yhtiöiden osalta, ettei niillä ole velvollisuutta noudattaa komission asetuksen tai teknisten standardien säännöksiä hallintojärjestelmän ja tietojen julkistamisen osalta.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi arvioitava vakuutusyhtiön kykyä selviytyä haitallisten tapahtumien vaikutuksista. Voimassa olevaa lakia vastaavasti Finanssivalvonta valvoisi edelleen myös vakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Pykälän ehdotettu 4 momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevaa 3 momenttia. Teknisenä korjauksena pykälän otsikosta ja momenteista ehdotetaan muutettavaksi Vakuutusvalvontavirasto Finanssivalvonnaksi.

3 §. *Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot.* Pykälässä säädetään Finanssivalvonnalle valvontatarkoituksiin annettavista keskeisistä tiedoista ja niiden esitystavasta. Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:n 1 momentin perusteella vakuutusyhtiöiden on toimitettava Finanssivalvonnalle kaikki sen valvontatehtävissään tarvitsemat tiedot ja selvitykset.

Solvensi II -direktiivin 35 artikla sisältää useita yleisluontoisia määräyksiä siitä, mitä tietoja vakuutusyhtiön tulee valvontatarkoituksiin ainakin toimittaa ja minkälaisina tiedot tulee antaa. Valvonnan kannalta tarpeellisiin tietoihin katsotaan direktiivin mukaan sisältyvän ainakin yhtiön hallintojärjestelmän, liiketoiminnan, arvostusperiaatteiden, todettujen riskien, riskienhallintajärjestelmän, pääomarakenteen, -tarpeiden ja johtamisen arvioimiseksi sekä valvontatoimenpiteiden

suorittamiseksi tarpeelliset tiedot. Tietojen on oltava täydellisiä, käytettävissä olevia, merkityksellisiä, luotettavia ja ymmärrettäviä sekä vertailtavissa aikaisemmin annettuihin tietoihin. Annettavien tietojen tulee direktiivin mukaan sisältää sisäisistä tai ulkoisista lähteistä saatuja laadullisia, määrällisiä, historiallisia, nykyisiä ja tulevaisuuteen liittyviä tekijöitä tai niiden asianmukaisia yhdistelmiä. Lisäksi 35 artiklassa on säännöksiä valvontaviranomaisen valtuuksista sekä tiedonsaannista. Valtuuksien osalta direktiivin säännökset otettaisiin huomioon tämän luvun 24 §:ssä. Tiedonsaantioikeuksia koskevat säännökset eivät aiheuta muutostarpeita; Finanssivalvonnasta annetussa laissa on jo tältä osin tarpeelliset säännökset.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että voimassa olevan lain momentti jaettaisiin kahteen osaan. Muutosta nykytilaan merkitsisi se, että momentissa ei enää määriteltäisi, että tiedot on toimitettava ennen tilintarkastuksen alkamista. Vakuutusyhtiön tilintarkastus on luonteeltaan jatkuvaa, vaikka se muodollisesti voidaankin jakaa eri tilikausiin kohdistuvaksi. Tämä ei olisi enää perusteltua myöskään siksi, että Solvenssi II -raportoinnissa tietoja joudutaan toimittamaan valvontaviranomaiselle myös muulloin. Komission asetuksessa on tietojen toimittamisen määräajoista tarkempia säännöksiä.

Momentissa viitattaisiin tietoihin, jotka koskevat 10—12 luvussa tarkoitettujen arvostusperiaatteita ja yhtiön taloudellista asemaa sekä 6 luvun säännöksiä yhtiön johdosta, hallintojärjestelmästä ja vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta ja sijoittamisesta. Direktiivissä säädetty toiminnot sisältyvät hallintojärjestelmän käsitteeseen. Näistä vähimmäistiedoista olisi käytävä ilmi liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä riskit. Finanssivalvonnalle toimitettavien tietojen olisi oltava vertailukelpoisia ja johdonmukaisia eri aikoina. Tiedot olisi esitettävä johdonmukaisessa ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Näiden edellytysten täyttämiseksi yhtiöllä tulisi olla toimintaansa nähden asianmukaiset järjestelmät, sekä riittävät menettelytavat ja kirjalliset toimintaperiaatteet, jotka hallitus on hyväksynyt. Yhtiössä tulee myös tosiasiallisesti käyttää järjestelmiä sekä noudattaa

menettelytapoja ja kirjallisia toimintaperiaatteita.

Pykälän 1 momentti vastaa direktiivin 35 artiklan 1, 2 ja 4 kohtaa. Artiklan 3 kohdan mukaan tietoihin on sisällyttävä laadulliset tai määrälliset tekijät tai niiden asianmukainen yhdistelmä; historialliset, nykyiset ja tulevaisuuteen liittyvät tekijät tai niiden asianmukainen yhdistelmä; ja sisäisistä ja ulkoisista lähteistä saatavat tiedot tai niiden asianmukainen yhdistelmä. Näiden vaatimusten on katsottu sisältyvän vaatimukseen valvonnan kannalta tarpeellisista tiedoista ja ainoastaan tarkentavan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, eikä niitä ole katsottu tarpeelliseksi panna täytäntöön kansallisen lain tasolla.

Pykälän uudessa 2 momentissa säädettäisiin riski- ja vakavaraisuusarvion tuloksien toimittamisesta Finanssivalvonnalle. Säännöksen mukaan riski- ja vakavaraisuusarvion tulokset tulisi toimittaa 1 momentissa tarkoitettujen valvontatietojen yhteydessä. Säännös perustuu direktiivin 45 artiklan 6 kohtaan. Lisäksi säädettäisiin, että vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle uusi riski- ja vakavaraisuusarvio kahden viikon kuluessa sen valmistumisesta. Riski- ja vakavaraisuusarvion on oltava hallituksen hyväksymä. Finanssivalvonta voi antaa ohjeita tietojen toimittamisesta.

Valmistelun aikana ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena eikä välttämättömänä, että riski- ja vakavaraisuusarvio olisi laadittava samaan aikaan kuin tilinpäätös ja toimintakerotus, koska riski- ja vakavaraisuusarvion laatu saattaisi heikentyä. Käytännössä riski- ja vakavaraisuusarviot laadittaneen strategia-prosessin yhteydessä, tilinpäätöskauden ulkopuolella.

Pykälän uudessa 3 momentissa säädettäisiin henkivakuutusyhtiön 9 luvun mukaista vastuuvulkaa koskevasta selvityksestä. Ehdotus vastaa voimassa olevaa lakia lukuun ottamatta sitä, että ehdotetussa säännöksessä ei enää veloitettaisi vakuutusyhtiötä toimittamaan selvitystä Finanssivalvonnalle ennen tilintarkastuksen alkamista. Vakuutusyhtiön tilintarkastus on luonteeltaan jatkuvaa, vaikka se muodollisesti voidaankin jakaa eri tilikausiin kohdistuvaksi. Tietoja joudutaan toimittamaan valvontaviranomaiselle myös muul-

loin. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset selvityksen ja tutkimuksen laatimisesta.

Pykälän 4 ja 5 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevan pykälän 2 ja 3 momenttia. Pykälän otsikossa ja momenteissa olevat viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon muutettaisiin viittauksiksi Finanssivalvontaan.

Pykälän 6 momentti sisältää informatiivisen viittauksen komission asetuksen osioihin, joissa säädetään tarkemmin muun muassa tietojen julkistamisesta ja valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen antamisesta.

4 §. Pääomavaatimuksen korottaminen. Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan valvontatehtäviin liittyvästä oikeudesta korottaa pääomavaatimusta tietyissä erityistapauksissa. Voimassa olevan lain 11 luvun 25 §:n mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus osana taloudellisen aseman tervehtymissuunnitelmaa korottaa vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta sen varmistamiseksi, että yhtiö pystyy täyttämään toimintapääomavaatimuksen tulevaisuudessa. Solvenssi II -direktiivissä korotusoikeus ei kuitenkaan enää liity tervehtymissuunnitelmaan.

Vakuutusyhtiöiden määrällisten pääomavaatimusten riittävyuden lähtökohtana on vakavaraisuuspääomavaatimus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin poikkeustilanteista, joissa Finanssivalvonta voisi korottaa vakavaraisuuspääomavaatimusta. Momentin 1 kohdan mukaan tarkoitettu poikkeuksellinen tilanne syntyisi, jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuslaskennassa noudattama standardikaava ei vastaisi yhtiön riskiprofilia ja sisäistä mallia ei olisi vaatimuksista huolimatta laadittu tai sen laatiminen ei olisi tarkoituksenmukaista taikka sisäistä mallia kehitettäisiin parhaillaan. Poikkeuksellisena tilanteena voisi momentin 2 kohdan nojalla tulla kyseeseen se, että vakuutusyhtiön noudattamassa kokonaisessa tai osittaisessa sisäisessä mallissa on huomattavia puutteita. Momentin 3 kohdan mukaan poikkeuksellinen tilanne syntyisi myös, jos vakuutusyhtiön riskiprofiili eroaa merkittävästi korjausten ja siirtymätoimenpiteiden perusoletuksista, kun vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys soveltaa vastaavuus- tai volatiliiteetikorjausta taikka va-

kuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentissa ja 12 §:n 1—6 momentissa tarkoitettuja siirtymätoimenpiteitä. Momentin 4 kohdan mukaan pääomavaatimusta voitaisiin korottaa, jos yhtiö ei täytä hallintojärjestelmälle asetettuja vaatimuksia.

Pykälän 2 momentissa annettaisiin tarkentavia säännöksiä pääomavaatimuksen korotuksen laskemisesta sekä 3 momentissa puutteiden korjaamisesta.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonta olisi velvollinen tarkistamaan vähintään kerran vuodessa, miten puutteiden korjaaminen edistyy. Pääomavaatimuksen korotus on voimassa toistaiseksi, ja sen määrä voi muuttua, jos yhtiön riskiprofiili vielä muuttuu olennaisesti. Finanssivalvonnan olisi poistettava korotus, kun vakuutusyhtiö on korjannut korotukseen johtaneet puutteet. Korotuksen ylläpitäminen ei ole tällöin enää tarpeellista.

Pykälän 5 momentissa todettaisiin, että jos vakavaraisuuspääomavaatimusta on korotettu, se korvattaisiin vakavaraisuuspääomavaatimuksella, johon on sisällytetty käyttöön otettu pääomavaatimuksen korotus. Riskimarginaalin laskennassa 1 momentin 4 kohdan nojalla määrättyä korotusta ei kuitenkaan saisi ottaa huomioon.

Olosuhteista, joissa pääomavaatimuksen korotus voidaan ottaa käyttöön, sekä pääomavaatimuksen korotuksen laskentatavoista säädetään komission asetuksen I osaston X luvussa.

Pykälä vastaa direktiivin 37 artiklan 1—5 kohtaa.

Ilmoitusvelvollisuus ja toimenpiteet pääomavaatimusten täyttämättä jäädessä

Lukuun lisättäisiin uusi väliotsikko kuvaamaan uusien 5—8 §:n sisältöä.

5 §. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi 11 luvussa määritellyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämiseen liittyvistä toimenpiteistä. Pykälän 1 momentin mukaan, jos vakuutusyhtiö ha-

vaitsee, ettei se täytä vakavaraisuuspääomavaatimusta, tai arvioi, että vakavaraisuuspääomavaatimus saattaa jäädä täyttymättä seuraavan kolmen kuukauden aikana, sen olisi ilmoitettava tästä välittömästi Finanssivalvonnalle.

Vakuutusyhtiön olisi 2 momentin mukaisesti toimitettava taloudellista asemaansa koskeva tervehdyttämissuunnitelma kahden kuukauden kuluessa vaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta Finanssivalvonnalle. Suunnitelman tulee olla toteuttamiskelpoinen. Vastaavanlainen velvollisuus suunnitelman laatimiseen sisältyy voimassa olevan lain 11 luvun 25 §:ään.

Pykälän 3 momentissa vakuutusyhtiöltä edellytettäisiin toimenpiteitä, että se täyttäisi vakavaraisuuspääomavaatimuksen, eli yhtiöllä olisi riittävästi omaa varallisuutta vaatimuksen täyttämiseksi, tai että se muuttaisi riskiprofiiliaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimuksen täyttämättä jääminen todettiin. Vakuutusyhtiö voi toteuttaa toimenpiteet omasta aloitteestaan tai Finanssivalvonta voi vaatia tarpeellisia toimenpiteitä.

Pykälän 4 momentin mukaisesti Finanssivalvonnalla olisi oikeus tarvittaessa jatkaa tätä kuuden kuukauden määräaika kolmella kuukaudella.

Pykälän 5 momentissa Finanssivalvonnalle annettaisiin oikeus pidentää määräaika 4 momentissa säädettyä pidemmällekin, jos rahoitusmarkkinoilla ilmenisi poikkeuksellisia häiriöitä. Pidennys on pituudeltaan kuitenkin enintään seitsemän vuotta. Tällöin vakuutusyhtiön olisi toimitettava Finanssivalvonnalle kolmen kuukauden välein selvitys, jossa esitettäisiin toteutetut toimenpiteet. Lisäksi selvityksessä olisi kerrottava, miten vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi tai riskiprofiilin muuttamisessa on edistytty.

Annettu lisämääräaika olisi 6 momentin mukaan peruutettava, jos selvitys osoittaisi, että näissä vaatimuksissa ei ole merkittävästi edistytty pääomavaatimuksen toteamisen ja kertomuksen toimittamisen välisenä aikana,

Komission asetuksen I osaston XI luvussa säädetään määräajan määrittämisessä huomiioon otettavista seikoista.

Pykälä vastaa direktiivin 138 artiklaa.

6 §. Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen. Pykälässä säädetäisiin 11 luvussa määritellyn vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämiseen liittyvistä toimenpiteistä. Pykälän 1 momentin mukaan, jos vakuutusyhtiö havaitsisi, ettei se täytä vähimmäispääomavaatimusta, tai arvioi, että se saattaa jäädä täyttymättä seuraavan kolmen kuukauden aikana, vakuutusyhtiön olisi ilmoitettava tästä välittömästi Finanssivalvonnalle.

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusyhtiön olisi toimitettava lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma kuukauden kuluessa vaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta Finanssivalvonnalle. Suunnitelman tulee olla toteuttamiskelpoinen. Vastaavanlainen velvollisuus suunnitelman laatimiseen sisältyy voimassa olevan lain 11 luvun 26 §:ään. Suunnitelman tarkoituksena olisi, että yhtiö täyttäisi vähimmäispääomavaatimuksen kolmen kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta, eli että sillä olisi riittävästi hyväksyttävää omaa perusvarallisuutta. Toinen vaihtoehto olisi, että yhtiö muuttaa riskiprofiiliaan samassa ajassa siten, että vähimmäispääomavaatimus täyttyy. Jos yhtiö ei täytä määräajassa uudelleen pääomavaatimusta, se olisi asetettava selvitystilaan 23 luvussa säädetyn mukaisesti.

Direktiivin mukaan komission asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmasta, mutta tällaisia säännöksiä ei tällä hetkellä sisälly komission asetukseen.

Pykälä vastaa direktiivin 139 artiklan 1 ja 2 kohtaa. Artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä säädetään jäljempänä 9 §:ssä.

7 §. Tervehdyttämisen- ja rahoitussuunnitelmassa esitettävät tiedot. Pykälässä säädetäisiin 5 §:n 2 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien vähimmäissisällöstä. Suunnitelmiin olisi tämän pykälän 1 kohdan mukaan sisällytettävä ainakin arviot yhtiön yleiskuluista ja palkkioista sekä muista hallintokustannuksista, 2 kohdan mukaan arviot tuloista ja menoista ensivakuutusliiketoiminnan sekä tulevan ja menevän jälleenvakuutuksen osalta, 3 kohdan mukaan ennuste taseen kehittymisestä, 4 kohdan mu-

kaan arviot 10 luvussa säädetyn vastuuelan, vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen tarkoitetuista varoista sekä 5 kohdan mukaan jälleenvakuutusta koskevat periaatteet.

Pykälä vastaa direktiivin 142 artiklan 1 kohtaa. Artiklan 2 kohdassa tarkoitettua Finanssivalvonnan suostumuksen antamisesta säädetään edellä 21 luvun 18 §:ssä.

8 §. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen. Pykälässä säädetään velvollisuudesta laatia tilinpäätös ja toimintakertomus tilanteessa, jossa vähimmäispääomavaatimus ei täyty. Pykälässä on säännelty myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen määräaika. Säännös ei perustu direktiiviin vaan kansalliseen sääntelyyn.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tilinpäätöksen laatimisvelvollisuus alkaisi siitä hetkestä, kun vakuutusyhtiö ei täytä vähimmäispääomavaatimusta. Näin olisi myös työeläkevakuutusyhtiöiden kohdalla. Ehdotus merkitsi muutosta voimassa olevaa lain 11 luvun 24 §:ään nähden, jossa tilinpäätöksen laatimisvelvollisuus syntyy, jos voidaan olettaa, että yhtiön vakavaraisuusarvio on heikko eikä yhtiö täytä vakavaraisuudelle asetettuja vaatimuksia.

Sääntelyn lähtökohta olisi, että vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusarvio seurataan säännöllisesti tehtävillä vakavaraisuutta koskevilla laskelmissa, ei tilinpäätöstiedoilla. Työeläkevakuutusyhtiöitä lukuun ottamatta tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot eivät siten ole olennaisia sen selvittämisessä, täyttääkö yhtiö vähimmäispääomavaatimusta koskevat vaatimukset vai ei. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tietoja tarvitaan kuitenkin vakuutusyhtiön taloudellisen tilanteen ja kokonaiskuvan, esimerkiksi tulevaisuudennäkymien, selvittämisessä. Siksi tilinpäätös ja toimintakertomus tulisi edelleen laatia. Momentin kirjoitusasu muutettaisiin siten, että tilinpäätös ja toimintakertomus tulisi antaa tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajasta käytetty yksikkömuoto on seurausta 7 luvun 2 §:stä. Jos yhtiöjärjestyksen mukaan tilintarkastajia on enemmän kuin yksi, tilinpäätös ja toimintakertomus on luonnollisesti annettava heille kaikille.

Pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 11 luvun 24 §:n 2 mo-

menttia. Vakuutusvalvontavirasto on kuitenkin muutettu Finanssivalvonnaksi.

9 §. Luovutus- ja panttauskielto. Pykälässä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus ja panttaus. Direktiivin 137 artiklan mukaisesti Finanssivalvonnan on hallinnan rajoituksesta määrätessään määritettävä omaisuus, johon toimenpiteet kohdistuvat.

Pykälään ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteisia muutoksia tähän ja työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin tehtävien vakavaraisuuslaskentaa koskevien muutosten perusteella.

Pykälän 1 momentin 1 kohtaa täsmennettäisiin siten, että vakuutusyhtiöiden osalta viittaus koskisi sekä 9 että 10 luvun säädettyjä vastuuelkaa koskevia vaatimuksia. Työeläkevakuutusyhtiöiden osalta kohdan sisältö säilyisi ennallaan. Momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin vakuutusyhtiöiden osalta 11 luvun 4 §:n ja työeläkevakuutusyhtiöiden osalta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaiseen vähimmäispääomavaatimukseen. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa voimassa olevan lain viittaukset vakuutusyhtiön toimintapääomaa koskeviin vaatimuksiin muutettaisiin koskemaan vakavaraisuuspääomavaatimusta koskevia vaatimuksia. Työeläkevakuutusyhtiöiden osalta kohdassa viitattaisiin siihen, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma alittaa työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan, mikä vastaisi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin lainmuutoksella 442/2012 tehtyjä muutoksia. Käytännössä Finanssivalvonta voisi puuttua vakavaraisuuden heikkenemiseen luovutus- ja panttauskieltoin aikaisemmassa vaiheessa kuin nykyään.

Pykälän viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon muutettaisiin Finanssivalvonnaksi ja vakuutustarkastuksesta vastaaviin viranomaisiin valvontaviranomaiseksi. Pykälän kirjoitustapaa tarkistettaisiin, mutta pykälä vastaa muutoin sisällöltään voimassa olevan lain 25 luvun 9 §:ää sekä direktiivin 137 artiklaa, 138 artiklan 5 kohtaa ja 139 artiklan 3 kohtaa.

13 §. Luovutus- ja panttauskiellon vaikutukset vakuutusyhtiön toimintaan. Pykälän

1 ja 3 momentti vastaavat voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin teknisluonteinen korjaus. Yhtiön toimintapääoman ja toimintapääoman vähimmäismäärän erotus muutettaisiin vastaamaan 11 ja 12 lukuun tehtyjä muutoksia. Vastaisuudessa liiketoimeen, jonka arvo olisi suurempi kuin 1 000 000 euroa tai 1 prosenttia vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksytyin 12 luvun mukaisten oman varallisuuden ja vähimmäispääomavaatimuksen erotuksesta, olisi aina haettava asiamiehen suostumus. Vastaavasti työeläkevakuutusyhtiöiden osalta 1 000 000 euroa tai 1 prosenttia verrattaisiin vakavaraisuuspääoman ja vähimmäispääomavaatimuksen erotukseen, mikä vastaisi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin lainmuutoksella 442/2012 tehtyjä muutoksia.

Asetukset ja määräykset sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavat tiedot

Luvun viimeistä väliotsikkoa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että se kattaa myös ehdotetusta uudesta 27 §:stä Finanssivalvonnalle aiheutuvat velvollisuudet toimittaa Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tietoja.

24 §. *Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet.* Pykälässä säädettyjä Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia ehdotetaan tarkistettaviksi. Finanssivalvonta voisi pykälän 1 kohdan mukaan antaa määräyksiä 3 §:n 3—5 momentissa tarkoitetuista sille toimitettavista tiedoista, kuten voimassa olevassa lain 24 §:n 1 kohdassakin on säädetty. Säännöstä on kuitenkin tarpeen laajentaa siten, että kohdassa viitataan lisäksi asiakirjojen muotoon ja niiden säännöllisen toimittamisen tapaan.

Finanssivalvonnan on otettava mahdollisia määräyksiä antaessaan huomioon myös Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:n 2 momentissa oleva valtuutus sekä suoraan sovel-

lettavat komission asetuksen ja teknisten standardien sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen antamien ohjeiden tietojen toimittamista, sisältöä ja ajankohtia koskevat säännökset. Ehdotettu säännös perustuu direktiivin 35 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 2 kohta vastaa voimassa olevaa 2 kohtaa. Pykälän 3 kohtaan ehdotetaan siirrettäväksi voimassa olevan 11 luvun 28 §:n mukaiset määräyksenantovaltuudet, jotka koskevat tervehdyttämissuunnitelmassa ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa annettavia tietoja. Voimassa olevaan lakiin verrattuna on huomioitava, että vakuutusyhtiöitä koskien on 25 luvun uudessa 7 §:ssä säädetty näiden suunnitelmien vähimmäissisällöstä. Komissio voi antaa suunnitelmasta tarkempia säännöksiä. Ottaen huomioon, että suunnitelmien toimittaminen liittyy poikkeuksellisiin tilanteisiin, joissa vakuutusyhtiön vakavaraisuus on vaarantunut, Finanssivalvonnalla voi kuitenkin olla tarvetta antaa tarkentavia säännöksiä näistä suunnitelmista ottaen huomioon 7 § ja mahdollisesti komission asetuksella annettavat säännökset.

25 §. *Valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan toimivallasta yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön valvontaa varten tapahtuvaa säännöllistä raportointivelvollisuutta. Oikeus liittyisi tilanteeseen, jossa Finanssivalvonta on määrännyt 24 §:n 1 kohdan nojalla, että tässä luvussa tarkoitettu valvontaan liittyvä säännöllinen raportointi tapahtuu useammin kuin kerran vuodessa. Sääntelyn rakenne on poikkeuksellinen, mutta se on tietyn edellytyksin hyväksytty (PeVL 17/2004 vp). Sääntelyn tavoitteena on vakuutusyhtiöiden tarpeettoman hallinnollisen taakan välttäminen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ehdoista, joiden täytyessä samanaikaisesti säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen olisi mahdollista. Momentin 1 kohdan mukaan kyseisten tietojen antaminen olisi liian suuri rasite vakuutusyhtiölle, 2 kohdan mukaan tietojen antaminen ei olisi valvonnan kannalta tarpeellista, 3 kohdan mukaan Euroopan unionin rahoitusjärjestelmän vakaus säilyisi vapautuksesta huolimatta, 4 kohdan mukaan vakuutusyhtiö pystyisi antamaan tie-

dot tapauskohtaisesti ja 5 kohdan mukaan vähintään vuosittain.

Käytännössä säännöksessä on kyse yhtiön hallinnollisen taakan vähentämisestä. Pykälää sovellettaessa Finanssivalvonnan olisi arvioitava vakuutusyhtiölle raportointivelvollisuudesta aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Tällöin direktiivin 35 artiklan 8 kohdan mukaan huomioon on otettava vähintään yrityksen vakuutusmaksujen, vakuutusteknisen vastuuvelan ja omaisuuserien määrä; yrityksen kattamien korvausten ja etuuksien volatilitteetti; yrityksen sijoituksiin kohdistuvat markkinariskit; riskikeskittymien taso; niiden henki- ja vahinkovakuutusluokkien kokonaismäärä, joita varten toimilupa on annettu; yrityksen varojen hoidon mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakauteen; yrityksen järjestelmät sekä menettelytavat ja kirjalliset toimintaperiaatteet; yrityksen hallintojärjestelmän asianmukaisuus; vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen mukaisen oman varallisuuden taso; sekä se, onko yritys vakuutus- tai jälleenvakuutusalan kytkösyriety, joka vakuuttaa tai jälleenvakuuttaa ainoastaan sen teollisuus- tai liikeyrityksryhmän riskejä, johon se itse kuuluu.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, ettei Finanssivalvonta saisi lähtökohtaisesti rajoittaa valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta vakuutusyrityksryhmään kuuluvien yritysten tapauksessa. Lisäksi ryhmien osalta asiasta säädettäisiin 26 luvun 43 §:ssä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin määrällisistä rajoituksista, joiden mukaisesti valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta voidaan rajoittaa. Momentissa säädettäisiin lisäksi pienimpien vakuutusyhtiöiden etusijasta Finanssivalvonnan harkitessa raportoinnin rajoittamista.

Pykälän 4 momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen 11 luvussa tarkoitettua vähimmäispääoman valvontaan liittyvästä säännöllisestä raportointivelvollisuudesta.

Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 35 artiklan 6 ja 7 kohtaa.

26 §. *Eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan toimivallasta yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön eräkohtaista raportointivelvollisuutta tai vapauttaa siitä kokonaan. Sääntelyn

rakenne on poikkeuksellinen, mutta se on tietyn edellytyksin hyväksytty (PeVL 17/2004 vp). Sääntelyn tavoitteena on vakuutusyhtiöiden tarpeettoman hallinnollisen taakan välttäminen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ehdoista, jotka vastaavat edellä 25 §:n 1 momentin 1—4 kohtaa sekä niistä lausuttua. Pykälän 2 momentti vasta 25 §:n 2 momenttia. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että pykälän soveltamista arvioitaessa Finanssivalvonnan on arvioitava raportointivelvollisuudesta aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Arvioinnissa olisi otettava huomioon direktiivin 35 artiklan 8 kohdassa lausutut seikat, jota on esitetty edellä 25 §:n osalta. Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 35 artiklan 7 kohtaa.

27 §. *Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavat tiedot pääomavaatimuksen korotuksista.* Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 27 §, jonka 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa tietoja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle keskimääräisestä pääomavaatimuksen korotuksesta vakuutusyhtiöittäin sekä edellisenä vuonna määräytyistä vakavaraisuuspääomavaatimuksen korotuksista. Edellisenä vuonna määräytyjen pääomavaatimusten korotuksista olisi annettava tiedot niiden jakautumisesta prosentiosuuk-sina vakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Momentissa tarkoitettut tiedot on toimitettava eriteltynä kaikkiin vakuutusyhtiöihin, henkivakuutusyhtiöihin, vahinkovakuutusyhtiöihin, sekä henki- että vahinkovakuutus-toimintaa harjoittaviin yhtiöihin ja jälleenvakuutusyhtiöihin. Näiden erittelyiden osalta on vielä ilmoitettava pääomavaatimusten korotusten osuudet erikseen.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstä Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle erikseen niiden vakuutusyhtiöiden ja niiden ryhmien määrä, joihin sovelletaan 25 luvun 25 ja 26 §:ssä taikka 26 luvun 43 §:ssä tarkoitettua valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta koskevaa rajoitusta ja eräkohtaista raportointivelvollisuutta koskevaa vapautusta sekä näiden yritysten eräät taloudellista asemaa koskevat tiedot.

Pykälä vastaa direktiivin 52 artiklan 1 kohtaa.

26 luku Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta

Voimassa olevassa 26 luvussa säädetään vakuutusyhtyrühmittymän lisävalvonnasta. Lukua ehdotetaan muutettavaksi ja sen säännöksiä yhdenmukaistettavaksi Solvenssi II -direktiivin III osaston ryhmävalvontaa koskevien 212—266 artikloiden kanssa. Tämä merkitsee, että lukua kirjoitetaan uudelleen. Luku koskisi jatkossa vakuutusyhtyrühmien ryhmävalvontaa ja tällaisen ryhmän vakavaraisuuslaskentaa. Lukua ei enää sovellettaisi työeläkevakuutusyhtiöihin.

Määritelmät ja soveltamisala

1 §. Määritelmät. Pykälässä säädettäisiin luvun kannalta keskeisistä määritelmistä. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa määriteltäisiin emoyritys ja 2 kohdassa tytäryritys. Voimassa olevan lain määritelmää täydennettäisiin direktiivin 13 artiklan 15 ja 16 kohdan sekä 212 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisesti siten, että emoyrityksellä tarkoitettaisiin myös yritystä, jolla Finanssivalvonta katsoo olevan tosiasiallinen määräysvalta toisessa yrityksessä. Samoin tytäryrityksellä tarkoitettaisiin myös yritystä, jossa Finanssivalvonta katsoisi emoyrityksellä olevan tosiasiallinen määräysvalta.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa määriteltäisiin omistusyhteys. Määritelmä vastaa osittain voimassa olevan lain 26 luvun 1 momentin 3 kohtaa ja alkuosan osalta rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 10 kohtaa. Ehdotetun säännöksen a alakohdan mukaan omistusyhteydellä tarkoitettaisiin ensinnäkin sitä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille syntyy tämän lain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus. Viimeksi mainitussa säännöksessä viitataan määräysvaltaan, jota ei ole kuitenkaan määritelty vakuutusyhtiölaissa. Siksi uutta säännöksessä olisi direktiivin 13 artiklan 20 kohdan määritelmän mukaisesti, että ehdotetun b alakohdan mukaan omistusyhteys voi syntyä myös kirjanpitolain

1 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräysvallan kautta. Tämä määritelmä vastaa Solvenssi II -direktiivin 13 artiklan 18 kohdan sekä siinä viitatuun konsernitilinpäätösdirektiivin (83/349/ETY, joka on korvattu direktiivillä 2013/34/EU) 1 artiklan määritelmää siltä osin, kuin vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä määräysvallan soveltamisala on epäselvä. Kolmanneksi ehdotettu c alakohta kattaisi tilanteen, jossa luonnollinen henkilö tai yritys pitää hallussaan suoraan tai välillisesti osuutta yrityksen äänivallasta tai osakkeista, jäsenosuuksista, takuuosuuksista tai yhtiöosuuksista ja Finanssivalvonta katsoo tällä tavoin tosiasiallisesti käytettävän huomattavaa vaikutusvaltaa kyseisessä yrityksessä. Säännöksen loppuosa vastaa direktiivin 212 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa.

Pykälän 1 momentin 4 kohdassa määriteltäisiin osakasyritys direktiivin 212 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti. Voimassa olevassa laissa osakasyrityksestä käytetään omistajayritys-käsitettä. Nykyisestä omistajayritys-käsitteestä ehdotetaan luovuttavan, koska omistajayrityksestä käytetään osakasyritys-käsitettä samassa merkityksessä direktiivissä, kirjanpitolaisissa, luottolaitoslaisissa (610/2014) ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004). Luopumista puoltaa myös se, että komission asetuksen tarkentavat säännökset koskevat osakasyritystä. Määritelmä vastaa asiallisesti voimassa olevan lain 26 luvun 1 momentin 4 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 5 kohdassa määriteltäisiin selvyuden vuoksi osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys, jolla tarkoitettaisiin vakuutusyritystä, joka on osakasyrityksenä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä.

Pykälän 1 momentin 6 kohtaan sisältyisi sidosyrityksen määritelmä, joka vastaa asiallisesti voimassa olevan 26 luvun 1 momentin 5 kohtaa. Sitä on kuitenkin täsmennetty siten, että oikeushenkilön sijaan toisella yrityksellä omistusyhteys on tytäryrityksessä tai yrityksessä. Ehdotettu säännös kattaa siten myös sellaiset kotimaiset ja ulkomaiset yritykset, jotka eivät ole oikeushenkilöitä. Ehdotettu säännös vastaa direktiivin 212 artiklan 1 kohdan b alakohtaa. Vakuutussidosyrityksen määritelmää ei enää sisältyisi lakiin.

Pykälän 1 momentin 7 ja 8 kohdassa määriteltäisiin vakuutusyrittäjä ja kolmannen maan vakuutusyrittäjä. Määritelmät vastaavat voimassa olevan lain 26 luvun 1 momentin 7 kohtaa, lukuun ottamatta työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä, ja 8 kohtaa sekä direktiivin 13 artiklan 1 ja 3 kohtaa. Vakuutusyrittäjän määritelmään sisältyy direktiivin ja vakuutusyhtiölain mukainen vaatimus siitä, että suomalaisella ja ETA-valtion vakuutusyrittäjällä on asianmukainen toimilupa. Vastaavasti määritelmän mukaiselta kolmannen maan vakuutusyrittäjältä vaadittaisiin vastaava toimilupa, jos se olisi perustettu yhteisön alueella.

Pykälän 1 momentin 9 kohdaksi ehdotetaan ryhmittymän omistusyhteisön määritelmää. Voimassa olevaan lain 26 luvun 1 §:n 8 a kohtaan sisältyy asiallisesti vastaava määritelmä. Voimassa olevan lain säännökseen nähden ehdotuksen säännökseen on tehty tarkennus siten, että ehdotetussa säännöksessä tarkoitetaan vain rahoitus- ja vakuutusryhmittymän muodostavan yrityksen selkeää emoyritystä, joka ei ole säännelty yritys. Ehdotus vastaa Solvenssi II -direktiivin 212 artiklan 1 kohdan h alakohtaa.

Pykälän 1 momentin 10 kohtaan sisältyisi voimassa olevan lain 26 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohtaa vastaava monialaomistusyhteisön määritelmä, joka myös vastaa direktiivin 212 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettua sekavakuutusyhtiön määritelmää.

Pykälän 1 momentin 11 kohdaksi ehdotetaan uutta ryhmävalvojan määritelmää. Ryhmävalvojalla tarkoitettaisiin siten ryhmävalvonnasta vastaavaa viranomaista, kuten Finanssivalvontaa. Ehdotus vastaa direktiivin 212 artiklan 1 kohdan d alakohtaa.

Pykälän 1 momentin 12 kohdaksi ehdotetaan uutta valvontakollegion määritelmää. Valvontakollegiolla tarkoitettaisiin ryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavien asianomaisten valvontaviranomaisten muodostamaa yhteistyöryhmää. Sen tarkoituksena on helpottaa valvontayhteistyötä ja sen yhteensovittamista eli koordinoimista. Valvontakollegiosta säädetään myös Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b ja 65 c §:ssä. Eh-

dotus vastaa direktiivin 212 artiklan 1 kohdan e alakohtaa.

Pykälän 1 momentin 13 kohdassa määriteltäisiin vielä Euroopan vakuutusvalvontasetus, jolla tarkoitettaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) n:o 1094/2010, joka koskee muun muassa Euroopan vakuutus- ja lisäeläkevalvontaviranomaisen perustamista.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti, mitä tarkoitettaisiin välillisellä omistuksella määriteltäessä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä. Säännöksessä tarkoitettu omistusyhteyden määritelmä koskee vain 26 lukua, joten myös ehdotettu 2 momentti koskee vain mainittua lukua. Säännös ei sisälly enää direktiiviin.

2 §. Vakuutusyrittäjäryhmä. Pykälän 1 momentissa todettaisiin yleisesti, että samaan vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvia vakuutusyrittäjiä on valvottava ryhmätasolla tämän luvun mukaisesti. Vakuutusyrittäjäryhmästä käytettäisiin myöhemmin luvussa nimitystä ryhmä.

Pykälän 2 momentin mukaan ryhmä voitaisiin muodostaa kahdella tavalla. Ryhmä muodostuisi momentin 1 kohdan mukaan ensinnäkin vakuutusyrittäjästä, sen sidosyrittäjästä sekä osakasyrittäjästä ja viimeksi mainitun sidosyrittäjästä. Tämä muodostamisperuste vastaa käytännössä voimassa olevan lainsäädännön mukaista vakuutusyrittäjäryhmittymän muodostamisperustetta.

Ryhmä muodostuisi momentin 2 kohdan mukaan vakuutusyrittäjästä, joiden välinen yhteys perustuu kyseisten yritysten sopimuksella tai muulla tavalla luotuihin kiinteisiin taloudellisiin suhteisiin. Tällöin edellytyksenä olisi kuitenkin, että jollakin kyseisistä yrityksistä olisi keskinäisen koordinoimisen kautta tosiasiallinen määrävä vaikutus muiden ryhmään kuuluvien yritysten päätöksiin käsittäen myös taloudelliset päätökset. Tällöin tämä yritys katsottaisiin emoyritykseksi ja muut yritykset tytäryrityksiksi. Lisäksi ryhmävalvojan olisi vahvistettava etukäteen tällaisen ryhmän syntyminen. Jälkimmäisen muodostamisperusteen perusteella esimerkiksi keskinäiset vakuutusyhtiöt ja -yhdistykset voivat muodostaa ilman omistusyhteyttä ryhmän, johon voidaan kohdistaa

ryhmävalvontaa. Määritelmän perusteella ryhmään voisi kuitenkin kuulua näiden lisäksi myös muita keskinäisiä yhteisöjä. Käytännössä määritelmän lisääminen lakiin muuttaa sitä käytäntöä, minkä perusteella yritysten on Suomessa katsottu muodostavan vakuutusyrittäjäryhmittymän ja jatkossa vakuutusyrittäjäryhmittymän.

Pykälän 2 momentissa ehdotettu ryhmän määritelmä vastaa direktiivin 212 artiklan 1 kohdan c alakohtaa.

3 §. Soveltamisala ja ylin emoyritys. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan informatiivista säännöstä erilaisista yrityksistä, jotka ovat vakuutusyhtiölain mukaisen ryhmävalvonnan kohteina. Ehdotetussa säännöksessä viitatussa 7 §:ssä säädetään valvontaviranomaisten sopimuksesta, jolla Finanssivalvonta voi siirtää tehtäviä toiselle valvontaviranomaiselle. Edelleen 8 §:ssä säädetään ryhmävalvonnan soveltamatta jättämisestä. Luottolaitosta sekä rahoitus- ja vakuutusalan ryhmittymää koskevasta poikkeuksesta säädetään puolestaan erikseen 9 §:ssä.

Ehdotuksen 1 kohdan mukaan ryhmävalvontaa sovelletaan osakasyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen 11—49 §:n mukaisesti. Momentin 2 kohdan mukaan ryhmävalvontaa sovellettaisiin osakasyritykseen, joka ei ole vakuutusyritys, 11—20, 22, 27, 30, 33, 39—50 §:n mukaisesti. Momentin 3 kohdan mukaan ryhmävalvontaa sovellettaisiin vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, 11—49 §:n mukaisesti. Momentin 4 kohdan mukaan ryhmävalvontaa sovellettaisiin vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, tai kolmannen maan vakuutusyritys, 51—54 §:n mukaisesti. Lisäksi ryhmävalvontaa sovellettaisiin 50 §:n mukaisesti vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on monialaomistusyhteisö. Jos samaan ryhmään soveltuu samanaikaisesti monta momentin kohtaa, ryhmään sovelletaan kaikkia asianomaisissa kohdissa mainittuja pykäläiä. Momentin 2 kohtaa lukuun ottamatta ehdotus vastaa direktiivin 213 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan ylimmän emoyrityksen määritelmää. Ehdotuksen

1 kohdan mukaan sillä tarkoitetaan ryhmäkenteen ylimmällä tasolla osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä, vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä sekä ehdotetun 2 kohdan mukaan 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa emoyritykseksi katsottavaa vakuutusyritystä jonka kotipaikka on ETA-valtiossa. Ryhmittymän omistusyhteisöön rinnastuisi 1 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säännöstä siitä, milloin yritys on ylin emoyritys, sekä viittausta sovellettaviksi tuleviin ryhmävalvontaa koskeviin säännöksiin. Säännösten soveltamisen taso määrittää sitä, minkä emoyrityksen lähtökohdista emoyritykseen ja ryhmään kuuluviin yrityksiin kohdistuvaa valvontaa suoritetaan. Säännöksen mukaan ryhmävalvontaa koskevia 11—49 §:ää sovelletaan ainoastaan ylimmän emoyrityksen tasolla, jos osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö on itse toisen ETA-valtiossa kotipaikkaa pitävän vakuutusyrityksen taikka vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tytäryritys. Säännöstä sovellettaisiin tilanteessa, jossa vakuutusyrityksellä on vain yksi osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö. Ehdotus vastaa direktiivin 215 artiklaa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin direktiivisiä täydentävästi tilanteesta, jossa vakuutusyrityksen ryhmään kuuluu useita emoyrityksiä tai jossa vakuutusyritysten keskinäisistä yhteyksistä syntyy useita ryhmiä. Ehdotuksen mukaan tällaisessakin tilanteessa ryhmässä tulee olla vain yksi ylin emoyritys, jonka tasolla ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan. Tällöin ylin emoyritys olisi se, jolla on vakuutusyrityksessä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ää vastavasti ylimmällä emoyrityksellä voisi olla määräysvalta myös yhdessä yhden tai useamman tytäryrityksensä kanssa taikka ylimmän emoyrityksen tytäryrityksellä yksin tai yhdessä muiden tytäryritysten kanssa. Voimassa olevaan lakiin nähden tämä on selvä muutos, sillä aikaisemmin säännöksiä on sovellettu erikseen jokaiseen vakuutusyrityk-

ryhmittymään kuuluvaan yritykseen. Jatkossa ryhmän ylin emoyritys, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa ja joka on joko suoraan tai välillisesti taikka jonka Finanssivalvonta katsoo olevan emoyritys muille ryhmän emoyrityksille, on vastuussa säännösten soveltamisesta. Säännös on tarpeen, jotta vakuutusyrityksellä olisi vain yksi ylin emoyritys ja yksi ryhmävalvoja ja jotta vältettäisiin vakuutusyrityksen tarpeeton moninkertainen valvonta.

4 §. Ylin emoyritys Suomessa. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 216 artiklan 1 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan päätösvalasta soveltaa ryhmävalvontaa ryhmään kuuluvaan suomalaiseen yritykseen, joka olisi ylin emoyritys Suomessa. Finanssivalvonta ei tällöin toimi kuitenkaan ryhmävalvojana. Pykälää voitaisiin soveltaa, jos Finanssivalvonta olisi tehnyt 9 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiölain mukaisen ryhmävalvonnan soveltamista koskevan päätöksen. Jos Finanssivalvonta tekee 9 §:n mukaisesti päätöksen, jonka mukaan ryhmävalvontaan sovelletaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia tai luottolaitoslakia, vakuutusyhtiölakia ei sovellettaisi.

Pykälän 1 momentin mukainen ryhmävalvonnan soveltaminen olisi mahdollista, jos 3 §:ssä tarkoitettulla ylimmällä emoyrityksellä on kotipaikka toisessa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Tällöin tämän luvun 11—49 §:n säännöksiä sovellettaisiin siihen Finanssivalvonnan päätöksen mukaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi ennen päätöksen tekemistä kuuluttava 3 §:ssä tarkoitettua ylintä emoyritystä ja sen ryhmävalvojaa. Finanssivalvonnan on hallintolain mukaisesti perusteltava päätöksensä. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi ensinnäkin informatiivinen säännös Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa perusteltu päätös ETA-tason ylimmälle emoyritykselle ja ryhmävalvojalle silloin, kun Finanssivalvonta vastaa suomalaisen ylimmän emoyrityksen valvonnasta.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta ei voisi kuitenkaan tehdä päätöstä tai pitää sitä voimassa, jos 3 §:ssä tarkoitettu ylin emoyritys olisi saanut luvan siihen, että sen tytäryritykseen, eli tässä pykälässä tarkoitettuun ylimpään suomalaiseen emoyritykseen, sovelletaan jäljempänä 36 ja

37 §:ssä säädettyjä säännöksiä. Ehdotus vastaa direktiivin 216 artiklan 6 kohtaa.

Solvensi II -direktiivissä on säädetty mahdollisuudesta, että komission asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä niistä tilanteissa, missä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan tehdä. Komission asetuksen 358 artiklan mukaan päätöksen on perustuttava toiminnan, organisaation tai riskiprofiilin eroihin ryhmän ja alaryhmän välillä.

Ryhmävalvoja

5 §. Ryhmävalvoja. Pykälässä säädettäisiin selvyuden vuoksi siitä, että ryhmävalvojana toimii Suomessa Finanssivalvonta silloin, kun Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan kaikille ryhmään kuuluville vakuutusyrityksille tai on määrätynyt 6 §:n mukaisesti ryhmävalvojaksi. Pykälä vastaa direktiivin 247 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa siltä osin, kuin se koskee toimiluvan myöntämistä kaikille ryhmään kuuluville vakuutusyrityksille.

6 §. Ryhmävalvojan määräytyminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi eräistä erityistilanteista, joiden nojalla Finanssivalvonta määrättyy ryhmävalvojaksi.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana, jos se on antanut toimiluvan ryhmän ylimpänä emoyrityksenä toimivalle vakuutusyritykselle.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa ryhmän ylimpänä emoyrityksenä ei olisi vakuutusyritystä. Finanssivalvonta toimisi tällaisissa tilanteissa ryhmävalvojana momentin 1 kohdan nojalla, jos se olisi myöntänyt toimiluvan vakuutusyritykselle, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö. Finanssivalvonta toimisi ryhmävalvojana momentin 2 kohdan nojalla myös, jos kyse olisi vakuutusomistusyhteisöstä tai ryhmittymän omistusyhteisöstä, jolla on kotipaikka Suomessa ja ryhmässä on useita vakuutusyrityksiä, joista vähintään yhdelle Finanssivalvonta olisi myöntänyt toimiluvan.

Lisäksi Finanssivalvonta toimisi ryhmävalvojana momentin 3 kohdan nojalla sellaisissa tapauksissa, joissa ryhmän johdossa olisi vähintään kaksi vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä, joiden koti-

paikat ovat eri ETA-valtioissa, ja kussakin näistä valtioista toimii vakuutusyrittäjä ja Finanssivalvonta olisi myöntänyt toimiluvan sille ryhmään kuuluvalla vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin.

Momentin 4 kohdan nojalla Finanssivalvonta toimisi ryhmävalvojana samoin, jos ryhmän ylin emoyritys olisi vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jolla on kotipaikka sellaisessa ETA-valtiossa, jossa ei toimi ryhmään kuuluvia vakuutusyrittäjiä. Lisäksi edellytettäisiin, että Finanssivalvonta olisi myöntänyt toimiluvan sille ryhmään kuuluvalla vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin.

Momentin 5 kohdassa ehdotetaan lisäksi, että Finanssivalvonta toimisi ryhmävalvojana myös muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa, jos Finanssivalvonta olisi myöntänyt toimiluvan vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan säännöksiä menettelystä, jonka perusteella valvontaviranomaiset voivat poiketa edellä mainituista määräytymisperusteista. Pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyt ryhmävalvojan määräytymisen perusteet saattavat olla epätarkoituksenmukaisia, kun otetaan huomioon ryhmän rakenne sekä vakuutusyrittäjien toiminnan suhteellinen merkitys eri ETA-valtioissa. Tällaisessa tilanteessa jokin asianomaisista valvontaviranomaisista voi pyytää, että edellä 1 ja 2 momentissa mainituista perusteista poikettaisiin. Direktiivissä on säädetty, että ryhmään kuuluvien yritysten valvontaviranomaiset voivat pyytää edellä tarkoitettuja neuvottelujen aloittamista enintään kerran vuodessa. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää lakiin. Tällöin ehdotuksen mukaan Finanssivalvonnan olisi omalta osaltaan tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa. Yhteisen päätöksen syntyminen riippuu luonnollisesti myös muista asianomaisista valvontaviranomaisista. Direktiivin mukaan ryhmään kuuluvien vakuutusyrittäjien valvontaviranomaisten pyrittävä tekemään yhteinen päätös ryhmävalvojan valinnasta kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun neuvottelua on pyydetty. Finanssivalvonta voisi pykälän 3 momentin mukaan päättää muiden

ryhmään kuuluvien yritysten valvontaviranomaisten kanssa, että erityisistä syistä 1 tai 2 momentissa säädetyistä ryhmävalvojan määräytymisen perusteista poiketaan. Tällöin jokin toinen valvontaviranomainen nimettäisiin ryhmävalvojaksi. Ennen päätöksen tekemistä ryhmää olisi kuultava.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tilanteesta, jossa ryhmään kuuluvan yrityksen valvontaviranomainen saattaa asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaistavaksi Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti. Tällöin Finanssivalvonnan olisi odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja yhteistä päätöstä tehtäessä toimittava sen mukaisesti.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan nimenomaista säännöstä siitä, että Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös ryhmälle sekä valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille. Säännös on tarpeen siksi, että Finanssivalvonnan olisi velvollisuus toimittaa päätös myös muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille, jotka eivät ole hallintolaisissa tarkoitettuja asianosaisia. Säännöksessä tarkennetaan ne viranomaiset, joille päätös on toimitettava. Säännöstä sovelletaan myös tilanteessa, jossa Finanssivalvonta ei ole ryhmävalvojana tekemässä säännöksessä tarkoitettua päätöstä.

Pykälän 6 momentissa ehdotetaan nimenomaista säännöstä siitä, että Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös itseään sitovaksi.

Pykälän 7 momentissa ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan siihen asti kunnes 3 momentissa tarkoitettu yhteinen päätös saadaan tehtyä, Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana, jos tehtävä kuuluu sille 1 tai 2 momentin mukaisesti.

Pykälä vastaa direktiivin 247 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa ja 3—6 kohtaa.

7 §. Ryhmävalvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yleissäännös Finanssivalvonnan oikeudesta tehdä sopimus ryhmävalvonnan harjoittamiseksi useita ETA-valtion kattavan alaryhmän tasolla. Finanssivalvonta voisi tehdä sopimuksen yhden tai useamman muun ETA-valtion val-

vonttaviranomaisen kanssa, joka valvoo sel- laista toista sidosyrittystä, joka on kansallisen tason ylin emoyritys ja jolla on kotipaikka kyseisessä ETA-valtiossa. Kyseessä on vas- taava tilanne kuin 4 §:ssä on säädetty ylim- määstä emoyrityksestä Suomessa. Ryhmässä on tällöinkin vain yksi ylin emoyritys, mutta ne kansalliset valvontaviranomaiset, jotka niin päättävät, voivat ottaa ryhmävalvonnan kohteeksi kyseisessä ETA-valtiossa kyseisen ryhmän kansallisesti ylimmän emoyrityksen. Kansalliset valvontaviranomaiset voivat so- pia toisten vastaavan päätöksen tehneiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisten kans- sa valvonnan suorittamisesta vain yhden täl- laisen ETA-valtion valvontaviranomaisen toimesta kaikkien tällaisten kansallisesti ylimpien emoyritysten muodostaman ala- ryhmän tasolla. Tällöin valvontaviranomaisten olisi perusteltava sopimuksensa sekä ryhmävalvojalle että ylimmälle emoyrityk- selle.

Ehdotetun säännöksen mukaan edellytettäi- siin, että sopimuksen tekeminen on ryhmä- valvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta perusteltua. Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa ryhmävalvonnan piiriin kuulu- vien yritysten valvontatehtävien jakaminen siten, että ryhmävalvonta on kokonaisuutena tehokasta. Säännöksessä on kyse direktiivin mukaisen valvonnan tehokkaasta järjestämi- sestä ja tarkoituksenmukaisesta valvontateh- tävien jakamisesta Finanssivalvonnan ja toi- sen ETA-valtion valvontaviranomaisen kes- ken. Tehokas valvontamenetelmä on välttä- mätön, riittävä ja oikeassa suhteessa valvon- nan tavoitteisiin nähden. Tarkoituksena on esimerkiksi välttää tilanne, jossa toisen ETA- valtion ryhmävalvoja päättää soveltaa tiettyä valvontamenetelmää ryhmätasolla ja Finans- sivalvonta muuta menetelmää kansallisesti ylimmän emoyrityksen tasolla. Samoin sään- nöksellä pyritään välttämään sitä, että eri valvontaviranomaiset valvovat tarpeettomasti samaa osa-aluetta. Erilaisten tehokkaiden valvontamenetelmien soveltaminen tai moninkertaisen valvontatyön tarpeeton tekemi- nen ei olisi valvonnan tavoitteiden kannalta perusteltua.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien val- vonnasta annetun lain 8 §:stä poiketen ehdot- etussa säännöksessä ei edellytetä tehokkaan

valvonnan edellyttämää painavaa syytä. Ra- hoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain säännöksen perusteluissa paina- van syyn edellytyksellä on viitattu lähinnä siihen, että koordinoivalla viranomaisella on toimivalta valvoa ryhmittymää Suomen lakia vastaavalla tavalla. Solvenssi II -direktiivin mukainen sääntely on luonteeltaan täyshar- monisoivaa, joten täysin vastaavan painavan syyn edellytyksen asettamiselle ei ole perus- teita.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että täl- löin alaryhmän tasolla ryhmävalvontaan so- velletaan 10 §:ää säädettyä suhteellisuusperi- aate huomioon ottaen, jos Finanssivalvonta ottaa ryhmävalvonnan alaryhmän tasolla hoi- dettavakseen.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että Fi- nanssivalvonnalla ei 2 momentin mukaisesti saa harjoittaa ryhmävalvontaa Suomessa, jos tällaisen sopimuksen mukaan ryhmävalvonta kuuluisi toisen ETA-valtion valvontaviran- omaiselle. Ryhmävalvontaan sovellettaisiin tällöin kyseisen ETA-valtionryhmävalvojan lakia. Pykälässä tarkoitettu sopimuksesta olisi lisäksi laadittava valvontapöytäkirja, josta ilmoitettava alaryhmän ylimmälle emo- yritykselle. Vastaavaa säännöstä ei sisälly di- rektiiviin, mutta kansallisessa lainsäädännös- sä, kuten luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymi- en valvonnasta annetun lain 8 §:ssä on edel- lytetty valvontapöytäkirjan tekoa vastaavissa tilanteissa. Finanssivalvonnasta annetun lain 67 §:ssä on lisäksi tarkastustehtävien siirtä- misestä täydentäviä säännöksiä, jotka on otettava myös huomioon sopimusta tehdessä. Finanssivalvonnasta annetussa laissa edelly- tetään muun muassa, että päätösvallan siirron on oltava tarpeen ryhmittymän tehokasta valvontaa varten.

Solvenssi II -direktiivissä on säädetty mah- dollisuudesta, että komissio voi tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä niistä tilanteista, joissa pykälässä tarkoitettu sopimus voidaan tehdä. Tällaisia säännöksistä ei kuitenkaan tässä vaiheessa sisälly komission asetukseen.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säännös- tä Finanssivalvonnan velvollisuuksista tilan- teessa, jossa se toimii ETA-alueen ryhmän ryhmävalvojana ja se saa tiedon kansallisten ylimmän tason valvontaviranomaisten teke-

mästä sopimuksesta. Tällöin Finanssivalvonnan ilmoitettava tällaisesta sopimuksesta valvontakollegiolle 46 §:n mukaisesti.

Pykälä vastaa direktiivin 217 artiklaa.

Poikkeaminen ryhmävalvontaa koskevien säännösten soveltamisesta

8 §. Ryhmävalvonnan soveltamatta jättäminen. Pykälässä säädettäisiin poikkeuksista ryhmävalvonnan soveltamisessa. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan määriteltäväksi tilanteet, jolloin Finanssivalvonta voi ryhmävalvojan ominaisuudessa hakemuksesta päättää, ettei luvun säännöksiä sovelletakaan ryhmävalvonnan piiriin kuuluvaan yritykseen. Momentin 1 kohdassa ryhmävalvoja ei saa tietoja kolmannelta maasta. Momentin 2 ja 3 kohdassa ryhmävalvonnan tavoitteilla tarkoitetaan direktiivin johdanto-osan 16 kohdassa tarkoitettuja seikkoja, eli riittävän suojan antamista vakuutusentottajille ja edunsaajille sekä rahoitusjärjestelmän vakauden sekä tasapuolisten ja vakaiden markkinoiden ylläpitämistä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että ryhmävalvonnan ulkopuolelle voidaan jättää yksi tai useampia yrityksiä, jos sen tai niiden yhteinen merkitys on valvonnan kannalta vähäinen. Vastaavasti ryhmän yksittäiset yritykset olisi sisällytettävä ryhmävalvonnan piiriin, jos niiden yhteinen merkitys ei ole vähäinen. Momentissa on kysymys suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta.

Jos Finanssivalvonta ei sisällytä vakuutusyrittäjästä ryhmävalvonnan piiriin, sen olisi 3 momentin mukaan 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa kuultava ryhmän muita asianomaisia valvontaviranomaisia ennen päätöksen tekemistä.

Pykälä vastaa direktiivin 214 artiklan 2 kohtaa. Direktiivin 214 artiklan 1 kohdan säännöstä ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää pykälään, koska vakuutusyrittäjäryhmän valvontaa koskeva 2 § sisältää myös kolmannen maan yritykset.

9 §. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta ja luottolaitostoiminnasta annettujen lakien soveltaminen. Finanssikonglomeraattidirektiivin muutosdirektiivissä ryhmittymän omistusyhteisö on lisätty direktii-

vin ja tämän luvun mukaisen ryhmävalvonnan piiriin. Koska ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain tai luottolaitoslain mukaista valvontaa, päällekkäisen valvonnan estämiseksi on tarpeellista lisätä lakiin säännös ryhmävalvonnan soveltamisen rajoittamisesta näihin yhteisöihin tilanteissa, joihin yhteisöön kohdistuu myös toisen lain mukaista valvontaa. Vakuutusyhtiölain mukainen ryhmävalvonta tuonee vain harvoin lisätehtäviä ryhmittymän omistusyhteisön valvontaan.

Pykälän 1 momentin mukaan, jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovellettaisiin vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että direktiiviin 2002/87/EY perustuvan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain tai näitä vastaavan kolmannen maan lain mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voisi toimissaan ryhmävalvojana tarvittaessa muita toisen ETA-valtion toimivaltaisia valvontaviranomaisia kuultuaan päättää soveltaa ryhmittymän omistusyhteisöön ainoastaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain asiaa koskevaa säännöstä. Säännöksessä mainittu tarvittaessa-sana viittaa tilanteeseen, jossa ryhmittymän omistusyhteisöllä on tytäryrityksiä Suomen lisäksi myös muissa ETA-valtioissa. Tällöin ennen päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava tällaisen toisen ETA-valtion toimivaltaista valvontaviranomaista. Jos ryhmittymän omistusyhteisö omistaa vain Suomessa kotipaikkaansa pitäviä tytäryrityksiä, toisen ETA-valtion valvontaviranomaista ei ole tarvetta kuulla.

Jos Finanssivalvonta päättää soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaista ryhmävalvontaa, vakuutusyhtiölain 26 lukua ei sovellettaisi. Tällöin ryhmittymän raportoinniksi riittäisivät ryhmittymään kuuluvien yhtiöiden erillisraportit sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukainen raportointi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vastaavasta tilanteesta luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaista valvontaa sovellettaessa. Tällöin Finanssivalvonta voisi ryhmävalvojana yhteisestä sopimuksesta toisen ETA-

valtion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa päättää soveltaa ainoastaan joko tätä lakia tai aiemmin direktiiviin 2006/48/EY ja nyttemmin direktiiviin 2013/36 EU perustuvaa luottolaitostoiminnasta annettua lakia. Valvontaviranomaisten yhteisen sopimuksen lopputulos riippuisi siitä, kumman sektorin merkitys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan eli direktiivin 2002/87/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaisella tavalla lasketuna ryhmässä suurempi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa perusteltu päätös ryhmittymän omistusyhteisölle sekä velvollisuudesta ilmoittaa Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja Euroopan pankkiviranomaiselle 1 ja 2 momentin nojalla tekemästään päätöksestä. Säännöksessä tarkennetaan ne viranomaiset, joille päätös on toimitettava.

Pykälä vastaa Solvenssi II -direktiivin 213 artiklan 4, 5 ja 6 kohtaa.

10 §. Suomalaisen ylimmän emoyrityksen ryhmävalvonta. Pykälässä on kyse 4 §:ssä tarkoitettusta tilanteesta, jossa ryhmän ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa ja ryhmävalvojana on muu valvontaviranomainen kuin Finanssivalvonta. Tässä tilanteessa ryhmävalvojalla on toimivalta tehdä tiettyjä valvontaa koskevia toimenpiteitä ja päätöksiä, joita lähtökohtaisesti noudatetaan myös luvun 4 §:ssä tarkoitettun suomalaisen kansallisesti ylimmän emoyrityksen valvonnassa. Tällaisesta toimenpiteestä tai päätöksestä voisi olla kyse esimerkiksi pykälän 2 momentissa tarkoitetuista päätöksistä. Tällöin tietyin edellytyksin Finanssivalvonta voisi kuitenkin rajata kansallisesti ylimmän suomalaisen emoyrityksen valvontaa taloudelliseen asemaan tai osaan siitä.

Pykälän 1 momentissa edellytettäisiin suomalaisen ylimmän emoyrityksen valvonnan soveltamisalan rajaamiseksi, että se olisi perusteltua ryhmävalvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta. Ehdotetussa säännöksessä on kyse direktiivin mukaisen valvonnan tehokkaasta järjestämisestä ja tarkoituksenmukaisesta valvontatehtävien jakamisesta toisen ETA-valtion ryhmävalvojan ja Finanssivalvonnan kesken. Toimenpide tai päätös

on ryhmävalvonnan tavoitteen kannalta tehokas, jos se on välttämätön, riittävä ja oikeassa suhteessa valvonnan tavoitteisiin nähden. Näin ollen toisen ETA-valtion ryhmävalvojan ryhmävalvontaa koskevien päätösten tai toimenpiteiden soveltaminen suomalaisen kansallisesti ylimmän emoyrityksen valvontaan olisi perusteltua, jos kyseiset päätökset tai toimenpiteet täyttäisivät tehokkaasti valvonnan tavoitteet siltä osin, kuin niitä sovelletaan suomalaiseen kansallisesti ylimpään emoyritykseen. Niiltä osin, kuin kyseisiä ryhmävalvojan päätöksiä tai toimenpiteitä ei sovellettaisi suomalaiseen kansallisesti ylimpään emoyritykseen tai ne eivät olisi tehokkaita, Finanssivalvonnalla olisi toimivalta soveltaa tämän lain säännöksiä valvonnassaan momentissa tarkoitettulla tavalla.

Kuten edellä 7 §:ssä, säännöksen tarkoituksena on välttää tilanne, jossa toisen ETA-valtion ryhmävalvoja päättää soveltaa tiettyä valvontamenetelmää ryhmätasolla ja Finanssivalvonta muuta menetelmää kansallisesti ylimmän emoyrityksen tasolla. Samoin säännöksellä pyritään välttämään sitä, että eri valvontaviranomaiset valvovat tarpeettomasti samaa osa-aluetta. Erilaisten tehokkaiden valvontamenetelmien soveltaminen tai moninkertaisen valvontatyön tarpeeton tekeminen ei olisi tällöin valvonnan tavoitteiden kannalta perusteltua.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin niistä vaikutuksista, mitä Finanssivalvonnan päätöksellä soveltaa 4 §:ssä tarkoitettuun kansallisesti ylimpään emoyritykseen ryhmän vakavaraisuutta koskevia säännöksiä olisi. Momentin 1 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi ensinnäkin tunnustettava sitovaksi se laskentamenetelmä, jonka 3 §:ssä tarkoitettun ylimmän emoyrityksen ryhmävalvoja on valinnut, ja sovellettava sitä. Jos ylin emoyritys soveltaisi sisäisen mallin oletuksia vakavaraisuuspääoman laskennassa, myös Finanssivalvonnan olisi sovellettava niitä. Momentin 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnan on tunnustettava 28 §:ssä tai 32 §:ssä säädettyä vastaavasti hyväksytty sisäinen malli. Momentin 3 kohdan mukaan suomalainen ylin emoyritys ei saisi hakea suotumusta, jolla sallittaisiin 36 ja 37 §:ssä säädettyjen menettelyiden käyttäminen johonkin sen tytäryritykseen.

Pykälän 3 momentin perusteella Finanssi-
valvonta voisi päättää määrätä pääomavaati-
muksen korotuksen ryhmän vakavaraisuus-
pääomavaatimukseen, jos se katsoisi Suo-
messä rekisteröidyn ylimmän emoyrityksen
riskiprofiilin poikkeavan merkittävästi
3 §:ssä tarkoitetun ETA-tason ylimmän emoyrityksen sisäisen mallin oletuksista ja jos kyseinen yritys ei ratkaise havaittuja ongelmia. Finanssi-
valvonta voisi myös vaatia kansallista ylintä emoyritystä laskemaan kansallisen alaryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavan perusteella, jos pääomavaatimuksen korottaminen ei poikkeuksellisissa tilanteissa olisi perusteltua.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi informatiivinen säännös Finanssi-
valvonnan velvollisuudesta toimittaa perusteltu päätös ETA-tason ylimmälle emoyritykselle ja ryhmävalvojalle silloin, kun Finanssi-
valvonta vastaa suomalaisen kansallisesti ylimmän emoyrityksen valvonnasta. Säännöksessä tarkennetaan viranomaisen, jolle päätös on toimitettava.

Pykälä vastaa direktiivin 216 artiklan 2—
5 kohtaa. Mainitun artiklan 1 ja 6 kohdassa
tarkoitetuista seikoista on säädetty 4 §:ssä.

Ryhmän vakavaraisuus

11 §. *Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen ja laskemisen.* Pykälän 1 momentin mukaan osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen tai ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten tulisi varmistaa, että ryhmän oma varallisuus on jatkuvasti riittävä täyttämään ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Käytännössä keskeisin toimenpide varmistamisessa olisi vakavaraisuuslaskelman tekeminen.

Vakavaraisuuspääomavaatimus laskettaisiin 14—33 §:n mukaisesti. Ryhmän oman varallisuuden olisi laadultaan ja määrältään oltava näissä säännöksissä säädetyin mukainen. Koska ryhmän vakavaraisuuslaskennassa otetaan huomioon ryhmän yksittäisten yritysten vakavaraisuus, laatua ja määrää koskevaan vaatimukseen vaikuttaa myös se, mitä 11 ja 12 luvussa säädetään yksittäisen vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja oman varallisuuden laadusta ja määräs-

tä. Pykälän 1 momentti perustuu direktiivin 218 artiklan 2 ja 3 kohtiin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteesta, jossa ryhmän ylimmänä emoyrityksenä olisi vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka olisi ETA-valtiossa. Tällöin vakavaraisuuslaskelma olisi tehtävä vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tasolla 14—33 §:n mukaisesti. Laskelmaa varten vakuutusomistusyhteisöä ja ryhmittymän omistusyhteisöä pidettäisiin vakuutusyrityksenä. Niihin sovellettaisiin 11 ja 12 luvun säännöksiä. Pykälän 2 momentti perustuu direktiivin 235 artiklaan.

Pykälän 3 momentti koskisi osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ja ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen velvollisuutta ilmoittaa ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen toteutuneesta tai mahdollisesta täyttämättä jäämisestä. Käytännössä Finanssi-
valvonta saa ilmoitettavat tiedot ryhmävalvonnan kohteena olevalta taholta 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden nojalla. Vakuutusyritykseen voitaisiin tällöin soveltaa 25 luvun 5 §:n mukaista menettelyä koskien toimenpiteitä, mitä vakuutusyhtiön on tehtävä vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäädessä. Momentissa ehdotetaan lisäksi, että Finanssi-
valvonnan on kuultava valvottavan ryhmävalvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, ennen kuin Finanssi-
valvonta tekee päätöksen tervehdyttämisuunnitelman määräajan pidentämisestä.

Finanssi-
valvonnan olisi 4 momentin mukaan ilmoitettava sen saamasta tiedosta muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille. Direktiivin 218 artiklan 5 kohdan mukaisesti nämä viranomaiset analysoivat tämän jälkeen ryhmän tilanteen. Pykälän 3 ja 4 momentit perustuvat direktiivin 218 artiklan 4 ja 5 kohtiin.

12 §. *Vakavaraisuuden laskentatähtävyys.* Pykälän 1 momentin mukaan ylimmän emoyrityksen olisi tehtävä 11 §:ssä tarkoitettujen laskelmien vähintään kerran vuodessa. Laskelmilla tarkoitettaisiin laskelmia, joilla valvottava seuraa ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta ja omaa varallisuutta. Ehdotus vastaa direktiivin 219 artiklan 1 kohtaa.

Laskentaan tarvittavat tiedot ja laskennan tulokset olisi 2 momentin mukaan ilmoitetta-

va Finanssivalvonnalle. Sille olisi ilmoitettava tiedot ja laskennan tulokset, joiden perusteella se kykenee hoitamaan valvontatehtäväänsä asianmukaisesti. Ilmoituksen voisi tehdä ryhmän ylin emoyritys tai ryhmään kuuluvan yritys, jonka Finanssivalvonta on ryhmävalvojana velvoittanut toimittamaan kyseessä olevat tiedot. Ehdotus vastaa direktiivin 219 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että ryhmän ylimmän emoyrityksen olisi jatkuvasti tarkkailtava ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta. Jos ryhmän riskit poikkeaisivat merkittävästi ryhmän viimeisimmän ryhmävalvojalle ilmoitetun vakavaraisuuspääomavaatimuksen oletuksista, ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus olisi viipymättä laskettava uudelleen ja ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta olisi yleensä myös momentissa tarkoitettu ryhmävalvoja, jolle viimeisin ilmoitus on tehty. Ehdotus vastaa direktiivin 219 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

13 §. *Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen Finanssivalvonnan vaatimukselta.* Direktiivin 219 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti Finanssivalvonta voisi vaatia ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen uudelleen laskemista. Tämä olisi mahdollista, kun Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana ja sillä on perusteltua syytä olettaa, että ryhmän riskit ovat merkittävästi muuttuneet viimeisimmästä vakavaraisuuspääomavaatimuksen ilmoittamisesta.

Laskentamenetelmien valinta ja yleiset periaatteet

14 §. *Tekniset periaatteet ja oletusmenetelmä.* Pykälän 1 momentin nojalla ryhmän vakavaraisuuslaskelma olisi laadittava tässä luvussa tarkoitettuja teknisiä periaatteita noudattaen. Niillä tarkoitettaisiin esimerkiksi luvussa olevia säännöksiä suhteellisten osuuksien huomioon ottamisesta ja vakavaraisuuspääoman kaksinkertaisen käytön esittämisestä.

Ryhmän vakavaraisuuden laskennan oletusmenetelmänä olisi konsernitilinpäätökseen perustuva menetelmä. Valvottavan olisi laadittava tällä menetelmällä ryhmän omaa varallisuutta ja vakavaraisuuspääomavaatimus-

ta koskevat laskelmat. Menetelmästä säädettäisiin tarkemmin 26—29 §:ssä. Laskennan oletusmenetelmän käyttämisestä olisi mahdollista poiketa 15 §:ssä säädetyllä tavalla.

Ehdotus poikkeaa voimassa olevasta laista, jonka mukaan pääsääntönä on vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä. Ruotsinkielisessä tekstissä voimassa olevassa laissa vähennys- ja yhteenlaskumenetelmästä on käytetty nimitystä ”avdrags- och sammanställningsmetoden” käytettäisiin jatkossa nimitystä ”avdrags- och sammanräkningsmetoden”. Se kuvaa paremmin menetelmän luonnetta.

Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen II osaston I luvun 2 jaksoon, jossa annetaan tarkemmat säännökset kirjanpidon konsernitilinpäätökseen perustuvan oletusmenetelmän soveltamiseksi.

Pykälässä pantaisiin täytäntöön direktiivin 220 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan ensimmäinen alakohta sekä 230—232 artiklat.

15 §. *Finanssivalvonnan päätös menetelmästä.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 220 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti vaihtoehdoista tavasta laskea ryhmän vakavaraisuus. Konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän sijasta vakavaraisuus olisi mahdollista laskea 31—33 §:ssä säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää käyttäen.

Menetelmän käyttö edellyttäisi Finanssivalvonnan suostumusta. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan tulisi arvioida konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän asianmukaisuutta kyseessä olevan ryhmän vakavaraisuuden laskemisessa. Finanssivalvonnan tulisi myös kuulla ryhmää ja muita asianomaisia valvontaviranomaisia.

Finanssivalvonnan päätöksellä olisi myös mahdollista, että ryhmän vakavaraisuus laskettaisiin konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän sekä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmän yhdistelmällä.

Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen II osaston I luvun 1 jaksoon, missä menetelmän valintaa täsmennetään.

16 §. *Suhteellisen osuuden huomioon ottaminen.* Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän vakavaraisuuden laskennassa olisi otettava huomioon osakasyrityksen suhteellinen

osuus sen sidosyrityksessä. Suhteellinen osuus määriteltäisiin laskentamenetelmän mukaan. Tämä sidosyrityksen suhteellisen osuuden huomioon ottamista koskeva periaate vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 26 luvun 9 §:n 2 kohtaa.

Suhteellisella osuudella tarkoitettaisiin momentin 1 kohdassa tarkoitettussa konsernitilinpäätökseen perustuvassa menetelmässä konsernitilinpäätöksen laadinnassa käytettävää prosenttimäärää. Momentin 2 kohdassa tarkoitettussa vähennys- ja yhteenlaskumenetelmässä sillä tarkoitettaisiin osakasyrityksen suoraan tai välillisesti omistaman merkityn osake-, takuu- tai pohjarahastopääoman osuutta. Suhteelliseen osuuteen laskettaisiin perustamisvaiheessa ja sen jälkeen tehdyt merkinnät. Vastaavaa sääntelyä ei sisälly voimassa olevaan lakiin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta 1 momentissa tarkoitettun suhteellisen osuuden huomioon ottamiseen. Momenttia sovellettaisiin, jos ryhmän vakavaraisuuslaskennan piiriin kuuluvalla tytäryrityksellä ei ole riittävästi hyväksyttävää omaa varallisuutta. Tällöin ryhmän vakavaraisuuden laskennassa olisi laskentamenetelmästä riippumatta otettava huomioon koko vakavaraisuusvaje eli hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen erotus.

Huolimatta siitä, mitä momentin ensimmäisessä virkkeessä säädettäisiin, tytäryrityksen vakavaraisuusvaje olisi tietyin edellytyksin mahdollista ottaa laskennassa huomioon 1 momentissa säädettyä suhteellista osuutta käyttäen. Tämä olisi mahdollista, jos Finanssivalvonta ryhmävalvojana antaisi tälle suostumuksensa arvioituaan, että pääomasta osuuden omistavan emoyrityksen vastuu on rajattu kyseiseen pääomaosuuteen. Pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 26 luvun 10 §:n 2 momenttia.

Pykälä vastaa direktiivin 221 artiklan 1 kohtaa.

17 §. *Finanssivalvonnan määrittämä suhteellinen osuus.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonta ryhmävalvojana määrittäisi tietyissä tilanteissa ryhmän vakavaraisuuden laskennassa käytettävän suhteellisen osuuden. Nykyisin Finanssivalvonnalla ei ole vastaavaa valtuutta.

Finanssivalvonta päättäisi osuudesta ensinnäkin, jos joidenkin ryhmän yritysten välillä ei ole pääomasidoksia (1 kohta). Toiseksi Finanssivalvonta päättäisi osuudesta, jos Finanssivalvonta on katsonut, että suoraa tai välillistä omistusosuutta yrityksen äänioikeudesta tai pääomasta on pidettävä omistusyhteytenä yrityksessä käytettävän huomattavan vaikutusvallan vuoksi (2 kohta). Finanssivalvonta päättäisi osuudesta myös, jos se on katsonut yrityksen olevan toisen yrityksen emoyritys sen vuoksi, että yrityksellä on tosiasiallinen määräysvalta toisessa yrityksessä (3 kohta). Pykälä vastaa direktiivin 221 artiklan 2 kohtaa.

18 §. *Hyväksyttävän oman varallisuuden kaksinkertaisen käytön estäminen.* Pykälän tarkoituksena on varmistaa se, että ryhmän vakavaraisuudesta oikean kuvan saamiseksi on olennaista laskea hyväksytyt oman varallisuuteen luettavat erät vakavaraisuuslaskelmaan mukaan vain yhteen kertaan. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, ettei vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa varallisuutta saa käyttää ryhmän vakavaraisuuden laskennassa kahden kertaan eri vakuutusyritysten välillä. Pykälän loppuosassa täsmennettäisiin hyväksyttävän oman varallisuuden käyttämistä. Pykälän 2—4 momenttien järjestys etenee kielletyistä varallisuuseristä kohti sallittuja. Pykälän 5—7 momenteissa säädettäisiin eräistä muista hyväksyttävänä oman varallisuutena käyttämistä koskevista ehdoista. Pykälässä pääomalla tarkoitetaan perustamisvaiheessa ja sen jälkeen merkittyä osake-, takuu- tai pohjarahastopääomaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin eristä, joita ei saa lainkaan ottaa mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan. Näitä eriä olisivat momentin 1 kohdan mukaan merkitty, maksamatta oleva pääoma, joka mahdollisesti rasittaa osakasyritystä, 2 kohdan mukaan osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkitty, maksamatta oleva pääoma, joka mahdollisesti rasittaa sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä, sekä 3 kohdan mukaan sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkitty, maksamatta oleva pääoma, joka mahdollisesti rasittaa saman osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevaa toista vakuutusyritystä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että tietyt erät olisi jätettävä ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa laskelman ulkopuolelle, jollei 26—31 §:ssä toisin säädetäisi. Näitä eriä olisivat momentin 1 kohdan mukaan ensinnäkin osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varallisuuserät, jotka ovat sen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta. Ulkopuolelle olisi jätettävä momentin 2 kohdan nojalla myös osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varallisuuserät, jotka ovat osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta, sekä 3 kohdan nojalla varallisuuserät, jotka ovat osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen muun sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta.

Pykälän 4 momentissa säädetäisiin tietyistä eristä, jotka voidaan ottaa mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan, ellei 2 tai 3 momentista muuta johdu. Laskelmaan mukaan ottamisen edellytyksenä olisi, että erä voidaan hyväksyä kyseisen sidosyrityksen hyväksyttävään omaan varallisuuteen. Momentin 1 kohdassa mainittaisiin ensinnäkin osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön 12 luvun 4 §:ssä tarkoitettu ylijäämävarallisuus, josta säädetään direktiivin 91 artiklan 2 kohdassa. Myös vastaava muun ETA-valtion laissa tarkoitettu ylijäämävarallisuus kuuluisi säännöksen soveltamisalaan. Momentin 2 kohta koskisi lisäksi osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa.

Pykälän 5 momentti koskisi muita eriä kuin 4 momentissa tarkoitettua sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen oman varallisuuden erää. Jos Finanssivalvonta katsoisi, että tällaista erää ei tosiasiallisesti voida käyttää sen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävänä omana varallisuutena, erä voitaisiin ottaa mukaan laskelmaan vain sidosyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävään määrään saakka.

Pykälän 6 momentissa säädetäisiin ryhmän vakavaraisuuslaskelmassa mukaan otettavan hyväksyttävän oman varallisuuden enim-

mäismäärästä. Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitettua hyväksyttävän oman varallisuuden summa ei saisi ylittää sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimusta. Vaatimuksen ylittävää oman varallisuuden osaa ei siten voitaisi käyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävänä omana varallisuutena ryhmän vakavaraisuuslaskennassa. Momentissa tarkoitettu summa laskettaisiin niistä eristä, jotka 4 ja 5 momentin perusteella otetaan kyseisessä tapauksessa mukaan vakavaraisuuslaskelmaan.

Pykälän 7 momentti koskisi osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävän oman varallisuuden erää, jolle on haettava ennalta 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu Finanssivalvonnan tai vastaava muun ETA-valtion valvontaviranomaisen hyväksyntä. Erä voitaisiin ottaa mukaan laskelmaan vain, jos sidosyrityksen valvonnasta vastaava valvontaviranomainen olisi hyväksynyt erän asianmukaisesti.

Pykälä vastaa direktiivin 222 artiklaa. Osittain ehdotusta vastaavaa mukautettua toimintatapaa koskevaa sääntelyä on voimassa olevan lain 26 luvun 7 §:n 2—4 momentissa, erityisesti niiltä osin, kuin säännökset koskevat merkittyä ja maksamatonta osake- ja taakuupääoman erää sekä ylijäämävarallisuutta.

19 §. Ryhmän sisäisen pääomituksen huomiotta jättäminen. Pykälässä säädetäisiin ryhmän sisäisestä pääomituksesta ryhmän vakavaraisuuslaskennassa. Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa ei saisi ottaa huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävän oman varallisuuden erää, joka on peräisin keskinäisestä rahoituksesta osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ja ryhmän muun yrityksen välillä. Näitä muita yrityksiä olisivat sidosyritys, osakasyritys ja osakasyrityksen toinen sidosyritys.

Pykälän 2 momentissa kiellettäisiin ottamasta huomioon ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen oman varallisuuden erää, jos erä on peräisin keskinäisestä rahoituksesta osakasyrityksen sidosyrityksen kanssa.

Pykälän 3 momentissa säänneltäisiin keskinäistä rahoitusta. Rahoitusta olisi pidettävä keskinäisenä ainakin, jos vakuutusyhtiö tai sen sidosyritys omistaa osakkeita, takuusuuksia tai maksetun pohjarahaston osuuksia sellaisessa yrityksessä tai antaa lainaa sellaiselle yritykselle, joka suoraan tai välillisesti omistaa kyseisen vakuutusyrityksen hyväksyttävän oman varallisuuden erää.

Pykälän 4 momenttiin sisällytettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen III osaston I luvun 2 jaksoon, missä 342 artiklassa täsmennetään ryhmänsisäisen pääoman eliminointia.

Pykälä vastaa direktiivin 223 artiklaa. Osittain ehdotusta vastaavaa mukautettua toimintapääomaa koskevaa sääntelyä on voimassa olevan lain 26 luvun 7 §:n 2—4 momentissa, erityisesti niiltä osin, kuin säännökset koskevat ryhmän yritysten keskinäistä osakkeiden tai osuuksien omistamista, pääomalainaa ja muita sijoituksia.

20 §. Varojen ja velkojen arvostaminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 224 artiklan mukaisesti varojen ja velkojen arvostamisesta ryhmän vakavaraisuuslaskennassa. Varat ja velat olisi arvostettava 10 luvun 1 §:n mukaisesti markkinaehtoisesti.

Pykälän 2 momentissa olisi informatiivinen viittaus, jonka mukaan arvostamista, laskentamenetelmien valintaa ja niiden soveltamista täsmennetään komission asetuksen III osaston I luvun 2 jakson 339 ja 340 artikloissa. Mainitut säännökset koskevat parhaan estimatin ja riskimarginaalin määrittämistä.

Laskentamenetelmien soveltaminen

21 §. Sidosyrityksenä olevat vakuutusyritykset. Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan olisi otettava mukaan kaikki osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevat vakuutusyritykset.

Pykälän 2 momentti koskisi vakavaraisuuslaskelman tekemistä silloin, kun sidosyrityksenä olevalla vakuutusyrityksellä on kotipaikka toisessa ETA-valtiossa. Tällöin laskelmassa olisi otettava sidosyrityksen osalta huomioon kyseisessä ETA-valtiossa säädetty

vakavaraisuuspääomavaatimus ja sen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus.

Pykälä vastaa direktiivin 225 artiklaa. Ehdotettu säännös eroaisi voimassa olevan lain 26 luvun 6 §:n 1 momentin 2 kohdasta, jonka mukaan toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät aina kyseisen ETA-valtion säännösten mukaisena. Muutos johdusi siitä, että oletuslaskentamenetelmänä olisi jatkossa konsernitilinpäätökseen perustuva menetelmä.

22 §. Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta. Pykälän 1 momentti koskisi ryhmän vakavaraisuuden laskemista sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jolla on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön kautta omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen tai kolmannen maan vakuutusyritykseen. Kyseisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tilanne olisi otettava huomioon laskelmassa. Momentti vastaa direktiivin 226 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Ehdotetun 2 momentin mukaan, laskelmasa kyseistä vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä olisi käsiteltävä vakuutusyhtiönä. Siihen sovellettaisiin 11 luvun säännöksiä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja 12 luvun hyväksyttävästä omasta varallisuudesta. Momentissa pantaisiin täytäntöön direktiivin 226 artiklan 1 kohdan toinen alakohta.

Säännös eroaisi voimassa olevan lain 26 luvun 6 §:n 1 momentin 4 kohdasta, jonka mukaan toimintapääoman vähimmäismäärä on vastaavassa tilanteessa nolla.

Pykälän 3 momentti koskisi sellaista 1 momentissa tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä ja ryhmittymän omistusyhteisöä, jolla on etuoikeudeltaan huonompaa lainaa tai muuta omaa varallisuutta, johon sovelletaan 12 luvun 11 §:n mukaista rajoitusta. Tällaisesta lainasta tai muista hyväksyttävästä omasta varallisuudesta olisi hyväksyttävää omaa varallisuutta se osuus, joka saadaan laskemalla 12 luvun 11 §:n mukaisia rajoituksia noudattaen ryhmätasolla. Laskennassa otettaisiin siten huomioon hyväksyttävän oman varallisuuden rajoitukset mutta ei hyväksyttävän oman perusvarallisuuden rajoit-

tuksia. Momentti vastaa direktiivin 226 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin 1 momentissa tarkoitettun vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön sellaisista hyväksyttävistä omasta varallisuudesta, jolle on haettava ennalta 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu Finanssivalvonnan tai vastaava muun ETA-valtion valvontaviranomaisen suostumus. Kyseiset oma varallisuuden erät voitaisiin ottaa mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan ainoastaan, jos ryhmävalvoja on sen hyväksynyt. Momentissa pantaisiin täytäntöön direktiivin 226 artiklan 2 kohdan toinen alakohta.

23 §. *Sidosyrityksinä olevat kolmannen maan vakuutusyritykset.* Pykälän 1 momenttia sovellettaisiin, kun käytetään 31 §:ssä tarkoitettua vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää. Laskentamenetelmien yhdistelmää käytettäessä momenttia sovellettaisiin siltä osin, kuin osakasyrityksenä olevan vakuutusyhtiön vakavaraisuus lasketaan mainitulla menetelmällä.

Pykälän 1 momentti koskisi ryhmän vakavaraisuuden laskemista kolmannen maan vakuutusyrityksen osalta. Ensin mainittua vakuutusyritystä käsiteltäisiin laskelmassa vastaavasti kuin sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä.

Momentin toiseksi virkkeeksi ehdotetaan direktiivin 227 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisista säännöistä, jonka täytäntöön paneminen ei ole pakollista. Ehdotuksessa säädettäisiin, että jos kolmannen maan vakuutusyrityksen kotivaltio edellyttää vakuutusyritykseltä toimilupaa ja vähintään 10–12 luvussa säädettyä vastaavaa vakavaraisuusjärjestelmää, laskelmassa voitaisiin ottaa vakuutusyrityksen osalta huomioon sen kotivaltiossa säädetty vakavaraisuuspääomavaatimus ja sen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus.

Pykälän 1 momentti vastaa direktiivin 227 artiklan 1 kohtaa. Osittain ehdotusta vastaavaa mukautettua toimintapääomaa koskevaa sääntelyä on voimassa olevan vakuutusyhtiölain 26 luvun 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa.

Pykälän 2 momentti koskisi tilanteita, joissa Euroopan komissio ei ole antanut kolmannen maan vakavaraisuusjärjestelmän vastaavuutta koskevaa päätöstä. Tällöin Finanssi-

valvonnan olisi ryhmävalvojana toimiessaan tarkastettava osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kolmannen maan vakavaraisuusjärjestelyn vastaavuus. Ennen vastaavuutta koskevan päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan olisi kuultava asiassa muita asianomaisia valvontaviranomaisia. Tarvittaessa Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen avustaa tarkastuksessa ja kuulemisessa. Pykälän 2 momentti vastaa direktiivin 227 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa ja toisen alakohdan ensimmäistä virkettä.

Komission asetuksella voidaan säätää vakavaraisuusjärjestelmän vastaavuuden arviointiperusteista. Siksi pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että tällaisen asetuksen voimassa ollessa Finanssivalvonnan on tehtävä päätös komission asetuksessa hyväksytyjen perusteiden mukaisesti. Lisäksi jos komissio on antanut päätöksen, jonka mukaan kolmannen maan valvontajärjestely on tilapäisesti vastaava, kyseinen kolmas maa katsotaan vastaavaksi 1 momenttia sovellettaessa. Ehdotus vastaa direktiivin 227 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toista virkettä ja 7 kohtaa.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonta ryhmävalvojana ei saa tehdä kolmatta maata koskevaa päätöstä, joka on ristiriidassa kyseisestä kolmatta maata koskevan aiemmin tehdyn päätöksen kanssa, paitsi kun se on tarpeen 10–12 luvussa säädetyn vakavaraisuusjärjestelyn ja kolmannen maan valvontajärjestelyn merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi. Ehdotus vastaa direktiivin 227 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kolmatta virkettä.

Direktiivin 227 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään lisäksi valvontaviranomaisten oikeudesta saattaa vastaavuuspäätöstä koskeva erimielisyys Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi. Ehdotukseen ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaa nimenomaista säännöstä tältä osin, koska asiasta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 50 b §:ssä.

24 §. *Sidosyrityksinä olevat luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja rahoituslaitokset.* Pykälä koskisi ryhmän vakavaraisuuden laskemista luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja rahoituslaitoksen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen osalta.

Osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys voisi 1 momentin mukaan käyttää direktiivin 2002/87/EY liitteessä I vahvistettuja menetelmiä 1 ja 2. Mainittu direktiivi koskee finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvontaa, ja sen liitteessä I tarkoitettu laskentamenetelmä 1 perustuu konsernitilinpäätökseen ja menetelmä 2 vähennys- ja yhteenlaskumenetelmään. Valittua menetelmää olisi käytettävä johdonmukaisesti.

Menetelmää 1 voitaisiin käyttää kuitenkin vain, kun Finanssivalvonta on vakuuttunut konserniyhtiöiden johtamisen ja sisäisen valvonnan riittävästä tasosta.

Pykälän 2 momentin mukaan ryhmävalvojana toimiessaan Finanssivalvonta voisi 1 momentissa säädetyn sijaan päättää osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, että osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä koskevaan ryhmän vakavaraisuuteen hyväksyttävissä olevasta omasta varallisuudesta vähennetään 1 momentissa tarkoitettu osakkuus. Ehdotettu momentti vastaa direktiivin 228 artiklan toista kohtaa.

25 §. Tarvittavien tietojen puuttuminen. Pykälän 1 momenttia sovellettaisiin tilanteessa, jossa Finanssivalvonnalla ei ole vakuutusyritystä koskevan ryhmän vakavaraisuuslaskelman laatimiseksi käytettävissään tarvittavia tietoja toisessa ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa kotipaikkaa pitävästä sidosyrityksestä. Tällöin sidosyrityksen kirjanpitoarvo osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuslaskennassa olisi vähennettävä ryhmän hyväksyttävästä omasta varallisuudesta.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan kyseessä olevaan omistusyhteyteen liittyviä toteutumattomia eli realisoitumattomia voittoja ei myöskään tunnusteta ryhmän vakavaraisuuteen hyväksyttävissä olevaksi omaksi varallisuudeksi. Säännös on tarpeellinen, koska eri valtioissa on erilaiset arvostusperiaatteet kirjanpidossa. Kirjanpitoon merkitsemättömiä sidosyrityksen varallisuuseriä, kuten esimerkiksi arvostuseroja, ei tulisi kohdella eri tavoin kuin kirjanpitoon merkittyjä eriä.

Pykälä vastaa direktiivin 229 artiklaa. Osittain ehdotusta vastaavaa mukautettua toimin-

tapääomaa koskevaa sääntelyä on voimassa olevan lain 26 luvun 10 §:n 3 momentissa.

Laskentamenetelmät

26 §. Konsernitilinpäätökseen perustuva menetelmä. Pykälässä säädettäisiin osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ryhmän vakavaraisuuden laskemisesta menetelmällä, joka perustuu konsernitilinpäätökseen. Vakavaraisuus olisi 1 momentin mukaan laskettava konsernitilinpäätöstedoista hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen erotuksena.

Pykälän 2 momentin mukaan konsernitilinpäätökseen perustuvaan hyväksyttävän oman varallisuuden laskemiseen sovellettaisiin 11 ja 12 lukua.

Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 230 artiklan 1 kohtaa. Mainitussa kohdassa viitataan konsolidoituun tilinpäätökseen, josta Suomessa käytetään vakiintuneesti nimitystä konsernitilinpäätös.

27 §. Konsernitilinpäätökseen perustuva vakavaraisuuspääomavaatimus. Pykälässä säädettäisiin vakavaraisuuspääomavaatimuksesta konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää käytettäessä. Pykälässä ehdotetaan käytettäväksi vierasperäistä ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus -käsitettä. Tämä on perusteltua yhtäältä siksi, että näin konsernitilinpäätökseen perustuva menetelmä ja sen mukainen vakavaraisuuspääomavaatimus pystytään erottamaan selkeästi jäljempänä esitettävästä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmästä. Toisaalta samaa konsolidointikäsitettä on käytetty vastaavassa merkityksessä luottolaitoslaitoslaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa.

Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus olisi laskettava soveltaen 11 luvun mukaisia säännöksiä. Laskentaan voitaisiin siten käyttää standardikaavaa tai hyväksytyä ryhmän sisäistä mallia. Standardimallien ja sisäistä mallien laskemista koskevista yleisistä periaatteista säädetään tarkemmin 11 luvussa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ryhmän konsolidoidun vakavaraisuuspääomavaatimuksen vähimmäistasosta. Se olisi vähintään määrä, joka saadaan laskemalla yhteen osa-

kasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettu vähimmäispääomavaatimus ja sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vähimmäispääomavaatimusten suhteelliset osuudet.

Tämä ryhmän konsolidoitu vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimus olisi 3 momentin mukaan täyttyvä 12 luvun 11 §:ssä tarkoitettulla vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudella. Päätettäessä siitä, hyväksytäänkö omaan perusvarallisuuteen kuuluva erä ryhmän konsolidoidun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi, sovellettaisiin 16—25 §:ää ja 25 luvun 6 §:ää.

Pykälä vastaa direktiivin 230 artiklan 2 kohtaa.

28 §. *Valvontaviranomaisten päätös ryhmän sisäisestä mallista.* Pykälän 1 momentti koskisi tilannetta, jossa vakuutusyritys ja sen sidosyritykset tai vakuutusomistusyhteisön sidosyritykset yhdessä hakevat suostumusta laskea ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus ja ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimus sisäisellä mallilla. Hakemus olisi toimitettava ryhmävalvojalle. Hakemuksessa on ilmoitettava vaatimus ja tarvittaessa ilmoitettava seikat, joihin vaatimus perustuu.

Säännös koskisi tilannetta, jossa useat yritykset hakevat yhdessä tällaista suostumusta. Muussa tapauksessa sovellettavaksi tulevat 11 luvun sisäistä mallia koskevat säännökset. Momentti perustuu direktiivin 231 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen ja toiseen alakohtaan.

Pykälän 2 momenttia sovellettaisiin tilanteissa, jossa Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana. Finanssivalvonnan olisi tällöin viipymättä ilmoitettava asiasta muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille ja toimitettava niille täydellinen hakemus. Täydellinen hakemus sisältää asian ratkaisemiseksi tarpeelliset asiakirjat ja selvitykset.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa päätettävä suostumuksen antamisesta ja mahdollisista ehdoista. Finanssivalvonnan olisi ryhmävalvojana viiden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottami-

sesta toimitettava hakemukseen ratkaisuehdotus.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Direktiivin 231 artiklan 2 kohdan mukaan asianomaisten valvontaviranomaisten on parhaansa mukaan pyrittävä tekemään hakemuksesta yhteinen päätös kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona ryhmävalvoja on vastaanottanut täydellisen hakemuksen. Suomen kansallisessa lainsäädännössä ei kuitenkaan voida velvoittaa muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisia sopimuksen tekemiseen. Sen vuoksi ehdotettu säännös koskee vain Finanssivalvontaa ja siinä säädetään vain sopimuksen tekemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan, että Finanssivalvonnan olisi ryhmävalvojana tehtävä yksin asiassa päätös eräissä tapauksissa. Tällainen tapaus olisi ensinnäkin se, että yhteistä päätöstä ei saavutettaisi kuuden kuukauden määräajassa eikä mikään asianomaisista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua. Toisaalta päätös olisi tehtävä yksin, jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen asettaman lautakunnan päätösehdotus hylätään. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan olisi otettava huomioon muiden asianomaisten valvontaviranomaisten näkemykset.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että ryhmään kuuluvien yritysten valvontaviranomaisilla on kuitenkin mahdollisuus saattaa asia ennen yhteistä päätöstä ja 4 momentissa tarkoitettussa kuuden kuukauden määräajassa Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaistavaksi Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti. Tällöin Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimiesaan odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Pykälän 7 momentissa ehdotetaan nimenomaista selventävää säännöstä siitä, että päätös on toimitettava hakijalle ja muille asianomaisille valvontaviranomaisille. Säännök-

sessä tarkennetaan ne viranomaiset, joille päätös on toimitettava.

Pykälän 8 momentissa ehdotetaan lisäksi, että Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi. Säännöstä sovelletaan myös tilanteissa, jossa Finanssivalvonta ei ole ryhmävalvojana tekemässä säännöksessä tarkoitettua päätöstä.

Pykälä vastaa direktiivin 231 artiklan 1 kohtaa, 2 kohtaa, 3 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa, 5 kohtaa ja 6 kohtaa.

29 §. *Vakuutusyhtiön pääomavaatimuksen korottaminen ryhmän sisäistä mallia sovellettaessa.* Pykälässä annettaisiin Finanssivalvonnan oikeus korottaa yksittäisen vakuutusyhtiön pääomavaatimusta. Korottaminen ei edellyttäisi, että Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi 25 luvun 4 §:n mukaisesti korottaa vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimusta, joka on laskettu sisäisellä mallilla. Korottaminen edellyttäisi, että valvonnan olevan vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan merkittävästi ryhmälle hyväksytyt sisäisen mallin oletuksista. Korottaminen edellyttäisi myös, ettei vakuutusyhtiö asianmukaisesti ratkaise havaittuja ongelmia.

Pykälän 2 momentti tulisi sovellettavaksi, jos vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottaminen ei olisi perusteltua poikkeuksellisen tilanteen vuoksi. Tällöin Finanssivalvonta voisi vaatia, että 1 momentissa tarkoitettu vakuutusyhtiö laskee vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavalla sisäisen mallin sijasta. Finanssivalvonta voisi korottaa standardikaavalla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos käsillä on 25 luvun 4 §:n 2 momentin mukainen tilanne.

Pykälän 3 momentissa selvennettäisiin, että Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös vakuutusyrityksen lisäksi myös valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille. Säännöksessä tarkennetaan ne viranomaiset, joille päätös on toimitettava.

Pykälä vastaa direktiivin 231 artiklan 7 kohtaa.

30 §. *Ryhmän pääomavaatimuksen korottaminen konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää sovellettaessa.* Ehdotettavaa säännöstä sovellettaisiin, kun vakuutusyhtiö soveltaa konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

Finanssivalvonnan on selvitettävä valvottavan vakuutusyrityksen riskiprofiilin asianmukaisuutta. Tähän liittyen pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonnan olisi ryhmävalvojana toimessaan kiinnitettävä erityistä huomiota 25 luvun 4 §:n 2 momentin mukaisten olojen ilmenemiseen ryhmätasolla. Näin olisi tehtävä momentin 1 kohdan mukaan etenkin, jos ryhmään kohdistuvat erityisriskit ovat vaikeasti mitattavissa eikä niitä oteta laskennassa riittävästi huomioon. Näin olisi tehtävä 2 kohdan mukaan myös, jos asianomaiset valvontaviranomaiset ovat 29 §:n ja 25 luvun 4 §:n mukaisesti korottaneet sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Jos ryhmän riskiprofiilia ei oteta asianmukaisesti huomioon, Finanssivalvonta voisi 2 momentin perusteella korottaa ryhmän konsolidoitua vakavaraisuuspääomavaatimusta. Tällöin meneteltäisiin vastaavasti kuin yksittäisen vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimusta korotettaessa.

Pykälä vastaa direktiivin 232 artiklaa.

31 §. *Vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä.* Pykälä koskisi vähentämiseen ja yhdistämiseen perustuvaa ryhmän vakavaraisuuden laskentamenetelmää. Menetelmää voitaisiin käyttää konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän sijasta tai sen kanssa, jos Finanssivalvonta niin päättää 15 §:n mukaisesti.

Pykälän 1 momentissa esitetäisiin osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ryhmän vakavaraisuus saattajien erien erotuksena. Vakavaraisuus saataisiin vähentämällä ryhmän yhteenlasketusta hyväksyttävästä omasta varallisuudesta sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten arvot osakasyrityksinä olevissa vakuutusyrityksissä sekä ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus. Momentti vastaa direktiivin 233 artiklan 1 kohtaa.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin laskennassa tarvittavat ryhmän yhteenlaskettu hyväksyttävä oma varallisuus. Se olisi summa, joka saadaan laskemalla yhteen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävä oma varallisuus ja osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen suhteellinen osuus sidosyrityksenä olevien vakuutusyritysten hyväksyttävästä omasta varallisuudesta. Momentti vastaa direktiivin 233 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän 3 momentissa puolestaan määriteltäisiin laskennassa tarvittava ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus. Se saataisiin laskemalla yhteen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimus ja sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten suhteelliset osuudet. Momentti vastaa direktiivin 233 artiklan 3 kohtaa.

Pykälän 4 momenttia sovellettaisiin, jos omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen on kokonaan tai osaksi välillinen. Tällöin sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen arvoon osakasyrityksenä olevassa vakuutusyrityksessä olisi sisällytettävä tällaisen välillisen omistuksen arvo ottaen huomioon asiaankuuluvat peräkkäiset omistusyhteydet. Lisäksi 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin eriin olisi sisällytettävä sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimukseen hyväksyttävissä olevan varallisuuden vastaavat suhteelliset osuudet ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin eriin sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten suhteelliset osuudet. Momentti vasta direktiivin 233 artiklan 4 kohtaa.

32 §. Vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä ja sisäinen malli. Pykälässä säädettäisiin, että hakemusmenettelyyn, joka koskee sisäisen mallin käyttöä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmän yhteydessä, sovellettaisiin soveltuvin osin konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää koskevia säännöksiä. Pykälä vastaisi direktiivin 233 artiklan 5 kohtaa.

Komission asetuksessa säädetään tarkemmin laskennan teknisistä periaatteista ja menetelmistä koskien konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää sekä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

33 §. Ryhmän pääomavaatimuksen korottaminen vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää sovellettaessa. Ehdotettavaa säännöstä sovellettaisiin, kun vakuutusyhtiö soveltaa vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

Pykälän 1 momentin mukaan selvittäessään riskiprofiilin asianmukaisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksessa Finanssivalvonnan on kiinnitettävä erityistä huomiota ryhmätason erityisriskeihin, jotka ovat vaikeasti mitattavissa ja joita ei oteta laskennassa riittävästi huomioon.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan oikeudesta korottaa ryhmän yhteenlaskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta ryhmän riskiprofiilin poiketessa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista. Tällöin menettelyyn vastaavasti kuin yksittäisen vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimusta korotettaessa.

Pykälä vastaa direktiivin 233 artiklan 6 kohtaa.

Keskitetty riskienhallinta ja ryhmän vakavaraisuuden valvontaa koskeva menettely

34 §. Menettelyn soveltaminen tytäryritykseen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ehdoista, joiden perusteella jäljempänä 36 ja 37 §:ssä säädettyä vakavaraisuuslaskentaa ja toimenpiteitä koskien vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämistä voitaisiin soveltaa sellaiseen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen tytäryritykseen, joka myös olisi vakuutusyritys. Kaikkien ehtojen tulee täytyä samanaikaisesti. Ehdot vastaavat direktiivin 236 artiklassa määritellyjä edellytyksiä.

Momentin 1 kohdan mukaan ryhmävalvoja ei olisi saanut tehdä 8 §:n mukaista päätöstä jonka mukaan tytäryritystä olisi jätetty ryhmävalvonnan ulkopuolelle. Momentin 2 kohdan nojalla edellytettäisiin, että osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen riskienhallinta ja sisäinen valvonta käsittävät myös tytäryrityksen ja että osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys vakuuttaa ryhmävalvojan siitä, että tytäryritystä johdetaan terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti. Momentin 3 kohdan mukaan osakasyrityksenä

oleva vakuutusyrittäjä ei olisi myös vastaanottanut 40 §:n 3 momentissa ja 44 §:n 2 momentissa tarkoitettua suostumusta. Lisäksi momentin 4 kohdassa edellytettäisiin, että osakasyrittäjänä olevan vakuutusyrittäjän olisi pitänyt hakea menettelyn soveltamista ja saada 35 §:n mukainen suostumus sen soveltamiseen toimiluvan myöntäneeltä valvontaviranomaiselta. Komission asetuksessa säädetään ehtojen täyttymisen perusteista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin selkeyden vuoksi siitä, että vastaavia säännöksiä sovellettaisiin vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tytäryrittäjänä olevaan vakuutusyrittäjään.

35 §. Päätös menettelyn soveltamisesta. Pykälässä säädettäisiin 36 ja 37 §:n soveltamista koskevasta päätöksestä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin osakasyrittäjänä olevan vakuutusyrittäjän velvollisuudesta hakea ennalta tytäryrittäjälle toimiluvan antaneelta valvontaviranomaiselta suostumusta käyttää 36 ja 37 §:ssä säädettyä menettelyä.

Pykälän 2—7 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan menettelystä hakemuksen suhteen sekä hakemusta koskevasta päätöksentekoprosessista. Hakemusta ja luvan myöntämistä käsiteltäisiin valvontakollegiossa. Menettely on muutoin sama kuin 28 §:ssä on kuvattu, mutta määräajan osalta Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaikki valvontakollegioon kuuluvat valvontaviranomaiset ovat vastaanottaneet hakemuksen. Samoin tehdessään päätöstä yksin Finanssivalvonnan on otettava huomioon muiden asianomaisten valvontaviranomaisten lisäksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten esittämät näkemykset.

Pykälä vastaa direktiivin 237 artiklan 1, 2, 3, 5 ja 6 kohtaa.

36 §. Tytäryrittäjän vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen. Pykälässä säädettäisiin vakuutusyrittäjän tytäryrittäjän vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisesta, jos 36 § ja 37 §:ssä säädetty edellytykset ovat täyttyneet.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi mahdollisuus ehdottaa pääomavaatimuksen korotusta tai puuttua

vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan tiettyjen ehtojen täytyessä. Tällöin edellytetään ensinnäkin, että tytäryrittäjän vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan 28 §:n mukaisesti hyväksytyyn sisäisen mallin perusteella. Toiseksi edellytetään, että Finanssivalvonta on antanut tytäryrittäjälle toimiluvan. Kolmanneksi vaaditaan, että tytäryrittäjän riskiprofiili poikkeaa merkittävästi sisäisestä mallista eikä tytäryrittäjä ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi mahdollisuus poikkeuksellisissa oloissa ehdottaa yritystä korvaamaan osa laskentamenetelmässä käytetyistä parametreista yrityskohtaisilla erityisparametreilla tai pääomavaatimuksen korotusta tiettyjen ehtojen täytyessä. Tällöin edellytetään ensinnäkin, että tytäryrittäjän vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan puolestaan standardikaavan perusteella. Toiseksi edellytetään, että Finanssivalvonta olisi antanut tytäryrittäjälle toimiluvan. Kolmanneksi vaaditaan, että tytäryrittäjän riskiprofiili poikkeaa merkittävästi standardikaavasta eikä tytäryrittäjä ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia.

Kummassakin tilanteessa Finanssivalvonnan on 2 momentin mukaisesti neuvoteltava ehdotuksestaan valvontakollegiossa. Ehdotuksen perusteet on ilmoitettava sekä valvontakollegiolle että tytäryrittäjälle. Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa.

Oletuksena on, että valvontakollegio pääsee sopimukseen mahdollisista toimenpiteistä. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kuitenkin menettelystä tilanteessa, jossa tytäryrittäjälle toimiluvan antanut viranomainen on muu kuin Finanssivalvonta ja Finanssivalvonta on ryhmävalvoja eivätkä nämä viranomaiset pääse asiassa yhteisymmärrykseen. Tällöin viranomaiset voivat siirtää asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Valvontaviranomaisten on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan nimenomaista selkeyttävää säännöstä, jonka mu-

kaan Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena viranomaisena toimitettava perusteltu päätös tytäryritykselle ja valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille. Säännöksessä tarkennetaan ne viranomaiset, joille päätös on toimitettava.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan lisäksi, että Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi. Säännöstä sovelletaan myös tilanteissa, jossa Finanssivalvonta ei ole ryhmävalvojana tekemässä säännöksessä tarkoitettua päätöstä.

Pykälä vastaa direktiivin 238 artiklaa.

37 §. *Tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen.* Pykälässä säädetäisiin noudatettavasta menettelystä, jos vakuutusyrityksen tytäryrityksen vakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimus jäisi täyttämättä.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä toimitettava valvontakollegiolle tytäryrityksen esittämä tervehdyttämissuunnitelma, jos tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen on jätetty täyttämättä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että Finanssivalvonnan olisi viipymättä ilmoitettava tytäryrityksen ehdottamista toimenpiteistä valvontakollegiolle, jos se toteaa tytäryrityksen taloudellisen aseman heikkenemisen. Toimenpiteistä olisi pääsääntöisesti keskusteltava valvontakollegiossa. Mikäli kyseessä on kriisitilanne, johon reagoiminen edellyttää välittömiä toimenpiteitä, voitaisiin poiketa vaatimuksesta keskustella asiasta valvontakollegiossa ennen päätösten tekemistä. Direktiivin 138 artiklan tarkoittamien kriisitilanteiden tarkemmasta määrittelystä säädetään komission asetuksessa.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen toteutumisesta tai kuukauden kuluessa 2 momen-

tissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säännöstä Finanssivalvonnan velvollisuudesta tytäryritykselle toimiluvan antaneena viranomaisena tehdä yksin päätös tervehdyttämissuunnitelman hyväksymisestä.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädetäväksi tytäryritykselle toimiluvan antaneen valvontaviranomaisen ja ryhmävalvojana toimivan Finanssivalvonnan erimielisyyden, joka koskee tervehdyttämissuunnitelman tai taloudellisen aseman heikkenemisen johdosta ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymistä, saattamisesta Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

Pykälän 6 momentissa ehdotetaan nimenomaista selkeyttävää säännöstä, jonka mukaan Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena viranomaisena toimitettava perusteltu päätös tytäryritykselle ja valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille. Säännöksessä tarkennetaan ne viranomaiset, joille päätös on toimitettava.

Pykälän 7 momentissa ehdotetaan, että Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi. Säännöstä sovelletaan myös tilanteissa, jossa Finanssivalvonta ei ole ryhmävalvojana tekemässä säännöksessä tarkoitettua päätöstä.

Pykälän 8 momentissa ehdotetaan erikseen säännöstä tytäryrityksen vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jättämistä koskevasta tilanteesta. Tällöin Finanssivalvonnan olisi tytäryritykselle toimiluvan antaneena viranomaisena viipymättä toimitettava valvontakollegiolle tytäryrityksen esittämä lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Valvontakollegiolle olisi myös ilmoitettava toimenpiteistä, joita on toteutettu vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi tytäryrityksen tasolla.

Direktiivin 239 artiklan 1 kohdassa säädetään lisäksi, että tervehdyttämissuunnitelman avulla olisi tarkoitus kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen todettiin, saavuttaa uudelleen vakavaraisuuspääomavaatimuksen mukaisen hyväksyttävän oman varallisuuden taso tai alentaa riskiprofiilia vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen

varmistamiseksi. Vastaavasti direktiivin 239 artiklan 3 kohdassa säädetään, että lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman avulla olisi tarkoitus kolmen kuukauden kuluessa siitä päivämäärästä, jona vaatimuksen täyttämättä jääminen todettiin, saavuttaa uudelleen vähimmäispääomavaatimuksen kattamiseksi tarvittavan hyväksyttävän oman varallisuuden taso tai alentaa riskiprofiilia vähimmäispääomavaatimuksen täyttämisen varmistamiseksi. Pykälä vastaa direktiivin 239 artiklaa lukuun ottamatta sitä, että ehdotukseen ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää tervehdyttämissuunnitelman ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman tarkoitusta koskevia säännöksiä.

38 §. *Menettelyn soveltamisen päättymisen.* Pykälässä säädettäisiin, milloin 36 ja 37 §:ää ei enää sovellettaisi vakuutusyrityksen tytäryritykseen sekä osakasyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen ja Finanssivalvonnan velvollisuuksista soveltamiseen liittyen.

Pykälän 1 momentin mukaan osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys vastaisi siitä, että 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudatetaan. Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen olisi viipymättä ilmoitettava ryhmävalvojalle ja kyseisen tytäryrityksen valvojalle, jos ehtoja ei noudatettaisi. Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen olisi tällöin esitettävä suunnitelma, jonka mukaan ehtoja aletaan noudattaa uudelleen kohtuullisessa ajassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuuksista ryhmävalvojana. Finanssivalvonnan olisi tarkistettava 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettujen ehtojen noudattaminen säännöllisesti vähintään kerran vuodessa tai toisen valvontaviranomaisen painavin syin esittämästä pyynnöstä. Jos tarkastusta tehtäessä todettaisiin puutteellisuksia, Finanssivalvonnan olisi vaadittava osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä esittämään suunnitelma, jonka mukaan ehdot täytettäisiin kohtuullisessa ajassa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säännöksiä menettelyn päättymisen toteamisesta. Pykälän 3 momentin mukaan 36 ja 37 §:ää ei voitaisi enää soveltaa ensinnäkin, jos 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja

noudateta kohtuullisessa ajassa. Menettelyn soveltaminen päättyisi myös, jos valvontakollegiota kuultuaan Finanssivalvonta ei enää sisällyttäisi tytäryritystä ryhmävalvontansa piiriin. Menettely päättyisi myös siinä tapauksessa, että valvontakollegiota kuultuaan Finanssivalvonta katsoisi, että 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma on riittämätön. Menettelyn päättymisestä olisi viipymättä ilmoitettava muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Pykälä vastaa direktiivin 240 artiklaa.

Ryhmän hallintojärjestelmän valvonta

39 §. *Ryhmän hallintojärjestelmä.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi ryhmän hallintojärjestelmästä.

Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän ylin emoyritys vastaisi siitä, että ryhmän hallintojärjestelmä on soveltuvin osin 6 luvun 4, 8—12, 12 a, 14—16 ja 18—20 §:n mukainen ja että riskienhallinta, sisäinen valvonta ja raportointi on järjestetty johdonmukaisesti kaikissa ryhmävalvonnan piiriin kuuluvissa yrityksissä. Sovellettavaksi tulisivat siten 6 luvun säännökset hallituksen jäsenen kelpoisuudesta (4 §), yleisistä hallintovaatimuksista (8 §), erityistä kelpoisuutta vaativista toiminoista (9 §), riskienhallinnasta (10 §), riskienhallintatoiminnosta (11 §), riski- ja vakavaraisuusarviosta (12 ja 12 a §), sisäisestä valvonnasta (14 §), sisäisestä tarkastuksesta (15 §), ulkoistamisesta (16 §), aktuaaritoiminnosta (18 §), vakuutusyhtiön vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta (19 §) ja vastuullisen vakuutusmatemaatikon velvollisuuksista ja tiedonsaantioikeudesta (20 §).

Säännösten soveltamisalan osalta olisi kuitenkin otettava huomioon ensinnäkin, että direktiivissä säädetään vain aktuaaritoiminnosta ja siten lain 6 luvun 19—20 §:n säännökset vakuutusyhtiön vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta ovat kansallisia. Vastaavia säännöksiä vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta ei ole välttämättä muissa maissa, joten tältä osin säännöksiä sovelletaan vain suomalaisiin vakuutusyrityksiin ja mahdollisesti niiden maiden vakuutusyrityksiin, joissa on säädetty vastuullisesta vakuutusmatemaati-

tikosta. Toiseksi ryhmätasolla on varmistuttava siitä, että aktuaaritoiminnon ja, edellä sanottu huomioden, vastuullisen vakuutusmatemaatikon velvollisuudet on asianmukaisesti järjestetty kussakin ryhmävalvonnan alaisessa vakuutusyrityksessä. Tämä varmistumistehtävä voidaan antaa ryhmässä tietyn henkilöryhmän tai toimielimen vastuulle. Ryhmätasolla ei siten ole tarpeen olla erillistä vastuullista vakuutusmatemaatikkoa. Kolmanneksi olisi otettava huomioon, että ryhmätasolla hallintojärjestelmää koskevia vaatimuksia on hankala soveltaa toiseen ryhmään kuuluvaan yritykseen, jos kyse ei ole määräysvallassa olevasta yrityksestä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sisäisen valvonnan vähimmäisisällöstä. Ryhmän sisäiseen valvontaan olisi kuuluttava ainakin ryhmän vakavaraisuuden valvonta sekä luotettavat ilmoitus- ja laskentamenettelyt. Momenttiin ei ehdoteta sisällytettäväksi direktiivin mukaisia tarkoitussäännöksiä yhtäältä siitä, että ryhmän sisäinen valvonta on tarpeen sen varmistamiseksi, että kaikki olennaiset riskit voidaan määrittää ja mitata ja että oma varallisuus voidaan suhteuttaa oikein riskeihin. Ehdotukseen ei myöskään sisälly säännöstä siitä, että luotettavat ilmoitus- ja laskentamenettelyt ovat tarpeen ryhmänsisäisten liiketoimien ja riskikeskittymien valvomiseksi ja hallitsemiseksi.

Direktiivin 257 artiklassa on lisäksi säädetty vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä tosiasiallisesti johtavien henkilöiden osalta, että heidän olisi oltava sopivia ja luotettavia. Vakuutusomistusyhteisön osalta asiasta on jo säädetty 6 luvun 4 §:ssä. Ryhmittymien omistusyhteisöjä koskee puolestaan vastaava rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 14 §.

Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 246 artiklan 1 kohtaa ja 2 kohdan a alakohtaa. Sanotun artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua valvontatehtävästä säädetään jäljempänä 46 §:ssä.

40 §. Ryhmän riski- ja vakavaraisuusarvio. Pykälässä säädettäisiin ryhmätason riski- ja vakavaraisuusarviosta, jonka olisi velvollinen laatimaan ETA-alueen ylin emoyritys, joka on osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys,

vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että ryhmän ylin emoyritys olisi vastuussa, että 6 luvun 12 §:ssä arvio tehtäisiin ryhmän tasolla. Tämä perustuu direktiivin 215 artiklan 1 kohtaan ja 246 artiklan 4 kohdan ensimmäiseen alakohtaan.

Ryhmän vakavaraisuus voidaan laskea konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän mukaisesti. Silloin ryhmän ylimmän emoyrityksen olisi pykälän 2 momentin mukaan annettava Finanssivalvonnalle tiedot, joiden perusteella voidaan todentaa ryhmän sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten summan ja ryhmän konsolidoidun vakavaraisuuspääomavaatimuksen välinen ero. Säännös vastaa direktiivin 246 artiklan 4 kohdan toista alakohtaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että ryhmän 1 momentissa tarkoitettu ylin emoyritys voisi halutessaan Finanssivalvonnan suostumuksella laatia riski- ja vakavaraisuusarvion samanaikaisesti ryhmän ja jonkin ryhmään kuuluvan tytäryrityksen tasolla. Tällöin riski- ja vakavaraisuusarvioista voitaisiin laatia yksi asiakirja, joka käsittäisi kaikki arvioinnit. Ehdotettu säännös vastaa 246 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi kuuluttava valvontakollegion jäseniä ja otettava huomioon esitetyt näkemykset, ennen kuin Finanssivalvonta antaisi 3 momentissa tarkoitetun suostumuksen. Säännös vastaa direktiivin 246 artiklan 4 kohdan neljättä alakohtaa.

Pykälän 5 momentissa säädetään direktiivin 246 artiklan 4 kohdan viidettä alakohtaa vastaavasti, että jos ryhmä laatii 3 momentin mukaisesti riski- ja vakavaraisuusarvioista yhden asiakirjan, ryhmän olisi toimitettava kyseinen asiakirja kaikille ryhmän valvontaviranomaisille samanaikaisesti.

Ilman nimenomaista säännöstäkin on voimassa direktiivin mukainen vaatimus siitä, että tässä pykälässä säädetyn mahdollisuuden hyödyntäminen ei kuitenkaan vapauta kyseisiä tytäryrityksiä velvollisuudesta varmistaa, että 6 luvun 12 ja 12 a §:ssä tarkoitettujen riski- ja vakavaraisuusarviota koskevat vaatimukset täyttyvät.

Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot ja tietojen julkistaminen

41 §. Riskikeskittymistä ja ryhmän sisäisistä liiketoimista ilmoittaminen. Pykälässä säädetäisiin riskikeskittymän valvonnasta vakuutusyritysten muodostamassa ryhmässä. Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän ylimmän emoyrityksen olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle ryhmän tasolla olevat merkittävät riskikeskittymät ja ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten merkittävät ryhmän sisäiset liiketoimet, jollei 42 §:n poikkeussäännöksestä muuta johdu. Ilmoitus olisi tehtävä vähintään kerran vuodessa. Momentissa annetaan lisäksi Finanssivalvonnalle oikeus nimetä se yritys, jonka on tehtävä kyseinen ilmoitus. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi silloin, kun ryhmään kuuluu yrityksiä, jotka emoyritystä paremmin tunnistavat ryhmän riskikeskittymät.

Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisuus koskisi myös sellaisten luonnollisten henkilöiden kanssa suoritettuja liiketoimia, joilla on 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus ryhmään kuuluvaan yritykseen. Jos sisäisellä liiketoimella on ryhmään kuuluvien yritysten kannalta hyvin merkittävä vaikutus, ilmoitus olisi tehtävä heti, kun se on mahdollista.

Pykälän 3 momentissa Finanssivalvonta velvoitettaisiin yksilöimään ne riskityypit ja liiketoimet, joista ryhmään kuuluvaan vakuutusyhtiön on ilmoitettava aina. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan olisi kuultava ryhmää ja muita asianomaisia valvontaviranomaisia, jotka valvovat ryhmään kuuluvia vakuutusyrityksiä. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan ja mahdollisten muiden valvontaviranomaisten olisi otettava huomioon ryhmän erityinen rakenne ja riskienhallinta.

Kun Finanssivalvonta määrittelee ilmoitusvelvollisuuden alaisia riskikeskittymiä, sen olisi pykälän 4 momentin mukaan määrättävä riskikeskittymille vakavaraisuuspääomavaa-
timuksiin tai vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuvetkaan perustuvat kyn-
nysarvot. On myös mahdollista, että Finanssivalvonta määrittelee molemmat kyn-
nysarvot. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan olisi kuultavaa muita asianomaisia valvontaviranomaisia ja ryhmää.

Pykälän 5 momentissa Finanssivalvonta velvoitettaisiin riskikeskittymän valvonnassa erityisesti seuramaan riskin leviämisen mahdollisuutta ryhmässä, eturistiriitojen mahdollisuutta sekä riskien tasoa tai määrää.

Tarkempia säännöksiä ryhmää koskevasta säännöllistä valvontaa koskevasta raportoinnista sekä merkittävien riskikeskittymien ja merkittävien ryhmänsisäisten liiketoimien määrittelystä ja yksilöinnistä sekä riskikeskittymästä että merkittävistä liiketoimista ilmoittamisesta annetaan komission asetuksen II osaston VI luvun 2 jakson 377 artiklassa.

Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 244 artiklan 2 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa ja 3 kohtaa sekä 245 artiklan 2 kohdan ensimmäistä, toista ja kolmatta alakohtaa ja 3 kohtaa. Direktiivin 244 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan kolmannessa alakohdassa sekä 245 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitetuista valvonta-
tehtävistä säädetään jäljempänä 46 §:ssä.

42 §. Poikkeukset tietojen ilmoittamisesta. Pykälässä säädetäisiin poikkeuksista koskien raportointivelvollisuutta. Pykälässä ehdotetaan, että jos ryhmän ylimpänä emoyrityksenä olisi itse säännelty yritys tai säännellyn yrityksen sidosyritys tai ryhmittymän omistusyhteisö, johon sovelletaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaista valvontaa, Finanssivalvonta voisi päättää olla suorittamatta sen tasolla 41 §:ssä tarkoitettua riskikeskittymän valvontaa tai ryhmänsisäisten liiketoimien valvontaa tai molempia. Säännellyllä yrityksellä tarkoitetaan luottolaitosta, sijoituspalveluyritystä, rahastoyhtiötä ja vakuutusyhtiötä. Pykälä vastaa direktiivin 213 artiklan 3 kohtaa ja 215 artiklan 2 kohtaa.

43 §. Valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen ja eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttaminen. Pykälään ehdotetaan säännöksiä, joiden mukaan Finanssivalvonta ryhmävalvo-
vojana voi rajoittaa valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta tai vapauttaa eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta. Tällöin edellytetään, että 25 luvun 25 §:n rajoitus tai 25 luvun 26 §:n mukainen vapautus hyödyttää kaikkia ryhmään kuuluvia vakuutusyrityksiä. Ehdotetun säännöksen mukaan Finanssivalvonnan on päätöstä teh-

dessään otettava huomion ryhmän liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä riskien luonne. Säännös vastaa direktiivin 254 artiklan 2 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa.

44 §. Ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus. Pykälä sisältää säännökset ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista koskevasta kertomuksesta. Pykälä vastaa direktiivin 256 ja 256a artiklaa.

Pykälän 1 momentin mukaan ryhmän ylimmän emoyrityksen olisi julkistettava vuosittain ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus. Kertomuksen julkistamiseen sovellettaisiin 8 a luvun säännöksiä. Pykälä sisältää vaatimuksen siitä, että vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön ja monialaomistusyhteisön on julkistettava vuosittain ryhmärakennetta koskevat tiedot, kuten oikeudellista ja hallinnollista rakennetta, kaikkia tytäryrityksiä sekä merkittäviä sidosyrityksiä ja sivuliikkeitä koskevat tiedot. Näistä säädetään tarkemmin komission asetuksessa.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi ryhmävalvojana antaa suostumuksen siihen, että ryhmän ylin emoyritys antaa vain yhden vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen. Tämän kertomuksen olisi sisällettävä tiedot ryhmästä ryhmätasolla. Kertomuksessa on lisäksi oltava ryhmän kutakin tytäryritystä koskevat tiedot yksilöitynä erikseen kunkin tytäryrityksen osalta. Nämä tiedot olisi julkistettava 8 a luvun mukaisesti.

Pykälän 3 momentissa Finanssivalvonta veloitettaisiin ennen 2 momentissa tarkoitettua suostumuksen antamista kuulemaan valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia ja ottamaan tarvittavilta osin huomioon niiden näkemykset.

Jos 2 momentissa tarkoitettu ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus ei sisältäisi tietoja, joita ryhmään kuuluvalla tytäryritykselle toimiluvan myöntänyt valvontaviranomainen edellyttää annettavan, Finanssivalvonnalla olisi pykälän 4 momentin mukaan oikeus vaatia kyseistä tytäryritystä julkistamaan tarvittavat lisätiedot. Edellytyksenä olisi, että poisjätetyt tiedot ovat luonteeltaan merkittäviä. Momentissa tarkoitettua tilanteessa Finanssivalvonta ei toimi välttämättä ryhmävalvojana.

Komission asetuksessa annetaan tarkemmat säännökset siitä, mitä tietoja on julkistettava ja miten ne on julkistettava 2 momentin mukaisessa yhdessä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa. Tätä koskeva informatiivinen viittaus komission asetuksen II osaston VI luvun 1 jaksoon sisällytettäisiin pykälän 5 momenttiin.

Ryhmävalvontaa koskevat toimenpiteet

45 §. Yhteistyö ryhmävalvonnassa. Direktiivin nojalla Finanssivalvonnan on toimittava tiiviissä yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten kanssa, erityisesti kun vakuutusyrityksellä on taloudellisia vaikeuksia. Pykälän 1 momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a ja 65 b §:ään. Näissä viitatuissa pykälissä säädetään Finanssivalvonnan yhteistyöstä ryhmän valvonnasta vastaavien muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa sekä velvollisuudesta perustaa valvontakollegio. Luottolaitostoiminnasta annetun lain uudistamisen yhteydessä Finanssivalvonnasta annetun lakia on muutettu siten, että sen säännökset vastaavat direktiivin 248 artiklan 2 ja 3 kohtaa ja 249 artiklan 1 kohtaa. Lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a §:ssä säädetäisiin valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kuulemisesta pitkälti Solvenssi II -direktiivin 250 artiklan 1 kohtaa vastaavasti ja 65 c §:ssä valvontakollegion toimintaperiaatteista direktiivin 248 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 5 kohdassa tarkoitettuja yhteensovittamis- eli koordinoitijärjestelyjä vastaavasti.

Direktiivin 248 artiklan 4 kohdassa tarkoitettussa yhteensovittamisjärjestelyä koskevassa erimielisyysasiassa ryhmävalvojan on tehtävä päätös Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Direktiivin 249 artiklan 1 kohdassa säädetään yleisen yhteistyövelvoitteen lisäksi valvontaviranomaisen velvollisuudesta antaa muille valvontaviranomaisille tietoja muun muassa ryhmän ja valvontaviranomaisten toimista, ryhmän toimittamista tiedoista sekä ryhmävalvojan osalta niin ryhmän oikeudellisesta ja hallinnollisesta rakenteesta kuin hallintojärjestelmästäkin. Mainittuja seikkoja

ei ole tarpeen nimenomaisesti yksilöidä laissa, sillä Finanssivalvonnasta annetun lain 52 §, 65 § ja 71 § kattavat direktiivissä tarkoitettut seikat.

Direktiivin 249 artiklan 1a kohdassa asian saattaminen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle on mahdollista silloin, kun jokin valvontaviranomainen ei ole toimittanut Finanssivalvonnalle merkityksellisiä tietoja tai yhteistyötä ja erityisesti merkityksellisten tietojen vaihtoa koskeva pyyntö on evätty tai siihen ei ole vastattu kahden viikon kuluessa. Vastaavasti jos Finanssivalvonta ei ole toiminut kuvatulla tavalla, muut asianomaiset valvontaviranomaiset voivat saattaa asian vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi. Finanssivalvonnasta annetun lain 50 b §:ssä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta saattaa asia Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaistavaksi, jos yhteistyö valvontakollegiossa ei toimi direktiivin 248 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa tai 4 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa vastaavasti, 249 artiklan 1a kohtaa vastaavasti taikka 255 artiklan 2 kohtaa vastaavasti.

Direktiivin 255 artiklan 2 kohta koskee valvottavaa koskevien toisessa ETA-valtiossa olevien tietojen tarkastusta. Mainittu kohdan mukaan jos toiselle valvontaviranomaiselle esitettyyn pyyntöön tämän kohdan mukaisen tarkastuksen suorittamisesta ei ole vastattu kahden viikon kuluessa tai jos valvontaviranomainen ei käytännössä pysty käyttämään oikeuttaan osallistua tarkastukseen kolmannen alakohdan mukaisesti, pyynnön esittänyt viranomainen voi saattaa asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua asetuksen Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi toimia tällaisissa tapauksissa kyseisen artiklan nojalla saamiensa valtuuksien mukaisesti.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstyä Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa valvontakollegion toimintaa ja mahdollisia ongelmia koskevia tietoja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle. Ehdotettu pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 248 artiklan 6 kohtaa.

Pykälän 3 momentiksi sisällytettäisiin informatiivinen viittaus komission asetuksen II

osaston IV luvun 2 jaksoon, jossa annetaan tarkemmat säännökset valvontaviranomaisten tietojen vaihdosta. Kyseisessä jaksossa tarkennetaan direktiivin 249 artiklan 1 kohdan säännöksiä.

46 §. *Finanssivalvonnan tehtävät ryhmävalvojana.* Finanssivalvonnan tehtävistä säädetään sekä tässä laissa että Finanssivalvonnasta annetussa laissa. Pykälän johdanto-osassa viitataan nimenomaisesti Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a §:ään, jossa ehdotetaan säädettäväksi muun muassa valvonnassa tarvittavien tietojen kokoamisesta ja jakamisen yhteensovittamisesta sekä valvontatoiminnan suunnittelusta ja yhteensovittamisesta yhteistyössä valvontaan osallistuvien muiden ETA-valvontaviranomaisten kanssa. Direktiivin mukaan yhteistyövelvoite koskee sekä säännöllisiä kokouksia että muutoin jatkuvasti. Nämä kohdat vastaavat direktiivin 248 artiklan 1 kohdan a ja e alakohtia.

Ehdotettu pykälä sisältäisi säännökset ryhmävalvojan tehtävistä. Kokonaisuutena pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 248 artiklan 1 kohtaa.

Pykälän 1 kohdan mukaan Finanssivalvonnalle kuuluisi ryhmän taloudellisen tilanteen tarkastaminen ja arviointi. Säännös vastaa direktiivin 248 artiklan 1 kohdan b alakohtaa.

Pykälän 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnan tehtävänä olisi sen tarkastaminen ja arviointi, noudattaako ryhmä vakavaraisuussääntöjä sekä riskikeskittymää ja ryhmänsisäisiä liiketoimia koskevia vaatimuksia. Säännös vastaa 248 artiklan 1 kohdan c alakohtaa. Ryhmävalvojan velvollisuudesta valvoa ryhmään kuuluvien yritysten oman varallisuuden määrää ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämistä säädetään direktiivissä yleisellä tasolla myös 218 artiklan 1 ja 4 kohdassa, joiden nojalla sovellettavaksi tulevat 6 luvun 10 §, 25 luvun 5, 9 ja 16 § sekä 26 luvun 5, 6, 43—51 §.

Pykälän 3 kohdan mukaan Finanssivalvojalle kuuluisi ryhmän hallintojärjestelmän, riski- ja vakavaraisuusarvion sekä johdon kelpoisuuden tarkastaminen ja arviointi. Säännös vastaa direktiivin 248 artiklan 1 kohdan d alakohtaa.

Pykälän 4 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi myös johdettava ryhmän sisäisten mallien arviointia ja lupamenettelyä. Säännös

vastaa direktiivin 248 artiklan 1 kohdan f alakohtaa.

Momentin 5 kohdan mukaan ryhmävalvojana toimivan Finanssivalvonnan velvollisuutena on tiedottaa muun kansallisen ylimmän tason emoyrityksen valvontaviranomaisen tekemästä 4 §:ssä tarkoitettua päätöksestä muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Momentin 6 kohtaan ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan ryhmävalvojana toimivalle Finanssivalvonnalle voitaisiin antaa valvontakollegiossa muitakin tehtäviä ryhmävalvonnan tehostamiseksi. Yhteensovittamis- eli koordinaatiojärjestelyistä olisi sovittava valvontakollegion valvontaviranomaisten kesken. Säännös vastaa direktiivin 248 artiklan 5 kohdan toista alakohtaa, jonka mukaan koordinoitijärjestelyissä voidaan antaa lisätehtäviä ryhmävalvojalle, muille valvontaviranomaisille tai vakuutus- ja lisäläkeviranomaiselle, jos tällä tehostetaan ryhmän valvontaa eikä heikennetä valvontaviranomaisten kollegion jäsenten valvontatoimia näiden yksittäisten tehtävien osalta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ryhmävalvojalle ja muille valvontaviranomaisille tällä direktiivillä annettuja oikeuksia ja velvollisuuksia.

Direktiivin 248 artiklan 1 kohdan f alakohdasta sisältää yleisäännöksen, jonka mukaan ryhmävalvojalle kuuluisivat edellä selostettujen tehtävien lisäksi muut ryhmävalvojalle direktiivillä annetut tai siitä johtuvat tehtävät, toimenpiteet ja päätökset. Tätä koskevaa alakohdan säännöstä ei ole tarpeen ottaa lakiin sen vuoksi, että Finanssivalvonnalle kuuluvat muutoinkin kaikki Suomen laissa sille säädetty tehtävät.

47 §. Valvontaviranomaisten kokous. Pykälässä säädettäisiin tilanteista, joissa Finanssivalvonnan olisi ainakin vaadittava kaikkien ryhmän ryhmävalvontaan osallistuvien valvontaviranomaisten kokouksen koolle kutsua koolle, jos Finanssivalvonta saa tietoonsa yksittäisen ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen tai konsernin tiedoista lasketun ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen merkittävän rikkomisen tai vähimmäispääomavaatimuksen rikkomisen.

Kokous olisi ehdotetun 2 kohdan mukaan kutsuttava koolle myös, jos Finanssivalvonta

saisi tiedon 26 §:n tarkoittaman konsernitilinpäätökseen perustuvan, 31 §:ssä tarkoitettun vähennys- ja yhteenlaskumenetelmään perustuvan, taikka 32 §:ssä tarkoitettuun sisäiseen malliin perustuvaan laskentamenetelmän mukaisesti lasketun ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen tai ryhmän yhteenlasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen merkittävän rikkomisen.

Samoin kokous olisi 3 kohdan mukaan kutsuttava koolle, jos on ilmennyt muita kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksellisia seikkoja. Tällaisia voivat olla esimerkiksi ryhmässä tapahtuvat omistusjärjestelyt tai vakuutuskannansiirrot. Pykälä vastaa direktiivin 249 artiklan 2 kohtaa.

48 §. Tietojensaantioikeus ja tietojenanto-velvollisuus. Solvenssi II -direktiivi sisältää useita ryhmävalvontaa koskevia valvontaviranomaisten tarkastusoikeutta, tietojensaantia, salassapitoa ja yhteistyötä koskevia säännöksiä (251—255 artikla). Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi viittaus Finanssivalvontaan annettuun lakiin, jossa näistä oikeuksista on jo säädetty.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että ryhmää koskevien valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen antamiseen sovelletaan 25 luvun 3 §:ää. Säännös vastaa direktiivin 254 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Direktiivin 256a artiklassa tarkoitettujen tietojen voidaan katsoa tulevan toimitetuiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja kirjanpitolainsäädännön nojalla.

Lisäksi pykälän 3 momentissa ehdotetaan selkeyden vuoksi, että ryhmävalvonnan ulkopuolelle 8 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla jätetyn vakuutusyrityksen kotivaltion viranomaisella olisi 1 momentin mukaisesti oikeus pyytää ja saada ryhmän johdossa olevalta, Suomessa sijaitsevalta ylimmältä yritykseltä tietoja, joilla voi olla merkitystä kyseisen vakuutusyrityksen valvonnassa. Säännös perustuu direktiivin 251 artiklaan.

49 §. Finanssivalvonnan toimenpiteet. Pykälä sisältää säännökset pakkokeinoista ryhmään kuuluvaa vakuutusomistusyhteisöä ja vakuutusyritystä kohtaan. Pykälä vastaa direktiivin 258 artiklan 1 kohtaa.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta olisi velvollinen ryhtymään valvontatoimenpiteisiin ryhmävalvojana vakuutus-

omistusyhteisöä ja ryhmittymän omistusyhteisöä kohtaan ja valvontaviranomaisena vakuutusyrittäjästä kohtaan, jos ryhmään kuuluva vakuutusyrittäjä ei täytä 11—41 §:ssä eli direktiivin 218—246 artiklassa säädettyjä ryhmän vakavaraisuutta, riskikeskittymää, ryhmän sisäisiä liiketoimia tai hallintojärjestelmää koskevia vaatimuksia taikka jos yhtiö täyttää vaatimukset, mutta vakavaraisuus voi silti vaarantua. Finanssivalvonta olisi velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin myös silloin, kun ryhmänsisäiset liiketoimet tai riskikeskittymät uhkaavat vakuutusyhtiön taloudellista asemaa. Momentti vastaa direktiivin 258 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

Pykälän 2 momentin mukaan jos vakuutusomistusyhteisöllä, ryhmittymän omistusyhteisöllä tai vakuutusyrittäjällä on kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava kyseisen jäsenvaltion valvontaviranomaiselle valvontatoimissa tekemistään havainnoista mahdollisia toimenpiteitä varten. Momentti vastaa direktiivin 258 artiklan 1 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa.

Direktiivin 258 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on määritettävä valvontaviranomaisten mahdolliset toimenpiteet. Näitä koskevia säännöksiä ei ole katsottu tarpeellisiksi sisällyttää ehdotukseen, koska näistä säädetään jo voimassa olevassa Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Monialaomistusyhteisö

50 §. *Ryhmänsisäisistä liiketoimista ilmoittaminen.* Pykälässä säädettäisiin raportoinnista niissä tilanteissa, joissa vakuutusyrittäjä olisi monialaomistusyhteisön tytäryritys. Tällöin vakuutusyrittäjän olisi raportoitava sen ja monialaomistusyhteisön sekä sen ja monialaomistusyhteisön sidosyrittäjien välisistä liiketoimista Finanssivalvonnalle. Tällöin sovellettaisiin 41 ja 47—49 §:ää siltä osin, kuin mainitut säännökset koskevat ryhmänsisäisiä liiketoimia. Monialaomistusyhteisön ei tarvitse ilmoittaa Finanssivalvonnalle riskikeskittymistä. Pykälä perustuu 265 artiklaan.

Kolmannet maat

51 §. *Valvonnan vastaavuuden tarkastaminen.* Pykälässä säädettäisiin siitä, miten kolmannen maan valvontaviranomaisen harjoittaman valvonnan vastaavuus suhteessa tämän luvun valvontaan tarkastettaisiin.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos ryhmään kuuluvan vakuutusyrittäjän emoyritys on kolmannen maan vakuutusyrittäjä tai vakuutusomistusyhteisö taikka ryhmittymän omistusyhteisö, jolla on kotipaikka kolmannessa maassa, Finanssivalvonnan olisi tarkastettava, harjoittavatko kolmannen maan valvontaviranomaiset tämän lain ryhmävalvontaa vastaavaa valvontaa.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta suorittaisi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen avustamana 1 momentissa tarkoitettua tarkastusta, jos Finanssivalvonta toimisi 5 tai 6 §:n mukaisesti ryhmävalvojana. Tällöin edellytetään, ettei Euroopan komissio ole jo aikaisemmin todennut kolmannen maan valvonnan vastaavuutta. Tarkastuspyynnön voisi esittää joko emoyritys tai ryhmään kuuluva vakuutusyrittäjä. Finanssivalvonta voisi suorittaa tarkastuksen omasta aloitteestaan.

Pykälän 3 momentin mukaan ennen kuin Finanssivalvonta tekisi valvontaa koskevan päätöksen, sen on ehdotuksen mukaan kuuluttava asiasta muita ryhmää valvovia valvontaviranomaisia. Komissio voi antaa asiaa koskevassa delegoidussa asetuksessaan tarkempia säännöksiä perusteista, joita on noudatettava vastaavuusarviointia tehtäessä. Tässä säännöksessä delegoidulla asetuksella ei tarkoiteta samaa kuin ehdotetun 1 luvun 2 a §:ssä tarkoitettua komission asetuksella.

Lisäksi pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonta ei saa tehdä kolmatta maata koskevaa päätöstä, joka on ristiriidassa kyseisestä kolmatta maata koskevan aiemmin tehdyn päätöksen kanssa. Kolmannen maan valvontajärjestelyyn on voitu tehdä merkittäviä muutoksia aiemman päätöksen jälkeen. Tällaiset muutokset voitaisiin kuitenkin ottaa huomioon uutta päätöstä tehtäessä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että jos valvontaviranomaiset ovat eri mieltä

3 momentin mukaisesti tehdystä päätöksestä, ne voivat saattaa asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on ilmoittanut päätöksestä.

Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 260 artiklan 1 ja 4 kohtaa.

52 §. *Yhteistyö kolmannen maan valvontaviranomaisten kanssa.* Pykälässä säädetään yhteistyöstä kolmannen maan vakuutusyrityksen valvontaviranomaisten kanssa. Jos kyseisessä kolmannessa maassa harjoitettaisiin tämän luvun mukaista ryhmävalvontaa, Finanssivalvonnan olisi valvottava kolmannen maan vakuutusyritystä yhteistyössä kolmannen maan valvontaviranomaisten kanssa 5, 6, 39 ja 44—49 §:n mukaisesti sekä Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisesti. Kolmannen maan vastaava valvonta voi olla komission asetuksen nojalla väliaikaista tai pysyvää taikka Finanssivalvonta voi tarkastuksen suorittuaan katsoa sen olevan pysyvää. Pykälä vastaa sisällöltään direktiivin 260 artiklan 5 ja 7 kohtaa sekä 261 artiklaa.

53 §. *Valvonnan vastaavuuden puuttuminen.* Pykälässä säädetään tilanteesta, jossa 51 §:ssä tarkoitettua vastaavaa valvontaa ei ole.

Pykälän 1 momentin mukaan kolmannen maan vakuutusyrityksiin käytettäisiin lähtökohtaisesti Finanssivalvonnasta annetun lain ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta kuitenkin 34—38 §:ää. Jos nämä menetelmät eivät johtaisi ryhmävalvonnan kannalta tehokkaaseen lopputulokseen, Finanssivalvonta voisi käyttää jotakin muuta tehokasta menetelmää pykälän 4 momentissa säädetyn mukaisesti. Edellytyksenä olisi kummassakin tapauksessa se, että momentin 1 kohdan mukaisesti kolmannessa maassa ei olisi vastaavaa valvontaa, tai 2 kohdan mukaisesti Euroopan komission väliaikaisesta vastaavuutta koskevasta määräyksestä huolimatta johonkin ETA-valtioon on sijoittautunut sellainen vakuutusyritys, jonka taseen loppusumma on suurempi kuin kolmanteen maahan sijoittautuneen emoyrityksen taseen loppusumma.

Jos kolmannen maan vakuutusyritykseen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain

ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä, pykälän 2 momentin mukaan niitä sovellettaisiin vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön ja kolmannen maan vakuutusyrityksen tasolla.

Jos vakuutusyrityksen emoyritys olisi vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jolla olisi kotipaikka kolmannessa maassa, pykälän 3 momentin mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaa varten tähän (emo)yritykseen sovellettaisiin 12 luvun säännöksiä omasta varallisuudesta. Lisäksi sovellettaisiin joko 22 §:n mukaisesti määritettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyse olisi vakuutusomistusyhteisöstä taikka ryhmittymän omistusyhteisöstä, tai 23 §:n mukaisesti määritettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyse olisi kolmannen maan vakuutusyrityksestä.

Sen varmistamiseksi, että ryhmän vakuutusyrityksiä valvotaan asianmukaisesti, Finanssivalvonta voisi pykälän 4 momentin mukaan toissijaisesti päättää soveltaa myös muitakin tehokkaita menetelmiä. Tällöin edellytys on ensinnäkin se, että Finanssivalvonnasta annetun lain ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännökset, lukuun ottamatta 34—38 §:ää, eivät johtaisi ryhmävalvonnan kannalta tehokkaaseen lopputulokseen. Toiseksi edellytetään, että ainoastaan tällaisen 4 momentissa tarkoitetun muun menetelmän avulla ryhmävalvonnan tavoite voidaan saavuttaa. Muun menetelmän on oltava tehokas eli välttämätön, riittävä ja oikeassa suhteessa valvonnan tavoitteisiin nähden. Kun Finanssivalvonta on tekemässä päätöstä näistä menetelmistä, sen olisi kuultava muita ryhmää valvovia viranomaisia. Lisäksi sen olisi ilmoitettava näiden menetelmien soveltamisesta muille asianomaisille valvontaviranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Pykälän 5 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi myös edellyttää, että johonkin ETA-valtioon perustetaan vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö. Siinä tapauksessa tämän luvun säännöksiä sovellettaisiin kyseisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön johdettaman ryhmän vakuutusyrityksiin.

Pykälä vastaa direktiivin 262 artiklaa.

54 §. *Kolmannen maan ylintä emoyritystä koskevan valvonnan vastaavuuden tarkasta-*

minen. Pykälässä säädetään tilanteesta, jossa 51 §:ssä tarkoitettu emoyritys on itse tytäryrityksenä sellaisessa vakuutusyrityksessä, vakuutusomistusyhteisössä tai ryhmittymän omistusyhteisössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa. Tällöin 51 §:ssä säädetty valvonnan vastaavuuden tarkastus tehdään pykälän 1 momentin mukaan ainoastaan kolmannen maan ylimmän emoyrityksen tasolla.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi kuitenkin vastaavan valvonnan puuttuessa tehdä uuden tarkastuksen alemmalla tasolla, jolla vakuutusyrityksellä on emoyritys, joka voi olla kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö. Tällöin sovelletaisiin 53 §:ää.

Pykälä vastaa direktiivin 263 artiklaa.

IX OSA Seuraamukset ja oikeussuoja

29 luku Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset

5 §. *Vakuutusyhtiörikkomus.* Pykälän 1 momentin 5 ja 6 kohtaan ehdotetaan lähinnä teknisluonteisia korjauksia johtuen 6, 11, 12, 25 ja 26 lukuun ehdotettavista muutoksista.

Momentin 5 kohdassa säännöksen kirjoitustapaa tarkistettaisiin sekä korjattaisiin viittaus 11 luvun 25 ja 26 §:ään viittauksiksi 25 luvun 5 ja 6 §:ään, joissa ehdotetaan jatkossa säädettäväksi vakuutusyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa vähimmäispääomavaatimuksen ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttymättä jäämisestä.

Voimassa olevan lain 11 luvun 23 §:ssä säädetään vakuutusyhtiön velvollisuudesta toimittaa laskelma toimintapääomaa koskevien vaatimusten täyttymisestä Finanssivalvonnalle. Lain 12 luvun 5 §:ssä on puolestaan asetettu velvollisuus toimittaa laajennettua toimintapääomaa koskevien testien tulokset. Lain 12 luvun 6 §:ssä säädetään henkivakuutusyhtiön perus- ja jatkuvuusvaatimustettiin liittyen yhtiön velvollisuudesta toimittaa tietyissä tapauksissa suunnitelma vakavaraisuusasetemansa palauttamiseksi tai selvitys vakavaraisuusasetemastaan Finanssivalvonnalle.

Lain 12 luvun 13 §:n 4 momentissa säädetään vahinkovakuutusyhtiön velvollisuudesta toimittaa valvontarajalaskelmat ja 12 luvun 14 §:n 2 momentissa velvollisuudesta toimittaa tietyissä tapauksissa selvitys vakavaraisuusasetemastaan Finanssivalvonnalle. Voimassa oleva 11 ja 12 luku ehdotetaan kumottavaksi, eikä uusissa säännöksissä ole edellä sanottuja säännöksiä vastaavia säännöksiä. Uuteen 11 luvun 5 §:n 3 momenttiin ehdotetaan kuitenkin sisällytettäväksi vakuutusyhtiön velvollisuus toimittaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennan tulokset Finanssivalvonnalle. Tämä velvollisuus on vastaaventyypinen kuin mitä kumottaviksi ehdotettuihin säännöksiin sisältyy, joten sen noudattamatta jättäminen ehdotetaan säädettäväksi vakuutusyhtiörikkomukseksi.

Lisäksi viittaukset 26 luvun 5, 12 ja 13 §:ään ehdotetaan korvattaviksi viittauksilla 26 luvun 11, 40, 41 ja 48 §:ään. Mainitun luvun 11 ja 41 §:ssä tarkoitettut ilmoitukset vastaavat tarkoitukseltaan aiemmin voimassa olleita 26 luvun viitattuja pykäläitä. Lisäksi direktiivin 258 artiklan 2 kohdan nojalla vakuutusrikkomuksena rangaistaviksi säädettäisiin ryhmän riski- ja vakavaraisuusarvion (40 §) tai valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen (48 §) Finanssivalvonnalle toimittamisen laiminlyönti. Rangaistavaksi säädettäisiin myös ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen tai tiedon julkistamisen laiminlyönti (44 §).

Pykälän 6 kohdan alkuun lisättäisiin viittaus 25 luvun 8 §:ään, jossa jatkossa ehdotetaan säädettäväksi tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta vähimmäispääomavaatimuksen jäädessä täyttymättä. Ilman nimenomaista viittausta laatimisvelvollisuutta koskevaan pykälään rangaistussäännös ei koskisi itse laatimisvelvollisuutta vaan ainoastaan sen sisältöä. Lisäksi voimassa olevan säännöksen kohdan viittaus 11 luvun 24 §:ään muutettaisiin viittaukseksi 25 luvun 8 §:ään.

Lain 26 luvun 41 §:n 6 momentin ja 44 §:n 5 momentin viittaukset komission asetukseen ovat luonteeltaan informatiivisia, eikä komission asetuksen rikkominen olisi vakuutusyhtiörikkomuksena rangaistavaa. Komission asetuksen rikkomisesta voisi seurata ainoastaan hallinnollinen sanktio sen mukaan kuin

Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

X OSA **Erinäiset säännökset**

30 luku **Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen**

3 §. *Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja.* Pykälän 1 momentin 10 kohtaan tehtäisiin tekniluonteinen korjaus. Voimassa olevassa laissa oleva viittaus 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyhtyrühmittymään korjattaisiin viittaukseksi 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyhtyrühmittymään, mikä vastaa ehdotetussa uudessa 26 luvun käsitteistöä.

Lisäksi 10 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi tiedonsaantioikeus ryhmävalvontaa koskeviin tietoihin. Lisäys perustuisi direktiivin 254 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan ryhmävalvonnan piiriin kuuluvilla luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä sekä niiden sidosyrityksillä ja osakasyrityksillä on oltava oikeus vaihtaa keskenään tietoja, joilla voi olla ryhmävalvonnan kannalta merkitystä. Vakuutusyhtiöllä olisi siten jatkossa oikeus luovuttaa sen kanssa samaan ryhmään kuuluvalla yritykselle tietoja myös ryhmävalvontaa varten.

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädettäisiin erikseen lailla. Tämä on tarpeellista, koska direktiivin mukaisia yksityiskohtaisia siirtymäsäännöksiä on paljon.

1.2 Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

1 §. *Vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulo.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiölain muuttamisesta annettu laki (/) eli muutoslaki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Pykälän 2 momentin mukaan perustamis-pääomaa koskevaa uutta vakuutusyhtiölain 2 luvun 1 a §:ää sovellettaisiin vakuutusyhtiöön, joka perustetaan muutoslain voimaantulon jälkeen. Jo toiminnassa olevilla vakuu-

tusyhtiöillä ei olisi tarvetta korottaa perustamis-pääomaansa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että vakuutusyhtiölain muutoslain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä vakuutusyhtiölain vaatimusten mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

2 §. *Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen kumoaminen.* Pykälässä mainittaisiin kumottava sosiaali- ja terveysministeriön asetus, jossa säädetään tarkempia säännöksiä voimassa olevan vakuutusyhtiölain mukaisista toimintasuunnitelmista. Asetus kumottaisiin tarpeettomina. Asetuksen kumoamisen ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Toimintasuunnitelmasta on tarkoitus antaa uusi sosiaali- ja terveysministeriön asetus, jotta toimintasuunnitelmat vastaavat lain voimaantulon jälkeen Solvenssi II -direktiivissä edellytetyt vaatimuksia.

Lisäksi vakuutusyhtiölakia ehdotetaan muutettavaksi sisällöllisesti siten, että voimassa olevan lain henkivakuutusyhtiöiden ennakoivaa valvontaa koskeva asetuksenantovaltuus (12 luvun 7 §) ja eräiden vakuutusyhtiölaissa säädettyjen euromäärien korottamista koskeva asetuksenantovaltuus (11 luvun 27 §:n 2 momentti) poistuvat. Siten näitä asetuksenantovaltuuksia vastaavat asetukset 609/2008 ja 1239/2009 kumoutuisivat. Lisäksi vakuutusyhtiölain 9 luvun 12 § ja 12 luvun 15 §:n muutosten nojalla kumoutuisi vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1144/2011). Tasoitusmäärästä on tarkoitus antaa uusi sosiaali- ja terveysministeriön asetus.

3 §. *Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten soveltaminen ennen muutoslain voimaantuloa.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeuksista ja velvollisuuksista, joita sovellettaisiin aikaisemmin kuin 1 päivänä tammikuuta 2016. Kansallista lakia aikaisemman soveltamisen vuoksi pykälän säännöksissä viitattaisiin vakuutusyhtiölain sijaan sovellettavaksi ehdotettuihin muutoslain ja sen voimaannpanolain säännöksiin. Viittauksen kohde olisi olemassa, koska

säännökset olisivat soveltamisen aikaan vahvistettuja mutta eivät vielä voimassa.

Pykälä vastaa direktiivin 308a artiklaa lukuun ottamatta artiklan 1 kohdan h alakohdtaa, jonka mukaista jäsenvaltio-optiona olevaa duraatiomallia ei ehdoteta vakuutuslainsäädäntöön. Pykälä ei myöskään sisällä direktiivin 308 a artiklan 1 kohdan j alakohdtaa vastaavaa säännöstä, koska vakuutusyhtiölakiin ei ehdoteta volatilitteettikorjauksen käyttämistä koskevaa Finanssivalvonnan suostumusta.

4 §. Tasoitusmäärä. Pykälässä säädetään tasoitusmäärään liittyvästä siirtymäajasta. Siirtymäajan tarkoituksena on mahdollistaa vakuutusjärjestelmän häiriötön siirtyminen uuteen tasoitusmääräjärjestelmään antamalla vakuutusyhtiöille riittävästi aikaa sopeuttaa toimintansa muuttuneeseen tasoitusmäärälainsäädäntöön. Käytännössä säännös liittyy vakuutusyhtiölain 9 luvun 5 a §:n mukaiseen enimmäismäärään ja uuden tasoitusmääräjärjestelmän aiheuttamaan sopeuttamistarpeeseen.

Ehdotetun pykälän keskeisenä tarkoituksena on purkaa vahinkovakuutusyhtiöille mahdollisesti aiemmin kertynyt tasoitusmäärä vakuutusyhtiölain 9 luvun 5 a §:n mukaiseen tasoitusmäärään enimmäismäärään saakka. Vastaavasti henkivakuutusyhtiöillä on saman verran aikaa sopeuttaa vakavaraisuuspääomansa tasoitusmäärään poistuessa.

Säännöksen mukaan enimmäismäärän ylittävän tasoitusmäärän purkaminen olisi tehtävä kymmenen vuoden kuluessa muutoslain voimaantulosta. Yhtiön olisi laadittava tasoitusmäärän alentamisesta suunnitelma, jolle olisi haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Suunnitelmassa olisi kohtuullisessa määrin otettava huomioon tasoitusmäärän synty tapa. Tasoitusmäärän synty tapa voi olla erilainen riippuen esimerkiksi siitä, mitkä vakuutuslajit ovat kyseessä. Vahinkovakuutusyhtiö on voinut kartuttaa tasoitusmäärää lisäkartutusparametrien avulla, jolloin kyse on ollut yhtiön omaehtoisesta varautumisesta runsarisyyteen. Toisaalta tasoitusmäärä on voinut karttua suotuisan vahinkokehityksen kautta, mikä on voinut olla seurausta vaikkapa asiakkaiden työ- tai palosuojelutilanteen paranemisesta.

Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän enimmäismäärä on yhtiön valittavissa vakuutusyhtiölain 9 luvun 5 a §:ssä määritellyissä rajoissa. Purkamisveloitteen kannalta ei ole merkitystä, onko yhtiö valinnut pienemmän enimmäismäärän kuin vakuutusyhtiölain 9 luvun 5 a §:n 2 momentin mukaan olisi mahdollista. Jos vakuutusyhtiö valitsee tasoitusmäärän enimmäismääräksi vakuutusyhtiölain 9 luvun 5 a §:n 3 momentin mukaisen määrän, tasoitusmäärän purkamista koskeva suunnitelma koskee tämän määrän tavoittamista. Purkamisen aikataulu jää yhtiön harkintaan, kunhan purkamissuunnitelmassa otetaan pykälän 1 momentissa esitetty huomioon.

Lisäksi erityissäännöksen mukaan henkivakuutusyhtiön tasoitusmäärä katsotaan kuluvalu vakuutusyhtiölain 9 luvun 3 §:ssä määritellyyn korvausvastuuseen siirtymäkauden ajan.

5 §. Toimintansa lopettavat vakuutusyhtiöt. Pykälässä säädetään toimintansa lopettaville vakuutusyhtiöille myönnettävästä siirtymäajasta. Pykälän 1 momentin mukaan jos yhtiö on lopettamassa toimintaansa, siihen voidaan soveltaa vakuutusyhtiölakia sellaisena kuin se oli voimassa muutoslain voimaantullessa. Siirtymäsäännöksen tarkoituksena on, että toimintaansa lopettavat yhtiöt eivät joutuisi siirtymään Solvenssi II -säännösten soveltamalan piiriin vain muutaman vuoden takia. Pykälän 2—4 momenteissa säädetään toiminnan lopettamiseen liittyvästä menettelystä. Oikeus siirtymäsäännösten soveltamiseen voidaan peruuttaa, jos Finanssivalvonta perustellusta syystä toteaa, että vakuutusyhtiön antaman selvityksen perusteella toimenpiteet toiminnan lopettamiseksi eivät ole edistyneet. Finanssivalvonnan tulee arvioida toteutettuja toimenpiteitä suhteessa toiminnan lopettamisen tavoitteeseen. Direktiivin mukaisesti edellytetään, että Finanssivalvonta ei ole vakuuttunut yrityksen toiminnan lopettamisessa tapahtuneesta edistymisestä, jotta siirtymäsäännösten soveltaminen voitaisiin keskeyttää. Pykälä perustuu direktiivin 308 b artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohtiin.

6 §. Tietojen toimittaminen. Pykälässä säädetään direktiivin 308 b artiklan 5, 6, 7 ja 8 kohdan mukaisesti vakuutusyhtiöiden ja

vakuutusyhtiöryhmien poikkeavista raportointiajoista vuosina 2016, 2017 ja 2018.

7 §. Oman varallisuuden luokittelu. Pykälässä säädetään oman varallisuuden luokitteluun liittyvistä siirtymäsäännöksistä. Tietyt omaisuuserät, jotka on ennen Solvenssi II -säännösten voimaantuloa voitu laskea ainakin osittain osaksi toimintapääomaa, tulee sijoittaa oman varallisuuden luokkiin 1 tai 2 kuuluviksi enintään 10 vuoden ajan. Siirtymäsäännösten tarkoituksena on antaa yhtiöille riittävästi aikaa sopeuttaa omaisuuserät uuteen säätelykehikkoon sopiviksi. Pykälä perustuu direktiivin 308 b artiklan 9 ja 10 kohtiin.

8 §. Keskittymäriski ja korkomarginaaliriski. Pykälässä säädetään keskittymäriskiin ja korkomarginaaliriskiin liittyvän pääomavaatimuksen laskentaan liittyvästä siirtymäajasta. Näitä pääomavaatimuksia laskettaessa käytetään Euroopan unionin jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta muun kuin kyseisen maan valuutassa olevien saamisten kohdalla alennettuja parametreja vuoden 2019 loppuun saakka. Pykälä perustuu direktiivin 308 b artiklan 12 kohtaan.

9 §. Osakeriski. Pykälässä säädetään osakeriskiin liittyvän pääomavaatimuksen laskentaan liittyvästä siirtymäajasta. Joihinkin osakerhyymiin voidaan soveltaa pienempää pääomavaatimusta, joka asteittain kasvaa komission asetuksen mukaiseksi seitsemässä vuodessa. Pykälä perustuu direktiivin 308 b artiklan 13 kohtaan.

10 §. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttäminen. Pykälässä säädetään vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen liittyvästä siirtymäajasta. Jos vakuutusyhtiö ei täytä vakavaraisuuspääomavaatimusta Solvenssi II -sääntelyn tullessa voimaan, mutta se täyttää Solvenssi II -sääntelyä edeltävän toimintapääomavaatimuksen, yhtiöllä on kaksi vuotta aikaa toteuttaa toimia vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi. Pykälä perustuu direktiivin 308 b artiklan 14 kohtaan.

11 §. Henkivakuutuksen korkokäyrän korjaus. Pykälässä säädetään henkivakuutuksen korkokäyrän korjauksesta. Korjauksen avulla henkivakuutusyhtiö voi tietyin ehdoin siirtyä asteittain ennen Solvenssi II -säännöstöä käytössä olleesta diskonttauskorosta asteittain

Solvenssi II -sääntelyn mukaiseen korkouutukseen viidentoista vuoden kuluessa.

Pykälän 2 momentissa sopimuksilla, joihin korjausta voidaan soveltaa, tarkoitetaan yhtäältä ennen muutoslain voimaantuloa tehtyjä henkivakuutuksia ja eläkevakuutuksia sekä sellaisia muita ennen muutoslain voimaantuloa tehtyjä henkilövakuutuksia, joiden ehdoissa vakuutusyhtiö ei ole pidättänyt itselleen oikeutta muuttaa vakuutusehdoissa yksilöidyllä perusteella vakuutusmaksua ja muita sopimusehtoja. Toiseksi sopimuksilla, joihin korjausta voidaan soveltaa, tarkoitetaan sellaisia muita henkilövakuutuksia kuin henkivakuutuksia ja eläkevakuutuksia, jonka vakuutusmaksua tai muita ehtoja voidaan vakuutusmaksulain 20 a §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla muuttaa, muutoslain voimaantulon jälkeiseen ensimmäiseen seuraavan vakuutusmaksukauden alkuun asti tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, 31 päivä joulukuuta 2016 saakka.

Pykälä perustuu direktiivin 308 c artiklaan.

12 §. Vastuuvelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskeva siirtymäkauden vähennys. Pykälässä säädetään vastuuvelkaan vakavaraisuuslaskennassa tehtävästä vähennyksestä. Vähennyksen avulla vakuutusyhtiö voi siirtyä asteittain ennen Solvenssi II -säännöstöä käytössä olleiden perusteiden mukaisesta vastuuvelasta Solvenssi II -säännösten mukaiseen vastuuvelkaan viidentoista vuoden kuluessa. Vähennystä voidaan soveltaa lajiryhmittäin.

Pykälä perustuu direktiivin 308 d artiklaan. Kyseisen artiklan mukaan vastuuvelka ennen Solvenssi II säännösten voimaantuloa lasketaan vahinkovakuutusdirektiivin (73/239/ETY) 15 artiklan, henkivakuutusdirektiivin (2002/83/EY) 20 ja jälleenvakuutusdirektiiviin (2005/68/EY) 32 artiklan nojalla annettujen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten perusteella.

Henkivakuutusdirektiivin 20 artiklassa esitetään henkivakuutusyhtiön vastuuvelan laskentaperiaatteet, ja sanotut periaatteet muodostavat itsenäisen kokonaisuuden. Vahinkovakuutusdirektiivin 15 artiklassa viitataan vakuutusyhtiöiden tilinpäätösdirektiiviin (91/674/ETY). Jälleenvakuutusdirektiivin 32 artiklassa viitataan sekä vakuutusyrittäjien ti-

linpäättösdirektiiviin että edellä mainittuun henkivakuutusdirektiivin 20 artiklaan.

Valmistelun aikana on esitetty eriäviä tulkintoja siitä, sisältyykö direktiivin 308d artiklassa tarkoitettuun vastuuelkaan tasoitusmäärä vai eikö sisälly.

Tulkintaa, että tasoitusmäärä kuuluu sanotun säännöksen soveltamisalaan, on perusteltu sillä, että direktiivin 308d artiklassa viitattut säännökset tarkoittaisivat Suomessa vakuutusyhtiölain 9 lukua, sosiaali- ja terveysministeriön asetusta henki- ja vahinkovakuutusyhtiön vastuuelan laskennassa käytettävästä enimmäiskorosta sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista.

Tulkintaa, että tasoitusmäärä ei sisälly direktiivin 308d artiklassa tarkoitettuun vastuuelkaan puoltaa kolme seikkaa.

Ensinnä Solvenssi II -direktiivin 308d artiklassa ei suoraan viitata vahinkovakuutusdirektiivin 15a artiklaan, jonka perusteella tasoitusmäärä vaaditaan ainoastaan luottovakuutuksessa. Artiklassa ei myöskään mainita tasoitusvastuuta tai tasoitusmäärää. Tämä poikkeaa luottovakuutusta koskevasta vahinkovakuutusdirektiivin 15a artiklasta, jossa on nimenomaisesti erikseen mainittu vakuutustekninen vastuuelka ja tasoitusvastuu. Vastakohtaispäätelmän mukaan Solvenssi II -direktiivin 308d artiklassa ei tarkoitettaisi tasoitusmäärää.

Toiseksi on huomattava, että direktiivin 308d artiklassa ei lausuta, että vastuuelka laskettaisiin vakuutusyriyten tilinpäätösdirektiivin nojalla annettujen säädösten perusteella. Vakuutusyriyten tilinpäätösdirektiivin perusteella on Suomessa annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säännökset tasoitusmäärän esittämisestä tilinpäätöksessä.

Kolmanneksi muiden kuin luottovakuutusta koskevien Solvenssi II -direktiivin 308d säännösviittausten osalta on todettava, että suomalaista tasoitusmäärää koskevia säännöksiä ei ole säädetty vahinkovakuutusdirektiivin (73/239/EY) 15 artiklan, henkivakuutusdirektiivin (2002/83/EY) 20 artiklan ja jälleenvakuutusdirektiivin (2005/68/EY) 32 artiklan nojalla, vaan suomalaista tasoitusmäärää koskevat säännökset on perusteiltaan

säädetty jo 1950-luvulla ja ovat kansallisia (Tasoitusmäärätyöryhmän muistio, sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2008:35, s. 20). Muilta kuin tasoitusmäärää koskevilta osin vastuuelkasäännökset perustuvat vahinko- ja henkivakuutusdirektiiveihin. Vakuutusyhtiön vastuuelasta säädetään voimassa olevan vakuutusyhtiölain 9 luvussa. Luvun 2 ja 3 §:n mukaiset vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun määritelmät perustuvat henkivakuutusdirektiivin 20 artiklaan sekä tilinpäätösdirektiivin 57, 58 ja 60 artikloihin. Henkivakuutusyhtiön vastuuelan laskentaa täsmennetään vakuutusyhtiölain 9 luvun 7 ja 8 §:ssä. Pykälät perustuvat henkivakuutusdirektiivin 20 artiklaan. Vahinkovakuutuksen vastuuelan laskentaa täsmennetään 9 luvun 8 ja 9 §:ssä tilinpäätösdirektiivin 57 ja 60 artiklan perusteella (HE 13/2008 vp).

Tasoitusmäärää ei käsitellä edellä mainituissa henkivakuutusdirektiivin 20 artiklassa tai tilinpäätösdirektiivin 57, 58 tai 60 artikloissa. Tasoitusmäärään liittyvä sääntely luottovakuutusta lukuun ottamatta ja tasoitusmäärän sisällyttäminen osaksi korvausvastuuta on kansallista eikä perustu Solvenssi II direktiivin 308d artiklassa lueteltuihin henki-, vahinko tai jälleenvakuutusdirektiivin artikloihin.

Näillä perusteilla on tulkittava supistavasti veloitettun eduksi, että tasoitusmäärä ei kuulu Solvenssi II -direktiivin 308d artiklan soveltamisalaan laskettaessa vastuuelkaa ennen Solvenssi II sääntelyn voimaantuloa voimassa olevan säännösten perusteella.

Käytännössä toisenlainen tulkinta asettaisi suomalaiset vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt keskenään epätasa-arvoiseen asemaan, koska henkivakuutusdirektiivin 20 artiklassa ei säädetä tasoitusmäärän esittämisestä tilinpäätöksessä vastuuelan osana, kun taas vahinkovakuutusyhtiöissä näin tehtäisiin. Lisäksi suomalaiset vakuutusyhtiöt asetettaisiin epätasa-arvoiseen asetelmaan suhteessa niiden jäsenvaltioiden vakuutusyriyksiin, joissa tasoitusmäärä esitettäisiin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

13 §. Muut säännökset. Pykälässä säädetään muista siirtymäsäännöksistä. Pykälän 1 momentti koskee paketoituihin lainoihin perustuvia rahoitusvälineitä, 2 momentti

ryhmän sisäisiä malleja, 3 ja 4 momentti yhtiöiden siirtymäsäännösten soveltamista vakuutusyhtyrhythmiin sekä 5 momentti komposiittiyhtiöitä. Pykälä perustuu direktiivin 308 b artiklan 11, 15, 16 ja 17 kohtiin.

toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettuun neuvoston direktiiviin 78/473/ETY ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi Solvenssi II -direktiiviin.

1.3 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä

1 luku Yleiset säännökset

2 §. Määritelmät. Voimassa olevan pykälän 6 a kohdassa määritellään jälleenvakuutus. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi direktiivin 13 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukaiseksi. Ehdotuksen mukaan jälleenvakuutustoiminnalla tarkoitettaisiin toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö tai kolmannen maan vakuutusyhtiö taikka jälleenvakuutusyhtiö on luovuttanut. Jälleenvakuutustoiminta kattaisi siten tulevan jälleenvakuutuksen sekä edelleenvakuutuksen. Määritelmä vastaisi vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 §:ssä olevaa jälleenvakuutustoiminnan määritelmää. Direktiivin 13 artiklan 7 kohdan b alakohtaa, joka koskee Lloyd's -nimisestä vakuutuksenantajien yhteenliittymästä toimintaa, ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaa lakiin.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan kotivaltion määritelmää ehdotetaan muutettavaksi direktiivin 13 artiklan 8 kohdan mukaiseksi. Ehdotuksen mukaan kotivaltiolla tarkoitettaisiin vahinkovakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee, henkivakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee ja jälleenvakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön kotipaikka sijaitsee. Määritelmä vastaisi vakuutusyhtiölain 1 luvun 11 a §:ssä ehdotettua kotivaltion määritelmää.

3 §. Soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta. Pykälän 1 momentin 1 kohta vastaa voimassa olevaa lakia. Pykälän 2 kohdassa oleva viittaus yhteisön rinnakkaisvakuutus-

2 luku Toiminnan aloittaminen ja lopettaminen

7 §. Sivuliikkeen perustamisilmoitus. Pykälässä säädetään niistä tiedoista, mitä kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen on toimitettava Finanssivalvonnalle perustamisilmoituksen yhteydessä.

Pykälän 1 momentista ehdotetaan muutettavaksi vakuutustarkastuksesta vastaava viranomaisen vakuutusvalvonnasta vastaavaksi viranomaiseksi. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset direktiivien 2002/83/EY ja 73/239/EY mukaisiin vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksiin muutetaan viittaukseksi Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetettuihin pääomavaatimuksiin. Pääomavaatimuksista säädetään direktiivin VI luvun 3—5 jaksossa, 87—100 ja 128 artiklassa. Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön on täytettävä mainitut pääomavaatimukset, mistä Finanssivalvonnan on saatava todistus yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Ehdotettu muutos olisi vastaavanlainen kuin vakuutusyhtiölain 3 luvun 3 §:n 2 momenttiin ehdotettu muutos.

10 §. Vapaan tarjonnan aloittamisilmoitus. Pykälän 1 kohdassa viitataan 7 §:n 2 momentin tarkoitamaan todistukseen, mistä syystä tässä pykälässä ehdotetaan käytettäväksi samaa viittausta yhtiöille asetettuihin pääomavaatimuksiin kuin edellä mainitussa 7 §:n 2 momentissa. Lisäksi pykälän johtolauseesta ehdotetaan Vakuutusvalvontaviranomaisen korvattavaksi Finanssivalvonnalla sekä vakuutustarkastuksesta vastaava viranomaisen vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaisella. Pykälän 2 ja 3 kohta vastaavat voimassa olevaa lakia.

3 luku **Valvonta**

15 §. *Kotivaltion viranomaisen toimivalta Suomessa.* Pykälä sisältää säännökset koskien toimenpiteitä, joihin Finanssivalvonta voi ryhtyä ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön osalta tämän kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnöstä. Pykälän 2 ja 3 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että niissä viitattaisiin direktiivin mukaisesti vastuuelkaa tai vakavaraisuutta koskeviin vaatimuksiin. Säännöksessä vastuuelalla tarkoitetaan vakavaraisuuslaskennassa laskettavaa vastuuelkaa, ei vastuuelkaa kirjanpidossa. Vastuuelan laskennasta säädetään direktiivin VI luvun 2 jaksossa, 76—86 artiklassa, sekä pääomavaatimuksista VI luvun 3—5 jaksossa, 87—100 ja 128 artiklassa.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnöstä kieltää yhtiötä luottamasta tai panttaamasta yhtiön Suomessa olevaa omaisuutta tai kieltää yhtiötä suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille, jos vakuutusyhtiö ei kotivaltionsa valvontaviranomaisen mukaan täytä direktiivin mukaista vastuuelkaa tai vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnöstä rajoittaa ETA-vakuutusyhtiön oikeutta käyttää luottolaitos laissa tarkoitettujen luottolaitosten, sijoitusrahastolaissa tarkoitettujen rahastoyhtiöiden ja yhteissijoitusyritysten, vaihtoehtorahastojen hoitajista annettussa laissa tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien, sijoituspalvelulaissa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiölaissa tarkoitettujen henkivakuutusyhtiöiden hallussa olevia ETA-vakuutusyhtiön lisäeläke-toimintaa koskevia varoja tai kieltää yhtiöltä varojen käytön kokonaan, jos ETA-vakuutusyhtiö ei ole kotivaltionsa valvontaviranomaisen mukaan täyttänyt direktiivin mukaista vastuuelkaa ja vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin lisäksi tekninen korjaus sijoituspalvelulain viittaukseen. Lisäksi pykälässä ehdotetaan Vakuu-

tusvalvontavirasto korvattavaksi Finanssivalvonnalla.

4 luku **Toiminnan aloittaminen**

19 §. *Toimilupa.* Pykälässä säädetään toimiluvan antamisen edellytyksistä.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin direktiivin 162 artiklaa, jossa säädetään toimiluvan vähimmäisvaatimuksista. Momentin 1—3 kohta vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Momentin 3 kohdan perästä kumottaisiin jäsena. Momentin 4 kohta pysyisi muutoin vastaavana kuin voimassa olevassa laissa, mutta siinä korvattaisiin viittaus 28 §:n mukaisesti peruspääomaa vastaaviin varoihin viittaukseksi 28 §:n mukaiseen perustamispääomaan. Muutos vastaisi vakuutusyhtiölain 2 luvun 1 a §:ään ehdotettua muutosta. Momentin uuteen 5 kohtaan lisättäisiin viittaus 31 §:ssä säädettyihin vakavaraisuutta koskeviin vaatimuksiin. Tämän mukaisesti yhtiölle voitaisiin antaa toimilupa, jos se täyttäisi muiden momentissa asetettujen edellytysten lisäksi 31 §:ssä säädettyt vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

20 §. *Toimilupahakemukseen liitettävät asiakirjat.* Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin direktiivin 162 artiklan 1 kohtaa sekä vakuutusyhtiölakiin ehdotettavia muutoksia. Voimassa olevassa lain mukaisen hallituksen jäseniä ja yhtiön ylintä johtoa koskevan luettelon lisäksi uutena vaatimuksena olisi se, että yhtiö täyttää vakuutusyhtiölain 6 luvun mukaiset edellytykset yhtiön hallituksesta. Vaatimukset toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä hallintojärjestelmästä ja aktuaaritoiminnosta sisältyvät momentin 5 a kohtaan.

Momentin 2—5 ja 6 kohta vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Momentin 6 kohdan perästä kumottaisiin jäsena. Momentin 7 kohta pysyisi muutoin vastaavana kuin voimassa olevassa laissa, mutta siinä korvattaisiin viittaus 28 §:n mukaisesti peruspääomaa vastaaviin varoihin viittaukseksi ehdotetun 28 §:n mukaiseen perustamispääomaan. Muutos vastaisi vakuutusyhtiölain 2 luvun 1 a §:ään ehdotettua muutosta.

Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, missä edellytettäisiin selvitystä siitä, että sivuliike täyttää toiminnan alkaessa 31 §:n mukaiset vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

6 luku Vakavaraisuus ja toiminnan harjoittaminen

28 §. *Sivuliikkeen perustamis pääoma.* Voimassa olevan lain mukainen termi ”peruspääoma” ehdotetaan muutettavaksi pykälän otsikosta ja 3 momentista ”perustamis pääomaksi”, millä halutaan korostaa sitä, että kolmannen maan vakuutusyhtiön on täytettävä vaatimus jo yhtiön perustamisvaiheessa. Direktiivi ei tunne käsitteitä peruspääoma tai perustamis pääoma. Sen sijaan direktiivissä säädetään vähimmäispääomavaatimuksesta. Esityksessä ehdotetaan, että sivuliikkeen perustamis pääoman euromäärät vastaavat suomalaisten vakuutusyhtiöiden perustamis pääoman määriä. Momentti koskisi myös vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden kytkösyntisten perustamis pääoman vähimmäismäärää, vaikka tästä ei nimenomaisesti laissa säädetäisi.

Henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoittavissa kolmannen maan vakuutusyhtiöiden sivuliikkeissä varoja tulisi olla Suomessa 1 momentin 1 kohdan mukaan vähintään 3 000 000 euroa sekä 2 kohdan mukaan muuta kuin edellä 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa harjoittavissa sivuliikkeissä vähintään 2 000 000 euroa.

Pykälän 2 momentin mukaan kolmannen maan vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa jälleenvakuutustoimintaa olisi oltava varoja Suomessa vähintään 3 000 000 euroa. Jälleenvakuutuskytkösyhtiön osalta varoja olisi kuitenkin oltava Suomessa vähintään 1 000 000 euroa. Ehdotus vastaisi vakuutusyhtiölakiin ehdotettua 2 luvun 1 a §:ää.

Pykälän 4 ja 5 momentti ehdotetaan kumottaviksi. Finanssivalvonnalla ei olisi enää 4 momentin mukaisia valtuuksia pienentää perustamis pääoman määrää yhtiön toimittua Suomessa kolme vuotta. Tällaista lievennystä ei voida pitää perusteltuna ottaen huomioon vakuutettujen etujen suoja. Perustamis pääoman osalta euromäärien 5 momentin mukai-

sella tarkistamisella ei ole olennaista merkitystä, sillä sivuliikkeen on kuitenkin täytettävä sille asetetut vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimukset, joiden euromääriä tarkistetaan direktiivin perusteella. Perustamis pääoma liittyy enemmän nimenomaan sivuliikkeen perustamiseen, jolloin euromäärien muuttaminen on perusteltua tehdä lailla eikä asetuksella. Voimassa olevassa vakuutusyhtiölaissa ei ole koskaan säännelty tällaista peruspääoman määrän tarkistamista asetuksella, eikä tällaista myöskään ehdoteta lisättäväksi lakiin.

29 §. *Vakuus.* Pykälän 1 ja 2 momentteja ehdotetaan muutettaviksi siten, että voimassa olevan lain mukainen ilmaus vakuuden asettamisesta muutettaisiin vakuuden tallettamiseksi. Tällä korostettaisiin sitä, että kyse on nimenomaisesti perustamis pääoman tallettamisesta. Lisäksi 1 momenttiin tehtäisiin tekninen korjaus, joilla Vakuutusvalvontavirasto korvattaisiin Finanssivalvonnalla.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin vastaamaan direktiivin 162 artiklan 2 kohdan e alakohtaa siten, että toiminnan aikana talletuksen arvon olisi aina oltava vähintään neljäsosa vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärästä. Pykälän 3 momentti kumottaisiin tarpeettomana. Pykälän 4 momenttiin ei tehtäisi muutoksia.

30 §. *Vastuovelka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa.* Voimassa olevan lain sivuliikkeen toimintapääomaa koskeva pykälä korvattaisiin vastuovelkaa kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa koskevilla säännöksillä. Pykälän 1 momentin mukaan kolmannen maan vakuutusyhtiöillä olisi Suomessa harjoittamansa vakuutustoiminnan osalta velvollisuus laskea vastuuelka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa. Säännös vastaisi kirjanpidon vastuuelvan osalta nykyisen 33 §:n ensimmäistä virkettä. Vastuuelka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa olisi laskettava siten kuin 2 ja 3 momentissa säädetään. Nykytilasta poiketen tämä tarkoittaisi, että vastuuelka laskettaisiin erikseen sekä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä että vakavaraisuuslaskennassa.

Pykälän 2 momentti vastaisi nykyisen 33 §:n toista virkettä. Sivuliikkeen vastuuelka kirjanpidossa muodostuisi vakuutus-

maksuvastuusta ja korvausvastuusta vakuutusyhtiölain 9 luvun 2 ja 3 §:n mukaisesti. Ehdotuksessa täsmennettäisiin voimassa olevaan säännökseen verrattuna siten, että 2 momentti koskisi pelkästään kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä käytettävää vastuovelkaa.

Pykälän 3 momentin mukaan sivuliikkeen vakavaraisuuslaskennassa vastuovelka olisi laskettava vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaisesti. Säännös vastaa direktiivin 165 artiklan ensimmäistä virkettä.

30 a §. *Toimintapääomaa koskevan laskelman toimittaminen Vakuutusvalvontavirastolle.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Pääomavaatimuksista säädettäisiin jatkossa 31 §:ssä ja Finanssivalvonnalle toimitettavista selvityksistä 39 §:ssä.

31 §. *Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen vakavaraisuus.* Nykyinen vakuutusyhtiön vakavaraisuutta koskeva sääntely korvattaisiin direktiivin mukaisilla säännöksillä.

Pykälän 1 momentin mukaan vakuutusyhtiön sivuliikkeen oma varallisuus laskettaisiin sivuliikkeen varojen ja velkojen perusteella vakuutusyhtiölain 12 luvun 1 §:n mukaisesti. Oman varallisuuden määrittää varten sivuliikkeen varat ja velat olisi arvostettava vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaisesti. Sivuliikkeen omaan varallisuuteen sovellettaisiin muutoin, mitä vakuutusyhtiölain 12 luvussa niistä säädetään. Nämä säännökset perustuisivat direktiivin 165 artiklan toiseen ja kolmanteen virkkeeseen sekä 166 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että kolmannen maan vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus laskettaisiin vakuutusyhtiölain 11 luvussa säädetyllä tavalla. Laskennassa otettaisiin huomioon vain vakuutusyhtiön Suomessa harjoittama vakuutustoiminta. Momentti perustuisi direktiivin 166 artiklan 1 kohdan toiseen ja kolmanteen alakohtaan.

Pykälän uudessa 3 momentissa säädettäisiin selvytyden vuoksi, että kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen oman varallisuuden olisi oltava jatkuvasti riittävä täyttämään 2 momentin mukaiset vakavaraisuutta koskevat vaatimukset. Riittävyysvaatimus koskisi oman varallisuuden laatua ja määrää.

Säännös vastaisi siten ehdotettua vakuutusyhtiölain 11 luvun 1 §:n 2 momenttia.

Pykälän uusi 4 momentti koskisi vähimmäispääomavaatimusta vastaavan oman varallisuuden sijaintia. Varallisuuden olisi sijaittava vähimmäispääomavaatimuksen määrään saakka Suomessa ja sen ylittävältä osalta ETA-alueella. Säännös vastaa direktiivin 166 artiklan 4 kohtaa.

Pykälän uusi 5 momentin mukaan vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää vakuutusyhtiölain 12 luvun 11 §:n 2 momentin mukaista omaa perusvarallisuutta olisi oltava vähintään puolet siitä, mitä vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään. Omaan perusvarallisuuteen hyväksyttäisiin myös tämän lain 29 §:n mukainen vakuus. Säännös vastaa direktiivin 166 artiklan 3 kohtaa.

32 §. *Vakavaraisuutta koskevista säännöksistä poikkeamista koskeva hakemus.* Pykälän 1 momentti koskisi kolmannen maan vakuutusyhtiötä, joka on hakenut toimilupaa tai saanut sen Suomen lisäksi muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Tällainen vakuutusyhtiö voisi hakea Finanssivalvonnalta ennalta suostumusta momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuihin menettelyihin. Suostumus voitaisiin myöntää vain yhtenä kokonaisuutena koskien kaikkia 1-3 kohtia, ei yksittäistä kohtaa koskien.

Pykälän 1 momentin 1 kohta koskisi mahdollisuutta laskea 31 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuspääomavaatimus vakuutusyhtiön koko Euroopan talousalueen sivuliikkeiden harjoittama liiketoiminta huomioon ottaen. Momentin 2 kohta koskisi mahdollisuutta tallettaa 29 §:ssä tarkoitettu vakuus vain yhteen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, jossa vakuutusyhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa. Momentin 3 kohdassa tarkoitettu poikkeus koskisi vähimmäispääomavaatimusta täyttävän oman perusvarallisuuden sijaintia. Tällainen oma varallisuus voisi sijaita missä tahansa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jossa vakuutusyhtiö toimii. Momentti vastaa direktiivin 167 artiklan 1 kohtaa ja osittain 2 kohdan toista alakohtaa.

Pykälän uusi 2 momentti koskisi hakemuksen tekemistä ja sisältöä. Kolmannen maan vakuutusyhtiön olisi tehtävä hakemus Finanssivalvonnan lisäksi niiden Euroopan ta-

lousalueeseen kuuluvien valtioiden asianomaisille valvontaviranomaisille, joissa vakuutusyhtiö on hakenut toimilupaa tai saanut sen. Hakemuksessa olisi mainittava viranomainen, joka jatkossa valvoo Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden sivuliikkeiden koko vakuutustoiminnan vakavaraisuutta. Hakemuksessa olisi myös perusteltava viranomaisen valinta. Tämän luvun 29 §:ssä tarkoitettu vakuuden talletus olisi tehtävä valitun vakavaraisuutta valvovan viranomaisen jäsenvaltiossa. Momentti vastaa direktiivin 167 artiklan 2 kohtaa.

32 a §. *Finanssivalvonnan suostumus vakavaraisuutta koskevista säännöksistä poikkeamiseksi.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 32 a §, joka koskisi Finanssivalvonnan suostumuksen antamista. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi antaa suostumuksensa vain, jos kaikki asianomaiset valvontaviranomaiset, joille hakemus on tehtävä, hyväksyvät hakemuksen. Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava muille asianomaisille valvontaviranomaisille, jos se hakemuksen perusteella valvoo sivuliikkeiden koko vakuutustoiminnan vakavaraisuutta. Edellä 32 §:n 1 momentissa tarkoitettut edut tulevat voimaan Finanssivalvonnan ilmoituksesta alkaen. Säännös vastaa direktiivin 167 artiklan 3 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa. Artiklan kolmannen alakohdan mukaan valitun valvontaviranomaisen on saatava muilta jäsenvaltioilta niiden alueelle perustettujen sivukonttoreiden vakavaraisuuden valvonnassa tarvittavat tiedot, mitä ei ole katsottu tarpeelliseksi panna täytäntöön kansallisessa laissa.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi aina peruuttaa suostumuksensa. Finanssivalvonnan olisi tällöin pyydettävä myös muiden ETA-valtioiden asianomaisia valvontaviranomaisia perumaan suostumuksensa kyseisissä valtioissa. Lisäksi Finanssivalvonnan olisi itse peruttava suostumuksensa vastaavassa tilanteessa, jos asianomainen toisen ETA-valtion valvontaviranomainen sitä pyytää. Säännös vastaa direktiivin 167 artiklan 4 kohtaa.

33 §. *Vastuuvelka.* Pykälä kumottaisiin, koska vastuuvelasta säädettäisiin jatkossa 30 §:ssä.

34 §. *Vastuuvelan kate.* Pykälä kumottaisiin, koska vakuutusyhtiölaissa ei jatkossa olisi säännöksiä vastuuvelan kattamisesta.

35 §. *Laskuperusteet.* Pykälään tehtäisiin tekninen muutos, jolla täsmennettäisiin sitä, että pykälässä tarkoitetaan kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikettä kolmannen maan vakuutusyhtiön sijaan.

36 §. *Varojen sijoittaminen.* Voimassa olevaa sijoitussidonnaista vakuutusta koskevaa 36 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin yleisesti varojen sijoittamisesta. Ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa harjoittamaan toimintaan sovellettaisiin vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 a—20 c §:n säännöksiä varojen sijoittamisesta. Mainituissa pykälissä säädettäisiin varovaisuusperiaatteesta, varojen hajauttamisesta ja sijoitussidonnaisista vakuutuksista.

7 luku Valvonta

39 §. *Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot.* Pykälässä säädetään Finanssivalvonnalle valvontatarkoituksiin annettavista tiedoista. Voimassa olevaa 39 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että 1 ja 2 momenttia korjattaisiin tarvittavilta osin. Lisäksi pykälän otsikossa ja momenteissa olevat viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon muutettaisiin viittauksiksi Finanssivalvontaan. Pykälän otsikossa sana ”selvitys” korvattaisiin sanalla ”tiedot”, jotta käsitteet olisivat yhdenmukaisia vakuutusyhtiölain kanssa.

Pykälän 1 momentti sisältäisi jatkossa vakuutusyhtiön sivuliikkeen velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle kirjanpitoon ja taloudelliseen asemaan liittyviä tietoja. Pykälän 1 ja 2 momentti vastaisivat sisällöltään voimassa olevan lain 39 §:n 1 momenttia sillä erotuksella, että voimassa olevassa momentissa mainittu henkivakuutusyhtiön antama selostus korvattaisiin ehdotuksessa selvityksellä 30 §:n 2 momentin mukaisen vastuuvelan laskemisesta.

Pykälän 3 momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevan lain 39 §:n 2 momenttia sillä erotuksella, että momentissa mainittu peruspääoma korvattaisiin perustamis pääomalla lain 28 §:ään ehdotetun muutoksen mukaisesti ja vakuuden asettaminen korvattaisiin vakuuden tallettamisella lain 29 §:ään ehdo-

tetun mukaisesti. Lisäksi selvitykseen ei enää tulisi liittää todistusta siitä, että vastuuvelan kate täyttäisi 34 §:ssä säädetty edellytykset. Voimassa olevan lain 34 § ehdotetaan kumottavaksi, koska vakuutusyhtiölaissa ei jatkossa olisi säännöksiä vastuuvelan kattamisesta. Sitä vastoin kolmannen maan vakuutusyhtiön olisi selvitettävä, että sivuliike täyttää 30 §:n 3 momentin vakavaraisuuslaskennan vastuuvelkaa, 31 §:n vakavaraisuutta, ja 36 §:n varojen sijoittamista koskevat vaatimukset. Ehdotetussa säännöksessä ei enää edellytettäisi, että pääasiamiehen tulee toimittaa selvitys Finanssivalvonnalle. Myös muut toimittamisen tavat olisivat mahdollisia.

40 §. *Sivuliikkeen tilinpäätös ja toimintakertomus.* Pykälän 3 momenttia täsmennettäisiin voimassa olevaan lakiin nähden siten, että peruspääoma korvattaisiin perustamis- ja pääomalla 28 §:ään ehdotetun muutoksen mukaisesti.

46 §. *Tervehdyttämissuunnitelma, rahoitussuunnitelma ja pääomavaatimuksen korottaminen.* Pykälää muutettaisiin vastaamaan niitä direktiivistä johtuvia muutoksia, mitä nykyiseen vakuutusyhtiön vakavaraisuutta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan. Lisäksi pykälän otsikko täsmennettäisiin pykälän sisällön mukaisesti siten, että siihen lisättäisiin pääomavaatimuksen korottaminen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin lyhyen aikavalin rahoitussuunnitelmasta, jollainen kolmannen maan vakuutusyhtiön tulisi laatia, jos sen Suomen sivuliike ei täyttäisi 31 §:n mukaisia vähimmäispääomavaatimusta. Rahoitussuunnitelmaan sovellettaisiin vakuutusyhtiölain 25 luvun 6 ja 7 §:ää. Jos vähimmäispääomavaatimuksen jää täyttämättä, sovellettaisiin lisäksi vakuutusyhtiölain 25 luvun 8 §:n säännöksiä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tervehdyyttämissuunnitelmasta. Momentin mukaan kolmannen maan vakuutusyhtiön olisi laadittava tervehdyyttämissuunnitelma vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 ja 7 §:n mukaisesti, jos sen Suomen sivuliikkeellä ei olisi 31 §:n mukaisesti omaa varallisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi määrätä tervehdyyttämissuunni-

telman laadittavaksi ja hyväksymistä varten toimitettavaksi myös silloin, kun Finanssivalvonta katsoo, että kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen vakuutettujen edut ovat vaarantuneet.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi vahvistaa kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeelle pääomavaatimuksen korotuksen vakuutusyhtiölain 25 luvun 4 §:n mukaisesti. Säännöksellä korvattaisiin voimassa olevan lain 4 momentin säännös toimintapääoman vähimmäismäärän korottamisesta. Voimassa olevan pykälän 5—6 momentit kumottaisiin, sillä ne eivät enää vastaisi direktiivin mukaista vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäätelyä.

Pykälän uusi 5 momentti vastaisi voimassa olevan pykälän 7 momenttia. Teknisenä korjauksen pykälään ehdotetaan muutettavaksi Vakuutusvalvontavirasto Finanssivalvonnaksi.

47 §. *Omaisuuuden luovutus- ja panttauskielto.* Pykälää muutettaisiin vastaamaan niitä direktiivistä johtuvia muutoksia, mitä nykyiseen vakuutusyhtiön vakavaraisuutta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan. Myös pykälän kirjoitustapaa tarkistettaisiin.

Pykälän 1 momentin 1 kohtaa muutettaisiin voimassa olevan lain 47 §:n 1 momentin 1 kohtaan nähden. Ehdotuksessa kohdan viittaus voimassa olevan lain 34 §:ssä tarkoitettuun kirjanpidon ja tilinpäätöksen vastuuvelan katteen sijaan viitattaisiin muutetun 30 §:n mukaisiin vastuuvelkaa koskeviin vaatimuksiin, jotka koskevat kirjanpidon ja tilinpäätöksen vastuuvelan lisäksi vastuuvelkaa vakavaraisuuslaskennassa. Finanssivalvonta voisi siten vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuutta, jos vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täyttäisi 30 §:n mukaisia vastuuvelkaa kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa koskevia vaatimuksia.

Voimassa olevan lain 47 §:n 1 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi uutta vakavaraisuussäätelyä vastaavasti. Voimassa olevan lain säännöksessä viitataan 30 §:ään, joka koskee sivuliikkeen toimintapääomaa. Tämä viittaussäännös ehdotetaan muutettavaksi vastuuvelkaa koskevaksi säännökseksi. Ehdotuksessa sivuliikkeen vakavaraisuudesta

säädettäisiin 31 §:ssä. Siten 47 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin, että Finanssivalvonta voisi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuuttaan, jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeellä ei olisi 31 §:n mukaisesti hyväksyttävää omaa perusvarallisuutta vähimmäispääoma-vaatimuksen täyttämiseksi.

Myös pykälän 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan niitä direktiivistä johtuvia muutoksia, joita nykyiseen vakuutusyhtiön vakavaraisuutta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan. Finanssivalvonta voisi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuuttaan, jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeellä ei olisi ehdotetun 31 §:n mukaisesti hyväksyttävää omaa varallisuutta vakavaraisuuspääoma-vaatimuksen täyttämiseksi ja Finanssivalvonnalla olisi aiheutta olettava sivuliikkeen taloudellisen tilan edelleen heikkenevän taikka jos Finanssivalvonta katsoisi sivuliikkeen olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Pykälän 1 momentin 4 kohta vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Kohdassa peruspääoma-käsitteen korvattaisiin perustamispääoma-käsitteellä.

Lisäksi pykälässä korvattaisiin teknisenä muutoksena Vakuutusvalvontavirasto Finanssivalvonnalla.

Pykälän 2—6 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

7 a luku **Sveitsin valaliitossa sijaitsevan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintaa koskevat erityiset säännökset**

47 b §. Sovellettava lainsäädäntö. Pykälän 1 momentti vastaa voimassa olevaa lakia. Pykälän 2 ja 3 momentissa luetellaan ne poikkeukset, mihin lain kolmannen maan vakuutusyhtiötä koskevia säännöksiä ei sovelleta koskien sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön toimintaa Suomessa. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että peruspääoma muutettaisiin perustamispääomaksi, kuten

kolmannen maan vakuutusyhtiöiden kohdalla.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi ensinnäkin siten, että sveitsiläiseen vahinkovakuutusyhtiöön ei sovellettaisi tämän lain 20 §:n 1 momentin 2, 3 ja 6—8 kohtaa. Säännöksessä huomioitaisiin 20 §:n 1 momenttiin ehdotettu uusi 8 kohta, eli selvitys siitä, että sivuliike täyttää toiminnan alkaessa 31 §:n mukaiset vakavaraisuutta koskevat vaatimukset. Toiseksi, momentista myös ehdotetaan samasta yhteydestä poistettavaksi toimintapääomaa koskeva viittaus lain 30 §:ään. Kumottavaksi ehdotettu viittaus korvattaisiin vastuovelkaa kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa koskevilla säännöksillä. Kolmanneksi, kolmannen maan vakuutusyhtiön vakavaraisuudesta säädettäisiin direktiivin mukaisesti 31 §:ssä, mikä otettaisiin ehdotuksessa huomioon. Neljänneksi, momenttiin ehdotetaan myös lisättäväksi viittaus lakiin ehdotettuun uuteen hakemuksesta päättämistä ja poikkeuslupien peruuttamista koskevaan 32 a §:ään. Viidenneksi, momentin viittaus lain 45 §:n 5 kohtaan ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi 45 §:ään. Toiminnan rajoittamista ja toimiluvan peruuttamista koskevaa 45 §:ää on muutettu lailla ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta (895/2008). Pykälän mukaan toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä.

47 g §. Vakuutuskannan luovutus. Pykälän 1 ja 2 momenteissa säännellään yhteistyöstä Suomen ja Sveitsin valvontaviranomaisten välillä vahinkovakuutusyhtiön vakuutuskannan luovutustilanteessa. Voimassa olevaan lakiin nähden ehdotetaan muutettavaksi viittaus riittävään toimintapääomaan viittaukseksi riittävään vakavaraisuuteen. Tämä seuraa siitä, että direktiivin mukaiseen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussääntelyyn ei enää kuulu toimintapääoman käsite.

Pykälän 1 momentissa on kyse 66 §:ssä tarkoitettusta vakuutuskannan luovuttamisesta, jossa vastaanottavana yhtiönä on sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa. Tällöin Finanssivalvonnan olisi ennen suostumuksen antamista vakuutuskannan luovuttamiseen hankittava Sveit-

sin vakuutusvalvonnasta vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on riittävä vakavaraisuus ottaen huomioon vakuutuskannan luovutus.

Pykälän 2 momentin mukaan jos 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, Finanssivalvonnan olisi pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on riittävä vakavaraisuus ottaen huomioon vakuutuskannan luovutus.

Pykälän 3 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Lisäksi pykälässä korvattaisiin teknisenä muutoksena Vakuutusvalvontavirasto Finanssivalvonnalla sekä vakuutustarkastuksesta vastaava virnaomainen vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaisella.

10 luku **Vakuutuskannan luovuttaminen**

65 §. *Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Näiden momenttien kirjoitustapaa on selkeytetty.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että Finanssivalvonnan olisi annettava luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle lausunto siitä, täyttääkö vastaanottava yhtiö vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Ehdotus on seurausta siitä, että vakuutusyhtiölain 11 luvussa ei enää käytettäisi toimintapääoma-käsitettä.

Myös 4 momenttia muutettaisiin vastaavasti. Nykyinen viittaus vastaanottavan yhtiön toimintapääomaan korvattaisiin viittauksella yhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen.

Lisäksi teknisenä korjauksena pykälän viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin Finanssivalvonnalla ja vakuutustarkas-

tuksesta vastaavaan viranomaiseen vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaisella.

Pykälä vastaa direktiivin 39 artiklaa.

66 §. *Kolmannen maan vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Näiden momenttien kirjoitustapaa on selkeytetty.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että Finanssivalvonnan olisi ennen suostumuksen antamista hankittava yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset. Pääomavaatimuksilla tarkoitettaisiin tässä direktiivin mukaisia vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksia. Pääomavaatimuksista säädetään direktiivin VI luvun 3—5 jaksossa, 87—100 ja 128 artiklassa.

Pykälän 4 momenttia tarkennettaisiin siten, että Finanssivalvonnan olisi hankittava vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä vakavaraisuus. Voimassa olevaan lakiin nähden ehdotetaan muutettavaksi viittaus riittävään toimintapääomaan viittaukseksi riittävään vakavaraisuuteen. Direktiivin mukaiseen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäätelyyn ei enää kuulu toimintapääoman käsite.

Lisäksi teknisluontoisena korjauksena pykälän viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin Finanssivalvonnalla ja vakuutustarkastuksesta vastaavaan viranomaiseen vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaisella.

67 §. *Suostumuksen tai vahvistuksen saamiselle asetettu määräaika.* Pykälää ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että viittaus riittävään toimintapääomaan muutettaisiin riittäväksi vakavaraisuudeksi. Direktiivin mukaiseen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäätelyyn ei enää kuulu toimintapääoman käsite.

Lisäksi teknisluontoisena korjauksena pykälän viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin Finanssivalvonnalla ja vakuutustarkastuksesta vastaavaan viranomaiseen

vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaisella.

11 luku Erinäiset säännökset

79 §. Salassapitovelvollisuus. Pykälän 4 momentin 10 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölain 30 luvun 3 §:n 1 momentin 10 kohtaa vastaavasti. Pykälässä viitattaisiin siten myös vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen vakuutusyhtyrühmään. Ryhmävalvontaan liittyviä tietoja voisi jakaa konserniin, ryhmään tai ryhmittymään kuuluvien yritysten kesken. Säännös vastaa direktiivin 254 artiklan 1 kohtaa.

1.4 Vakuutusyhdistyslaki

1 luku Yleisiä säännöksiä

1 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi lain soveltamisalasta. Pykälän 1 momentin mukaan lakia sovelletaan keskinäiseen vakuutusyhtyritykseen. Voimassa olevan lain mukaan toiminta-alue voi käsittää enintään 40 kuntaa. Momentissa ehdotetaan sallitun toiminta-alueen laajentamista koko Suomen alueelle.

Kuntien maantieteelliset alueet tulevaisuudessa todennäköisesti laajenevat kuntaliitosten kautta, joten nykyisen sääntelyn säilyttäminen merkitsi joka tapauksessa yhdistysten toiminta-alueen laajenemista huomattavasti. Vakuutusyhdistyksen perustaminen raukeaa, jos sitä ei rekisteröidä 2 luvun 10 §:ssä määritellyllä tavalla.

Pykälän ehdotettu 2 momentti rajaa toiminnan pienimuotoiseksi.

Momentin mukaan vakuutusyhdistyksen kokonaismaksutulo ei saa ylittää 5 000 000 euroa vuodessa, vakuutusyhdistyksen, tai yhdistyksen kuuluessa vakuutusyhtyrühmään, ryhmän vastuuelan kokonaismäärä ei saa ylittää 25 000 000 euroa, eikä tulevan jälleenvakuutuksen osuus saa ylittää 10 prosenttia yhdistyksen kokonaismaksutulosta tai vastuuelan kokonaismäärästä. Vakuutusyhtyrühmällä tarkoitetaan vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:ssä määriteltyä vakuutusyhtyrühmää. Muutetussa muodossa pykälä kattaa myös kalastusvakuutusyhdistykset, joten niitä ei tarvitse pykälässä erikseen mainita.

Säännöksessä vastuuelalla tarkoitetaan vastuuelkaa kirjanpidossa mutta ei vastuuelkaa vakavaraisuuslaskennassa. Jos vakuutusyhdistyksellä olisi perusteltua syytä epäillä vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 b §:ssä tarkoitettujen, vakavaraisuuslaskentaan perustuvien raja-arvojen ylittyvän, sen olisi suoritettava tarkempia laskelmia myös vakuutusyhtiölain vastuuelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskevien säännösten mukaisesti ja ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

Solvenssi II -direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaan direktiiviä ei sovelleta vakuutusyhtyritykseen, joka täyttää kaikki seuraavat ehdot:

a) yrityksen vuotuinen bruttomääräinen vakuutusmaksutulo ei ylitä viittä miljoonaa euroa;

b) yrityksen vastuuelan kokonaismäärä ei ylitä 25 miljoonaa euroa;

c) kun on kyse ryhmään kuuluvasta yrityksestä, ryhmän vastuuelan kokonaismäärä ei ylitä 25 miljoonaa euroa;

d) yrityksen liiketoimintaan ei kuulu vastuu-, luotto- ja takausvakuutusta, paitsi liittämissä vakuutuksena;

e) yrityksen liiketoimintaan ei kuulu jälleenvakuutustoimintoja, joiden osuus sen bruttovakuutusmaksutuloista ylittää 0,5 miljoonaa euroa tai joiden osuus sen vastuuelasta ylittää 2,5 miljoonaa euroa tai joiden osuus ylittää 10 prosenttia sen bruttovakuutusmaksutuloista tai 10 prosenttia sen vastuuelasta.

Edellä ehdotetut vakuutusyhdistyksen toiminnan laajuutta ja vakuutusluokkia koskevat rajaukset jättäisivät vakuutusyhdistyksen toiminnan Solvenssi II -direktiivin 4 artiklasa säädetyn soveltamisalan ulkopuolelle.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäksi, että jos jokin momentissa säädetyistä määräistä ylittyy kolmena peräkkäisenä vuotena, vakuutusyhdistyksen yhdistyskokouksen tulee tehdä päätös vakuutusyhdistyksen muuttamisesta keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi. Päätöksentekomenettelyyn sovelletaan 8 lukua. Tällä muutoksella otettaisiin huomioon Solvenssi II -direktiivin 4 artiklan 2 kohta, jossa todetaan, että mikäli jokin 4 artiklan 1 kohdan raja-arvon ylittyy kolmena vuonna peräkkäin, direktiiviä sovelletaan neljännessä vuodesta alkaen. Pykälän viimeisen lauseen mukaan yhdistyksen on ilmoitettava määrien

ylittymisestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Pykälän 3 momentti vastaa asiallisesti voimassa olevan lain 1 §:n 5 momenttia, mutta pykälään on tehty lainsäädännön muutoksesta johtuvia teknisiä tarkastuksia. Kalastusvakuutusyhdistyksistä annettu laki (331/1958) on kumottu kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetulla lailla (998/2012).

Pykälän 4 momentti pysyy asiallisesti samana kuin voimassa olevan lain 1 luvun 1 §:n 6 momentti, mutta säännösviittaus muutettaisiin viittaukseksi 2 momentin eumääräin nyt ehdotettujen muutosten mukaisesti.

3 §. Pykälän 1, 3 ja 4 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus suuren vakuutusyhdistyksen toimintapääoman takuumäärää säätelevään 10 a luvun 3 §:n poistettaisiin tarpeettomana. Pykälän kirjoitustapaa on myös selkeytetty.

4 §. Pykälän 4 momentti ehdotetaan kumottavaksi, koska se koskee suuria vakuutusyhdistyksiä.

Muut pykälän momentit säilyisivät muuttumattomina.

2 luku **Vakuutusyhdistyksen perustaminen**

4 §. Pykälän 1 momentissa säädetään, että vakuutusyhdistyksen on haettava Finanssivalvonnan vahvistus yhdistysjärjestykselleen sekä siihen mahdollisesti tehtäville muutoksille. Säännös vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälän 1 ja 2 momentissa Vakuutusvalvontavirasto ja virasto korvattaisiin Finanssivalvonnalla. Muutoin mainitut säännökset säilyisivät sisällöltään muuttumattomina.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta ei saa vahvistaa vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestystä, jos sen toiminnan yhdistysjärjestyksen vahvistamista haettaessa voidaan arvioida ylittävän jonkin 1 §:n 2 momentissa säädetyistä enimmäismääristä seuraavien viiden vuoden aikana. Tämä perustuu Solvenssi II -direktiivin 4 artiklan 3 kohtaan: direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle ei voida jät-

tää perustettavaa vakuutusyritystä kokonsa puolesta, jos on oletettavaa, että yritys tulee direktiivin soveltamisalan piiriin seuraavien viiden vuoden kuluessa. Finanssivalvonnan tulee perustaa harkintansa vakuutusyhdistyksen arvioon oman liiketoimintansa kehitymisestä jatkossa.

5 §. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Nykyisessä 2 momentissa säädetään suuremmasta peruspääomasta sellaisille vakuutusyhdistyksille, joiden toiminta käsittää henkilövakuutuksen ja joiden toiminta-alue käsittää enemmän kuin 25 kuntaa. Pykälän 1 momentin peruspääoman voidaan katsoa riittävän vakuutusyhdistyksille, koska jatkossa vakuutusyhdistysten ei ole mahdollista harjoittaa henkilövakuutusta ja toiminnan laajuutta ehdotetaan muutenkin rajoitettavaksi 1 luvun 1 §:ssä.

8 luku **Yhteisömuodon muuttaminen**

2 §. Pykälän 1, 3 ja 4 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lakitekninen korjaus siten, että siinä viitattaisiin toimiluvan myöntämistä koskevaan vakuutusyhtiölain 2 luvun 6 §:ään. Toimiluvan edellytysten sijaan voimassa olevassa laissa viitataan virheellisesti vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 §:ään, jossa säädetään Finanssivalvonnan velvollisuudesta pyytää lausunto.

9 luku **Tilintarkastus ja erityinen tarkastus**

2 a §. Pykälän 1 momentissa tehtäisiin tekninen korjaus, jossa vakuutusyritysryhmittymä korvattaisiin vakuutusyritysryhmäsanalla.

Voimassa olevan pykälän 2 momentti ehdotetaan sisällöltään kumottavaksi, koska siinä viitataan vakuutusyhtiölain 10 luvun 6 §:n mukaiseen kateluetteloon. Vakuutusyhtiölain kyseinen pykälä kumottaisiin tässä yhteydessä, joten kateluettelosta ei jatkossa enää säädetä vakuutusyhtiölaissa. Tämän vuoksi viittaus vakuutusyhtiölakiin poistettaisiin tarpeettomana.

Pykälän ehdotettuun 2 momenttiin tehtäisiin lakitekninen korjaus siten, että siitä pois-

tettaisiin viittaus sisällöltään kumottavaksi ehdotettuun 2 momenttiin. Muutoin pykälän ehdotettu 2 momentti vastaa voimassa olevan pykälän 3 momenttia.

Pykälän ehdotettu 3 momentti vastaa voimassa olevan pykälän 4 momenttia.

3 §. Pykälän 1 ja 2 momentti sisällöltään ehdotetaan kumottavaksi, koska niissä säädetään suuren vakuutusyhdistyksen tilintarkastajasta.

Pykälän nykyistä 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa viitataan pienen vakuutusyhdistyksen sijasta vakuutusyhdistykseen. Lisäksi viittaus mainitun lain 2 §:n 3 kohtaan muutettaisiin viittaukseksi tilintarkastuslakiin.

10 luku **Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen**

3 §. Pykälän 1, 2, 4 ja 5 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momenttiin sisältyvä viittaus 10 a luvun 12 §:ään ehdotetaan korjattavaksi siten, että jatkossa viitataan 10 a luvun 8 §:ään. Samalla momenttiin tehtäisiin kirjoitusteknisiä korjauksia.

3 b §. Pykälässä säädetään vakuutusyhdistyksen vastuuvelan kattamisesta. Nyt voimassa olevassa pykälässä viitataan vastuuvelan kattamisen osalta vakuutusyhtiölain 10 lukuun, joka kumotaan tässä yhteydessä. Nykyiset hajautussäännöt vastuuvelan katteen osalta ovat tarpeettoman yksityiskohtaisia pienille vakuutusyhdistyksille, kuten esimerkiksi kalastusvakuutusyhdistyksille.

Nykyisin vakuutusyhdistys voi sijoittaa yksittäiseen yhteisöön korkeintaan viisi prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä, ja yksittäiseen kiinteistöön tai yhteisöön, jonka osakkeilla käydään kauppaa julkisesti, 10 prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä. Riskien hajauttamisen varmistamiseksi ehdotetaan, että yksittäiseen kohteeseen voidaan sijoittaa korkeintaan kaksi miljoonaa euroa, joka vastaisi vähimmillään kahdeksaa prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä, nykyisen enimmäisrajan ollessa 25 miljoonaa euroa. Euromääräinen raja mahdollistaisi sen, että vakuutusyhdistys voisi pitää riittävästi varoja

talletuspankissa maksuvalmiutensa hoitamiseen.

Laadullisten ominaisuuksien osalta katsottaisiin riittäväksi se, että sijoitukset kiinteään omaisuuteen kohdentuisivat kiinnityskelpoisiin sijoituskohteisiin. Tällaisia olisivat esimerkiksi kiinteistöt, ilma-alukset, merialukset, oikeus vesivoimaan ja kiinteistöön kohdistuvia vuokra- tai käyttöoikeuksia.

Vastuuvelan katteen olisi sijaittava Euroopan talousalueella. Ehdotus perustuu siihen, että yhdistyksen toiminnan ollessa pienimuotoista, vastuuvelan katteena olevat sijoitukset voidaan rajata ETA-alueelle.

3 c §. Voimassa olevassa pykälässä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuuksista. Pykälässä säädettäisiin, että vakuutusyhdistyksen vastuuvelan katteena oleva omaisuus arvostettaisiin tilinpäätöksen mukaiseen arvoon.

Nykyisin vastuuvelan kate arvostetaan sen käypään arvoon. Useamman arvostusperiaatteen samanaikainen soveltaminen lisää yhdistyksen hallinnollista taakkaa. Vakuutusyhdistys voi arvostaa rahoitusvälineet, sijoituskiinteistöt ja biologiset hyödykkeet niiden käypään arvoon kirjanpidossaan. Näin ollen on mahdollista myös jatkossa arvostaa vastuuvelan katteena oleva omaisuus sen käypään arvoon, mikäli yhdistys valitsee sen tilinpäätöksen laadintaperiaatteeksi arvostaessaan sijoitusomaisuuteen kuuluvia varoja.

Vastuuvelan kattamista koskevat säännökset kiristyisivät jossakin määrin uuden sääntelyn johdosta niissä vakuutusyhdistyksissä, jotka soveltavat hankintamenoperiaatetta tilinpäätöksen arvostusperiaatteena.

3 d §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi sisällöllisesti uusi 1 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi 3 c §:n poiketen, vakuutusyhdistyksen hakemuksesta sallia, että vastuuvelan katteena oleva omaisuus arvostetaan muuhun arvoon kuin siihen, johon se on merkitty yhdistyksen tilinpäätökseen. Tällöin yhdistys voisi esimerkiksi hakea lupaa arvostaa omaisuus sen käypään arvoon.

Vastuuvelan katetta koskevasta Finanssivalvonnalle toimitettavasta luettelosta luovuttaisiin. Vastuuvelan katteen asianmukaisuuden valvonta perustuisi tilinpäätökseen sisältyvään taseeseen ja sen liitetietoihin, jotka ovat riittävän yksityiskohtaisia, jotta niiden

perusteella pääsääntöisesti voidaan todeta vastuuvelan katteen, eli käytännössä sijoitusten, asianmukaisuus. Finanssivalvonnan olisi mahdollista valvonnan yhteydessä tarvittaessa pyytää tarkempia tietoja vakuutusyhdistyksen sijoituksista. Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi perustellusta syystä rajoittaa tai kieltää tietyn sijoituksen lukemisen vastuuvelan katteeseen, jos se katsoo sijoituksen vaarantavan vakuutetut edut.

Pykälän nykyinen 2 momentin asiasisältö, sen 4 ja 5 kohtaa lukuun ottamatta, siirrettäisiin uudeksi 3 momentiksi. Nykyisen momentin 4 ja 5 kohdassa viitataan tässä yhteydessä kumottavaan vakuutusyhtiölain 10 lukuun, joten mainitut kohdat kumottaisiin.

4 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Nykyisessä pykälässä säädetään vakuutusyhdistyksen velvoitteesta laatia sijoitussuunnitelma. Jatkossa tällaista sijoitussuunnitelmaa ei edellytetäisi vakuutusyhdistyksiltä.

10 a luku **Toimintapääoma**

Voimassa olevan lain 10 a luvun 1 §:ssä säädetään, että vakuutusyhdistyksen toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla yhdistyksen varojen on katsottava ylittävän yhdistyksen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset, noudattaen, mitä vakuutusyhtiölain 11 luvun 2—5 §:ssä säädetään vahinkovakuutusyhtiön toimintapääomasta. Vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ssä säädetään toimintapääomaan luettavista eristä, 3 §:ssä pääomalainaa koskevista erityisistä ehdoista, 4 §:ssä toimintapääomaan luettavia eritä koskevista rajoituksista ja 5 §:ssä toimintapääomasta vähennettävistä eristä. Kun uusi Solvenssi II -vakavaraisuussäntely tulee käyttöön vakuutusyhtiöiden kohdalla, vakuutusyhtiöillä ei enää ole nykyisnuotoista toimintapääomavaatimusta eikä niille enää lasketa toimintapääomaa. Täten mainitut pykälät kumotaan vakuutusyhtiölain 11 luvusta. Vakuutusyhdistysten kohdalla nykyinen vakavaraisuussäntely halutaan säilyttää. Mainitut toimintapääomaa koskevat pykälät kopioitaisiin tarpeellisilta osin vakuutusyhtiölaista vakuutusyhdistyslakiin. Täten käytännössä kyse on teknisestä muutoksesta. Luvun

säännösten kirjoitustapaa on kuitenkin selkeytetty nykyisestä.

1 §. Voimassa olevan pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä vakuutusyhtiölain 11 luvun 2—5 §:n sijasta viitataan tämän luvun uusiin 1 a—1 d §:iin.

Voimassa olevan pykälän 2 momentti ehdotetaan siirrettäväksi luvun loppuun 13 §:n 2 momentiksi, koska kyseisessä pykälässä säädetään Finanssivalvonnan oikeuksista.

Ehdotetun pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään nykyistä 3 momenttia.

Voimassa olevan pykälän 3 ja 4 momentti kumottaisiin tarpeettomina.

1 a §. Pykälässä säädetään vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan luettavista eristä. Osa toimintapääomaan luettavista eristä voitaisiin lukea toimintapääomaan ilman rajoituksia. Osaan liittyisi rajoituksia, jotka on esitetty 1 b ja 1 c §:ssä. Osa eristä voitaisiin hyväksyä vain Finanssivalvonnan luvalla. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ää sillä poikkeuksella, että pykälään on otettu mukaan vain ne erät, jotka voimassa olevan sääntelyn mukaan voidaan lukea vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan.

1 b §. Pykälässä säädettäisiin 1 a §:n 7 kohdassa tarkoitettua pääomalainaa koskevista erityisistä ehdoista. Jotta pääomalainaa voitaisiin lukea vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan, sen on täytettävä 1 luvun 5 c §:ssä luetellut pääomalainaa koskevat ehdot ja tämän pykälän 1—3 kohdissa mainitut ehdot. Pykälä vastaa sisällöltään vakuutusyhtiölain 11 luvun 3 §:ää.

1 c §. Pykälässä säädettäisiin toimintapääomaan luettavia eritä koskevista määrällisistä rajoituksista. Pykälä vastaa sisällöltään vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:ää.

1 d §. Pykälässä säädettäisiin toimintapääomasta vähennettävistä eristä. Pykälä vastaa sisällöltään vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:ää sen viimeistä kohtaa lukuun ottamatta. Kyseistä pykälää on aiemmin sovellettu kokonaisuudessaan myös vakuutusyhdistyksiin. Voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan vakuutusyhtiön toimintapääomasta vähennetään yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalaino-

jen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta 26 luvussa tarkoitettua valvontaa, ja yhtiön omistukset täyttävät 26 luvussa tarkoitetun omistusyhteyden määritelmän taikka vaihtoehtoisesti vähentämiseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

Siirrettäessä tämä kohta vakuutusyhdistyslakiin, sitä ehdotetaan muutettavaksi. Viittaus ryhmävalvontaan poistettaisiin tarpeettoman monimutkaisena. Samalla säädettäisiin, että sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin vähennetään vain 10 prosenttia ylittävältä osalta. Tällä pyritään siihen, että vakuutusyhdistykset voisivat pienessä määrin sijoittaa rahoitus- ja vakuutusalan yrityksiin. Pykälään tehtäisiin myös teknisiä muutoksia.

2 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska se koskee vain suuria vakuutusyhdistyksiä.

2 a §. Voimassa olevassa pykälässä säädetään pienen vakuutusyhdistyksen toimintapääoman vähimmäismäärästä ja oman pääoman vähimmäismäärästä. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi koskemaan vain vakuutusyhdistyksiä.

Voimassa olevan pykälän 1 momentin mukaan toimintapääoman on oltava vähintään 97 000 euroa lisätynä 27 prosentilla yhdistyksen tilinpäätöksen mukaisesta kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulojen keskiarvosta. Voimassa olevan lain 10 a luvun 6 §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa 2 a §:ssä mainittu euromäärä vastaamaan yleisessä hintatasossa tapahtuneita muutoksia. Viimeksi tämän pykälän euromäärää on tarkistettu 14 päivänä marraskuuta 2012 annetulla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella eräiden vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa säädettyjen euromäärien korottamisesta (644/2012). Tällöin euromäärä korotettiin 104 000 euroon. Momentissa ehdotettu euromäärä ehdotetaan muutettavaksi mainitun asetuksen euromäärän mukaiseksi. Samalla asetuksen kyseinen säännös kumottaisiin.

3 §. Pykälää ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska se koskee vain suuria vakuutusyhdistyksiä.

4 §. Pykälää ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska se koskee vain suuria vakuutusyhdistyksiä.

5 §. Pykälässä säädetään, että vakuutusyhdistyksen vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutettujen edut turvaavalla tavalla. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että myös vakuutusyhdistyksen varojen sijoittaminen olisi järjestettävä vakuutettujen edut turvaavalla tavalla. Lisäys katsotaan tarpeelliseksi, koska jatkossa vakuutusyhdistyksien ei olisi enää pakollista laatia sijoitussuunnitelmaa.

6 §. Pykälässä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuuksista. Pykälästä ehdotetaan kumottavaksi 1 momentti, jonka perusteella sosiaali- ja terveysministeriö on voinut asetuksella tarkistaa nyt kumottavaksi ehdotetun 3 §:n euromääriä.

7 §. Pykälän 1 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi lähinnä teknisiä viittauskorjauksia.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi tämän luvun 1 a §:ään ja viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:ään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi tämän luvun 1 c §:ään. Pykälän 2 momentin 2 kohtaan tehtäisiin vastaavat viittauskorjaukset kuin 1 kohtaan. Pykälän 2 momentin 3 kohdan viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:ään muutettaisiin viittaukseksi tämän luvun 1 d §:ään.

13 §. Voimassa olevan lain 10 a luvun 1 §:n 2 momentti ehdotetaan siirrettäväksi 13 §:n 2 momentiksi. Samalla viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun 2-5 §:iin muutettaisiin viittaukseksi vakuutusyhdistyslain 10 a luvun 1 a—1 d §:iin.

11 luku **Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö**

2 §. Pykälän 1 ja 2 momentti vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan viittaus suuren vakuutusyhdistyksen omaa pääomaa sääntelevään 10 a luvun 4 §:ään, joka ehdotetaan kumottavaksi. Momentista ehdotetaan poistettavaksi myös kielto jakaa voittoa, jos vakuutusyhdistys ei täytä vastuuvelan katta-

mista koskevia vaatimuksia tai jos voitonjako aiheuttaisi tämän. Vastuuvelan kattamista koskevat vaatimukset liittyvät pääasiassa sijoitetun omaisuuden laadullisiin ominaisuuksiin ja niiden täyttämiseen. Vakuutusyhdistys voi säilyä vakavaraisena ja maksukykyisenä, vaikka se ei olisi täysin noudattanut vastuuvelan kattamista koskevia säännöksiä. Vakuutusyhdistys on voinut esimerkiksi sijoittaa tiettyyn kohteeseen enemmän omaisuutta kuin on säädetty.

3 §. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi sana pienen, jolloin jatkossa pykälässä säädetään pienen vakuutusyhdistyksen sijaan vakuutusyhdistyksen vararahastosta. Pykälän 2 ja 3 momentti vastaavat voimassa olevaa lakia.

6 §. Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus 10 a luvun 4 §:ään, joka ehdotetaan kumottavaksi.

12 luku Vakuutusyhdistysten valvonta

3 §. Vakuutusyhdistys voi kuulua vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun ryhmään. Jäljempänä ehdotettavien vakuutusyrittäjäryhmittymää koskevien säännösten kumoamisen johdosta on tarpeen lisätä lakiin säännökset tällaisesta tilanteesta. Ehdotuksen mukaan jos vakuutusyhdistys kuuluu vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun ryhmään, vakuutusyhdistyksen valvontaan sovellettaisiin mainittua lakia, erityisesti sen 26 lukua.

6 b §. Pykälässä säädetään Finanssivalvonnalle toimitettavista suunnitelmista siinä tapauksessa, että vakuutusyhdistyksen taloudellinen tilanne ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus suuren vakuutusyhdistyksen toimintapääomaa sääntelevään 10 a luvun 2 §:n poistetaan ja samalla Vakuutusvalvontavirasto muutetaan Finanssivalvonnaksi.

Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus suuren vakuutusyhdistyksen takuumäärää säätelevään 10 a luvun 3 §:ään ja vähimmäisvaatimuksia säätelevään 10 a luvun 4 §:ään. Momenttiin tehtäisiin myös samanlaiset muutokset Finanssivalvonnan osalta kuin 1 momenttiin.

Pykälän 3, 4 ja 7 momentit vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 5 momentin viittaus vakuutusyhtiölain 10 luvun 2 §:ään muutetaan viittaukseksi tämän lain 10 a luvun 1 a §:ään. Säännöksen kirjoitustapaa myös selkeytetään.

Pykälän 6 momentin viittaus vakuutusyhtiölain 10 luvun 2 §:ään muutetaan viittaukseksi tämän lain 10 a luvun 1 a §:ään. Myös momentin kirjoitustapaa on tarkistettu. Samalla 6 ja 7 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutetaan Finanssivalvonnaksi.

6 c §. Pykälän 1 momentin 1 kohta ehdotetaan kumottavaksi, koska siinä viitataan vakuutusyhdistyslain 10 luvun 3 a §:n mukaisiin vastuuvelan katetta koskeviin vaatimuksiin, jotka ehdotetaan kumottavaksi tässä yhteydessä. Muutoin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

12 a luku Vakuutusyrittäjäryhmittymän lisävalvonta

Tämä luku ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska vakuutusyhtiölain erityisesti 26 luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan jatkossa vakuutusyhdistyksiin, jos ne kuuluvat edellä tarkoitettuun ryhmään.

13 luku Selvitystila ja konkurssi

3 §. Voimassa olevan pykälän 3 momentissa säädetään, että Finanssivalvonta voi ryhtyä toimenpiteisiin vakuutusyhdistyksen asettamiseksi selvitystilaan ja purkamiseksi, jos yhdistyksen jäsenmäärä on kahtena peräkkäisenä vuonna alle 300. Vakuutusyhdistystä ei ole syytä asettaa selvitystilaan ja purkaa vain jäsenten alhaisen lukumäärän vuoksi, mikäli se muilta osin täyttää yhdistysten toiminnalle asetetut vaatimukset. Siksi pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi.

20 §. Pykälässä säädetään vakuutusyhdistyksen selvitystilan lopettamisesta ja toiminnan jatkamisesta. Pykälän 1 momentissa yhdistyskokouksen äänienemmistöä koskeva vaatimus kirjoitettaisiin auki siten, että sen sisältä ei muuttuisi. Muutoinkin säännös vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi suuria vakuutusyhdistyksiä koskeva 1 kohta tarpeettomana. Samalla säännöksen rakennetta muutetaan tavanomaiseksi virkerakenteek-

si. Pykälän 3 ja 4 momentit vastaavat sisältönsä voimassa olevaa lakia. Pykälän 4 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutetaan Finanssivalvonnaksi.

27 §. Pykälässä säädetään vakuutusyhdistysten yhteisvastuusta siinä tapauksessa, ettei 24 §:n mukaisia saatavia saada suoritettua selvitystilassa tai konkurssissa olevan vakuutusyhdistyksen varoista osakkaiden lisämaksuvelvollisuuden toteuttamisen jälkeenkään.

Aiemmin vakuutusyhdistyksen osakkaat olivat rajoittamattomassa vastuussa yhdistyksen sitoumuksista. Yhteisvastuusta säädettiin siinä vaiheessa, kun osakkaiden lisämaksuvelvollisuus rajoitettiin enintään yhden vuoden vakuutusmaksuja vastaavaan määrään. Yhdistysten yhteisvastuulla haluttiin turvata etuoikeutettujen saamisten ja selvityskulujen maksaminen siinä tapauksessa, että pelkkä lisämaksuvelvollisuus ei riitä.

Jatkossa vakuutusyhdistykset voisivat harjoittaa nykyisin harjoitettavan kalastusvakuutuksen lisäksi vain pienimuotoista vakuutus toimintaa. Vahinkovakuutusyhtiöiden osalta keskinäinen yhteisvastuu koskee vain tapaturmavakuutuslain ja liikennevakuutuslain mukaisia lakisääteisiä vakuutuksia, joita yhdistykset eivät voisi harjoittaa. Aikaisemmassa tilanteesta poiketen vakuutusyhdistykset eivät jatkossa myöskään välttämättä tee kiinteää yhteistyötä, vaan toimintaa voi voidaan käytännössä harjoittaa muista vakuutusyhdistyksistä täysin erillään. Yhteisvastuun säilyttäminen voisi lisäksi asettaa tarpeettoman korkean kynnyksen uuden yhdistyksen perustamiselle. Edellä mainittujen syiden vuoksi yhdistysten keskinäisen yhteisvastuun ylläpitämiselle ei ole enää samaa tarvetta kuin aiemmin ja pykälä ehdotetaan kumottavaksi.

1.5 Vakuutuskassalaki

7 luku Vakuutusmaksut, vastuuelka ja toimintapääoma

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (lisäeläkedirektiivi) artiklan 17 ensimmäisessä kohdassa säädetään, että biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuskien tietyn tason takaavalla eläkelaitoksella on ol-

tava jatkuvasti puskurina toimivia ylimääräisiä varoja, jotka ylittävät vakuutusteknisen vastuuelan. Artiklan 17 toisen kohdan mukaan näiden vähimmäismäärän laskemiseen on sovellettava henkivakuutusdirektiivin 2002/83/EY 27 ja 28 artiklassa säädettyjä sääntöjä. Koska henkivakuutusdirektiivi kumotaan, tarvittava säännöstö on lisätty lisäeläkedirektiiviin artikloiksi 17 a, 17 b, 17 c, 17 d, 21 a ja 21 b.

Edellä mainittu lisäeläkedirektiivin 17 artikla on Suomessa pantu täytäntöön vakuutuskassalain 83 s §:ssä. Pykälässä viitataan vakuutusyhtiölain 11 luvun niihin pykäliin, joissa säädetään henkivakuutusyhtiön toimintapääoman ja toimintapääoman vähimmäismäärän laskemisesta. Koska voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luku kirjoitetaan sisältönsä uudelleen, viittausta vakuutusyhtiölaikiin muutettaisiin. Siksi vakuutusyhtiölain 11 luvun varojen vähimmäismäärän laskentaa koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi tarpeellisilta osin vakuutuskassalain 83 v—83 y §:ksi. Samalla tähän lukuun lisättäisiin uusi 83 z § siitä, mihin toimenpiteisiin eläkekassan on ryhdyttävä, jos sillä ei ole riittäviä varoja tässä luvussa säädettyä vaatimuksen täyttämiseen.

Käytännössä vakuutuskassalain kohdalla on suurelta osin kyse lähinnä teknisestä muutoksesta. Säännösten kirjoitustapa poikkeaa kuitenkin voimassa olevasta laista siten, että ehdotetuissa säännöksissä viitataan nimenomaisesti vakuutusluokista annetun lain mukaisesti vakuutusluokkiin, kun taas voimassa olevassa laissa asiasta on säädetty yleisemmin toiminnan alaa koskevien säännösten avulla.

83 s §. Pykälässä säädetään lisäeläkedirektiivin mukaista lisäeläketointaa harjoittavan eläkekassan omien varojen varmuuspääomasta niissä tapauksissa, joissa eläkekassa vastaa biometrisestä riskistä tai sijoitustoiminnan tuoton tai etuuskien tason takaamisesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että eläkekassalla tulisi jatkuvasti olla vakuutusteknisen vastuuelan lisäksi riittävästi omia varoja, joilla se pystyy täyttämään 83 v—83 y §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta yhteenlasketun vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen. Tätä kutsuttaisiin omien varo-

jen vähimmäismäärää koskevaksi vaatimukseksi. Asiallisesti säännös vastaa voimassa olevaa 1 momenttia ja voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevaa 83 s §:n 2 momenttia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin eristä, jotka voidaan lukea eläkekassan omiksi varoiksi. Asiasta säädetään lisäeläkedirektiivin 17a artiklassa, Asiallisesti ehdotettu momentti vastaa voimassa olevaa vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ää.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin puolestaan omista varoista vähennettävistä eristä. Asiasta säädetään lisäeläkedirektiivin 17a artiklassa. Asiallisesti ehdotettu momentti vastaa voimassa olevaa vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:ää.

Pykälän 5 momenttiin sisältyisi voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 6 §:n 2 momenttia vastaava säännös Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää arvostuserojen lukeminen omiin varoihin. Lisäeläkedirektiivin 17a artiklan mukaan arvostuserot voidaan lukea osaksi oma varoja vain vakuutusvalvontaviranomaisen suostumuksella. Vastaava säännös sisältyy myös henkivakuutusdirektiiviin. Koska Suomessa käytännössä kaikilla vakuutusyrittäjillä on arvostuseroja, kyseinen direktiivin säännös on täytäntöönpantu niin, että arvostuserot voidaan lukea osaksi toimintapääomaa ilman valvontaviranomaisen suostumusta, mutta valvojalla on oikeus erityisestä syystä kieltää kyseisen erän käyttämisen osana toimintapääomaa. Vastaava menettely ehdotetaan nyt toteutettavaksi vakuutuskassalaissa omien varojen osalta.

Pykälän 6 momentti vastaa voimassa olevaa vakuutuskassalain 83 s §:n 5 momenttia Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista.

83 v §. Uudessa 83 v §:ssä ehdotetaan säädettäväksi omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta. Pykälä perustuu lisäeläkedirektiivin 17 b artiklaan ja vastaa voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 13 §:ää.

83 w §. Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvien vakuutusten osalta omien varojen vähimmäis-

määrän laskennasta. Pykälä perustuu lisäeläkedirektiivin 17 b artiklaan ja vastaa voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 14 §:ää.

83 x §. Uudessa 83 x §:ssä ehdotetaan säädettäväksi omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa 83 v ja 83 w §:ssä käytettävistä suhdeluvuista, joiden avulla jälleenvakuutus otetaan huomioon vaatimuksia alentavana tekijänä.

Voimassa olevan vakuutuskassalain 83 s §:n 4 momentin mukaan eläkekassan menevä jälleenvakuutus otetaan huomioon täysimääräisesti omien varojen vaatimusta vähentävänä tekijänä. Tämä on kuitenkin direktiivin vastaista, joten menevän jälleenvakuutuksen käsittely ehdotetaan muutettavaksi direktiivin mukaiseksi.

Pykälä perustuu lisäeläkedirektiivin 17 b artiklaan ja vastaa voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 17 §:ää.

83 y §. Uudessa 83 y §:ssä säädettäisiin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta omien varojen vähimmäismäärän laskennasta. Pykälä perustuu lisäeläkedirektiivin 17 d artiklaan. Pykälän 1 momentti vastaa asiallisesti voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 7 §:n 1 momenttia, 2 momentti 11 luvun 8 §:n 1 momenttia, 3 momentti 11 luvun 8 §:n 3 momenttia, 4 momentti 11 luvun 9 §:n 1 momenttia ja 5 momentti 11 luvun 11 §:ää.

Pykälän 6 momentissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudesta pykälässä säädettyjen euromäärien korottamiseksi. Pykälä perustuu lisäeläkedirektiivin 21 a artiklaan ja vastaa voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 27 §:n 2 momenttia.

83 z §. Uudessa 83 z §:ssä säädettäisiin toimenpiteistä, joihin eläkekassan on ryhdyttävä, jos eläkekassan 83 s §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen omien varojen määrä on pienempi kuin 83 s §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä. Ehdotuksen mukaan eläkekassan olisi tällaisessa tilanteessa viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehtymissuunnitelma. Tervehtymissuunnitelman olisi sisällettävä selvitys siitä, miten eläkekassa täyttää omien varojen vähimmäismäärän. Ehdotuksen mukaan

tämä vähimmäismäärä tulisi täyttää vuoden kuluessa.

Voimassa olevassa eläkekassalaisissa ei ole nimenomaista säännöstä siitä, mihin toimenpiteisiin eläkekassan on ryhdyttävä, jos eläkekassan 83 s §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen omien varojen määrä on pienempi kuin 83 s §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä.

Lisäyksen tavoitteena on selkeyttää sääntelyä. Ehdotuksen mukaan tällainen tilanne rinnastettaisiin 83 e §:n 2 momentissa tarkoitettuun tapaukseen. Lisäksi Finanssivalvonta voi 83 e §:n 4 momentin perusteella antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä tällaisen suunnitelman laatimisesta ja toimittamisesta.

1.6 Eläkesäätiölaki

6 luku Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä toimintapääoma

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta artikla 17 on pantu kansallisesti täytäntöön vakuutuskassalain lisäksi eläkesäätiölaissa (48 e §). Täten myös eläkesäätiölakia joudutaan muuttamaan. Tämä ehdotetaan toteutettavaksi niin, että 48 e §:ään tehdään vastaavat muutokset kuin vakuutuskassalain 83 s §:ään, mutta omien varojen vähimmäismäärän osalta viitataan vakuutuskassalakiin. Vastaavasti kuin vakuutuskassalain kohdalla, myös eläkesäätiölain kohdalla on suurelta osin kyse lähinnä teknisestä muutoksesta.

48 e §. Pykälässä säädetään lisäeläkedirektiivin mukaista lisäeläke-toimintaa harjoittavan eläkesäätiön omien varojen varmuuspääomasta liittyen biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuskien tason takaimiseen. Pykälään tehtäisiin vastaavat muutokset kuin mitä vakuutuskassalain 83 s §:ään.

48 g §. Uudessa 48 g §:ssä säädettäisiin toimenpiteistä, joihin eläkesäätiön on ryhdyttävä, jos eläkesäätiön 48 e §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen omien varojen määrä on pienempi kuin 48 e §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä. Ehdotuksen mukaan eläkesäätiön olisi tällaisessa

tilanteessa viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tämä vastaa sitä, mitä vakuutuskassalakiin ehdotetaan lisättäväksi. Tervehdyttämissuunnitelman olisi sisällettävä selvitys siitä, miten eläkesäätiö täyttää omien varojen vähimmäismäärän. Ehdotuksen mukaan tämä vähimmäismäärä tulisi täyttää vuoden kuluessa.

48 h §. Uusi 48 h § pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 48 g §:ää.

1.7 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälän 3 momentti sisältää luettelon niistä vakuutusyhtiölain säännöksistä, joita ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin. Tässä esityksessä ei ehdoteta tehtäväksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin vastaavia muutoksia kuin vakuutusyhtiölakiin on ehdotettu Solvenssi II -direktiivin johdosta. Näin ollen 3 momentin lakiviittauksiin olisi tehtävä teknisiä muutoksia siten, että vakuutusyhtiölakiin nyt ehdotetut muutokset eivät tulisi sovellettavaksi työeläkevakuutusyhtiöihin. Muutos, jonka eduskunta hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2014 (EV 141/2014 vp) on otettu huomioon tässä esityksessä.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei sovellettaisi vakuutusyhtiölain 1 luvun Euroopan unionin lainsäädäntöä koskevaa 2 a §:ää, riskejä koskevaa 3 a §:ää, pientä vakuutusyhtiötä koskevaa 3 b §:ää, vakuutuskytkösyhtiötä koskevaa 3 c §:ää, kotivaltiota koskevaa 11 a §:ää ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuuksia koskevaa 25 §:ää.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei sovellettaisi vakuutusyhtiölain 2 luvun vakuutusyhtiön perustamis-pääomaa koskevaa 1 a §:ää, tietojen ilmoittamista koskevaa 9 b §:ää, rahamaksua, apporttia, perimistä ja seuraamuksia koskevaa 12 §:ää, rajoitetun jälleenvakuutus-toiminnan riskejä ja raportointia koskevaa 18 a §:ää ja erillisyhtiön perustamista koskevaa 18 b §:ää. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin siirretään vakuutusyhtiölain 2 luvun 12 §:ää vastaava säännös viittausteknisistä syistä, joten kyseistä vakuutusyhtiö-

lain pykälää ei ole enää tarpeen soveltaa työeläkevakuutusyhtiöihin.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei enää sovellettaisi hallituksen jäsenen kelpoisuutta koskevaa vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 §:n 4 momenttia, joka on kumottu lailla 211/2009 ja 5 momenttia, jota vastaava säännös siirrettäisiin työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin. Työeläkevakuutusyhtiöihin ei myöskään sovellettaisi vakuutusyhtiölain 6 luvun 8 §:n yleisiä hallintovaatimuksia koskevan säännöksen 5 momenttia, joka kumottaisiin, eikä mainitun pykälän uutta 6 momenttia, riski- ja vakavaraisuusarvion laatimista, raportointia ja käyttöä koskevaa 12 a §:ää, varovaisuusperiaatetta koskevaa 20 a §:ää, varojen hajauttamista koskevaa 20 b §:ää ja sijoitussidonnaisia vakuutuksia koskevaa 20 c §:ää.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei jatkossa sovellettaisi vakuutusyhtiölain 7 luvun 6 §:ää, koska sitä vastaava säännös siirretään työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei jatkossa sovellettaisi miltään osin vakuutusyhtiölain 10 lukua. Nyt voimassa olevan vakuutusyhtiölain katettavan vastuuvelan määrää koskevaa 10 luvun 3 §:ää vastaava säännös puolestaan siirrettäisiin työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin.

Myöskään vakuutusyhtiölain 11 lukua ei jatkossa sovellettaisi miltään osin työeläkevakuutusyhtiöihin. Aiemmin työeläkevakuutusyhtiöihin sovellettuja toimintapäätösmääntöjä ja vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuuksia sääteleviä vakuutusyhtiölain 11 luvun 23 ja 28 §:ää asiallisesti vastaavat säännökset siirrettäisiin työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei sovellettaisi vakuutusyhtiölain uutta 13 a lukua, joka koskee henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittamista samassa vakuutusyhtiössä.

Työeläkevakuutusyhtiöihin ei jatkossa sovellettaisi vakuutusyhtiölain 25 luvun 1 §:ää, koska sitä vastaava säännös siirretään työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin. Työeläkevakuutusyhtiöihin ei sovellettaisi vakuutusyhtiölain 25 luvun henkivakuutusyhtiöitä koskevaa 3 §:n 2 momenttia, pääoma-vaatimuksia koskevia 4—7 §:ää, säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittamista kos-

kevaa 25 §:ää, eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttamista koskevaa 26 §:ää ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavia tietoja koskevaa 27 §:ää. Työeläkevakuutusyhtiöihin sovellettaisiin vakuutusyhtiölain uutta 25 luvun 8 §:ää, joka vastaa asiallisesti nyt voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 24 §:ää, jota tällä hetkellä sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöihin.

Nykyisin vakuutusyhtiölain vakuutusyritysryhmittymien lisävalvontaa koskevan 26 luvun säännöksiä on sovellettu työeläkevakuutusyhtiöihin. Työeläkevakuutusyhtiöihin ei jatkossa sovellettaisi vakuutusyhtiölain 26 lukua. Vakuutusyritysryhmittymään kuuluvien vakuutusyritysten lisävalvontaa koskevan direktiivin säännöksiä täytäntöönpan- taessa ryhmävalvonnan soveltamista työeläkevakuutusyhtiöihin pidettiin valvonnan kannalta tarpeellisenä. Erityisesti se katsottiin tarpeelliseksi yritysten pääoman kaksinkertaisen hyväksikäytön estämiseksi. Tehokkaan valvonnan katsottiin edellyttävän, että lisävalvontasäännökset koskevat kaikkia ryhmään kuuluvia vakuutusyhtiöitä, kun samaan ryhmään kuului työeläkevakuutusyhtiön lisäksi henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä.

Solvenssi II -direktiivin vakuutusyritysryhmittymän vakavaraisuuslaskentaa koskevissa säädöksissä lähtökohtana on se, että kaikkien ryhmittymään kuuluvien vakuutusyritysryhmittymien vakaavaraisuusvaatimus lasketaan Solvenssi II -direktiivin mukaisesti. Solvenssi II -direktiiviä ei kuitenkaan 9 artiklan 3 kohdan mukaan sovelleta suomalaiseen työeläkevakuutusjärjestelmään. Koska työeläkevakuutusyhtiöihin ei sovelleta myöskään Solvenssi II -direktiivin mukaisia oman varallisuuden laskemista ja luokittelua koskevia säännöksiä, ei ole tarkoituksenmukaista säilyttää vakuutusyhtiölain ryhmävalvontaa keinona pääomien kaksinkertaisen käytön estämiseksi. Tämän vuoksi olisi perusteltua tulkita, että vakuutusyritysryhmittymään kuuluvia työeläkevakuutusyhtiöitä pidetään tässä yhteydessä finanssisektorin ulkopuolisina yrityksinä. Vastaavaa tulkintaa sovelletaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa, jossa työeläkevakuutusyhtiöt kuuluvat ryhmittymään, mutta

niitä ei pidetä rahoitus- ja vakuutusalan yrityksenä.

Voimassa olevan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 d §:n 7 kohdan mukaan työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaista ryhmävalvontaa siinä tapauksessa, että omistukset täyttävät vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaisen omistusyhteyden. Tätä asiallisesti vastaavan 16 d §:n 7 kohdan säännöksen katsotaan riittävän pääoman kaksinkertaisen hyväksikäytön estämiseksi ja tämän vuoksi ei myöskään valvonnallisista syistä ole tarpeen soveltaa vakuutusyhtiölain 26 lukua työeläkevakuutusyhtiöihin.

2 luku Työeläkevakuutusyhtiön perustaminen

5 a §. *Rahamaksu, apporti, periminen ja seuraamukset.* Pykälässä säädettäisiin vakuutusyhtiölain soveltamisesta sekä mainitun lain 2 luvun säännöksiä vastaavasti peruspääoman maksamisen tavoista. Pykälässä säädetään, että työeläkevakuutusyhtiöön sovelletaan osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ää tietyin poikkeuksin.

Pykälä vastaa sisällöltään nyt voimassa olevan vakuutusyhtiölain 2 luvun 12 §:ää, jota on tähän asti sovellettu työeläkevakuutusyhtiöihin. Viittausteknisistä syistä pykälää vastaava säännös on tarpeellista ottaa tähän lakiin. Kyse on lähinnä teknisestä muutoksesta.

4 luku Yhtiön hallinto

9 g §. *Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäsenten muutoksista Finanssivalvonnalle.* Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jonka mukaan työeläkevakuutusyhtiön olisi viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen jäsenten muutoksista. Ilmoitukseen tulisi liittää selvitys siitä, että jäsenet täyttävät hallituksen jäsenille tässä laissa asetetut vaatimukset.

Pykälä vastaa asiallisesti nyt voimassa olevaa vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 §:n 5 momenttia, jota sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöihin. Jotta voidaan viitata työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsenille asetettuihin edellytyksiin, on tarpeen siirtää säännös tähän lakiin. Kyse on siten lähinnä teknisestä muutoksesta.

11 §. *Toimitusjohtaja.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lakitekninen korjaus siten, että siinä viitattaisiin vastuullista vakuutusmatemaatikkoa koskevaan vakuutusyhtiölain 6 luvun 19 §:ään. Voimassa olevassa laissa viitataan virheellisesti vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 §:ään, jossa säädetään vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävistä.

5 luku Tilintarkastus

13 b §. *Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset.* Ehdotettavassa uudessa pykälässä säädetään niistä osa-alueista, jolloin tilintarkastajan tilikauden aikana suorittaman jatkuvan tarkastuksen on riittävässä määrin ulotuttava. Näitä ovat muun muassa vastuuelka, vakavaraisuuspääoma ja sijoitustoiminta. Tilintarkastajan on annettava kertomus tästä tarkastuksesta yhtiön hallitukselle. Lisäksi säädetään, että yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava tilintarkastajaa tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

Pykälä vastaa asiallisesti vakuutusyhtiölain 7 luvun 6 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, joita on myös aiemmin sovellettu työeläkevakuutusyhtiöihin. Viittausteknisistä syistä pykälän mainitut momentit katsotaan näiltä osin tarpeelliseksi siirtää tähän lakiin. Kyse on lähinnä teknisestä muutoksesta.

6 luku Vastuuelka

15 §. *Katettavan vastuuelan määrä ja vastuuelan kate.* Ehdotetun pykälän 1 ja 4—6 momentit vastaavat voimassa olevan pykälän 1 ja 3—5 momentteja.

Voimassa olevan pykälän 2 momentin mukaan katettavan vastuuelan määrä saadaan vähentämällä vastuuelasta vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:n mukaiset erät. Vakuutus-

yhtiölain 10 luvun 3 § on ehdotettu kumottavaksi tässä yhteydessä. Tämän vuoksi on tarpeen siirtää katettavan vastuuvelan määrää koskeva vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ää vastaava säännös tähän lakiin siltä osin, kuin pykälässä säädetyt erät ovat sellaisia, että niitä voi työeläkevakuutusyhtiöllä olla. Ehdotettu uusi 2 ja 3 momentti vastaavat yhdessä sisällöltään voimassa olevan vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ää, 4 ja 5 kohtia lukuun ottamatta, jotka kohdat ovat sellaisia, ettei niitä voi työeläkevakuutusyhtiöllä olla. Lisäksi 1 kohdasta poistettaisiin vahinkovakuutuksiin liittyvät erät.

7 luku Vakavaraisuuspääoma

16 d §. *Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät.* Pykälän 1 momentin 7 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan viittaukset vakuutusyhtiölain 26 lukuun ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien vakavaraisuuden laskemisesta säädettyyn vähennys- ja yhteenlaskumenetelmään. Muutos on tarpeen, koska vakuutusyhtiölain 26 lukua ei enää sovellettaisi työeläkevakuutusyhtiöihin. Jatkossa työeläkevakuutusyhtiön tulisi siis vähentää yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo vakavaraisuuspääomastaan ainoastaan vain siinä tapauksessa, että työeläkevakuutusyhtiön ja sen omistaman yrityksen välillä on vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus. Merkittävän sidonnaisuuden muodostavien ehtojen vaativuuden vuoksi velvollisuus vähentää käypä arvo vakavaraisuuspääomastaan olisi käytännössä poikkeuksellista.

16 e §. *Finanssivalvonnan toimivaltuudet.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lakitekninen korjaus siten, että viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun 24 §:ään muutetaan viittaukseksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 f §:ään. Myös säännöksen kirjoitustapaa on selkeytetty.

Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomaan 16 a—ja 16 d §:n mukaan luettavista tai siitä vähennettävistä eristä sekä 20 §:ssä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

16 f §. *Vakavaraisuuspääomalaskelma.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi vakavaraisuuspääomalaskelmaa koskeva pykälä. Pykälän 1 momentti vastaa asiallisesti vakuutusyhtiölain 11 luvun 23 §:ää, jota on aiemmin sovellettu työeläkevakuutusyhtiöihin. Momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma vakavaraisuuspääomaa koskevien vaatimusten täyttämistä.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä laskelman laatimisesta ja toimittamisen ajankohdista. Momentti vastaa asiallisesti vakuutusyhtiölain 11 luvun 28 §:n 2 kohtaa, jota on aiemmin sovellettu työeläkevakuutusyhtiöihin.

11 luku Erinäiset säännökset

31 §. *Finanssivalvonnan valvontatehtävät.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, joka vastaa asiallisesti vakuutusyhtiölain 25 luvun 1 §:ää, jota on aiemmin sovellettu työeläkevakuutusyhtiöihin. Kyseistä vakuutusyhtiölain pykälää ehdotetaan muutettavaksi tässä yhteydessä, minkä vuoksi nyt voimassa olevaa pykälää vastaava säännös on tarpeen siirtää tähän lakiin. Kyseessä on siten lähinnä tekninen muutos.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta valvoo, että työeläkevakuutusyhtiöt noudattavat toiminnassaan työeläkevakuutus toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa. Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonnan on erityisesti valvottava työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuutta ja siihen vaikuttavia seikkoja sekä markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta valvoo suomalaisia vakuutusomistusyhteisöjä noudattaen, mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään.

1.8 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta

1 §. Pykälässä kumottaisiin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain (442/2012) voimaantulosäännöksen 3 momentti. Momentissa säädetään, että vakuutusyhtiölain 25 luvun 9 §:n 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:ää sovelletaan sellaisena kuin se oli voimassa lainmuutoksen tullessa voimaan. Momenttia ei enää tarvittaisi, koska vakuutusyhtiölain 25 luvun 9 §:ää muutettaisiin vastaamaan tarvittavilta osin työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin tehtyjä muutoksia.

2 §. Pykälä sisältäisi lain voimaantulosäännöksen. Valmistelun lähtökohta on, että laki tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

1.9 Laki Finanssivalvonnasta

1 luku Yleiset säännökset

4 §. *Valvottavat.* Pykälän 2 momentissa määritellään Finanssivalvonnasta annetun lain mukaiset toimilupavalvottavat. Pykälän 2 kohtaa ehdotetaan täydennettäväksi vakuutusalan erillisyyhtiön määritelmällä. Sen toiminnan toimiluvanalaisuudesta säädettäisiin vakuutusyhtiölain 2 luvun uudessa 18 b §:ssä. Säännös perustuu direktiivin 211 artiklaan.

6 §. *Muut määritelmät.* Pykälän 11 kohdassa määriteltyä ryhmävalvontaa ja 12 kohdassa määriteltyä ryhmittymää tarkennettaisiin vakuutusyhtiölain 26 lukuun tehtyjen muutosten vuoksi. Teknisenä muutoksena ryhmävalvonta kattaisi myös vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaisen ryhmävalvonnan. Ryhmittymällä tarkoitettaisiin jatkossa vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää. Samaan kohtaan tehtäisiin myös luottolaitostoiminnasta annetun lain ja sijoituspalvelulain osalta viittauksen tekninen muutos. Muuten kohta vastaa voimassa olevaa lakia.

3 luku Valvontavaltuudet

26 §. *Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi.* Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta perua valvottavan toimilupa, jos valvottava ei ole kyennyt toimittamaan vakuutusyhtiölaisessa tarkoitettu taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa. Kohdan viittaukset vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 ja 6 §:ään ja 26 luvun 11 §:ään ehdotettuja muutoksia. Säännös koskisi myös tilannetta, jossa Euroopan keskuspankki tai muu toimivaltainen toimilupaviranomainen esittää toimiluvan perumista. Säännöksestä poistettaisiin lisäksi viittaukset vakuutusyhdistyslain 12 a luvun pykälisiin, joita ehdotetaan kumottaviksi vakuutusyhdistyslakia koskevassa muutosesityksessä.

Pykälän 5 momentissa säädetään valvottavan toimiluvan perumisesta tai sen esittämisestä, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan tai selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen. Momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että säännös soveltuisi pykälän tarkoituksen mukaisesti myös vakuutusyhtiöiden selvitystilan alkamista koskevaan tilanteeseen.

Vakuutusyhtiölain 23 luvun 5 §:n mukaan vakuutusyhtiön selvitystila alkaa, kun sitä koskeva yhtiökokouksen päätös tai Finanssivalvonnan määräys on tehty. Voimassa olevan lain tarkoituksena on, että selvitystilan alkaminen tarkoittaa samalla myös toimiluvan perumista ja että selvitystilassa olevalla vakuutusyhtiöllä ei voi olla toimilupaa. Tämä ilmenee muun muassa siitä, että voimassa olevan vakuutusyhtiölain 23 luvun 27 §:n mukaan vakavarainen vakuutusyhtiö voi lopettaa selvitystilan ja jatkaa vakuutustoiminnan harjoittamista edellyttäen, että se hakee uudelleen toimilupaa noudattaen vakuutusyhtiölain 2 luvussa säädettyä menettelyä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 5 momenttia olisi muutettava ehdotetulla tavalla, jotta lain toimiluvan perumista koskeva säännös soveltuisi oikea-aikaisesti vakuutusyhtiöihin. Jos momenttia ei muutettaisi, va-

kuutusyhtiöiden selvitystilassa toimilupa peruutettaisiin vasta selvitystilan loppuvaiheessa, eli silloin kun selvitysmies antaisi selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

6 luku **Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö ulkomaan valvontaviranomaisen kanssa**

65 b §. Valvontakollegion perustaminen. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi teknisuontoinen muutos, jonka mukaisesti momentti koskisi luottolaitosten lisäksi myös vakuutusyhtiöitä.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnalla on velvollisuus perustaa valvontakollegio myös vakuutusyhtiöryhmän valvontaa varten. Valvontakollegion tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, mikä saattaa edellyttää, että käytännössä joistakin sen toimista vastaa vain osa valvontakollegioon kuuluvista valvontaviranomaisista.

Ehdotus vastaa direktiivin 248 artiklan 2 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa sekä 3 kohtaa. Finanssivalvonnasta annetun lain 50 b § vastaa sisällöltään direktiivin 248 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa.

65 c §. Valvontakollegion tehtävä ja toiminta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon valvontakollegion toimintaa koskevien toimintatapojen vahvistamista koskevat vaatimukset. Direktiivin 248 artiklan 4 kohdan nojalla toimintaperiaatteilla on tarkoitus yhteensovittaa ryhmänvalvojan ja muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten toimintaa sekä niiden menettelyitä. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekniset muutokset pykälän laajentamiseksi koskemaan myös vakuutusyhtiöiden ryhmävalvontaa.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin uusi 8 kohta, jonka perusteella toimintaperiaatteiden olisi katettava vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi tarvittavat ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta koskevat menettelytavat.

Solvessi II -direktiivin 248 artiklan 6 kohdan mukaan menettelytapoja voidaan vahvistaa myös koskien valvontakollegioon

kuuluvien valvontaviranomaisten kuulemista ja muuta yhteistyötä.

Säännöksen tarkoitus on, että ainoastaan vakuutustoimintaa koskevia menettelyitä ei tarvitsisi sisällyttää luottolaitostoiminnan valvontakollegion toimintaperiaatteisiin. Vastaavasti momentin 3 ja 7 kohdassa tarkoitettuja menettelytapoja ja vakavaraisuusvaatimusten johdonmukaista soveltamista, jotka koskevat ainoastaan luottolaitoksia, ei tarvitsisi vahvistaa vakuutusyhtiöryhmien valvonnan osalta. Muuten momentin sisältö vastaa voimassa olevaa lakia ja soveltuu myös vakuutusyhtiöiden ryhmävalvontaan.

Ehdotus vastaa sisällöltään direktiivin 248 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa ja 5 kohtaa. Finanssivalvonnasta annetun lain 50 b § vastaa sisällöltään direktiivin 248 artiklan 4 kohdan toista alakohtaa.

67 §. Tarkastustehtävien siirtäminen. Pykälän 5 momentissa säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta siirtää valvottavia koskevaa päätösvaltaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle, kuten esimerkiksi luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään. Säännöksessä lueteltujen lakien joukkoon lisättäisiin myös vakuutusyhtiölaki, sillä vakuutusyhtiölain 26 luvun 7 §:n mukaisesti Finanssivalvonta voisi jatkossa tehdä valvontasopimuksen toisen ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa siinä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa.

1.10 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

1 luku **Yleiset säännökset**

2 §. Määritelmät. Pykälässä määritellään rahoitus- ja vakuutusyhtiöryhmittymien valvonnasta annetun lain keskeiset käsitteet. Pykälän 1 momentin 7 kohta koskee vakuutusalan yritystä. Säännökseen ehdotetaan lisättäviksi vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu kytkösyhtiö ja erillisyhtiö. Säännös kattaa uudet vakuutusyhtiölain määritelmät siten, että vakuutusyhtiöistä ehdotetaan säädettäväksi vakuutusyhtiölain 1 luvun uudessa 3 c §:ssä, jälleenvakuutusyhtiöistä 1 luvun 4 §:n 2 momentissa ja vakuutusalan erillisyhtiöistä 2 luvun uudessa 18 b §:ssä.

Muutosehdotus perustuu finanssikonglomeraattidirektiivi muutosdirektiivin 2 artiklan 2 ja 6 alakohtaan, jolla muutetaan finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyhtyritysten ja sijoituspalveluiden valvonnasta annettua direktiiviä 2002/87/EY muun muassa määritelmien osalta.

Pykälän 1 momentin 14 kohdassa a ja d alakohta vastaavat voimassa olevaa lakia. Kohdan b ja c alakohdassa ehdotetaan teknistä muutosta siten, että vakuutusyhtiön lisävalvonta korvattaisiin säännöksessä ryhmävalvonnalla.

3 luku **Ryhmittymän taloudellisen aseman valvonta**

17 §. Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan teknistä muutosta siten, että vakuutusyhtiön lisävalvonta korvattaisiin ryhmävalvonnalla. Säännöksestä poistettaisiin myös viittaus 22 §:ään, joka on kumottu aiemmin.

18 §. Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen. Pykälän g kohdan viittaus toimintapääomaan ja toimintapääoman vähimmäismäärään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi omaan varallisuuteen ja vakavaraisuuspääomaan, sekä pykälän e kohdan viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaiseen toimintapääomaan ja toimintapääoman vähimmäismäärään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaiseen vakavaraisuuspääoman kattamiseksi hyväksyttävään omaan varallisuuteen ja vakavaraisuuspääomavaatimukseen.

Pykälän h kohtaan ehdotetaan muutosta siten, että viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaiseen toimintapääomaan muutettaisiin viittaukseksi vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaiseen vakavaraisuuspääoman kattamiseksi hyväksyttävään omaan varallisuuteen.

20 §. Ryhmittymän vakavaraisuusvaatimuksen laskemiseen sovellettavat yleiset periaatteet. Pykälän 2 momentin viittaus vakuutusyhtiölain mukaisiin toimintapääomalle asetettaviin vaatimuksiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävälle omalle varallisuudelle asetettaviin vaatimuk-

siin. Lisäksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen ryhmän omaan varallisuuteen sekä vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Lisäksi yrityksen lisävalvonta ehdotetaan korvattavaksi vakuutusyhtiön ryhmävalvonnalla. Ehdotetut muutokset ovat teknisiä.

21 §. Asiakasriskit. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan asiakasriskejä eivät ole vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 c §:ssä tarkoitettujen sijoitussidonnaisten vakuutusten arvonkehityksen määräävät sijoituskohteet. Vastuu tällaisten sijoituskohteiden arvon alentumisesta on käytännössä yksinomaan asiakkaalla eikä niistä sen vuoksi synny vastapuoliriskiä ryhmittymään kuuluvalle vakuutusyhtiölle.

1.11 **Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta**

4 §. Suhteellinen valvontamaksu. Pykälässä säädetään suhteellisen valvontamaksun määräytymisen perusteista. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vakuutusyhtiölain 2 luvun uudessa 18 b §:ssä tarkoitettu erillisyhtiö. Erillisyhtiöstä tulisi vakuutusyhtiöläkiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettujen muutosten mukaan toimilupavalvottava. Erillisyhtiön valvonnasta, kuten lupadokumentaatiosta ja Solvenssi II -direktiivin mukaisesta valvonnasta, aiheutuisi Finanssivalvonnalle kustannuksia, jotka olisi katettava valvontamaksulla. Erillisyhtiön suhteellinen maksu ehdotetaan määräytyväksi taseen loppusumman perusteella. Maksu olisi 0,00284 prosenttia taseen loppusummasta. Maksun suhteellisen osuuden suuruus vastaa muiden vakuutusalan valvottavien suuruutta.

5 §. Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu. Pykälässä säädetään suhteellista maksua maksavien toimijoiden perusmaksun määrästä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vakuutusyhtiölain 2 luvun uudessa 18 b §:ssä tarkoitettu erillisyhtiö. Erillisyhtiön ehdotuksen mukainen perusmaksu olisi 2 000 euroa. Määrä on jonkin verran pienempi kuin muiden vakuutusalan valvottavien perusmaksu.

1.12 Vakuutusopimuslaki

2 luku Vakuutuksesta annettavat tiedot

9 a §. *Tarkemmat säännökset ja määräykset.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteinen muutos. Momentissa viitattu direktiivi 2002/83/EY ja sen liite kumoutuvat Solvenssi II -direktiivin tullessa voimaan. Momentin nojalla on annettu oikeusministeriön asetus henkivakuutuksesta annettavista tiedoista (177/2011).

Solvenssi II -direktiivin 183 ja 184 artikla koskevat vahinkovakuutuksesta annettavia tietoja. Artiklassa 185 säädetään aikaisemmin liitteessä säädettyjen henkivakuutusta koskevien tietojen ilmoittamisesta. Ilmoitettaviin tietoihin on kuitenkin lisätty uusia määräyksiä.

Momentin viittaus ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi Solvenssi II -direktiivin 183—185 artiklaan. Direktiivin säännökset johtavat myös siihen, että oikeusministeriön asetusta joudutaan tarpeellisilta osin muuttamaan.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Solvenssi II -direktiiviä täydentäviä säännöksiä on runsaasti komission asetuksella annetuissa säännöksissä ja teknisissä standardeissa.

Ehdotuksessa sosiaali- ja terveysministeriölle annettaisiin asetuksenantovaltuus, joka koskisi vakuutusyhtiölain 1 luvun 25 §:ssä, 11 luvun 35 §:ssä sekä vakuutuskassalain 83 y §:ssä säädettyjen euromäärien muuttamista Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Vakuutuskassalain 83 y §:n nojalla annetulla asetuksella tehtävät muutokset vaikuttaisivat myös eläkesäätiölain soveltamiseen.

Voimassa olevan vakuutusyhtiölain 2 luvun 19 §:n ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 4 momentin nojalla on tarkoitus myös antaa uusi sosiaali- ja terveysministeriön asetus toimintasuunnitelman sisällöstä. Voimassa olevan asetuksen

(621/2008) sisältö ja käsitteistö eivät vastaa Solvenssi II -direktiivin 23 ja 163 artiklaa. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä (614/2008) muutettaisiin. Tämä tehtäisiin erikseen kirjanpitolainsäädäntöön tehtävien muutosten yhteydessä vuoden 2015 aikana. Ehdotetun vakuutusyhtiölain 10 luvun 15 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voisi antaa uuden asetuksen vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytyksistä ja laskemisesta.

Esityksessä vakuutusopimuslain 9 a §:n 1 momentin muuttamiseksi oikeusministeriön voimassa olevaa asetuksenantovaltuutta muutettaisiin. Jatkossa oikeusministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä Solvenssi II -direktiivin 183—185 artikloissa lueteltujen tietojen ilmoittamisesta.

Ehdotuksen mukaan vakuutusyhtiölain 6 luvun 21 §:n nojalla Finanssivalvonnalla olisi valtuudet antaa tarkempia määräyksiä niistä selvityksistä, joita sille on toimitettava vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuuden varmistamiseksi sekä keskeisistä tehtävistä ja niissä toimivista henkilöistä. Sen sijaan Finanssivalvonnalla olisi jatkossa valtuudet antaa tarkempia määräyksiä tietojärjestelmistä ja tietoturvallisuuden järjestämisestä osana 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua operatiivisten riskienhallintaa mutta ei 14 §:ssä tarkoitettua sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Lisäksi vakuutusyhtiölain 8 luvun 29 §:ssä on Finanssivalvonnalle säädetty määräysenantovaltuudet muun muassa tilinpäätöksen laatimisesta ja varojen arvostamisesta. Samoin vakuutusyhtiölain 25 luvun 24 ja 25 §:n perusteella Finanssivalvonta voisi direktiivin 35 artiklan 2 kohdan edellyttämällä tavalla antaa määräyksiä sille toimitettavista tiedoista ja tietojen toimittamista koskevista aikatauluista sekä muun muassa yhtiön taloudellisen tilan korjaamiseen pyrkivistä suunnitelmista.

Ehdotuksen nojalla ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:n mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus antaa tarkempia määräyksiä tervehdyttämissuunnitelmassa ja rahoitussuunnitelmassa vaadittavista tiedoista.

Lisäksi vakuutuskassalain 83 s §:n 5 momentissa säädetty Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus koskisi edelleen omiin varoihin luettavia ja siitä vähennettäviä erii sekä omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimista ja niiden toimittamisen ajankohtaa. Vastaava määräyksenantovaltuus sisältyisi myös eläkesäätiölain 48 e §:n 6 momenttiin.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan sovellettaviksi Finanssivalvonnan tiettyjen valtuuksien osalta 1 päivänä huhtikuuta 2015 ja 1 päivänä heinäkuuta 2015 sekä muutoin tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 eli Solvenssi II ja Omnibus II -direktiivien soveltamisen alkamisajankohdasta lukien. Lait on kuitenkin vahvistettava sekä julkaistava viimeistään Solvenssi II ja Omnibus II -direktiivien kansalliselle täytäntöönpanolle säädettyyn määräpäivään 31 päivään maaliskuuta 2015 mennessä.

Vakuutusyhtiölain muutosten voimaantulosta ja soveltamiseen liittyvistä siirtymäajoista säädetäisiin erikseen lailla, siten kuin edellä on esitetty. Muiden lakien uusia säännöksiä ehdotetaan pääosin sovellettavaksi heti lain voimaantulosta lähtien.

4 Suhde perustuslakiin ja säättämisyjärjestys

Säättämisyjärjestyksen kannalta merkitykselliset kysymykset liittyvät joko Solvenssi II -direktiivin pakottaviin säännöksiin taikka vastaavat voimassa olevaan vakuutuslainsäädäntöön jo aikaisemmin sisällytetyjä periaatteita.

4.1 Toimilupa

Vakuutusyhtiölain 2 luvun toimilupasääntelyä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan Solvenssi II -direktiivin pakottavia säännöksiä. Toimilupaa koskevat säännökset ovat huomionarvoisia perustuslain 18 §:ssä säännellyn elinkeinovapauden kannalta. Perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa

valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt elinkeinovapautta perustuslain mukaisena pääsääntönä, mutta katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraisuuden olevan mahdollista poikkeuksellisesti. Luvanvaraisuudesta on kuitenkin säädetty lailla, jonka on täytettävä perusoi-keutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset. Sääntelyn sisällön osalta valiokunta on pitänyt tärkeänä, että säännökset luvan edellytyksistä ja pysyvyydestä antavat riittävän ennustettavuuden viranomaistoiminnasta (PeVL 67/2002 vp ja PeVL 28/2001 vp). Tältä kannalta merkitystä on muun muassa sillä, missä määrin viranomaisen toimivaltuudet määräytyvät sidotun harkinnan tai tarkoituksenmukaisuusharkinnan mukaisesti (PeVL 28/2000 vp).

Direktiivin II luku sisältää toimilupaa koskevia pakottavia säännöksiä, jotka ovat suurelta osin sisällytetty vakuutusyhtiölakiin jo aiempien direktiivien kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä. Lakiehdotuksen muutokset nykyiseen toimilupasääntelyyn eivät ole olennaisia.

Hallitus katsoo, että ehdotettu toimilupasääntely on sopusoinnussa perustuslain 18 §:ssä turvatun elinkeinovapauden kanssa. Vakuutustoiminnan luvanvaraisuus perustuu tarpeeseen suojata vakuutusmarkkinoiden häiriötöntä toimintaa ja edistää luottamusta vakuutusyhtiöihin. Perustuslakivaliokunta on todennut vakuutustoiminnalle läheisen luotolaitostoiminnan osalta, että yleisövarojen laajamittaisen vastaanottamisen vuoksi toiminnan jonkinasteinen viranomaisvalvonta on välttämätöntä rahoitusmarkkinoiden vakaan ja asiakkaan suojaan liittyvien perusteiden takia (PeVL 24/2002 vp).

4.2 Valvonnasta sopiminen asianomaisten valvontaviranomaisten kesken

Vakuutusyhtiölain 26 luvun 7 §:ään ehdotetaan sisällytettäväksi direktiivistä pakottavasti johtuva periaate, jonka mukaan monikansallisten ryhmien pääasiallisesta valvontavastuusta on voitava sopia asianomaisten valtioiden valvontaviranomaisten kesken. Lakiehdotuksessa periaate on ehdotettu otet-

tavaksi huomioon siten, että Suomen viranomaisen voi luopua lain soveltamisesta, jos se voi varmistua siitä, että toisen Euroopan talousalueen toimivaltainen viranomainen ottaa huolehtiakseen näistä tehtävistä. Tällöin valvontaviranomaiset suostuisivat järjestykseen, eikä ETA-alueen lähes täysharmonisoidun sääntelyn yhdenmukaisuuden vuoksi Suomen lain soveltamiselle olisi erityistä syytä. Vastaavasti laissa tarkemmin määritellyissä tapauksissa voitaisiin soveltaa lakia muissa kuin Suomen lain soveltamisalaan suoraan lain nojalla kuuluvissa tilanteissa, jos Suomen toimivaltainen viranomainen ottaa huolehtiakseen kyseisistä tehtävistä. Molemmissa tapauksissa kyse on siitä, mikä valvontaviranomainen on valvonnan tehokkuuden kannalta tarkoituksenmukaisin suoritettavaan tiettyyn ryhmän yritykseen kohdistuvaa valvontaa.

Mahdollisuus sopia toimivaltaisesta viranomaisesta on huomionarvoinen perustuslain 21 §:n sen säännöksen kannalta, jonka mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa. Merkityksellinen on myös perustuslain 2 §:n 3 momentti. Sen mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Hallitus katsoo, että ehdotus täyttää vaatimukset sääntelyn tarkkuudesta ja täsmällisyydestä eikä muodostu valvottavien oikeusturvan kannalta ongelmalliseksi. Sopijatahot ja valtuuden sisältö ja sopimuksenteon edellytykset ilmenevät laista riittävän täsmällisesti. Perustusvaliokunta on katsonut, että viranomaisten työnjaosta voidaan valvottavien monikansallisuudesta valvonnalle aiheutuvien erityispiirteiden vuoksi sopia viranomaisten kesken (PeVL 17/2004 vp). Lisäksi on otettava huomioon Finanssivalvonnasta annetun lain 67 §:n 5 ja 6 momentin säännökset päätösvalan siirtämisestä, jotka täydentävät vakuutusyhtiölakiin ehdotettua sääntelyä.

4.3 Poikkeaminen vakuutusyhtiölain soveltamisesta

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain osalta eduskunnan perustuslakivaliokunta ei ole pitänyt aivan on-

gelmattomana, että valvontaviranomainen voi päättää lain soveltamisesta. Sääntelyssä oli asiallisesti kysymys mahdollisuudesta myöntää eräänlainen poikkeuslupa lain säännösten perusteella määräytyvälle yksittäiselle toimijalle. Perustuslakivaliokunta piti tätä mahdollisena tietyin edellytyksin. Edellytyksenä säännöksissä oli, että muut keskeiset valvontaviranomaiset suostuisivat tähän, lain soveltamisella olisi vain vähäinen merkitys sääntelyn tavoitteiden kannalta, lain soveltaminen ei olisi sääntelyn tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se olisi harhaanjohtavaa taikka että lain soveltamiselle ei olisi erityisiä syitä. Perustuslakivaliokunta piti säännöksiä ammatillista erityisasiantuntemusta vaativassa sääntely-yhteydessä viranomaisen toimivaltaa riittävästi rajaavina (PeVL 17/2004 vp, s. 4).

Vakuutusyhtiölain 25 luvun 25 §:n 1 ja 2 momentissa ehdotetaan säännöksiä, joiden mukaan Finanssivalvonta voisi yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön säännöllistä raportointivelvollisuutta. Vastaavasti lain 25 luvun 26 §:n 1 ja 2 momentissa ehdotetaan säännöksiä, joiden mukaan Finanssivalvonta voisi yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön tiettyjä taloudellisia eriä koskevaa raportointivelvollisuutta tai jopa vapauttaa siitä kokonaan. Ehdotuksen mukaan edellytyksenä rajoittamistapauksessa olisi, että Finanssivalvonnan arvioi tietojen antamisen muodostuvan rasittavaksi, tietojen tarpeellisuuden verrattain vähäiseksi, tietojen antamisen vaikutuksesta ETA-alueen rahoitusjärjestelmille verrattain vähäiseksi sekä vakuutusyhtiö kykenisi antamaan tiedot tapauskohtaisesti. Edellytyksenä vapautustapauksessa olisi Finanssivalvonnan arvio eräkohtaisen raportointivelvollisuuden epätarkoituksenmukaisuudesta. Finanssivalvonnan harkintavaltaa on riittävällä tavalla rajoitettu edellä mainitun edellytyksin.

Ehdotus täyttää vakuutusyhtiölain 25 luvun osalta vaatimukset sääntelyn tarkkarajaisuudesta ja täsmällisyydestä. Säännöksissä mainituissa tilanteissa raportointivelvollisuudelle ei ole erityisiä syitä.

Vakuutusyhtiölain 26 luvussa säädetään vakuutusyhtiön ryhmävalvonnasta. Ryhmään voi kuulua yrityksiä useista valtioista. Vakuutusyhtiölain, rahoitus- ja vakuutusryhmit-

tymien valvonnasta annetun lain, luottolaitoslain ja eri valtioiden ryhmittymävalvonnat usein johtavat tilanteisiin, jolloin samaan kokonaisuuteen voisi kohdistua useaa ryhmittymäsääntelyä eri säännöksistä tai eri maista taikka molemmista. Tällöin on tärkeää, että näitä päällekkäisiä sääntelykokonaisuuksia voidaan sulkea pois tehokkaan valvonnan järjestämiseksi. Tehokkaassa valvonnassa ryhmä kuuluu asianmukaisesti ja kokonaisuutena valvonnan piiriin, mutta tällöin ei vaadita moninkertaista työtä valvojalta tai valvojilta tai valvottavilta taikka näiltä kailta.

Vakuutusyhtiölain 26 luvun 9 §:ssä ehdotetaan Finanssivalvonnalle toimivaltaa päättää, että lakia ei sovelleta kyseisissä lainkohdissa tarkoitettuihin vakuutusyhtiöihin tai vakuutusryhmiin. Kyse on siitä, että ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan valvonnan kannalta lähes vastaavia säännöksiä sekä vakuutusyhtiölain että rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta. Näissä tapauksissa vakuutusyhtiölain soveltamisella olisi vain vähäinen merkitys sääntelyn tehokkuuden kannalta, koska valvontasäännökset mainituissa laeissa ovat pitkälti yhtenevät.

Vakuutusyhtiölain 26 luvun 10 §:n 1 momentissa taustalla on tilanne, jossa ryhmän ylin emoyritys on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa ja ryhmävalvojana on muu valvontaviranomainen kuin Finanssivalvonta. Tällöin Suomessa pitäisi kotipaikkaa ainakin yksi kansallisesti ylin emoyritys. Tällöin ryhmävalvojalla on toimivalta tehdä tiettyjä valvontaa koskevia toimenpiteitä ja päätöksiä, joita lähtökohtaisesti noudatetaan myös suomalaisen kansallisesti ylimmän emoyrityksen valvonnassa. Säännöksessä ehdotetaan, että Finanssivalvonnalla kansallisesti ylimmän emoyrityksen valvontaviranomaisena on toimivalta päättää, että ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan vain kansallisesti ylimmän emoyrityksen taloudelliseen asemaan tai osaan siitä. Edellytyksenä olisi se, että tämä olisi valvonnan tehokkuuden kannalta perusteltua. Momentissa tarkoitettulla tavalla Finanssivalvonnalla olisi toimivalta soveltaa vakuutusyhtiölain säännök-

siä valvonnassaan niiltä osin, kuin kyseisiä ryhmävalvojan päätöksiä tai toimenpiteitä ei sovellettaisi suomalaiseen kansallisesti ylimmän emoyritykseen tai ne eivät olisi tehokkaita. Perusteltuna ei ole pidettävä sitä, että ETA-tason ryhmävalvoja päättää soveltaa tiettyä tehokasta valvontamenetelmää ryhmätasolla ja Finanssivalvonta muuta menetelmää kansallisesti ylimmän emoyrityksen tasolla. Vastaavasti epätarkoituksenmukaista olisi se, että eri valvontaviranomaiset valvoisivat tarpeettomasti samaa osa-aluetta. Ehdotus täyttää vakuutusyhtiölain 26 luvun osalta vaatimukset sääntelyn tarkkarajaisuudesta ja täsmällisyydestä. Säännöksissä mainituissa tilanteissa vakuutusyhtiölain soveltaminen ei ole valvonnan tehokkuuden kannalta perusteltua.

4.4 Lakia alemman asteisten asetusten ja määräysten antamista koskevat valtuudet

Norminantovaltuuden antamista sosiaali- ja terveysministeriölle, oikeusministeriölle ja Finanssivalvonnalle liittyviä säännöksiä on arvioitava perustuslain 80 §:n kannalta. Näiden sisältö on esitetty edellä kohdassa 2 Tarkemmat säännökset ja määräykset.

Vakuutusyhtiölain 11 luvun 25 §:ssä, 11 luvun 35 §:ssä ja vakuutuslainsäätelyä koskevan 83 y §:ssä ehdotettavat norminantosäännökset perustuvat direktiivin 300 artiklaan. Vastaava asetuksenantovaltuus on sisältynyt voimassa olevan vakuutusyhtiölain 11 luvun 27 §:n 2 momenttiin, joka ehdotetaan kumottavaksi. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan arvioinut tätä säännöstä ja katsonut sen olevan sidottu riittävän täsmälliseen laskentaperusteeseen (PeVL 17/2004 vp).

Vakuutusyhtiölain 10 luvun 15 §:n nojalla säädettäisiin tarkemmin vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytyksistä ja laskemisesta. Direktiivissä tältä osin säädetyt tiedot ovat varsin yksityiskohtaisia.

Esityksessä vakuutuslainsäätelyä koskevan 9 a §:n 1 momentin muuttamiseksi säädettäisiin, että oikeusministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä Solvenssi II-direktiivin 183—185 artikloissa lueteltujen tietojen ilmoittamisesta. Vastaavanlainen valtuutus on

sisältynyt voimassa olevaan vakuutuslainsäätelyyn. Esityksessä norminantovaltuutta täsmennettäisiin koskemaan Solvenssi II -direktiiviä ja henkivakuutuksesta annettavien tietojen lisäksi vahinkovakuutuksesta annettavia tietoja. Ehdotettu valtuus on varsin täsmällinen ja tarkkarajainen. Ehdotetussa säännöksessä oikeusministeriön asetuksenantovalta on sidottu direktiivin mukaiseen sääntelyyn.

Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan myös muu viranomaislainen kuin ministeriö voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella.

Esitykseen sisältyy Finanssivalvonnan määräysvaltuuksia. Ehdotetun vakuutusyhtiölain 6 luvun 21 §:ssä, 8 luvun 29 §:ssä, 25 luvun 24 ja 25 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä, vakuutuskassalain 83 §:n 6 momentissa ja eläkesäätiölain 48 e §:n 6 momentissa säädetäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta antaa tarkempia määräyksiä.

Edellä mainitut määräykset olisivat pääasiassa teknisluontoisia. Finanssivalvonnan edellä mainittuja määräysvaltuuksia vastaavat valtuudet ovat osittain sisältyneet voimassa oleviin lakeihin ja niihin tehtäisiin vain teknisluonteisia muutoksia. Finanssivalvonnalla olisi jatkossa valtuuksia antaa tarkempia määräyksiä vakuutusyhtiölain 6 lu-

vun 10 §:ssä tarkoitetun riskienhallinnan tietojärjestelmistä ja tietoturvallisuuden järjestämisestä osana 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua operatiivisten riskienhallintaa mutta ei 14 §:ssä tarkoitetun sisäisen valvonnan järjestämisestä. Lisäksi vakuutusyhtiölain määräysvaltuus selvityksistä, jotka keskeisistä tehtävistä ja niissä toimivista henkilöistä tulee antaa, olisi uusi. Samoin Finanssivalvonnalla olisi vakuutusyhtiölain 25 luvun 24 ja 25 §:ssä Finanssivalvonnalle toimitettavien tietojen osalta nykyistä lakia jonkin verran laajempia määräysvaltuuksia. Valtuudet ovat lain säännöksiin riittävän tarkasti sidottuja, kun otetaan huomioon sääntelyn kohteena olevan vakuutus toiminnan luonne ja erityispiirteet.

Perustuslakivaliokunta on useasti arvioinut säännöksiä Finanssivalvontaa edeltäneiden viranomaisten, Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston määräysvaltuudesta (esim. PeVL 17/2004 vp ja PeVL 28/2008 vp sekä niissä mainitut muut lausunnot). Valiokunta ei ole pitänyt ehdotetun kaltaisten valtuuksien antamista näille viranomaisille ongelmallisina perustuslain kannalta.

Edellä todetuista syistä lakiehdotukset voitaneen käsitellä tavallisen lain säätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 18 §,

sellaisena kuin niistä on 6 luvun 8 §:n 5 momentti laissa 981/2013,

muutetaan 1 luvun 3 ja 4 §, 2 luvun 2—6 §, 12 § ja 18 §:n edellä oleva väliotsikko, 3 luvun 3, 9, 13 ja 17 §, II osan otsikko, 6 luvun otsikko, 4 §, 8 §:n 2 ja 5 momentti, 10, 12, 16, 18 ja 21 §, 7 luvun 6 §, 8 luvun 4 §:n 8 momentti, 19 §, 29 §:n 5 kohta, 9 luvun, joka samalla siirretään II osaan, otsikko, sekä 1, 3, 4 ja 12 §, III osan otsikko, 10—12 luku, 13 luvun 1 ja 2 §, 14 luvun 5 §, 15 luvun 1 §, 16 luvun 5 §:n 3 momentti ja 12 §, 17 luvun 2 §:n 3 momentti, 19 luvun 3 §, 20 luvun 3 §, 21 luvun 2, 7 ja 17—19 §, 22 luvun 2 §, 23 luvun 2—4 §, 25 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 3, 9 ja 13 §, 23 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 24 §, 26 luku, 29 luvun 5 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta sekä 30 luvun 3 §:n 1 momentin 10 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 3 § osaksi laissa 981/2013 ja 6 § osaksi laeissa 893/2008 ja 981/2013, 6 luvun otsikko, 8 §:n 2 ja 5 momentti, 10, 12, 16, 18 ja 21 § sekä 29 luvun 5 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 981/2013, 6 luvun 4 § osaksi laissa 211/2009, 9 luvun 3 §, 19 luvun 3 §, 20 luvun 3 § ja 21 luvun 2 § laissa 1170/2010 sekä 23 luvun 2 ja 4 § osaksi laissa 893/2008, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 2 a, 3 a—3 c §, 11 §:ään uusi 2 momentti, lukuun uusi 11 a §, 1 luvun 15 §:ään uusi 4 momentti, 16 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 2 momentti ja lukuun uusi 25 §, 2 lukuun uusi 1 a, 9 b, 18 a ja 18 b §, 3 lukuun uusi 19 a §, 6 luvun 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 3 ja 4 momentti, 6 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 3 momentti, lukuun uusi 12 a §, 6 luvun 17 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 4 momentti, lukuun uusi 20 a—20 c § sekä niiden edelle uusi väliotsikko, 7 luvun 1 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 8 a luku, 9 lukuun siitä lailla 1170/2010 kumotun 5 §:n tilalle uusi 5 § sekä uusi 5 a—5 d §, lakiin uusi 13 a luku, 23 luvun 1 §:n edelle uusi väliotsikko ja 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 120/2004 ja 893/2008, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 25 lukuun siitä lailla 893/2008 kumotun 4—8 §:n tilalle uusi 4—8 § ja 5 §:n edelle uusi väliotsikko sekä lukuun uusi 25—27 § seuraavasti:

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

2 a §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja sen nojalla säädetään, vakuutusyhtiöstä säädetään vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloitta-

misesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY täydentämisestä annettussa komission delegoidussa asetuksessa (EY) N:o x/201x, jäljempänä *komission asetus*, sekä Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Jäljempänä 3 b §:ssä tarkoitettuun pieneen vakuutusyhtiöön ei sovelleta, mitä komission asetuksessa ja teknisissä standardeissa säädetään 6 luvun 8—20 §:ssä tarkoitettua hallin-

tojärjestelmästä ja 8 a luvussa tarkoitetusta tietojen julkistamisesta.

Määritelmät

3 §

Henkivakuutus, vahinkovakuutus ja jälleenvakuutustoiminta

Henkivakuutuksella tarkoitetaan vakuutusluokista annetussa laissa (526/2008) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa ja *vahinkovakuutuksella* mainitussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa.

Jälleenvakuutustoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka vakuutusyhtiö, jälleenvakuutusyhtiö tai vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys on luovuttanut.

3 a §

Riskit

Vakuutusriskillä tarkoitetaan riittämättömistä hinnoittelua ja vastuovelkaa koskevista oletuksista johtuvaa tappioriskiä tai vakuutusvastuiden arvon epäedullista muutosta.

Markkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu suoraan tai välillisesti omaisuuden, vastuiden ja rahoitusvälineiden markkinahintojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Luottoriskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, vastapuolten tai velallisten luottokelpoisuuden heilahteluista ja joka kohdistuu vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiin vastapuoliriskin, korkomarginaaliriskin tai markkinariskikeskittymien muodossa.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin tai ulkoihin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä.

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset eivät kykene muuttamaan sijoituksiaan ja muu-

ta omaisuuttaan rahaksi täyttääkseen maksettaviksi tulevat taloudelliset velvoitteensa.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan kaikenlaisia riskejä, joihin liittyvät tappiot voivat olla niin suuria, että ne vaarantavat vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman.

3 b §

Pieni vakuutusyhtiö

Pienellä vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan, jolle ei 2—4 momentista muuta johdu, seuraavat edellytykset täyttävää yhtiötä:

1) yhtiön kokonaisvakuutusmaksutulo ei ylitä 5 000 000 euroa vuodessa;

2) yhtiön tai yhtiön kuuluessa 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyritysryhmään ryhmän 10 luvun 2 §:n mukaisen vastuuvelan kokonaismäärä ei ylitä 25 000 000 euroa vuodessa;

3) yhtiön liiketoiminta ei sisällä vakuutus- tai jälleenvakuutustoimintaa, joka kattaa vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vakuutusluokkiin 11—15 kuuluvia riskejä, paitsi jos ne muodostavat mainitun lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuja liitännäisriskejä; ja

4) yhtiön liiketoimintaan ei kuulu jälleenvakuutustoimintoja, joiden osuus sen kokonaisvakuutusmaksutuloista ylittää 500 000 euroa tai joiden osuus sen 10 luvun 2 §:n mukaisen vastuuvelan kokonaismäärästä ylittää 2 500 000 euroa tai joiden osuus ylittää 10 prosenttia sen kokonaisvakuutusmaksutuloista tai 10 prosenttia sen 10 luvun 2 §:n mukaisesta vastuuvelasta.

Vakuutusyhtiö ei ole pieni vakuutusyhtiö, jos toimilupaa haettaessa vakuutusyhtiö tai Finanssivalvonta arvioi jonkin 1 momentissa säädetyistä määräistä ylittyvän seuraavan viiden vuoden aikana.

Jos jokin 1 momentissa säädetyistä määräistä ylittyy kolmena peräkkäisenä vuotena, vakuutusyhtiö ei ole enää pieni vakuutusyhtiö neljännen kalenterivuoden alusta. Pienen vakuutusyhtiön on ilmoitettava määrien ylitymisestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Jos vakuutusyhtiö harjoittaa liiketoimintaa sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan

tarjonnan perusteella, se ei ole pieni vakuutusyhtiö.

Jos Finanssivalvonta on todennut vakuutusyhtiön hakemuksesta, että mikään 1 momentissa säädetyistä määristä ei ole ylittynyt kolmena viimeisenä peräkkäisenä vuotena eikä niiden odoteta ylittyvän seuraavan viiden vuoden aikana, vakuutusyhtiö muuttuu pieneksi vakuutusyhtiöksi seuraavan kalenterivuoden alusta. Vakuutusyhtiön hakemuksessa on oltava Finanssivalvonnan arvioinnin kannalta tarpeelliset tiedot.

3 c §

Vakuutuskytkösyhtiö

Vakuutuskytkösyhtiöllä tarkoitetaan vakuutusyhtiötä, jonka tarkoituksena on vakuuttaa ainoastaan emoyrityksensä tai yritysryhmän, johon se itse kuuluu, riskejä. Jäljempänä 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksen tai vakuutusyritysryhmän taikka muun rahoitusalan yrityksen omistamaa vakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidetä vakuutuskytkösyhtiönä.

4 §

Jälleenvakuutusyhtiö ja jälleenvakuutuskytkösyhtiö

Jälleenvakuutusyhtiöllä tarkoitetaan vakuutusyhtiötä, joka harjoittaa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa. Jollei tässä laissa toisin säädetä, jälleenvakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vahinkovakuutusyhtiöstä säädetään.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiöllä tarkoitetaan jälleenvakuutusyhtiötä, jonka tarkoituksena on jälleenvakuuttaa ainoastaan emoyrityksensä tai yritysryhmän, johon se itse kuuluu, riskejä. Jäljempänä 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksen tai vakuutusyritysryhmän taikka muun rahoitusalan yrityksen omistamaa jälleenvakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidetä jälleenvakuutuskytkösyhtiönä.

11 §

ETA-valtio ja kolmas maa

—————
Kolmannella maalla tarkoitetaan valtiota, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen.

11 a §

Kotivaltio

Kotivaltiolla tarkoitetaan vahinkovakuutus toiminnan osalta ETA-valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee, henkivakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee ja jälleenvakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee.

15 §

Erillisuusperiaate

—————
Komposiittiyhtiöllä tarkoitetaan henkivakuutusyhtiötä, joka harjoittaa vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vahinkovakuutusluokkiin 1 tai 2 kuuluvaa vahinkovakuutusta muuten kuin liitännäisenä.

16 a §

Suhteellisuusperiaate

—————
Suhteellisuusperiaatetta ei oteta huomioon 2 luvun 1 a §:ää, 8 ja 9 lukua eikä 27—29 lukua sovellettaessa.

25 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä luvussa säädettyjä määriä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu määrä

pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa

1 a §

Perustamispääoma

Vakuutusosakeyhtiöllä on oltava osakepääoma ja keskinäisellä vakuutusyhtiöllä on oltava takuupääoma tai pohjarahasto (*perustamispääoma*).

Perustamispääoman on oltava vähintään:

1) henkivakuutustoimintaa ja vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutus toimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa;

2) muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa;

3) jälleenvakuutusyhtiössä 3 000 000 euroa;

4) jälleenvakuutusyhtiössä 1 000 000 euroa.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön peruspääomasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

2 §

Vakuutusyhtiön perustaminen

Vakuutusyhtiön perustamista varten on tehtävä perustamissopimus. Vakuutusyhtiön perustamiseen sovelletaan muutoin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä. Mainitussa 2 §:ssä säädetyn lisäksi vakuutusyhtiön perustamissopimuksessa on mainittava perustamispääoman määrä.

Jos keskinäisen vakuutusyhtiön perustamispääoma on pohjarahasto:

1) perustamissopimuksen allekirjoittaa pohjarahaston antaja noudattaen, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 1 §:ssä säädetään yhtiön osakkeenomistajista;

2) pohjarahaston antamisessa keskinäiselle vakuutusyhtiölle tuleva rahamäärä merkitään erilliseksi eräksi sidottuun omaan pääomaan;

3) perustamissopimuksessa mainitaan osakeyhtiölain 2 luvun 2 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa säädetystä poiketen pohjarahaston antaja ja pohjarahaston määrä ja sen maksuaika.

3 §

Toimiluvan hakeminen

Vakuutustoiminnan harjoittamiseen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa. Toimilupa annetaan vakuutusluokista annetun lain mukaisin vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa koskemaan vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettua vakuutusluokan osaa.

Jälleenvakuutusyhtiöille toimilupa annetaan hakijan pyynnön mukaisesti joko vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksen, henkivakuutuksen jälleenvakuutuksen tai kaiken jälleenvakuutustoiminnan harjoittamiseen.

Toimilupa on voimassa Euroopan talousalueella ja hakijan pyynnöstä myös sen ulkopuolella.

Toimilupahakemukseen on liitettävä:

1) toimintasuunnitelma;

2) 6 luvun 4 ja 5 §:n mukainen selvitys yhtiön hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta;

3) selvitys osakkaista ja takuuosuuden omistajista, joiden olisi tehtävä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja heidän omistossuoksistaan;

4) selvitys siitä, että yhtiö pystyy toimimaan 6 luvun mukaisen hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;

5) selvitys siitä, että yhtiön perustamispääoma on vähintään 2 luvun 1 a §:ssä säädetyn suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä;

6) selvitys siitä, että yhtiö täyttää ennen toimiluvan myöntämistä 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääoma vaatimuksen vähimmäismäärän 12 luvun 11 §:ssä tarkoitettulla hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan;

7) selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääoma vaatimuksen 12 luvun 1 §:ssä tarkoitettulla omalla varallisuudellaan;

8) selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 11 luvun 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen 12 luvun 11 §:ssä tarkoitetulla hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan;

9) selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 13 a luvun 2 §:ssä säädetty nimelliset vähimmäispääomavaatimukset hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan 13 a luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla, jos yhtiö harjoittaa sekä henki- että vahinkovakuutusta samassa yhtiössä; ja

10) selvitys 8 §:ssä tarkoitetuista mahdollisista merkittävistä sidonnaisuuksista.

Jos toimilupahakemus koskee liikennevakuutusta, hakemuksessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain (279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muuhun ETA-valtioon nimettävien korvauksetajien nimet ja osoitteet.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

4 §

Toimiluvan laajentaminen

Vakuutusyhtiön on haettava Finanssivalvonnalta toimiluvan laajentamista, jos yhtiö aikoo laajentaa toimintaansa sellaisiin vakuutusluokkiin tai luokkaryhmiin, joita voimassa olevassa toimiluvassa ei ole mainittu, tai jos vakuutusyhtiö, jolle on myönnetty toimilupa Euroopan talousalueelle, aikoo ryhtyä harjoittamaan vakuutustoimintaa Euroopan talousalueen ulkopuolella. Hakemukseen on liitettävä 3 §:n 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettu toimintasuunnitelma ja selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa vähintään 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvun 2 §:ssä säädetty nimelliset pääomavaatimukset.

Henkivakuutusyhtiön, joka hakee toimilupaa myös vahinkovakuutuksen harjoittamiseen, tai vahinkovakuutusyhtiön, joka hakee toimilupaa myös henkivakuutustoiminnan harjoittamiseen, on osoitettava, että se täyttää jatkossa vähintään 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääomavaatimuk-

sen vähimmäismäärän ja että se sitoutuu täyttämään 13 a luvun 2 §:ssä tarkoitetut nimelliset vähimmäispääomavaatimukset.

Mitä 6 §:ssä säädetään toimiluvan myöntämisestä, koskee vastaavasti toimiluvan laajentamista.

5 §

Finanssivalvonnan velvollisuus pyytää lausunto

Jos vakuutusosakeyhtiöstä tulee toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tytäryhtiö tai toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen tytäryhtiö taikka jos määräysvalta perustettavassa vakuutusyhtiössä siirtyy samalle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle kuin toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa vakuutusyrityksessä, luottolaitoksessa tai sijoituspalveluyrityksessä, Finanssivalvonnan on pyydettävä hakemuksesta lausunto myös kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien sopivuutta ja luotettavuutta sekä ilmoittamaan sellaiset edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai vakuutusyhtiön valvonnan kannalta.

6 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Finanssivalvonnan on kuuden kuukauden kuluessa 3 §:ssä tarkoitetun hakemuksen viireilletulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimittamisesta päätettävä toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä.

Toimilupa on myönnettävä, jos:

1) aiotusta vakuutustoiminnasta ja vakuutusyhtiön 3 §:ssä tarkoitettua toimintasuunnitelmasta ja osakkaista saadun selvityksen

perusteella voidaan arvioida vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) vakuutusyhtiön johto täyttää sille asetetut vaatimukset;

3) vakuutusyhtiön voidaan arvioida pystyvän toimimaan hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;

4) vakuutusyhtiön perustamispääoma on vähintään 2 luvun 1 a §:ssä säädetty ja vakuutusyhtiö täyttää jatkossa vähintään 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän; ja

5) asiassa esitetyn selvityksen perusteella vakuutusyhtiön voidaan arvioida jatkossa täyttävän vähintään 11 luvussa säädetty vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimukset ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvun 2 §:ssä säädetty nimelliset pääomavaatimukset.

Jos vakuutusyhtiö kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka emoyrityksen kotipaikka ei ole Suomessa ja joka ei ole rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ryhmittymä, toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että voidaan varmistua siitä, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko ryhmittymää tätä lakia vastaavalla tavalla taikka että vakuutusyhtiön kuuluminen ryhmittymään ei muuten vaaranna yhtiön toiminnan vakautta. Vakuutusyhtiön kuulumisen tässä momentissa tarkoitettuun ryhmittymään katsotaan vaarantavan yhtiön toiminnan vakauden, jollei voida osoittaa, että ryhmittymän vakavaraisuus, riskikeskittymät, ryhmittymän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä ryhmittymän omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisia vaatimuksia.

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes hakemuksesta on annettu päätös. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Valituksen tekemisestä ja kä-

sittelystä säädetään muilta osin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

9 b §

Tietojen ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on annettava tiedoksi toimiluvan myöntämistä koskevat ja toimiluvan peruuttamista koskevat päätökset Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

12 §

Rahamaksu, apportti, periminen ja seuraamukset

Mitä osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ssä säädetään rahamaksusta, apportista ja maksuviivästyksen seuraamuksista, sovelletaan myös vakuutusyhtiöön. Mainitusta 6 §:stä poiketen:

1) keskinäisen yhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa;

2) vakuutusosakeyhtiön osakkeista sekä keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän luvun 1 a §:ssä säädetystä perustamispääomasta.

Julkisia vakuutusyhtiöitä, rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa ja erillisyyhtiötä koskevat erityiset säännökset

18 a §

Rajoitetusta jälleenvakuutustoiminnasta aiheutuvat riskit ja raportointi

Vakuutusyhtiöiden, jotka tekevät rajoitettua jälleenvakuutusta koskevia sopimuksia tai harjoittavat rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa, on kyettävä tunnistamaan, mittaamaan, seuraamaan, hallitsemaan ja valvomaan sopimuksista tai toiminnasta aiheutuvia riskejä sekä raportoimaan niistä.

Rajoitetulla jälleenvakuutustoiminnalla tarkoitetaan jälleenvakuutusta, jossa sovitetaan, että merkittävästä vakuutusriskistä ja velvoitteiden ajoittumiseen liittyvästä riskistä johtuva jälleenvakuutuksesta suoritettava suurin mahdollinen korvaus ylittää sopimuk-

sen kestoaikana maksettavat vakuutusmaksut rajoitetulla mutta huomattavalla määrällä. Rajoitettuun jälleenvakuutukseen liittyy lisäksi vähintään yksi seuraavista ominaisuuksista:

- 1) erityinen ja olennainen korvaus rahan aika-arvosta;
- 2) sopimusehdot, joiden tarkoituksena on tasoittaa osapuolten sopimuksesta sen kuluessa saamaa taloudellista tulosta tavoitellun riskien siirron toteuttamiseksi.

18 b §

Erillisyhtiön perustaminen

Erillisyhtiöllä tarkoitetaan, riippumatta siitä, onko se rekisteröity osakeyhtiö vai ei, yritystä, joka ei ole vakuutusyhtiö ja joka ottaa vastatakseen vakuutusyhtiöiden riskejä ja kattaa nämä riskit kokonaisuudessaan lainan liikkeelle laskemisesta saatavilla tuotoilla tai muilla sellaisilla rahoitusmenetelmillä, joissa lainan tai rahoitusmenetelmän tarjoajan oikeuksilla saataviensa suorituksiin on huonompi etuoikeus kuin tällaisen yrityksen jälleenvakuutusvelvoitteilla.

Erillisyhtiön perustamiseen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa. Toimilupa on annettava, jos erillisyhtiö täyttää perustamiselle komission asetuksessa säädetty edellytykset.

3 luku

Ensivakuustustoiminnan harjoittaminen ulkomailla

3 §

Finanssivalvonnan velvollisuus lähettää sivuliikettä koskevat tiedot

Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa vakuutusyhtiön ilmoituksen sekä kaikkien 2 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta lähetettävä saamansa tiedot sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle ja ilmoitettava tietojen lähettämisestä vakuutusyhtiölle.

Finanssivalvonnan on liitettävä lähetettävään tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö

täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa 11 luvussa säädetyn vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädettyssä määräajassa, vakuutusyhtiö voi hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan Finanssivalvonnan hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes Finanssivalvonta on päättänyt tietojen lähettämisestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa valitusviranomaiselle. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsitteystä säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Finanssivalvonta voi kieltäytyä tietojen lähettämisestä, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto tai sivuliikkeen pääasiamies täytä yhtiön johtoa koskevia 6 luvun 2 §:n 2 momentissa tai 6 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

9 §

Finanssivalvonnan velvollisuus lähettää vapaata tarjontaa koskevat tiedot

Finanssivalvonnan on lähetettävä kuukauden kuluessa 8 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen ja siinä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta sen valtion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle, jossa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa aiotaan harjoittaa, tieto vakuutusyhtiön ilmoituksesta sekä ilmoitettava tietojen lähettämisestä vakuutusyhtiölle.

Finanssivalvonnan on liitettävä lähetettävään tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa 11 luvussa säädetyn vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen, ja selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien muusta toimintaa vakuutusyhtiöllä on oikeus harjoittaa, sekä selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen noudattaen, mitä 3 §:n 3 momentissa säädetään.

Finanssivalvonta voi kieltäytyä lähettämästä tietoja, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto täytä yhtiön johtoa koskevia 6 luvun 2 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia. Vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa ei voida aloittaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

13 §

Sovellettava lainsäädäntö

Sen lisäksi, mitä 12 §:ssä säädetään, vahinkovakuutusyhtiön Sveitsin valaliitossa (*Sveitsi*) sijaitsevan sivuliikkeen ensivakuutustoimintaan sovelletaan 14—18 §:n säännöksiä. Lisäksi sivuliikkeen perustamispäätös ja pääomavaatimukset määräytyvät tämän lain mukaisesti.

17 §

Vakuutuskannan luovutus

Jos suomalainen vahinkovakuutusyhtiö luovuttaa Sveitsissä sijaitsevan vakuutuskannan tai osan siitä vakuutusyhtyeille, jonka kotipaikka on Sveitsissä, Finanssivalvonnan on, ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin vakuutusvalvonnasta vastaavalla viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottava yritys on riittävän vakavarainen vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen.

Jos luovuttavana yhtiönä on vakuutusyhtiö, jolla on kotipaikka Sveitsissä, ja vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Sveitsissä, Finanssivalvonnan on pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävässä määrin 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

19 a §

Ilmoitus merkittävistä ongelmista kolmannessa maissa

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikista merkittävistä ongelmista, joita vakuutusyhtiöt kohtaavat niiden sijoittautuessa kolmanteen maahan tai harjoittaessa siellä toimintaa.

II OSA

Hallinto, tilinpäätös ja tietojen julkistaminen

6 luku

Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen

4 §

Hallituksen jäsenen kelpoisuus

Hallituksen jäsenenä ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenistä on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Lisäksi hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäsenten muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 1—3 momentin mukaiset vaatimukset.

Mitä 2 §:n 2 momentissa sekä tämän pykälän 1, 3 ja 4 momentissa säädetään vakuutusyhtiön hallituksen jäsenestä, sovelletaan myös vakuutusomistusyhteisön hallituksen jäsenestä.

Lisäksi hallituksen jäsenen kelpoisuudesta säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 3 jaksossa.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta, sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta, sisäisestä tarkastuksesta, palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä, jos toimintoja ulkoistetaan. Lisäksi toimintaperiaatteissa on oltava 10 luvun 8 §:ssä tarkoitetun volatiliiteettikorjauksen soveltamisperusteita koskevat periaatteet, jos yhtiö käyttää sitä. Toimintaperiaatteissa on selkeästi määriteltävä vastuut, tavoitteet, prosessit ja sovellettavat raportointimenettelyt.

Lisäksi vakuutusyhtiön hallintojärjestelmää koskevista vaatimuksista säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 1 jaksossa.

9 §

Eriyistä kelpoisuutta vaativat toiminnot

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat sopivia ja luotettavia.

Lisäksi 11, 14, 15 ja 18 §:ssä tarkoitettujen keskeisten toimintojen tehtävistä ja säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 1 ja 2 jaksossa ja erityistä kelpoisuutta vaativista toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuudesta ja luotettavuudesta 3 jaksossa.

10 §

Riskienhallinta

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallinta-järjestelmä, joka kattaa 11 luvun 3 §:n mukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan sisältyvien riskien ohella ne riskit, joita ei tässä laskennassa huomioida. Riskienhallinnan tulee kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuva tunnistaminen, mittaaminen, seuranta, hallinta ja raportointi.

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallinta-strategia, joka ei saa olla ristiriidassa yhtiön liiketoimintastrategian kanssa.

Riskienhallinnan on katettava vähintään seuraavat osa-alueet:

- 1) vakuutusten myöntäminen;
- 2) myönnettyistä vakuutuksista johtuvien vastuiden merkitseminen 9 ja 10 luvussa tarkoitettuun vastuuvelkaan;
- 3) varojen ja vastuiden hallinta;
- 4) johdannaiset ja niihin verrattavat sitoumukset sekä muut sijoitukset;
- 5) maksuvalmius;
- 6) keskittymäriskin hallinta;
- 7) operatiivisten riskien hallinta;
- 8) jälleenvakuutuksen järjestäminen ja muut riskienvähentämiskeinot;
- 9) luottoluokitusten asianmukaisuus;
- 10) maksuvalmiussuunnitelma, jossa enustetaan tulo- ja menokassavirtojen suhde 10 luvun 8 §:n mukaisen vastaavuuskorjauksen tai volatiliiteettikorjauksen alaisiin varoihin ja vastuisiin, jos sellaista korjausta käytetään.

Vakuutusyhtiön on varojen ja vastuiden hallinnan osalta säännöllisesti arvioitava ja toimitettava vuosittain Finanssivalvonnalle 25 luvun 3 §:n mukaisesti tiedot, jotka koskevat:

1) 10 luvussa tarkoitetun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitetun oman varallisuuden herkkyyttä asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän ekstrapoloinnin perusoletuksille;

2) jos yhtiö käyttää 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta:

a) 10 luvussa tarkoitetun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitetun oman varallisuuden herkkyyttä liittyen vas-

taavuuskorjauksen laskennan perusoletuksiin, mukaan luettuna perusmarginaalin laskenta, sekä erillään hallinnoitavien omaisuuserien pakkomyynnin mahdollista vaikutusta hyväksyttävään omaan varallisuuteen;

b) 10 luvussa tarkoitetun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitetun oman varallisuuden herkkyyttä liittyen erillään hallinnoitavaan omaisuuseräryhmään liittyviin muutoksiin; ja

c) vastaavuuskorjauksen nollaamisen vaikutusta; sekä

3) jos yhtiö käyttää 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua volatiliiteettikorjausta:

a) 10 luvussa tarkoitetun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitetun oman varallisuuden herkkyyttä liittyen volatiliiteettikorjauksen laskennan perusoletuksiin ja omaisuuserien pakkomyynnin mahdollista vaikutusta hyväksyttävään omaan varallisuuteen; ja

b) volatiliiteettikorjauksen nollaamisen vaikutusta.

11 §

Riskienhallintatoiminto

Jos vakuutusyhtiö käyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan 11 luvun 21 §:n mukaisesti hyväksytyä sisäistä mallia, riskienhallintatoiminnon on huolehdittava:

1) sisäisen mallin suunnittelusta, testauksesta ja laadunvarmistuksesta;

2) sisäisen mallin ja siihen myöhemmin tehtävien muutosten kuvaamisesta;

3) sisäisen mallin toimivuuden arvioinnista ja raportoinnista;

4) tietojen antamisesta hallitukselle ja toimitusjohtajalle sisäisen mallin toimivuudesta ja kehittämisestä sekä aikaisemmin havaittujen puutteiden korjaamisen edistymisestä.

12 §

Riski- ja vakavaraisuusarvion sisältö

Osana riskienhallintaa vakuutusyhtiön on tehtävä yhtiön liiketoiminnan ja liiketoimintastrategian riski- ja vakavaraisuusarviointi ainakin:

1) yhtiön kokonaisvakavaraisuuden tarpeesta;

2) 11 luvussa säädettyjen pääomavaatimusten ja 10 luvussa säädettyjen vastuuvelkaa koskevien vaatimusten jatkuvasta noudattamisesta;

3) siitä, missä määrin yhtiön riskiprofiili poikkeaa 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista, jos vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan standardikaavaa käyttäen taikka osittaista tai kokonaista sisäistä mallia käyttäen.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu arviointi on tehtävä:

1) ottaen huomioon vastaavuus- ja volatiliiteettikorjauksen ja vakuutusyhtiölain muuttamisen voimaantulosta annetun lain (/) mukaisten siirtymätoimenpiteiden soveltamisen vaikutukset; sekä

2) ottamatta 1 kohdassa tarkoitettuja seikkoja huomioon.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu arviointi on tehtävä samalla, kun sisäisen mallin tulokset mukautetaan vakavaraisuuspääomavaatimukseksi, jos 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen käytetään sisäistä mallia ja sisäisessä mallissa käytetään mainitun luvun 25 §:n 1 momentissa tarkoitettua muuta kuin mainitun luvun 2 §:n mukaista riskimittaa tai ajanjaksoa.

12 a §

Riski- ja vakavaraisuusarvion laatiminen, raportointi ja käyttö

Vakuutusyhtiön on tehtävä 12 §:ssä tarkoitettu riski- ja vakavaraisuusarvio säännöllisesti sekä viipymättä, jos yhtiön riskiprofiili on muuttunut merkittävästi.

Finanssivalvonta voi antaa luvan tehdä riski- ja vakavaraisuusarvion osana 26 luvussa tarkoitetun vakuutusryhmän tekemää riski- ja vakavaraisuusarviota.

Vakuutusyhtiön on raportoitava Finanssivalvonnalle riski- ja vakavaraisuusarvionsa tuloksista.

Riski- ja vakavaraisuusarvio on aina otettava huomioon vakuutusyhtiön strategisissa päätöksissä.

Vakuutusyhtiön 11 luvussa tarkoitettu pääomavaatimus ei saa pohjautua yhtiön riski- ja vakavaraisuusarvioon.

16 §

Ulkoistaminen

Vakuutusyhtiö, joka on ulkoistanut toimintojaan tai tehtäviään, on ulkoistamisesta huolimatta vastuussa lain ja lakia alemmanasteisten säännösten ja määräysten mukaisista velvoitteista.

Keskeisiä toimintoja tai tehtäviä ei saa ulkoistaa tavalla, joka johtaa:

- 1) yhtiön hallintojärjestelmän laadun olennaiseen heikkenemiseen;
- 2) operatiivisen riskin kohtuuttomaan kasvamiseen;
- 3) Finanssivalvonnan valvontamahdollisuuksien heikkenemiseen; tai
- 4) vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja korvauksensaajille tarjottavan palvelun heikkenemiseen.

Vakuutusyhtiön on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle aikomuksestaan ulkoistaa keskeisiä toimintoja tai tehtäviä sekä ulkoistamista koskevista myöhemmistä merkittävistä muutoksista.

Keskeisen toiminnon tai tehtävän ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus.

Lisäksi ulkoistamiseen liittyvien seikkojen huomioon ottamisesta säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 4 jaksossa.

17 §

Palkitsemisjärjestelmä

Lisäksi palkitsemisjärjestelmissä huomioon otettavista seikoista säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 5 jaksossa.

18 §

Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiössä on oltava aktuaaritoiminto.

Aktuaaritoiminnon tehtävänä on:

1) koordinoida 9 ja 10 luvussa tarkoitettua vastuuvelan laskemista;

2) varmistaa 9 ja 10 luvussa tarkoitettua vastuuvelan laskennan menetelmien ja mallien sekä vastuuvelan laskennassa tehtyjen oleusten asianmukaisuus;

3) arvioida 10 luvussa tarkoitettua vastuuvelan laskennassa käytettyjen tietojen riittävyttä ja laatua;

3 a) verrata 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettuja parhaita estimaatteja kokemusperäisiin tietoihin;

3 b) valvoa vakuutusteknisen vastuuvelan laskentaa 10 luvun 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

4) raportoida yhtiön hallitukselle vastuuvelan laskennan luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta;

5) antaa yhtiön hallitukselle lausunto vakuutusyhtiön yleisestä vakuutuspolitiikasta;

6) antaa yhtiön hallitukselle lausunto jälleenvakuutusjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuudesta;

7) osallistua 10 §:ssä tarkoitettua riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja 12 §:ssä tarkoitettua riski- ja vakavaraisuusarvion laatimiseen.

Aktuaaritoiminnon on vähintään kerran vuodessa annettava hallitukselle raportti suorittamistaan tehtävistä ja niiden tuloksista sekä mahdollisista puutteista ja suosituksista puutteiden korjaamiseksi.

Aktuaaritoiminto on annettava sellaisten henkilöiden hoidettavaksi, joilla on vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyviin riskeihin nähden riittävät tiedot vakuutus- ja finanssimatematiikasta ja riittävä ammattipätevyys.

Varojen sijoittaminen

20 a §

Varovaisuusperiaate

Vakuutusyhtiö saa sijoittaa varojaan vain sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin rahoitusvälineisiin, joihin liittyvät riskit yhtiö voi tunnistaa, mitata, seurata, hallita, valvoa ja raportoida. Yhtiön on otettava nämä riskit huomioon arvioidessaan 12 §:n mukaisesti kokonaisvakavaraisuustarvettaan.

Vakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa on varmistettava sijoitusten turvaavuus, rahaksi muutettavuus, tuottavuus ja saatavuus sijaintipaikasta.

Varat on sijoitettava siten, että otetaan huomioon vakuutussopimuksista aiheutuneiden 10 luvun mukaisten vastuiden luonne ja kesto. Varat on sijoitettava vakuutettujen etujen mukaisesti ottaen huomioon yhtiön julkistetut sijoitustoimintaa koskevat tavoitteet ja muut tavoitteet. Jos yhtiön edut ja vakuutetut edut ovat ristiriidassa keskenään, sijoitukset on tehtävä vakuutettujen etujen mukaisesti.

Sijoitussidonnaisia vakuutuksia lukuun ottamatta johdannaisopimuksia voidaan käyttää ainoastaan, jos niiden avulla voidaan pienentää riskejä tai helpottaa sijoitusomaisuuden tehokasta hoitoa.

Sijoitukset ja varat, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, on pidettävä varovaisella tasolla.

Lisäksi vakuutusyhtiön varojen sijoittamisesta säädetään komission asetuksen I osaston VIII luvussa.

20 b §

Varojen hajauttaminen

Vakuutusyhtiön sijoitukset on hajautettava riittävästi liiallisen riippuvuuden välttämiseksi tietystä omaisuuserästä, liikkeellelaskijasta tai yritysryhmästä taikka maantieteellisestä alueesta sekä riskin liiallisen keskittymisen estämiseksi sijoitusomaisuudessa.

20 c §

Sijoitussidonnaiset vakuutukset

Vakuutusluokista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuihin sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin sovelletaan 20 a §:n lisäksi tämän pykälän säännöksiä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten 10 luvun mukainen vastuovelka on katettava mahdollis-

simman tarkasti näiden vakuutusten arvonkehitystä määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvien varoin.

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuululle omaisuuserille on voitava jatkuvasti määrittää arvo ja omaisuuserät on voitava muuttaa rahaksi vakuutuksen sopimusehtojen mukaisesti. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvonkehityksen määrääviin omaisuuseriin ei saa kuulua vakuutusyhtiön omia osakkeita tai osuuksia.

Jos sijoitussidonnaiseen vakuutukseen sisältyy sijoitetun pääoman säilymistä koskeva vakuutusyhtiön antama lupaus tai muu yhtiön takaama etuus, kyseisestä lupauksesta tai etuudesta johtuvan 10 luvun mukaisen vastuvelan lisäyksen osalta sijoitustoiminnassa on noudatettava 20 a ja 20 b §:n säännöksiä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset on pidettävä erillään muista varoista.

21 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 4 §:n 4 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista, joita sille on vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien osalta toimitettava;

2) vakuutusomistusyhteisöjen 26 luvun 39 §:ssä tarkoitetun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

3) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun jatkuvuussuunnitelman sisällöstä sekä tietojärjestelmien ja tietoturvallisuuden järjestämisestä osana 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua operatiivisten riskienhallintaa;

4) 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskienhallinnasta;

5) 16 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkoistamisilmoituksesta.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus*Tilintarkastus*

6 §

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilinkauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava 9 luvun mukaiseen vastuovelkaan, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n mukaiseen vastuovelkaan ja 16 §:n mukaiseen vakavaraisuuspäömaan, sekä sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin tai tämän lain 26 luvun mukaiseen vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus yhtiön hallitukselle.

Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouksessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

8 luku

Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni

4 §

Kirjanpitolain soveltaminen

Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 momenttia ei sovelleta tytä- tai osakkuusyrittäksen tämän lain 9 luvun mukaiseen vastuovelkaan eikä sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin. Tämän poikkeusmenettelyn käytöstä on kerrottava konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

19 §

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvostaminen käypään arvoon

Sijoitussidonnaisten vakuutusten 9 luvun mukaista vastuovelkaa kattavat sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuksien siirroissa sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten välillä käytetään käypiä arvoja.

29 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta antaa vakuutus toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

5) tarvittaessa 9 luvussa tarkoitettua vastuuelan ilmoittamisesta 8 luvun 24 §:ssä tarkoitettua erillistilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa sekä 12 luvussa säädetyn oman varallisuuden ilmoittamisesta 8 luvun 24 §:ssä tarkoitettua erillistilinpäätöksen tai toimintakertomuksen yhteydessä; sekä

8 a luku

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevien tietojen julkistaminen

1 §

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus

Vakuutusyhtiön on julkistettava vuosittain hallituksen hyväksymä kertomus vakavaraisuudestaan ja taloudellisesta tilastaan.

Vakuutusyhtiöllä on oltava asianmukaiset järjestelmät sekä kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joita se käyttää ja noudattaa sen varmistamiseksi, että julkistettu

tiedot ovat jatkuvasti 2—6 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisia.

Vakuutusyhtiö voi hyödyntää muita tämän tai muun lain taikka alemman asteisten säädösten tai määräysten vaatimusten mukaan julkistettuja tietoja tai viitata niihin, jos kyseiset tiedot vastaavat laadultaan että laajuudeltaan 2—4 §:ssä edellytetyjä tietoja.

Lisäksi vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen sisällöstä, esittämistavasta ja tietojen esittämisajankohdista komission asetuksen I osaston XII luvussa.

2 §

Kertomuksen sisältö

Edellä 1 §:ssä tarkoitettussa kertomuksessa on esitettävä:

1) kuvaus yhtiön liiketoiminnasta ja sen tuloksesta;

2) kuvaus hallintojärjestelmästä ja arvio sen sopivuudesta yhtiön riskiprofiiliin;

3) kunkin riskiluokan osalta erillinen kuvaus riskialttiudesta, riskikeskittymästä, riskien vähentämisestä ja riskiherkkyydestä;

4) erilliset kuvaukset varojen, 10 luvun mukaisen vastuuvelan ja muiden velkojen osalta niiden arvostuksessa käytetyistä perusteista ja menetelmistä sekä selvitys merkittävistä eroista näissä perusteissa ja menetelmissä, jos vastaavia eriä arvostetaan tilinpäätöksessä;

5) tarvittaessa tiedot, joista selviävät 10 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vastaavuuskorjauksen tai volatiliiteettikorjauksen soveltaminen, soveltamisala sekä korjausten mahdollisen nollaamisen vaikutukset.

Kertomuksessa on esitettävä myös pääomanhallinnan kuvaus, jossa on ainakin:

1) oman varallisuuden rakenne, määrä ja laatu;

2) vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen määrät;

3) tiedot, joista selviävät 11 luvun 7 §:ssä tarkoitetun standardikaavan perusoletusten ja yrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käyttämän sisäisen mallin perusoletusten pääasialliset erot; ja

4) selvitys poikkeaman määrästä, alkupe-
räästä, seurauksista ja mahdollisesti toteute-
tuista korjaavista toimenpiteistä, jos vähim-

mäispääomavaatimus on jäänyt täyttämättä tai jos vakavaraisuuspääomavaatimus on merkittävältä osin jäänyt täyttämättä raportointikaudella, vaikka poikkeama olisi myöhemmin korjattu.

3 §

Analyysi oman varallisuuden merkittävästä muutoksesta

Edellä 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa kuvauksessa on oltava analyysi omaan varallisuuteen kuuluvien erien rakenteen, määrän ja laadun merkittävistä muutoksista edelliseen raportointikauteen verrattuna sekä selvitys merkittävistä eroista verrattuna niiden arvoon tilinpäätöksissä. Kuvauksessa on oltava myös lyhyt kuvaus pääoman siirrettävyydestä.

4 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja pääomavaatimuksen korotuksen julkistaminen

Edellä 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa vakavaraisuuspääomavaatimusta koskevista tiedoista on erikseen käytävä ilmi:

1) 11 luvun mukaisesti laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus;

2) 25 luvun 4 §:n nojalla määrätty pääomavaatimuksen korotus tai niiden yhtiökohtaisen parametrien vaikutus, joita vakuutusyhtiön on käytettävä 11 luvun 18 §:n mukaisesti;

3) tiivistelmä perusteista, joilla Finanssivalvonta on määrännyt 2 kohdassa tarkoitetun pääomavaatimuksen korotuksen tai yhtiökohtaisen parametrin käyttöönoton.

Jos Finanssivalvonta arvioi vakavaraisuuspääomavaatimuksen lopullisen määrän myöhemmin erikseen, kertomuksen julkistamisen yhteydessä vakuutusyhtiön on ilmoitettava, että pääomavaatimuksen korotus on lopullinen Finanssivalvonnan tehtyä arviointinsa.

5 §

Julkistamista koskevat poikkeukset

Lukuun ottamatta 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja vakuutusyhtiö voi Finanssi-

valvonnan suostumuksella jättää tietoja julkistamatta. Finanssivalvonnan on sallittava tietojen julkistamatta jättäminen, jos tässä luvussa tarkoitettujen tietojen julkistaminen antaisi toisille vakuutusyhtiöille merkittävän kilpailuedun tai jos kyse on salassapitovelvollisuuden alaisista tiedoista.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkistamatta jättämisestä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa ja perusteltava tietojen julkistamatta jättäminen.

Jos suunnitelmasta huolimatta vakuutusyhtiö ei ole korjannut poikkeamaa vähimmäispääomavaatimuksesta kolmen kuukauden kuluessa sen havaitsemisesta tai poikkeamaa vakavaraisuuspääomavaatimuksesta kuuden kuukauden kuluessa sen havaitsemisesta, vakuutusyhtiön on julkistettava tieto tästä kyseisen ajanjakson päättyessä. Vakuutusyhtiön on samalla julkistettava tiedot 3 momentissa tarkoitetuista seikoista sekä mahdollisesti suunnitelluista korjaavista lisätoimenpiteistä.

6 §

Kertomuksen päivittäminen huomattavan muutoksen perusteella

Vakuutusyhtiön on päivitettävä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksensa tiedot, jos tapahtuu jokin huomattava muutos, joka vaikuttaa olennaisesti aikaisemmin julkistettuihin tietoihin. Vakuutusyhtiön on julkistettava tiedot muutoksesta ja sen vaikutuksista.

Tiedot on päivitettävä ja julkistettava välittömästi aina, jos:

- 1) vähimmäispääomavaatimus jää täyttämättä ja Finanssivalvonta katsoo, että vakuutusyhtiö ei pysty antamaan 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa tai jos Finanssivalvonta ei saa tällaista suunnitelmaa kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen havaittiin; tai
- 2) vakavaraisuuspääomavaatimus jää täyttämättä merkittävilta osin eikä Finanssivalvonta saa 25 luvun 5 §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen havaittiin.

Pääomavaatimusten jäätyä täyttämättä Finanssivalvonnan on vaadittava, että vakuutusyhtiö julkistaa välittömästi selvityksen siitä:

- 1) kuinka suurelta osin pääomavaatimus on jäänyt täyttämättä;
- 2) mitkä ovat täyttämättä jäämisen syyt ja seuraukset;
- 3) mihin korjaaviin toimenpiteisiin vakuutusyhtiö on ryhtynyt.

9 luku

Vastuuelka kirjanpidossa

1 §

Vastuuelka kirjanpidossa

Tässä luvussa vastuuelka on vakuutusyhtiölle sen vakuutussopimuksista aiheutuvaa vastuuta. Vastuuelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuelkaan luetaan myös vastuu 13 luvun 2 §:n mukaisista lisäeduista.

Vakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vastuuelan määrittämiseksi. Vastuuelan on aina oltava riittävä siten, että vakuutusyhtiö kohtuudella arvioiden selviytyy vakuutussopimuksista aiheutuvista velvoitteistaan.

Jos Finanssivalvonnalla on syytä olettaa, että vastuuelka ei ole 2 momentissa tarkoitettulla tavalla riittävä, Finanssivalvonta voi vaatia ennakkovahvistuksen vahinkovakuutuksen vastuuelan määrittämisessä noudatettaville tilastollisille ja korkoutusta koskeville menetelmille.

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä vahinkovakuutusyhtiössä lisäksi 4 §:ssä tarkoitettua tasoitusmäärää.

4 §

Tasoituserä

Tasoituserällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta kartutettavaa määrää. Tasoituserällä on vähimmäismäärä, enimmäismäärä ja tavoitemäärä.

Vahinkovakuutusyhtiöllä tulee olla tasoituserän laskentaa varten laskuperusteet. Laskuperusteille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus.

5 §

Tasoituserän tavoitemäärä

Jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan 11 luvussa tarkoitettua standardikaavaa käyttäen, tasoituserän tavoitemäärä on standardikaavan mukainen perusvakavaraisuuspääomavaatimus, jossa otetaan huomioon vain vakuutusriskiosoiden pääomavaatimukset ja vastapuoliriski menevän jälleenvakuutuksen vastapuoliriskin pääomavaatimuksen osalta.

Jos vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan kokonaan tai osittain 11 luvussa tarkoitettua sisäistä mallia käyttäen, tasoituserän tavoitemäärä on yhtiön käyttämän mallin mukainen vakavaraisuuspääomavaatimus, jossa on otettu huomioon samat riskit kuin 1 momentin mukaisessa laskelmassa.

5 a §

Tasoituserän vähimmäismäärä ja enimmäismäärä

Tasoituserän vähimmäismäärä on nolla.

Tasoituserän enimmäismäärä on neljä kertaa 5 §:ssä säädetty tavoitemäärä. Pääasiassa vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 14 ja 15 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön tasoituserän enimmäismäärä on kuitenkin 10 kertaa tavoitemäärä.

Vakuutusyhtiöllä voi olla myös sellaiset laskuperusteet, joiden mukaan tasoituserä ei ylitä tavoitemäärää.

5 b §

Tasoituseräsiirto

Tasoituseräsiirrolla tarkoitetaan tasoituserän kartuttamista tai purkamista tilikausittain.

Tilikauden tasoituseräsiirto perustuu vahinkovakuutusyhtiön oikaistuun vahinkosuhteeseen ja oikaistuihin vakuutusmaksutuottoihin. Vahinkovakuutusyhtiön on tasoituserän laskuperusteessaan vahvistettava kartutusvahinkosuhte ja purkuvahinkosuhte. Jos oikaistu vahinkosuhte alittaa kartutusvahinkosuhteen, tasoituserää kartutetaan. Jos oikaistu vahinkosuhte ylittää purkuvahinkosuhteen, tasoituserää puretaan. Kartutusvahinkosuhte ei saa olla purkuvahinkosuhdetta suurempi.

Purku- ja kartutusvahinkosuhteet on valittava niin, että yhtiön vakuutusliikkeen ja korvauskulujakautuman ennusteeseen perustuva tasoituserän arvioitu kehitys johtaa tavoitemäärää vastaavaan karttumaan vähintään 10 vuodessa ja korkeintaan 20 vuodessa.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen 1 luvun 3 b §:ssä tarkoitettua pienen vakuutusyhtiön purku- ja kartutusvahinkosuhteet voidaan sitoa edeltävien vuosien keskimääräiseen oikaistuun vahinkosuhteeseen.

5 c §

Tasoituserälle hyvitetty korko

Tasoituseräsiirron yhteydessä tasoituserälle hyvitetään korkoa. Hyvitetty korko ei saa ylittää sellaista 10 luvun 7 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuslaskennassa vastuvelan diskonttauksessa käytettävää euron viiden vuoden riskitöntä korkoa, missä ei ole otettu huomioon 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua

vastaavuuskorjausta eikä volatilitteettikorjausta.

Vakuutusyhtiöllä voi olla myös sellaiset laskuperusteet, joiden mukaan korkoa ei hyvitetä, kun tasoitusmäärä ylittää tavoitemäärän.

5 d §

Tasoitusmäärän laskuperusteet erityistilanteessa olevalle vakuutusyhtiölle

Jos vakuutusyhtiö ei enää merkitse uutta vakuutusliikettä tai sen oikaistu vahinkosuhte ei muutoin anna oikeaa kuvaa vakuutusyhtiön vakuutusriskeistä, Finanssivalvonta voi vahvistaa sellaiset tasoitusmäärän laskuperusteet, että tasoitusmääräsiirrossa oikaistun vahinkosuhteen ja oikaistujen vakuutusmaksutuottojen sijasta käytetään muita yhtiön vakuutusriskejä paremmin kuvaavia suureita.

12 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen antoaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä:

- 1) vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän laskuperusteista ja niiden muuttamisesta;
- 2) oikaistun vahinkosuhteen ja oikaistujen vakuutusmaksutuottojen laskennasta;
- 3) kartutus- ja purkuvahinkosuhteiden valinnasta;
- 4) tasoitusmääräsiirrosta;
- 5) pienen vakuutusyhtiön kartutus- ja purkuvahinkosuhteen sitomisesta keskimääräiseen oikaistuun vahinkosuhteeseen;
- 6) tasoitusmäärälle hyvitetävästä korosta;
- 7) tasoitusmäärän laskemisesta keskeillä vuotta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 8 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitetun koron enimmäismäärästä.

III OSA

Vakavaraisuus

10 luku

Varojen ja velkojen arvostaminen ja vastuovelka vakavaraisuuslaskennassa

Yleiset säännökset

1 §

Varojen ja velkojen arvostaminen

Vakuutusyhtiön vakavaraisuuslaskentaa varten yhtiön varat ja velat on arvostettava siihen arvoon, josta varat ovat vaihdettavissa ja velat siirrettävissä tai maksettavissa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden ja toisistaan riippumattomien osapuolten välillä, joll-ei tässä luvussa toisin säädetä.

Velkoja arvostettaessa ei saa ottaa huomioon vakuutusyhtiön omaa luottokelpoisuutta.

Lisäksi varojen ja velkojen arvostuksessa käytettävistä menetelmistä ja oletuksista säädetään komission asetuksen I osaston II luvussa.

2 §

Vastuuvelka vakavaraisuuslaskennassa

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutusyhtiön vastuuelan on vastattava määrää, jonka maksamalla vakuutusyhtiö voisi välittömästi luovuttaa vakuutussopimuksista aiheutuvan vastuunsa toiselle vakuutusyhtiölle.

Vastuuvelan laskennassa on otettava huomioon kaikki vakuutussopimuksista aiheutuvat velvoitteet ja sen lisäksi:

- 1) vakuutussopimusvelvoitteiden hoidosta aiheutuvat kustannukset;
- 2) rahan arvon aleneminen;
- 3) vakuutussopimukseen sisältyvien taloudellisten takuiden ja sopimusperusteisten optioiden arvo sekä sopimusperusteisten optioiden käyttöön vaikuttavat mahdolliset muutokset taloudellisissa ja muissa olosuhteissa;
- 4) vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja edunsaajille tulevaisuudessa maksettavat, muut kuin 3 kohdassa tarkoitetut lisäedut ja

muut suoritukset siitä riippumatta, onko niiden maksamisesta sovittu sitovasti, paitsi 12 luvun 4 §:ssä tarkoitettu omaan perusvarallisuuteen kuuluva ylijäämävarallisuus.

Lisäksi oletuksista, jotka liittyvät vastuuvelan laskentaan, säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 1 alajaksossa sekä oletuksista, jotka liittyvät 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen taloudellisten tulkuiden ja sopimusperusteisten optioiden arvostamiseen, komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 3 alajaksossa.

Vastuuvelan laskenta

3 §

Vastuuvelan laskennan laatuvaatimukset

Vastuuvetka on laskettava varovaisella, luotettavalla ja puolueettomalla tavalla.

Vastuuvelan laskennassa on käytettävä rahoitusmarkkinoilta ja vakuutusriskeistä yleisesti saatavilla olevia tietoja.

Vakuutusyhtiöllä on oltava toimintatavat ja menetelmät vastuuvelan laskennassa käytettävien tietojen asianmukaisuuden, riittävyyden ja tarkkuuden varmistamiseksi.

Lisäksi vastuuvelan laskennassa käytettävien tietojen käsittelystä ja niiden laatuvaatimuksista säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 2 jaksossa.

4 §

Velvoitteiden ryhmittely

Vastuuvelan laskennassa vakuutusyhtiön on jaettava vakuutus sopimuksista aiheutuvat velvoitteensa riskin mukaan yhtenäisiin ryhmiin. Ryhmiin jakaminen on tehtävä vähintään vakuutuslajeittain.

Lisäksi velvoitteiden ryhmittelystä säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 5 jaksossa.

5 §

Vastuuvelan arvo

Vastuuvelan arvo on 6 §:ssä tarkoitettun parhaan estimaatin ja 10 §:ssä tarkoitettun

riskimarginaalin summa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Jos on saatavilla luotettavia markkina-arvoja rahoitusvälineistä, joihin liittyvien kassavirtojen voidaan todeta luotettavasti vastaavan vakuutusyhtiön velvoitteisiin liittyviä kassavirtoja, vastuuvelan arvo on tältä osin määritettävä rahoitusvälineiden markkina-arvojen perusteella.

Lisäksi 2 momentissa tarkoitettusta laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 5 alajaksossa ja 6 jaksossa.

6 §

Paras estimaatti

Paras estimaatti on vakuutus sopimuksista aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen liittyvien tulevaisuuden kassavirtojen odotettu nykyarvo, joka lasketaan kassavirtojen todennäköisyyksillä painotettuna keskiarvona käyttäen 7 §:ssä tarkoitettua korkokäyrää.

Paras estimaatti lasketaan bruttomääräisenä vähentämättä saamia jälleenvakuutus sopimuksista ja erillisyyhtiöiltä. Nämä saamiset lasketaan erikseen 12 §:n mukaisesti.

Parhaan estimaatin laskennassa on käytettävä luotettavia ja ajantasaisia tietoja, realistisia oletuksia sekä asianmukaisia vakuutusmatemaattisia ja tilastollisia menetelmiä.

Lisäksi siitä, milloin vakuutusvelvoitteet on merkittävä vastuuvetkaan ja miten vakuutusvelvoitteiden ajallinen ulottuvuus otetaan huomioon, säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 1 jaksossa. Vastuuvelan laskennassa käytettävistä oletuksista säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 1 alajaksossa ja kassavirtojen ennakointiin liittyvistä oletuksista 3 alajaksossa.

7 §

Korkokäyrä

Parhaan estimaatin laskennan korkokäyränä käytetään komission asetuksen I osaston III luvun 4 jaksossa tarkoitettua Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisemaa asiaankuuluvaa riskitöntä korkokäyrää. Tätä korkokäyrää voidaan mukauttaa 8 §:n

mukaisesti vastaavuuskorjauksella tai se voi olla mukautettu volatiliteettikorjauksella mainitun pykälän mukaisesti.

Jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen on julkaissut ja Euroopan komissio vahvistanut laskennassa käytettävälle valuutalle riskittömän korkokäyrän, vakuutusyhtiön on käytettävä tätä korkokäyrää. Muussa tapauksessa vakuutusyhtiön tulee määrittellä korkokäyrä käyttäen komission asetuksen I osaston III luvun 4 jaksossa määriteltyjä menetelmiä.

8 §

Vastaavuuskorjauksen ja volatiliteettikorjauksen käyttäminen

Vakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan ennalta antamalla suostumuksella käyttää vastaavuuskorjausta korkokäyrään laskiessaan käyttämisen edellytykset täyttäviin vakuutusvelvoitteisiin liittyvää 6 §:ssä tarkoitettua parasta estimaattia. Vakuutusyhtiö, joka käyttää vastaavuuskorjausta, ei saa palata menetelmään, johon ei sisälly vastaavuuskorjausta, niin kauan kuin käyttämisen edellytykset täyttyvät. Jos vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytykset eivät täyty, vakuutusyhtiön olisi viipymättä ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden täyttämiseksi. Jos vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytykset ovat jääneet täyttymättä yli kaksi kuukautta, vakuutusyhtiön olisi lakattava käyttämästä vastaavuuskorjausta, ja vakuutusyhtiö saisi Finanssivalvonnan suostumuksella käyttää vastaavuuskorjausta uudelleen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua.

Vakuutusyhtiö voi käyttää Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisemaa ja Euroopan komission vahvistamaa volatiliteettikorjausta korkokäyrään laskiessaan 6 §:ssä tarkoitettua parasta estimaattia muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille vakuutusvelvoitteille.

Lisäksi oletuksista ja menetelmistä sekä tarvittavista parametreista volatiliteettikorjauksen ja vastaavuuskorjauksen laskemiseksi säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 4 jakson 3 ja 4 alajaksossa.

9 §

Parhaan estimaatin laskentamenetelmien ja laskentaoletusten tarkistaminen

Vakuutusyhtiöllä on oltava toimintatavat ja menetelmät, joilla se säännöllisesti vertaa parhaita estimaatteja ja niiden laskennassa käytettyjä oletuksia saatuihin kokemuseräisiin tietoihin.

Jos parhaat estimaatit järjestelmällisesti poikkeavat saaduista kokemuseräisistä tiedoista, vakuutusyhtiön on korjattava käytettäviä vakuutusmatemaattisia menetelmiä tai oletuksia taikka molempia.

10 §

Riskimarginaali

Riskimarginaali on erä, joka on lisättävä parhaaseen estimaattiin sen varmistamiseksi, että vastuuvelan määrä vastaa 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrää.

Riskimarginaali lasketaan määrittämällä pääomakustannus, joka vastaa vakuutusso-
pimuksista niiden kestoaikana aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen vaadittavaa, 11 luvun 2 §:n mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Lisäksi riskimarginaalin laskemisesta säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 4 alajaksossa.

11 §

Poikkeukset parhaan estimaatin ja riskimarginaalin laskennassa

Parhaan estimaatin laskennassa voidaan erityisolosuhteissa käyttää asianmukaisia approksimaatioita tai tapauskohtaisia menetelmiä, jos vakuutusyhtiöllä ei ole riittävästi laatuvaatimukset täyttäviä tietoja voidakseen soveltaa luotettavaa vakuutusmatemaattista menetelmää johonkin vakuutusso-
pimuksista aiheutuvien velvoitteidensa ryhmään tai saamiin jälleenvakuutusso-
pimuksista ja erillis-
yhtiöiltä. Parhaan estimaatin ja riskimargi-

naalin laskennassa voidaan rajoitetusti käyttää myös yksinkertaistettuja menetelmiä.

Lisäksi tapauskohtaisten menetelmien käyttämisestä vakuutus teknisen vastuuvelan arvioimiseksi säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 2 jaksossa ja yksinkertaistettujen menetelmien käyttämisestä ja niiden edellytyksistä I osaston III luvun 6 jaksossa.

12 §

Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista ja erillisyhtiöiltä

Jälleenvakuutus sopimukseen perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvon laskentaan sovelletaan 1—11 §:ää.

Jälleenvakuutus sopimukseen perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvoa laskettaessa vakuutus yhtiön on lisäksi otettava huomioon korvausten suorittamisen jälkeen korvauksiin perustuvien jälleenvakuutus saamisten ja muiden saamisten yhtiölle maksamiseen kuluva aika. Laskennan tuloksessa on otettava huomioon sopimus osapuolen maksukyvyttömyydestä johtuvat odotettavissa olevat tappiot.

Lisäksi jälleenvakuutus sopimukseen perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvostamisesta säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 6 alajaksossa.

13 §

Finanssivalvonnan oikeudet

Vakuutus yhtiön on Finanssivalvonnan pyynnöstä osoitettava, että yhtiön tämän luvun mukainen vastuuvelan taso on riittävä ja että yhtiö käyttää asianmukaisia menetelmiä ja riittäviä tilastotietoja vastuuvelan laskennassa.

Jos vakuutus yhtiö ei noudata vastuuvelan laskennassa tämän luvun mukaisia säännöksiä, Finanssivalvonta voi vaatia yhtiötä lisäämään vastuuvelan määrää tämän luvun säännösten mukaisesti lasketulle tasolle.

14 §

Finanssivalvonnan tietojenantovelvollisuus

Finanssivalvonnan on vuosittain annettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle seuraavat tiedot:

1) pitkäaikaisia takuita sisältävien vakuutus tuotteiden saatavuus Suomen markkinoilla ja vakuutus yhtiöiden käyttäytyminen pitkäaikaisina sijoittajina;

2) niiden vakuutus yhtiöiden määrä, jotka käyttävät:

a) vastaavuus korjausta;

b) volatilitteettikorjausta;

c) 25 luvun 5 §:n 4 momentin mukaista tervehdyttämisyksikön pidennystä;

d) vakuutus yhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentin ja 12 §:n 1—6 momentin mukaisia siirtymätoimenpiteitä;

3) vastaavuus korjauksen, volatilitteettikorjauksen, osakepääomavaatimuksen symmetrisen korjausmekanismin sekä vakuutus yhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentin ja 12 §:n 1—6 momentin mukaisen siirtymätoimenpiteiden vaikutus vakuutus- ja jälleenvakuutus yritysten taloudelliseen asemaan kansallisella tasolla ja anonymisti kunkin yrityksen osalta;

4) vastaavuus korjauksen, volatilitteettikorjauksen ja osakepääomavaatimuksen symmetrisen korjausmekanismin vaikutus vakuutus- ja jälleenvakuutus yritysten sijoitus käytäytymiseen sekä se, tarjoavatko ne aiheettomia pääomahuojennuksia;

5) mahdollisen 25 luvun 5 §:n 4 momentin mukaisen tervehdyttämisyksikön pidennyksen vaikutus vakuutus yhtiöiden toimiin vakavaraisuuspääomavaatimuksen mukaisen hyväksyttävän oman varallisuuden tason uudelleen saavuttamiseksi tai riskiprofiilin pienentämiseksi vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen varmistamiseksi; sekä

6) vakuutus yhtiöiden soveltaessa vakuutus yhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentin ja 12 §:n 1—6 momentin mukaisia siirtymätoimenpiteitä se, noudattavatko ne 11 §:n 7 ja 8 momentissa ja 12 §:n 7 ja 8 momentissa tarkoitettuja suunnitelmia, ja

mahdollisuudet vähentää riippuvuutta näistä siirtymätoimenpiteistä, sekä toimenpiteistä, joita yritykset ja valvontaviranomaiset ovat toteuttaneet tai joita niiden on määrä toteuttaa, lainsäädännön puitteissa.

15 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytyksistä ja laskemisesta annetaan tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

11 luku

Pääomavaatimukset*Yleiset säännökset*

1 §

Pääomavaatimusten täyttäminen

Tässä luvussa säädetään vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja vähimmäispääomavaatimuksesta (*pääomavaatimukset*).

Vakuutusyhtiön on jatkuvasti täytettävä pääomavaatimukset 12 luvussa säädetyllä laadultaan ja määrältään riittävällä omalla varallisuudellaan.

2 §

Vakavaraisuuspääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että vakuutusyhtiö pysyy suurella todennäköisyydellä täyttämään vakuutettuja etuja koskevat velvoitteensa. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa on otettava huomioon kaikki vakuutusyhtiön kohdistuvat mitattavissa olevat riskit, olemassa olevan liiketoiminnan odottamatomat tappiot ja seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa oleva uusi liiketoiminta.

Vakavaraisuuspääomavaatimus määräytyy 12 luvun 2 §:ssä tarkoitetun oman perusvarallisuuden yhden vuoden ajanjaksolla tapahtuvien arvonmuutosten todennäköisyysja-

kaumasta siten, että arvonmuutoksista korkeintaan 0,5 prosenttia on vakavaraisuuspääomavaatimusta suurempia arvonmenetyksiä.

3 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen

Vakuutusyhtiön on laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus 7—18 §:n mukaisella standardikaavalla tai 19—29 §:n mukaisella sisäisellä mallilla, jonka käyttöä valvotaan 30—34 §:n mukaisesti.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa sovelletaan oletusta vakuutusyhtiön toiminnan jatkuvuudesta.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon ainakin:

- 1) vahinkovakuutusriski;
- 2) henkivakuutusriski;
- 3) sairausvakuutusriski;
- 4) markkinariski;
- 5) luottoriski; ja
- 6) operatiivinen riski.

Operatiiviseen riskiin sisältyvät myös oikeudelliset riskit, mutta siihen eivät sisälly strategisiin päätöksiin liittyvät riskit eivätkä maineriskit.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon riskien vähentämismenetelmien vaikutus. Tällöin vähentämismenetelmien käyttöön liittyvä luottoriski ja muut vähentämismenetelmien käytöstä johtuvat riskit otetaan huomioon vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa.

4 §

Vähimmäispääomavaatimus ja sen laskeminen

Vähimmäispääomavaatimus vastaa sitä 12 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun hyväksyttävän oman perusvarallisuuden määrää, jonka alittuessa vakuutettuihin etuihin kohdistuu kohtuuton riski, jos vakuutusyhtiö jatkaa toimintaansa.

Jollei 3 ja 4 momentista muuta johdu, vähimmäispääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiön toiminnan laajuutta ja riskillisyyttä kuvaavien muuttujien lineaarisena funktiona.

Lisäksi laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston VII luvussa 248—251 artiklassa.

Vähimmäispääomavaatimus on kuitenkin vähintään 25 prosenttia ja enintään 45 prosenttia vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vähimmäispääomavaatimus on vähintään:

1) vahinkovakuutusyhtiössä vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vahinkovakuutusluokkiin 10—15 kuuluvaa vakuutus toimintaa harjoittaessa ja henkivakuutusyhtiössä 3 700 000 euroa;

2) vahinkovakuutusyhtiössä, joka harjoittaa muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutus toimintaa, 2 500 000 euroa;

3) jälleenvakuutusyhtiössä 3 600 000 euroa; sekä

4) jälleenvakuutuskytkösyhtiössä 1 200 000 euroa.

Lisäksi vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärästä komposiittiyhtiön osalta säädetään komission asetuksen I osaston VII luvussa 252 artiklassa.

5 §

Pääomavaatimusten laskemistiheys

Vakavaraisuuspääomavaatimus on laskettava vähintään kerran vuodessa ja vähimmäispääomavaatimus vähintään neljännesvuosittain. Vakavaraisuuspääomavaatimusta ei kuitenkaan tarvitse laskea neljännesvuosittain pelkästään 4 §:n 3 momentin mukaista vähimmäispääomavaatimusta varten.

Jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit ovat merkittävästi muuttuneet, vakuutusyhtiön on viipymättä laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus uudelleen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut laskennan tulokset on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Jos vähimmäispääomavaatimus määräytyy 4 §:n 3 momentissa tarkoitettujen prosenttimääräisten rajojen mukaisesti, vakuutusyhtiön on annettava Finanssivalvonnalle tiedot määräytymiseen johtaneista syistä.

6 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä olettaa, että vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit ovat merkittävästi muuttuneet vakavaraisuuspääomavaatimuksen viimeisimmästä ilmoittamisesta, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen uudelleen.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaava

7 §

Standardikaavan rakenne

Standardikaavalla laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus on seuraavien erien summa:

1) 8 §:ssä säädetty perusvakavaraisuuspääomavaatimus;

2) 14 §:ssä säädetty operatiivisen riskin pääomavaatimus;

3) 15 §:ssä säädetty vaimennusvaikutus.

8 §

Perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen

Perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseksi on muodostettava erilliset riskiosiot ainakin vahinkovakuutusriskille, henkivakuutusriskille, sairausvakuutusriskille, markkinariskille, vastapuoliriskille sekä näille riskiosioille alariskiosiot siten kuin 9—13 §:ssä säädetään.

Vahinko-, henki- ja sairausvakuutus toimintaan liittyvät riskit on sijoitettava vahinkovakuutuksen, henkivakuutuksen tai sairausvakuutuksen riskiosioon (*vakuutusriskiosio*) sen mukaisesti, mikä vakuutusriskiosio parhaiten ilmentää riskien luonnetta.

Jokaiselle riskiosiolle ja alariskiosiolle lasketaan pääomavaatimus, joka on kalibroitava 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Pääomavaati-

mukset yhdistetään perusvakavaraisuuspääomavaatimukseksi.

Perusvakavaraisuuspääomavaatimus laskeaan vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY liitteessä IV olevan kaavan mukaisesti. Lisäksi perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennasta, riskiosioista, vakuutusvelvoitteiden sijoittamisesta riskiosioihin ja riskiosioden pääomavaatimusten yhdistämisestä sekä eräistä yksinkertaistetuista menettelyistä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 1 jaksossa.

9 §

Vahinkovakuutuksen riskiosio

Vahinkovakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon vakuutusyhtiön tulokseen sisältyvä epävarmuus, joka liittyy olemassa oleviin vakuutusvelvoitteisiin ja seuraavien 12 kuukauden kuluessa odotettavissa olevaan uuteen vakuutusliiketoimintaan.

Vahinkovakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon vähintään vahinkovakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvä tappioriski ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riski. Vahinkovakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin seuraavat alariskiosiot:

- 1) vahinkovakuutuksen vakuutusmaksu- ja vastuuvelkariski;
- 2) vahinkovakuutuksen katastrofiriski.

Lisäksi vahinkovakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 2 jaksossa.

10 §

Henkivakuutuksen riskiosio

Henkivakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon henkivakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvä tappioriski ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riski. Henkivakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin seuraavat alariskiosiot:

- 1) kuolevuusriski;
- 2) pitkäikäisyysriski;
- 3) työkyvyttömyysriski;
- 4) henkivakuutuksen kuluriski;
- 5) muuttamisriski;
- 6) raukeamisriski;
- 7) henkivakuutuksen katastrofiriski.

Lisäksi henkivakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 3 jaksossa.

11 §

Sairausvakuutuksen riskiosio

Sairausvakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin sairausvakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvä tappioriski ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riski. Sairausvakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin:

- 1) vakuutus sopimusten hoidosta aiheutuvi en kulujen tasossa, kehityssuunnassa ja vaihtelussa tapahtuva muutos;
- 2) vakuutustapahtumien ajankohdissa, esiintymistiheydessä ja suuruudessa sekä korvausten maksamisen ajankohdissa ja määrissä tapahtuva heilahtelu;
- 3) sairausvakuutuksen katastrofiriski.

Lisäksi sairausvakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 4 jaksossa.

12 §

Markkinariskiosio

Markkinariskiosiossa otetaan huomioon riski, joka liittyy vakuutusyhtiön varojen ja velkojen arvoihin vaikuttavien rahoitusvälineiden markkinahintojen tasoon ja vaihteluun, sekä varojen ja velkojen rakenteellinen yhteensopimattomuus erityisesti niiden kestoajan osalta.

Markkinariskiosiossa otetaan huomioon varojen, velkojen ja rahoitusvälineiden arvojen herkkyys ainakin seuraavissa alariskiosioissa:

- 1) korkoriski;
- 2) osakeriski, joka sisältää symmetrisen korjauksen;
- 3) kiinteistöriski;
- 4) korkomarginaaliriski;
- 5) valuuttariski;
- 6) markkinariskikeskittymät.

Lisäksi markkinariskiosion alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 5 jaksossa.

13 §

Vastapuoliriskiosio

Vastapuoliriskiosiossa otetaan huomioon vakuutusyhtiön mahdollisesti kohdistuvat tappiot, jotka johtuvat vakuutusyhtiön vastapuolten ja velallisten odottamattomasta maksukyvyttömyydestä tai luottokelpoisuuden heikkenemisestä seuraavien 12 kuukauden aikana. Vastapuoliriskiosiossa on käsiteltävä ainakin:

- 1) vakuutusyhtiön riskiä vähentävät sopimukset;
- 2) saamiset vakuutusedustajilta;
- 3) luottoriskit, joita 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu korkomarginaaliriski ei sisällä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja riskejä arvioitaessa on otettava huomioon vakuutusyhtiön hallussa olevat tai sen hyväksi asetetut vakuudet ja vakuuksiin liittyvät riskit. Vastapuoliriskiosiossa on jokaisen vastapuolen osalta otettava huomioon kokonaisriski riippumatta niiden sopimusvelvoitteiden oikeudellisesta muodosta, joita vastapuolella on yhtiötä kohtaan.

Lisäksi vastapuoliriskiosioon liittyvän pääomavaatimuksen laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 6 jaksossa.

14 §

Operatiivisen riskin pääomavaatimus

Operatiivisille riskeille lasketaan pääomavaatimus siltä osin kuin operatiivisia riskejä

ei ole otettu huomioon perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

Niiden henkivakuutus sopimusten osalta, joissa vakuutuksenottaja kantaa sijoitusriskin, operatiivisen riskin pääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon kyseisistä vakuutusvelvoitteista aiheutuvien vuosittaisten kulujen määrä.

Muun kuin 2 momentissa tarkoitettujen vakuutustoiminnan osalta operatiivisissa riskeissä otetaan huomioon vakuutustoiminnan laajuus mitattuna vakuutusvelvoitteisiin liittyvien vakuutusmaksutuottojen ja vastuuvelan määrällä. Operatiivisen riskin pääomavaatimus on tällöin enintään 30 prosenttia perusvakavaraisuusvaatimuksen määrästä.

Lisäksi operatiivisen riskiin liittyvän pääomavaatimuksen laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 8 jaksossa.

15 §

Vaimennusvaikutus

Vaimennusvaikutuksella tarkoitetaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa huomioon otetuista riskeistä johtuvien odottamattomien tappioiden mahdollista korvaamista samanaikaisella 10 luvun mukaisen vastuuvelan tai laskennallisten verovelkojen vähenemisellä.

Vaimennusvaikutuksessa otetaan huomioon vakuutus sopimusten tulevien lisätujen riskejä vähentävä vaikutus siltä osin kuin vakuutusyhtiö voi osoittaa, että tällaisten etujen pienentämistä voidaan tarvittaessa hyödyntää odottamattomien tappioiden kattamisessa. Tulevien lisätujen riskejä vähentävä vaikutus ei saa olla suurempi kuin niihin liittyvien 10 luvun mukaisen vastuuvelan ja laskennallisten verovelkojen summa.

Sovellettaessa 2 momenttia, tulevien lisätujen arvoa epäsuotuisissa olosuhteissa on verrattava tällaisten etujen 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettun parhaan estimaatin laskennan olettusten mukaisesti laskettuun arvoon.

Lisäksi vaimennusvaikutuksen laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 9 jaksossa.

Standardikaavan mukauttaminen

16 §

Riskiosion yksinkertaistettu laskeminen

Vakuutusyhtiö voi laskea yhden tai useamman 8 §:ssä tarkoitetun riskiosion tai alariskiosion pääomavaatimuksen komission määrittelemällä yksinkertaistetulla standardikaavalla, jos se on perusteltua riskien laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Lisäksi siitä, miten, millä ehdoilla ja mihin riskiosioihin yksinkertaistettua laskentaa voidaan käyttää, säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 6 jaksossa ja I osaston V luvun 1 jakson 6 alajaksossa.

17 §

Yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen vakuutusyhtiön hakemuksesta

Vakuutusyhtiö voi hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella korvata osan vakuutusriskiosioissa käytettävistä parametreista yhtiökohtaisilla parametreilla.

Yhtiökohtaiset parametrit on laskettava yhtiön sisäisistä tai yhtiön toimintaa koskevista asianmukaisista tiedoista.

Lisäksi yhtiökohtaisten parametrien käyttämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 12 jaksossa.

18 §

Yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Finanssivalvonta voi vaatia, että vakuutusyhtiö korvaa osan vakuutusriskiosioiden laskemisessa käytettävistä parametreista yhtiökohtaisilla parametreilla, jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavan oletuksista.

Sisäiset mallit vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa

19 §

Sisäisen mallin soveltaminen

Vakuutusyhtiö voi hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella käyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa joko kokonaista tai osittaista sisäistä mallia.

Osittaisella sisäisellä mallilla voidaan laskea yksi tai useampi seuraavista:

- 1) 8 §:n 1 momentin mukaisen perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen yksi tai useampi riskiosio tai alariskiosio;
- 2) 14 §:n mukainen operatiivisen riskin vakavaraisuuspääomavaatimus; tai
- 3) 15 §:n mukainen tappioiden vaimennusvaikutus.

Osittaista mallia voidaan soveltaa vakuutusyhtiön koko liiketoimintaan tai ainoastaan yhteen tai useampaan suureen liiketoimintayksikköön.

Osittaisen sisäisen mallin käytön edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) mallin soveltamisalan rajoittaminen on perusteltua;
- 2) mallilla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus kuvaa vakuutusyhtiön riskejä paremmin kuin standardikaavalla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus; ja
- 3) malli on suunniteltu 1—3 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaiseksi ja se voidaan yhdistää vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavaan.

Lisäksi osittaisen sisäisen mallin yhdistämisestä standardikaavaan säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 5 jaksossa.

20 §

Hakemus sisäisen mallin käyttämiseksi tai muuttamiseksi

Vakuutusyhtiön on ennalta haettava Finanssivalvonnan suostumus laskea vakavaraisuuspääomavaatimus kokonaan tai osittain vakuutusyhtiön sisäisellä mallilla. Vakuutusyhtiön hallituksen on hyväksyttävä Finanssivalvonnalle tehtävä hakemus.

Hakemuksessa on oltava selvitys 22—28 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttämistä ja toimintaperiaatteet sisäisen mallin muuttamiseksi. Toimintaperiaatteissa on eriteltävä sisäiseen malliin tehtävät vähäiset ja merkittävät muutokset.

Vakuutusyhtiön on dokumentoitava muutokset sisäiseen malliin. Vakuutusyhtiön on haettava Finanssivalvonnan suostumus ennalta myös sisäisen mallin merkittävälle muutoksille ja sisäisen mallin muuttamista koskevien toimintaperiaatteiden muutoksille.

21 §

Finanssivalvonnan suostumuksen antaminen

Finanssivalvonnan on ratkaistava sisäisen mallin käyttöönottamista ja muuttamista koskeva hakemus kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vireille tulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimittamisesta. Finanssivalvonnan on annettava suostumus, jos vakuutusyhtiön riskienhallintajärjestelmät ovat riittävät ja jos sisäinen malli täyttää 22—28 §:ssä säädetty vaatimukset tai jos osittainen sisäinen malli täyttää soveltamisalansa osalta 19 §:n 2 ja 3 momentissa ja 22—28 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos osittaiseen sisäiseen malliin liittyvä hakemus koskee ainoastaan joitakin tietyn riskiosion alariskiosioita tai ainoastaan joitakin vakuutusyhtiön liiketoimintayksiköjä tietyn riskiosion osalta taikka osittain kumpaakin näistä, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhtiötä toimittamaan siirtymäsuunnitelman mallin soveltamisalan laajentamiseksi. Siirtymäsuunnitelmassa on selvitettävä, millä tavalla vakuutusyhtiö aikoo varmistaa sen, että soveltamisalan laajennus käsittää pääosan yhtiön vakuutustoiminnasta tietyn riskiosion osalta.

Sisäistä mallia koskevat vaatimukset

22 §

Sisäisessä mallissa huomioon otettavat riskit

Sisäistä mallia käytettäessä on varmistuttava siitä, että vakavaraisuuspääomavaatimuk-

sessä otetaan huomioon kaikki vakuutusyhtiöön kohdistuvat olennaiset riskit. Huomioon on otettava ainakin 3 §:ssä tarkoitetut riskit.

Vakuutusyhtiön on sisäisessä mallissaan arvioitava tarkasti sellaiset olennaiset erityisriskit, jotka liittyvät taloudellisiin takuisiin ja sopimusperusteisiin optioihin, mukaan lukien niiden omat ja vakuutuksenottajille annetut optiot. Vakuutusyhtiön on lisäksi otettava huomioon vaikutukset, jotka taloudellisten ja muiden olosuhteiden muutoksilla voi olla mainittujen optioiden käyttöön.

Vakuutusyhtiön on sisäisessä mallissaan otettava huomioon kaikki maksut, jotka se olettaa suorittavansa vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja edunsaajille, riippumatta siitä, onko maksuista sovittu sitovasti.

23 §

Hajautusvaikutukset, riskienvähentämismenetelmät ja johdon toimet

Sisäisessä mallissa voidaan ottaa huomioon:

1) vakuutusyhtiön käyttämien riskiluokkien sisäisten ja eri riskiluokkien välisten riippuvuuksien tuomat hajautusvaikutukset, jos vakuutusyhtiö osoittaa Finanssivalvonnalle hajautusvaikutusten mittaamisen asianmukaisuuden;

2) riskienvähentämismenetelmien vaikutukset, jos sisäinen malli ilmentää asianmukaisesti niiden käytöstä aiheutuvia luottoriskejä ja muita riskejä;

3) erityisolosuhteissa todennäköisesti toteutettavat vakuutusyhtiön johdon toimet ottaen huomioon niihin kuluva aika.

24 §

Laskentamenetelmien ja tietojen laatuvaatimukset

Sisäisen mallin perustana olevien riskien ennustetun todennäköisyysjakauman laskentamenetelmät eivät saa olla ristiriidassa 10 luvussa säädettyjen vastuuvelan laskentamenetelmien kanssa. Ennustetun todennäköisyysjakauman laskentamenetelmien on perustuttava luotettaviin ajantasaisiin tietoihin ja realistisiin oletuksiin sekä asianmukai-

siin vakuutusmatemaattisiin ja tilastollisiin menetelmiin.

Laskentamenetelmästä riskit on pystyttävä luokittelemaan ja asettamaan järjestykseen riittävällä tavalla.

Sisäisen mallin on perustuttava tarkkoihin, riittäviin ja asianmukaisiin tietoihin sekä tilastollisiin aineistoihin. Ennustetun todennäköisyysjakauman laskennassa käytettävät tilastolliset aineistot on päivitettävä vähintään kerran vuodessa.

Lisäksi tätä pykälää ja 22 ja 23 §:ää täydentäviä säännöksiä on komission asetuksen I osaston VI luvun 2 ja 3 jaksossa.

25 §

Kalibrointivaatimukset

Vakavaraisuuspääomavaatimus on kalibroitava suoraan sisäisellä mallilla tuotetusta ennustetusta todennäköisyysjakaumasta 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Sisäisessä mallissa voidaan käyttää muutakin riskimittaa tai ajanjaksoa, jos vakuutusyhtiö voi hyödyntää sisäisellä mallilla saatuja tuloksia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa siten, että vakuutetut edut saavat 2 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavan suojan.

Jos vakuutusyhtiö ei voi johtaa vakavaraisuuspääomavaatimusta suoraan sisäisellä mallilla tuotetusta todennäköisyysjakaumasta, Finanssivalvonta voi antaa suostumuksensa sille, että vakuutusyhtiö käyttää arvioita vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Tällöin edellytyksenä on, että vakuutusyhtiö osoittaa vakuutettujen etujen saavan 2 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavan suojan.

Lisäksi sisäisten mallien kalibroinnista säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 4 jaksossa.

26 §

Laadunvarmistus

Vakuutusyhtiöllä on oltava sisäisen mallin laadunvarmistus, jolla säännöllisesti seurataan sen suorituskykyä ja oletusten sopivuutta sekä verrataan sen antamia tuloksia kokemuseräisiin tietoihin. Laadunvarmistuksessa

on myös arvioitava sisäisen mallin vakautta ja siinä käytettyjen 24 §:ssä tarkoitettujen tietojen laatuvaatimusten täyttymistä sekä testattava mallilla saatavien tulosten herkkyyttä mallin keskeisten oletusten muutoksille.

Vakuutusyhtiön on voitava tilastollisella laadunvarmistusmenetelmällä osoittaa, että sisäisellä mallilla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus on asianmukainen. Käytettävillä tilastomenetelmillä on testattava ennustetun todennäköisyysjakauman sopivuutta tappiokehitykseen sekä kaikkiin todennäköisyysjakaumaan liittyviin merkittäviin uusiin tietoihin.

Vakuutusyhtiön on tarkasteltava vähintään kerran vuodessa voittojen ja tappioiden syitä ja alkuperää jokaisen merkittävän liiketoimintayksikön osalta. Samalla vakuutusyhtiöiden on arvioitava, miten vakuutusyhtiön käyttämä sisäisen mallin riskiluokitus selittää voittojen ja tappioiden syyt ja alkuperän, ottaen huomioon vakuutusyhtiön riskiprofiilin.

Lisäksi voittojen ja tappioiden tarkastelusta säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 6 jaksossa ja laadunvarmistuksesta 7 jaksossa.

27 §

Sisäinen mallin käyttö osana hallintojärjestelmää

Sisäisen mallin on oltava merkittävä ja laajasti käytössä oleva osa 6 luvussa tarkoitettua hallintojärjestelmää. Mallia on käytettävä erityisesti riskienhallinnassa ja päätöksentekomenettelyissä sekä taloudellisen pääoman ja vakavaraisuuspääoman arviointi- ja kohdentamismenettelyissä. Vakuutusyhtiön on osoitettava, että se käyttää sisäistä mallia johdonmukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen ja muihin tässä momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

Vakuutusyhtiön hallituksen on varmistettava, että sisäisen mallin suunnittelu ja toiminta sekä mallin vastaavuus vakuutusyhtiön riskien kanssa ovat jatkuvasti asianmukaisia. Hallituksen on huolehdittava siitä, että vakuutusyhtiö ottaa käyttöön sisäisen mallin toiminnan varmistavat järjestelmät.

Lisäksi sisäisen mallin käytöstä osana hallintojärjestelmää säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 2 jaksossa.

28 §

Sisäisen mallin kuvaus

Vakuutusyhtiöllä on oltava kirjallinen kuvaus sisäisen mallin rakenteesta ja sen toiminnallisista yksityiskohdista. Kuvauksesta on käytävä ilmi:

- 1) tiedot, jotka osoittavat mallin täyttävän 22—27 §:ssä säädetty vaatimukset;
- 2) teoriat, oletukset sekä matemaattiset ja kokemuseräiset tiedot, joille sisäinen malli rakentuu;
- 3) olosuhteet, joissa sisäinen malli ei toimi tehokkaasti;
- 4) sisäiseen malliin 20 §:n mukaisesti tehdyt muutokset.

Lisäksi sisäisten mallien dokumentoinnista säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 8 jaksossa.

29 §

Ulkoiset mallit ja tiedot

Vakuutusyhtiön kolmannelta osapuolelta saaman mallin tai tiedon käyttö ei oikeuta poikkeamaan 22—28 §:ssä säädettyistä sisäistä mallia koskevista vaatimuksista.

Lisäksi ulkoisista malleista ja tiedoista säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 9 jaksossa.

Valvonta

30 §

Arvio standardikaavan mukaisesta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta

Finanssivalvonta voi perustellusta syystä vaatia sisäistä mallia käyttävää vakuutusyhtiötä esittämään arvion standardikaavan mukaisesti lasketusta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

31 §

Sisäisen mallin luotettavuus

Vakuutusyhtiön on pyynnöstä esitettävä Finanssivalvonnalle selvitys sisäistä malliaan koskevista oletuksista.

Finanssivalvonta voi vaatia, että vakuutusyhtiö soveltaa sisäistä malliaan asianmukaiseen vertailuaineistoon ja käyttää ulkoisiin tietoihin perustuvia oletuksia sen varmistamiseksi, että sisäinen malli täyttää 25 §:ssä säädetty kalibrointivaatimukset ja mallin määrittely on yleisesti hyväksytyn markkinakäytännön mukainen.

32 §

Sisäisen mallin vaatimusten noudattamatta jättäminen

Jos sisäinen malli ei täytä 22—28 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, vakuutusyhtiön on viipymättä esitettävä Finanssivalvonnalle suunnitelma vaatimusten täyttämiseksi kohdullisessa ajassa tai osoitettava, että vaatimusten noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen.

Jos vakuutusyhtiö ei toteuta 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavalla.

33 §

Siirtyminen standardikaavan käyttöön

Finanssivalvonta voi perustellusta syystä antaa hakemuksesta sisäistä mallia käyttävälle vakuutusyhtiölle luvan alkaa laskea vakavaraisuuspääomavaatimus kokonaan tai osittain standardikaavalla.

34 §

Sisäisen mallin käyttö Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos vakuutusyhtiön kohdistuvat riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavassa käytetyistä oletuksista, Finanssivalvonta voi

vaatia, että vakuutusyhtiö käyttää kokonaista tai osittaista sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen tai sen laskennassa käytettävien riskiosoiden laskemiseen.

Asetukset

35 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä luvussa säädettyjä määriä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu määrä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

12 luku

Oma varallisuus vakavaraisuuslaskennassa

Oma varallisuus ja ylijäämävarallisuus

1 §

Oma varallisuus

Omalla varallisuudella tarkoitetaan 2 §:n mukaisen oman perusvarallisuuden ja 3 §:n mukaisen oman lisävarallisuuden yhteismäärää.

Oman varallisuuden on oltava jatkuvasti laadultaan ja määrältään riittävä täyttämään 11 luvun mukaiset pääomavaatimukset.

Lisäksi oman varallisuuden määrittelystä, luokittelusta, hyväksyttävyydestä ja rajoituksesta säädetään komission asetuksen I osaston IV luvussa.

2 §

Oma perusvarallisuus

Omalla perusvarallisuudella tarkoitetaan:

1) ylijäämää, jolla 10 luvun mukaisesti arvostetut varat ylittävät velat, vähennettynä vakuutusyhtiön omistamien omien osakkeiden arvolla;

2) etuoikeudeltaan muita velkoja huonompia velkoja.

3 §

Oma lisävarallisuus

Oma lisävarallisuus muodostuu eristä, jotka eivät kuulu omaan perusvarallisuuteen ja jotka voidaan vaatia maksettaviksi tappioiden kattamiseen.

Omaan lisävarallisuuteen voivat kuulua seuraavat erät:

- 1) sellainen maksamaton osakepääoma, takuupääoma ja pohjarahasto, jota ei vielä ole vaadittu maksettavaksi;
- 2) remburssit ja takuut;
- 3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut vakuutusyhtiön saamat oikeudellisesti sitovat sitoumukset.

Keskinäisellä vahinkovakuutusyhtiöllä omaan lisävarallisuuteen voivat kuulua myös kaikki lisämaksut, jotka se voi vaatia vakuutusnottajaosakkailta maksettavaksi seuraavien 12 kuukauden aikana.

Jos omaan lisävarallisuuteen kuuluva erä on maksettu tai vaadittu maksettavaksi, se ei enää kuulu omaan lisävarallisuuteen.

4 §

Ylijäämävarallisuus

Ylijäämävarallisuudella tarkoitetaan henkivakuutustoiminnasta kertynyttä ylijäämää, joka on tarkoitettu jaettavaksi lisäetuina vakuutusnottajille, vakuutetuille ja edunsaajille, mutta jota ei ole ositettu. Ylijäämävarallisuus kuuluu omaan perusvarallisuuteen, jos sillä on olennaisilta osin 8 §:n mukaiset ominaisuudet.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset perusteet, joista selviää ylijäämävarallisuuteen kuuluvien lisätujen määräytyminen ja se, miten ylijäämävarallisuutta voidaan käyttää 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla tappioiden kattamiseen.

Oman lisävarallisuuden hyväksyminen

5 §

Finanssivalvonnan suostumuksen hakeminen

Oman lisävarallisuuden erän ottamiseksi huomioon oman varallisuuden määräyksessä vakuutusyhtiön on haettava ennalta Finanssivalvonnan suostumus erän rahalliselle määrälle taikka menetelmälle, jolla erän rahallinen määrä lasketaan. Omaan lisävarallisuuden kuuluvan erän rahallisen määrän on vastattava erän tappionkattamiskykyä sekä perustuttava varovaisiin, luotettaviin ja realistisiin oletuksiin. Kun omaan lisävarallisuuteen kuuluvalla erällä on nimellisarvo, erän määrä on sama kuin sen nimellisarvo, jos se asianmukaisesti ilmentää tappionkattamiskykyä.

6 §

Finanssivalvonnan suostumuksen antaminen

Finanssivalvonnan on päättäessään 5 §:ssä tarkoitetusta suostumuksesta otettava huomioon seuraavat seikat:

- 1) asianomaisten vastapuolten maksukyky ja maksuhalukkuus;
- 2) erän perittävyys ottaen huomioon erän oikeudellinen muoto;
- 3) ehdot, jotka voivat estää erän maksamisen tai maksettavaksi vaatimisen;
- 4) aikaisempien maksuvaatimusten tulokset, kun vakuutusyhtiöt ovat perineet vastavia eriä.

Jos Finanssivalvonta antaa suostumuksen 5 §:ssä tarkoitetulle menetelmälle, menetelmällä laskettu rahallinen määrä on voimassa määrääjän.

Oman varallisuuden laadulliset vaatimukset

7 §

Oman varallisuuden luokittelu

Vakuutusyhtiön on luokiteltava omaan varallisuuteen kuuluvat erät kolmeen luokkaan. Erien sijoittamisesta luokkiin säädetään komission asetuksen I osaston IV luvun 2 jaksossa vahvistetussa luettelossa.

Jos oman varallisuuteen kuuluvaa erää ei ole 1 momentissa tarkoitetussa luettelossa, luokitus on tehtävä 8 ja 9 §:n mukaisin perustein ja vakuutusyhtiön on haettava ennalta erän luokitukselle Finanssivalvonnan suostumus.

8 §

Oman varallisuuden luokitteluun vaikuttavat ominaisuudet

Omaan varallisuuteen luettavat 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut erät luokitellaan sen perusteella, ovatko ne omaan perusvarallisuuteen vai omaan lisävarallisuuteen kuuluvia eriä ja missä määrin niillä on seuraavat ominaisuudet:

1) erä on käytettävissä tai voidaan vaatia maksettavaksi kokonaisuudessaan tappioiden kattamiseen toiminnan jatkuessa tai vakuutusyhtiötä purettaessa (*pysyvä saatavuus*);

2) vakuutusyhtiötä purettaessa erä kokonaisuudessaan on käytettävissä tappioiden kattamiseen eikä erää makseta takaisin sen haltijalle, ennen kuin kaikki muut velvoitteet on täytetty (*huonompi etuoikeus*).

Arvioitaessa omaan varallisuuteen kuuluvien erien 1 momentissa tarkoitettuja ominaisuuksia on otettava lisäksi huomioon niiden erääntyminen. Jos erän eräpäivä on sovittu tai määrätty, sen suhteellista kestoaikaa on verrattava vakuutus sopimuksista aiheutuvien velvoitteiden kesto aikaan.

Oman varallisuuden erien ominaisuuksien arvioinnissa on lisäksi otettava huomioon, liittyykö erään:

- 1) lunastusvaatimuksia tai kannustimia lunastamiseen;
- 2) pakollisia kiinteitä maksuja;
- 3) rasitteita.

9 §

Pääasialliset luokitteluperusteet

Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut erät on sijoitettava luokkaan 1, jos niillä on olennaisilta osin py-

syvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet, ja luokkaan 2, jos niillä on olennaisilta osin huonomman etuoikeuden ominaisuus.

Omaan lisävarallisuuteen kuuluvat 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut erät on sijoitettava luokkaan 2, jos niillä on olennaisilta osin pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet.

Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut omaan perusvarallisuuteen ja omaan lisävarallisuuteen kuuluvat erät, jotka eivät kuulu luokkiin 1 tai 2, on sijoitettava luokkaan 3.

10 §

Eräiden oman varallisuuden erien luokittelu

Jollei 7—9 §:stä muuta johdu:

1) omaan perusvarallisuuteen kuuluva ylimäärävarallisuus on sijoitettava luokkaan 1;

2) ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden luottolaitosten antamat sellaiset remburssit ja takuut, joita riippumaton omaisuudenhoitaja hoitaa vakuutusvelkojen hyväksi, on sijoitettava luokkaan 2;

3) tulevat lisämaksut, joita sellaiset laivanvarustajien keskinäiset vahinkovakuutusyhtiöt, joiden maksut voivat vaihdella ja jotka vakuuttavat vain vakuutusluokista annetun lain vahinkovakuutusluokkiin 6, 12 ja 17 kuuluvia riskejä, voivat vaatia vakuutuksenottajaosakkailta maksettaviksi seuraavien 12 kuukauden aikana, on sijoitettava luokkaan 2.

Muut kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut tulevat lisämaksut, joita sellaiset keskinäiset vahinkovakuutusyhtiöt, joiden maksut voivat vaihdella, voivat vaatia vakuutuksenottajaosakkailta maksettaviksi seuraavien 12 kuukauden aikana, on sijoitettava luokkaan 2, jos niillä on olennaisilta osin pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet.

Oman varallisuuden hyväksyttävyyden ja luokkien määrälliset rajoitukset pääomavaatimuksia täytettäessä

11 §

Luokkiin 1—3 sovellettavat määrälliset rajoitukset

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävän oman varallisuuden tulee muodostua luokkaan 1 kuuluvasta omasta varallisuudesta ja rajoitetusti luokkiin 2 tai 3 kuuluvasta omasta varallisuudesta.

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävän oman perusvarallisuuden tulee muodostua luokkaan 1 kuuluvasta omasta varallisuudesta ja rajoitetusti luokkaan 2 kuuluvasta omasta perusvarallisuudesta.

Lisäksi eri luokkiin kuuluvan oman varallisuuden määrällisistä rajoituksista säädetään komission asetuksen I osaston IV luvun 3 jaksossa.

12 §

Erillään pidettävät rahastot

Erillään pidettävillä rahastoilla tarkoitetaan sellaisia oman varallisuuden eriä, joiden käyttö on rajoitettu ainoastaan tietyistä vastuista tai tietyistä riskeistä aiheutuvien tappioiden kattamiseen.

Lisäksi erillään pidettävien rahastojen hyväksymisestä omaan varallisuuteen säädetään komission asetuksen I osaston IV luvun 3 jakson 1 alajaksossa.

13 luku

Henkivakuutus

1 §

Henkivakuutuksen laskuperusteet

Henkivakuutuksella sekä vakuutusluokista annetun lain vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvilla vakuutuksilla, silloin kun ne liittyvät henkivakuutusluokkaan 1 tai vastaaviin henkivakuutusluokan 3 vakuutus sopimuk-

siin, on oltava 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vastuuvelan laskuperusteiden lisäksi laskuperusteet, joissa määrätään, miten lasketaan:

1) vakuutusmaksut tai niitä vastaavat vakuutusturvan määrät;

2) määrä, joka vakuutuksenottajalla on oikeus saada, jos vakuutuksenottaja irtisanoo sopimuksensa kesken vakuutuskautta; ja

3) vakuutetun etuuden määräytyminen, jos vakuutuksenottaja keskeyttää vakuutusmaksujen maksamisen.

Uusien henkivakuutusten vakuutusmaksun laskuperusteita laadittaessa on huolehdittava vakuutettujen etujen turvaamisesta siten, että vakuutusyhtiö selviytyy kaikista vakuutusten sille aiheuttamista sitoumuksista joutumatta käyttämään muita varoja kuin näiden vakuutusten vakuutusmaksuja ja niiden sijoittamisesta saatavia tuottoja tavalla, joka saattaisi vaarantaa 11 luvun mukaisten pääomavaatimusten täyttymisen.

Vakuutusyhtiön on toimitettava tässä pykälässä tarkoitettut laskuperusteet Finanssivalvonnalle ennen niiden käyttöönottoa.

2 §

Lisätujen kohtuusperiaate

Päätettäessä lisätujen antamisesta vakuutuksille, joille on vakuutus sopimuksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisätuihin, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisätujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön 11 luvun mukaisten pääomavaatimusten täyttymistä tai lisätujen tason jatkuvuutta.

Vakuutuksille annettavilla lisäeduilla on oltava laskuperuste, josta selviää lisätujen vaikutus vakuutusyhtiön 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuovelkaan.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset lisätujen jakamista koskevat tavoitteet, jotka vakuutusyhtiön on julkaistava internetsivuillaan ja tilinpäätökses-

sään. Vakuutusyhtiön on vuosittain julkaistava internetsivuillaan ja tilinpäätöksessä selvitys siitä, kuinka tavoitteet ovat toteutuneet ja tarvittaessa perustelut sille, miksi tavoitteita ei ole saavutettu.

Finanssivalvonnan on julkaistava vuosittain sekä yhtiökohtaisia että keskenään mahdollisimman vertailukelpoisia tietoja siitä, miten vakuutusyhtiöt ovat soveltaneet 1 momentissa tarkoitettua kohtuusperiaatetta, sekä yhtiöiden tavoitteista ja niiden toteutumises-

13 a luku

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittaminen samassa vakuutusyhtiössä

1 §

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittaminen samassa vakuutusyhtiössä

Jos henki- ja vahinkovakuutustoimintaa harjoitetaan komposiittiyhtiössä, toimintojen erillisuus on järjestettävä 2—5 §:ssä säädetyn mukaisesti ja siten, etteivät vakuutetut edut vaarannu.

Kirjanpito on järjestettävä siten, että se osoittaa erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan tuotot ja kulut. Kumpaankin toimintaan liittyvät yhteiset erät on vietävä kirjanpitoon Finanssivalvonnan hyväksymien jakoperusteiden mukaisesti.

2 §

Nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen laskeminen

Vakuutusyhtiön on laskettava nimellinen vähimmäispääomavaatimus erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan osalta 11 luvun 4 §:n mukaisesti.

Lisäksi vähimmäispääomavaatimuksen laskemisesta komposiittiyhtiössä säädetään komission asetuksen I osaston VII luvussa.

3 §

Nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttäminen

Vakuutusyhtiön on täytettävä nimellinen vähimmäispääomavaatimus erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan osalta. Nimelliset vähimmäispääomavaatimukset on täytettävä 12 luvun 11 §:n mukaisella vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudella. Henkivakuutustoiminta ja vahinkovakuutustoiminta eivät saa vastata toisen toiminnan nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttamisestä.

Nimellisten vähimmäispääomavaatimusten täytyessä vakuutusyhtiö voi ilmoitettuaan asiasta Finanssivalvonnalle käyttää henki- ja vahinkovakuutustoiminnan ylimääräistä omaa varallisuutta 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Vakuutusyhtiön on laadittava selvitys, jonka perusteella voidaan osoittaa ne oman perusvarallisuuden erät, joilla kunkin toiminnan nimellinen vähimmäispääomavaatimus täytetään.

4 §

Riittämätön oman perusvarallisuuden määrä

Jos vakuutusyhtiö ei täytä henki- tai vahinkovakuutustoiminnan osalta nimellistä vähimmäispääomavaatimusta, Finanssivalvonnalla on ryhdyttävä 25 luvussa säädettyihin valvontatoimenpiteisiin riippumatta toisen toiminnan tuloksista.

Sen estämättä, mitä 3 §:n 1 momentissa säädetään, hyväksyttäviä oman perusvarallisuuden eriä voidaan siirtää toimintojen välillä Finanssivalvonnan suostumuksella tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa.

14 luku

Osake- ja takuuosuusanti, optio- ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin ja takuuosuuksiin sekä osake- ja takuupääoman korottaminen

5 §

Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaiden lisämaksu

Sellaisen keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaille, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat lisämaksuvelvollisia, on viipymättä määrättävä lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia yhtiön 11 luvun 4 §:n mukainen vähimmäispääomavaatimus ei täyty taikka jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen. Lisämaksun on oltava vähintään niin suuri kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan ja enintään niin suuri kuin 4 luvun 4 §:ssä säädetään.

Jollei vakuutuksenottajaosakas määräaikaan suorita hänen osalleen määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottoihin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada vakuutuksenottajaosakkaalta perityksi, puuttuva määrä on jaettava toisten vakuutuksenottajaosakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään, jos lisämaksun periminen on vielä tarpeen.

Lisämaksu viivästyskorkeineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

15 luku

Luotonotto ja vakuuden antaminen

1 §

Luotonottoa koskevat yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö saa ottaa luottoa ainoastaan:

- 1) välttämättömän maksuvalmiutensa hoitamiseksi;
- 2) työntekijän eläkelaisa (395/2006) tarkoitettujen perusteiden mukaisena takaisinlainauksena;

3) jäljempänä 2 §:ssä tarkoitettuna pääomailainana;

4) oman henkilökuntansa omistamalta henkilöstörahostolta;

5) liiketoimintaansa liittyvinä tavanomaisina tililuottoina ja muina niihin rinnastettavina luottoina.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 1 momentin 1 ja 3—5 kohdassa tarkoitetun lainan ottamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen antamisesta ja sen sisällöstä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta ottaa luottoa, koskee vastaavasti vakuutusyhtiön tytäryhteisönä olevaa palveluyritystä ja sellaista tytäryhteisöä, jonka tehtävänä on vakuutusyhtiön puolesta suoraan tai välillisesti omistaa joukko-velkakirjalainoja, lainasaamisia ja muita saamisia, osakkeita tai muita arvopapereita tai kiinteistöjä tai muuta vastaavaa omaisuutta. Tytäryhteisö voi kuitenkin ottaa luottoa emoyhtiönä olevalta vakuutusyhtiöltä.

Vakuutusyhtiö voi tehdä arvopaperin takaisinostosopimuksia.

16 luku

Vakuutusyhtiön varojen jakaminen

5 §

Jaettava määrä

Vakuutusyhtiö ei saa jakaa varoja osakkaille, jos yhtiö ei täytä 11 luvussa säädettyjä pääomavaatimuksia tai 9 taikka 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevia vaatimuksia taikka jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön. Varoja ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että varojen jakaminen aiheuttaa yhtiön maksukyvyttömyyden tai sen, että 11 luvussa säädetyt pääomavaatimukset taikka 9 tai 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset eivät enää täyty.

12 §

Luottoa ja sijoittamista koskevat päätökset eräissä tapauksissa

Vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai 26 luvun mukaiseen vakuutusyritysryhmään taikka rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhtiöllä annettavaa luottoa ja tällaiseen yhtiöön sijoittamista koskevat merkittävät tai periaatteelliset päätökset on tehtävä vakuutusyhtiön hallituksessa.

Mitä 1 momentissa säädetään luoton antamisesta, sovelletaan myös takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

17 luku

Osake- ja takuupääoman alentaminen ja takuupääoman takaisinmaksu

2 §

Päätöksenteko

Vakuutusyhtiö ei saa alentaa perustamis-
pääomaansa 2 luvun 1 a §:ssä säädettyä pienemmäksi.

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskan-
nan sekä muiden varojen ja velkojen siirtymisestä vastaanottavalle yhtiölle;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetty pääomavaatimukset tai eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuelan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan myös vakuutusyhtiöön. Tilintarkastajan ei kuitenkaan tarvitse antaa lausuntoa 1 momentin 4 kohdan osalta 10—12 ja 13 a luvussa tarkoitetuista seikoista. Lisäksi tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiöllä;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetty pääomavaatimukset tai eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuelan kattamisesta annetun lain vastuuelan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläke-

laitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan myös vakuutusyhtiöön. Tilintarkastajan ei kuitenkaan tarvitse antaa lausuntoa 1 momentin 3 kohdan osalta 10—12 ja 13 a luvussa tarkoitetuista seikoista. Lisäksi tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivittävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitettulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettaviin vakuutuksiin perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanot-

tava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetyt pääomavaatimukset tai eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuvelan kattamisesta annetun lain vastuvelkan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön taakuupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa;

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan luovutusajankohdasta.

7 §

ETA-valtioiden valvontaviranomaisten suostumus vakuutuskannan luovuttamiseen

Jos Finanssivalvonta ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisilta, joilta Finanssivalvonta on 6 §:n 1 momentin nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta taikka joille Finanssivalvonta on 6 §:n 2 momentin nojalla antanut mahdollisuuden tulla kuuluksi, näiden katsotaan vahvistaneen vastaanottavan yhtiön täyttävän pääomavaatimukset taikka antaneen suostumuksen tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

17 §

Sijoittautumisoikeuden ja palvelujen vapaan tarjonnan perusteella tehtyjen vakuutusten vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle

Vakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella luovuttaa 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua sijoittautumisoikeuden ja 6 §:ssä tarkoitettua palvelujen vapaan tarjoamisen oikeuden perusteella tehtyjen vakuutussojien vakuutuskannan tai osan siitä ulkomaiselle vakuutusyhtiölle, jonka kotipaikka

on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö*).

Ennen 12 §:ssä tarkoitettua suostumuksen antamista Finanssivalvonnan on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion valvontaviranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivin mukaiset vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset sekä suostumus sen ETA-valtion valvontaviranomaiselta, jossa vahinkovakuutussojien kattama riski 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutussojia on tehty 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua sivuliikkeestä käsin, Finanssivalvonnan on ennen tämän luvun 12 §:ssä tarkoitettua suostumuksen antamista annettava sivuliikkeen sijaintimaan vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle mahdollisuus tulla kuuluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tässä pykälässä tarkoitettua vakuutuskannan luovuttamisesta on muutoin noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu Finanssivalvonnan kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella, tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille eikä luovuttamiseen sovelleta 15 ja 16 §:ää. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

Jos Finanssivalvonta ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisilta, joilta Finanssivalvonta on 2 momentin nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta taikka joille Finanssivalvonta on 3 momentin nojalla antanut mahdollisuuden tulla kuuluksi, katsotaan näiden vahvistaneen vastaanottavan yhtiön täyttävän pääomavaatimukset taikka antaneen suostumuksen tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

Finanssivalvonta ei saa antaa 12 §:ssä tarkoitettua suostumusta vakuutuskannan luovuttamiselle, jos vastaanottavalta vakuutusyhtiöltä on vaadittu 25 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tervehdyttämissuunnitelma taikka 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettu rahoitussuunnitelma ja jos Finanssivalvonta katsoo, että vakuutussopimuksista johtuvat vakuutuksenottajien oikeudet tai jälleenvakuutusyrityksen sopimusvelvoitteet ovat uhattuina.

18 §

Muun vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle

Vakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella luovuttaa muun kuin 17 §:ssä tarkoitettua vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle.

Ennen 12 §:ssä tarkoitettua suostumuksen antamista Finanssivalvonnan on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiö täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivin mukaiset pääoma-vaatimukset.

Tässä pykälässä tarkoitettussa vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu Finanssivalvonnan kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella ja tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

19 §

Vakuutuskannan vastaanottaminen ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä

Vakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella vastaanottaa vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä. Finanssivalvonnan on an-

nettava suostumuksensa vakuutuskannan vastaanottamiselle, jos 12 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät.

Finanssivalvonnan on annettava vastauksensa tiedoksi luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut Finanssivalvonnalle. Jos Finanssivalvonta ei ole antanut määräajassa vastausta luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle, Finanssivalvonnan katsotaan antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen.

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen

2 §

Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

Yhtiökokouksen päätös yksityisen vakuutusosakeyhtiön tai keskinäisen vakuutusyhtiön muuttamisesta julkiseksi yhtiöksi on tehtävä 5 luvun 21 §:ssä tarkoitettulla määräämismäärällä.

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetyt pääomavaatimukset tai eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamisesta koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa Finanssival-

vonnan vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa.

Vakuutusyhtiö muuttuu julkiseksi vakuutusyhtiöksi, kun yhtiömuodon muutosta koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröidään kaupparekisteriin.

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

Yleiset säännökset

1 §

Osakeyhtiölain ja konkurssilain soveltaminen

Jos vakuutusyhtiö ei jatka vakuutustoiminnan harjoittamista koko vakuutuskannan luovuttamisen jälkeen kuuden kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamisesta tai jos yhtiön päätös jatkaa muuta liiketoimintaa raukeaa 21 luvun 14 §:n 3 momentin nojalla rekisteröinnin laiminlyönnin tai epäämisen perusteella, yhtiön selvitystilaan ja yhtiön purkamiseen sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 20 luvun 1—22 §:ssä säädetään osakeyhtiön selvitystilasta ja purkamisesta.

Muissa kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa vakuutusyhtiön selvitystilaan tai konkurssiin ei sovelleta osakeyhtiölakia. Jollei jäljempänä tästä luvusta muuta johdu, vakuutusyhtiön konkurssiin sovelletaan konkurssilakia (120/2004).

2 §

Selvitystilaan asettamisen edellytykset

Vakuutusyhtiö on asetettava selvitystilaan ja purettava, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 4 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentissa säädettyä vähimmäispääomavaatimusta eikä tilannetta ole korjattu tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa 25 luvun 6 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettun rahoitussuunnitelman mukaisesti; tai

2) vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

Selvitystilaan asettaminen voidaan tehdä ilman 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä tai sen jälkeen, kun näihin toimenpiteisiin on ryhdytty.

3 §

Kokouskutsu selvitystilaan asettamisesta päättävään yhtiökokoukseen

Jos vakuutusyhtiö tai työeläkevakuutusyhtiö on 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan asetettava selvitystilaan, hallituksen on viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään yhtiön asettamisesta selvitystilaan viimeistään kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämisestä. Finanssivalvonta voi pidentää selvitystilaan asettamisen määräaikaa enintään kolmella kuukaudella 25 luvun 6 §:ssä tai enintään kuudella kuukaudella työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettun lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman toteuttamiseksi ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi, jos vakuutetut edut eivät tämän seurauksena vaarannu.

Sen lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksessä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa. Hallituksen on annettava tieto kutsusta yhtiökokoukseen Finanssivalvonnalle.

Kutsussa on mainittava hallituksen päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö. Hallituksen päätösehdotukseen on liitettävä lisäksi 25 luvun 8 §:ssä tarkoitettu tilinpäätös ja toimintakertomus ja niitä koskeva tilintarkastajan lausunto. Ehdotus liitteineen on pidettävä vakuutusyhtiön pääkonttorissa osakkaiden nähtävänä vähintään viikon ajan ennen yhtiökokousta ja viipymättä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa.

Jos hallitus ja toimitusjohtaja eivät ole tehneet 3 momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä, Finanssivalvonta kutsuu selvitystilasta päättävän yhtiökokouksen koolle noudattaen, mitä 25 luvun 8 §:ssä säädetään.

4 §

Selvitystilaan asettamisesta päättäminen

Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen on päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta, jos yhtiö ei täytä vähimmäispääomavaatimusta, eikä tilannetta ole korjattu yhtiökokoukseen mennessä.

Finanssivalvonnan on määrättävä yhtiö selvitystilaan ja purettavaksi, jollei yhtiökoukous tee 1 momentissa edellytettyä päätöstä.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta määrää vakuutusyhtiön välittömästi ja ilman yhtiökokouksen päätöstä selvitystilaan ja purettavaksi, jos vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 3 momentissa tarkoitettua määräyksestä sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettua määräajasta puutteen korjaamiseksi sekä määräyksestä Patentti- ja rekisterihallitukselle, joka merkitsee määräajan ja määräjksen rekisteriin viran puolesta.

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta*Finanssivalvonnan valvontatehtävät ja niihin liittyvät oikeudet*

1 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa, että vakuutusyhtiöt noudattavat vakuutus toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutus tapaa. Finanssivalvonnan harjoittaman valvonnan on perustuttava tulevaisuuteen suuntautuvaan ja riskilähtöiseen lähestymistapaan. Valvonnan on oltava säännöllistä. Finanssivalvonnan on vahvistettava kunkin vakuutusyhtiön osalta valvontatoimenpiteiden vähimmäistiheys ja laajuus.

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että vakuutusyhtiö täyttää vaatimukset, jotka koskevat:

1) 6 luvussa säädettyä johtoa, hallintojärjestelmää, aktuaaritoimintoa ja vastuullista vakuutusmatemaatikkoa sekä sijoittamista;

2) 10 luvussa säädettyä vastuuvalkaa;

3) 11 luvussa säädettyä pääomavaatimusten täyttämistä ja kokonaisia tai osittaisia sisäisiä malleja; sekä

4) 12 luvussa säädettyä oman varallisuuden laatua ja määrää.

Finanssivalvonnan tehtävänä on arvioida myös vakuutusyhtiön kykyä selviytyä yhtiön taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavista epäedullisista muutoksista sekä menetelmiä, joilla yhtiö varautuu tällaisiin tilanteisiin. Lisäksi Finanssivalvonta valvoo vakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Finanssivalvonta valvoo myös suomalaisia vakuutusomistusyhteisöjä siten kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetussa lain 18 §:n 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot 6 luvussa säädetystä yhtiön johdosta, hallintojärjestelmästä ja vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta ja sijoittamisesta, 10—12 luvussa säädettyistä yhtiön käyttämistä arvostusperiaatteista sekä yhtiön taloudellisesta asemasta. Toimitettavista tiedoista on käytävä ilmi vakuutusyhtiön liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä siihen liittyvät riskit. Tietojen on oltava vertailukelpoisia ja johdonmukaisia eri aikoina. Tiedot on esitettävä johdonmukaisessa ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Vakuutusyhtiöllä on oltava asianmukaiset järjestelmät sekä yhtiön hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joita se käyttää ja noudattaa sen varmistamiseksi, että toimitettavat tiedot ovat jatkuvasti asianmukaisia.

Vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle riski- ja vakavaraisuusarvion tulokset 1 momentissa tarkoitettujen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen yhteydessä. Vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle hallituksen hyväksymä riski- ja va-

kavaraisuusarvio kahden viikon kuluessa sen valmistumisesta.

Henkivakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 9 luvun mukaisen vastuuvelan laskemisesta sekä tutkimus vakuustoitinnasta. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset selvityksen ja tutkimuksen laatimisesta.

Vakuutusyhtiön tulee vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhtiökokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu tai Finanssivalvonnan hyväksymänä myöhemmän ajankohtana, toimittaa Finanssivalvonnalle selvitys toiminnastaan sen mukaan kuin Finanssivalvonta erikseen määrää.

Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä konsernitilinpäätöksensä Finanssivalvonnan määräämässä ajassa.

Lisäksi tietojen julkistamisesta, olennaisuudesta, julkistamatta jättämisestä, valvontaa varten annettavista tiedoista sekä määrärajoista, julkistamisen tavoista ja tietojen päivittämisestä säädetään komission asetuksen I osaston XII ja XIII luvussa.

4 §

Pääomavaatimuksen korottaminen

Finanssivalvonta voi päättää korottaa vakuutusyhtiön 11 luvun 2 §:n mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta seuraavissa poikkeustilanteissa:

1) vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista silloin, kun vakavaraisuuspääomavaatimus on laskettu 11 luvussa säädetyn standardikaavan mukaisesti ja 11 luvun 34 §:n nojalla esitetty vaatimus sisäisen mallin käytöstä ei ole tarkoituksenmukainen tai on ollut tehoton taikka kokonaista tai osittaista sisäistä mallia kehitetään parhaillaan 11 luvun 34 §:n mukaisesti;

2) vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista silloin, kun vakavaraisuuspääomavaatimus on laskettu 11 luvun mukaista sisäistä mallia tai osittaista sisäistä mallia käyttäen ja tietyt määrällisesti ilmais-

tavat riskit on määritetty puutteellisesti, ja mallin mukauttaminen vastaamaan paremmin asianomaista riskiprofiilia ei ole toteutunut määrääjässä;

3) vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi korjausten ja siirtymätoimenpiteiden perusoletuksista, kun vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys soveltaa 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta tai volatilitteettikorjausta tai vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentissa ja 12 §:n 1—6 momentissa tarkoitettuja siirtymätoimenpiteitä;

4) vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä eroaa merkittävästi 6 luvussa säädetystä ja nämä erot estävät yhtiötä tunnistamasta, mittaamasta, seuraamasta ja hallinnoimasta asianmukaisesti siihen kohdistuvia riskejä ja ilmoittamasta niistä ja muiden toimenpiteiden toteuttaminen ei todennäköisesti korjaisi puutteita määrääjässä.

Pääomavaatimuksen korotus on laskettava 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 11 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Pääomavaatimuksen korotus on 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa oltava oikeassa suhteessa niistä puutteista johtuviin olennaisiin riskeihin, joiden johdosta Finanssivalvonta on päättänyt korottaa pääomavaatimusta.

Edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa Finanssivalvonnan on varmistettava, että vakuutusyhtiö korjaa puutteet, jotka johtivat pääomavaatimuksen korottamiseen.

Finanssivalvonnan on arvioitava 1 momentissa tarkoitettua pääomavaatimuksen korotusta vähintään kerran vuodessa. Korotus on poistettava, kun vakuutusyhtiö on korjannut puutteet, jotka johtivat korotuksen käyttöönottoon.

Jos pääomavaatimusta on korotettu, 11 luvun 2 §:n mukainen vakavaraisuuspääomavaatimus korvataan vakavaraisuuspääomavaatimuksella, johon on sisällytetty käyttöön otettu pääomavaatimuksen korotus. Edellä 10 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskimarginaalia laskettaessa vakavaraisuuspääomavaatimus ei saa kuitenkaan sisältää 1 momentin 4 kohdan nojalla määrättyä pääomavaatimuksen korotusta.

Ilmoitusvelvollisuus ja toimenpiteet pääomavaatimusten jäädessä täyttämättä

5 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle välittömästi, jos yhtiö havaitsee, ettei se enää täytä 11 luvun 2 §:ssä säädettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta tai että vakavaraisuuspääomavaatimus saattaa jäädä täyttämättä seuraavan kolmen kuukauden aikana.

Vakuutusyhtiön on toimitettava kahden kuukauden kuluessa vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Vakuutusyhtiön on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta yhtiö kuuden kuukauden kuluessa pääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta täyttää uudelleen vakavaraisuuspääomavaatimuksen tai muuttaa riskiprofiiliaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Finanssivalvonta voi tarvittaessa jatkaa 3 momentin mukaista määräaika kolmella kuukaudella.

Jos rahoitusmarkkinoilla ilmenee poikkeuksellisia häiriöitä, Finanssivalvonta voi pidentää 4 momentin mukaista jatkettua määräaika kohtuullisella enintään seitsemän vuoden pituisella lisäajalla ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat tekijät. Vakuutusyhtiön on tällöin toimitettava Finanssivalvonnalle kolmen kuukauden välein selvitys, jossa esitetään toteutetut toimenpiteet ja se, miten yhtiö on edistynyt vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämässä tai riskiprofiilin muuttamisessa.

Edellä 5 momentissa tarkoitettu määräaika on peruutettava, jos 5 momentissa tarkoitettu selvitys osoittaa, että vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämässä tai riskiprofiilin muuttamisessa ei ole merkittävästi edistytty vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen toteamisen ja selvityksen toimitamisen välisenä aikana.

6 §

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle välittömästi, jos yhtiö havaitsee, ettei se enää täytä 11 luvun 4 §:ssä säädettyä vähimmäispääomavaatimusta tai että vaatimus saattaa jäädä täyttämättä seuraavan kolmen kuukauden aikana.

Vakuutusyhtiön on toimitettava kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämisestä Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että yhtiö täyttää kolmen kuukauden kuluessa pääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta uudelleen vähimmäispääomavaatimuksen tai muuttaa riskiprofiiliaan siten, että vähimmäispääomavaatimus täyttyy.

7 §

Tervehdyttämisen ja rahoitussuunnitelmassa esitettävät tiedot

Edellä 5 §:ssä tarkoitettuun yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaan ja 6 §:ssä tarkoitettuun lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaan on sisällytettävä ainakin:

- 1) arviot yleiskuluista ja palkkioista sekä muista hallintokustannuksista;
- 2) arviot tuloista ja menoista ensivakuutusliiketoiminnan sekä tulevan ja menevän jälleenvakuutuksen osalta;
- 3) taseen kehittymistä koskeva ennuste;
- 4) arviot 10 luvussa säädetyn vastuuvelan kattamiseen ja 11 luvussa säädettyjen pääomavaatimusten täyttämiseen tarkoitetuista varoista; ja
- 5) jälleenvakuutusta koskevat periaatteet.

8 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen

Jos vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 4 §:n tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläke-

vakuutusyhtiöstä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaista vähimmäispääomavaatimusta, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä ja viimeistään kahden kuukauden kuluessa laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava ne tilintarkastajalle tarkastettaviksi. Tällöin on noudatettava, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuslaissa tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, tältä tilikaudelta on annettava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

Jos hallitus ja toimitusjohtaja eivät ole tehneet 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, Finanssivalvonnan tulee kehottaa hallitusta ja toimitusjohtajaa viivytyksettä laatimaan tilinpäätös ja toimintakertomus ja antamaan ne tilintarkastajien tarkastettaviksi. Jollei kehotusta noudateta, Finanssivalvonnalla on oikeus laadittua tilinpäätös ja toimintakertomus ja antaa ne tilintarkastajien tarkastettaviksi.

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 9 ja 10 luvussa säädettyjä vastuovelkaa koskevia vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:ssä säädettyjä vastuvelan määrää ja vastuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 4 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentissa säädettyä vähimmäispääomavaatimusta;

3) vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 2 §:ssä säädettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta tai työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on alle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 1 momentissa säädetyn vakavaraisuusrajan ja Finanssivalvonnalla on

aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän taikka jos se katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa säädettyin edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinos-toarvoa vakuutuksenottajille. Mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta, sovelletaan kieltopäätökseen 13 §:n 2 momentissa olevin poikkeuksin.

Finanssivalvonta voi pyytää niiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisia, joissa yhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa 3 luvun 1 ja 6 §:n perusteella, ryhtymään kotivaltiossaan tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Vakuutusyhtiön omaisuuden määrittäminen luovutus- ja panttauskieltoon saa kestää enintään kolme kuukautta. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä päättää kiellon jatkamisesta enintään kolmella kuukaudella.

13 §

Luovutus- ja panttauskiellon vaikutukset vakuutusyhtiön toimintaan

Omaisuuden luovutus- ja panttauskielto ei vaikuta vakuutusyhtiön hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston asemaan ja tehtäviin. Vakuutusyhtiöllä säilyy omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon aikana valta määrätä toiminnastaan ja omaisuudestaan, jollei 2 momentista muuta johdu.

Vakuutusyhtiö saa luovuttaa tai pantata kiellon alaista omaisuuttaan vain, jos asiamies siihen suostuu. Kielto ei estä omaisuuden tavanomaista käyttöä. Suostumus ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kyseessä on yhtiön tavanomaiseen liiketoiminnan harjoittamiseen kuuluva toimi, joka ei ole ehdoiltaan, merkitykseltään tai riskiltään epätavallinen. Liiketoimeen, jonka arvo on suurempi kuin 1 000 000 euroa tai 1 prosenttia vakuutusyhtiön 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksytyin 12 luvun mukaisen oman varallisuuden ja vähimmäispääomavaatimuksen erotuksesta tai työeläkevakuutusyhtiön työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 luvun mukaisesti lasketun vakavaraisuuspääoman ja vähimmäispääomavaatimuksen erotuksesta, on aina

haettava asiamiehen suostumus. Vakuutuksen takaisinostoarvoa ei kuitenkaan saa suoritaa vakuutuksenottajille ilman asiamiehen suostumusta.

Kiellon vastainen toimi on pätemätön, paitsi jos toinen osapuoli ei tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, ettei vakuutusyhtiöllä ollut oikeutta tehdä kyseistä oikeustointia.

Asetukset ja määräykset sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavat tiedot

24 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 3 §:n 3—5 momentissa tarkoitetuista tiedoista, niitä koskevien asiakirjojen muodosta ja niiden säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle;

2) 19 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä;

3) 7 §:ssä ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä tarkoitetussa suunnitelmassa annettavista tiedoista.

25 §

Valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen

Jos Finanssivalvonta antaa 24 §:n 1 kohdan nojalla tarkempia määräyksiä yhtä vuotta lyhyemmistä valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden määräajoista, Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa päätöksellään rajoittaa raportointivelvollisuutta seuraavissa tapauksissa:

1) tietojen antaminen olisi liian suuri rasite vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyvien riskien laatuun ja laajuuteen nähden;

2) tietojen antaminen ei ole tarpeen vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa varten;

3) vapautus ei heikennä Euroopan unionin asianomaisten rahoitusjärjestelmien vakautta;

4) vakuutusyhtiö pystyy antamaan tiedot tapauskohtaisesti;

5) tiedot annetaan vähintään vuosittain.

Finanssivalvonta ei saa rajoittaa 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyhtyrühmään kuuluvan vakuutusyhtiön valvontaan liittyvää säännöllistä raportointia, jos raportointi tapahtuu useammin kuin kerran vuodessa. Finanssivalvonta saa kuitenkin yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön raportointivelvollisuutta, jos vakuutusyhtiö osoittaa, että useammin kuin vuosittain tapahtuva raportointi on epätarkoituksenmukaista ottaen huomioon vakuutusyhtyrühmän liiketoimintaan liittyvien riskien laatu ja laajuus.

Valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta koskeva rajoitus myönnetään vain vakuutusyhtiölle, joka edustaa enintään 20 prosenttia jäsenvaltion henki- ja vahinkovakuutusmarkkinoista tai sen jälleenvakuutusmarkkinoista. Osuus vahinkovakuutusmarkkinoista lasketaan bruttomääräisten vakuutusmaksutulojen perusteella ja osuus henkivakuutusmarkkinoista vakuutusteknisen vastuuvelan bruttomäärän perusteella. Finanssivalvonnan on asetettava etusijalle pienimmät vakuutusyhtiöt päättäessään, voidaanko vakuutusyhtiöihin soveltaa kyseisiä helpotuksia raportointivelvollisuudesta.

Vähimmäispääoman valvontaan liittyvästä säännöllisestä raportointivelvollisuudesta säädetään 11 luvussa.

26 §

Eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttaminen

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön eräkohtaista raportointivelvollisuutta tai vapauttaa sen siitä seuraavissa tapauksissa:

1) tietojen antaminen olisi liian suuri rasite vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyvien riskien laatuun ja laajuuteen nähden;

2) tietojen antaminen ei ole tarpeen vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa varten;

3) vapautus ei heikennä Euroopan unionin asianomaisten rahoitusjärjestelmien vakautta;

4) vakuutusyhtiö pystyy antamaan tiedot tapauskohtaisesti.

Finanssivalvonta ei saa vapauttaa 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyhtyrühmään kuuluvia vakuutusyhtiöitä eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta. Finanssivalvonta

saa kuitenkin yksittäistapauksessa vapauttaa vakuutusyhtiön eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta, jos vakuutusyhtiö osoittaa, että eräkohtainen raportointivelvollisuus on epätarkoituksenmukaista ottaen huomioon vakuutusyhtyrühmän liiketoimintaan liittyvien riskien laatu ja laajuus sekä rahoitusjärjestelmän vakaus.

Valvontaan liittyvää eräkohtaista raportointivelvollisuutta koskeva rajoitus tai vapautus myönnetään vain vakuutusyhtiölle, joka edustaa enintään 20 prosenttia jäsenvaltion henki- ja vahinkovakuutusmarkkinoista tai sen jälleenvakuutusmarkkinoista. Osuus vahinkovakuutusmarkkinoista lasketaan bruttomääräisten vakuutusmaksutulojen perusteella ja osuus henkivakuutusmarkkinoista vakuutusteknisen vastuuvelan bruttomäärän perusteella. Finanssivalvonnan on asetettava etusijalle pienimmät vakuutusyhtiöt päättäessään, voidaanko vakuutusyhtiöihin soveltaa kyseisiä helpotuksia raportointivelvollisuudesta.

27 §

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavat tiedot pääomavaatimuksen korotuksista

Finanssivalvonnan on vuosittain toimitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tiedot keskimääräisestä pääomavaatimuksen korotuksesta vakuutusyhtiötä kohden sekä edellisenä vuonna määräytyistä korotuksista, jotka on esitettävä prosenttiosuuksina vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Lisäksi Finanssivalvonnan on vuosittain toimitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle erikseen niiden vakuutusyhtiöiden ja niiden ryhmien määrä, joihin sovelletaan 25 luvun 25 §:ssä tai 26 luvun 43 §:ssä tarkoitettua valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta koskevaa rajoitusta, erikseen niiden vakuutusyhtiöiden ja niiden ryhmien määrä, joihin sovelletaan 25 luvun 26 §:ssä tai 26 luvun 43 §:ssä tarkoitettua eräkohtaista raportointivelvollisuutta koskevaa vapautusta, sekä niiden pääomavaatimusten, vakuutusmaksujen, vakuutusteknisen vastuuvelan ja varojen määrät erik-

seen prosenttiosuuksina jäsenvaltion vakuutusyhtiöiden pääomavaatimusten, vakuutusmaksujen, vakuutusteknisen vastuuvelan ja varojen kokonaismääristä.

26 luku

Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta

Määritelmät ja soveltamisala

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *emoyrityksellä* yritystä, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta toisessa yrityksessä sekä yritystä, jolla Finanssivalvonta katsoo olevan tosiasiallinen määräysvalta toisessa yrityksessä;

2) *tytäryrityksellä* yritystä, jossa emoyrityksellä on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta ja yritystä, jossa Finanssivalvonta katsoo emoyrityksellä olevan tosiasiallinen määräysvalta;

3) *omistusyhteydellä* sitä, että:

a) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille syntyy 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus;

b) kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräysvallan kautta pidetään hallussa vähintään 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai osakkeista, jäsenosuuksista, takuuosuuksista tai yhtiöosuuksista;

c) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö pitää hallussaan suoraan tai välillisesti äänivaltaa tai osakkeita, jäsenosuuksia, takuuosuuksia tai yhtiöosuuksia sellaisessa yrityksessä, jossa Finanssivalvonta katsoo tosiasiallisesti käytettävän huomattavaa vaikutusvaltaa;

4) *osakasyrityksellä* emoyritystä tai oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä tai jota johdetaan yhtenäiseltä pohjalta toisen yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen taikka näiden yritysten perustamiskirjan, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräysten nojalla taikka jonka hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen enemmis-

töön kuuluu toisen yrityksen kanssa samoja henkilöitä;

5) *osakasyrityksenä olevalla vakuutusyrityksellä* sellaista vakuutusyritystä, joka on osakasyrityksenä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä;

6) *sidosyrityksellä* tytäryritystä tai yritystä, jossa toisella yrityksellä on omistusyhteys tai jota johdetaan yhtenäiseltä pohjalta toisen yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen taikka näiden yritysten perustamiskirjan, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräysten nojalla taikka jonka hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen enemmistöön kuuluu toisen yrityksen kanssa samoja henkilöitä;

7) *vakuutusyrityksellä* vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä lukuun ottamatta, sekä vastaavaa ulkomaista vakuutusentantajaa, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa;

8) *kolmannen maan vakuutusyrityksellä* ulkomaista yritystä, joka harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutusta ja jonka kotipaikka ei ole ETA-valtiossa;

9) *ryhmittymän omistusyhteisöllä* rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän muodostavan yritysryhmän emoyritystä, joka ei ole säännelty yritys, sekä mainitun lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetun ryhmittymän johdossa olevaa yritystä;

10) *monialaomistusyhteisöllä* emoyritystä, joka ei ole vakuutusyritys, kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö eikä ryhmittymän omistusyhteisö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyritys;

11) *ryhmävalvojalla* ryhmän ryhmävalvonnasta vastaavaa viranomaista;

12) *valvontakollegiolla* ryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavien valvontaviranomaisten pysyvää, mutta joustavaa rakennetta yhteistyötä, koordinointia ja ryhmävalvontaa koskevan päätöksenteon helpottamista varten;

13) *Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o

716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1094/2010.

Määriteltäessä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä välillisenä omistuksena pidetään myös omistusta, joka saadaan laskukaavasta, jonka mukaan yritysten, jotka eivät kuulu samaan konserniin, peräkkäiset omistukset kerrotaan keskenään. Samaa konserniin kuuluvien yritysten osalta niiden omistuksia konsernin ulkopuolisessa yhtiössä pidetään suorana omistuksena.

2 §

Vakuutusyritysryhmä

Samaan vakuutusyritysryhmään (*ryhmä*) kuuluvia vakuutusyrityksiä on valvottava ryhmätasolla tämän luvun mukaisesti.

Ryhmä muodostuu:

1) vakuutusyrityksestä, sen sidos- ja osakasyrityksistä ja osakasyrityksen sidosyrityksistä; tai

2) vakuutusyrityksistä, joiden välinen yhteys perustuu yritysten sopimuksella tai muulla tavalla luotuihin kiinteisiin taloudellisiin suhteisiin edellyttäen, että jollakin kyseisistä yrityksistä on tosiasiallinen määräysvalta muiden ryhmään kuuluvien yritysten päätöksiin, ja tämä yritys katsotaan emoyritykseksi ja muut yritykset tytäryrityksiksi, ja että ryhmävalvoja vahvistaa etukäteen tällaisen ryhmän syntymisen; tässä kohdassa tarkoitettuun ryhmään voi kuulua myös muita keskinäisiä yhteisöjä.

3 §

Soveltamisala ja ylin emoyritys

Jollei 7—9 §:stä muuta johdu, ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan:

1) osakasyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen 11—49 §:n mukaisesti;

2) osakasyritykseen, joka ei ole vakuutusyritys, 11—20, 22, 27, 30, 33, 39—50 §:n mukaisesti;

3) vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on sellainen vakuutusomistusyhteisö tai ryhmit-

tymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, 11—49 §:n mukaisesti;

4) vakuutusyhtykseen, jonka emoyritys on sellainen vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, tai kolmannen maan vakuutusyhtytys, 51—54 §:n mukaisesti;

5) vakuutusyhtykseen, jonka emoyritys on monialaomistusyhteisö, 50 §:n mukaisesti.

Ylimmällä emoyrityksellä tarkoitetaan:

1) ryhmärakenteen ylimmällä tasolla osakasyhtytksenä olevaa vakuutusyhtytystä, vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä;

2) edellä 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa emoyritykseksi katsottavaa vakuutusyhtytystä, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa.

Jos 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu osakasyhtytksenä oleva vakuutusyhtytys tai 3 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö on itse sellaisen ETA-valtiossa kotipaikkaa pitävän vakuutusyhtytksen, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tytäryhtytys, 11—49 §:ää sovelletaan ainoastaan ylimmän emoyrityksen tasolla.

Ryhmässä tulee olla vain yksi ylin emoyritys. Jos ryhmässä on useita emoyrityksiä taikka jos vakuutusyhtytysten keskinäisistä omistus-, sopimus- tai tosiasiallisista määräysvaltasuhteista muodostuu useita ryhmiä, ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan ainoastaan vakuutusyhtytksessä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa käyttävän ylimmän emoyrityksen tasolla. Määräysvalta voi olla ylimmällä emoyrityksellä yhdessä yhden tai useamman tytäryhtytksensä kanssa taikka ylimmän emoyrityksen tytäryhtytksellä yksin tai yhdessä muiden tytäryhtytysten kanssa.

4 §

Ylin emoyritys Suomessa

Jos 3 §:ssä tarkoitettulla ylimmällä emoyrityksellä ei ole kotipaikkaa Suomessa, Finanssivalvonta voi päättää, että 11—49 §:ää sovelletaan ryhmään kuuluvan, kotipaikkaa Suomessa pitävän ja kansallisesti ylimmän emoyrityksen tasolla.

Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava 3 §:ssä tarkoitettua ylintä emoyritystä ja sen ryhmävalvojaa. Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös ryhmävalvojalle ja ylimmälle emoyritykselle.

Finanssivalvonta ei voi tehdä päätöstä tai pitää sitä voimassa, jos 3 §:ssä tarkoitettu ylin emoyritys on saanut 35 §:n mukaisesti suostumuksen siihen, että sen tytäryhtytkseseen sovelletaan 36 ja 37 §:ssä säädettyä vakava-raisuuspääomavaatimusta sekä sen ja vähimmäispääomavaatimusten täyttämättä jättämistä koskevia säännöksiä.

Ryhmävalvoja

5 §

Ryhmävalvoja

Finanssivalvonta toimii Suomessa ryhmävalvojana, jos se on myöntänyt toimiluvan kaikille ryhmään kuuluville vakuutusyhtytksille, sekä 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

6 §

Ryhmävalvojan määräytyminen

Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana, jos se on myöntänyt toimiluvan osakasyhtytksenä olevalle vakuutusyhtytkselle.

Jos ryhmän ylin emoyritys ei ole vakuutusyhtytys, Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana:

1) jos se on myöntänyt toimiluvan vakuutusyhtytkselle, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö;

2) jos kyse on vakuutusomistusyhteisöstä tai ryhmittymän omistusyhteisöstä, jolla on kotipaikka Suomessa ja ryhmässä on useita vakuutusyhtytksiä, joista vähintään yhdelle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan;

3) jos ryhmän johdossa on vähintään kaksi vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän

omistusyhteisöä, joiden kotipaikat ovat eri ETA-valtioissa, ja kussakin näistä valtioista toimii vakuutusyrittäjä ja Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan sille ryhmään kuuluvalla vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin;

4) jos ryhmän ylin emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jolla on kotipaikka sellaisessa ETA-valtiossa, jossa ei toimi ryhmään kuuluvia vakuutusyrittäjiä, ja Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan sille ryhmään kuuluvalla vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin;

5) muussa kuin 1—4 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa, jos Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin.

Asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä Finanssivalvonta voi muiden ryhmän valvontaviranomaisten kanssa päättää erityisistä syistä poiketa 1 ja 2 momentissa säädettyistä ryhmävalvojan määräytymisen perusteista. Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kolmen kuukauden kuluessa tällaisen pyynnön esittämisestä. Ennen päätöksen tekemistä ryhmää on kuultava.

Jos Finanssivalvonta tai jokin 3 momentissa tarkoitetuista muista asianomaisista valvontaviranomaisista on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja mainitussa momentissa säädetyn kolmen kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja yhteistä päätöstä tehtäessä toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös ryhmälle sekä valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sitovaksi.

Siihen asti kunnes 3 momentissa tarkoitettu yhteinen päätös saadaan tehtyä, Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana, jos tehtävä kuuluu sille 1 tai 2 momentin mukaisesti.

7 §

Ryhmävalvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonta voi tehdä sopimuksen ryhmävalvonnasta useita ETA-valtioita kattavan alaryhmän tasolla. Finanssivalvonta voi tehdä tällaisen sopimuksen yhden tai useamman muun sellaisen ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa, joka valvoo sellaista toista sidosyrittäjästä, joka on kansallisen tason ylin emoyritys ja jolla on kotipaikka kyseisessä ETA-valtiossa. Sopimus voidaan tehdä, jos se on ryhmävalvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta perusteltua. Tällöin valvontaviranomaisten on perusteltava sopimuksensa sekä ryhmävalvojalle että ylimmälle emoyrittäjälle.

Jos Finanssivalvonta vastaa sopimuksen mukaan ryhmävalvonnasta, alaryhmän tasolla sovelletaan 10 §:ää.

Finanssivalvonta ei saa harjoittaa 4 §:n mukaista ryhmävalvontaa Suomessa, jos 1 momentissa tarkoitettua sopimuksen perusteella toisen ETA-valtion valvontaviranomainen vastaa ryhmävalvonnasta. Tällöin ryhmävalvontaan sovelletaan ryhmävalvojan valtion lakia. Sopimuksesta on laadittava kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien asianomaisten valvontaviranomaisten allekirjoitettava ja josta on ilmoitettava alaryhmän ylimmälle emoyrittäjälle.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettua sopimuksesta valvontakollegiolle 46 §:n mukaisesti.

Poikkeaminen ryhmävalvontaa koskevien säännösten soveltamisesta

8 §

Ryhmävalvonnan soveltamatta jättäminen

Finanssivalvonta voi ryhmään kuuluvan yrityksen hakemuksesta päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta siihen, jos:

1) yritys sijaitsee kolmannessa maassa, jossa on oikeudellisia esteitä tarpeellisten tietojen toimittamiselle;

2) yrityksellä on vain vähäinen merkitys ryhmävalvonnan tavoitteiden kannalta; tai

3) yrityksen sisällyttäminen ryhmävalvonnan piiriin ei ole ryhmävalvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

Ryhmävalvonnan ulkopuolelle voidaan jättää yksi tai useampia yrityksiä, jos sen tai niiden yhteinen merkitys on valvonnan kannalta vähäinen.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että vakuutusyrittäjä ei tarvitse sisällyttää ryhmävalvontaan 1 momentin 2 tai 3 kohdan perusteella, sen on kuultava muita asianomaisia valvontaviranomaisia ennen päätöksen tekemistä.

9 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta ja luottolaitostoiminnasta annettujen lakien soveltaminen

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi tarvittaessa toisen ETA-valtion toimivaltaista valvontaviranomaista kuultuaan päättää soveltaa ryhmittymän omistusyhteisöön ainoastaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain asiaa koskevaa säännöstä.

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi yhteisestä sopimuksesta toisen ETA-valtion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa päättää soveltaa ainoastaan joko tätä lakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia riippuen siitä, kumman sektorin merkitys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisella tavalla laskettuna ryhmässä suurempi.

Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös ryhmittymän omistusyhteisölle sekä ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemästään päätöksestä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja Euroopan val-

vontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010 tarkoitettulle Euroopan pankkiviranomaiselle.

10 §

Suomalaisen ylimmän emoyrityksen ryhmävalvonta

Finanssivalvonta voi rajoittaa ryhmävalvontaa koskevien vaatimusten soveltamisen 4 §:ssä tarkoitettun kansallisesti ylimmän emoyrityksen taloudelliseen asemaan tai osaan siitä, jos se on ryhmävalvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta perusteltua toisen ETA-valtion ryhmävalvojan ryhmävalvontaa koskevien päätösten tai toimenpiteiden johdosta.

Jos Finanssivalvonta päättää soveltaa suomalaisen ylimpään emoyritykseen ryhmän vakavaraisuutta koskevia säännöksiä:

1) sen on tunnustettava sitovaksi se menetelmän valinta, jonka 3 §:ssä tarkoitettun ylimmän emoyrityksen ryhmävalvoja on tehnyt 15 §:ssä säädettyä päätöstä vastaavasti ryhmän vakavaraisuuden laskemiseksi, ja sovellettava sitä;

2) sen on tunnustettava 28 §:ssä tai 32 §:ssä säädettyä vastaavasti hyväksytty sisäinen malli;

3) suomalainen ylin emoyritys ei saa hakea 35 §:n mukaisesti suostumusta, jolla sallittaisiin 36 ja 37 §:ssä säädettyjen vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä sen ja vähimmäispääomavaatimusten täyttämättä jäämistä koskevien menettelyjen käyttäminen johonkin sen tytäryritykseen.

Jos 3 §:ssä tarkoitettu ylin emoyritys on saanut 28 §:ssä tai 32 §:ssä säädettyä vastaavasti luvan laskea ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen sisäisen mallin perusteella ja Finanssivalvonta katsoo, että suomalaisen ylimmän emoyrityksen riskiprofiili poikkeaa merkittävästi 3 §:ssä tarkoitettun emoyrityksen sisäisen mallin oletuksista ja jos suomalainen ylin emoyritys ei ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi päättää määrätä 25 luvun 4 §:n

mukaisen pääomavaatimuksen korotuksen kansallisen alaryhmän vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Jos pääomavaatimuksen korottaminen ei poikkeuksellisissa tilanteissa ole perusteltua, Finanssivalvonta voi vaatia suomalaista ylintä emoyritystä laskemaan ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavan perusteella.

Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös ryhmävalvojalle ja ylimmälle emoyritykselle.

Ryhmän vakavaraisuus

11 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen ja laskeminen

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen tai ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten on varmistettava, että ryhmän oma varallisuus on jatkuvasti laadultaan ja määrältään riittävä täyttämään 14—33 §:n mukaisesti lasketun ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

Jos ryhmän ylimpänä emoyrityksenä on vakuutusomistusyhteisö tai sellainen ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, ryhmän vakavaraisuus on laskettava vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tasolla 14—33 §:n mukaisesti. Vakuutusomistusyhteisöön ja ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan tällöin 11 luvun säännöksiä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta sekä 12 luvun säännöksiä omasta varallisuudesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen tai ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viipymättä, jos ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta ei enää täytetä tai että se saattaa jäädä täyttämättä seuraavan kolmen kuukauden aikana. Menettelyssä noudatetaan tällöin 25 luvun 5 §:ää. Tarvittaessa Finanssivalvonnan on kuultava valvottavan ryhmävalvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista ennen tervehdyttämissuunnitelman laatimista koskevan määräjän pidennystä.

Saatuun 3 momentin mukaisen ilmoituksen Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoit-

tettava asiasta muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille, joiden on analysoitava ryhmän tilanne.

12 §

Vakavaraisuuden laskentatiheys

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on tehtävä 11 §:ssä tarkoitetut laskelmat vähintään kerran vuodessa.

Ryhmän ylimmän emoyrityksen tai ryhmään kuuluvan yrityksen, jonka Finanssivalvonta on nimennyt kuultuaan ryhmää ja asianomaisia valvontaviranomaisia, on ilmoitettava laskentaan tarvittavat tiedot ja laskennan tulokset Finanssivalvonnalle.

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on jatkuvasti tarkkailtava ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta. Jos ryhmän riskit poikkeavat merkittävästi ryhmän viimeisimmän ryhmävalvojalle ilmoitetun vakavaraisuuspääomavaatimuksen oletuksista, ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus on viipymättä laskettava uudelleen ja ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

13 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä olettaa, että ryhmän riskit ovat merkittävästi muuttuneet viimeisimmästä vakavaraisuuspääomavaatimuksen ilmoittamisesta, Finanssivalvonta voi vaatia ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen uudelleen laskemista.

Laskentamenetelmien valinta ja yleiset periaatteet

14 §

Tekniset periaatteet ja oletusmenetelmä

Edellä 11 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuslaskelma on laadittava tässä luvussa tarkoitettuja teknisiä periaatteita noudattaen. Ellei 15 §:stä muuta johdu, vakavaraisuus on las-

kettava 26—29 §:ssä säädetyllä konsernitilinpäätökseen perustuvalla menetelmällä.

Lisäksi konsernitilinpäätökseen perustuvas- ta menetelmästä säädetään komission asetuk- sen II osaston I luvun 2 jaksossa.

15 §

Finanssivalvonnan päätös menetelmästä

Jollei ryhmän vakavaraisuuden laskemi- seen ole asianmukaista soveltaa konsernitil- linpäätökseen perustuvaa menetelmää, Fi- nanssivalvonta voi päättää kuultuaan ryhmää ja asianomaisia valvontaviranomaisia, että ryhmään sovelletaan 31—33 §:ssä säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää tai mainittujen menetelmien yhdistelmää.

Lisäksi menetelmän valinnasta säädetään komission asetuksen II osaston I luvun 1 jak- sossa.

16 §

Suhteellisen osuuden huomioon ottaminen

Ryhmän vakavaraisuuden laskennassa on otettava huomioon osakasyrityksen suhteelli- nen osuus sen sidosyrityksessä. Suhteellisella osuudella tarkoitetaan:

1) konsernitilinpäätökseen perustuvassa menetelmässä konsernitilinpäätöksen laadin- nassa käytettävää prosenttimäärää;

2) vähennys- ja yhteenlaskumenetelmässä osakasyrityksen suoraan tai välillisesti omis- taman pääoman osuutta sidosyrityksessä.

Jos sidosyrityksenä on tytäryritys, jolla ei ole riittävästi hyväksyttävää omaa varalli- suutta vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi, ryhmän vakavaraisuuden las- kennassa on otettava huomioon tytäryrityk- sen hyväksyttävän oman varallisuuden ja va- kavaruuspääomavaatimuksen erotus ko- konaisuudessaan sen estämättä, mitä I mo- mentissa säädetään. Finanssivalvonnan suos- tumuksella tytäryrityksen vakavaraisuusvaje voidaan kuitenkin ottaa huomioon suhteelli- sesti, jos pääomasta osuuden omistavan

emoyrityksen vastuu on rajattu kyseiseen pääomaosuuteen.

17 §

Finanssivalvonnan määrittämä suhteellinen osuus

Finanssivalvonta ryhmävalvojana määrittää ryhmää ja asianomaisia valvontaviranomaisia kuultuaan suhteellisen osuuden, joka otetaan huomioon vakavaraisuuden laskennassa, jos:

1) joidenkin ryhmän yritysten välillä ei ole pääomasidoksia;

2) Finanssivalvonta on päättänyt, että suo- raan tai välillistä osuutta yrityksen äänivallasta tai pääomasta on pidettävä omistusyhteytenä yrityksessä käytettävän huomattavan vaiku- tusvallan vuoksi; taikka

3) Finanssivalvonta on päättänyt yrityksen olevan toisen yrityksen emoyritys sen vuoksi, että yrityksellä on tosiasiallinen määräysvalta toisessa yrityksessä.

18 §

Hyväksyttävän oman varallisuuden kaksin- kertaisen käytön estäminen

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttä- miseen hyväksyttävää omaa varallisuutta ei saa käyttää ryhmän vakavaraisuuden lasken- nassa kahteen kertaan eri vakuutusyritysten välillä.

Laskelmaan ei saa ottaa mukaan:

1) merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa, joka mahdollisesti rasittaa osakasyritystä;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityk- sen merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa, joka mahdollisesti rasittaa sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä;

3) sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityk- sen merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa, joka mahdollisesti rasittaa saman osakasyri- tyksenä olevan vakuutusyrityksen toista si- dosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä.

Jollei 26—31 §:ssä toisin säädetä, laskel- maan ei saa ottaa mukaan:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varoja, jotka ovat sen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varoja, jotka ovat osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta; ja

3) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varoja, jotka ovat osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen muun sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta.

Jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu, laskelmaan voidaan ottaa mukaan seuraavat erät, jos ne voidaan hyväksyä sidosyrityksen hyväksyttävään omaan varallisuuteen:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön 12 luvun 4 §:ssä tarkoitettu ylijäämävarallisuus tai sitä vastaava muun ETA-valtion laissa tarkoitettu ylijäämävarallisuus;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkitty, maksamatta oleva pääoma.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että muuta kuin 4 momentissa tarkoitettua sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa varallisuuden erää ei tosiasiassa voida käyttää sen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävänä omana varallisuutena, erä voidaan ottaa mukaan laskelmaan vain sidosyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävään määrään saakka.

Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitettua hyväksyttävän oman varallisuuden kokonaismäärä ei saa ylittää sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävän oman varallisuuden erä, jolle on haettava ennalta 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu Finanssivalvonnan tai vastaava muun ETA-valtion valvontaviranomaisen suostumus, voidaan ottaa mukaan laskelmaan vain, jos sidosyrityksen valvonnasta vastaava

valvontaviranomainen on hyväksynyt erän asianmukaisesti.

19 §

Ryhmän sisäisen pääomituksen huomiotta jättäminen

Ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa ei saa ottaa huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää oman varallisuuden erää, joka on peräisin keskinäisestä rahoituksesta osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ja sen:

- 1) sidosyrityksen;
- 2) osakasyrityksen; tai
- 3) osakasyrityksen toisen sidosyrityksen välillä.

Ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa ei saa ottaa huomioon osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää oman varallisuuden erää, jos se on peräisin keskinäisestä rahoituksesta osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen toisen sidosyrityksen kanssa.

Rahoitusta on pidettävä keskinäisenä ainakin, jos vakuutusyritys tai sen sidosyritys omistaa osakkeita, takuusuuksia tai maksetun pohjarahaston osuuksia sellaisessa yrityksessä tai antaa lainaa sellaiselle yritykselle, joka suoraan tai välillisesti omistaa kyseisen vakuutusyrityksen hyväksyttävään omaan varallisuuteen luettavia eriä.

Lisäksi ryhmän sisäisen pääomituksen huomiotta jättämisestä säädetään komission asetuksen III osaston I luvun 2 jaksossa.

20 §

Varojen ja velkojen arvostaminen

Ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa varat ja velat on arvostettava 10 luvun 1 §:n mukaisesti.

Lisäksi ryhmän varojen, velkojen ja vastuvelan arvostamisesta, laskentamenetelmien valinnasta ja niiden soveltamisesta säädetään komission asetuksen III osaston I luvun 2 jaksossa.

Laskentamenetelmien soveltaminen

21 §

Sidosyrityksenä olevat vakuutusyritykset

Ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan on otettava mukaan kaikki osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevat vakuutusyritykset.

Jos sidosyrityksenä olevalla vakuutusyrityksellä on kotipaikka toisessa ETA-valtiossa, laskelmassa otetaan huomioon sidosyrityksen osalta kyseisessä ETA-valtiossa säädetty vakavaraisuuspääomavaatimus ja sen täyttämiseen hyväksyttävissä oleva oma varallisuus.

22 §

Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jolla on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön kautta omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tilanne on otettava huomioon laskelmassa.

Vakuutusomistusyhteisöön tai ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan tällöin 11 luvun säännöksiä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja 12 luvun säännöksiä hyväksyttävästä omasta varallisuudesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla vakuutusomistusyhteisöllä tai ryhmittymän omistusyhteisöllä on etuoikeudeltaan huonompaa lainaa tai muuta hyväksyttävää omaa varallisuutta, johon sovelletaan 12 luvun 11 §:n mukaista rajoitusta, siitä on vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa varallisuutta se osuus, joka saadaan laskemalla 12 luvun 11 §:n mukaisia rajoituksia noudattaen ryhmätasolla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön hyväksyttävää omaa varallisuutta, jolle on haettava ennalta 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu Finanssivalvonnan tai vastaava muun ETA-valtion valvontaviranomaisen suostu-

mus, voidaan ottaa mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan ainoastaan, jos ryhmävalvoja on sen hyväksynyt.

23 §

Sidosyrityksinä olevat kolmannen maan vakuutusyritykset

Jos osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen osalta lasketaan ryhmän vakavaraisuutta 31 §:ssä tarkoitettulla vähennys- tai yhteenlaskumenetelmällä, sidosyrityksenä olevaa kolmannen maan vakuutusyritystä käsitellään tämän laskelman tekemiseksi vastaavasti kuin sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä. Jos kolmannen maan vakuutusyrityksen kotivaltio edellyttää vakuutusyritykseltä toimilupaa ja vähintään 10—12 luvussa säädettyjä vaatimuksia vastaavaa vakavaraisuusjärjestelmää, laskelmassa voidaan ottaa vakuutusyrityksen osalta huomioon sen kotivaltiossa säädetty vakavaraisuuspääomavaatimus sekä sen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus.

Jos Euroopan komissio ei ole antanut kolmannen maan vakavaraisuusjärjestelmän vastaavuutta koskevaa päätöstä, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tarkastettava 1 momenttia sovellettaessa kolmannen maan vakavaraisuusjärjestelmän vastaavuus. Tarkastus on tehtävä osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen pyynnöstä, tai Finanssivalvonta voi tehdä sen omasta aloitteestaan. Ennen vastaavuutta koskevan päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava asiassa muita asianomaisia valvontaviranomaisia. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen voi avustaa Finanssivalvontaa tarkastuksessa ja kuulemisessa.

Jos Euroopan komissio on antanut vastaavuutta koskevan delegoidun asetuksen, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tehtävä päätös komission delegoidussa asetuksessa hyväksytyjen perusteiden mukaisesti. Lisäksi jos komissio on antanut päätöksen, jonka mukaan kolmannen maan valvontajärjestely on tilapäisesti vastaava, kyseinen kolmas maa katsotaan vastaavaksi 1 momenttia sovellettaessa.

Finanssivalvonta ryhmävalvojana ei saa tehdä kolmatta maata koskevaa päätöstä, joka

on ristiriidassa kyseistä kolmatta maata koskevan aiemmin tehdyn päätöksen kanssa, ellei se ole tarpeen 10—12 luvussa säädetyn vakavaraisuusjärjestelyn ja kolmannen maan valvontajärjestelyn merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi.

24 §

Sidosyrityksinä olevat luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja rahoituslaitokset

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai rahoituslaitoksen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen osalta osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys voi käyttää finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/EY ja 2000/12/EY muuttamisesta annetun direktiivin 2002/87/EY liitteessä I vahvistettuja menetelmiä 1 ja 2. Menetelmää 1 voidaan käyttää kuitenkin vain, jos Finanssivalvonta on varmistunut konserniyhtiöiden yhtenäisen johtamisen ja sisäisen valvonnan riittävästä tasosta. Valittua menetelmää on käytettävä johdonmukaisesti.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi ryhmävalvojana päättää osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, että osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä koskevasta ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävästä omasta varallisuudesta vähennetään osakkuudet 1 momentissa tarkoitetuissa yrityksissä.

25 §

Tarvittavien tietojen puuttuminen

Jos Finanssivalvonnalla ei ole käytettävissään vakuutusyritystä koskevaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan tarvittavia tietoja sidosyrityksestä, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa, sidosyrityksen kirjanpitoarvo osakasyrityksenä ole-

vassa vakuutusyrityksessä on vähennettävä ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävästä omasta varallisuudesta.

Sidosyrityksen toteutumattomia voittoja ei saada lukea hyväksyttävään omaan varallisuuteen.

Laskentamenetelmät

26 §

Konsernitilinpäätökseen perustuva menetelmä

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ryhmän vakavaraisuus on laskettava konsernitilinpäätöstiedoista vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen erotuksena.

Konsernitilinpäätöstietoihin perustuvaan hyväksyttävän oman varallisuuden laskemiseen sovelletaan 11 ja 12 lukua.

27 §

Konsernitilinpäätökseen perustuva vakavaraisuuspääomavaatimus

Konsernitilinpäätökseen perustuva ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus (*ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus*) on laskettava 11 luvun mukaisella standardikaavalla tai hyväksytyllä ryhmän sisäisellä mallilla.

Ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus on vähintään osakasyrityksenä olevien vakuutusyritysten 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen vähimmäispääomavaatimusten ja sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vähimmäispääomavaatimusten suhteellisten osuuksien summa.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun ryhmän konsolidoidun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen on täyttyvä 12 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettulla hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudella. Päätettäessä siitä, onko oman perusvarallisuuden erä hyväksyttävä ryhmän konsolidoidun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen täyt-

tämiseksi, sovelletaan 16—25 §:ää ja 25 luvun 6 §:ää.

28 §

Valvontaviranomaisten päätös ryhmän sisäisestä mallista

Jos vakuutusyrittäjä ja sen sidosyritykset tai vakuutusomistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön sidosyritykset yhdessä hakavat suostumusta laskea ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus ja ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimus sisäisellä mallilla, hakemus on toimitettava ryhmävalvojalle.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana viipymättä ilmoitettava asiasta muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille ja toimitettava niille täydellinen hakemus.

Finanssivalvonnan on yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa päätettävä suostumuksen antamisesta ja siihen liittyvistä mahdollisista ehdoista. Finanssivalvonnan on toimitettava ratkaisuehdotuksensa muille asianomaisille valvontaviranomaisille viiden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Jos yhteistä päätöstä ei kuitenkaan tehdä kuuden kuukauden määräajassa eikä mikään asianomaisista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua taikka jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen asettaman lautakunnan päätösehdotus hylätään, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tehtävä päätös asiassa. Finanssivalvonnan on otettava päätöksessä huomioon muiden asianomaisten valvontaviranomaisten näkemykset.

Jos Finanssivalvonta tai jokin 2 momentissa tarkoitetuista muista asianomaisista valvontaviranomaisista on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja 4 momentissa säädetyn kuuden kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mu-

kaisesti, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimiessaan odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös hakijalle sekä muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

29 §

Vakuutusyhtiön pääomavaatimuksen korottaminen ryhmän sisäistä mallia sovellettaessa

Jos Finanssivalvonta katsoo, että sen valvonnassa olevan vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi ryhmälle hyväksytyn sisäisen mallin oletuksista ja vakuutusyhtiö ei ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi 25 luvun 4 §:n mukaisesti korottaa vakuutusyhtiön sisäisellä mallilla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Jos vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottaminen ei ole poikkeuksellisissa tilanteissa perusteltua, Finanssivalvonta voi vaatia 1 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen 11 luvun 1—18 §:n mukaisella standardikaavalla. Finanssivalvonta voi 25 luvun 4 §:n 2 momentin mukaisissa tilanteissa korottaa kyseisen vakuutusyrityksen standardikaavalla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös vakuutusyritykselle sekä valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

30 §

Ryhmän pääomavaatimuksen korottaminen konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää sovellettaessa

Selvittäessään riskiprofiilin asianmukaisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksessa

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana kiinnitettävä erityistä huomiota 25 luvun 4 §:n 2 momentin mukaisten olojen ilmenemiseen ryhmätasolla etenkin, jos:

1) ryhmään kohdistuvat erityisriskit ovat vaikeasti mitattavissa eikä niitä oteta laskennassa riittävästi huomioon; tai

2) asianomaiset valvontaviranomaiset ovat 29 §:n ja 25 luvun 4 §:n mukaisesti korottaneet sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Jos ryhmän riskiprofiilia ei oteta asianmukaisesti huomioon, Finanssivalvonta voi korottaa ryhmän konsolidoitua vakavaraisuuspääomavaatimusta 25 luvun 4 §:ää noudattaen.

31 §

Vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ryhmän vakavaraisuus on seuraavien erien erotus:

1) 2 momentissa tarkoitettu ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus;

2) sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten arvot osakasyrityksinä olevissa vakuutusyrityksissä sekä 3 momentissa tarkoitettu ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus.

Ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus on seuraavien erien summa:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen suhteellinen osuus sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävästä omasta varallisuudesta.

Ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus on seuraavien erien summa:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimus;

2) sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten suhteelliset osuudet.

Jos omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen on kokonaan tai osaksi välillinen, sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen arvoon osakasyrityksenä olevassa vakuutusyrityksessä on sisällytettävä välillisen omistuksen arvo ottaen huomioon asi-aankuuluvat peräkkäiset omistusyhteydet. Lisäksi 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin eriin on sisällytettävä sidosyrityksenä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimukseen hyväksyttävissä olevan varallisuuden vastaavat suhteelliset osuudet, sekä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin eriin sidosyrityksenä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten suhteelliset osuudet.

32 §

Vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä ja sisäinen malli

Jos osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys ja sen sidosyritykset tai vakuutusomistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön sidosyritykset yhdessä hakevat lupaa laskea ryhmän vakuutusyritysten 31 §:ssä tarkoitettu ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus sisäisellä mallilla, laskentaan ja menettelyyn sovelletaan 28 ja 29 §:ää.

33 §

Ryhmän pääomavaatimuksen korottaminen vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää sovellettaessa

Selvittäessään riskiprofiilin asianmukaisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksessa Finanssivalvonnan on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin ryhmään kohdistuviin erityisriskeihin, jotka ovat vaikeasti mitattavissa ja joita ei oteta laskennassa riittävästi huomioon.

Jos ryhmän riskiprofiili poikkeaa merkittävästi ryhmän yhteenlasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista, Finanssivalvonta voi korottaa ryhmän yhteenlaskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta. Tällöin sovelletaan 25 luvun 4 §:ää.

Keskitetty riskienhallinta ja vakavaraisuuden valvontaa koskeva menettely

34 §

Menettelyn soveltaminen tytäryritykseen

Toisen vakuutusyrityksen tytäryrityksenä olevaan vakuutusyritykseen on sovellettava 36 ja 37 §:ää, jos:

1) ryhmävalvoja ei ole tehnyt 8 §:n mukaista päätöstä jättää tytäryritystä ryhmävalvonnan ulkopuolelle;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen riskienhallinta ja sisäinen valvonta käsittelevät myös tytäryrityksen ja osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys vakuuttaa ryhmävalvojan siitä, että tytäryritystä johdetaan terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti;

3) osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys on vastaanottanut 40 §:n 3 momentissa tarkoitetun suostumuksen ja 44 §:n 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen; ja

4) osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys on saanut tytäryritykselle toimiluvan myöntäneeltä valvontaviranomaiselta 35 §:ssä tarkoitetun suostumuksen.

Jos vakuutusyritys on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tytäryritys, hakemusmenettelyyn, vakavaraisuuslaskentaan ja menettelyyn poikkeustilanteissa sovelletaan 35—38 §:ää.

35 §

Päätös menettelyn soveltamisesta

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen on ennalta haettava tytäryritykselle toimiluvan antaneelta valvontaviranomaiselta suostumusta käyttää 36 ja 37 §:ssä säädettyä menettelyä.

Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä ilmoitettava asiasta valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille sekä toimitettava niille täydellinen hakemus.

Finanssivalvonnan on yhdessä muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa päätettävä suostumuksen antamisesta ja siihen liittyvistä mahdollisista ehdoista. Finanssivalvonnan on toimitettava

ratkaisuehdotuksensa valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaikki valvontakollegioon kuuluvat valvontaviranomaiset ovat vastaanottaneet hakemuksen.

Jos yhteistä päätöstä ei kuitenkaan tehdä kolmen kuukauden määrärajassa eikä mikään asianomaisista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua taikka jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen asettaman lautakunnan päätösehdotus hylätään, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tehtävä päätös asiassa. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan on otettava huomioon muiden asianomaisten valvontaviranomaisten sekä muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten esittämät näkemykset.

Jos Finanssivalvonta tai jokin 2 momentissa tarkoitetuista muista asianomaisista valvontaviranomaisista on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja 4 momentissa säädetyn kolmen kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös hakijalle sekä muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

36 §

Tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen

Vakuutusyrityksen tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan seuraavasti:

1) jos ryhmä käyttää 28 §:n mukaisesti hyväksyttyä sisäistä mallia ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan ja Finanssivalvonta tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena katsoo, että tytäryrityksen riskiprofiili poikkeaa merkittävästi sisäisestä mallista, eikä tytäryritys ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi ehdottaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottamista 25 luvun 4 §:n mukaisesti, tai jos tämä ei olisi poikkeuksellisissa tilanteissa perusteltua, vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaa standardikaavan perusteella;

2) jos ryhmä käyttää standardikaavaa ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseksi ja Finanssivalvonta tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena katsoo, että tytäryrityksen riskiprofiili poikkeaa merkittävästi standardikaavan perusoleuksesta, eikä tytäryritys ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi poikkeuksellisissa tilanteissa ehdottaa standardikaavan parametrien korvaamista osittain yrityskohtaisilla erityisparametreilla käsittäen 11 luvun 8 §:ssä tarkoitettua henkivakuutus-, vahinkovakuutus- ja sairausvakuutusriskimoduulit; tämän sijasta Finanssivalvonta voi ehdottaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottamista 25 luvun 4 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonnan on neuvoteltava ehdotuksestaan valvontakollegiossa sekä ilmoitettava ehdotuksensa perusteet tytäryritykselle. Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa.

Jos asianomainen tytäryritykselle toimiluvan antanut valvontaviranomainen ja Finanssivalvonta ryhmävalvojana ovat asiasta eri mieltä, Finanssivalvonnan on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja viimeistään kuukauden kuluessa asianomaisen valvontaviranomaisen ehdotuksesta saatettava asia Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti. Valvontaviranomaisten on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena viranomaisena toimitettava perusteltu päätös tytäryritykselle ja valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä tytäryhtiölle toimiluvan antaneen muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

37 §

Tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Jos tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimusta ei ole täytetty, Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä toimitettava valvontakollegiolle tytäryrityksen esittämä 25 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tervehdyttämissuunnitelma.

Jos Finanssivalvonta toteaa tytäryrityksen taloudellisen aseman heikentyneen, sen on viipymättä ilmoitettava tytäryrityksen ehdottamista toimenpiteistä valvontakollegiolle. Toimenpiteistä on ennen päätöksen tekemistä, kriisitilanteita lukuun ottamatta, keskusteltava valvontakollegiossa.

Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen toteamisesta tai kuukauden kuluessa 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta.

Jos yhteistä päätöstä ei kuitenkaan tehdä määräajassa eikä mikään valvontakollegioon kuuluvista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua, Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena tehtävä päätös asiassa. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan on otettava huomioon muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten esittämät näkemykset.

Jos asianomainen tytäryritykselle toimiluvan antanut valvontaviranomainen ja Finanssivalvonta ryhmävalvojana ovat eri mieltä tervehdyttämissuunnitelman tai taloudellisen aseman heikkenemisen johdosta ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymisestä, Finanssivalvonnan on kriisitilanteita lukuun ottamatta ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja viimeistään 3 momentissa tarkoitettujen määräaikojen kuluessa saatettava asia Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti. Valvontaviranomaisen on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Perusteltu päätös on toimitettava tytäryritykselle ja valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä tytäryhtiölle toimiluvan antaneen muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

Jos tytäryrityksen vähimmäispääomavaatimusta ei ole täytetty, Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä toimitettava valvontakollegiolle tytäryrityksen esittämä 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettu lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Valvontakollegiolle on ilmoitettava myös toimenpiteistä, joita on toteutettu vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi tytäryrityksen tasolla.

38 §

Menettelyn soveltamisen päätyminen

Osakasyrityksenä oleva vakuutusyrittäjä vastaa siitä, että 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudatetaan. Sen on viipymättä ilmoitettava ryhmävalvojalle ja tytäryrityksen valvojalle, jos ehtoja ei noudateta. Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrittäjän on esitettävä suunnitelma, jonka mukaan ehtoja aletaan noudattaa uudelleen kohtuullisessa ajassa.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tarkastettava vähintään kerran vuodessa, että 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudatetaan. Lisäksi Finanssivalvon-

nan on tehtävä tällainen tarkastus toisen asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä, jos tämä painavin syin epäilee, että ehtoja ei noudateta. Jos tarkastusta tehtäessä todetaan puutteellisuuksia, Finanssivalvonnan on vaadittava osakasyrityksenä olevaa vakuutusyrittäjää esittämään suunnitelma, jonka mukaan ehtoja aletaan noudattaa uudelleen kohtuullisessa ajassa.

Jollei 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudateta kohtuullisessa ajassa taikka jos Finanssivalvonta tekee valvontakollegiota kuultuaan 8 §:ssä tarkoitettua päätöksen tai toteaa, että 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma on riittämätön, 36 ja 37 §:ää ei voida soveltaa. Asiasta on viipymättä ilmoitettava asianomaisille valvontaviranomaisille.

Ryhmän hallintojärjestelmän valvonta

39 §

Ryhmän hallintojärjestelmä

Ryhmän ylin emoyritys vastaa siitä, että ryhmän hallintojärjestelmä vastaa 6 luvun 4, 8—12, 12 a, 14—16 ja 18—20 §:ssä säädettyjä vaatimuksia ja että riskienhallinta, sisäinen valvonta ja raportointi on järjestetty johdonmukaisesti kaikissa ryhmävalvonnan piiriin kuuluvissa yrityksissä.

Ryhmän sisäiseen valvontaan on kuuluttava ainakin ryhmän vakavaraisuuden valvonta sekä luotettavat ilmoitus- ja laskentamenettelyt.

40 §

Ryhmän riski- ja vakavaraisuusarvio

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on suoritettava 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettu riski- ja vakavaraisuusarvio ryhmän tasolla.

Jos ryhmän vakavaraisuus lasketaan 26 §:ssä tarkoitettua konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän mukaisesti, ryhmän ylimmän emoyrityksen on annettava ryhmävalvojana toimivalle Finanssivalvonnalle tiedot, joiden perusteella voidaan todentaa ryhmän sidosyrityksinä olevien vakuutusyrittäjien vakavaraisuuspääomavaatimusten sum-

man ja ryhmän konsolidoidun vakavaraisuuspääomavaatimuksen välinen ero.

Ryhmän ylin emoyritys voi ryhmävalvojana toimivan Finanssivalvonnan suostumuksella laatia riski- ja vakavaraisuusarvion samanaikaisesti ryhmän ja jonkin ryhmään kuuluvan tytäryrityksen tasolla sekä laatia yhden asiakirjan, joka käsittää kaikki arviointit.

Finanssivalvonnan on ennen 3 momentissa tarkoitettua suostumuksen antamista kuultava valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia ja otettava asianmukaisesti huomioon niiden näkemykset.

Jos ryhmä hyödyntää 3 momentissa säädettyä mahdollisuutta, sen on toimitettava kyseinen asiakirja kaikille ryhmän valvontaviranomaisille samanaikaisesti.

Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot ja tietojen julkistaminen

41 §

Riskikeskittymistä ja ryhmän sisäisistä liiketoimista ilmoittaminen

Jollei 42 §:stä muuta johdu, ryhmän ylimmän emoyrityksen taikka Finanssivalvonnan muita asianomaisia valvontaviranomaisia kuultuaan nimeämän vakuutusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa ryhmätason merkittävät riskikeskittymät ja ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten merkittävät ryhmän sisäiset liiketoimet.

Ilmoitusvelvollisuus koskee myös sellaisten luonnollisten henkilöiden kanssa suoritetuista liiketoimista, joilla on 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus ryhmään kuuluvaan yritykseen. Jos sisäisellä liiketoimella on ryhmään kuuluvien yritysten kannalta hyvin merkittävä vaikutus, ilmoitus on tehtävä heti, kun se on mahdollista.

Finanssivalvonnan on muita asianomaisia valvontaviranomaisia ja ryhmää kuultuaan yksilöitävä riskityypit ja ne liiketoimet, joista ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen on ilmoitettava kaikissa tilanteissa. Määriteltäisiin riskityyppejä tai ilmoitettavia liiketoimia tai antaessaan niistä lausuntoja Finanssivalvonnan ja muiden asianomaisten valvon-

taviranomaisten on otettava huomioon ryhmän erityinen rakenne ja riskienhallinta.

Ilmoitettavia liiketoimia määriteltessään Finanssivalvonnan on muita asianomaisia valvontaviranomaisia ja ryhmää kuultuaan määrättävä riskikeskittymille ja liiketoimille vakavaraisuuspääomavaatimuksiin tai vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuovelkaan tai molempiin perustuvat kynnyksarvot.

Riskikeskittymän valvonnassa Finanssivalvonnan on erityisesti seurattava riskin leviämisen mahdollisuutta ryhmässä, eturistiriitosten mahdollisuutta sekä riskien tasoa tai määrää.

Lisäksi ryhmää koskevasta säännöllistä valvontaa koskevasta raportoinnista sekä merkittävien riskikeskittymien ja merkittävien ryhmän sisäisten liiketoimien ilmoittamisesta viranomaisille säädetään komission asetuksen II osaston VI luvussa.

42 §

Poikkeukset tietojen ilmoittamisesta

Jos ryhmän ylin emoyritys on itse säännelty yritys tai säännellyn yrityksen sidosyritys tai ryhmittymän omistusyhteisö, johon sovelletaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaista valvontaa, Finanssivalvonta voi kuultuaan muita asianomaisia valvontaviranomaisia päättää olla suorittamatta ylimmän emoyrityksen tasolla 41 §:ssä tarkoitettua riskikeskittymän valvontaa tai ryhmänsisäisten liiketoimien valvontaa tai molempia.

43 §

Valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen ja eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttaminen

Ryhmävalvoja voi rajoittaa valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta tai vapauttaa eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta, jos 25 luvun 25 §:n mukainen rajoitus tai 26 §:n mukainen vapautus hyödyttää kaikkia ryhmään kuuluvia vakuutusyrityksiä. Finanssivalvonnan on päätöstä teh-

dessään otettava huomion ryhmän liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä riskien luonne sekä 26 §:n mukaisesta vapautuksesta päätettäessä lisäksi rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvät seikat.

44 §

Ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on julkistettava vuosittain ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus. Lisäksi vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön ja monialaomistusyhteisön on julkistettava vuosittain ryhmärakennetta koskevat tiedot. Kertomukseen sovelletaan tietojen julkistamista koskevan 8 a luvun säännöksiä.

Ryhmän ylin emoyritys voi Finanssivalvonnan suostumuksella päättää antaa vain yhden vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen, joka sisältää:

- 1) ryhmätason tiedot;
- 2) ryhmän kutakin tytäryritystä koskevat tiedot, jotka on yksilöity erikseen kunkin tytäryrityksen osalta.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitettua suostumuksen antamista kuultava valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia ja otettava tarvittavilta osin huomioon niiden näkemykset.

Jos 2 momentissa tarkoitettu kertomus ei sisällä tietoja, joita edellytetään annettavan, ja jos poisjätetyt tiedot ovat merkittäviä, Finanssivalvonnalla on tytäryritykselle toimiluvan myöntäneenä valvontaviranomaisena oikeus vaatia kyseistä tytäryritystä julkistamaan tarvittavat lisätiedot.

Lisäksi vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen julkaisemisesta ja sen sisällöstä säädetään komission asetuksen II osaston VI luvun 1 jaksossa.

Ryhmävalvontaa koskevat toimenpiteet

45 §

Yhteistyö ryhmävalvonnassa

Yhteistyöstä ryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavien muiden valvontavi-

ranomaisten kanssa ja Finanssivalvonnan velvollisuudesta perustaa valvontakollegio säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a ja 65 b §:ssä.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle asiaankuuluvat tiedot valvontakollegion toiminnasta ja mahdollisesti kohdatuista vaikeuksista.

Lisäksi valvontaviranomaisten välisestä tietojen vaihdosta ryhmävalvonnassa säädetään komission asetuksen II osaston IV luvun 2 jaksossa.

46 §

Finanssivalvonnan tehtävät ryhmävalvojana

Sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a §:ssä säädetään, Finanssivalvonnan tulee ryhmävalvojana:

- 1) tarkastaa ja arvioida ryhmän taloudellinen tilanne;
- 2) tarkastaa ja arvioida, noudattaako ryhmä vakavaraisuussääntöjä sekä riskikeskittymää ja ryhmänsisäisiä liiketoimia koskevia vaatimuksia;
- 3) tarkastaa ja arvioida ryhmän hallintojärjestelmää, riski- ja vakavaraisuusarviota sekä johdon kelpoisuutta;
- 4) johtaa sisäisten mallien arviointia ja lupamenettelyä ryhmätasolla;
- 5) tiedottaa muita valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia muun valvontaviranomaisen tekemästä 4 §:ssä tarkoitettua päätöksestä;
- 6) suorittaa muut tehtävät, jotka valvontakollegion valvontaviranomaisten sopimien yhteensovittamisjärjestelyiden mukaisesti Finanssivalvonnalle mahdollisesti annetaan ryhmävalvonnan tehostamiseksi.

47 §

Valvontaviranomaisten kokous

Finanssivalvonnan on vaadittava kaikkien ryhmän ryhmävalvontaan osallistuvien valvontaviranomaisten kokousta kutsuttavaksi koolle, ainakin jos:

- 1) Finanssivalvonta saa tietoonsa, että yksittäisen vakuutusyrityksen vakavaraisuus-

pääomavaatimus jää täyttymättä merkittävästi tai vähimmäispääomavaatimus jää täyttymättä;

2) Finanssivalvonta saa tietoonsa, että 26 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän tai 31 §:ssä tarkoitetun vähennys- ja yhteenlaskumenetelmän mukaan taikka 32 §:ssä tarkoitetun sisäisen mallin mukaan laskettu ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus tai ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus jää täyttymättä merkittävästi 11 ja 12 §:n mukaan laskettaessa;

3) on ilmennyt muita kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksellisia seikkoja.

48 §

Tietojensaantioikeus ja tietojenantovelvollisuus

Finanssivalvonnan tarkastusoikeudesta, oikeudesta saada tietoja ja velvollisuudesta antaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Ryhmää koskevien valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen antamiseen Finanssivalvonnalle sovelletaan 25 luvun 3 §:ää.

Jos Finanssivalvonta jättää vakuutusyrityksen 8 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla ryhmävalvonnan ulkopuolelle, sen jäsenvaltion valvontaviranomaisella, jossa kyseisellä vakuutusyrityksellä on kotipaikka, on pyynnöstä oikeus saada ryhmän ylimmältä emoyritykseltä, jolla on kotipaikka Suomessa, tietoja, joilla voi olla merkitystä kyseisen vakuutusyrityksen valvonnassa.

49 §

Finanssivalvonnan toimenpiteet

Jos ryhmään kuuluva vakuutusyritys ei täytä 11—41 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, jos yritys täyttää vaatimukset mutta vakavaraisuus voi silti vaarantua, taikka jos ryhmänsisäiset liiketoimet tai riskikeskittymät uhkaavat vakuutusyrityksen taloudellista asemaa, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tässä laissa tai Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin vakuutus-

omistusyhteisöä, ryhmittymän omistusyhteisöä tai vakuutusyritystä kohtaan.

Jos vakuutusomistusyhteisöllä, ryhmittymän omistusyhteisöllä tai vakuutusyrityksellä on kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, Finanssivalvonnan on ilmoitettava kyseisen jäsenvaltion valvontaviranomaiselle havainnoistaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Monialaomistusyhteisö

50 §

Ryhmänsisäisistä liiketoimista ilmoittaminen

Jos vakuutusyritys on monialaomistusyhteisön tytäryritys, vakuutusyrityksen on ilmoitettava vakuutusyrityksen ja monialaomistusyhteisön ja sen sidosyritysten välisistä liiketoimista Finanssivalvonnalle. Tällöin ryhmänsisäisiin liiketoimiin sovelletaan 41 ja 47—49 §:ää.

Kolmannet maat

51 §

Valvonnan vastaavuuden tarkastaminen

Jos kyseessä on vakuutusyritys, jonka kotipaikka on Suomessa ja jonka emoyritys on sellainen vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, Finanssivalvonnan on tarkastettava, harjoittavatko kolmannen maan valvontaviranomaiset sellaista valvontaa, joka vastaa tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä.

Jollei Euroopan komissio ole todennut kyseisen kolmannen maan valvontajärjestelyn vastaavuutta, 1 momentissa säädetyn lisäksi tällöin edellytetään, että tarkastuksen suorittaa Finanssivalvonta, jos se toimisi 5 tai 6 §:n mukaisesti ryhmävalvojana. Tarkastus suoritetaan joko emoyrityksen tai jonkin ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen pyynnöstä taikka Finanssivalvonnan omasta aloitteesta. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen avustaa Finanssivalvontaa tarkastuksessa.

Ennen kuin Finanssivalvonta päättää valvonnan vastaavuudesta, sen on kuultava asi-

assa muita asianomaisia valvontaviranomaisia. Päätös on tehtävä komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Finanssivalvonta ei saa tehdä kolmatta maata koskevaa päätöstä, joka on ristiriidassa kyseistä kolmatta maasta koskevan aiemmin tehdyn päätöksen kanssa. Edellä mainittu päätös voidaan kuitenkin tehdä, jos se on tarpeen vakavaraisuusjärjestelyn ja kolmannen maan valvontajärjestelyn merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi.

Jos valvontaviranomaiset ovat eri mieltä 3 momentin mukaisesti tehdystä päätöksestä, ne voivat saattaa asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on ilmoittanut päätöksestä.

52 §

Yhteistyö kolmannen maan valvontaviranomaisten kanssa

Jos kolmannen maan valvontaviranomaiset harjoittavat tämän luvun mukaista valvontaa, Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä sen valvontaviranomaisten kanssa. Tällöin yhteistyöhön ja menettelyihin sovelletaan 5, 6, 39 ja 44—49 §:ää sekä Finanssivalvonnan annettua lakia.

53 §

Valvonnan vastaavuuden puuttuminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiöihin käytetään joko Finanssivalvonnan annettua lain mukaisia ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevien säännösten mukaisia menetelmiä, ei kuitenkaan 34—38 §:n mukaisia menetelmiä. Jäljempänä 4 momentin mukaisesti käytetään kuitenkin muuta menetelmää, jos:

1) 51 §:n mukaisesti suoritettu tarkastus osoittaa, että vastaavaa valvontaa ei ole; tai

2) Euroopan komission väliaikaisesta vastaavuutta koskevasta määräyksestä huolimatta johonkin ETA-valtioon on sijoittautunut sellainen vakuutusyhtiö, jonka taseen loppusumma on suurempi kuin kolmanteen maa-

han sijoittautuneen emoyrityksen taseen loppusumma.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiöön sovelletaan Finanssivalvonnan annettua lain ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä, niitä sovelletaan vain vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön ja kolmannen maan vakuutusyhtiön tasolla.

Jos vakuutusyhtiön emoyhtiö on vakuutusyhtiö, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, emoyhtiöön ryhmän vakavaraisuuslaskelmaa tehtäessä sovelletaan 12 luvun säännöksiä omasta varallisuudesta sekä:

1) 22 §:n mukaisesti määritettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyse on vakuutusomistusyhteisöstä tai ryhmittymän omistusyhteisöstä;

2) 23 §:n mukaisesti määritettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyse on kolmannen maan vakuutusyhtiöstä.

Jos Finanssivalvonnan annettua lain ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevat säännökset 34—38 §:ää lukuun ottamatta eivät olisi ryhmävalvonnan tavoitteiden kannalta tehokkaita, Finanssivalvonta voi päättää soveltaa muitakin tehokkaita menetelmiä sen varmistamiseksi, että ryhmän vakuutusyhtiöitä valvotaan asianmukaisesti. Finanssivalvonnan on kuultava muita asianomaisia valvontaviranomaisia päättäessään näistä menetelmistä sekä ilmoitettava niistä muille asianomaisille valvontaviranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Finanssivalvonta voi edellyttää sellaisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön perustamista, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, ja soveltaa tämän luvun säännöksiä kyseisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön johtaman ryhmän vakuutusyhtiöihin.

54 §

Kolmannen maan ylintä emoyritystä koskevan valvonnan vastaavuuden tarkastaminen

Jos 51 §:ssä tarkoitettu kolmannessa maassa kotipaikkaa pitävä emoyhtiö on itse tytäryhtiönä sellaisessa vakuutusyhtiössä,

vakuutusomistusyhteisössä tai ryhmittymän omistusyhteisössä, jonka kotipaikka on kolmannessa valtiossa, mainitussa pykälässä säädetty valvonnan vastaavuuden tarkastus tehdään ainoastaan kolmannen maan ylimmän emoyrityksen tasolla.

Finanssivalvonta voi vastaavan valvonnan puuttuessa tehdä uuden tarkastuksen alemmalla tasolla, jolla vakuutusyrityksellä on emoyritys, joka voi olla kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö. Tällöin sovelletaan 53 §:ää.

29 luku

Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset

5 §

Vakuutusyhtiörikkomus

Joka tahallaan

5) rikkoo osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:n säännöstä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi, jättää toimittamatta tämän lain 3 luvun 2, 5, 8, 12 tai 19, 19 a, 20 tai 21 §:n, 4 luvun 5 §:n, 6 luvun 19 §:n, 11 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 §:n, 21 luvun 4 §:n, 23 luvun 7, 18, 25, 27, 31 tai 37 §:n, 25 luvun 2, 3, 5, 6 tai 12 §:n, 26 luvun 11, 40, 41 tai 48 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n mukaan Finanssivalvonnalle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon taikka jättää julkistamatta tämän lain 26 luvun 44 §:ssä tarkoitetun kertomuksen tai tiedon, tai

6) rikkoo tämän lain 8 luvun 4—27 §:n, 23 luvun 14 §:n tai 25 luvun 8 §:n säännöksiä tai tämän lain nojalla vakuutusyhtiöön sovellettavia osakeyhtiölain 8 luvun 10 tai 12 §:n säännöksiä osavuosikatsauksen, välitilinpäätöksen, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen tai tämän lain 25 luvun 8 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta tai osakeyhtiölain 16 luvun 17 §:n tai 17 luvun 17 §:n taikka tämän lain 23 luvun 23 §:n säännöksiä vakuutusyhtiön sulautumista, jakautumista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

10) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin, 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyritysryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuulualle yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia, ryhmävalvontaa sekä riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

2.

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulo

Vakuutusyhtiölain muuttamisesta annettu laki (/), jäljempänä *muutoslaki*, tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Vakuutusyhtiölain (521/2008) 2 luvun 1 a §:ää sovelletaan vakuutusyhtiöön, joka perustetaan muutoslain tultua voimaan.

Muutoslain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä vakuutusyhtiölain vaatimusten mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

2 §

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen kumoaminen

Muutoslaille kumotaan vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta annettu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus (621/2008).

3 §

Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten soveltaminen ennen muutoslain voimaantuloa

Finanssivalvonalla on 1 päivästä huhtikuuta 2015 valtuudet hyväksyä:

- 1) oma lisävarallisuus muutoslain 12 luvun 6 §:n mukaisesti,
- 2) muutoslain 12 luvun 7 §:ssä tarkoitetun oman varallisuuden erien luokitus;
- 3) yhtiökohtaiset erityisparametrit muutoslain 11 luvun 17 §:n mukaisesti;
- 4) kokonaiset ja osittaiset sisäiset mallit muutoslain 11 luvun 21 §:n mukaisesti;

5) Suomeen perustettavat erillisyyhtiöt muutoslain 2 luvun 18 b §:n mukaisesti;

6) välissä olevan vakuutusomistusyhteisön oma lisävarallisuus muutoslain 26 luvun 22 §:n mukaisesti;

7) ryhmän sisäinen malli muutoslain 26 luvun 28 §:n ja 32 §:n mukaisesti;

8) asiaankuuluvaan riskittömään korkokäyrään tehtävän vastaavuuskorjauksen käyttö muutoslain 10 luvun 8 §:n mukaisesti;

9) riskittömiä korkoja koskevan siirtymätoimenpiteen käyttö tämän lain 11 §:n mukaisesti;

10) muutoslain 10 luvussa tarkoitettua vakuusteknistä vastuuvalkaa koskevan siirtymätoimenpiteen käyttö tämän lain 12 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonalla on 1 päivästä huhtikuuta 2015 valtuudet:

1) määrittää ryhmävalvonnan taso ja soveltamisala muutoslain 26 luvun 3—10 §:n sekä 40 ja 42 §:n mukaisesti;

2) nimetä ryhmävalvoja muutoslain 26 luvun 6 §:n mukaisesti;

3) perustaa valvontaviranomaisten kollegio muutoslain 26 luvun 45 §:n ja Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:n mukaisesti.

Finanssivalvonalla on 1 päivästä heinäkuuta 2015 valtuudet:

1) päättää osakkuuden vähentämisestä muutoslain 26 luvun 24 §:n mukaisesti;

2) päättää vakavaraisuuden laskennassa käytettävästä laskentamenetelmästä muutoslain 26 luvun 15 §:n mukaisesti;

3) päättää vastaavuudesta tarvittaessa muutoslain 26 luvun 23 §:n ja 51 §:n mukaisesti;

4) antaa vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksille lupa muutoslain 26 luvun 36 ja 37 §:n säännösten soveltamiseen mainitun luvun 34 §:n mukaisesti;

5) tehdä muutoslain 26 luvun 53 ja 54 §:ssä tarkoitettut päätökset;

6) päättää tarvittaessa siirtymätoimenpiteiden soveltamisesta tämän lain 5—10 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonnan on käsiteltävä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten 2 ja 3 momentin mukaisesti tekemät hyväksymis- tai lupahakemukset. Hyväksymis- tai lupahakemuksia koskevia Finanssivalvonnan päätöksiä ei sovelleta ennen 1 päivää tammikuuta 2016.

4 §

Tasoituserä

Vahinkovakuutusyhtiön on alennettava tasoituserän enimmäismäärän ylittävä osuus vakuutusyhtiölain 9 luvun 5 a §:n mukaiseen enimmäismäärään saakka, ja henkivakuutusyhtiön on purettava tasoituseränsä enintään kymmenen vuoden kuluessa muutoslain voimaantulosta. Yhtiön on laadittava tasoituserän alentamisesta ja purkamisesta suunnitelma, jolle on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Suunnitelmassa on kohdullisessa määrin otettava huomioon tasoituserän syntyminen.

Henkivakuutusyhtiön tasoituserä katsotaan kuuluvan vakuutusyhtiölain 9 luvun 3 §:ssä määriteltyyn korvausvastuuseen siirtymäkauden ajan.

5 §

Toimintansa lopettavat vakuutusyhtiöt

Vakuutusyhtiöön, joka on lopettanut uusien vakuutusten myöntämisen muutoslain voimaantuloon mennessä, voidaan soveltaa muutoslain voimaantullessa olleita säännöksiä, jos:

1) vakuutusyhtiö hallinnoi pelkästään vakuutuskantaa lopettaakseen toimintansa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018; tai

2) vakuutusyhtiöön on alettu soveltaa ennen muutoslain voimaantuloa vakuutusyhtiölain 23 luvun mukaista selvitystilamenettelyä ja selvitysmies on valittu.

Jos Finanssivalvonta perustellusta syystä toteaa, että toimenpiteissä toiminnan lopettamiseksi ei ole saavutettu edistymistä, vakuutusyhtiöön aletaan soveltaa muutoslakia viimeistään:

1) 1 momentin 1 kohdan mukaisessa tapauksessa 1 päivänä tammikuuta 2019; ja

2) 1 momentin 2 kohdan mukaisessa tapauksessa 1 päivänä tammikuuta 2021.

Jos vakuutusyritys kuuluu vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun ryhmään, 1 momentin siirtymäsäännöstä voidaan soveltaa siihen vain, jos menettelyä sovelletaan kaikkiin ryhmään kuuluviin vakuutusyrityksiin.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos se haluaa 1 momentissa tarkoitettua menettelyä piiriin. Sen on annettava Finanssivalvonnalle vuosittain selvitys toteutetuista toimenpiteistä sekä siitä, miten se on edistynyt toiminnan lopettamisessa.

Finanssivalvonnan on laadittava luettelo 1 momentin mukaisen menettelyn piirissä olevista vakuutusyhtiöistä ja annettava se tiedoksi muiden jäsenvaltioiden vakuutusvalvonnasta vastaaville viranomaisille.

6 §

Tietojen toimittaminen

Määräaika, jonka kuluessa vakuutusyhtiön on julkistettava vakuutusyhtiölain 8 a luvussa tarkoitetut tiedot sekä toimitettava 25 luvun 3 §:ssä tarkoitetut tiedot vuosittain tai sitä harvemmin, lyhenee kaksi viikkoa kullakin tilikaudella siten, että se on:

1) enintään 20 viikkoa yrityksen tilikauden päättymisestä, jos kyseessä on 30 päivänä kesäkuuta 2016 tai sen jälkeen mutta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 päättyvä tilikausi, ja

2) enintään 14 viikkoa yrityksen tilikauden päättymisestä, jos kyseessä on sen 30 päivänä kesäkuuta 2019 tai sen jälkeen mutta ennen 1 päivää tammikuuta 2020 päättyvä tilikausi.

Määräaika, jonka kuluessa vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on toimitettava vakuutusyhtiölain 25 luvun 3 §:ssä tarkoitetut tiedot neljännesvuosittain, lyhenee yhden viikon kullakin tilikaudella siten, että se on:

1) enintään kahdeksan viikkoa 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen mutta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 päättyvän vuosineljänneksen osalta; ja

2) enintään viisi viikkoa 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen mutta ennen 1 päivää tammikuuta 2020 päättyvän vuosineljänneksen osalta.

Edellä 1 ja 2 momenttia sovelletaan ryhmän tasolla vakuutusyhtiölain 26 luvun 44 §:n ja 48 §:n 2 momentin osalta osakasyrityksenä oleviin vakuutusyrityksiin, vakuutusomistusyhteisöihin ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 3 §:n 1 momentin mukaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän emoyrityksiin, jolloin tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyjä määräaikoja jatketaan kuudella viikolla.

7 §

Oman varallisuuden luokittelu

Vakuutusyhtiölain 12 luvussa säädetystä oman varallisuuden luokittelusta poiketen, omaan perusvarallisuuteen kuuluva omaisuus erä tulee sijoittaa luokkaan 1 kuuluvaksi muutoslain voimaantulosta enintään 10 vuoden ajaksi, jos

1) omaisuus erä ei luokitella oman varallisuuden luokkaan 1 tai 2 vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaisesti;

2) omaisuus erä on hankittu ennen muutoslain voimaantuloa;

3) omaisuus erä tai sen osa on voitu lukea osaksi muutoslain voimaantullessa voimassa olleen vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa; ja

4) omaisuus erä kuuluu muutoslain voimaantullessa voimassa olleen vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 1, 2 tai 3 momentissa tarkoitettuihin eriin.

Vakuutusyhtiölain 11 luvussa säädetystä oman varallisuuden luokittelusta poiketen, omaan perusvarallisuuteen kuuluva omaisuus erä voidaan sijoittaa luokkaan 2 kuuluvaksi muutoslain voimaantulosta enintään 10 vuoden ajaksi, jos:

1) omaisuus erä on hankittu ennen muutoslain voimaantuloa;

2) omaisuus erä tai sen osa on voitu lukea osaksi muutoslain voimaan tullessa olleen vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa;

3) omaisuus erä kuuluu muutoslain voimaan tullessa voimassa olleen vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin eriin.

8 §

Keskittymäriski ja korkomarginaaliriski

Laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua korkomarginaaliriskistä johtuvaa pääomavaatimusta vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY täydentämisestä annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1201, jäljempänä *komission asetus*, I osaston V luvun 5 jakson 5 alajakson mukaisesti tai laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista markkinariskikeskittymistä johtuvaa pääomavaatimusta komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 6 alajakson mukaisesti käytetään Euroopan unionin jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta muun kuin kyseisen maan valuutassa olevien saamisten kohdalla seuraavia parametreja:

1) vuoden 2017 loppuun, samoja parametreja kuin laskettaessa saamia kyseisen maan omassa valuutassa;

2) vuonna 2018, saamiseen liittyviä vakio-parametreja 80 prosentilla alennettuna; ja

3) vuonna 2019, saamiseen liittyviä vakio-parametreja 50 prosentilla alennettuna.

9 §

Osakeriski

Laskettaessa pääomavaatimusta liittyen osakkeisiin, jotka vakuutusyhtiö on hankkinut muutoslain voimaantulopäivänä tai aiemmin, ja jotka ovat komission asetuksen 168 artiklassa tarkoitettua tyyppiä 1 mukaisia ja joihin sovelletaan 169 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista laskentaa, vakuutusyhtiö voi soveltaa mukautusta.

Mukautuksen laskemiseksi lasketaan seuraavien lukujen painotettu keskiarvo:

- 1) komission asetuksen 170 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen parametri;
- 2) komission asetuksen 169 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen parametri.

Edellä 2 momentin 2 kohdan mukaisen parametrin paino kasvaa vähintään lineaarisesti arvosta nolla 1 päivänä tammikuuta 2016 arvoon yksi 1 päivänä tammikuuta 2023.

Lisäksi tässä pykälässä tarkoitetun pääomavaatimuksen laskemisesta säädetään komission asetuksen 173 artiklassa.

10 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen

Jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta vuoden 2016 aikana, mutta se täyttää muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisen toimintapääomavaatimuksen, vakuutusyhtiön on ryhdyttävä toimenpiteisiin vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaisen oman varallisuuden määrän kartuttamiseksi tai vakuutusyhtiön riskiprofiilin pienentämiseksi, jotta vakuutusyhtiö täyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017. Tällöin vakuutusyhtiöön ei sovelleta vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 §:n 3 ja 4 momentin mukaisia määräaikoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön on toimitettava kolmen kuukauden välein edistymiskertomus, jossa esitetään toteutetut toimenpiteet ja edistyminen vakavaraisuuspääomavaatimuksen mukaisen hyväksyttävän oman varallisuuden määrän kartuttamiseksi tai yhtiön riskiprofiilin pienentämiseksi.

Jos Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan edistymiskertomus osoittaa, että merkittävää edistymistä ei ole saavutettu hyväksyttävän oman varallisuuden määrän kartuttamisessa tai vakuutusyhtiön riskiprofiilin pienentämisessä, Finanssivalvonnan on peruutettava vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 §:n 3 ja 4 momentin mukainen määräajan pidennys.

11 §

Henkivakuutuksen korkokäyrän korjaus

Finanssivalvonnan ennalta antamalla suosituksella henkivakuutusyhtiö voi käyttää vakuutusyhtiölain 10 luvun 7 §:ssä tarkoitettua korkokäyrään korjausta enintään 1 päivään tammikuuta 2032, jos vakuutusyhtiö ei sovelleta tämän lain 12 §:n mukaista vastuuelkaan liittyvää siirtymäsäännöstä.

Korjauksella mukautettua korkokäyrää voidaan käyttää sellaiseen vakuutuskannan osaan, johon kuuluvat vakuutussopimukset on tehty viimeistään ennen muutoslain voimaantuloa, lukuun ottamatta 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen tehtyjä sopimusten uusimisia, ja johon ei käytetä vakuutusyhtiölain 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaaukskorjausta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun korjauksen tekemistä varten lasketaan valuutoittain seuraavien lukujen erotus:

1) vakuutusyhtiön käyttämä vastuuelan diskonttauskorko muutoslain voimaantuloa edeltävänä päivänä; ja

2) korko, jonka vakuutuskannan kassavirtoihin sovellettuna tuottama arvo on sama kuin sellainen vakuutusyhtiölain 10 luvun 6 §:n mukainen paras estimaatti, jonka laskennassa on otettu huomioon mainitun luvun 8 §:ssä tarkoitettu volatilitteettikorjaus, jos yhtiö sitä käyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun korjauksen määrä vähenee lineaarisesti muutoslain voimaantulosta 1 päivään tammikuuta 2032 siten, että se on 100 prosenttia 3 momentin mukaisesta tuloksesta muutoslain tullessa voimaan ja nolla prosenttia 3 momentin mukaisesta tuloksesta 1 päivänä tammikuuta 2032.

Vakuutuskannan osaa, johon edellä tarkoitettulla korjauksella mukautettua korkokäyrää käytetään, ei saa sisällyttää vakuutusyhtiölain 10 luvun 8 §:ssä tarkoitetun volatilitteettikorjauksen laskentaan.

Jos vakuutusyhtiö käyttää tässä pykälässä tarkoitettua korjausta, sen on julkistettava tämä vakuutusyhtiölain 8 a luvun 1 §:ssä tarkoitettussa kertomuksessaan. Kertomuksesta on ilmentävä, mikä merkitys mukautetun kor-

kokäyrän käyttämisellä on yhtiön taloudellisen tilanteen kannalta.

Jos vakuutusyhtiö huomaa, että se ei täytä vakavaraisuuspääomavaatimusta käyttämättä tässä pykälässä tarkoitettua korjausta, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Kahden kuukauden kuluessa siitä, kun on havaittu, että vakavaraisuuspääomavaatimus jäisi täyttämättä, vakuutusyhtiön on laadittava suunnitelma, jossa esitetään toimenpiteet, joiden avulla vakuutusyhtiö pyrkii lisäämään vakuutusyhtiölain 12 luvussa tarkoitettua hyväksyttävää omaa varallisuutta tai pienentämään yhtiön riskiprofilia, jotta vakuutusyhtiö täyttäisi vakavaraisuuspääomavaatimuksen viimeistään 1 momentissa esitettynä päivänä. Suunnitelmaa voidaan tarvittaessa päivittää myöhemmin.

Edellä 7 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle vuosittain kertomus, jossa esitetään toteutetut toimenpiteet. Raportissa on myös esitettävä edistymisen tavoitteen saavuttamisessa. Jos vakuutusyhtiö on ryhtynyt sellaisiin toimenpiteisiin, joilla se pyrkii pienentämään riskiprofiliaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen alentamiseksi, nämä toimenpiteet ja edistyminen niissä on myös esitettävä raportissa. Jos Finanssivalvonta toteaa, että raportissa esitetyn perustella on epärealistista, että yhtiö täyttäisi vakavaraisuuspääomavaatimuksen 1 momentissa säädettyinä päivinä, Finanssivalvonnalla on peruutettava vakuutusyhtiön oikeus käyttää tämän pykälän mukaista korkokäyrän korjausta.

12 §

Vastuuvelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskeva siirtymäkauden vähennys

Finanssivalvonnalla ennalta antamalla suostumuksella vakuutusyhtiö voi käyttää vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaiseen vastuuvelkaan vähennystä enintään 1 päivään tammikuuta 2032, jos yhtiö ei käytä 11 §:n mukaista korkokäyrän korjausta. Vähennystä voidaan käyttää kuhunkin vakuutusyhtiölain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun vakuutusveltoitteiden ryhmään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vähennyksen tekemistä varten lasketaan seuraavien erien erotus:

1) sellainen vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaisesti laskettu vastuuvelka muutoslain tullessa voimaan, jonka laskennassa on otettu huomioon 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettu volatilitteetikorjaus, jos vakuutusyhtiö sitä käyttää; näin saadusta vastuuvelasta vähennetään saamiset jälleenvakuutus sopimuksista ja erillisyhtiöiltä;

2) vakuutusyhtiölain 9 luvun mukaisesti laskettu vastuuvelka kirjanpidossa ilman tasotusmäärää muutoslain voimaantuloa edeltävänä päivänä tuolloin voimassa olleiden säännösten ja yhtiön kirjanpidollisen vastuuvelan laskuperusteiden mukaisesti; näin saadusta vastuuvelasta kirjanpidossa vähennetään saamiset jälleenvakuutus sopimuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vähennyksen enimmäismäärä vähenee lineaarisesti muutoslain voimaantulosta 1 päivään tammikuuta 2032 siten, että se on 100 prosenttia 2 momentin mukaisesta tuloksesta muutoslain tullessa voimaan ja nolla prosenttia 2 momentin mukaisesta tuloksesta 1 päivään tammikuuta 2032.

Finanssivalvonnan ennalta antamalla suostumuksella tai Finanssivalvonnan vaatimuksesta edellä 2 momentissa tarkoitettu laskenta voidaan tehdä uudelleen:

1) 24 kuukauden välein; tai

2) 1 kohdassa tarkoitettua useammin, jos vakuutusyhtiön riskiprofiili on olennaisesti muuttunut.

Finanssivalvonta voi pienentää 2—4 momentin mukaisesti lasketun vähennyksen määrää, jos vähennyksen täysimääräinen käyttäminen johtaa alempaan vastuuvelkaan vakavaraisuuslaskennassa kuin muutoslain voimaantullessa voimassa olleiden säännösten ja yhtiön kirjanpidollisen vastuuvelan laskuperusteiden mukaisesti tehty laskenta johtaa.

Jos vakuutusyhtiö käyttää tässä pykälässä tarkoitettua vähennystä, sen on julkistettava tämä vakuutusyhtiölain 8 a luvun 1 §:ssä tarkoitettussa kertomuksessa. Kertomuksessa on ilmoitettava myös se, mikä merkitys vähennyksen käyttämisellä on vakuutusyhtiön taloudellisen tilanteen kannalta.

Jos vakuutusyhtiö huomaa, että se ei täytä vakavaraisuuspääomavaatimusta käyttämättä tässä pykälässä tarkoitettua vähennystä, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Kahden kuukauden kuluessa siitä, kun on havaittu, että vakavaraisuuspääomavaatimus jäisi täyttämättä, vakuutusyhtiön on laadittava suunnitelma, jossa esitetään toimenpiteet, joiden avulla vakuutusyhtiö pyrkii lisäämään vakuutusyhtiölain 12 luvussa tarkoitettua hyväksyttävää omaa varallisuutta tai pienentämään yhtiön riskiprofiilia, jotta vakuutusyhtiö täyttäisi vakavaraisuuspääomavaatimuksen 1 momentissa säädettyinä päivinä. Suunnitelmaa voidaan tarvittaessa päivittää myöhemmin.

Edellä 7 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle vuosittain kertomus, jossa esitetään toteutetut toimenpiteet. Raportissa on myös esitettävä edistyminen tavoitteen savuttamisessa. Jos vakuutusyhtiö on ryhtynyt sellaisiin toimenpiteisiin, joilla vakuutusyhtiö pyrkii pienentämään yhtiön riskiprofiilia vakavaraisuuspääomavaatimuksen alentamiseksi, nämä toimenpiteet ja edistyminen niissä on myös esitettävä raportissa. Jos Finanssivalvonta toteaa, että raportissa esitetyn perustella on epärealistista, että vakuutusyhtiö täyttäisi vakavaraisuuspääomavaatimuksen 1 momentissa säädettyinä päivinä, Finanssivalvonnan on peruutettava vakuutusyhtiön oikeus käyttää tämän pykälän mukaista vähennystä.

13 §

Muut säännökset

Jos vakuutusyhtiö on sijoittanut sellaisiin paketoituihin lainoihin perustuviin vaihdantakelpoisiin arvopapereihin tai muihin rahoitusvälineisiin, jotka on laskettu liikkeelle en-

nen 1 päivää tammikuuta 2011, komission asetuksen I osaston VIII lukua ei sovelleta, ellei uusia kohde-etuutena olevia riskialtistumia ole lisätty tai korvattu 1 päivänä tammikuuta 2015 tai sen jälkeen.

Vakuutusyhtiölain 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettu kotipaikka Suomessa pitävä ylin emoyritys voi hakea Finanssivalvonnalta 31 päivään maaliskuuta 2022 sellaisen vakuutusyhtiölain 26 luvun 28 §:n mukaisen sisäisen mallin hyväksymistä, jota sovellettaisiin vain kyseiseen ylimpään emoyritykseen ja ainakin yhteen sen tytäryritykseen, jolla on kotipaikka Suomessa, jos näin muodostuvan ryhmän osan riskiprofiili eroaa merkittävästi muusta ryhmästä.

Tämän lain 6, 7, 10 §:ää sekä 11 §:n 1 momenttia ja 12 §:n 1 momenttia sovelletaan myös vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyritysryhmään.

Vakuutusyritysryhmään, joka ei täytä vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta mutta joka täyttää muutoslain voimaan tullessa voimassa olleen vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaisen muutetun toimintapääoman vähimmäismäärävaatimuksen, sovelletaan tämän lain 9 §:ää.

Henkivakuutusyhtiöön, joka on voimaan tullessa lopettanut uusien vakuutusluokista annetun lain (526/2008) tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten myöntämisen muuten kuin liitännäisenä, ei sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 15 §:n 4 momenttia, 11 luvun 4 §:n 5 momenttia eikä 13 a lukua. Mitä edellä säädetään, on voimassa, kunnes yhtiö päättää uudelleen alkaa myöntää mainittuja vakuutuksia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 29 §:n 3 momentti, 30 a, 33 ja 34 §,

sellaisina kuin ne ovat, 29 §:n 3 momentti, 33 ja 34 § laissa 525/2008 ja 30 a § laissa 418/2004,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 6 a ja 7 kohta, 3, 7 ja 10 §, 15 §:n 2 ja 3 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 28 §, 29 §:n 1 ja 2 momentti, 30, 31, 32, 35, 36 ja 39 §, 40 §:n 3 momentti, 46, 47, 47 b, 47 g ja 65–67 § sekä 79 §:n 4 momentin 10 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 6 a kohta, 3 ja 10 §, 15 §:n 2 momentti, 28 §, 29 §:n 1 ja 2 momentti, 30, 31, 32 ja 39 §, 40 §:n 3 momentti, 46, 47 b, 47 g, 65 ja 66 § sekä 79 §:n 4 momentin 10 kohta laissa 525/2008, 2 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 637/2000, 7 ja 47 § laeissa 525/2008 ja 895/2008, 15 §:n 3 momentti laissa 189/2014, 19 §:n 1 momentti ja 20 §:n 1 momentti laeissa 525/2008 ja 982/2013 sekä 67 § laissa 359/2002, sekä

lisätään lakiin uusi 32 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *jälleenvakuutustoiminnalla* toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö tai kolmannen maan vakuutusyhtiö taikka jälleenvakuutusyhtiö on luovuttanut;

7) *kotivaltiolla* vahinkovakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee, henkivakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee ja

jälleenvakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee;

3 §

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta

Tätä lakia ei sovelleta:

1) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuun toimintaan; eikä

2) sellaiseen vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/138/EY, jäljempänä *Solvenssi II -direktiivi*, tarkoitettuun rinnakkaisvakuutustoimintaan, johon ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö osallistuu ulkomaisesta toimipaikasta käsin muuna kuin johtavana vakuutuksenantajana.

2 luku

Toiminnan aloittaminen ja lopettaminen

7 §

Sivuliikkeen perustamisilmoitus

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa sijoittautumisoikeuden perusteella, kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen ilmoitettua siitä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen liiketoiminnasta, hallinnosta ja pääasiamiehestä. Vakuutus toiminnan harjoittamisena sijoittautumisoikeuden perusteella pidetään sivuliikkeen perustamista Suomeen.

Yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalta viranomaiselta on lisäksi saatava todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset ottaen huomioon suunniteltu toiminta.

10 §

Vapaan tarjonnan aloittamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa ensivakuutus toimintaa Suomessa palvelujen vapaana tarjontana, Finanssivalvonnan on saatava ilmoitus, jonka liitteenä on oltava vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalta viranomaiselta:

1) todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset ottaen huomioon suunniteltu toiminta;

2) selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on toimilupansa nojalla oikeus harjoittaa; sekä

3) selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

3 luku

Valvonta

15 §

Kotivaltion viranomaisen toimivalta Suomessa

Finanssivalvonta voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnöstä kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta yhtiön Suomessa olevaa omaisuutta tai kieltää yhtiötä suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille, jos vakuutusyhtiö ei kotivaltionsa vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen mukaan täytä Solvenssi II -direktiivin mukaista vastuuvalkaa tai vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia.

Finanssivalvonta voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnöstä rajoittaa ETA-vakuutusyhtiön oikeutta käyttää luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettujen luottolaitosten, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden ja yhteissijoitusyritysten, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien, sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettujen henkivakuutusyhtiöiden hallussa olevia ETA-vakuutusyhtiön lisäeläke toimintaa koskevia varoja tai kieltää yhtiöltä varojen käytön kokonaan, jos ETA-vakuutusyhtiö ei ole kotivaltionsa vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen mukaan täyttänyt Solvenssi II -direktiivin mukaista vastuuvalkaa ja vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia.

4 luku

Toiminnan aloittaminen

19 §

Toimilupa

Toimilupa on annettava, jos:

1) 20 §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman ja aiotusta vakuutustoiminnasta saadun muun selvityksen perusteella voidaan arvioida kolmannen maan vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) pääasiamies täyttää tälle 24 §:ssä säädetty vaatimukset;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön voidaan arvioida täyttävän 34 a §:ssä säädetty hallintojärjestelmää ja 37 §:ssä säädetty vastuullista vakuutusmatemaattikkoa ja aktuaaritoimintoa koskevat vaatimukset;

4) sivuliikkeellä on 28 §:n mukainen perustamispääoma ja että 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu; sekä

5) sivuliikkeen voidaan toiminnan alkaessa arvioida täyttävän 31 §:ssä säädetty vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

20 §

Toimilupahakemukseen liitettävät asiakirjat

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on liitettävä toimilupahakemukseensa seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

1) yhtiöjärjestys tai sitä vastaavat säännöt sekä luettelo hallituksen jäsenistä ja yhtiön ylimmästä johdosta sekä selvitys siitä, että yhtiö täyttää vakuutusyhtiölain 6 luvussa säädetty vaatimukset yhtiön hallituksesta;

2) selvitys siitä, mitä vakuutustoimintaa yhtiö harjoittaa kotivaltiossaan;

3) yhtiön kotimaan vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen ilmoitus siitä, onko yhtiötä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana kielletty antamasta uusia vakuutuksia tai onko yhtiöön mainittuna aikana kohdistettu muita vakavia pakkokeinoja;

4) Suomessa harjoitettavaa toimintaa koskeva toimintasuunnitelma;

5) 25 §:ssä tarkoitettu pääasiamiehen hyväksymistä koskeva hakemus liitteineen;

5 a) selvitys siitä, että yhtiö täyttää 34 a §:ssä säädetty hallintojärjestelmää ja 37 §:ssä säädetty vastuullista vakuutusmatemaattikkoa ja aktuaaritoimintoa koskevat vaatimukset;

6) selvitys siitä, että yhtiön puolesta annetut asiakirjat on laadittu yhtiön kotimaan la-

kien mukaisesti ja että ne on antanut siihen oikeutettu;

7) todistus siitä, että sivuliikkeellä on 28 §:n mukainen perustamispääoma ja että 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu; ja

8) selvitys siitä, että sivuliike täyttää toiminnan alkaessa 31 §:ssä säädetty vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

6 luku

Vakavaraisuus ja toiminnan harjoittaminen

28 §

Sivuliikkeen perustamispääoma

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa varten Suomessa varoja vähintään:

1) henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa; sekä

2) muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa.

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa Suomessa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa, on oltava Suomessa varoja vähintään 3 000 000 euroa. Kolmannen maan jälleenvakuutuskytkösyhtiöllä on kuitenkin oltava Suomessa varoja vähintään 1 000 000 euroa.

Tässä laissa *sivuliikkeen perustamispääomalla* tarkoitetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua varojen vähimmäismäärää.

29 §

Vakuus

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen perustamispääomasta vähintään puolet on talletettava suomalaiseen talletuspankkiin tai Suomeen sijoittautuneen ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin vakuudeksi Finanssivalvonnan määräämin ehdoin.

Toiminnan aikana talletuksen arvon on aina oltava vähintään neljäsosa vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettusta vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärästä.

30 §

Vastuovelka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on Suomessa harjoittamansa vakuutustoiminnan osalta laskettava vastuuelka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa 2 ja 3 momentin mukaisesti.

Sivuliikkeen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä vastuuelka muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta vakuutusyhtiölain 9 luvun 2 ja 3 §:n mukaisesti.

Sivuliikkeen vakavaraisuuslaskennassa vastuuelka on laskettava vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaisesti.

31 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen vakavaraisuus

Sivuliikkeen oma varallisuus lasketaan sivuliikkeen varojen ja velkojen perusteella vakuutusyhtiölain 12 luvun 1 §:n mukaisesti. Oman varallisuuden määrittämistä varten sivuliikkeen varat ja velat on arvostettava vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaisesti. Sivuliikkeen omaan varallisuuteen sovelletaan muutoin, mitä vakuutusyhtiölain 12 luvussa säädetään vakuutusyhtiön omasta varallisuudesta.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman vakuutustoiminnan perusteella määräytyvä vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaisesti.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen oman varallisuuden on täytettävä jatkuvasti laadultaan ja määrältään 2 momentin mukaiset vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

Vakavaraisuuspääomavaatimusta täyttävän oman varallisuuden on sijaittava vähimmäispääomavaatimuksen määrään saakka Suomessa ja sen ylittävältä osalta Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää vakuutusyhtiölain 12 luvun 11 §:n 2 momentin mukaista omaa perusvarallisuutta on oltava vähintään puolet siitä, mitä vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään. Omaan perusvarallisuuteen hyväksytään tämän lain 29 §:n mukainen vakuus.

32 §

Vakavaraisuutta koskevista säännöksistä poikkeamista koskeva hakemus

Kolmannen maan vakuutusyhtiö, joka on hakenut toimilupaa tai saanut sen Suomen lisäksi muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, voi hakea Finanssivalvonnalta ennalta suostumusta siihen, että:

1) 31 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiön koko Euroopan talousalueen sivuliikkeiden harjoittaman liiketoiminnan mukaan;

2) 29 §:ssä tarkoitettu vakuus talletetaan vain yhteen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, jossa vakuutusyhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa; ja

3) vähimmäispääomavaatimusta täyttävä oma perusvarallisuus voi sijaita missä tahansa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jossa vakuutusyhtiö toimii.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on tehtävä hakemus Finanssivalvonnan lisäksi niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden asianomaisille valvontaviranomaisille, joissa vakuutusyhtiö on hakenut toimilupaa tai saanut sen. Hakemuksessa on mainittava viranomainen, joka jatkossa valvoo Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden sivukonttoreiden koko vakuutustoiminnan vakavaraisuutta, ja perusteltava viranomaisen valinta. Edellä 29 §:ssä tarkoitettu vakuus on talletettava valitun vakavaraisuutta valvovan viranomaisen jäsenvaltiossa.

32 a §

Finanssivalvonnan suostumus vakavaraisuutta koskevista säännöksistä poikkeamiseksi

Finanssivalvonta voi antaa suostumuksensa 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulle menettelylle vain, jos menettelyn hyväksyvät kaikki asianomaiset valvontaviranomaiset, joille hakemus on tehtävä. Jos Finanssivalvonta hakemuksen perusteella valvoo kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeiden koko vakuutustoiminnan vakavaraisuutta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonta voi peruuttaa suostumuksensa. Finanssivalvonnan on tällöin pyydettävä muiden ETA-valtioiden asianomaisia valvontaviranomaisia toimimaan samoin. Finanssivalvonnan on peruttava oma suostumuksensa, jos toisen ETA-valtion asianomainen valvontaviranomainen sitä pyytää.

35 §

Laskuperusteet

Mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään laskuperusteista, koskee myös kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikettä.

36 §

Varojen sijoittaminen

Mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 a—20 c §:ssä säädetään varojen sijoittamisesta, koskee myös ulkomaisen vakuutusyhtiön sivuliikkeen Suomessa harjoittamaa toimintaa.

7 luku

Valvonta

39 §

Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen on toimitettava Finanssivalvonnalle

valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot sivuliikkeen taloudellisesta asemasta ja muista vakuutusyhtiölain 25 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuista osa-alueista. Toimitettavista tiedoista on käytävä ilmi vakuutusyhtiön liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä siihen liittyvät riskit. Tietojen on oltava vertailukelpoisia ja johdonmukaisia eri aikoina. Tiedot on esitettävä johdonmukaisessa ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on oltava asianmukaiset järjestelmät sekä yhtiön hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joita se käyttää ja noudattaa sen varmistamiseksi, että toimitettavat tiedot ovat jatkuvasti asianmukaisia.

Henkivakuutusyhtiön sivuliikkeen on lisäksi toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 30 §:n 2 momentin mukaisesta vastuuelan laskemisesta sekä tutkimus vakuutustoiminnasta. Mainittu selvitys ja tutkimus on laadittava Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys sivuliikkeen toiminnasta. Selvitykseen on liitettävä todistus siitä, että sivuliikkeen perustamis pääomaa vastaava varallisuus ja talletettu vakuus vastaavat 28 ja 29 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Kolmannen maan vakuutusyhtiön on selvitettävä, että sivuliike täyttää 30 §:n 3 momentin vastuuelkaa, 31 §:n vakavaraisuutta ja 36 §:n varojen sijoittamista koskevat vaatimukset. Selvitys on laadittava Finanssivalvonnan määräämällä tavalla ja toimitettava Finanssivalvonnalle sen määräämässä ajassa.

40 §

Sivuliikkeen tilinpäätös ja toimintakertomus

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, sivuliikkeen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 8 luvun 4 §:n 5—7 momenttia, 7 ja 8 §:ää, 9 §:n 1 momentin 1—3 kohtaa, 2 ja 3 momenttia, 10, 11, 13—19 ja 28—30 §:ää. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee myös takuuosuuksia

ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa perustamispääomaa.

46 §

Tervehdyttämissuunnitelma, rahoitussuunnitelma ja pääomavaatimuksen korottaminen

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaista vähimmäispääomavaatimusta, yhtiön on laadittava lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma vakuutusyhtiölain 25 luvun 6 ja 7 §:n mukaisesti. Lisäksi sovelletaan mainitun luvun 8 §:n säännöksiä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimusta, yhtiön on laadittava taloudellisen tilan tervehdyttämssuunnitelma vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 ja 7 §:n mukaisesti.

Jos Finanssivalvonta muutoin katsoo kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen vakuutettujen etujen olevan vaarassa, Finanssivalvonta voi vaatia sivuliikettä toimittamaan hyväksyttäväkseen sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämssuunnitelman.

Finanssivalvonta voi vahvistaa kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeelle pääomavaatimuksen korotuksen vakuutusyhtiölain 25 luvun 4 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

47 §

Omaisuu den luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuuttaan, jos:

1) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 30 §:n mukaisia vas-

tuvelkaa kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa koskevia vaatimuksia;

2) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaisesti vähimmäispääomavaatimusta;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimusta ja Finanssivalvonnalla on aihetta olettaa sivuliikkeen taloudellisen tilan edelleen heikkenevän, taikka Finanssivalvonta katsoo sivuliikkeen olevan joutumassa tällaiseen tilaan; sekä

4) vakuutusyhtiö ei ole noudattanut Finanssivalvonnan tämän lain nojalla antamaa kehotusta täydentää sivuliikkeen perustamispääomaa vastaavia varoja tai asettamaansa vakuutta.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa säädettyin edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille. Mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta, sovelletaan myös kieltopäätökseen.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskielto saa kestää enintään kolme kuukautta. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä päättää kiellon jatkamisesta enintään kolmella kuukaudella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu Finanssivalvonnan päätöksestä on käytävä ilmi päätöspäivämäärä, mihin omaisuuteen luovutus- ja panttauskielto kohdistuu, kiellon voimassaoloaika, kiellon noudattamisen valvontaa varten 5 momentin nojalla määrätty asiamies sekä muutoksenhaun vaikutus päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen.

Finanssivalvonnan on asetettava kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeeseen Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies. Asiamiehen tehtävänä on valvoa, että yhtiö noudattaa omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa. Asiamiehellä on mainitun pykälän mukaisten valtuuksien lisäksi oikeus päättää suostumuksen antamisesta vakuutusyhtiölain 25 luvun 13 §:ssä tarkoitettuihin oikeustoimiin.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoon sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 24 luvussa ja 25 luvun 12—21 §:ssä säädetään suo-

malaiseen vakuutusyhtiöön kohdistuvasta omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta.

7 a luku

Sveitsin valaliitossa sijaitsevan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintaa koskevat erityiset säännökset

47 b §

Sovellettava lainsäädäntö

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön toimintaan Suomessa sovelletaan tämän lain kolmannen maan vakuutusyhtiöitä koskevia säännöksiä 2 ja 3 momentissa mainituin poikkeuksin.

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön perustamispääomaan ja vakavaraisuusvaatimukseen sovelletaan Sveitsin lakia.

Sveitsiläiseen vahinkovakuutusyhtiöön ei sovelleta tämän lain 20 §:n 1 momentin 2, 3 ja 6—8 kohtaa, 28 ja 29 §:ää, 31, 32 ja 32 a §:ää, 45 ja 46 §:ää, 47 §:n 2—5 momenttia eikä 51 §:ää.

47 g §

Vakuutuskannan luovutus

Jos 66 §:ssä tarkoitettussa vakuutuskannan luovuttamisessa vastaanottavana yhtiönä on sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, Finanssivalvonnan on, ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin vakuutusvalvonnasta vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä vakavaraisuus.

Jos 1 momentissa tarkoitettussa luovuttamisessa vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, Finanssivalvonnan on pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä vakavaraisuus.

Sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, voi Finanssivalvonnan suostumuksella vastaanottaa suomalaisen vakuutusyhtiön vakuutuskannan tai sen osan. Tällöin Finanssivalvonnan on ennen suostumuksen antamista hankittava 1 momentissa tarkoitettu vahvistus. Tässä momentissa tarkoitettuun vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan muuten vakuutusyhtiölain 21 luvun 1—5, 8—12 ja 14—16 §:ää, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Mainitun luvun 8—10 §:ää sovelletaan kuitenkin vain luovuttavaan vakuutusyhtiöön.

10 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

65 §

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö saa luovuttaa sijoittautumisoikeuden tai vakuutuspalvelujen vapaan tarjoamisoikeuden perusteella tehtyjen vakuutussopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai toiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle, jos luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen antaa siihen suostumuksen.

Finanssivalvonta antaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön pyynnöstä suostumuksen vakuutuskannan luovutukseen, jos:

- 1) vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski sijaitsee Suomessa;
- 2) jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa; tai
- 3) henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö ja oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vakuutusyhtiö, Finanssivalvonnan on lisäksi annettava luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle lausunto siitä, täyttääkö vastaanottava yhtiö vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

Finanssivalvonnan on päätettävä 2 momentissa tarkoitettun suostumuksen tai 3 momentissa tarkoitettun lausunnon antamisesta kolmen kuukauden kuluessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnön saapumisesta. Muussa tapauksessa Finanssivalvonnan katsotaan antaneen suostumuksen vakuutuskannan luovuttamiseen tai vahvistaneen vakuutusyhtiön täyttävän vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

66 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiö saa Finanssivalvonnan suostumuksella luovuttaa Suomen sivuliikkeensä tekemien vakuutus-sopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle taikka sellaiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle tai kolmannen maan vakuutusyhtiölle, jolla on sivuliike Suomessa.

Finanssivalvonnan on ennen suostumuksen antamista hankittava suostumus sen Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutusvalvonnasta vastaavalta viranomaiselta, jos:

1) vahinkovakuutussopimuksen kattama riski vakuutusyhtiölain 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa;

2) henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa; tai

3) henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö ja se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, Finanssivalvonnan on ennen suostumuksen antamista hankittava yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset.

Jos vastaanottavana yhtiönä on toinen kolmannen maan vakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, ja vastaanottavan yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen, Finanssivalvonnan on hankittava tämän viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä vakavaraisuus.

67 §

Suostumuksen tai vahvistuksen saamiselle asetettu määräaika

Jos Finanssivalvonta ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden vakuutusvalvonnasta vastaavilta viranomaisilta, joilta Finanssivalvonta on 66 §:n nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta, näiden katsotaan vahvistaneen, että vastaanottavalla yhtiöllä on riittävä vakavaraisuus tai vastaavasti antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen.

11 luku

Erinäiset säännökset

79 §

Salassapitovelvollisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

10) samaan konserniin, vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

mään kuuluvalle yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia, ryhmävalvontaa sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

_____ päivä
Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva kolmannen maan vakuutusyhtiön toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

4.

Laki**vakuutusyhdistyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 4 §:n 4 momentti, 2 luvun 5 §:n 2 momentti, 10 luvun 4 §, 10 a luvun 2, 3 ja 4 § sekä 6 §:n 1 momentti, 12 luvun 6 c §:n 1 momentin 1 kohta, 12 a luku ja 13 luvun 3 §:n 3 momentti ja 27 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 4 momentti, 10 luvun 4 §, 10 a luvun 2 ja 3 § sekä 12 luvun 6 c §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1231/2009, 2 luvun 5 §:n 2 momentti ja 10 a luvun 6 §:n 1 momentti laissa 417/2004, 10 a luvun 4 § laissa 340/2000, 13 luvun 3 §:n 3 momentti ja 27 § laissa 333/2004,

muutetaan 1 luvun 1 ja 3 §, 2 luvun 4 §, 8 luvun 2 §, 9 luvun 2 a ja 3 §, 10 luvun 3 § ja 3 b—3 d §, 10 a luvun 1, 2 a, 5, 7 ja 13 §, 11 luvun 2 ja 3 § sekä 6 §:n 2 momentti, 12 luvun 6 b § ja 13 luvun 20 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 1 ja 3 §, 8 luvun 2 §, 9 luvun 2 a §, 10 luvun 3 § ja 3 b—3 d §, 10 a luvun 1, 2 a, 5, 7 ja 13 § sekä 11 luvun 2 § laissa 1231/2009, 2 luvun 4 § laissa 340/2000, 9 luvun 3 § laissa 470/2007, 11 luvun 3 § osaksi laeissa 340/2000 ja 417/2004, 11 luvun 6 §:n 2 momentti laissa 417/2004 sekä 13 luvun 20 § laissa 333/2004, sekä

lisätään 10 a lukuun uusi 1 a—1 d § ja 12 lukuun siitä lailla 1231/2009 kumotun 3 §:n tilalle uusi 3 § seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn keskinäiseen vakuutusyhtiöyhteisöön (*vakuutusyhdistys*), joka harjoittaa vakuutustoimintaa Suomen alueella.

Vakuutusyhdistyksen kokonaismaksutulo ei saa ylittää 5 000 000 euroa vuodessa. Vakuutusyhdistyksen, tai jos se kuuluu vakuutusyhtiöryhmään, ryhmän vastuuvelan kokonaismäärä ei saa ylittää 25 000 000 euroa, eikä tulevan jälleenvakuutuksen osuus saa ylittää 10 prosenttia yhdistyksen kokonaismaksutulosta tai vastuuvelan kokonaismäärästä. Jos jokin säädetyistä määristä ylittyy kolmena peräkkäisenä vuotena, yhdistyskokouksen on tehtävä päätös vakuutusyhdistyksen muuttamisesta keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi noudattaen, mitä 8 luvussa säädetään. Yhdistyksen on ilmoitettava määrien ylittymisestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Vakuutusyhdistyksestä, joka harjoittaa kalastusvälineiden vakuutusta, säädetään lisäksi

kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetussa laissa (998/2012).

Edellä 2 momentissa säädettyjä määriä voidaan muuttaa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavaksi.

3 §

Vakuutusyhdistyksen osakkaat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen velvoitteista. Vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajaosakkaat ovat kuitenkin lisämaksuvelvollisia vakuutusyhdistystä kohtaan siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Jos vakuutusyhdistyksen oma pääoma syntyneen tappion tai muun syyn takia ei enää täytä 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta tai jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhdistyksen omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajaosakkaille on viipymättä määrättävä lisämaksu. Lisämaksun on oltava määrältään vähintään niin suuri kuin edellä tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi tarvitaan, mutta kuitenkin enintään yhtä suuri kuin vakuutuksenottajaosakkaan edelli-

senä kalenterivuonna maksuunpantujen vakuutusmaksujen yhteismäärä. Tätä momenttia sovelletaan vain sellaiseen osakkaaseen, joka oli yhdistyksen osakkaana sen kalenterivuoden alussa, jonka kuluessa lisämaksu määrättiin, jollei yhdistysjärjestyksessä toisin määrätä.

Jollei osakas määräaikana suorita hänelle määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottoin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada osakkaalta perityksi, puuttuva määrä on, jos sen periminen on vielä tarpeen, jaettava toisten osakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään.

Lisämaksu viivästyskorkeineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

2 luku

Vakuutusyhdistyksen perustaminen

4 §

Vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestykselle ja sen muutoksille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus.

Finanssivalvonta ei saa vahvistaa yhdistysjärjestystä tai sen muutosta, jos aiottu vakuutustoiminta on sellaista, jonka harjoittamisesta aiheutuvat velvoitteet ovat yhdistyksen toimintaedellytykset huomioon ottaen ilmeisessä epäsuhteessa sen vastuunkantokykyyn.

Finanssivalvonta ei saa vahvistaa vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestystä, jos sen toiminnan yhdistysjärjestyksen vahvistamista haettaessa voidaan arvioida ylittävän jonkin 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyistä enimmäismääristä seuraavien viiden vuoden aikana.

8 luku

Yhteisömuodon muuttaminen

2 §

Finanssivalvonnan on kuuluttava 1 §:ssä tarkoitettua yhtiöjärjestyksen vahvistamista koskevasta hakemuksesta yhdistyksen kus-

tannuksella virallisessa lehdessä, jollei se katso, että hakemus on enemmistöselvityksittä hylättävä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä yhdistyksen osakkaita ja vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään muistutuksensa Finanssivalvonnalle sen asettamassa määräajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta. Finanssivalvonnan on veloitettava yhdistys viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä yhdistyksen kotipaikan sanomalehdessä sekä tarvittaessa lisäksi siten kuin Finanssivalvonta määrää.

Finanssivalvonnan on vahvistettava yhtiöjärjestys, jos se täyttää vakuutusyhtiölain 2 luvun 6 §:ssä säädetyt edellytykset ja yhdistyksen muuttaminen keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi ei loukkaa vakuutettuja etuja.

Finanssivalvonnalla on oikeus liittää yhtiöjärjestyksen vahvistamiseen vakuutettujen etujen turvaamiseksi tarpeelliset ehdot.

Yhdistys sekä muistutuskentekijä saavat valittaa päätöksestä noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

2 a §

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan suoritettaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuovelkaan, toimintapääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhdistyksen ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyhtiöryhmään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus yhdistyksen hallitukselle.

Yhdistyksen hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouksessaan tilintarkastajaa yhdistyksen taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiintulleista seikoista.

3 §

Vakuutusyhdistyksessä tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa tarkoitettu tilintarkastaja.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen

3 §

Mitä vakuutusyhtiölain 9 luvun 1—3, 6 ja 9—11 §:ssä sekä 13 §:n 1 kohdassa säädetään vakuutusyhtiön vastuuvelasta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen vastuuvelkaan.

Vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta riskiteoreettisesti laskettavaa määrää.

Tasoitusmäärän alarajalla tarkoitetaan 10 a luvun 8 §:ssä tarkoitettua oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja 7 §:ssä mainituilla erillä oikaistun toimintapääoman erotusta. Tasoitusmäärän alaraja ei voi kuitenkaan olla negatiivinen. *Tasoitusmäärän ylärajalla* tarkoitetaan määrää, jonka katsotaan riskiteoreettisten laskelmien perusteella jälleenvakuutus ja muut vastaavat riskinsiirtomenetelmät huomioon ottaen olevan kohtuullinen vakuutustoiminnan jatkumisen kannalta.

Vakuutusyhdistyksellä tulee olla laskuperusteet tasoitusmäärälle sekä tasoitusmäärän ala- ja ylärajalle. Yhdistyksen on haettava tasoitusmäärän laskuperusteille Finanssivalvonnan vahvistus.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella säädetään, miten vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärä, tasoitusmäärän yläraja ja tasoitusmäärän muutos lasketaan sekä miten tasoitusmäärän laskuperusteet laaditaan.

3 b §

Vakuutusyhdistyksen vastuuvelan katteen on oltava rahoitusvälineitä tai kiinnityskelpoista kiinteää omaisuutta taikka kiinnityskelpoisia julkiseen rekisteriin merkittyjä oikeuksia. Vastuuvelan katteena olevan kiinteän omaisuuden on sijaittava Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella. Enintään 30 prosenttia vastuuvelan bruttomääräs-

tä, kuitenkin korkeintaan 2 000 000 euroa, voi olla sijoitettuna yhteen kohteeseen.

3 c §

Vakuutusyhdistyksen vastuuvelan katteena oleva omaisuus arvostetaan siihen arvoon kuin se on merkitty yhdistyksen taseeseen.

3 d §

Finanssivalvonta voi vakuutusyhdistyksen hakemuksesta sallia että tietyt katteeseen hyväksyttävät varat arvostetaan 3 c §:stä poikkeavasti, jos tämä ei vaaranna vakuutettuja etuja.

Finanssivalvonta voi perustellusta syystä yksittäistapauksissa rajoittaa tietyn 3 b §:ssä tarkoitettua sijoituksen lukemista vastuuvelan katteeseen tai kieltää sen, jos se katsoo sijoituksen vaarantavan vakuutetut etuudet.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa vakuutusyhdistyksen hakemuksesta erityisesti syistä enintään kahden vuoden määräajaksi:

1) antaa luvan siihen, että 3 a §:n 1 kohdassa tarkoitettu jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus annetun jälleenvakuutus toiminnan osalta saa olla yhteensä enintään 100 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) antaa luvan vähentää 3 a §:n 1 kohdan kiellosta huolimatta selvitystilassa tai konkurssissa olevan taikka muutoin todennäköisesti sitoumuksistaan vastaamaan kykenevänsä jälleenvakuutuksenantajan osuus vastuuvelan kokonaismäärästä Finanssivalvonnan vahvistamaan määrään saakka, joka ei voi olla enempää kuin 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

3) antaa luvan vähentää muita kuin 3 a §:ssä tarkoitettuja omaisuuseriä vastuuvelan kokonaismäärästä vastaavalla tavalla kuin 3 a §:ssä luetellut omaisuuserot, jos vähennettävät omaisuuserot ovat tosiasiasa jonkun muun kuin vakuutusyhdistyksen vastuulla.

10 a luku

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääoma on määrä, jolla yhdistyksen varojen on katsotta-

va ylittävän yhdistyksen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin 1 a—1 d §:ssä säädetään.

Vakuutusyhdistyksen on täytettävä jatkuvasti tämän luvun mukaiset toimintapääomaa koskevat vaatimukset.

1 a §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan luetaan:

1) 1 c §:ssä säädetyn rajoituksen maksettu pohjarahasto ja takuupääoma;

2) 1 c §:ssä säädetyn rajoituksen yhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella, edellyttäen että 25 prosenttia pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;

6) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;

7) yhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella, 1 b §:ssä säädetyn ehdoin ja 1 c §:ssä säädetyn rajoituksen täysin maksettu pääoma yhdistyksen vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomalinasta;

8) 1 c §:ssä säädetyn rajoituksen toiminnassa olevan vakuutusyhdistyksen 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu kyseiseksi tilikaudeksi määrättävissä oleva lisämaksu; lisämaksusta voidaan ottaa huomioon korkeintaan puolet enimmäismaksujen ja perittyjen maksujen erotuksesta; sekä

9) yhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut edellä esitettyihin eriin rinnastettavat erät.

1 b §

Jotta 1 a §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalinain voidaan laskea osaksi toimintapää-

omaa, sen tulee täyttää 1 luvun 5 c §:ssä säädetty ehdot. Lisäksi edellytyksenä on, että:

1) muussa tapauksessa kuin vakuutusyhdistyksen purkautuessa tai konkurssissa lainan pääoma saadaan palauttaa siten, että yhdistys pääoman palauttamisen jälkeen täyttää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;

2) lainasopimus ei sisällä määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin vakuutusyhdistystä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; sekä

3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain vakuutusyhdistyksen hakemuksesta Finanssivalvonnan luvalla.

1 c §

Edellä 1 a §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 a §:n 7 kohdassa tarkoitettuja pääomalinainoja saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 a §:n 8 kohdassa tarkoitettua lisämaksua saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja määrääjäksi otettuja pääomalinainoja saa yhteensä lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 25:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Toimintapääomaan luettavaa pääomalinainojen määrää vähennetään tasaisesti kultakin alkavalta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

1 d §

Toimintapääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhdistyksen vapaasta omasta pääomasta;

4) vakuutuksen hankintamenojen tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus siltä osin kuin se ylittää yhdistyksen kustannuskuormitusperusteiden mahdollistaman määrän;

5) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

6) ilman korkoutusta lasketun korvausvastuun ja korkoutetun korvausvastuun erotus, jos yhdistyksen korvausvastuuta laskettaessa käytetään korkoutusta;

7) sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;

8) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;

9) johdannaissovimuksista vakuutusyhdistykselle koitua mahdollinen enimmäistappio; sekä

10) yhdistysten omistaman luotto- ja rahoituslaitoksen, toisen vakuutusyhdistyksen ja vakuutusyhtiön osakkeiden ja osuuksien käypä arvo siltä osin kuin arvo ylittää kymmenen prosenttia kyseisen yrityksen sidotusta pääomasta.

2 a §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääoman on oltava vähintään 104 000 euroa lisättynä 27 prosentilla yhdistyksen tilinpäätöksen mukaisesta kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulojen keskiarvosta.

Vakuutusyhdistyksen oman pääoman on oltava vähintään puolet toimintapääoman vähimmäismäärästä.

5 §

Vakuutusyhdistyksen varojen sijoittaminen, toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhdistyksen vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

7 §

Vakuutusyhdistyksen vakavaraisuuspääoma on tasoitusmäärän ja toimintapääoman yhteismäärä.

Vakuutusyhdistyksen oikaistu vakavaraisuuspääoma saadaan oikaisemalla vakavaraisuuspääoma:

1) lisäämällä siihen 1 a §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalaina siltä osin, kuin sitä ei 1 c §:n rajoitusten takia voida lukea toimintapääomaan;

2) vähentämällä siitä 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu lisämaksuvelvollisuuden perusteella veloitettava määrä siltä osin, kuin se on tämän luvun 1 a §:n 8 kohdan ja 1 c §:n 3 momentin mukaisesti luettu osaksi toimintapääomaa; sekä

3) vähentämällä siitä yhdistyksen omistaman luotto- ja rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön tai yhdistyksen osakkeet ja osuudet sekä vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jos yhdistyksen omistusten välillä on 12 a luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu omistusyhteys eikä näitä omistuksia ole vähennetty yhdistyksen toimintapääomasta tämän luvun 1 d §:n 10 kohdan perusteella.

13 §

Finanssivalvonta voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhdistyksen hakemuksesta suostua siihen, että yhdistys poikkeaa vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän laskennassa käytettävistä parametreista tai kaavoista, jos ne eivät anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhdistyksen riskiasemasta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan 1 a—1 d §:n mukaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

11 luku

Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö

2 §

Voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhdistyksen muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen

osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

1) määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin jätettävä jakamatta; sekä

2) määrä, joka vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on vakuutusyhtiölain 8 luvun 17 §:n 1 ja 2 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan, ja määrä, jolla käyvän arvон rahasto on yhteismäärältään negatiivinen.

Takuupääoman alentamisesta aiheutuvaan voitonjaon rajoitukseen sovelletaan 5 luvun 2 §:ää. Pääomalainalle maksettavasta korosta tai muusta hyvityksestä johtuvasta voitonjaon rajoituksesta säädetään 1 luvun 5 c §:n 2 momentissa ja 5 d §:n 1 momentissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos vakuutusyhdistyksen oma pääoma on pienempi kuin 2 luvun 5 §:ssä säädetty vähimmäismäärä. Omaan pääomaan ei kuitenkaan tällöin rinnasteta vakuutusyhdistyksen ottamaa pääomalainaa. Voitonjako on myös kielletty, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhdistys on maksukyvytön. Voitonjako on myös kielletty, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako aiheuttaa oman pääoman vähenemisen sen vähimmäismäärää pienemmäksi tai yhdistyksen maksukyvyttömyyden.

3 §

Vakuutusyhdistyksen, jonka 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettu oma pääoma on pienempi kuin tämän oman pääoman kaksinkertainen vähimmäismäärä, on vuosittain kartutettava vararahastoa vähintään kymmenellä prosentilla liikkeen tuottamasta voitosta.

Vararahastoon on siirrettävä takuusuuden merkinnässä takuusuuksista saatu nimellisarvon ylittävä määrä sekä määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon. Yhdistyskokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä vararahastoon.

Vararahastoa saadaan alentaa yhdistyskokouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan vahvistetun taseen osoittaman tappion peittämiseksi, jollei sitä voida peittää vapaalla

omalla pääomalla, taikka varojen siirtämiseksi pohjarahastoon.

6 §

Yhdistyskokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa annetuista äänistä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

3 §

Jos vakuutusyhdistys kuuluu vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun ryhmään, vakuutusyhdistyksen valvontaan sovelletaan mainittua lakia.

6 b §

Vakuutusyhdistyksen, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun 2 a §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Vakuutusyhdistyksen, jonka oma pääoma ei täytä 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa säädettyjä vähimmäisvaatimuksia, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Jos Finanssivalvonta muutoin katsoo vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajien tai vakuutettujen etujen olevan vaarassa, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhdistystä toimittamaan Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa Finanssivalvonta voi korottaa vakuutusyhdistyksen toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta sen varmistamiseksi, että yhdistys pystyy täyttämään toimintapääoma-vaatimukset tulevaisuudessa.

Finanssivalvonta voi vaatia, että 10 a luvun 1 a §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan si-

sältyvien erien arvoa alennetaan 10 a luvun 2 b §:n mukaista laskelmaa laadittaessa, jos näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä taikka se on muutoin tarpeen oikean kuvan saamiseksi laskelmasta.

Finanssivalvonta voi kieltää joko osittain tai kokonaan yhdistystä lukemasta 10 a luvun 1 a §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi yhdistyksen toimintapääomaa.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

13 luku

Selvitystila ja konkurssi

20 §

Jos vakuutusyhdistys on asetettu 3 §:n 2 momentin nojalla selvitystilaan yhdistyskokouksen päätöksellä, yhdistyskokous voi tilintarkastajien annettua asiasta lausuntonsa päättää, että selvitystila lopetetaan ja yhdistyksen toimintaa jatketaan. Päätös on pätevä vain, jos sitä ovat kannattaneet ne, joilla on

vähintään kaksi kolmasosaa tai yhdistysjärjestyksessä määrätty suurempi osa kokouksessa annetuista äänistä. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, jos selvitystilaan on tämän lain mukainen peruste tai jos yhdistyksen omaisuutta on jaettu.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan, jos vakuutusyhdistys, jonka oma pääoma on oman pääoman vähimmäisvaatimusta pienempi, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja yhdistyksen toiminnan jatkamisesta on tehty, yhdistykselle on valittava johto yhdistysjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Kun hallitus on valittu, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä ja hallituksen valinnasta ilmoitus Finanssivalvonnalle ja rekisteröimistä varten rekisteriviranomaiselle. Päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen rekisteröintiä. Yhdistyksen velkojille haettu julkinen haaste jää vaikutuksitta, jos selvitystila on lopetettu tämän pykälän mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

5.

Laki**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 83 s §, sellaisena kun se on laissa 175/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 83 v—83 z § seuraavasti:

7 luku

**Vakuutusmaksut, vastuovelka ja vakava-
raisuuspääoma**

83 s §

Jos vapaaehtoista lisäeläketointia harjoittava eläkekassa takaa biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason, eläkekassalla on jatkuvasti oltava vakuutus- teknisen vastuuvelan lisäksi riittävästi omia varoja, joilla se pystyy täyttämään 83 v—83 y §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta yhteenlasketun vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (*omien varojen vähimmäismäärä*).

Omien varojen on oltava riskityypin ja varojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläkejärjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa ennakoituihin vastuisiin.

Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettuihin omiin varoihin luetaan seuraavat erät:

- 1) maksettu pohjarahasto ja takuupääoma;
- 2) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;
- 3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 4) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset; sekä
- 5) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena.

Eläkekassan 1 momentissa tarkoitetuista omista varoista on vähennettävä seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

4) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä; sekä

5) johdannaissopimuksista eläkekassalle koituva mahdollinen enimmäistappio.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä kieltää eläkekassaa lukemasta 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettua erää osittain tai kokonaan osaksi kassan 1 momentissa tarkoitettuja varoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä; ja

2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

83 v §

Lukuun ottamatta vakuutusluokista annetun lain (526/2008) 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vakuutuksia, mainitussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta 83 s §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen tämän pykälän 2 ja 3 momentin mukaiset määrät.

Vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus. Korkeintaan kolmeksi vuodeksi otetussa kuolemanvaravakuutuksessa osuus on kuitenkin 0,1 prosenttia ja, jos vakuutus on otettu useammaksi kuin kolmeksi mutta enintään viideksi vuodeksi, osuus on 0,15 prosenttia. Saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

83 w §

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvien vakuutusten osalta 83 s §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen 2—5 momentin mukaiset määrät.

Jos 83 s §:n mukaista toimintaa harjoittava eläkekassa vastaa sijoitusriskistä, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Jos 83 s §:n mukaista toimintaa harjoittava eläkekassa ei vastaa sijoitusriskistä eikä eläkekassalla ole oikeutta muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 1 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Jos 83 s §:n mukaista toimintaa harjoittava eläkekassa ei vastaa sijoitusriskistä ja eläkekassalla on oikeus muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten viimeksi kuluneen tilikauden hallintokuluista lasketaan 25 prosentin osuus.

83 x §

Edellä 83 v §:n 2 momentissa sekä 83 w §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutus-

ryhmän viimeksi kuluneen tilikauden omalla vastuulla olevaa vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summaa vastaavaan summaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,85.

Edellä 83 v §:n 3 momentissa sekä 83 w §:n 4 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden kyseessä olevien vakuutusten omalla vastuulla olevaa riskisummaa vastaavaan riskisummaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos jälleenvakuutus sopimusten luonne tai laatu on muuttunut merkittävästi viimeksi kuluneesta tilikaudesta, tai jälleenvakuutus sopimuksissa ei tapahdu todellista riskinsiirtoa, tai se on vähäistä, Finanssivalvonta voi vaatia, että eläkekassa käyttää omien varojen vähimmäismäärää laskiessaan suurempia suhdelukuja kuin mitä saadaan 1 ja 2 momentin perusteella.

83 y §

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osuus 83 s §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärästä on 2—5 momentissa tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Eläkekassan viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 omalla vastuulla olevasta vakuutusmaksutulosta lasketaan yhteen 18 prosenttia ensimmäisestä 50 000 000 eurosta ja 16 prosenttia sen yli menevästä osasta.

Jos eläkekassan viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 vakuutusmaksutuotto on suurempi kuin vakuutusmaksutulo, tehdään 2 momentin mukainen laskelma käyttäen vakuutusmaksutulon sijasta vakuutusmaksutuottoa.

Eläkekassan kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 omalla vastuulla olevasta korvauskulujen keskiarvosta lasketaan yhteen 26 prosenttia

ensimmäisestä 37 200 000 eurosta ja 23 prosenttia sen ylimenevästä osasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu 2—4 momentin mukaisesti määräytyvä omien varojen vähimmäismäärä on pienempi kuin edeltävän vuoden omien varojen vähimmäismäärä, on omien varojen vähimmäismäärän oltava vähintään edeltävän vuoden omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna suhdeluvulla, joka saadaan, kun tilikauden lopun omalla vastuulla oleva vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten korvausvastuu jaetaan tilikauden alun omalla vastuulla olevalla korvausvastuulla. Tämä suhdeluku ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä pykälässä säädettyjä määriä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston

julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu euromäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

83 z §

Jos eläkekassan 83 s §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu omien varojen määrä on pienempi kuin 83 s §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä, eläkekassan on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, miten eläkekassa vuoden kuluessa täyttää omien varojen vähimmäismäärän.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

6.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkesäätiölain (1774/1995) 48 e ja 48 g §, sellaisina kuin ne ovat, 48 e § laissa 174/2009, ja 48 g § laissa 443/2012, sekä
lisätään lakiin uusi 48 h § seuraavasti:

6 luku

**Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä vaka-
varaisuuspääoma**

48 e §

Jos vapaaehtoista lisäeläketointia harjoittava eläkesäätiö takaa biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason, eläkesäätiöllä on jatkuvasti oltava eläkevastuun lisäksi riittävä määrä omia varoja, joilla se pystyy täyttämään vakuutuskassalain (1164/1992) 83 v—83 y §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta yhteenlasketun vähimmäismäärää koskevat vaatimuksen (*omien varojen vähimmäismäärä*).

Omien varojen on oltava riskityypin ja varojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläkejärjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa ennakoituihin vastuisiin.

Eläkesäätiön 1 momentissa tarkoitettuihin omiin varoihin luetaan seuraavat erät:

- 1) sidotun ja vapaan oman pääoman rahat;
- 2) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 3) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset; sekä
- 4) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä.

Eläkesäätiön 1 momentissa tarkoitetuista omista varoista on vähennettävä seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

4) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä; sekä

5) johdannaissopimuksista eläkesäätiölle koitua mahdollinen enimmäistappio.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä kieltää eläkesäätiötä lukemasta 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettua erää osittain tai kokonaan osaksi säätiön 1 momentissa tarkoitettuja varoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä; ja

2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

48 g §

Jos eläkesäätiön 48 e §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen omien varojen määrä on pienempi kuin 48 e §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä, eläkesäätiön on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, miten eläkesäätiö vuoden kuluessa täyttää omien varojen vähimmäismäärän.

48 h §

Edellytyksenä 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työnantajan lisämaksuvelvolli-

suuteen perustuvan erän lukemiselle vakavaraisuuspääomaan on, että eläkesäätiön tulee kuvata 48 d §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa, mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan kannatusmaksuilla tai kannatusmaksujen alennuksia rajoitetaan.

Työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkesäätiön tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkesäätiö ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkesäätiön toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Jos työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä on luettu vakavaraisuuspääomaan, eläkesäätiön on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän kes-

kimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkesäätiön toiminnan riskejä, eläkesäätiön tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

7.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 15 §, 16 d §:n 7 kohta ja 16 e §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa (/) ja 11 §:n 2 momentti laissa 983/2013, 15 § laissa 524/2008 sekä 16 d §:n 7 kohta ja 16 e §:n 1 momentti laissa 442/2012, sekä
lisätään lakiin uusi 5 a, 9 g ja 13 b §, 16 e §:ään, sellaisena kuin se on laissa 442/2012, uusi 3 momentti, lakiin uusi 16 f § ja lailla 524/2008 kumotun 31 §:n tilalle uusi 31 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 2 a, 3—5 ja 11 a §:ää, 13 §:n 1 momenttia sekä 14—19 §:ää ja 25 §:ää, 2 luvun 1 a §:ää, 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 ja 9 b §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa sekä 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—5 §:ää, 7—12 ja 12 a §:ää, 14—18 ja 20 a—20 c §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:ää, 8 luvun 19 §:ää, 8 a lukua, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10—13 ja 13 a lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia sekä 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 1 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4—7 §:ää, 16 §:n 1 momenttia sekä 25—27 §:ää, 26 lukua eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia sekä 2 ja 10 §:ää.

2 luku

Työeläkevakuutusyhtiön perustaminen

5 a §

Rahamaksu, apportti, periminen ja seuraamukset

Mitä osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ssä säädetään rahamaksusta, apportista ja mak-suviivästyksen seuraamuksista, sovelletaan myös työeläkevakuutusyhtiöön. Mainitusta 6 §:stä poiketen:

- 1) keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa;
- 2) työeläkevakuutusosakeyhtiön osakkeista sekä keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön takuusuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän lain 6 §:n 1 momentissa säädetystä peruspääomasta.

4 luku

Yhtiön hallinto

9 g §

Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäsenten muutoksista Finanssivalvonnalle

Työeläkevakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäsenten muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitet-

tävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 9 e §:n mukaiset vaatimukset.

11 §

Toimitusjohtaja

 Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutus- toiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Vakuutusyhtiölain 6 luvun 19 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajana.
 -----

5 luku

Tilintarkastus

13 b §

Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava 14 §:n mukaiseen vastuovelkaan ja 16 §:n mukaiseen vakavaraisuuspääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä työeläkevakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus yhtiön hallitukselle.

Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouksessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

6 luku

Vastuuvelka

15 §

Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate

Työeläkevakuutusyhtiön on katettava 14 §:ssä tarkoitettu vastuuelka siten kuin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetään.

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä 14 §:ssä tarkoitettua vastuuelasta seuraavat erät:

1) annetun jälleenvakuutustoiminnan osalta jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus, joka saa olla yhteensä enintään 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) saatua jälleenvakuutustoimintaa vastaava osuus sitä vastaavien jälleenvakuutustalletsaamisten määrään saakka;

3) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset; sekä

4) vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot, jotka on aktivoitu taseen vastaaviin.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua jälleenvakuuttajan vastuulla olevaa osuutta ei kuitenkaan saa vähentää, jos jälleenvakuutuksenantaja on selvitystilassa tai konkurssissa taikka muutoin on todennäköistä, ettei jälleenvakuuttaja pysty vastaamaan sitoumuksistaan. Finanssivalvonta voi lisäksi erityisistä valvonnallisista syistä enintään 2 vuoden määräajaksi rajoittaa yksittäisen työeläkevakuutusyhtiön oikeutta vähentää annettua jälleenvakuutustoimintaa vastaavaa osuutta vastuuelkaa katettaessa.

Työeläkevakuutusyhtiön on vastuuelan lisäksi katettava velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, velka yrittäjän eläkelain 142 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon sekä vakuutusmaksuista johdettavat velat.

Sen lisäksi, mitä 1—4 momentissa säädetään, työeläkevakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioi-

keuden tuottama tai muu etuoikeus työeläkevakuutusyhtiön omaisuuteen.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laske-
misesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun
lain 19 §:ssä tarkoitetun kateluettelon liit-
teeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

- 1) 5 momentissa tarkoitetut esineoikeuden
alaiset saatavat; ja
- 2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu
etuoikeus kohdistuu.

7 luku

Vakavaraisuuspääoma

16 d §

Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät

Vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä
seuraavat erät:

7) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslai-
toksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden,
osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalaino-
jen ja muiden omaan pääomaan rinnastetta-
vien erien käypä arvo, jos työeläkevakuutus-
yhtiön ja yrityksen välillä on vakuutusyhtiö-
lain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä
sidonnaisuus.

16 e §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia, että 16 a §:ssä
tarkoitettujen vakavaraisuuspääomaan sisäl-
tyvien erien arvoa alennetaan 16 f §:n mu-
kaista vakavaraisuuspääomalaskelmaa laadi-
taessa, jos näiden erien markkina-arvossa on
tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkastelu-
ajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä
taikka se on muutoin tarpeen oikean kuvan
saamiseksi yhtiön taloudellisesta asemasta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia mää-
räyksiä vakavaraisuuspääomaan 16 a—
16 d §:n mukaan luettavista ja siitä vähennet-
tävistä eristä sekä 20 §:ssä tarkoitetuissa
suunnitelmissa annettavista tiedoista.

16 f §

Vakavaraisuuspääomalaskelma

Työeläkevakuutusyhtiön on toimitettava
Finanssivalvonnalle laskelma vakavaraisuus-
pääomaa koskevien vaatimusten täyttymisestä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia mää-
räyksiä vakavaraisuuspääomalaskelman laai-
timisesta ja toimittamisen ajankohdista.

11 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävät

Finanssivalvonta valvoo, että työeläkevakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa.

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa eri-
tyisesti, että työeläkevakuutusyhtiön vakava-
raisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjes-
tetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla ja et-
tä yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät
ovat riittävät ja luotettavat. Lisäksi Finanssi-
valvonta valvoo työeläkevakuutusyhtiöiden
markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Finanssivalvonta valvoo myös suomalaisia
vakuutusomistusyhteisöjä noudattaen, mitä
vakuutusyhtiölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

8.**Laki****työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen
3 momentin kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Tällä lailla kumotaan 1 § Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain (442/2012) voimaantulosäännöksen 3 momentti. Tämä laki tulee voimaan 2 § päivästä 20 .

9.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 11 ja 12 kohta, 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohta sekä 5 momentti, 65 b §:n 2 momentti, 65 c §:n 1 ja 2 momentti ja 67 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 11 ja 12 kohta ja 67 §:n 5 momentti laissa 752/2012, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 170/2014, 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti sekä 65 c §:n 2 momentti laissa 611/2014 sekä 65 b §:n 2 momentti ja 65 c §:n 1 momentti laissa 985/2013, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

-----
 2) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusyhtiötä ja erillisyyhtiötä;
 -----

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

-----
 11) ryhmävalvonnalla luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten ryhmävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;
 -----

3 luku

Valvontavaltuudet

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

-----
 2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitettua toimenpidesuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettua ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 tai 6 §:ssä tai 26 luvun 11 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen ai-

kavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa tai esitettävä toimiluvan perumista, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen. Toimilupa on peruttava myös silloin, jos vakuutusyhtiö on tehnyt päätöksen selvitystilasta tai Finanssivalvonta antanut vakuutusyhtiön selvitystilän alkamista koskevan määräyksen.

6 luku

Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö ulkomaan valvontaviranomaisen kanssa

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valvottavien ja sivuliikkeiden toimintaa valvovilla ulkomaisilla ETA-valvontaviranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegioon. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi kutsua valvontakollegioon ETA-valtioiden keskuspankkien edustajia sekä Finanssivalvontaa vastaavia muiden kuin ETA-valtioiden valvontaviranomaisia.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Valvontakollegion tehtävänä on helpottaa valvontaviranomaisten yhteistoimintaa asiannoimaisten valvottavien ja sivuliikkeiden valvonnassa. Finanssivalvonta vahvistaa valvontakollegiolle valvontayhteistyötä koske-

vat kirjalliset toimintaperiaatteet. Finanssivalvonnan on ennen toimintaperiaatteiden vahvistamista kuultava kollegioon osallistuvia ulkomaisia ETA-valvontaviranomaisia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;
- 2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;
- 3) valvontaohjelma ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 31 §:n 2 kohdassa tarkoitettua arvon tekemiseksi;
- 4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;
- 5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;
- 6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;
- 7) vakavaraisuusvaatimuksien johdonmukainen soveltaminen sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa; ja
- 8) menettelytavat vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseksi.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvonta voi siirtää valvottavia koskevaa päätösvaltaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle niin kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, vakuutusyhtiölaissa, sijoituspalvelulaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

10.

Laki**rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 7 ja 14 kohdan a—d alakohta, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n e, g ja h kohta, 20 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 984/2013, 2 §:n 1 momentin 14 kohdan a—d alakohta ja 17 §:n 2 momentti laissa 886/2008 sekä 18 §:n h kohta laissa 174/2014,

lisätään 21 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2014, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *vakuutusalan yrityksellä* vakuutusyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä ja palveluyritystä sekä vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua kytkösyhtiötä ja erillisyyhtiötä;

14) *keskeisellä valvontaviranomaisella*:

a) ulkomaan valvontaviranomaista, joka toimii rahoitus- ja vakuutusryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena;

b) muuta ulkomaan valvontaviranomaista, joka vastaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta valvonnasta taikka ryhmittymään kuuluvan ulkomaisen vakuutusyhtiön ryhmävalvonnasta;

c) rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan säännellyn ulkomaisen yrityksen, johon ei sovelleta b kohdassa tarkoitettua konsolidoitua valvontaa tai ryhmävalvontaa, valvonnasta vastaavaa ulkomaan valvontaviranomaista;

d) muuta kuin a—c kohdassa tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan säännellyn ulkomaisen yrityksen valvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, jos a—c kohdassa tarkoitettut valvontaviranomaiset yksimielisesti niin päättävät.

3 luku

Ryhmittymän taloudellisen aseman valvonta

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Ryhmittymään kuuluva yritys voidaan Finanssivalvonnan päätöksellä jättää ottamatta huomioon 18—21 ja 23 §:ää sovellettaessa, jos soveltaminen ei ole tarpeen ryhmittymän valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen antamista pyydettävä siitä muiden keskeisten valvontaviranomaisten lausunto. Yritys, joka kuuluu ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön ryhmävalvonnan piiriin, voidaan lisäksi ilman Finanssivalvonnan päätöstäkin jättää ottamatta huomioon, jos se on yrityksen vähäisen merkityksen vuoksi jätetty ottamatta huomioon konsolidoidussa valvonassa tai ryhmävalvonnessa.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

e) vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävää omaa varallisuutta ja vakavaraisuuspääomavaatimusta, kun kyseessä on suomalainen henki- tai vahinkovakuutusyhtiö tai muu kuin g kohdassa tarkoitettu ulkomainen henki- tai vahinkovakuutusyhtiö tai jälleenvakuutusyritys;

g) vakuutusyrityksen kotivaltion säännösten mukaista omaa varallisuutta ja vakavaraisuuspääomavaatimusta, kun kyseessä on ulkomainen vakuutusyritys, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen, tai muu ulkomainen vakuutusyritys, jolta sen kotivaltion lain mukaan vaaditaan toimilupaa ja jonka toiminnalle on asetettu suomalaisia vakavaraisuusvaatimuksia vastaavat vaatimukset; jos tällaisia vaatimuksia sovelletaan kyseisessä valtiossa vakuutusyrityksiin, mutta ei jälleenvakuutusyrityksiin, jälleenvakuutusyrityksen oma varallisuus ja vakavaraisuuspääomavaatimus voidaan laskea kuin kyseessä olisi mainitun valtion vakuutusyritys;

h) vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävää omaa varallisuutta ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka 2 §:n 3 momentin mukaan vakuutusalan yritykseksi katsottava rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö, vaihtoehtorahastojen hoitaja, säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutus toimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

20 §

Ryhmittymän vakavaraisuusvaatimuksen laskemiseen sovellettavat yleiset periaatteet

Jos ryhmittymässä samaan toimialaan kuuluvien yritysten yhteenlaskettu omien varojen määrä ylittää näiltä yrityksiltä vaadittavan omien varojen yhteenlasketun vähimmäismäärän, näistä yhteenlasketuista omista varoista saadaan yhteenlaskettujen omien varojen vähimmäismäärän ylittävältä osin ottaa huomioon ryhmittymän vakavaraisuutta laskettaessa ainoastaan sellaiset omat varat, jot-

ka täyttävät sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset omille varoille asetetut vaatimukset että vakuutusyhtiölain mukaiset vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävälle omalle varallisuudelle asetettavat vaatimukset. Mitä tässä momentissa säädetään omista varoista ja omien varojen vähimmäismäärästä, sovelletaan vastaavasti konsolidoituihin omiin varoihin ja vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen ryhmän omaan varallisuuteen sekä konsolidoituun omien varojen vähimmäismäärään ja vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen vakavaraisuuspääomavaatimukseen niiden yritysten osalta, jotka kuuluvat ryhmittymään kuuluvan yrityksen konsolidointiryhmään tai

ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön ryhmävalvonnan piiriin.

21 §

Asiakasriskit

Asiakasriskejä eivät ole vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 c §:ssä tarkoitettujen sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määräävät sijoituskohteet.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

11.

Laki**Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

4 § teesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperus-

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,00284
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,00284
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,25
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,00284
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,00284

vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutus-kassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,00284
maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,00284
merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,00284
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,00284
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, kunnallisessa eläkelaiissa (549/2003) tarkoitettu Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja kirkkolaiissa (1054/1993) tarkoitettu Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00095
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00284
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,11
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,00095
sijoitusrahastolaiissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0022
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,34
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettun toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0022
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,34
yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla	Suomessa hallinnoitujen	0,0022

sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	sijoitusrahastojen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi sekä arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu muu selvitysyhteisö kuin arvopaperikeskus	liikevaihto	1,30 %; maksu on kuitenkin vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettu muu sijoituspalveluyritys kuin lain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,34
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,11
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,66
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,15
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,34
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,15
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoitautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailta hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0011
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,15
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0018

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,34
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,03

5 §

sun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmak-

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 000
muu luottolaitos	2 000
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 000
maksulaitos	2 000
vakuutusyhtiö	6 000
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyhtiö	2 000
vakuutusyhdistys	1 000
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 200
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	800
työttömyyskassa	6 000
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 000
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 200
valtion eläkerahasto, Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	15 000
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	2 000
rahastoyhtiö	4 000

vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 000
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 000
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 500
muu sijoituspalveluyritys kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 000
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 000
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 000
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 000
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 000
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 000
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 000
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 000

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

12.

Laki**vakuutusopimuslain 9 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusopimuslain (543/1994) 9 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
 426/2010, seuraavasti:

2 luku

Vakuutuksesta annettavat tiedot

9 a §

leenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY 183—185 artiklassa mainittujen tietojen ilmoittamisesta.

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Oikeusministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuutus- ja jäl-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 .

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*

Liite
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 18 §,
sellaisena kuin niistä on 6 luvun 8 §:n 5 momentti laissa 981/2013,
muutetaan 1 luvun 3 ja 4 §, 2 luvun 2—6 §, 12 § ja 18 §:n edellä oleva väliotsikko, 3 luvun 3, 9, 13 ja 17 §, II osan otsikko, 6 luvun otsikko, 4 §, 8 §:n 2 ja 5 momentti, 10, 12, 16, 18 ja 21 §, 7 luvun 6 §, 8 luvun 4 §:n 8 momentti, 19 §, 29 §:n 5 kohta, 9 luvun, joka samalla siirretään II osaan, otsikko, sekä 1, 3, 4 ja 12 §, III osan otsikko, 10—12 luku, 13 luvun 1 ja 2 §, 14 luvun 5 §, 15 luvun 1 §, 16 luvun 5 §:n 3 momentti ja 12 §, 17 luvun 2 §:n 3 momentti, 19 luvun 3 §, 20 luvun 3 §, 21 luvun 2, 7 ja 17—19 §, 22 luvun 2 §, 23 luvun 2—4 §, 25 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 3, 9 ja 13 §, 23 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 24 §, 26 luku, 29 luvun 5 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta sekä 30 luvun 3 §:n 1 momentin 10 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 3 § osaksi laissa 981/2013 ja 6 § osaksi laeissa 893/2008 ja 981/2013, 6 luvun otsikko, 8 §:n 2 ja 5 momentti, 10, 12, 16, 18 ja 21 § sekä 29 luvun 5 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 981/2013, 6 luvun 4 § osaksi laissa 211/2009, 9 luvun 3 §, 19 luvun 3 §, 20 luvun 3 § ja 21 luvun 2 § laissa 1170/2010 sekä 23 luvun 2 ja 4 § osaksi laissa 893/2008, sekä
lisätään 1 lukuun uusi 2 a, 3 a—3 c §, 11 §:ään uusi 2 momentti, lukuun uusi 11 a §, 1 luvun 15 §:ään uusi 4 momentti, 16 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 2 momentti ja lukuun uusi 25 §, 2 lukuun uusi 1 a, 9 b, 18 a ja 18 b §, 3 lukuun uusi 19 a §, 6 luvun 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 3 ja 4 momentti, 6 luvun 11 §:ään, sellai-

sena kuin se on laissa 981/2013, uusi 3 momentti, lukuun uusi 12 a §, 6 luvun 17 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 981/2013, uusi 4 momentti, lukuun uusi 20 a—20 c § sekä niiden edelle uusi väliotsikko, 7 luvun 1 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 8 a luku, 9 lukuun siitä lailla 1170/2010 kumotun 5 §:n tilalle uusi 5 § sekä uusi 5 a—5 d §, lakiin uusi 13 a luku, 23 luvun 1 §:n edelle uusi väliotsikko ja 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 120/2004 ja 893/2008, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 25 lukuun siitä lailla 893/2008 kumotun 4—8 §:n tilalle uusi 4—8 § ja 5 §:n edelle uusi väliotsikko sekä lukuun uusi 25—27 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

2 a §

Euroopan unionin lainsäädäntö

*Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja sen nojalla säädetään, vakuutusyhtiöstä säädetään vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvensi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY täydentämisestä annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EY) N:o x/201x, jäljempänä **komission asetus**, sekä Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.*

Jäljempänä 3 b §:ssä tarkoitettuun pieneen vakuutusyhtiöön ei sovelleta, mitä komission asetuksessa ja teknisissä standardeissa säädetään 6 luvun 8—20 §:ssä tarkoitettusta hallintojärjestelmästä ja 8 a luvussa tarkoitettuja tietojen julkistamisesta.

Määritelmät

3 §

3 §

Henkivakuutus ja vahinkovakuutus

Henkivakuutus, vahinkovakuutus ja jälleenvakuutustoiminta

Henkivakuutuksella tarkoitetaan vakuutusluokista annetussa laissa (526/2008) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa ja *vahinkovakuutuksella* mainitussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa.

Henkivakuutuksella tarkoitetaan vakuutusluokista annetussa laissa (526/2008) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa ja *vahinkovakuutuksella* mainitussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa.

Jälleenvakuustoinnalla tarkoitetaan toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka vakuutusyhtiö, jälleenvakuutusyhtiö tai vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys on luovuttanut.

3 a §

Riskit

Vakuutusriskillä tarkoitetaan riittämättömistä hinnoittelua ja vastuovelkaa koskevista oletuksista johtuvaa tappioriskiä tai vakuutusvastuiden arvon epäedullista muutosta.

Markkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu suoraan tai välillisesti omaisuuden, vastuiden ja rahoitusvälineiden markkinahintojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Luottoriskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, vastapuolten tai velallisten luottokelpoisuuden heilahteluista ja joka kohdistuu vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiin vastapuoliriskin, korkomarginaaliriskin tai markkinariskikeskittymien muodossa.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin tai ulkoisiin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä.

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset eivät kykene muuttamaan sijoituksiaan ja muuta omaisuuttaan rahaksi täyttääkseen maksettaviksi tulevat taloudelliset velvoitteensa.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan kaikenlaisia riskejä, joihin liittyvät tappiot voivat olla niin suuria, että ne vaarantavat vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman.

3 b §

Pieni vakuutusyhtiö

Pienellä vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan, jollei 2—4 momentista muuta johdu, seuraava-

vat edellytykset täyttävää yhtiötä:

1) yhtiön kokonaisvakuutusmaksutulo ei ylitä 5 000 000 euroa vuodessa;

2) yhtiön tai yhtiön kuuluessa 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmään ryhmän 10 luvun 2 §:n mukaisen vastuuvelan kokonaisuus ei ylitä 25 000 000 euroa vuodessa;

3) yhtiön liiketoiminta ei sisällä vakuutus- tai jälleenvakuutustoimintaa, joka kattaa vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vakuutusluokkiin 11–15 kuuluvia riskejä, paitsi jos ne muodostavat mainitun lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuja liitännäisriskejä; ja

4) yhtiön liiketoimintaan ei kuulu jälleenvakuutustoimintoja, joiden osuus sen kokonaisvakuutusmaksutuloista ylittää 500 000 euroa tai joiden osuus sen 10 luvun 2 §:n mukaisen vastuuvelan kokonaisuudesta ylittää 2 500 000 euroa tai joiden osuus ylittää 10 prosenttia sen kokonaisvakuutusmaksutuloista tai 10 prosenttia sen 10 luvun 2 §:n mukaisesta vastuuvelasta.

Vakuutusyhtiö ei ole pieni vakuutusyhtiö, jos toimilupaa haettaessa vakuutusyhtiö tai Finanssivalvonta arvioi jonkin 1 momentissa säädetyistä määristä ylittyvän seuraavan viiden vuoden aikana.

Jos jokin 1 momentissa säädetyistä määristä ylittyy kolmena peräkkäisenä vuotena, vakuutusyhtiö ei ole enää pieni vakuutusyhtiö neljännen kalenterivuoden alusta. Pienen vakuutusyhtiön on ilmoitettava määrrien ylitymisestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Jos vakuutusyhtiö harjoittaa liiketoimintaa sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjonnan perusteella, se ei ole pieni vakuutusyhtiö.

Jos Finanssivalvonta on todennut vakuutusyhtiön hakemuksesta, että mikään 1 momentissa säädetyistä määristä ei ole ylittynyt kolmena viimeisenä peräkkäisenä vuotena eikä niiden odoteta ylittyvän seuraavan viiden vuoden aikana, vakuutusyhtiö muuttuu pieneksi vakuutusyhtiöksi seuraavan kalenterivuoden alusta. Vakuutusyhtiön hakemuksessa on oltava Finanssivalvonnan arvioinnin kannalta tarpeelliset tiedot.

3 c §

Vakuutuskytkösyhtiö

Vakuutuskytkösyhtiöllä tarkoitetaan vakuutusyhtiötä, jonka tarkoituksena on vakuuttaa ainoastaan emoyrityksensä tai yritysryhmän, johon se itse kuuluu, riskejä. Jäljempänä 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksen tai vakuutusyritysryhmän taikka muun rahoitusalan yrityksen omistamaa vakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidetä vakuutuskytkösyhtiönä.

4 §

Jälleenvakuutusyhtiö ja jälleenvakuutuskytkösyhtiö

Jälleenvakuutusyhtiö on vakuutusyhtiö, joka harjoittaa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa. Jollei tässä laissa toisin säädetä, jälleenvakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vahinkovakuutusyhtiöstä säädetään.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiö on jälleenvakuutusyhtiö, jonka tarkoituksena on jälleenvakuuttaa ainoastaan sen yritysryhmän riskejä, johon se itse kuuluu. Vakuutusyhtiön tai vakuutusyritysryhmittymän omistamaa jälleenvakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidetä jälleenvakuutuskytkösyhtiönä.

4 §

Jälleenvakuutusyhtiö ja jälleenvakuutuskytkösyhtiö

Jälleenvakuutusyhtiöllä tarkoitetaan vakuutusyhtiötä, joka harjoittaa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa. Jollei tässä laissa toisin säädetä, jälleenvakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vahinkovakuutusyhtiöstä säädetään.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiöllä tarkoitetaan jälleenvakuutusyhtiötä, jonka tarkoituksena on jälleenvakuuttaa ainoastaan emoyrityksensä tai yritysryhmän, johon se itse kuuluu, riskejä. Jäljempänä 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksen tai vakuutusyritysryhmän taikka muun rahoitusalan yrityksen omistamaa jälleenvakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidetä jälleenvakuutuskytkösyhtiönä.

11 §

ETA-valtio ja kolmas maa

Kolmannella maalla tarkoitetaan valtiota, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen.

11 a §

Kotivaltio

Kotivaltiolla tarkoitetaan vahinkovakuutus- toiminnan osalta ETA-valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee, henkivakuustoittoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee ja jälleenvakuustoittoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee.

15 §

Erillisuusperiaate

Komposiittiyhtiöllä tarkoitetaan henkivakuutusyhtiötä, joka harjoittaa vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vahinkovakuutusluokkiin 1 tai 2 kuuluvaa vahinkovakuutusta muuten kuin liitännäisenä.

16 a §

Suhteellisuusperiaate

16 a §

Suhteellisuusperiaate

Suhteellisuusperiaatetta ei oteta huomioon 2 luvun 1 a §:ää, 8 ja 9 lukua eikä 27–29 lukua sovellettaessa.

18 §

Peruspääoma

Vakuutusosakeyhtiöllä on oltava osakepääoma ja keskinäisellä vakuutusyhtiöllä on oltava takuupääoma tai pohjarahasto (peruspääoma).

Peruspääoman on oltava vähintään:

- 1) henkivakuustoittoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10–16 kuuluvaa vakuustoittoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa; sekä
- 2) muuta vahinkovakuustoittoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, jälleenvakuutuskytkösyhtiön peruspääoman on oltava vähintään 1 000 000 euroa. Muun jälleenvakuutusyhtiön kuin kytkösyhtiön peruspääoman on oltava vähintään 3 000 000 euroa.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön peruspääomasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997).

25 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä luvussa säädettyjä määriä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu määrä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa

1 a §

Perustamispääoma

*Vakuutusosakeyhtiöllä on oltava osakepääoma ja keskinäisellä vakuutusyhtiöllä on oltava takuupääoma tai pohjarahasto (**perustamispääoma**).*

Perustamispääoman on oltava vähintään:

- 1) henkivakuutustoimintaa ja vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa;*
- 2) muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa;*
- 3) jälleenvakuutusyhtiössä 3 000 000 euroa;*
- 4) jälleenvakuutuskytkösyhtiössä 1 000 000 euroa.*

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan

vakuutusyhtiön peruspääomasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

2 §

Vakuutusyhtiön perustaminen

Vakuutusyhtiön perustamista varten on tehtävä perustamissopimus. Vakuutusyhtiön perustamiseen sovelletaan muutoin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä. Sanotussa 2 §:ssä säädetyn lisäksi vakuutusyhtiön perustamissopimuksessa on mainittava peruspääoman määrä.

Jos keskinäisen vakuutusyhtiön peruspääomana on pohjarahasto:

1) perustamissopimuksen allekirjoittaa pohjarahaston antaja noudattaen vastaavasti, mitä yhtiön osakkeenomistajista osakeyhtiölain 2 luvun 1 §:ssä säädetään;

2) pohjarahaston antamisessa keskinäiselle vakuutusyhtiölle tuleva rahamäärä merkitään erilliseksi osaksi sidottuun omaan pääomaan; ja

3) perustamissopimuksessa mainitaan osakeyhtiölain 2 luvun 2 §:n 1 momentin 2—4 kohdan sijaan pohjarahaston antaja ja pohjarahaston määrä ja sen maksuaika.

3 §

Toimiluvan hakeminen

Vakuutustoiminnan harjoittamiseen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa. Toimilupa annetaan vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa koskemaan vakuutusluokan osaa.

Jälleenvakuutusyhtiöille toimilupa annetaan hakijan pyynnön mukaisesti joko vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksen, henkivakuutuksen jälleenvakuutuksen tai kaiken jälleenvakuutustoiminnan harjoittamiseen.

Toimilupa on voimassa Euroopan talousalueella ja hakijan pyynnöstä myös sen ulkopuolella.

2 §

Vakuutusyhtiön perustaminen

Vakuutusyhtiön perustamista varten on tehtävä perustamissopimus. Vakuutusyhtiön perustamiseen sovelletaan muutoin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä. *Mainitussa* 2 §:ssä säädetyn lisäksi vakuutusyhtiön perustamissopimuksessa on mainittava *perustamis*pääoman määrä.

Jos keskinäisen vakuutusyhtiön perustamis-pääoma on pohjarahasto:

1) perustamissopimuksen allekirjoittaa pohjarahaston antaja noudattaen, *mitä osakeyhtiölain 2 luvun 1 §:ssä säädetään yhtiön osakkeenomistajista*;

2) pohjarahaston antamisessa keskinäiselle vakuutusyhtiölle tuleva rahamäärä merkitään erilliseksi *eräksi* sidottuun omaan pääomaan;

3) perustamissopimuksessa mainitaan osakeyhtiölain 2 luvun 2 §:n 1 momentin 2—4 *kohdassa säädetystä poiketen* pohjarahaston antaja ja pohjarahaston määrä ja sen maksuaika.

3 §

Toimiluvan hakeminen

Vakuutustoiminnan harjoittamiseen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa. Toimilupa annetaan *vakuutusluokista annetun lain mukaisin* vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa koskemaan vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitetun vakuutusluokan osaa.

Jälleenvakuutusyhtiöille toimilupa annetaan hakijan pyynnön mukaisesti joko vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksen, henkivakuutuksen jälleenvakuutuksen tai kaiken jälleenvakuutustoiminnan harjoittamiseen.

Toimilupa on voimassa Euroopan talousalueella ja hakijan pyynnöstä myös sen ulkopuolella.

Toimilupahakemukseen on liitettävä:

- 1) toimintasuunnitelma;
- 2) 6 luvun 4 ja 5 §:n mukainen selvitys yhtiön hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta;
- 3) selvitys osakkaista ja takuuosuuden omistajista, joiden olisi tehtävä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja heidän omistusosuuksistaan;
- 4) selvitys siitä, että yhtiö pystyy toimimaan 6 luvun mukaisen hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;
- 5) selvitys siitä, että vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä;
- 6) selvitys tämän luvun 8 §:ssä tarkoitetuista mahdollisista merkittävistä sidonnaisuuksista.

Jos toimilupahakemus koskee liikennevakuutusta, hakemuksessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain (279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muuhun ETA-valtioon nimettävien korvausedustajien nimet ja osoitteet.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

Toimilupahakemukseen on liitettävä:

- 1) toimintasuunnitelma;
- 2) 6 luvun 4 ja 5 §:n mukainen selvitys yhtiön hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta;
- 3) selvitys osakkaista ja takuuosuuden omistajista, joiden olisi tehtävä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja heidän omistusosuuksistaan;
- 4) selvitys siitä, että yhtiö pystyy toimimaan 6 luvun mukaisen hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;
- 5) selvitys siitä, että yhtiön *perustamispääoma* on vähintään 2 luvun 1 a §:ssä säädetyn suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä;
- 6) *selvitys siitä, että yhtiö täyttää ennen toimiluvan myöntämistä 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän 12 luvun 11 §:ssä tarkoitettulla hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan;*
- 7) *selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen 12 luvun 1 §:ssä tarkoitettulla omalla varallisuudellaan;*
- 8) *selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 11 luvun 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen 12 luvun 11 §:ssä tarkoitettulla hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan;*
- 9) *selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa 13 a luvun 2 §:ssä säädetyt nimelliset vähimmäispääomavaatimukset hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan 13 a luvun 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos yhtiö harjoittaa sekä henki- että vahinkovakuutusta samassa yhtiössä; ja*
- 10) *selvitys 8 §:ssä tarkoitetuista mahdollisista merkittävistä sidonnaisuuksista.*

Jos toimilupahakemus koskee liikennevakuutusta, hakemuksessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain (279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muuhun ETA-valtioon nimettävien korvausedustajien nimet ja osoitteet.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

4 §

Toimiluvan laajentaminen

Vakuutusyhtiön on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimiluvan laajentamista, jos yhtiö aikoo laajentaa toimintaansa sellaisiin vakuutusluokkiin tai luokkaryhmiin, joita voimassa olevassa toimiluvassa ei ole mainittu, tai jos vakuutusyhtiö, jolle on myönnetty toimilupa Euroopan talousalueelle, aikoo ryhtyä harjoittamaan vakuutustoimintaa Euroopan talousalueen ulkopuolella. Hakemukseen on liitettävä 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu toimintasuunnitelma.

Mitä 6 §:ssä säädetään toimiluvan myöntämisestä, koskee vastaavasti toimiluvan laajentamista.

5 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus pyytää lausunto

Jos vakuutusosakeyhtiö tulee olemaan toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tytäryhtiö tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen tytäryhtiö taikka jos määräysvalta perustettavassa

4 §

Toimiluvan laajentaminen

Vakuutusyhtiön on haettava *Finanssivalvonnalta* toimiluvan laajentamista, jos yhtiö aikoo laajentaa toimintaansa sellaisiin vakuutusluokkiin tai luokkaryhmiin, joita voimassa olevassa toimiluvassa ei ole mainittu, tai jos vakuutusyhtiö, jolle on myönnetty toimilupa Euroopan talousalueelle, aikoo ryhtyä harjoittamaan vakuutustoimintaa Euroopan talousalueen ulkopuolella. Hakemukseen on liitettävä 3 §:n 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettu toimintasuunnitelma ja selvitys siitä, että yhtiö täyttää jatkossa vähintään 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvun 2 §:ssä säädetyt nimelliset pääomavaatimukset.

Henkivakuutusyhtiön, joka hakee toimilupaa myös vahinkovakuutuksen harjoittamiseen, tai vahinkovakuutusyhtiön, joka hakee toimilupaa myös henkivakuutustoiminnan harjoittamiseen, on osoitettava, että se täyttää jatkossa vähintään 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän ja että se sitoutuu täyttämään 13 a luvun 2 §:ssä tarkoitettujen nimellisten vähimmäispääomavaatimukset.

Mitä 6 §:ssä säädetään toimiluvan myöntämisestä, koskee vastaavasti toimiluvan laajentamista.

5 §

Finanssivalvonnan velvollisuus pyytää lausunto

Jos vakuutusosakeyhtiöstä tulee toisessa *ETA-valtiossa* toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tytäryhtiö tai toisessa *ETA-valtiossa* toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen tytäryhtiö taikka jos määräysvalta perustettavassa vakuutusyhtiössä siirtyy samalle luonnolliselle henkilölle tai

vakuutusyhtiössä tulee olemaan samalla luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä kuin toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneessa vakuutusyhtiössä, luottolaitoksessa tai sijoituspalveluyhtiössä, Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä hakemuksesta lausunto myös kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen sekä vakuutusyhtiön valvonnan kannalta.

6 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Vakuutusvalvontaviraston on kuuden kuukauden kuluessa 3 §:ssä mainitun hakemuksen vireilletulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimitamisesta päätettävä toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä.

Toimilupa on annettava, jos:

1) aiotusta vakuutustoiminnasta ja vakuutusyhtiön 3 §:ssä tarkoitetuista toimintasuunnitelmasta ja osakkaista saadun selvityksen perusteella voidaan arvioida vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) vakuutusyhtiön johto täyttää sille asetetut vaatimukset;

3) vakuutusyhtiön voidaan arvioida pystyvän toimimaan hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;

4) vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen.

oikeushenkilölle kuin toisessa *ETA-valtiossa* toimiluvan saaneessa vakuutusyhtiössä, luottolaitoksessa tai sijoituspalveluyhtiössä, *Finanssivalvonnan* on pyydettävä hakemuksesta lausunto myös kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien *sopivuutta ja luotettavuutta* sekä ilmoittamaan *sellaiset* edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai vakuutusyhtiön valvonnan kannalta.

6 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Finanssivalvonnan on kuuden kuukauden kuluessa 3 §:ssä tarkoitettua hakemuksen vireilletulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimitamisesta päätettävä toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä.

Toimilupa on *myönnettävä*, jos:

1) aiotusta vakuutustoiminnasta ja vakuutusyhtiön 3 §:ssä tarkoitettua toimintasuunnitelmasta ja osakkaista saadun selvityksen perusteella voidaan arvioida vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) vakuutusyhtiön johto täyttää sille asetetut vaatimukset;

3) vakuutusyhtiön voidaan arvioida pystyvän toimimaan hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;

4) vakuutusyhtiön perustamispääoma on vähintään 2 luvun 1 a §:ssä säädetty ja vakuutusyhtiö täyttää jatkossa vähintään 11 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärän; ja

5) asiassa esitetyn selvityksen perusteella vakuutusyhtiön voidaan arvioida jatkossa täyttävän vähintään 11 luvussa säädetty va-

Jos vakuutusyhtiö kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka emoyrityksen kotipaikka ei ole Suomessa ja joka ei ole rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ryhmittymä, toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että voidaan varmistua siitä, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko mainittua ryhmittymää tätä lakia vastaavalla tavalla taikka että vakuutusyhtiön kuulumisen tällaiseen ryhmittymään ei muuten vaaranna yhtiön toiminnan vakautta. Vakuutusyhtiön kuulumisen tässä momentissa tarkoitettuun ryhmittymään katsotaan vaarantavan yhtiön toiminnan vakauden, jollei voida osoittaa, että ryhmittymän vakavaraisuus, riskikeskittymät, ryhmittymän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä ryhmittymän omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisia vaatimuksia.

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään muilta osin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

kavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimukset ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvun 2 §:ssä säädetyt nimelliset pääomavaatimukset.

Jos vakuutusyhtiö kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka emoyrityksen kotipaikka ei ole Suomessa ja joka ei ole rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ryhmittymä, toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että voidaan varmistua siitä, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko ryhmittymää tätä lakia vastaavalla tavalla taikka että vakuutusyhtiön kuulumisen tällaiseen ryhmittymään ei muuten vaaranna yhtiön toiminnan vakautta. Vakuutusyhtiön kuulumisen tässä momentissa tarkoitettuun ryhmittymään katsotaan vaarantavan yhtiön toiminnan vakauden, jollei voida osoittaa, että ryhmittymän vakavaraisuus, riskikeskittymät, ryhmittymän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä ryhmittymän omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisia vaatimuksia.

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes hakemuksesta on annettu päätös. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään muilta osin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

9 b §

Tietojen ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on annettava tiedoksi toimiluvan myöntämistä koskevat ja toimiluvan peruuttamista koskevat päätökset Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

12 §

Rahamaksu, apportti, periminen ja seuraamukset

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä. Luvun 6 §:ää sovelletaan kuitenkin niin, että:

1) keskinäisen yhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa; sekä

2) vakuutusosakeyhtiön osakkeista samoin kuin keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän lain 1 luvun 18 §:ssä säädetystä peruspääomasta.

Julkisia vakuutusyhtiöitä koskevat erityiset säännökset

12 §

Rahamaksu, apportti, periminen ja seuraamukset

Mitä osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ssä säädetään rahamaksusta, apportista ja maksuviivästyksen seuraamuksista, sovelletaan myös vakuutusyhtiöön. Mainitusta 6 §:stä poiketen:

1) keskinäisen yhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa;

2) vakuutusosakeyhtiön osakkeista sekä keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän luvun 1 a §:ssä säädetystä perustamispääomasta.

Julkisia vakuutusyhtiöitä, rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa ja erillisyyhtiötä koskevat erityiset säännökset

18 a §

Rajoitetusta jälleenvakuutustoiminnasta aiheutuvat riskit ja raportointi

Vakuutusyhtiöiden, jotka tekevät rajoitettua jälleenvakuutusta koskevia sopimuksia tai harjoittavat rajoitettua jälleenvakuutustoimintaa, on kyettävä tunnistamaan, mittaamaan, seuraamaan, hallitsemaan ja valvomaan sopimuksista tai toiminnasta aiheutuvia riskejä sekä raportoimaan niistä.

Rajoitetulla jälleenvakuutustoiminnalla tarkoitetaan jälleenvakuutusta, jossa sovitetaan, että merkittävästä vakuutusriskistä ja velvoitteiden ajoittumiseen liittyvästä riskistä johtuva jälleenvakuutuksesta suoritettava suurin mahdollinen korvaus ylittää sopimuksen kestoaikana maksettavat vakuutusmaksut rajoitetulla mutta huomattavalla määrällä. Rajoitettuun jälleenvakuutukseen liittyy lisäksi vähintään yksi seuraavista ominaisuuksista:

1) erityinen ja olennainen korvaus rahan aika-arvosta;

2) *sopimusehdot, joiden tarkoituksena on tasoittaa osapuolten sopimuksesta sen kuluessa saamaa taloudellista tulosta tavoitellun riskien siirron toteuttamiseksi.*

18 b §

Erillisyhtiön perustaminen

Erillisyhtiöllä tarkoitetaan, riippumatta siitä, onko se rekisteröity osakeyhtiö vai ei, yritystä, joka ei ole vakuutusyhtiö ja joka ottaa vastatakseen vakuutusyhtiöiden riskejä ja kattaa nämä riskit kokonaisuudessaan lainan liikkeelle laskemisesta saatavilla tuotoilla tai muilla sellaisilla rahoitusmenetelmillä, joissa lainan tai rahoitusmenetelmän tarjoajan oikeuksilla saataviensa suorituksiin on huonompi etuoikeus kuin tällaisen yrityksen jälleenvakuutusvelvoitteilla.

Erillisyhtiön perustamiseen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa. Toimilupa on annettava, jos erillisyhtiö täyttää perustamiselle komission asetuksessa säädetyt edellytykset.

3 luku

**Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen
ulkomailla**

3 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus lähettää sivuliikettä koskevat tiedot

Vakuutusvalvontaviraston on kolmen kuukauden kuluessa vakuutusyhtiön ilmoituksen sekä kaikkien 2 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta lähetettävä saamansa tiedot sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle ja ilmoitettava tietojen lähettämistä vakuutusyhtiölle.

Vakuutusvalvontaviraston on liitettävä lähetettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa sen toimintapäätömaa koskevat 11 luvussa säädetyt vaatimukset.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa

3 luku

**Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen
ulkomailla**

3 §

Finanssivalvonnan velvollisuus lähettää sivuliikettä koskevat tiedot

Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa vakuutusyhtiön ilmoituksen sekä kaikkien 2 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta lähetettävä saamansa tiedot sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle ja ilmoitettava tietojen lähettämistä vakuutusyhtiölle.

Finanssivalvonnan on liitettävä lähetettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa 11 luvussa säädetyt vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa

säädetyssä määräajassa, vakuutusyhtiö voi hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan Vakuutusvalvontaviraston hylkävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes virasto on päättänyt tietojen lähettämistä. Viraston on ilmoitettava päätöksen antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitetaan valituksen tekemisestä ja käsittelystä ja muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäytölaissa säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltäytyä tietojen lähettämistä, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto tai sivuliikkeen pääasiamies täytä yhtiön johdolle 6 luvun 2 §:n 2 momentissa tai 6 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa asetettuja vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Vakuutusvalvontavirasto on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

9 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus lähettää vapaata tarjontaa koskevat tiedot

Vakuutusvalvontaviraston on lähetettävä kuukauden kuluessa 8 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ja 8 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta sen valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle, jossa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa aiotaan harjoittaa, tieto vakuutusyhtiön ilmoituksesta sekä ilmoitettava tietojen lähettämistä vakuutusyhtiölle.

Vakuutusvalvontaviraston on liitettävä lähetettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa sen toimintapäätöksiä koskevat 11 luvussa säädetyt vaatimukset ja selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on oikeus harjoittaa, sekä selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä 3 §:n 3 momentissa tarkoitetun valituksen.

säädetyssä määräajassa, vakuutusyhtiö voi hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan *Finanssivalvontan* hylkävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes *Finanssivalvonta* on päättänyt tietojen lähettämistä. *Finanssivalvontan* on ilmoitettava päätöksen antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa valitusviranomaiselle. *Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäytölaissa (586/1996).*

Finanssivalvonta voi kieltäytyä tietojen lähettämistä, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto tai sivuliikkeen pääasiamies täytä yhtiön johtoa koskevia 6 luvun 2 §:n 2 momentissa tai 6 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos *Finanssivalvonta* on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

9 §

Finanssivalvontan velvollisuus lähettää vapaata tarjontaa koskevat tiedot

Finanssivalvontan on lähetettävä kuukauden kuluessa 8 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ja *siinä* tarkoitettujen selvitysten saapumisesta sen valtion *vakuutusvalvonnasta* vastaavalle viranomaiselle, jossa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa aiotaan harjoittaa, tieto vakuutusyhtiön ilmoituksesta sekä ilmoitettava tietojen lähettämistä vakuutusyhtiölle.

Finanssivalvontan on liitettävä lähetettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa 11 luvussa säädetyt vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimuksen, ja selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on oikeus harjoittaa, sekä selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen noudattaen, mitä 3 §:n 3 momentissa säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltäytyä lähettämästä tietoja, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto täytä yhtiön johdolle 6 luvun 2 §:n 2 momentissa asetettuja vaatimuksia. Vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa ei voida aloittaa, jos Vakuutusvalvontavirasto on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

Finanssivalvonta voi kieltäytyä lähettämästä tietoja, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto täytä yhtiön *johtoa koskevia* 6 luvun 2 §:n 2 momentissa *säädetyjä* vaatimuksia. Vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa ei voida aloittaa, jos *Finanssivalvonta* on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

13 §

Sovellettava lainsäädäntö

Sen lisäksi, mitä 12 §:ssä säädetään, vahinkovakuutusyhtiön Sveitsin valaliitossa (*Sveitsi*) sijaitsevan sivuliikkeen ensivakuutustoimintaan sovelletaan 14—18 §:n säännöksiä. Lisäksi sivuliikkeen peruspääoma, toimintapääoma ja takuumäärä määräytyvät tämän lain mukaisesti.

13 §

Sovellettava lainsäädäntö

Sen lisäksi, mitä 12 §:ssä säädetään, vahinkovakuutusyhtiön Sveitsin valaliitossa (*Sveitsi*) sijaitsevan sivuliikkeen ensivakuutustoimintaan sovelletaan 14—18 §:n säännöksiä. Lisäksi sivuliikkeen *perustamispääoma ja pääomavaatimukset* määräytyvät tämän lain mukaisesti.

17 §

Vakuutuskannan luovutus

Jos suomalainen vahinkovakuutusyhtiö luovuttaa Sveitsissä sijaitsevan vakuutuskannan tai osan siitä vakuutusyhtiölle, jonka kotipaikka on Sveitsissä, Vakuutusvalvontaviraston on, ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Jos luovuttavana yhtiönä on vakuutusyhtiö, jolla on kotipaikka Sveitsissä, ja vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Sveitsissä, Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

17 §

Vakuutuskannan luovutus

Jos suomalainen vahinkovakuutusyhtiö luovuttaa Sveitsissä sijaitsevan vakuutuskannan tai osan siitä *vakuutusyritykselle*, jonka kotipaikka on Sveitsissä, *Finanssivalvonnan* on, ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin *vakuutusvalvonnasta* vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottava *yritys on riittävän vakavarainen vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen*.

Jos luovuttavana yhtiönä on *vakuutusyritys*, jolla on kotipaikka Sveitsissä, ja vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Sveitsissä, *Finanssivalvonnan* on pyynnöstä annettava Sveitsin *vakuutusvalvonnasta* vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö *täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävässä määrin 11 luvun 2 §:ssä säädetyt vakavaraisuuspääomavaatimuksen*.

19 a §

Ilmoitus merkittävistä ongelmista kolmansissa maissa

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikista merkittävistä ongelmista, joita vakuutusyhtiöt kohtaavat niiden sijoittautuessa kolmanteen maahan tai harjoittaessa siellä toimintaa.

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

6 luku

Vakuutusyhtiön johto ja hallintojärjestelmä

4 §

Hallituksen jäsenen kelpoisuus

Hallituksen jäsenenä ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenistä on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Lisäksi hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

(5 mom.) Vakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäsenten muutoksista viipymättä Vakuutusvalvontavirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 1—3 momentin mukaiset vaatimukset.

(6 mom.) Mitä edellä 2 §:n 2 momentissa ja tämän pykälän 1, 3 sekä 5 momentissa sääde-

II OSA

Hallinto, tilinpäätös ja tietojen julkistaminen

6 luku

Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen

4 §

Hallituksen jäsenen kelpoisuus

Hallituksen jäsenenä ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenistä on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Lisäksi hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäsenten muutoksista viipymättä *Finanssivalvonnalle*. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 1—3 momentin mukaiset vaatimukset.

Mitä 2 §:n 2 momentissa sekä tämän pykälän 1, 3 ja 4 momentissa säädetään vakuutusyhtiön hallituksen jäsenestä, sovelletaan

tään vakuutusyhtiön hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti vakuutusomistusyhteisöön.

myös vakuutusomistusyhteisön hallituksen jäseneseen.

Lisäksi hallituksen jäsenen kelpoisuudesta säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 3 jaksossa.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamiseksi, sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta, sisäisestä tarkastuksesta, palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä, jos toimintoja ulkoistetaan. Toimintaperiaatteissa on selkeästi määriteltävä vastuut, tavoitteet, prosessit ja sovellettavat raportointimenettelyt.

Vakuutusomistusyhteisöllä on oltava liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta, sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta, sisäisestä tarkastuksesta, palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä, jos toimintoja ulkoistetaan. *Lisäksi toimintaperiaatteissa on oltava 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettujen volatiliteettikorjauksen soveltamisperusteita koskevat periaatteet, jos yhtiö käyttää sitä.* Toimintaperiaatteissa on selkeästi määriteltävä vastuut, tavoitteet, prosessit ja sovellettavat raportointimenettelyt.

Lisäksi vakuutusyhtiön hallintojärjestelmää koskevista vaatimuksista säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 1 jaksossa.

9 §

Eriyistä kelpoisuutta vaativat toiminnot

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat sopivia ja luotettavia.

Lisäksi 11, 14, 15 ja 18 §:ssä tarkoitettujen keskeisten toimintojen tehtävistä ja säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 1 ja 2 jaksossa ja erityistä kelpoisuutta vaativista toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuudesta ja luotettavuudesta 3 jaksossa.

10 §

Riskienhallinta

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallinta-järjestelmä, joka kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, hallinnan ja raportoinnin.

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallinta-strategia, joka on linjassa yhtiön liiketoiminta-strategian kanssa.

Riskienhallintajärjestelmän on katettava vähintään seuraavat osa-alueet:

- 1) vakuutusten myöntäminen;
- 2) myönnettyistä vakuutuksista johtuvien vastuiden merkitseminen vastuuvelkaan;
- 3) varojen ja vastuiden hallinta;
- 4) sijoitukset, erityisesti johdannaiset ja niihin verrattavat sitoumukset;
- 5) maksuvalmius;
- 6) keskittymäriskin hallinta;
- 7) operatiivisten riskien hallinta; ja
- 8) jälleenvakuutuksen järjestäminen ja muut riskienvähentämiskeinot.

10 §

Riskienhallinta

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallinta-järjestelmä, joka kattaa 11 luvun 3 §:n mukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan sisältyvien riskien ohella ne riskit, joita ei tässä laskennassa huomioida. Riskienhallinnan tulee kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuva tunnistaminen, mittaaminen, seuranta, hallinta ja raportointi.

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallinta-strategia, joka ei saa olla ristiriidassa yhtiön liiketoimintastrategian kanssa.

Riskienhallinnan on katettava vähintään seuraavat osa-alueet:

- 1) vakuutusten myöntäminen;
- 2) myönnettyistä vakuutuksista johtuvien vastuiden merkitseminen 9 ja 10 luvussa tarkoitettuun vastuuvelkaan;
- 3) varojen ja vastuiden hallinta;
- 4) johdannaiset ja niihin verrattavat sitoumukset sekä muut sijoitukset;
- 5) maksuvalmius;
- 6) keskittymäriskin hallinta;
- 7) operatiivisten riskien hallinta;
- 8) jälleenvakuutuksen järjestäminen ja muut riskienvähentämiskeinot;
- 9) luottoluokitusten asianmukaisuus;

10) maksuvalmiussuunnitelma, jossa enustetaan tulo- ja menokassavirtojen suhde 10 luvun 8 §:n mukaisen vastaavuuskorjauksen tai volatilititeettikorjauksen alaisiin varoihin ja vastuisiin, jos sellaista korjausta käytetään.

Vakuutusyhtiön on varojen ja vastuiden hallinnan osalta säännöllisesti arvioitava ja toimitettava vuosittain Finanssivalvonnalle 25 luvun 3 §:n mukaisesti tiedot, jotka koskevat:

1) 10 luvussa tarkoitettun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitettun oman varallisuuden herkkyyttä asiaankuuluvan riskittömän korkokäyrän ekstrapoloinnin perusoletuksille;

2) jos yhtiö käyttää 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta:

a) 10 luvussa tarkoitettun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoi-

tun oman varallisuuden herkkyyttä liittyen vastaavuuskorjauksen laskennan perusoleuksiin, mukaan luettuna perusmarginaalin laskenta, sekä erillään hallinnoitavien omaisuususerien pakkomyynnin mahdollista vaikutusta hyväksyttävään omaan varallisuuteen;

b) 10 luvussa tarkoitetun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitettun oman varallisuuden herkkyyttä liittyen erillään hallinnoitavaan omaisuuseryhmään liittyviin muutoksiin; ja

c) vastaavuuskorjauksen nollaamisen vaikutusta; sekä

3) jos yhtiö käyttää 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua volatiliteettikorjausta:

a) 10 luvussa tarkoitetun vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan ja 12 luvussa tarkoitettun oman varallisuuden herkkyyttä liittyen volatiliteettikorjauksen laskennan perusoleuksiin ja omaisuususerien pakkomyynnin mahdollista vaikutusta hyväksyttävään omaan varallisuuteen; ja

b) volatiliteettikorjauksen nollaamisen vaikutusta.

11 §

Riskienhallintatoiminto

Jos vakuutusyhtiö käyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan 11 luvun 21 §:n mukaisesti hyväksytyä sisäistä mallia, riskienhallintatoiminnon on huolehdittava:

1) sisäisen mallin suunnittelusta, testauksesta ja laadunvarmistuksesta;

2) sisäisen mallin ja siihen myöhemmin tehtävien muutosten kuvaamisesta;

3) sisäisen mallin toimivuuden arvioinnista ja raportoinnista;

4) tietojen antamisesta hallitukselle ja toimitusjohtajalle sisäisen mallin toimivuudesta ja kehittämisestä sekä aikaisemmin havaittujen puutteiden korjaamisen edistymisestä.

12 §

Riski- ja vakavaraisuusarvio

Osana riskienhallintaa vakuutusyhtiön on tehtävä yhtiön liiketoiminnan ja liiketoimintastrategian riski- ja vakavaraisuusarviointi seuraavilta osa-alueilta:

- 1) yhtiön kokonaisvakavaraisuuden tarve;
- 2) vastuuvalkaa koskevien vaatimusten jatkuva noudattaminen;
- 3) 12 luvun mukaisten pääomavaatimusten jatkuva noudattaminen.

Vakuutusyhtiön on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu arvio säännöllisesti sekä viipymättä, jos yhtiön riskiprofiili on muuttunut merkittävästi.

Finanssivalvonta voi antaa luvan tehdä riski- ja vakavaraisuusarvion osana 26 luvussa tarkoitetun vakuutusryhmittymän tekemää riski- ja vakavaraisuusarviota.

Vakuutusyhtiön on raportoitava Finanssivalvonnalle riski- ja vakavaraisuusarvionsa tuloksista.

12 §

Riski- ja vakavaraisuusarvion sisältö

Osana riskienhallintaa vakuutusyhtiön on tehtävä yhtiön liiketoiminnan ja liiketoimintastrategian riski- ja vakavaraisuusarviointi ainakin:

- 1) yhtiön kokonaisvakavaraisuuden tarpeesta;
- 2) 11 luvussa säädettyjen pääomavaatimusten ja 10 luvussa säädettyjen vastuuvalkaa koskevien vaatimusten jatkuvasta noudattamisesta;
- 3) siitä, missä määrin yhtiön riskiprofiili poikkeaa 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista, jos vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan standardikaavaa käyttäen taikka osittaista tai kokonaista sisäistä mallia käyttäen.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu arviointi on tehtävä:

- 1) ottaen huomioon vastaavuus- ja volatiliiteettikorjauksen ja vakuutusyhtiölain muuttamisen voimaantulosta annetun lain (/) mukaisten siirtymätoimenpiteiden soveltamisen vaikutukset; sekä
- 2) ottamatta 1 kohdassa tarkoitettuja seikkoja huomioon.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu arviointi on tehtävä samalla, kun sisäisen tulokset mukautetaan vakavaraisuuspääomavaatimukseksi, jos 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen käytetään sisäistä mallia ja sisäisessä mallissa käytetään mainitun luvun 25 §:n 1 momentissa tarkoitettua muuta kuin mainitun luvun 2 §:n mukaista riskimittaa tai ajanjaksoa.

12 a §

Riski- ja vakavaraisuusarvion laatiminen, raportointi ja käyttö

Vakuutusyhtiön on tehtävä 12 §:ssä tarkoitettu riski- ja vakavaraisuusarvio säännöllisesti sekä viipymättä, jos yhtiön riskiprofiili on muuttunut merkittävästi.

Finanssivalvonta voi antaa luvan tehdä riski- ja vakavaraisuusarvion osana 26 lu-

vussa tarkoitetun vakuutusryhmän tekemää riski- ja vakavaraisuusarviota.

Vakuutusyhtiön on raportoitava Finanssivalvonnalle riski- ja vakavaraisuusarvionsa tuloksista.

Riski- ja vakavaraisuusarvio on aina otettava huomioon vakuutusyhtiön strategisissa päätöksissä.

Vakuutusyhtiön 11 luvussa tarkoitettu pääomavaatimus ei saa pohjautua yhtiön riski- ja vakavaraisuusarvioon.

16 §

Ulkoistaminen

Vakuutusyhtiö, joka on ulkoistanut toimintojaan tai tehtäviä, on ulkoistamisesta huolimatta vastuussa lain ja lakia alemmanasteisten säännösten ja määräysten mukaisista velvoitteista.

Keskeisiä toimintoja ja tehtäviä ei saa ulkoistaa tavalla, joka johtaa:

- 1) yhtiön hallintojärjestelmän laadun olennaiseen heikkenemiseen;
- 2) operatiivisen riskin kohtuuttomaan kasvamiseen;
- 3) Finanssivalvonnan valvontamahdollisuuksien heikkenemiseen; tai
- 4) vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja korvauksensaajille tarjottavan palvelun heikkenemiseen.

Vakuutusyhtiön on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle aikomuksestaan ulkoistaa keskeisiä toimintoja tai tehtäviä sekä ulkoistamista koskevista myöhemmistä merkittävistä muutoksista.

Keskeisen toiminnon tai tehtävän ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus.

16 §

Ulkoistaminen

Vakuutusyhtiö, joka on ulkoistanut toimintojaan tai tehtäviään, on ulkoistamisesta huolimatta vastuussa lain ja lakia alemmanasteisten säännösten ja määräysten mukaisista velvoitteista.

Keskeisiä toimintoja tai tehtäviä ei saa ulkoistaa tavalla, joka johtaa:

- 1) yhtiön hallintojärjestelmän laadun olennaiseen heikkenemiseen;
- 2) operatiivisen riskin kohtuuttomaan kasvamiseen;
- 3) Finanssivalvonnan valvontamahdollisuuksien heikkenemiseen; tai
- 4) vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja korvauksensaajille tarjottavan palvelun heikkenemiseen.

Vakuutusyhtiön on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle aikomuksestaan ulkoistaa keskeisiä toimintoja tai tehtäviä sekä ulkoistamista koskevista myöhemmistä merkittävistä muutoksista.

Keskeisen toiminnon tai tehtävän ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus.

Lisäksi ulkoistamiseen liittyvien seikkojen huomioon ottamisesta säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 4 jaksossa.

17 §

Palkitsemisjärjestelmä

—————
Lisäksi palkitsemisjärjestelmissä huomioon otettavista seikoista säädetään komission asetuksen I osaston IX luvun 5 jaksossa.

18 §

Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiössä on oltava aktuaaritoiminto.

Aktuaaritoiminnon tehtävänä on:

- 1) koordinoida vastuuvelan laskemista;
- 2) varmistaa vastuuvelan laskennan menetelmien ja mallien sekä vastuuvelan laskennassa tehtyjen oletusten asianmukaisuus;
- 3) arvioida vastuuvelan laskennassa käytettyjen tietojen riittävyttä ja laatua;

4) raportoida yhtiön hallitukselle vastuuvelan laskennan luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta;

5) antaa yhtiön hallitukselle lausunto vakuutusyhtiön yleisestä vakuutuspolitiikasta;

6) antaa yhtiön hallitukselle lausunto jälleenvakuutusjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuudesta;

7) osallistua 10 §:ssä tarkoitettun riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja 12 §:ssä tarkoitettuun riski- ja vakavaraisuusarvion laatimiseen.

Aktuaaritoiminnon on vähintään kerran vuodessa annettava hallitukselle raportti suorittamistaan tehtävistä ja niiden tuloksista sekä mahdollisista puutteista ja suosituksista puutteiden korjaamiseksi.

Aktuaaritoiminto on annettava sellaisten henkilöiden hoidettavaksi, joilla on vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyviin riskeihin

18 §

Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiössä on oltava aktuaaritoiminto.

Aktuaaritoiminnon tehtävänä on:

- 1) koordinoida 9 ja 10 luvussa tarkoitettun vastuuvelan laskemista;
- 2) varmistaa 9 ja 10 luvussa tarkoitettun vastuuvelan laskennan menetelmien ja mallien sekä vastuuvelan laskennassa tehtyjen oletusten asianmukaisuus;

3) arvioida 10 luvussa tarkoitettun vastuuvelan laskennassa käytettyjen tietojen riittävyttä ja laatua;

3 a) verrata 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettuja parhaita estimaatteja kokemusperäisiin tietoihin;

3 b) valvoa vakuutusteknisen vastuuvelan laskentaa 10 luvun 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

4) raportoida yhtiön hallitukselle vastuuvelan laskennan luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta;

5) antaa yhtiön hallitukselle lausunto vakuutusyhtiön yleisestä vakuutuspolitiikasta;

6) antaa yhtiön hallitukselle lausunto jälleenvakuutusjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuudesta;

7) osallistua 10 §:ssä tarkoitettun riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja 12 §:ssä tarkoitettun riski- ja vakavaraisuusarvion laatimiseen.

Aktuaaritoiminnon on vähintään kerran vuodessa annettava hallitukselle raportti suorittamistaan tehtävistä ja niiden tuloksista sekä mahdollisista puutteista ja suosituksista puutteiden korjaamiseksi.

Aktuaaritoiminto on annettava sellaisten henkilöiden hoidettavaksi, joilla on vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyviin riskeihin

nähdessä riittävät tiedot vakuutus- ja finanssi-
matematiikasta ja riittävä ammattipätevyys.

nähdessä riittävät tiedot vakuutus- ja finanssi-
matematiikasta ja riittävä ammattipätevyys.

Varojen sijoittaminen

20 a §

Varovaisuusperiaate

Vakuutusyhtiö saa sijoittaa varojaan vain sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin rahoitusvälineisiin, joihin liittyvät riskit yhtiö voi tunnistaa, mitata, seurata, hallita, valvoa ja raportoida. Yhtiön on otettava nämä riskit huomioon arvioidessaan 12 §:n mukaisesti kokonaisvakavaraisuustarvettaan.

Vakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa on varmistettava sijoitusten turvaavuus, rahaksi muutettavuus, tuottavuus ja saatavuus sijaintipaikasta.

Varat on sijoitettava siten, että otetaan huomioon vakuutussopimuksista aiheutuneiden 10 luvun mukaisten vastuiden luonne ja kesto. Varat on sijoitettava vakuutettujen etujen mukaisesti ottaen huomioon yhtiön julkistetut sijoitustoimintaa koskevat tavoitteet ja muut tavoitteet. Jos yhtiön edut ja vakuutetut edut ovat ristiriidassa keskenään, sijoitukset on tehtävä vakuutettujen etujen mukaisesti.

Sijoitussidonnaisia vakuutuksia lukuun ottamatta johdannaisoppimuksia voidaan käyttää ainoastaan, jos niiden avulla voidaan pienentää riskejä tai helpottaa sijoitusomaisuuden tehokasta hoitoa.

Sijoitukset ja varat, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, on pidettävä varovaisella tasolla.

Lisäksi vakuutusyhtiön varojen sijoittamisesta säädetään komission asetuksen I osaston VIII luvussa.

20 b §

Varojen hajauttaminen

Vakuutusyhtiön sijoitukset on hajautettava riittävästi liiallisen riippuvuuden välttämiseksi tietystä omaisuuserästä, liikkeellelaski-

jasta tai yritysrhmästä taikka maantieteellisestä alueesta sekä riskin liiallisen keskittymisen estämiseksi sijoitusomaisuudessa.

20 c §

Sijoitussidonnaiset vakuutukset

Vakuutusluokista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuihin sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin sovelletaan 20 a §:n lisäksi tämän pykälän säännöksiä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten 10 luvun mukainen vastuovelka on katettava mahdollisimman tarkasti näiden vakuutusten arvonkehitystä määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvien varojen.

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuululle omaisuuserille on voitava jatkuvasti määrittää arvo ja omaisuuserät on voitava muuttaa rahaksi vakuutuksen sopimusehtojen mukaisesti. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvonkehityksen määrääviin omaisuuseriin ei saa kuulua vakuutusyhtiön omia osakkeita tai osuuksia.

Jos sijoitussidonnaiseen vakuutukseen sisältyy sijoitetun pääoman säilymistä koskeva vakuutusyhtiön antama lupaus tai muu yhtiön takaama etuus, kyseisestä lupauksesta tai etuudesta johtuvan 10 luvun mukaisen vastuvelan lisäyksen osalta sijoitustoiminnassa on noudatettava 20 a ja 20 b §:n säännöksiä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset on pidettävä erillään muista varoista.

21 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 4 §:n 5 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista, joita sille on vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan osalta toimitettava;

21 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 4 §:n 4 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista, joita sille on vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien osalta toimitettava;

2) vakuutusomistusyhteisöjen 8 §:n 5 momentissa tarkoitettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

3) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua jatkuvuussuunnitelman sisällöstä sekä 10 §:ssä tarkoitettua riskienhallinnan ja 14 §:ssä tarkoitettua sisäisen valvonnan järjestämisestä;

4) 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskienhallinnasta;

5) 16 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkoistamisilmoituksesta.

2) vakuutusomistusyhteisöjen 26 luvun 39 §:ssä tarkoitettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

3) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua jatkuvuussuunnitelman sisällöstä sekä tietojärjestelmien ja tietoturvallisuuden järjestämisestä osana 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua operatiivisten riskienhallintaa;

4) 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskienhallinnasta;

5) 16 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkoistamisilmoituksesta.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

6 §

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilinkauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuelkaan, toimintapäähämaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyritysryhmittymään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa tarkastettava, täyttävätkö 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset. Tarkastus on toimitettava myös, jos Vakuutusvalvontavirasto sitä erikseen pyytää.

Tilintarkastajan edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus yhtiön hallitukselle.

Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouk-

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus*Tilintarkastus*

6 §

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilinkauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava 9 luvun mukaiseen vastuuelkaan, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n mukaiseen vastuuelkaan ja 16 §:n mukaiseen vakavaraisuuspäähämaan, sekä sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin tai tämän lain 26 luvun mukaiseen vakuutusyritysryhmään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

(kumotaan)

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus yhtiön hallitukselle.

Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouk-

sessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muita tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

sessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muita tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

8 luku

Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni

4 §

Kirjanpitolain soveltaminen

Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 momenttia ei sovelleta tytär- tai osakkuusyhteisön vakuutustekniseen vastuuelkaan eikä sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin. Tämän poikkeusmenettelyn käytöstä on kerrottava konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 momenttia ei sovelleta tytär- tai osakkuusyrityksen *tämän lain 9 luvun mukaiseen* vastuuelkaan eikä sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin. Tämän poikkeusmenettelyn käytöstä on kerrottava konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

19 §

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvostaminen käypään arvoon

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelkan katteena olevat sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuksien siirrot sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten välillä tapahtuvat käyvillä arvoilla.

19 §

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvostaminen käypään arvoon

Sijoitussidonnaisten vakuutusten *9 luvun mukaista vastuuelkaa kattavat* sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuksien *siirroissa* sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten välillä *käytetään käypiä arvoja*.

29 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

29 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

5) tarvittaessa 9 luvussa säädetyn vakuutus-
teknisen vastuuelan ja 11 luvussa säädetyn
vakavaraisuuden ilmoittamisesta 24 §:ssä tar-
koitetussa erillistilinpäätöksessä tai toiminta-
kertomuksessa; sekä

5) tarvittaessa 9 luvussa *tarkoitettun vastuu-
velan ilmoittamisesta 8 luvun 24 §:ssä tar-
koitetussa erillistilinpäätöksessä tai toimin-
takertomuksessa sekä 12 luvussa säädetyn
oman varallisuuden ilmoittamisesta 8 luvun
24 §:ssä tarkoitettun erillistilinpäätöksen tai
toimintakertomuksen yhteydessä; sekä*

8 a luku

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koske- vien tietojen julkistaminen

1 §

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koske- va kertomus

*Vakuutusyhtiön on julkistettava vuosittain
hallituksen hyväksymä kertomus vakavarai-
suudestaan ja taloudellisesta tilastaan.*

*Vakuutusyhtiöllä on oltava asianmukaiset
järjestelmät sekä kirjalliset toimintaperiaat-
teet ja menettelytavat, joita se käyttää ja
noudattaa sen varmistamiseksi, että julkiste-
tut tiedot ovat jatkuvasti 2—6 §:ssä säädetty-
jen vaatimusten mukaisia.*

*Vakuutusyhtiö voi hyödyntää muita tämän
tai muun lain taikka alemman asteisten sää-
dösten tai määräysten vaatimusten mukaan
julkistettuja tietoja tai viitata niihin, jos ky-
seiset tiedot vastaavat laadultaan että laa-
juudeltaan 2—4 §:ssä edellytetyjä tietoja.*

*Lisäksi vakavaraisuutta ja taloudellista ti-
laa koskevan kertomuksen sisällöstä, esittä-
mistavasta ja tietojen esittämisajankohdista
komission asetuksen I osaston XII luvussa.*

2 §

Kertomuksen sisältö

*Edellä 1 §:ssä tarkoitettussa kertomuksessa
on esitettävä:*

- 1) kuvaus yhtiön liiketoiminnasta ja sen tu-
loksesta;*
- 2) kuvaus hallintojärjestelmästä ja arvio
sen sopivuudesta yhtiön riskiprofiiliin;*
- 3) kunkin riskiluokan osalta erillinen kuva-*

us riskialttiudesta, riskikeskittymästä, riskien vähentämisestä ja riskiherkkyydestä;

4) erilliset kuvaukset varojen, 10 luvun mukaisen vastuunvelan ja muiden velkojen osalta niiden arvostuksessa käytetyistä perusteista ja menetelmistä sekä selvitys merkittävistä eroista näissä perusteissa ja menetelmissä, jos vastaavia eriä arvostetaan tilinpäätöksessä;

5) tarvittaessa tiedot, joista selviävät 10 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vastaavuuskorjauksen tai volatilititeettikorjauksen soveltaminen, soveltamisala sekä korjausten mahdollisen nollaamisen vaikutukset.

Kertomuksessa on esitettävä myös pääomanhallinnan kuvaus, jossa on ainakin:

1) oman varallisuuden rakenne, määrä ja laatu;

2) vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen määrät;

3) tiedot, joista selviävät 11 luvun 7 §:ssä tarkoitetun standardikaavan perusoletusten ja yrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käyttämän sisäisen mallin perusoletusten pääasialliset erot; ja

4) selvitys poikkeaman määrästä, alkuperästä, seurauksista ja mahdollisesti toteutetuista korjaavista toimenpiteistä, jos vähimmäispääomavaatimus on jäänyt täyttämättä tai jos vakavaraisuuspääomavaatimus on merkittävältä osin jäänyt täyttämättä raportointikaudella, vaikka poikkeama olisi myöhemmin korjattu.

3 §

Analyysi oman varallisuuden merkittävästä muutoksesta

Edellä 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa kuvauksessa on oltava analyysi omaan varallisuuteen kuuluvien erien rakenteen, määrän ja laadun merkittävistä muutoksista edelliseen raportointikauteen verrattuna sekä selvitys merkittävistä eroista verrattuna niiden arvoon tilinpäätöksissä. Kuvauksessa on oltava myös lyhyt kuvaus pääoman siirrettävyydestä.

4 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja pääomavaatimuksen korotuksen julkistaminen

Edellä 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa vakavaraisuuspääomavaatimusta koskevista tiedoista on erikseen käytävä ilmi:

1) 11 luvun mukaisesti laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus;

2) 25 luvun 4 §:n nojalla määrätty pääomavaatimuksen korotus tai niiden yhtiökohtaisten parametrien vaikutus, joita vakuutusyhtiön on käytettävä 11 luvun 18 §:n mukaisesti;

3) tiivistelmä perusteista, joilla Finanssivalvonta on määrännyt 2 kohdassa tarkoitettun pääomavaatimuksen korotuksen tai yhtiökohtaisen parametrin käyttöönoton.

Jos Finanssivalvonta arvioi vakavaraisuuspääomavaatimuksen lopullisen määrän myöhemmin erikseen, kertomuksen julkistamisen yhteydessä vakuutusyhtiön on ilmoitettava, että pääomavaatimuksen korotus on lopullinen Finanssivalvonnan tehtyä arviointinsa.

5 §

Julkistamista koskevat poikkeukset

Lukuun ottamatta 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja vakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella jättää tietoja julkistamatta. Finanssivalvonnan on sallittava tietojen julkistamatta jättäminen, jos tässä luvussa tarkoitettujen tietojen julkistaminen antaisi toisille vakuutusyhtiöille merkittävän kilpailuedun tai jos kyse on salassapitovelvollisuuden alaisista tiedoista.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkistamatta jättämisestä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa ja perusteltava tietojen julkistamatta jättäminen.

6 §

Kertomuksen päivittäminen huomattavan muutoksen perusteella

Vakuutusyhtiön on päivitettävä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksensa tiedot, jos tapahtuu jokin huomattava muutos, joka vaikuttaa olennaisesti aikaisemmin julkistettuihin tietoihin. Vakuutusyhtiön on julkistettava tiedot muutoksesta ja sen vaikutuksista.

Tiedot on päivitettävä ja julkistettava välittömästi aina, jos:

1) vähimmäispääomavaatimus jää täyttämättä ja Finanssivalvonta katsoo, että vakuutusyhtiö ei pysty antamaan 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa tai jos Finanssivalvonta ei saa tällaista suunnitelmaa kuukauden kuluessa siitä päivämäärästä, jolloin vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen havaittiin; tai

2) vakavaraisuuspääomavaatimus jää täyttämättä merkittävilta osin eikä Finanssivalvonta saa 25 luvun 5 §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa kahden kuukauden kuluessa siitä päivämäärästä, jolloin vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen havaittiin.

Pääomavaatimusten jäätyä täyttämättä Finanssivalvonnan on vaadittava, että vakuutusyhtiö julkistaa välittömästi selvityksen siitä:

1) kuinka suurelta osin pääomavaatimus on jäänyt täyttämättä;

2) mitkä ovat täyttämättä jäämisen syyt ja seuraukset;

3) mihin korjaaviin toimenpiteisiin vakuutusyhtiö on ryhtynyt.

Jos suunnitelmasta huolimatta vakuutusyhtiö ei ole korjannut poikkeamaa vähimmäispääomavaatimuksesta kolmen kuukauden kuluessa sen havaitsemisesta tai poikkeamaa vakavaraisuuspääomavaatimuksesta kuuden kuukauden kuluessa sen havaitsemisesta, vakuutusyhtiön on julkistettava tieto tästä kyseisen ajanjakson päättyessä. Vakuutusyhtiön on samalla julkistettava tiedot 3 momentissa tarkoitetuista seikoista sekä mahdollisesti suunnitelluista korjaavista lisätoimenpiteistä.

9 luku

Vastuuvelka

1 §

Vastuuvelka

Vakuutusyhtiön *vastuuvelalla* tarkoitetaan vakuutussopimuksista aiheutuvaa vastuuta. Vastuuvelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelkaan luetaan myös vastuu 13 luvun 2 §:n mukaisista lisäeduista.

Vakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vastuuelan määräämiseksi. Vastuuvelan on aina oltava riittävä siten, että vakuutusyhtiö kohtuudella arvioiden selviytyy vakuutussopimuksista aiheutuvista velvoitteistaan.

Jos Vakuutusvalvontavirastolla on syytä olettaa, että vastuuvelka ei ole 2 momentissa tarkoitettulla tavalla riittävä, virasto voi vaatia ennakkovahvistuksen vahinkovakuutuksen vastuuelan määräämisessä noudatettaville tilastollisille ja korkoutusta koskeville menetelmille.

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä tasoitusmäärää.

4 §

Tasoitusmäärä

Tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta riskiteoreettisesti laskettavaa määrää. Tasoitusmäärällä on ala- ja yläraja.

Henkivakuutusyhtiön tasoitusmäärän ala- ja ylärajat määräytyvät vakuutustoiminnan riskillisyyden, riskiliikkeen satunnaisheilahtelun

9 luku

Vastuuvelka kirjanpidossa

1 §

Vastuuvelka kirjanpidossa

Tässä luvussa vastuuvelka on vakuutusyhtiölle sen vakuutussopimuksista aiheutuvaa vastuuta. Vastuuvelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelkaan luetaan myös vastuu 13 luvun 2 §:n mukaisista lisäeduista.

Vakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vastuuelan määräämiseksi. Vastuuvelan on aina oltava riittävä siten, että vakuutusyhtiö kohtuudella arvioiden selviytyy vakuutussopimuksista aiheutuvista velvoitteistaan.

Jos *Finanssivalvonnalla* on syytä olettaa, että vastuuvelka ei ole 2 momentissa tarkoitettulla tavalla riittävä, *Finanssivalvonta* voi vaatia ennakkovahvistuksen vahinkovakuutuksen vastuuelan määräämisessä noudatettaville tilastollisille ja korkoutusta koskeville menetelmille.

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä *vahinkovakuutusyhtiössä lisäksi 4 §:ssä tarkoitettua* tasoitusmäärää.

4 §

Tasoitusmäärä

Tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta *kartutettavaa määrää.* Tasoitusmäärällä on vähimmäismäärä, *enimmäismäärä ja tavoitemäärä.*

ja suurimman omalla vastuulla olevan riskisumman perusteella.

Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän alarajalla tarkoitetaan 12 luvun 13 §:n mukaisen oikaistulle vakavaraisuuspääomalle lasketun vähimmäismäärän ja 12 luvun 9 §:n 2 momentissa luetelluilla erillä oikaistun toimintapääoman erotusta. Tasoitusmäärän alaraja ei voi kuitenkaan olla negatiivinen. Tasoitusmäärän ylärajalla tarkoitetaan määrää, jonka katsotaan riskiteoreettisten laskelmien perusteella jälleenvakuutus ja muut vastaavat riskinsiirtomenetelmät huomioon ottaen olevan kohtuullista vakuutustoiminnan jatkumisen kannalta.

Vakuutusyhtiöllä tulee olla laskuperusteet tasoitusmäärälle ja tasoitusmäärän ala- ja ylärajalle. Vahinkovakuutusyhtiön on haettava tasoitusmäärän laskuperusteille Vakuutusvalvontaviraston vahvistus.

Vahinkovakuutusyhtiöllä tulee olla tasoitusmäärän laskentaa varten laskuperusteet. Laskuperusteille on haettava *Finanssivalvonnan* vahvistus.

5 §

Tasoitusmäärän tavoitemäärä

Jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan 11 luvussa tarkoitettua standardikaavaa käyttäen, tasoitusmäärän tavoitemäärä on standardikaavan mukainen perusvakavaraisuuspääomavaatimus, jossa otetaan huomioon vain vakuutusriskiosoiden pääomavaatimukset ja vastapuoliriski menevän jälleenvakuutuksen vastapuoliriskin pääomavaatimuksen osalta.

Jos vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan kokonaan tai osittain 11 luvussa tarkoitettua sisäistä mallia käyttäen, tasoitusmäärän tavoitemäärä on yhtiön käyttämän mallin mukainen vakavaraisuuspääomavaatimus, jossa on otettu huomioon samat riskit kuin 1 momentin mukaisessa laskelmassa.

5 a §

Tasoitusmäärän vähimmäismäärä ja enimmäismäärä

Tasoitusmäärän vähimmäismäärä on nolla. Tasoitusmäärän enimmäismäärä on neljä kertaa 5 §:ssä säädetty tavoitemäärä. Pää-

asiassa vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 14 ja 15 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön tasoitusmäärän enimmäismäärä on kuitenkin 10 kertaa tavoitemäärä.

Vakuutusyhtiöllä voi olla myös sellaiset laskuperusteet, joiden mukaan tasoitusmäärä ei ylitä tavoitemäärää.

5 b §

Tasoitusmääräsiirto

Tasoitusmääräsiirrolla tarkoitetaan tasoitusmäärän kartuttamista tai purkamista tilikausittain.

Tilikauden tasoitusmääräsiirto perustuu vahinkovakuutusyhtiön oikaistuun vahinkosuhteeseen ja oikaistuihin vakuutusmaksuottoihin. Vahinkovakuutusyhtiön on tasoitusmäärän laskuperusteessaan vahvistettava kartutusvahinkosuhde ja purkuvahinkosuhde. Jos oikaistu vahinkosuhde alittaa kartutusvahinkosuhteen, tasoitusmäärää kartutetaan. Jos oikaistu vahinkosuhde ylittää purkuvahinkosuhteen, tasoitusmäärää puretaan. Kartutusvahinkosuhde ei saa olla purkuvahinkosuhdetta suurempi.

Purku- ja kartutusvahinkosuhteet on valittava niin, että yhtiön vakuutusliikkeen ja korvauskulujakautuman ennusteeseen perustuva tasoitusmäärän arvioitu kehitys johtaa tavoitemäärää vastaavaan karttumaan vähintään 10 vuodessa ja korkeintaan 20 vuodessa.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen 1 luvun 3 b §:ssä tarkoitettua pienen vakuutusyhtiön purku- ja kartutusvahinkosuhteet voidaan sitoa edeltävien vuosien keskimääräiseen oikaistun vahinkosuhteeseen.

5 c §

Tasoitusmäärälle hyvittävä korko

Tasoitusmääräsiirron yhteydessä tasoitusmäärälle hyvitetään korkoa. Hyvittävä korko ei saa ylittää sellaista 10 luvun 7 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuslaskennassa vastuvelan diskonttauksessa käytettävää euron viiden vuoden riskitöntä korkoa, missä ei ole

otettu huomioon 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta eikä volatilitteettikorjausta.

Vakuutusyhtiöllä voi olla myös sellaiset laskuperusteet, joiden mukaan korkoa ei hyvitetä, kun tasoitusmäärä ylittää tavoitemäärän.

5 d §

Tasoitusmäärän laskuperusteet erityistilanteissa olevalle vakuutusyhtiölle

Jos vakuutusyhtiö ei enää merkitse uutta vakuutusliikettä tai sen oikaistu vahinkosuhte ei muutoin anna oikeaa kuvaa vakuutusyhtiön vakuutusriskeistä, Finanssivalvonta voi vahvistaa sellaiset tasoitusmäärän laskuperusteet, että tasoitusmääräsiirrossa oikaistun vahinkosuhteen ja oikaistujen vakuutusmaksutuottojen sijasta käytetään muita yhtiön vakuutusriskejä paremmin kuvaavia suureita.

12 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään:

1) miten 4 §:ssä tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärä, tasoitusmäärän alaja yläraja ja tasoitusmäärän muutos lasketaan sekä miten tasoitusmäärän laskuperusteet laaditaan; ja

2) 8 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitettun koron enimmäismäärästä.

12 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä:

1) vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän laskuperusteista ja niiden muuttamisesta;

2) oikaistun vahinkosuhteen ja oikaistujen vakuutusmaksutuottojen laskennasta;

3) kartutus- ja purkuvahinkosuhteiden valinnasta;

4) tasoitusmääräsiirrosta;

5) pienen vakuutusyhtiön kartutus- ja purkuvahinkosuhteen sitomisesta keskimääräiseen oikaistuun vahinkosuhteeseen;

6) tasoitusmäärälle hyvitetävistä korosta;

7) tasoitusmäärän laskemisesta keskeällä vuotalla.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 8 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitettun koron enimmäismäärästä.

III OSA

**Vastuovelka ja sen kattaminen sekä vaka-
varaisuus**

10 luku

Vastuuelan kattaminen

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) OECD-valtiolla Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvaa valtiota;
- 2) velkasitoumuksella velkasitoumukseen perustuvaa lainasaamista ja muuta saamista sekä joukkovelkakirjalainaa ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä, ei kuitenkaan osaketta, osuutta, johdannais sopimusta eikä sellaista sitoumusta, jolla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla; mitä tässä luvussa säädetään velkasitoumuksesta, koskee myös sille kertynyttä korkoa;
- 3) kiinteistöyhteisöllä yhteisöä, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa ja jonka pääasiallisena tarkoituksena on suoraan tai välillisesti omistaa ETA-valtiossa sijaitsevia kiinteistöjä tai rakennuksia vuokraoikeuksineen;
- 4) sijoitusrahastolla sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua koti- tai ulkomaista yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa sijoitusrahastoa;
- 4 a) vaihtoehtorahastolla koti- tai ulkomaisista vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastoa;
- 5) luottolaitoksella ETA-valtiossa toimiluvan saanutta julkisen valvonnan alaista luottolaitosta;
- 6) julkisella kaupankäynnillä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkista kaupankäyntiä ja siihen rinnastettavaa kaupankäyntiä muussa valtiossa; ja

III OSA

Vakavaraisuus

10 luku

Varojen ja velkojen arvostaminen ja vastuuelka vakavaraisuuslaskennassa

Yleiset säännökset

1 §

Varojen ja velkojen arvostaminen

Vakuutusyhtiön vakavaraisuuslaskentaa varten yhtiön varat ja velat on arvostettava siihen arvoon, josta varat ovat vaihdettavissa ja velat siirrettävissä tai maksettavissa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden ja toisistaan riippumattomien osapuolten välillä, jollei tässä luvussa toisin säädetä.

Velkoja arvostettaessa ei saa ottaa huomioon vakuutusyhtiön omaa luottokelpoisuutta. Lisäksi varojen ja velkojen arvostuksessa käytettävistä menetelmistä ja oletuksista säädetään komission asetuksen I osaston II luvussa.

7) vakuudettomalla velkasitoumuksella velkasitoumusta, johon ei liity vakuutta, joka 7—11 §:n mukaan voitaisiin sellaisenaan hyväksyä vastuuvelan katteeksi.

Vastuuvelan kattaminen

2 §

Vastuuvelan kattaminen ja luetteloiminen

Vakuutusyhtiön on katettava vastuuvelkansa ja luetteloitava vastuuvelan kate siten kuin tässä luvussa säädetään.

Vastuuvelkaa katettaessa ja tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon, millaista vakuutustoimintaa yhtiö harjoittaa, ja tämän mukaisesti huolehdittava katteeseen kuuluvien varojen varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajautamisesta.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, vakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojien maksusaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioikeuden tuotama tai muu etuoikeus vakuutusyhtiön omaisuuteen.

2 §

Vastuuvelka vakavaraisuuslaskennassa

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutusyhtiön vastuuvelan on vastattava määrä, jonka maksamalla vakuutusyhtiö voisi välittömästi luovuttaa vakuutussopimuksista aiheutuvan vastuunsa toiselle vakuutusyhtiölle.

Vastuuvelan laskennassa on otettava huomioon kaikki vakuutussopimuksista aiheutuvat velvoitteet ja sen lisäksi:

1) vakuutussopimusvelvoitteiden hoidosta aiheutuvat kustannukset;

2) rahan arvon aleneminen;

3) vakuutussopimukseen sisältyvien taloudellisten takuiden ja sopimusperusteisten optioiden arvo sekä sopimusperusteisten optioiden käyttöön vaikuttavat mahdolliset muutokset taloudellisissa ja muissa olosuhteissa;

4) vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja edunsaajille tulevaisuudessa maksettavat, muut kuin 3 kohdassa tarkoitettut lisäedut ja muut suoritukset siitä riippumatta, onko niiden maksamisesta sovittu sitovasti, paitsi 12 luvun 4 §:ssä tarkoitettu omaan perusvarallisuuteen kuuluva ylijäämävarallisuus.

Lisäksi oletuksista, jotka liittyvät vastuuvelan laskentaan, säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 1 alajaksossa sekä oletuksista, jotka liittyvät 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen taloudellisten takuiden ja sopimusperusteisten optioiden arvostamiseen, komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 3 alajaksossa.

Vastuuvelan laskenta

3 §

Katettavan vastuuvelan määrä

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vastuuvelasta (vastuuvelan kokonaismäärä) seuraavat erät:

1) annetun jälleenvakuutustoiminnan osalta jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus, joka saa olla yhteensä enintään 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä; sellaisen vahinkovakuutusluokkien osalta, joiden vastuuelkaan sisältyy pääomitettuja eläkkeitä, voidaan yhden jälleenvakuuttajan osuutena vähentää enintään 10 prosenttia mainitun vakuutusluokan vastuuvelan kokonaismäärästä; jälleenvakuuttajan vastuulla olevaa osuutta ei kuitenkaan voida vähentää, jos jälleenvakuutuksenantaja on selvitystilassa tai konkurssissa taikka muutoin on todennäköistä, ettei jälleenvakuuttaja pysty vastaamaan sitoumuksistaan; Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä valvonnallisista syistä enintään 2 vuoden määräajaksi rajoittaa yksittäisen vakuutusyhtiön oikeutta vähentää annettua jälleenvakuutustoimintaa vastaavaa osuutta vastuuelkaa katettaessa;

2) saatua jälleenvakuutustoimintaa vastaava osuus sitä vastaavien jälleenvakuutustalletsaamisten määrään saakka;

3) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset;

4) niiden vakuutuksen kohteena olevien vahingoittuneiden esineiden arvo, joiden omistusoikeus siirtyy tai on siirtynyt vakuutusyhtiölle;

5) luottovakuutustoiminnan tunnettuihin vakuutustapahtumiin liittyvät yhtiön hallussa olevat vastavakuudet; sekä

6) vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot, jotka on aktivoitu taseen vastaaviin.

3 §

Vastuuvelan laskennan laatuvaatimukset

Vastuuelka on laskettava varovaisella, luotettavalla ja puolueettomalla tavalla.

Vastuuvelan laskennassa on käytettävä rahoitusmarkkinoilta ja vakuutusriskeistä yleisesti saatavilla olevia tietoja.

Vakuutusyhtiöllä on oltava toimintatavat ja menetelmät vastuuvelan laskennassa käytettävien tietojen asianmukaisuuden, riittävyyden ja tarkkuuden varmistamiseksi.

Lisäksi vastuuvelan laskennassa käytettävien tietojen käsittelystä ja niiden laatuvaatimuksista säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 2 jaksossa.

4 §

Vastuuvelan katteeksi hyväksyttävät varat

Edellä 3 §:ssä tarkoitettu osa vastuuvelasta on katettava tässä pykälässä säädettyihin omaisuuslajeihin kuuluvin varoin.

Vastuuvelan katteena olevat varat on arvosettava käypään arvoon vähennettynä niitä hankittaessa syntyneillä veloilla (katearvo). Jos vakuutusyhtiön vastuuvelan katteena olevaan omaisuuteen kohdistuu 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu panttioikeuden tuotama tai muu etuoikeus, omaisuuden käyvästä arvosta on myös vähennettävä pantti- tai muun etuoikeuden käypä arvo.

Vastuuvelan katteen on oltava:

- 1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä;
- 2) velkasitoumuksiin perustuvia laina- ja muita saamia;
- 3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistusosuuksia sekä pääomalainoja ja muita sitoumuksia, joilla on huonompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla;
- 4) osuuksia sijoitusrahastoissa tai vaihtoehtorahastoissa;
- 5) kiinteistöjä, rakennuksia vuokraoikeuksineen ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia sopimukseen tai muuhun oikeustoimeen perustuvia oikeuksia, kuten vuokra- ja käyttöoikeuksia, jotka on kirjattu erityisinä oikeuksina kiinteistörekisteriin, osakkeita ja osuuksia kiinteistöyhteisöissä; sekä rakennusaikaisia saamia kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa tässä kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa katteen haltijana olevalla vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta;
- 6) muita arvopapereita;
- 7) ensi- ja jälleenvakuutustoiminnasta johtuvia saamia vakuutuksenottajilta, vakuutusenantajilta ja vakuutusedustajilta; saatavat vakuutuksenottajilta ja vakuutusedustajilta voidaan hyväksyä vastuuvelan katteeksi vain, jos niiden erääntymisestä on kulunut enintään kolme kuukautta;
- 8) verotuksessa vahvistettuja verosaamia ja muita saamia valtioilta sekä muilta julkisyhteisöiltä;
- 9) saamia takuurahastoilta;
- 10) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja ai-neellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja;

4 §

Velvoitteiden ryhmittely

Vastuuvelan laskennassa vakuutusyhtiön on jaettava vakuutussopimuksista aiheutuvat velvoitteensa riskin mukaan yhtenäisiin ryhmiin. Ryhmiin jakaminen on tehtävä vähintään vakuutuslajeittain.

Lisäksi velvoitteiden ryhmittelystä säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 5 jaksossa.

11) rahaa ja pankkisaamisia, talletuksia luottolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia; sekä

12) siirtosaamisia, kuten kertyneitä korkoja, kertyneitä vuokria ja muita tulojäämiä sekä menoennakoita.

5 §

Vastuuvelan katetta koskevat rajoitukset ja edellytykset

Vastuuvelka voidaan kattaa ainoastaan 4 §:ssä luetelluilla varoilla. Näiden on kuuluttava johonkin 7—11 §:ssä lueteltuun omaisuusryhmään lukuun ottamatta johdannaispimuksia, joista säädetään 15 §:ssä.

Vastuuvelka voidaan kattaa tiettyyn omaisuusryhmään kuuluvalla omaisuudella enintään 7—11 ja 15 §:ssä säädettyyn määrään saakka. Kuhunkin 7—11 §:ssä lueteltuun omaisuusryhmään kuuluvien varojen enimmäismäärä lasketaan 3 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelan kokonaismäärästä.

Vastuuvelan katteena olevia varoja koskevista muista rajoituksista ja edellytyksistä säädetään 12—14 §:ssä, 15 §:n 2 ja 3 momentissa ja 16—20 §:ssä.

6 §

Katteen luetteloiminen ja kateluettelon liite sekä katteeseen kuuluvien varojen säilyttäminen

Kateluetteloon on merkittävä:

1) vastuuvelan kokonaismäärä, siitä tehtävät vähennykset sekä katettavan vastuuvelan määrä 3 §:n mukaisesti;

2) vastuuvelan kate ryhmiteltynä 7—11 ja 15 §:n mukaisesti; sekä

3) 12—20 §:n mukaisten edellytysten ja rajoitusten täyttyminen.

Katteeseen kuuluvia varoja koskevat asiakirjat on säilytettävä luotettavalla tavalla katteenhaltijan, ETA-alueella toimiluvan saaneen toisen vakuutusyhtiön, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, Finanssivalvontaan rekisteröityneen vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytisyhteisön tai erityisen säilytisyhteisön hallussa. Jos arvopaperi on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, järjestelmän on oltava

5 §

Vastuuvelan arvo

Vastuuvelan arvo on 6 §:ssä tarkoitetun parhaan estimaatin ja 10 §:ssä tarkoitetun riskimarginaalin summa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Jos on saatavilla luotettavia markkina-arvoja rahoitusvälineistä, joihin liittyvien kassavirtojen voidaan todeta luotettavasti vastaavan vakuutusyhtiön velvoitteisiin liittyviä kassavirtoja, vastuuvelan arvo on tältä osin määritettävä rahoitusvälineiden markkina-arvojen perusteella.

Lisäksi 2 momentissa tarkoitettu laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 5 alajaksossa ja 6 jaksossa.

6 §

Paras estimaatti

Paras estimaatti on vakuutussopimuksista aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen liittyvien tulevaisuuden kassavirtojen odotettu nykyarvo, joka lasketaan kassavirtojen todennäköisyyksillä painotettuna keskiarvona käyttäen 7 §:ssä tarkoitettua korkokäyrää.

Paras estimaatti lasketaan bruttomääräisenä vähentämättä saamisia jälleenvakuutussopimuksista ja erillisyhtiöiltä. Nämä saamiset lasketaan erikseen 12 §:n mukaisesti.

Parhaan estimaatin laskennassa on käytettävä luotettavia ja ajantasaisia tietoja, realistisia oletuksia sekä asianmukaisia vakuutusmatemaattisia ja tilastollisia menetelmiä.

Lisäksi siitä, milloin vakuutusvelvoitteet on merkittävä vastuuvelkaan ja miten vakuutusvelvoitteiden ajallinen ulottuvuus otetaan

julkisessa valvonnassa ETA-alueella. OECD-valtiot ja muut valtiot rinnastetaan ETA-valtioihin 19 §:n 2 momentin mukaisesti myös katteeseen kuuluvien varojen säilyttämisen osalta.

Kateluettelon liitteeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

- 1) 2 §:n 3 momentissa tarkoitettut esineoikeuden alaiset saatavat; ja
- 2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu etuoikeus kohdistuu.

Vastuuvelan katteena olevan omaisuuden enimmäismäärät omaisuusryhmittäin

7 §

Velkasitoumukset, joista vastaa valtio, kunta, vakuutusyhtiö tai luottolaitos (koko määrä)

Vastuuvelan koko määrä voidaan kattaa:

1) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtio, Ahvenanmaan maakunta tai kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- tai OECD-valtio;

2) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA-valtiossa sijaitseva kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisönä toimiva seurakunta tai muu niihin rinnastettava alueellinen julkisyhteisö, jolla tai jonka jäsenillä on veronkanto-oikeus;

3) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on luottolaitos taikka ETA-valtiossa toimiluvan saanut vakuutusyhtiö; tai

4) velkasitoumuksilla, joiden panttivakuutena on 3 kohdassa tarkoitettujen vakuutusyhtiöiden antamia henkivakuutuksia enintään niiden takaisinostoarvoon saakka tai 1—3 kohdassa tarkoitettuja velkasitoumuksia.

8 §

Muut velkasitoumukset (50 %)

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 50 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa velkasitoumuksilla:

- 1) joissa velallisena on yhteisö, jonka koti-

huomioon, säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 1 jaksossa. Vastuuvelan laskennassa käytettävistä oletuksista säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 1 alajaksossa ja kassavirtojen ennakointiin liittyvistä oletuksista 3 alajaksossa.

7 §

Korkokäyrä

Parhaan estimaatin laskennan korkokäyränä käytetään komission asetuksen I osaston III luvun 4 jaksossa tarkoitettua Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisema asiaankuuluvaa riskitöntä korkokäyrää. Tätä korkokäyrää voidaan mukauttaa 8 §:n mukaisesti vastaavuuskorjauksella tai se voi olla mukautettu volatiliiteettikorjauksella mainitun pykälän mukaisesti.

Jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen on julkaissut ja Euroopan komissio vahvistanut laskennassa käytettävälle valuutalle riskittömän korkokäyrän, vakuutusyhtiön on käytettävä tätä korkokäyrää. Muussa tapauksessa vakuutusyhtiön tulee määritellä korkokäyrä käyttäen komission asetuksen I osaston III luvun 4 jaksossa määriteltyjä menetelmiä.

8 §

Vastaavuuskorjauksen ja volatiliiteettikorjauksen käyttäminen

Vakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan ennalta antamalla suostumuksella käyttää vastaavuuskorjausta korkokäyrään laskiessaan käyttämisen edellytykset täyttäviin vakuutusvelvoitteisiin liittyvää 6 §:ssä tarkoitettua pa-

paikka on ETA-valtiossa ja jonka osakkeilla käydään julkisesti kauppaa ETA-valtiossa;

2) joilla käydään julkisesti kauppaa ETA-valtiossa; tai

3) joiden panttivakuutena on tässä pykälässä tarkoitettuja velkasitoumuksia.

rasta estimaattia. Vakuutusyhtiö, joka käyttää vastaavuuskorjausta, ei saa palata menetelmään, johon ei sisälly vastaavuuskorjausta, niin kauan kuin käyttämisen edellytykset täyttyvät.

Jos vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytykset eivät täyty, vakuutusyhtiön olisi viipymättä ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden täyttämiseksi. Jos vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytykset ovat jääneet täyttymättä yli kaksi kuukautta, vakuutusyhtiön olisi lakattava käyttämästä vastaavuuskorjausta, ja vakuutusyhtiö saisi Finanssivalvonnan suostumuksella käyttää vastaavuuskorjausta uudelleen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua.

Vakuutusyhtiö voi käyttää Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisemaa ja Euroopan komission vahvistamaa volatilitteittikorjausta korkokäyrään laskiessaan 6 §:ssä tarkoitettua parasta estimaattia muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille vakuutusvelvoitteille.

Lisäksi oletuksista ja menetelmistä sekä tarvittavista parametreista volatilitteittikorjauksen ja vastaavuuskorjauksen laskemiseksi säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 4 jakson 3 ja 4 alajaksossa.

9 §

Osakkeet ja niihin rinnastettavat sijoitukset (50 %)

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 50 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa:

1) osakkeilla, osuuksilla ja muilla yhteisöjen liikkeeseen laskemilla arvopapereilla, joilla käydään julkisesti kauppaa ETA-valtiossa lukuun ottamatta 8 §:ssä tarkoitettuja velkasitoumuksia;

2) osakkeilla, osuuksilla ja muilla yhteisöjen liikkeeseen laskemilla arvopapereilla yhteisöissä, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa lukuun ottamatta 8 §:ssä tarkoitettuja velkasitoumuksia;

3) edellä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen ottamalla pääomalainoilla ja muilla sitoumuksilla, joilla on huonompi etuoikeus

9 §

Parhaan estimaatin laskentamenetelmien ja laskentaoletusten tarkistaminen

Vakuutusyhtiöllä on oltava toimintatavat ja menetelmät, joilla se säännöllisesti vertaa parhaita estimaatteja ja niiden laskennassa käytettyjä oletuksia saatuihin kokemuseräisiin tietoihin.

Jos parhaat estimaatit järjestelmällisesti poikkeavat saaduista kokemuseräisistä tiedoista, vakuutusyhtiön on korjattava käytettäviä vakuutusmatemaattisia menetelmiä tai oletuksia taikka molempia.

kuin yhteisön muilla sitoumuksilla; tai

4) velkasitoumuksilla, joiden panttivakuutena on tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita.

10 §

*Kiinteistöt ja niihin rinnastettavat sijoitukset
(40 %)*

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 40 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa:

1) ETA-valtiossa sijaitsevilla kiinteistöillä tai rakennuksilla vuokraoikeuksineen;

2) 4 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitetuilla ETA-valtiossa sijaitseviin kiinteistöihin kohdistuvilla oikeuksilla;

3) osakkeilla ja osuuksilla kiinteistöyhteisöissä;

4) velkasitoumuksilla ja rakennusaikaisilla saamisilla kiinteistöyhteisöiltä, joissa katteen haltijana olevalla vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta; sekä

5) velkasitoumuksilla, joiden vakuudeksi on voimassa kiinnitys ETA-valtiossa sijaitsevaan kiinteään omaisuuteen tai tällaiseen omaisuuteen kohdistuvaan 4 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun oikeuteen taikka joiden panttivakuutena on mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia.

11 §

Muut sijoitukset (25 %)

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 25 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa muilla kuin 7—10 §:ssä mainituilla varoilla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävä enimmäismäärä, laskettuna prosentteina vastuuvelan kokonaismäärästä, on:

1) ensi- ja jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat saamiset vakuutuksenottajilta ja -antajilta sekä vakuutusedustajilta yhteensä 25 prosenttia, yksittäiseltä vakuutuksenottajalta tai -

10 §

Riskimarginaali

Riskimarginaali on erä, joka on lisättävä parhaaseen estimaattiin sen varmistamiseksi, että vastuuvelan määrä vastaa 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrää.

*Riskimarginaali lasketaan määrittämällä pääomakustannus, joka vastaa vakuutusso-
pimuksista niiden kestoaikana aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen vaadittavaa, 11 luvun 2 §:n mukaista vakavaraisuuspää-
omavaatimusta.*

Lisäksi riskimarginaalin laskemisesta säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 4 alajaksossa.

11 §

Poikkeukset parhaan estimaatin ja riskimarginaalin laskennassa

*Parhaan estimaatin laskennassa voidaan erityisolosuhteissa käyttää asianmukaisia approksimaatioita tai tapauskohtaisia menetelmiä, jos vakuutusyhtiöllä ei ole riittävästi laatuvaatimukset täyttäviä tietoja voidakseen soveltaa luotettavaa vakuutusmatemaattista menetelmää johonkin vakuutusso-
pimuksista aiheutuvien velvoitteidensa ryhmään tai saamisiin jälleenvakuutusso-
pimuksista ja erillisyyhtiöiltä. Parhaan estimaatin ja riskimarginaalin laskennassa voidaan rajoitetusti käyttää myös yksinkertaistettuja menetelmiä.*

antajalta 5 prosenttia, vakuutusedustajilta yhteensä 5 prosenttia ja yksittäiseltä vakuutusedustajalta 1 prosentti;

2) verotuksessa vahvistetut tai muut vastaavat saamiset ETA-julkisyhteisöiltä yhteensä 25 prosenttia ja muulta yksittäiseltä julkisyhteisöltä kuin ETA-valtiolta yhteensä 10 prosenttia;

3) saamiset ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden takuurahastoilta yhteensä 3 prosenttia;

4) taseen siirto- ja muut saamiset yhteensä 5 prosenttia, joista yksi yksittäinen saaminen voi olla enintään 1 prosentti;

5) vakuutusyhtiön omassa hallussa olevat käteisvarat yhteensä 3 prosenttia;

6) velkasitoumukset, joiden vakuutena on kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään alusrekisteriin merkittyyn alukseen, yhteensä 5 prosenttia ja yksittäisen aluksen osalta 2 prosenttia;

7) velkasitoumukset, joiden vakuutena on kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään ilma-alusrekisteriin merkittyyn ilma-alukseen, yhteensä 5 prosenttia ja yksittäiseen ilma-aluksen osalta 2 prosenttia;

8) 12 §:n 3 momentissa tarkoitettut sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuudet yhteensä 25 prosenttia, joista sellaisia osuuksia, joiden osuus vastuuvelan katteesta ylittää 2,5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voi olla enintään 10 prosenttia; sekä

9) muut 4 §:ssä tarkoitettut varat 10 prosenttia.

Lisäksi tapauskohtaisten menetelmien käyttämisestä vakuutusteknisen vastuuvelan arvioimiseksi säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 2 jaksossa ja yksinkertaistettujen menetelmien käyttämisestä ja niiden edellytyksistä I osaston III luvun 6 jaksossa.

Vastuuvelan katetta koskevat muut edellytykset ja rajoitukset

12 §

Sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuudet

Osuudet sijoitusrahastoissa ja vaihtoehtorahastoissa luetaan 7—11 §:ssä tarkoitettuihin omaisuusryhmiin ja lasketaan mukaan 7—11 §:ssä määrättyihin enimmäismääriin siten kuin jäljempänä tässä pykälässä säädetään.

Jos sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu yhteen 7—10 §:n mukaiseen omaisuusryhmään, lue-

12 §

Saamiset jälleenvakuutusopimuksista ja erillisyyhtiöiltä

Jälleenvakuutusopimuksiin perustuvien ja erillisyyhtiöiltä olevien saamisten arvon laskentaan sovelletaan 1—11 §:ää.

Jälleenvakuutusopimuksiin perustuvien ja erillisyyhtiöiltä olevien saamisten arvoa laskettaessa vakuutusyhtiön on lisäksi otettava huomioon korvausten suorittamisen jälkeen korvauksiin perustuvien jälleenvakuutussaa-

taan rahasto-osuudet tähän omaisuusryhmään.

Muut kuin 2 momentissa tarkoitetut osuudet luetaan 11 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettuihin muihin sijoituksiin.

Poiketen siitä, mitä edellä 2 ja 3 momentissa säädetään, osuudet sijoitusrahastoissa, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa ja joihin sovelletaan siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2009/65/EY sopeutettua kansallista lainsäädäntöä, luetaan kuitenkin 9 §:ssä tarkoitettuun omaisuusryhmään, jollei yli 70 prosenttia sijoitusrahaston varoista ole sijoitettu 7 tai 8 §:ssä tarkoitettuun omaisuusryhmään, jolloin tämän sijoitusrahaston rahasto-osuudet luetaan 7 tai 8 §:ssä tarkoitettuun omaisuusryhmään.

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan sijoittaa yhteen sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon. Jos kyse on 3 momentissa tarkoitetuista rahasto-osuuksista, yhteen sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon voidaan sijoittaa enintään määrä, joka vastaa 5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

13 §

Arvopaperit, joilla ei käydä julkisesti kauppa

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa osakkeilla, muilla osakkeisiin rinnastettavilla arvopapereilla ja sellaisilla sitoumuksilla, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla, tai joukkovelkakirjoilla, joilla ei käydä julkisesti kauppa.

Tämän pykälän 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta:

1) joukkovelkakirjoihin, joista 7 §:n 1—3 kohdan mukaan vastaa valtio, kunta, vakuutusyhtiö, luottolaitos tai muu niihin rinnastettava yhteisö; eikä

2) 10 §:ssä tarkoitettuihin sijoituksiin.

misten ja muiden saamisten maksamiseen kuuluva aika. Laskennan tuloksessa on otettava huomioon sopimusosapuolen maksukyvyttömyydestä johtuvat odotettavissa olevat tappiot.

Lisäksi jälleenvakuutus sopimukseen perustuvien ja erillisyhtiöiltä olevien saamisten arvostamisesta säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 3 jakson 6 alajaksossa.

13 §

Finanssivalvonnan oikeudet

Vakuutusyhtiön on Finanssivalvonnan pyynnöstä osoitettava, että yhtiön tämän luvun mukainen vastuuvelan taso on riittävä ja että yhtiö käyttää asianmukaisia menetelmiä ja riittäviä tilastotietoja vastuuvelan laskennassa.

Jos vakuutusyhtiö ei noudata vastuuvelan laskennassa tämän luvun mukaisia säännöksiä, Finanssivalvonta voi vaatia yhtiötä lisäämään vastuuvelan määrää tämän luvun säännösten mukaisesti lasketulle tasolle.

Tämän pykälän 1 momenttia ei myöskään sovelleta 12 §:ssä tarkoitettuihin sijoitusrahasto-osuuksiin eikä vaihtoehtorahaston osuuksiin, ellei kyseessä ole sijoitusrahasto tai vaihtoehtorahasto, jonka varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu muihin arvopapereihin, joilla ei käydä julkisesti kauppaa. Vaikka sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista yli 70 prosenttia olisi sijoitettu arvopapereihin, joilla ei käydä julkista kauppaa, tämän pykälän 1 momenttia ei sovelleta, jos yli 70 prosenttia sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista on sijoitettu 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuihin velkasitoumuksiin.

14 §

Vakuudettomat velkasitoumukset

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa vakuudettomilla velkasitoumuksilla. Sijoituksella yhteen tässä pykälässä tarkoitettuun vakuudettomaan velkasitoumukseen tai useisiin saman velallisen antamiin vakuudettomiin velkasitoumuksiin voidaan kattaa enintään määrä, joka vastaa 1 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

Tämän pykälän 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) velkasitoumuksiin, joissa 7 §:n 1—3 kohdan mukaan velallisenä on valtio, kunta, vakuutusyhtiö, luottolaitos tai muu niihin rinnastettava yhteisö; eikä
- 2) joukkovelkakirjalainoihin ja muihin pääomamarkkinavälineisiin.

14 §

Finanssivalvonnän tietojenantovelvollisuus

Finanssivalvonnän on vuosittain annettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle seuraavat tiedot:

- 1) *pitkäaikaisia takuita sisältävien vakuutusotteiden saatavuus Suomen markkinoilla ja vakuutusyhtiöiden käyttäytyminen pitkäaikaisina sijoittajina;*
- 2) *niiden vakuutusyhtiöiden määrä, jotka käyttävät:*
  - a) *vastaavuuskorjausta;*
  - b) *volatiliteettikorjausta;*
  - c) *25 luvun 5 §:n 4 momentin mukaista tervehdyttämisjakson pidennystä;*
  - d) *vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentin ja 12 §:n 1—6 momentin mukaisia siirtymätoimenpiteitä;*
- 3) *vastaavuuskorjauksen, volatiliteettikorjauksen, osakepääomavaatimuksen symmetrisen korjausmekanismin sekä vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentin ja 12 §:n 1—6 momentin mukaisten siirtymätoimenpiteiden vaikutus vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten taloudelliseen asemaan kansallisella tasolla ja anonyymisti kunkin yrityksen osalta;*
- 4) *vastaavuuskorjauksen, volatiliteettikorjauksen ja osakepääomavaatimuksen symmetrisen korjausmekanismin vaikutus vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten sijoituskäyttämiseen sekä se, tarjoavatko ne aiheet-*

tomia pääomahuojennuksia;

5) mahdollisen 25 luvun 5 §:n 4 momentin mukaisen tervehdyttämisyksikön pidennyksen vaikutus vakuutusyhtiöiden toimiin vakavaraisuuspääomavaatimuksen mukaisen hyväksyttävän oman varallisuuden tason uudelleen saavuttamiseksi tai riskiprofiilin pienentämiseksi vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen varmistamiseksi; sekä

6) vakuutusyhtiöiden soveltaessa vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1–6 momentin ja 12 §:n 1–6 momentin mukaisia siirtymätoimenpiteitä se, noudattavatko ne 11 §:n 7 ja 8 momentissa ja 12 §:n 7 ja 8 momentissa tarkoitettuja suunnitelmia, ja mahdollisuudet vähentää riippuvuutta näistä siirtymätoimenpiteistä, sekä toimenpiteistä, joita yritykset ja valvontaviranomaiset ovat toteuttaneet tai joita niiden on määrä toteuttaa, lainsäädännön puitteissa.

15 §

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia voidaan käyttää vastuuvelan katteena, jos ne pienentävät sijoitusriskiä tai mahdollistavat sijoitusten tehokkaan hoidon.

Johdannaissopimusten kohde-etuuksien yhteismäärä voi olla enintään yhtä suuri kuin vastuuvelan katteeksi hyväksyttävien 8 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen raha- ja pääomamarkkinavälineiden sekä osakkeiden ja osuuksien yhteismäärä.

Johdannaissopimukset on arvostettava varovaisesti.

16 §

Sijoitukset yhteen kiinteistöön

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa sijoituksella yhteen kiinteistöön tai rakennukseen vuokraoikeuksineen taikka useaan niin lähellä toisiaan sijaitsevaan kiinteistöön tai vuokraoikeuteen

15 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen antoaltuudet

Vastaavuuskorjauksen käyttämisen edellytyksistä ja laskemisesta annetaan tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

(kumotaan)

ja rakennukseen, että niitä voidaan pitää yhtenä sijoituksena.

Tätä rajoitusta sovelletaan myös kaikkiin 4 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin oikeuksiin tai saamisiin, jotka kohdistuvat yhteen tai useaan 1 momentin mukaisesti yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteistöön tai rakennukseen vuokraoikeuksineen, sekä velkasitoumuksiin, joiden vakuudeksi on voimassa kiinnitys yhteen tai useaan 1 momentin mukaisesti yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteistöön, rakennukseen vuokraoikeuksineen tai niihin kohdistuviin oikeuksiin.

17 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, (kumotaan)
joka vastaa 5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa sijoituksella yhteen yhteisöön. Sijoituksena yhteen yhteisöön pidetään sijoituksia:

- 1) tämän yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin sekä sen pääomalainoihin;
- 2) saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin; sekä
- 3) eri velallisten antamiin velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia yhteen yhteisöön tai yhden yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Sijoituksella sellaisiin yhden yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin sekä sen pääomalainoihin, joilla ei käydä julkisesti kauppaa, voidaan kattaa enintään määrä, joka vastaa 2 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

Jos yhteisön osakkeilla käydään julkisesti kauppaa, vakuutusyhtiö voi korottaa 1 momentissa tarkoitetun sijoituksen osuuden vastuuvelasta enintään 10 prosenttiin vastuuvelan kokonaismäärästä. Edellytyksenä korottamiselle on, että sellaiset sijoitukset yhteen yhteisöön, johon kuhunkin sijoitettu määrä vastaa vähintään 5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, eivät yhteenlaskettuna saa ylittää määrää, joka vastaa 40 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

Velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai taajana on 7 §:n 2 kohdassa tarkoitettu yksit-

Voimassa oleva laki

täinen kunta, kuntayhtymä, seurakunta tai muu alueellinen julkisyhteisö, vastuovelasta voidaan tämän pykälän 1 momentin rajoituksen estämättä sijoittaa enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä.

Jos tässä pykälässä tarkoitettuun velkasitoumukseen liittyy vakuus, joka 7—10 §:n mukaan voitaisiin sellaisenaan hyväksyä vastuvelan katteeksi, velkasitoumusta ei vakuuden määrään saakka oteta huomioon tämän pykälän mukaisia enimmäisrajoja sovellettaessa.

Tätä pykälää ei sovelleta:

1) velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtio, Ahvenanmaan maakunta tai sellainen kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- tai OECD-valtio; eikä

2) 12 §:n mukaisiin osuuksiin sijoitusrahastoissa tai vaihtoehtorahastoissa.

18 §

Valuuttariskin rajoittaminen

Vastuuelka on katettava sen valuutan määräisin varoin, jossa vakuutusyhtiön on täytettävä vakuutussopimukseen perustuvat sitoumuksensa.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos vakuutusyhtiö sen mukaan olisi velvollinen pitämään varoja tietynä valuuttana määrän, joka vastaa enintään 7 prosenttia muina valuuttoina olevista vastuvelan katteeseen luetuista varoista.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, enintään 20 prosenttia tietyssä valuutassa täytettäviä sijoituksia vastaavan vastuvelan katteesta saa olla muita varoja kuin tämän valuutan määräisiä tai varoja, jotka on suojattu valuuttakurssien muutoksilta.

ETA-valtion valuutassa täytettäviä sitoumuksia vastaava vastuuelka voidaan katata myös euromääräisin varoin.

(kumotaan)

19 §

Vastuuvelan kattaminen ETA:n ulkopuolisilla sijoituksilla

Jos katettava vastuuvelka liittyy ETA-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, myös vastuuvelan katteen on sijaittava ETA-valtiossa 2 momentissa säädetyin poikkeuksin.

(kumotaan)

Jos katettava vastuuvelka liittyy ETA-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, myös Euroopan talousalueeseen kuulumattomat OECD-valtiot rinnastetaan ETA-valtioon, jos kyse on 7–10 §:ssä ja 11 §:n 2 momentin 1, 8 ja 9 kohdassa tarkoitetuista sijoituksista. Näillä sijoituksilla voidaan kuitenkin kattaa enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia tässä momentissa tarkoitetun vastuuvelan kokonaismäärästä. Tämän rajoituksen piiriin ei kuitenkaan lasketa mukaan valtioiden ja niihin rinnastettavien yhteisöjen antamia tai taakamia velkasitoumuksia, joilla voidaan 7 §:n 1 kohdan mukaisesti kattaa vastuuvelan koko määrä.

Jos katettava vastuuvelka liittyy muussa OECD-valtiossa kuin ETA-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, OECD-valtio rinnastetaan ETA-valtioon.

Jos katettava vastuuvelka liittyy muussa valtiossa kuin OECD-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, OECD-valtiot ja valtio, jossa vakuutusriski sijaitsee, rinnastetaan ETA-valtioon.

Arvopaperin katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa sen liikkeeseenlaskijalla on kotipaikka. Lisäksi arvopaperin katsotaan sijaitsevan ETA-valtiossa, jos sillä käydään julkista kauppaa jossain ETA-valtiossa.

Edellä 12 §:n 4 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin sovelletaan tämän pykälän 5 momenttia. Muiden 12 §:ssä tarkoitettujen sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen katsotaan sijaitsevan ETA-valtiossa, jos rahastoyhtiöllä tai muulla sijoitusrahaston varoja hallinnoivalla yhteisöllä taikka vaihtoehtorahastojen hoitajalla on kotipaikka ETA-valtiossa ja jos sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu OECD-valtiossa sijaitseviin varoihin.

20 §

Tytäryhteisön osakkeet

Vakuutusyhtiön tytäryhteisön osakkeita tai muita tuotoiltaan vaihtelevia omistusosuuksia saa lukea vakuutusyhtiön vastuuvelan katteeseen vain, jos: (kumotaan)

1) tytäryhteisön tehtävänä on vakuutusyhtiön puolesta suoraan tai välillisesti omistaa 4 §:ssä tarkoitettuja varoja (omistusyhteisö); tai

2) tytäryhteisö on vakuutusyhtiön palveluyritys.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa vakuutusyhtiölle luvan lukea tilapäisesti katteeseen muunkin kuin 1 momentissa tarkoitetun tytäryhteisön osakkeet tai osuudet, jos osakkeet tai osuudet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena ETA-valtiossa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee vastaavasti tytäryhteisölle annettua pääomalainaa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun omistusyhteisön varat luetaan 7—19 §:ää sovellettaessa mukaan vakuutusyhtiön varoihin siinä suhteessa kuin vakuutusyhtiö omistaa tytäryhteisön osakkeita, jäsenosuuksia tai yhtiöosuuksia. Tällöin niihin sijoituksiin, jotka vakuutusyhtiö on tehnyt tytäryhteisöön, ei sovelleta 13 eikä 17 §:ää.

Vastuuvelan kattamista koskevien säännösten soveltaminen eräissä tapauksissa

21 §

Jälleenvakuutusyhtiön vastuuvelan kattaminen

Jälleenvakuutusyhtiön on katettava vastuuvalkansa siten kuin 2 §:n 2 momentissa säädetään ja luetteloitava vastuuvelan kate. Jälleenvakuutuksesta ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 92/49/ETY sekä direktiivien 98/78/EY ja 2002/83/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/68/EY 2 artiklan 1 kohdan p alakohdassa tarkoitettulta erillisyyhtiöltä olemalla saatavalla voidaan kattaa jälleenvakuu- (kumotaan)

tusyhtiön katettavasta vastuuvasta enintään 11 §:n 2 momentin 9 kohdassa säädetty määrä. Jälleenvakuutusyhtiöihin ei sovelleta muita tämän luvun säännöksiä.

22 §

Sijoitussidonnaiset vakuutukset

Vakuutusluokista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka on katettava siten kuin tässä pykälässä ja 4 §:ssä säädetään.

(kumotaan)

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka on katettava vähintään 95 prosenttisesti näiden vakuutusten arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvin varoin. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin saa kuulua edellä 4 §:n mukaisia omaisuuseriä edellyttäen, että mainituille omaisuuserille voidaan jatkuvasti määrittää arvo ja että omaisuuserät voidaan muuttaa rahaksi vakuutuksen sopimusehtojen mukaisesti. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvastuun katteeseen ei kuitenkaan saa kuulua vakuutusyhtiön omia osakkeita tai osuuksia.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvastuun kate on eriytettävä vakuutuksenantajan muun vastuuvastuun katteesta. Vastuuvastuun kate on luetteloitava ja säilytettävä noudattaen mitä 6 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jos sijoitussidonnaiseen vakuutukseen sisältyy sijoitetun pääoman säilymistä koskeva vakuutusyhtiön antama lupaus tai muu yhtiön takaama etuus, kyseisestä lupauksesta tai etuudesta johtuvan vastuuvastuun lisäys on katettava noudattaen 3—20 §:n säännöksiä. Tämän momentin mukaiseen vastuuvastuun lisäyksen katteeseen ei sovelleta 3 momenttia.

Voimassa oleva laki

Asetukset, määräykset ja poikkeusluvut

23 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (kumotaan) voidaan säätää:

1) että tietyt 4 §:n mukaiset katteeseen hyväksyttävät varat arvostetaan niiden käyvästä arvosta poikkeavasti, jos se on omaisuuslajin luonteeseen liittyvän käyvän arvon suuren vaihtelun vuoksi tai muusta vastaavasta erityisestä syystä välttämätöntä; sekä

2) 11 §:n 2 momentin 9 kohdassa tarkoitettujen varojen osalta vastuuelan katteeksi hyväksyttävistä varoista, jos se on näiden varojen erityisen riskillisyyden vuoksi välttämätöntä.

24 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä: (kumotaan)

1) 6 §:n 1 ja 2 momentin mukaisen kate-luettelon muodosta ja säilyttämisestä, omaisuuserien merkitsemisestä sekä laatimis- ja merkitsemisajankohdista;

2) muun yhteisön rinnastamisesta 7 §:n 3 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen tai vakuutusyhtiöön, mikäli rinnastettavan yhteisön vastuunkantokykyä voidaan pitää vastaavana;

3) johdannaissovimusten käyttämisestä vastuuelan katteena 15 §:n mukaisesti; sekä

4) 22 §:ssä tarkoitettujen sijoitussidonnais-ten vakuutusten sijoitusriskin seurannasta.

25 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäistapa- (kumotaan)uksissa vakuutusyhtiön hakemuksesta erityisistä syistä enintään 2 vuoden määräajaksi:

1) antaa luvan siihen, että 3 §:n 1 kohdassa

tarkoitettu jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus annetun jälleenvakuutus-toiminnan osalta saa olla yhteensä enintään 100 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) antaa luvan vähentää 3 §:n 1 kohdan kiellosta huolimatta selvitystilassa tai konkurssissa olevan taikka muutoin todennäköisesti sitoumuksistaan vastaamaan kykenemättömän jälleenvakuutuksenantajan osuus vastuuvelan kokonaismäärästä Vakuutusvalvontaviraston vahvistamaan määrään saakka, joka ei voi olla enempää kuin 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

3) antaa luvan vähentää muita kuin 3 §:ssä tarkoitettuja omaisuuseriä vastuuvelan kokonaismäärästä, jos vähennettävät omaisuuserät ovat tosiasiasa jonkun muun kuin vakuutusyhtiön vastuulla vastaavalla tavalla kuin 3 §:ssä luetellut omaisuuserät;

4) hyväksyä vastuuvelan katteeksi yksittäisiä omaisuuseriä, jotka eivät kuulu 4 §:ssä lueteltuihin omaisuuslajeihin, mutta ovat riskiltään samankaltaisia; sekä

5) korottaa 14 §:n mukaisia enimmäismääriä vakuudettomien velkasitoumusten osalta enintään 8 prosenttiin ja yhden vakuudettoman velkasitoumuksen tai useiden saman velallisen antamien vakuudettomien velkasitoumusten osalta enintään 2 prosenttiin vastuuvelan kokonaismäärästä.

11 luku

Toimintapääoma ja takuumäärä

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhtiön toimintapääoma

Vakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan määrää, jolla vakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin 2—6 §:ssä säädetään.

Vakuutusyhtiön on täytettävä jatkuvasti tämän luvun mukaiset toimintapääomavaatimukset.

11 luku

Pääomavaatimukset

Yleiset säännökset

1 §

Pääomavaatimusten täyttäminen

Tässä luvussa säädetään vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja vähimmäispääomavaatimuksesta (pääomavaatimukset).

Vakuutusyhtiön on jatkuvasti täytettävä pääomavaatimukset 12 luvussa säädetyllä laadultaan ja määrältään riittävällä omalla varallisuudellaan.

2 §

Toimintapääomaan luettavat erät

Vakuutusyhtiön toimintapääomaan luetaan:

1) 4 §:ssä säädettyin rajoituksin maksettu osakepääoma tai maksettu pohjarahasto ja takuupääoma;

2) 4 §:ssä säädettyin rajoituksin yhtiön hakemuksesta, Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella ja kun 25 prosenttia osakepääomasta tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta osakepääoman määrästä tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja saman luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;

6) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;

7) yhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella, 3 §:ssä säädettyin ehdoin ja 4 §:ssä säädettyin rajoituksin, täysin maksettu pääoma yhtiön vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomalainasta;

8) 4 §:ssä säädettyin rajoituksin toiminnassa olevan keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön 14 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu kyseiseksi tilikaudeksi määrättävissä oleva lisämaksu, josta voidaan kuitenkin ottaa huomioon korkeintaan puolet enimmäismaksujen ja perittyjen maksujen erotuksesta;

9) henkivakuutusyhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella yhtiön noudattamien kustannuskuormitusperusteiden mahdollistama määrä vakuutusten hankintamenoja, viraston hyväksymällä tavalla arvioituina ja siltä osin kuin niitä ei ole vähennetty vakuutusmaksuvastuusta tai aktivoitu taseen vastaaviin; sekä

10) yhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella muut edellä esitettyihin eriin rinnastettavat erät.

2 §

Vakavaraisuuspääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että vakuutusyhtiö pysyy suurella todennäköisyydellä täyttämään vakuutettuja etuja koskevat velvoitteensa. Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa on otettava huomioon kaikki vakuutusyhtiön kohdistuvat mitattavissa olevat riskit, olemassa olevan liiketoiminnan odottamattomat tappiot ja seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa oleva uusi liiketoiminta.

Vakavaraisuuspääomavaatimus määräytyy 12 luvun 2 §:ssä tarkoitetun oman perusvarallisuuden yhden vuoden ajanjaksolla tapahtuvien arvonmuutosten todennäköisyysjakaumasta siten, että arvonmuutoksista korkeintaan 0,5 prosenttia on vakavaraisuuspääomavaatimusta suurempia arvonmenehtyksiä.

3 §

Pääomalainaa koskevat erityiset ehdot

Jotta 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomailain voidaan laskea osaksi toimintapääomaa, sen tulee täyttää 15 luvun 2 §:ssä säädetyt ehdot. Lisäksi:

1) muussa tapauksessa kuin vakuutusyhtiön purkautuessa tai konkurssissa lainan pääoma saadaan palauttaa edellyttäen, että yhtiö pääoman palauttamisen jälkeen täyttää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;

2) lainasopimus ei saa sisältää määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin vakuutusyhtiötä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; ja

3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain vakuutusyhtiön hakemuksesta Vakuutusvalvontaviraston luvalla.

4 §

Toimintapääomaan luettavia eriä koskevat rajoitukset

Vakuutusyhtiön toimintapääomaan saa lukea seuraavia eriä yhteensä enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi:

1) 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettut pääomalainat; ja

2) 2 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut, sellaiset osakeyhtiölain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettut osakkeet, joiden oikeus jakosattomaan hyvitykseen muodostuu tilikausittain ja siirtyy maksettavaksi sellaisten tilikau-

3 §

**Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laske-
minen**

Vakuutusyhtiön on laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus 7—18 §:n mukaisella standardikaavalla tai 19—29 §:n mukaisella sisäisellä mallilla, jonka käyttöä valvotaan 30—34 §:n mukaisesti.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa sovelletaan oletusta vakuutusyhtiön toiminnan jatkuvuudesta.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon ainakin:

- 1) vahinkovakuutusriski;
- 2) henkivakuutusriski;
- 3) sairausvakuutusriski;
- 4) markkinariski;
- 5) luottoriski; ja
- 6) operatiivinen riski.

Operatiiviseen riskiin sisältyvät myös oikeudelliset riskit, mutta siihen eivät sisälly strategisiin päätöksiin liittyvät riskit eivätkä maineriskit.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon riskien vähentämismenetelmien vaikutus. Tällöin vähentämismenetelmien käyttöön liittyvä luottoriski ja muut vähentämismenetelmien käytöstä johtuvat riskit otetaan huomioon vakavaraisuuspääomavaatimusta laskettaessa.

4 §

**Vähimmäispääomavaatimus ja sen laske-
minen**

Vähimmäispääomavaatimus vastaa sitä 12 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyväksyttävän oman perusvarallisuuden määrää, jonka alittuessa vakuutettuihin etuihin kohdistuu kohtuuton riski, jos vakuutusyhtiö jatkaa toimintaansa.

Jollei 3 ja 4 momentista muuta johdu, vähimmäispääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiön toiminnan laajuutta ja riskillisyyttä kuvaavien muuttujien lineaarisena funktiona. Lisäksi laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston VII luvussa 248—251 ar-

sien osalta, joilta yhtiön tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja, seuraavan voitonjakokelpoisia varoja osoittavan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettua lisämaksua saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 momentissa luetelluista eristä 1 kohtaan sisältyviä määräajaksi otettuja pääomalainoja ja sellaisia 2 kohtaan sisältyviä osakkeita, joita koskee osakeyhtiölain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu yhtiöjärjestyksen lunastusmääräys, saa yhteensä lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Toimintapääomaan luettavaa pääomalainojen määrää vähennetään tasaisesti kultakin alkavalta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

5 §

Toimintapääomasta vähennettävät erät

Toimintapääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhtiön vapaasta omasta pääomasta;
- 4) vakuutuksen hankintamenojen tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus siltä osin kuin se ylittää yhtiön kustannuskuormitusperusteiden mahdollistaman määrän;
- 5) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;
- 6) jos yhtiön korvausvastuuta laskettaessa käytetään vahinkovakuutustoiminnan osalta

tiklassa.

Vähimmäispääomavaatimus on kuitenkin vähintään 25 prosenttia ja enintään 45 prosenttia vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vähimmäispääomavaatimus on vähintään:

1) vahinkovakuutusyhtiössä vakuutusluokista annetun lain mukaisiin vahinkovakuutusluokkiin 10–15 kuuluvaa vakuutus-toimintaa harjoitettaessa ja henkivakuutusyhtiössä 3 700 000 euroa;

2) vahinkovakuutusyhtiössä, joka harjoittaa muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa, 2 500 000 euroa;

3) jälleenvakuutusyhtiössä 3 600 000 euroa; sekä

4) jälleenvakuutuskytkösyhtiössä 1 200 000 euroa.

Lisäksi vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärästä komposiittiyhtiön osalta säädetään komission asetuksen I osaston VII luvussa 252 artiklassa.

5 §

Pääomavaatimusten laskemistiehes

Vakavaraisuuspääomavaatimus on laskettava vähintään kerran vuodessa ja vähimmäispääomavaatimus vähintään neljännesvuosittain. Vakavaraisuuspääomavaatimusta ei kuitenkaan tarvitse laskea neljännesvuosittain pelkästään 4 §:n 3 momentin mukaista vähimmäispääomavaatimusta varten.

Jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit ovat merkittävästi muuttuneet, vakuutusyhtiön on viipymättä laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus uudelleen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tulokset on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Jos vähimmäispääomavaatimus määräytyy 4 §:n 3 momentissa tarkoitettujen prosenttimäärien rajojen mukaisesti, va-

korkoutusta, ilman korkoutusta lasketun korvausvastuun ja korkoutetun korvausvastuun erotus muiden kuin eläkevastuiden sekä vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 osalta;

7) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;

8) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;

9) johdannaissovimuksista vakuutusyhtiölle koituva mahdollinen enimmäistappio; sekä

10) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta 26 luvussa tarkoitettua valvontaa, ja yhtiön omistukset täyttävät 26 luvussa tarkoitettun omistusyhteyden määritelmän taikka vaihtoehtoisesti vähentämiseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

kuutusyhtiön on annettava Finanssivalvonnalle tiedot määräytymiseen johtaneista syistä.

6 §

Vakuutusvalvontaviraston toimivaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että 2 §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan 24 §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä joko osittain tai kokonaan kieltää vakuutusyhtiötä lukemasta 2 §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi yhtiön toimintapääomaa.

6 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä olettaa, että vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit ovat merkittävästi muuttuneet vakavaraisuuspääomavaatimuksen viimeisimmästä ilmoittamisesta, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen uudelleen.

Voimassa oleva laki

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä

7 §

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän laskeminen

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on 8, 9 tai 11 §:ssä tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman on kuitenkin aina oltava vähintään 19 §:n 2 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärästä säädetään 18 §:ssä.

8 §

Vakuutusmaksutuloon perustuva laskelma

Yhtiön viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulosta lasketaan yhteen 18 prosenttia ensimmäisestä 53 100 000 eurosta ja 16 prosenttia sen yli menevästä osasta. Tämä tulos kerrotaan suhdeluvulla, josta säädetään 10 §:ssä.

Edellä 1 momentissa esitettyssä laskelmassa vakuutusluokkien 11, 12 ja 13 vakuutusmaksutuloa korotetaan 50 prosenttia sekä ensivakuutus- että jälleenvakuutustoiminnan osalta. Tarvittaessa voidaan käyttää tilastollisia menetelmiä maksutulon kohdentamiseksi näihin luokkiin.

Jos yhtiön viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutuotto on suurempi kuin vakuutusmaksutulo, tehdään 2 ja 3 momentin mukainen laskelma käyttäen vakuutusmaksutulon sijasta vakuutusmaksutuottoa.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaava

7 §

Standardikaavan rakenne

Standardikaavalla laskettava vakavaraisuuspääomavaatimus on seuraavien erien summa:

- 1) 8 §:ssä säädetty perusvakavaraisuuspääomavaatimus;
- 2) 14 §:ssä säädetty operatiivisen riskin pääomavaatimus;
- 3) 15 §:ssä säädetty vaimennusvaikutus.

8 §

Perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen

Perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseksi on muodostettava erilliset riskiosiot ainakin vahinkovakuutusriskille, henkivakuutusriskille, sairausvakuutusriskille, markkinariskille, vastapuoliriskille sekä näille riskiosioille alariskiosiot siten kuin 9—13 §:ssä säädetään.

Vahinko-, henki- ja sairausvakuutustoimintaan liittyvät riskit on sijoitettava vahinkovakuutuksen, henkivakuutuksen tai sairausvakuutuksen riskiosioon (vakuutusriskiosio) sen mukaisesti, mikä vakuutusriskiosio parhaiten ilmentää riskien luonnetta.

Jokaiselle riskiosiolle ja alariskiosiolle lasketaan pääomavaatimus, joka on kalibroitava 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Pääomavaatimukset yhdistetään perusvakavaraisuuspääomavaatimukseksi.

Perusvakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY liitteessä IV olevan kaavan mukaisesti. Lisäksi perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennasta, riskiosioista, vakuutusvelvoitteiden sijoittamisesta riskiosioihin ja riskiosioiden pääomavaatimusten yhdistämisestä sekä

eräistä yksinkertaistetuista menettelyistä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 1 jaksossa.

9 §

Korvauskuluihin perustuva laskelma

Yhtiön kolmen viimeksi kuluneen tilikauden korvauskulujen keskiarvosta lasketaan yhteen 26 prosenttia ensimmäisestä 37 200 000 eurosta ja 23 prosenttia sen ylimenevästä osasta. Näin saatu tulos kerrotaan suhdeluvulla, josta säädetään 10 §:ssä.

Jos vakuutukset ovat pääasiassa luotto-, myrsky-, raesade- tai hallavakuutuksia, 1 momentissa mainittu korvauskulujen keskiarvo lasketaan seitsemältä viimeksi kuluneelta tilikaudelta.

Edellä 1 momentissa olevassa laskelmassa vakuutusluokkien 11, 12 ja 13 korvauskuluja korotetaan 50 prosenttia sekä ensivakuutusettä jälleenvakuutustoiminnan osalta. Tarvittaessa voidaan käyttää tilastollisia menetelmiä korvauskulujen kohdentamiseksi näihin luokkiin.

10 §

Jälleenvakuutuksen vaikutus vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärään

Edellä 8 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kolmen viimeksi kuluneen tilikauden omalle vastuulle jäävää korvauskulua vastaavaan korvauskuluun ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos jälleenvakuutus sopimusten luonne tai laatu on muuttunut merkittävästi viimeksi kuluneesta tilikaudesta taikka jälleenvakuutus sopimuksissa ei tapahdu todellista riskinsiirtoa tai se on vähäistä, voi Vakuutusvalvontavirasto vaatia, että vahinkovakuutusyhtiö

9 §

Vahinkovakuutuksen riskiosio

Vahinkovakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon vakuutusyhtiön tulokseen sisältyvä epävarmuus, joka liittyy olemassa oleviin vakuutusvelvoitteisiin ja seuraavien 12 kuukauden kuluessa odotettavissa olevaan uuteen vakuutusliiketoimintaan.

Vahinkovakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon vähintään vahinkovakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvä tappioriski ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riski. Vahinkovakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin seuraavat alariskiosiot:

1) vahinkovakuutuksen vakuutusmaksu- ja vastuuvelariski;

2) vahinkovakuutuksen katastrofiriski.

Lisäksi vahinkovakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 2 jaksossa.

10 §

Henkivakuutuksen riskiosio

Henkivakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon henkivakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvä tappioriski ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riski. Henkivakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin seuraavat alariskiosiot:

1) kuolevuusriski;

2) pitkäikäisyysriski;

3) työkyvyttömyysriski;

4) henkivakuutuksen kuluriski;

5) muuttamisriski;

6) raukeamisriski;

7) henkivakuutuksen katastrofiriski.

käyttää toimintapääoman vähimmäismäärää laskiessaan 1 momentissa tarkoitettua suurempaa suhdelukua kuin mitä saadaan 1 momentin perusteella.

Lisäksi henkivakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 3 jaksossa.

11 §

11 §

Korvausvastuun määrään suhteutettu toimintapääoman vähimmäismäärä

Sairausvakuutuksen riskiosio

Jos 7 §:ssä tarkoitettu 8 tai 9 §:n mukaisesti määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä on pienempi kuin edeltävän vuoden toimintapääoman vähimmäismäärä, on toimintapääoman vähimmäismäärän oltava vähintään edeltävän vuoden toimintapääoman vähimmäismäärä kerrottuna suhdeluvulla, joka saadaan, kun tilikauden lopun omalla vastuulla oleva korvausvastuu jaetaan tilikauden alun omalla vastuulla olevalla korvausvastuulla. Tämä suhdeluku ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 1.

Sairausvakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin sairausvakuutusvelvoitteisiin ja liiketoimintaprosesseihin liittyvä tappioriski ja vastuuvelan arvon epäedullisen muutoksen riski. Sairausvakuutuksen riskiosiossa otetaan huomioon ainakin:

1) vakuutus sopimusten hoidosta aiheutuvien kulujen tasossa, kehityssuunnassa ja vaihtelussa tapahtuva muutos;

2) vakuutus tapahtumien ajankohdissa, esiintymistiheydessä ja suuruudessa sekä korvausten maksamisen ajankohdissa ja määrissä tapahtuva heilahtelu;

3) sairausvakuutuksen katastrofiriski.

Lisäksi sairausvakuutuksen alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 4 jaksossa.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä

12 §

12 §

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän laskeminen

Markkinariskiosio

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä määräytyy laskemalla yhteen 13—16 §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta lasketut toimintapääoman vähimmäismäärät.

Markkinariskiosiossa otetaan huomioon riski, joka liittyy vakuutusyhtiön varojen ja velkojen arvoihin vaikuttavien rahoitusvälineiden markkinahintojen tasoon ja vaihteluun, sekä varojen ja velkojen rakenteellinen yhteensopimattomuus erityisesti niiden kestoajan osalta.

Toimintapääoman on kuitenkin aina oltava vähintään 20 §:n 2 momentin mukaisen taakuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

Markkinariskiosiossa otetaan huomioon varojen, velkojen ja rahoitusvälineiden arvojen herkkyyys ainakin seuraavissa alariskiosioissa:

- 1) korkoriski;
- 2) osakeriski, joka sisältää symmetrisen korjauksen;
- 3) kiinteistöriski;
- 4) korkomarginaaliriski;
- 5) valuuttariski;
- 6) markkinariskikeskittymät.

Lisäksi markkinariskiosion alariskiosioista, alariskiosioihin liittyvien pääomavaatimusten laskennasta ja pääomavaatimusten yhdistämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 5 jaksossa.

13 §

Henkivakuutusluokkien 1 ja 2 osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Lukuun ottamatta vakuutusluokista annetun lain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vakuutuksia, henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen tämän pykälän 2 ja 3 momentin mukaiset määrät.

Vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus. Korkeintaan kolmeksi vuodeksi otetussa kuolemanvaravakuutuksessa osuus on edellä mainitun 0,3 prosentin sijasta kuitenkin 0,1 prosenttia ja, jos vakuutus on otettu useammaksi kuin kolmeksi mutta enintään viideksi vuodeksi, osuus on 0,15 prosenttia. Saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

13 §

Vastapuoliriskiosio

Vastapuoliriskiosiossa otetaan huomioon vakuutusyhtiön mahdollisesti kohdistuvat tappiot, jotka johtuvat vakuutusyhtiön vastapuolten ja velallisten odottamattomasta maksukyvyttömyydestä tai luottokelpoisuuden heikkenemisestä seuraavien 12 kuukauden aikana. Vastapuoliriskiosiossa on käsiteltävä ainakin:

- 1) vakuutusyhtiön riskiä vähentävät sopimukset;
- 2) saamiset vakuutusedustajilta;
- 3) luottoriskit, joita 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu korkomarginaaliriski ei sisällä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja riskejä arvioitaessa on otettava huomioon vakuutusyhtiön hallussa olevat tai sen hyväksi asetetut vakuudet ja vakuuksiin liittyvät riskit. Vastapuoliriskiosiossa on jokaisen vastapuolen osalta otettava huomioon kokonaisriski riippumatta niiden sopimusvelvoitteiden oikeudellisesta muodosta, joita vastapuolella on yhtiötä kohtaan.

Lisäksi vastapuoliriskiosioon liittyvän pääomavaatimuksen laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 6 jaksossa.

14 §

Henkivakuutusluokan 3 osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvien vakuutusten osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laske-
malla yhteen 2—5 momentin mukaiset mää-
rät.

Jos vakuutusyhtiö vastaa sijoitusriskistä, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa laske-
taan 4 prosentin osuus, ja saatu tulos kerro-
taan 17 §:ssä tarkoitetulla suhdeluvulla.

Jos vakuutusyhtiö ei vastaa sijoitusriskistä eikä vakuutusyhtiöllä ole oikeutta muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 1 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitetulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoi-
tetulla suhdeluvulla.

Jos vakuutusyhtiö ei vastaa sijoitusriskistä ja vakuutusyhtiöllä on oikeus muuttaa hallin-
tokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormi-
tuksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten
viimeksi kuluneen tilikauden hallintokuluista
lasketaan 25 prosentin osuus.

15 §

Henkivakuutusluokan 6 osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Henkivakuutusluokkaan 6 kuuluvien va-
kuutusten osalta toimintapääoman vähim-
mäismäärään luettava osuus saadaan laske-
malla 4 prosenttia sellaisten vakuutusten va-
kuutusmaksuvastuun määrästä viimeksi kulu-
neen tilikauden lopussa, joissa vakuutusyhtiö
vastaa sijoitusriskistä. Näin saatu tulos kerro-
taan 17 §:ssä tarkoitetulla suhdeluvulla. Jos
vakuutusyhtiö ei vastaa sijoitusriskistä, va-

14 §

Operatiivisen riskin pääomavaatimus

*Operatiivisille riskeille lasketaan pääoma-
vaatimus siltä osin kuin operatiivisia riskejä
ei ole otettu huomioon perusvakavaraisuus-
pääomavaatimuksen laskennassa.*

*Niiden henkivakuutusopimusten osalta,
joissa vakuutuksenottaja kantaa sijoitusris-
kin, operatiivisen riskin pääomavaatimuksen
laskennassa otetaan huomioon kyseisistä va-
kuutusvelvoitteista aiheutuvien vuosittaisten
kulujen määrä.*

*Muun kuin 2 momentissa tarkoitettun va-
kuutustoiminnan osalta operatiivisissa ris-
keissä otetaan huomioon vakuutustoiminnan
laajuus mitattuna vakuutusvelvoitteisiin liit-
tyvien vakuutusmaksutuottojen ja vastuuve-
lan määrällä. Operatiivisen riskin pääoma-
vaatimus on tällöin enintään 30 prosenttia
perusvakavaraisuusvaatimuksen määrästä.*

*Lisäksi operatiivisen riskiin liittyvän pää-
omavaatimuksen laskennasta säädetään ko-
mission asetuksen I osaston V luvun 8 jak-
sossa.*

15 §

Vaimennusvaikutus

*Vaimennusvaikutuksella tarkoitetaan vaka-
varaisuuspääomavaatimuksen laskennassa
huomioon otetuista riskeistä johtuvien odot-
tamattomien tappioiden mahdollista korvau-
tumista samanaikaisella 10 luvun mukaisen
vastuvelan tai laskennallisten verovelkojen
vähenemisellä.*

*Vaimennusvaikutuksessa otetaan huomioon
vakuutusopimusten tulevien lisäetujen riske-*

kuutuksiin sovelletaan, mitä henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvista vakuutuksista 14 §:ssä säädetään.

jä vähentävä vaikutus siltä osin kuin vakuutusyhtiö voi osoittaa, että tällaisten etujen pienentämistä voidaan tarvittaessa hyödyntää odottamattomien tappioiden kattamisessa. Tulevien lisätujen riskejä vähentävä vaikutus ei saa olla suurempi kuin niihin liittyvien 10 luvun mukaisen vastuuvelan ja laskennallisten verovelkojen summa.

Sovellettaessa 2 momenttia, tulevien lisätujen arvoa epäsuotuisissa olosuhteissa on verrattava tällaisten etujen 10 luvun 6 §:ssä tarkoitetun parhaan estimaatin laskennan oletusten mukaisesti laskettuun arvoon.

Lisäksi vaimennusvaikutuksen laskennasta säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 9 jaksossa.

Standardikaavan mukauttaminen

16 §

Eräiden muiden vakuutusten osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Vakuutusluokista annetun lain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vakuutusten, vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten sekä jälleenvakuutuksen osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus määräytyy siten kuin tämän luvun 7 §:n 1 momentissa säädetään vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärästä.

16 §

Riskiosion yksinkertaistettu laskeminen

Vakuutusyhtiö voi laskea yhden tai useamman 8 §:ssä tarkoitetun riskiosion tai alarisiosion pääomavaatimuksen komission määrittämällä yksinkertaistetulla standardikaavalla, jos se on perusteltua riskien laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Lisäksi siitä, miten, millä ehdoilla ja mihin riskiosioihin yksinkertaistettua laskentaa voidaan käyttää, säädetään komission asetuksen I osaston III luvun 6 jaksossa ja I osaston V luvun 1 jakson 6 alajaksossa.

17 §

Jälleenvakuutuksen vaikutus henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärään

Edellä 13 §:n 2 momentissa, 14 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 15 §:ssä tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden omalla vastuulla olevaa vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summaa vastaavaan summaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä

17 §

Yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen vakuutusyhtiön hakemuksesta

Vakuutusyhtiö voi hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella korvata osan vakuutusriskiosioissa käytettävistä parametreista yhtiökohtaisilla parametreilla.

Yhtiökohtaiset parametrit on laskettava yhtiön sisäisistä tai yhtiön toimintaa koskevista asianmukaisista tiedoista.

Lisäksi yhtiökohtaisten parametrien käyt-

suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,85.
Edellä 13 §:n 3 momentissa sekä 14 §:n 4 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden kyseessä olevien vakuutusten omalla vastuulla olevaa riskisummaa vastaavaan riskisummaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos jälleenvakuutus sopimusten luonne tai laatu on muuttunut merkittävästi viimeksi kuluneesta tilikaudesta taikka jälleenvakuutus sopimuksissa ei tapahdu todellista riskinsiirtoa tai se on vähäistä, voi Vakuutusvalvontavirasto vaatia, että henkivakuutusyhtiö käyttää toimintapääoman vähimmäismäärää laskiessaan suurempia suhdelukuja kuin mitä saadaan 1 ja 2 momentin perusteella.

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä

18 §

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän laskeminen

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on 8, 9 tai 11 §:ssä tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiön toimintapääoman on kuitenkin aina oltava vähintään 21 §:n 2 momentin ja muun jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vastaavasti 21 §:n 3 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

Takuumäärä

19 §

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan vahinkovakuutusyhtiön takuumäärä

Vahinkovakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 7 §:n mukaisesti määräytyvästä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän on oltava vähintään:

tämisestä säädetään komission asetuksen I osaston V luvun 12 jaksossa.

18 §

Yhtiökohtaisten parametrien käyttäminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Finanssivalvonta voi vaatia, että vakuutusyhtiö korvaa osan vakuutusriskiosoiden laskemisessa käytettävistä parametreista yhtiökohtaisilla parametreilla, jos vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttavat riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavan oletuksista.

Sisäiset mallit vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa

19 §

Sisäisen mallin soveltaminen

Vakuutusyhtiö voi hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella käyttää vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa joko kokonaista tai osittaista sisäistä mallia.

Osittaisella sisäisellä mallilla voidaan las-

1) 3 200 000 euroa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkiin 10—15 tai tulevan jälleenvakuutuksen osuus yhtiön vakuutusmaksutulon kokonaismäärästä tai vastuuvelan kokonaismäärästä on yli kymmenen prosenttia taikka jälleenvakuutusmaksutulon määrä on yli 50 000 000 euroa; ja

2) 2 200 000 euroa muissa tapauksissa.

kea yksi tai useampi seuraavista:

1) 8 §:n 1 momentin mukaisen perusvakavaraisuuspääomavaatimuksen yksi tai useampi riskiosio tai alariskiosio;

2) 14 §:n mukainen operatiivisen riskin vakavaraisuuspääomavaatimus; tai

3) 15 §:n mukainen tappioiden vaimennusvaikutus.

Osittaisista mallia voidaan soveltaa vakuutusyhtiön koko liiketoimintaan tai ainoastaan yhteen tai useampaan suureen liiketoimintayksikköön.

Osittaisen sisäisen mallin käytön edellytyksenä on lisäksi, että:

1) mallin soveltamisalan rajoittaminen on perusteltua;

2) mallilla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus kuvaa vakuutusyhtiön riskejä paremmin kuin standardikaavalla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus; ja

3) malli on suunniteltu 1—3 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaiseksi ja se voidaan yhdistää vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavaan.

Lisäksi osittaisen sisäisen mallin yhdistämisestä standardikaavaan säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 5 jaksossa.

20 §

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan henkivakuutusyhtiön takuumäärä

Henkivakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 12 §:n mukaan määräytyvästä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän on oltava vähintään 3 200 000 euroa.

20 §

Hakemus sisäisen mallin käyttämiseksi tai muuttamiseksi

Vakuutusyhtiön on ennalta haettava Finanssivalvonnalta suostumus laskea vakavaraisuuspääomavaatimus kokonaan tai osittain vakuutusyhtiön sisäisellä mallilla. Vakuutusyhtiön hallituksen on hyväksyttävä Finanssivalvonnalle tehtävä hakemus.

Hakemuksessa on oltava selvitys 22—28 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttämistä ja toimintaperiaatteet sisäisen mallin muuttamiseksi. Toimintaperiaatteissa on eriteltävä sisäiseen malliin tehtävät vähäiset ja merkittävät muutokset.

Vakuutusyhtiön on dokumentoitava muutokset sisäiseen malliin. Vakuutusyhtiön on haettava Finanssivalvonnan suostumus ennalta myös sisäisen mallin merkittävillä muutoksilla ja sisäisen mallin muuttamista koskevien toimintaperiaatteiden muutoksille.

21 §

Jälleenvakuutusyhtiön takuumäärä

Jälleenvakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 18 §:n mukaisesti määräytyvästä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Jälleenvakuutusyhtiön takuumäärän on oltava vähintään 1 000 000 euroa.

Muun jälleenvakuutusyhtiön kuin kytkösyhtiön takuumäärän on oltava vähintään 3 200 000 euroa.

21 §

Finanssivalvonnan suostumuksen antaminen

Finanssivalvonnan on ratkaistava sisäisen mallin käyttöönottamista ja muuttamista koskeva hakemus kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vireille tulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimittamisesta. Finanssivalvonnan on annettava suostumus, jos vakuutusyhtiön riskienhallintajärjestelmät ovat riittävät ja jos sisäinen malli täyttää 22—28 §:ssä säädetty vaatimukset tai jos osittainen sisäinen malli täyttää soveltamisalansa osalta 19 §:n 2 ja 3 momentissa ja 22—28 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos osittaiseen sisäiseen malliin liittyvä hakemus koskee ainoastaan joitakin tietyn riskiosion alariskiosioita tai ainoastaan joitakin vakuutusyhtiön liiketoimintayksiköjä tietyn riskiosion osalta taikka osittain kumpaakin näistä, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhtiötä toimittamaan siirtymäsuunnitelman mallin soveltamisalan laajentamiseksi. Siirtymäsuunnitelmassa on selvitettävä, millä tavalla vakuutusyhtiö aikoo varmistaa sen, että soveltamisalan laajennus käsittää pääosan yhtiön vakuutustoiminnasta tietyn riskiosion osalta.

22 §

Takuumäärän muodostuminen

Vakuutusyhtiön toimintapääomasta on 19—21 §:n mukaista takuumäärää vastaavan määrän muodostuttava 2 §:n 1 ja 3—7 kohdassa tarkoitetuista eristä, joista on vähennetty 5 §:ssä tarkoitettut erät.

22 §

Sisäisessä mallissa huomioon otettavat riskit

Sisäistä mallia käytettäessä on varmistuttava siitä, että vakavaraisuuspääomavaatimuksessa otetaan huomioon kaikki vakuutusyhtiön kohdistuvat olennaiset riskit. Huomioon on otettava ainakin 3 §:ssä tarkoitettut riskit.

Vakuutusyhtiön on sisäisessä mallissaan arvioitava tarkasti sellaiset olennaiset erityisriskit, jotka liittyvät taloudellisiin takuisiin ja sopimuserusteisiin optioihin, mukaan lukien niiden omat ja vakuutuksenottajille

annetut optiot. Vakuutusyhtiön on lisäksi otettava huomioon vaikutukset, jotka taloudellisten ja muiden olosuhteiden muutoksilla voi olla mainittujen optioiden käyttöön.

Vakuutusyhtiön on sisäisessä mallissaan otettava huomioon kaikki maksut, jotka se olettaa suorittavansa vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja edunsaajille, riippumatta siitä, onko maksuista sovittu sitovasti.

Toimenpiteet ja valvonta

23 §

Toimintapääomalaskelma

Vakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle laskelma toimintapääomaa koskevien vaatimusten täyttymisestä.

24 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen

Jos voidaan olettaa, että vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä ja viimeistään kahden

23 §

Hajautusvaikutukset, riskienvähentämismenetelmät ja johdon toimet

Sisäisessä mallissa voidaan ottaa huomioon:

1) vakuutusyhtiön käyttämien riskiluokkien sisäisten ja eri riskiluokkien välisten riippuvuuksien tuomat hajautusvaikutukset, jos vakuutusyhtiö osoittaa Finanssivalvonnalle hajautusvaikutusten mittaamisen asianmukaisuuden;

2) riskienvähentämismenetelmien vaikutukset, jos sisäinen malli ilmentää asianmukaisesti niiden käytöstä aiheutuvia luottoriskejä ja muita riskejä;

3) erityisolosuhteissa todennäköisesti toteutettavat vakuutusyhtiön johdon toimet ottaen huomioon niihin kuluva aika.

24 §

Laskentamenetelmien ja tietojen laatuvaatimukset

Sisäisen mallin perustana olevien riskien ennustetun todennäköisyysjakauman laskentamenetelmät eivät saa olla ristiriidassa 10 luvussa säädettyjen vastuuvelan laskentamenetelmien kanssa. Ennustetun todennäköisyysjakauman laskentamenetelmien on perustuttava luotettaviin ajantasaisiin tietoihin ja realistisiin oletuksiin sekä asianmukaisiin vakuutusmatemaattisiin ja tilastollisiin menetelmiin.

Laskentamenetelmästä riskit on pystyttävä luokittelemaan ja asettamaan järjestykseen

kuukauden kuluessa laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä ajalta, jolta tilinpäätös- ja toimintakertomusta ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava ne tilintarkastajille tarkastettaviksi. Tällöin on noudatettava, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuslaissa tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

Jollei hallitus ja toimitusjohtaja ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, Vakuutusvalvontaviraston tulee kehottaa hallitusta ja toimitusjohtajaa viivytyksettä laatimaan tilinpäätös ja toimintakertomus ja antamaan ne tilintarkastajien tarkastettaviksi. Jollei kehoitusta noudateta, on virastolla oikeus laadituttaa tilinpäätös ja toimintakertomus ja antaa ne tilintarkastajien tarkastettaviksi.

25 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma

Vahinkovakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 7 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, tai henkivakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 12 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, taikka jälleenvakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 18 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Jos Vakuutusvalvontavirasto muutoin katsoo vakuutusyhtiön vakuutettujen etujen olevan vaarassa, virasto voi vaatia yhtiötä toimitamaan viraston hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 2 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa Vakuutusvalvontavirasto voi korottaa vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta sen varmistamiseksi, että vakuu-

riittävällä tavalla.

Sisäisen mallin on perustuttava tarkkoihin, riittäviin ja asianmukaisiin tietoihin sekä tilastollisiin aineistoihin. Ennustetun todennäköisyysjakauman laskennassa käytettävät tilastolliset aineistot on päivitettävä vähintään kerran vuodessa.

Lisäksi tätä pykälää ja 22 ja 23 §:ää täydentäviä säännöksiä on komission asetuksen I osaston VI luvun 2 ja 3 jaksossa.

25 §

Kalibrointivaatimukset

Vakavaraisuuspääomavaatimus on kalibroitava suoraan sisäisellä mallilla tuotetusta ennustetusta todennäköisyysjakaumasta 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Sisäisessä mallissa voidaan käyttää muutakin riskimittaa tai ajanjaksoa, jos vakuutusyhtiö voi hyödyntää sisäisellä mallilla saatuja tuloksia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa siten, että vakuutetut edut saavat 2 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavan suojan.

Jos vakuutusyhtiö ei voi johtaa vakavaraisuuspääomavaatimusta suoraan sisäisellä mallilla tuotetusta todennäköisyysjakaumasta, Finanssivalvonta voi antaa suostumuksensa sille, että vakuutusyhtiö käyttää arvioita vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Tällöin edellytyksenä on, että vakuutusyhtiö osoittaa vakuutettujen etujen saavan 2 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavan suojan.

Lisäksi sisäisten mallien kalibroinnista säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 4 jaksossa.

tusyhtiö pystyy täyttämään toimintapääoma-vaatimukset tulevaisuudessa.

26 §

Lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Sen lisäksi, mitä 24 §:ssä säädetään, vahinkovakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 20 §:n mukainen takuumäärä, tai jälleenvakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 21 §:n mukainen takuumäärä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Asetukset ja määräykset

27 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että 8 ja 9 §:ssä tarkoitetuissa laskelmissa jälleenvakuutuksen osalta teh-

26 §

Laadunvarmistus

Vakuutusyhtiöllä on oltava sisäisen mallin laadunvarmistus, jolla säännöllisesti seurataan sen suorituskykyä ja oletusten sopivuutta sekä verrataan sen antamia tuloksia kokemuseräisiin tietoihin. Laadunvarmistuksessa on myös arvioitava sisäisen mallin vakautta ja siinä käytettyjen 24 §:ssä tarkoitettujen tietojen laatuvaatimusten täyttymistä sekä testattava mallilla saatavien tulosten herkkyyttä mallin keskeisten oletusten muutoksille.

Vakuutusyhtiön on voitava tilastollisella laadunvarmistusmenetelmällä osoittaa, että sisäisellä mallilla laskettu vakavaraisuuspääomavaatimus on asianmukainen. Käytettävillä tilastomenetelmillä on testattava ennustetun todennäköisyysjakauman sopivuutta tappiokehitykseen sekä kaikkiin todennäköisyysjakaumaan liittyviin merkittäviin uusiin tietoihin.

Vakuutusyhtiön on tarkasteltava vähintään kerran vuodessa voittojen ja tappioiden syitä ja alkuperää jokaisen merkittävän liiketointayksikön osalta. Samalla vakuutusyhtiön on arvioitava, miten vakuutusyhtiön käyttämä sisäisen mallin riskiluokitus selittää voittojen ja tappioiden syyt ja alkuperän, ottaen huomioon vakuutusyhtiön riskiprofiilin.

Lisäksi voittojen ja tappioiden tarkastelusta säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 6 jaksossa ja laadunvarmistuksesta 7 jaksossa.

27 §

Sisäinen mallin käyttö osana hallintojärjestelmää

Sisäisen mallin on oltava merkittävä ja laajasti käytössä oleva osa 6 luvussa tarkoitettua hallintojärjestelmää. Mallia on käytettä-

dään 8 §:n 2 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua korotusta vastaava korotus myös muihin vakuutusluokkiin kuin luokkiin 11, 12 ja 13, edellyttäen, että Euroopan yhteisöjen komissio päätöksellään edellyttää tällaisen korotuksen tekemistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä luvussa säädettyjä euromääriä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (Eurostat) julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu euromäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

vä erityisesti riskienhallinnassa ja päätöksentekomenettelyissä sekä taloudellisen pääoman ja vakavaraisuuspääoman arviointi- ja kohdentamismenettelyissä. Vakuutusyhtiön on osoitettava, että se käyttää sisäistä mallia johdonmukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen ja muihin tässä momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

Vakuutusyhtiön hallituksen on varmistettava, että sisäisen mallin suunnittelu ja toiminta sekä mallin vastaavuus vakuutusyhtiön riskien kanssa ovat jatkuvasti asianmukaisia. Hallituksen on huolehdittava siitä, että vakuutusyhtiö ottaa käyttöön sisäisen mallin toiminnan varmistavat järjestelmät.

Lisäksi sisäisen mallin käytöstä osana hallintojärjestelmää säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 2 jaksossa.

28 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) toimintapääomaan 2—5 §:n mukaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä;
- 2) 23 §:ssä tarkoitettun toimintapääomaa koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdista; ja
- 3) 25—26 §:ssä ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

28 §

Sisäisen mallin kuvaus

Vakuutusyhtiöllä on oltava kirjallinen kuvaus sisäisen mallin rakenteesta ja sen toiminnallisista yksityiskohdista. Kuvauksesta on käytävä ilmi:

- 1) tiedot, jotka osoittavat mallin täyttävän 22—27 §:ssä säädetty vaatimukset;
- 2) teorit, oletukset sekä matemaattiset ja kokemuspäiset tiedot, joille sisäinen malli rakentuu;
- 3) olosuhteet, joissa sisäinen malli ei toimi tehokkaasti;
- 4) sisäiseen malliin 20 §:n mukaisesti tehdyt muutokset.

Lisäksi sisäisten mallien dokumentoinnista säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 8 jaksossa.

29 §

Ulkoiset mallit ja tiedot

Vakuutusyhtiön kolmannelta osapuolelta saaman mallin tai tiedon käyttö ei oikeuta poikkeamaan 22—28 §:ssä säädettyistä sisäistä mallia koskevista vaatimuksista.

Lisäksi ulkoisista malleista ja tiedoista

säädetään komission asetuksen I osaston VI luvun 9 jaksossa.

Valvonta

30 §

Arvio standardikaavan mukaisesta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta

Finanssivalvonta voi perustellusta syystä vaatia sisäistä mallia käyttävää vakuutusyhtiötä esittämään arvion standardikaavan mukaisesti lasketusta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

31 §

Sisäisen mallin luotettavuus

Vakuutusyhtiön on pyynnöstä esitettävä Finanssivalvonnalle selvitys sisäistä malliaan koskevista oletuksista.

Finanssivalvonta voi vaatia, että vakuutusyhtiö soveltaa sisäistä malliaan asianmukaiseen vertailuaineistoon ja käyttää ulkoisiin tietoihin perustuvia oletuksia sen varmistamiseksi, että sisäinen malli täyttää 25 §:ssä säädetyt kalibrintivaatimukset ja mallin määrittely on yleisesti hyväksytyin markkinakäytännön mukainen.

32 §

Sisäisen mallin vaatimusten noudattamatta jättäminen

Jos sisäinen malli ei täytä 22—28 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, vakuutusyhtiön on viipymättä esitettävä Finanssivalvonnalle suunnitelma vaatimusten täyttämiseksi kohtuullisessa ajassa tai osoitettava, että vaatimusten noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen.

Jos vakuutusyhtiö ei toteuta 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi vaatia vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavalla.

33 §

Siirtyminen standardikaavan käyttöön

Finanssivalvonta voi perustellusta syystä antaa hakemuksesta sisäistä mallia käyttävälle vakuutusyhtiölle luvan alkaa laskea vakavaraisuuspääomavaatimus kokonaan tai osittain standardikaavalla.

34 §

Sisäisen mallin käyttö Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos vakuutusyhtiöön kohdistuvat riskit poikkeavat merkittävästi standardikaavassa käytetyistä oletuksista, Finanssivalvonta voi vaatia, että vakuutusyhtiö käyttää kokonaista tai osittaista sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen tai sen laskennassa käytettävien riskiosoiden laskemiseen.

Asetukset

35 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä luvussa säädetyt määrä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu määrä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

12 luku

**Vakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman en-
nakoiva valvonta**

Henkivakuutus

1 §

Määritelmät

Henkivakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoivalla valvonnalla tarkoitetaan valvontaa, jolla Vakuutusvalvontavirasto arvioi henkivakuutusyhtiön riskiasemaa testaamalla yhtiön laajennetun toimintapääoman riittävyyttä.

Henkivakuutusyhtiön laajennettu toimintapääoma saadaan oikaisemalla 11 luvun 1 §:ssä määritelty toimintapääoma:

1) lisäämällä toimintapääomaan 11 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalaina markkinaehtoisesti arvostettuna siltä osin kuin sitä ei ole sisällytetty toimintapääomaan; tällöin on otettava huomioon pääomalainan ehdot;

2) lisäämällä taseeseen merkitty vastuuelka vähennettynä vakuutussopimuksista johtuvista suorituksista ja muista menoista sekä tulevasta vakuutusmaksuista muodostuvien odotettujen kassavirtojen markkinaehtoisella pääoma-arvolla, jota laskettaessa otetaan huomioon vakuutuksiin liittyvät takuut ja optiot sekä vakuutussopimuksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisätuihin (markkinaehtoinen vastuuelka); sekä

3) vähentämällä vakuutusyhtiölain voimaantulon jälkeen annetun lain (522/2008) 17 §:ssä tarkoitettu osuus henkivakuutusyhtiön tulevasta ylijäämästä.

2 §

Henkivakuutusyhtiön riskiaseman testaaminen

Henkivakuutusyhtiön riskiasemaa mitataan perusvaatimustestillä ja jatkuvuusvaatimustestillä. Perusvaatimustestillä mitataan yhtiön kykyä vastata vakuutussopimusten mukaisista

12 luku

Oma varallisuus vakavaraisuuslaskennassa

Oma varallisuus ja ylijäämävarallisuus

1 §

Oma varallisuus

Omalla varallisuudella tarkoitetaan 2 §:n mukaisen oman perusvarallisuuden ja 3 §:n mukaisen oman lisävarallisuuden yhteismäärää.

Oman varallisuuden on oltava jatkuvasti laadultaan ja määrältään riittävä täyttämään 11 luvun mukaiset pääomavaatimukset.

Lisäksi oman varallisuuden määrittelystä, luokittelusta, hyväksyttävyydestä ja rajoituksista säädetään komission asetuksen I osaston IV luvussa.

2 §

Oma perusvarallisuus

Omalla perusvarallisuudella tarkoitetaan: 1) ylijäämää, jolla 10 luvun mukaisesti arvostetut varat ylittävät velat, vähennettynä vakuutusyhtiön omistamien omien osakkeiden

eduista myöntämättä uusia harkinnanvaraisia lisäetuja ja jatkuvuusvaatimustestillä yhtiön kykyä noudattaa 13 luvun 2 §:ssä tarkoitettua kohtuusperiaatetta. Testit tehdään olettaen, että yhtiö jatkaa toimintaansa testin tekemishetkellä vallinneella riskitasolla. Testeissä on otettava huomioon yhtiön vakuutustekniset riskit, sijoituksiin ja vastuovelkaan liittyvät markkinariskit sekä yhtiön vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit.

arvolla;

2) etuoikeudeltaan muita velkoja huonompia velkoja.

3 §

Laskuperusteet

Henkivakuutusyhtiöllä on oltava laskuperusteet laajennetun toimintapäätöksen, perusvaatimustestin ja jatkuvuusvaatimustestin laskemista varten.

3 §

Oma lisävarallisuus

Oma lisävarallisuus muodostuu eristä, jotka eivät kuulu omaan perusvarallisuuteen ja jotka voidaan vaatia maksettaviksi tappioiden kattamiseen.

Omaan lisävarallisuuteen voivat kuulua seuraavat erät:

1) sellainen maksamaton osakepääoma, takuupääoma ja pohjarahasto, jota ei vielä ole vaadittu maksettavaksi;

2) remburssit ja takuut;

3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut vakuutusyhtiön saamat oikeudellisesti sitovat sitoumukset.

Keskinäisellä vahinkovakuutusyhtiöllä omaan lisävarallisuuteen voivat kuulua myös kaikki lisämaksut, jotka se voi vaatia vakuutusnottajaosakkailta maksettavaksi seuraavien 12 kuukauden aikana.

Jos omaan lisävarallisuuteen kuuluva erä on maksettu tai vaadittu maksettavaksi, se ei enää kuulu omaan lisävarallisuuteen.

4 §

Riskeihin liittyvät pääomavaatimukset

Kutakin 2 §:ssä mainittua riskiä varten määrätään pääomavaatimus tämän pykälän 2—5 momentissa säädetyllä tavalla.

Vakuutustekniseen riskin liittyvän pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutukseen liittyvät biometriset riskit, vakuutusopimuksen keskeytymiseen liittyvät riskit ja liikekukuriskit.

Sijoituksiin ja vastuovelkaan liittyvän

4 §

Ylijäämävarallisuus

Ylijäämävarallisuudella tarkoitetaan henkivakuutustoiminnasta kertynyttä ylijäämää, joka on tarkoitettu jaettavaksi lisäetuina vakuutusnottajille, vakuutetuille ja edunsaajille, mutta jota ei ole ositettu. Ylijäämävarallisuus kuuluu omaan perusvarallisuuteen, jos sillä on olennaisilta osin 8 §:n mukaiset ominaisuudet.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hy-

markkinariskin pääomavaatimus lasketaan otamalla huomioon, miten paljon laajennettu toimintapääoma muuttuu korkokäyrän, osakkeisiin, kiinteistöihin ja hyödykkeisiin liittyvien sijoitusten arvojen sekä valuuttakurssien yhden vuoden aikana tapahtuvaksi arvioitujen muutosten johdosta. Pääomavaatimuksena on laajennetussa toimintapääomassa tapahtuvien muutosten neliöiden summan neliöjuuri.

Vastapuoliriskiin liittyvän pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon joukkovelkakirjalainat, rahamarkkinavälineet, vakioimattomat johdannaisopimukset sekä jälleenvakuutusopimusten nettopositiot. Arviointi perustuu luottoluokituksiin ja luokkiin liittyviin riskikertoihin.

Operatiiviseen riskiin liittyvän pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutusten merkitsemiseen, varojen sijoittamiseen ja vastuiden arviointiin liittyvät operatiiviset riskit.

5 §

Laajennetun toimintapääoman riittävyyden testaaminen

Henkivakuutusyhtiön jatkuvuusvaatimustestin mukainen pääomavaatimus on 4 §:n 2—5 momentissa määritellyillä tavoilla laskettujen pääomavaatimusten neliöiden summan neliöjuuri. Jatkuvuusvaatimustesti tehdään vertaamalla jatkuvuustestin mukaista pääomavaatimusta laajennettuun toimintapääomaan.

Henkivakuutusyhtiön perusvaatimustestin mukainen pääomavaatimus vastaa edellä 1 momentissa säädettyä, kuitenkin olettaen, että yhtiö ei myönnä harkinnanvaraisia lisäetuja. Tämän jälkeen perusvaatimustesti tehdään vertaamalla perusvaatimustestin mukaista pääomavaatimusta laajennettuun toimintapääomaan, johon on lisätty markkinaehtoiseen vastuuvelkaan liittyvät harkinnanvaraiset lisäedut ja tämän lisäyksen muutosvaikutus jäljellä olevaan markkinaehtoiseen vastuuvelkaan.

Ennakoivaa valvontaa varten henkivakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvonta-

väksymät kirjalliset perusteet, joista selviää ylijäämävarallisuuteen kuuluvien lisätujen määräytyminen ja se, miten ylijäämävarallisuutta voidaan käyttää 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla tappioiden kattamiseen.

Oman lisävarallisuuden hyväksyminen

5 §

Finanssivalvonnan suostumuksen hakeminen

Oman lisävarallisuuden erän ottamiseksi huomioon oman varallisuuden määrityksessä vakuutusyhtiön on haettava ennalta Finanssivalvonnan suostumus erän rahalliselle määrälle taikka menetelmälle, jolla erän rahallinen määrä lasketaan. Omaan lisävarallisuuteen kuuluvan erän rahallisen määrän on vastattava erän tappionkattamiskykyä sekä perustuttava varovaisiin, luotettaviin ja realistisiin oletuksiin. Kun omaan lisävarallisuuteen kuuluvalla erällä on nimellisarvo, erän määrä on sama kuin sen nimellisarvo, jos se asianmukaisesti ilmentää tappionkattamiskykyä.

virastolle neljännesvuosittain 1 ja 2 momentin mukaisten testien tulokset.

Henkivakuutusyhtiön on jatkuvasti täytettävä 2 momentissa tarkoitettun perusvaatimustestin mukainen pääomavaatimus.

6 §

Valvontatoimenpiteet

Jos henkivakuutusyhtiön perusvaatimustestiä varten laskettu laajennettu toimintapääoma alittaa sille 5 §:n 2 momentin mukaan lasketun perusvaatimustestin mukaisen pääomavaatimuksen, yhtiön on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi suunnitelma vakavaraisuusasemansa palauttamiseksi sellaiselle tasolle, että perusvaatimustestiä varten laskettu laajennettu toimintapääoma täyttää sille asetetun vaatimuksen. Jos Finanssivalvonta ei hyväksy suunnitelmaa tai yhtiö ei kykene sille asetetussa määräajassa toteuttamaan suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä, Finanssivalvonta voi rajoittaa henkivakuutusyhtiön toimiluvan mukaista toimintaa tai peruuttaa toimiluvan niin kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä säädetään.

Jos henkivakuutusyhtiön jatkuvuusvaatimustestiä varten laskettu laajennettu toimintapääoma alittaa sille 5 §:n 1 momentin mukaan lasketun jatkuvuustestin mukaisen pääomavaatimuksen, yhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle yksityiskohtainen selvitys vakavaraisuusasemastaan ja arvio sen kehityksestä.

7 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään 4 §:ssä määriteltyjen vakuutusteknisten riskien, operatiivisten riskien ja vastapuoliriskien laskentakaavoista.

6 §

Finanssivalvonnan suostumuksen antaminen

Finanssivalvonnan on päättäessään 5 §:ssä tarkoitettua suostumuksesta otettava huomioon seuraavat seikat:

1) asianomaisten vastapuolten maksukyky ja maksuhalukkuus;

2) erän perittävyys ottaen huomioon erän oikeudellinen muoto;

3) ehdot, jotka voivat estää erän maksamisen tai maksettavaksi vaatimisen;

4) aikaisempien maksuvaatimusten tulokset, kun vakuutusyhtiöt ovat perineet vastavia eriä.

Jos Finanssivalvonta antaa suostumuksen 5 §:ssä tarkoitettulle menetelmälle, menetelmällä laskettu rahallinen määrä on voimassa määrääjän.

Oman varallisuuden laadulliset vaatimukset

7 §

Oman varallisuuden luokittelu

Vakuutusyhtiön on luokiteltava omaan varallisuuteen kuuluvat erät kolmeen luokkaan. Erien sijoittamisesta luokkiin säädetään komission asetuksen I osaston IV luvun 2 jaksossa vahvistetussa luettelossa.

Jos oman varallisuuteen kuuluvaa erää ei

ole 1 momentissa tarkoitettussa luettelossa, luokitus on tehtävä 8 ja 9 §:n mukaisin perustein ja vakuutusyhtiön on haettava ennalta erän luokitukselle Finanssivalvonnan suostumus.

8 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset markkinariskiin liittyvän pääomavaatimuksen laskemisessa käytettävästä sijoitusten jaosta eri riskitekijöiden perusteella ja eri riskitekijöihin liittyvistä 4 §:n 3 momentissa tarkoitetuista riskiparametreista, vastapuoliriskin arvioinnissa käytettävistä luottoluokituksista ja luokkiin liittyvistä riskikertomista sekä tarvittaessa vakuutusteknisten riskien ja operatiivisten riskien riskiparametreista. Riskitekijöihin liittyvissä riskiparametreissa on otettava huomioon, että pääomavaatimus ei nouse korkeammaksi kuin ennakoivan valvonnan tarkoituksen toteuttaminen edellyttää.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset laajennetun toimintapääoman arvon laskennasta ja vakuutuksiin liittyvien takuiden ja optioiden huomioon ottamisesta sekä perusvaatimustestin ja jatkuusvaatimustestin esittämistavasta.

Vahinkovakuutus

9 §

Määritelmät

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuusase-
man ennakoivalla valvonnalla tarkoitetaan
valvontaa, jolla Vakuutusvalvontavirasto ar-

8 §

Oman varallisuuden luokitteluun vaikuttavat ominaisuudet

Omaan varallisuuteen luettavat 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut erät luokitellaan sen perusteella, ovatko ne omaan perusvarallisuuteen vai omaan lisävarallisuuteen kuuluvia eriä ja missä määrin niillä on seuraavat ominaisuudet:

1) erä on käytettävissä tai voidaan vaatia maksettavaksi kokonaisuudessaan tappioiden kattamiseen toiminnan jatkuessa tai vakuutusyhtiötä purettaessa (pysyvä saatavuus);

2) vakuutusyhtiötä purettaessa erä kokonaisuudessaan on käytettävissä tappioiden kattamiseen eikä erää makseta takaisin sen haltijalle, ennen kuin kaikki muut velvoitteet on täytetty (huonompi etuoikeus).

Arvioitaessa omaan varallisuuteen kuuluvien erien 1 momentissa tarkoitettuja ominaisuuksia on otettava lisäksi huomioon niiden erääntyminen. Jos erän eräpäivä on sovittu tai määrätty, sen suhteellista kestoaikaa on verrattava vakuutussopimuksista aiheutuvien velvoitteiden kesto aikaan.

Oman varallisuuden erien ominaisuuksien arvioinnissa on lisäksi otettava huomioon, liittyykö erään:

1) lunastusvaatimuksia tai kannustimia lunastamiseen;

2) pakollisia kiinteitä maksuja;

3) rasitteita.

9 §

Pääasialliset luokitteluperusteet

Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut erät on sijoitettava luokkaan 1, jos niillä on olennaisilta osin py-

vioi vahinkovakuutusyhtiön riskiasemaa testaamalla yhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman riittävyttä.

Oikaistu vakavaraisuuspääoma saadaan oikeisemalla vakavaraisuuspääoma seuraavasti:

1) lisäämällä siihen 11 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalaina siltä osin kuin sitä ei 11 luvun 4 §:n rajoituksista johtuen voida lukea toimintapääomaan;

2) vähentämällä siitä 11 luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettu lisämaksuvelvollisuuden perusteella veloitettava määrä; sekä

3) vähentämällä siitä yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeet ja osuudet sekä vastuudentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, mikäli yhtiön omistukset täyttävät 28 luvussa tarkoitettujen omistusyhteyden määritelmän ja jos näitä omistuksia ei ole vähennetty yhtiön toimintapääomasta 11 luvun 5 §:n 10 kohdan perusteella.

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoman muodostaa tasoitusmäärän ja toimintapääoman yhteismäärä.

10 §

Vahinkovakuutusyhtiön riskiaseman testaaminen

Vahinkovakuutusyhtiön riskiasemaa testataan vertaamalla oikaistua vakavaraisuuspääomaa valvontarajoihin, joita ovat oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä ja tavoiteraja. Valvontarajoja laskettaessa otetaan huomioon vakuutusyhtiön sijoitus- ja vakuutustekniset riskit sekä suurin mahdollinen yhtiön omalle vastuulle jäävä korvausmäärä yksittäisestä vahinkotapahtumasta.

syvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet, ja luokkaan 2, jos niillä on olemaisilta osin huonomman etuoikeuden ominaisuus.

Omaan lisävarallisuuteen kuuluvat 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut erät on sijoitettava luokkaan 2, jos niillä on olemaisilta osin pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet.

Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut omaan perusvarallisuuteen ja omaan lisävarallisuuteen kuuluvat erät, jotka eivät kuulu luokkiin 1 tai 2, on sijoitettava luokkaan 3.

10 §

Eräiden oman varallisuuden erien luokittelu

Jollei 7—9 §:stä muuta johdu:

1) omaan perusvarallisuuteen kuuluva ylimäärävarallisuus on sijoitettava luokkaan 1;

2) ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden luottolaitosten antamat sellaiset remburssit ja takuut, joita riippumaton omaisuudenhoitaja hoitaa vakuutusvelkojien hyväksi, on sijoitettava luokkaan 2;

3) tulevat lisämaksut, joita sellaiset laivanvarustajien keskinäiset vahinkovakuutusyhtiöt, joiden maksut voivat vaihdella ja jotka vakuuttavat vain vakuutusluokista annetun lain vahinkovakuutusluokkiin 6, 12 ja 17 kuuluvia riskejä, voivat vaatia vakuutuksenottajaosakkailta maksettaviksi seuraavien 12 kuukauden aikana, on sijoitettava luokkaan 2.

Muut kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettut tulevat lisämaksut, joita sellaiset keskinäiset vahinkovakuutusyhtiöt, joiden maksut

voivat vaihdella, voivat vaatia vakuutuksenottajaosakkailta maksettaviksi seuraavien 12 kuukauden aikana, on sijoitettava luokkaan 2, jos niillä on olennaisilta osin pysyvän saatavuuden ja huonomman etuoikeuden ominaisuudet.

Oman varallisuuden hyväksyttävyyden ja luokkien määrälliset rajoitukset pääomavaatimuksia täytettäessä

11 §

Laskuperusteet

Vahinkovakuutusyhtiöllä on oltava laskuperusteet oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja tavoiterajan laskemista varten. Laskuperusteille yhtiön on haettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistus. Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että laskuperusteita on muutettava, jos olosuhteissa tapahtuu sellaisia muutoksia, että laskuperusteet ovat tulleet soveltumattomiksi.

11 §

Luokkiin 1—3 sovellettavat määrälliset rajoitukset

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävän oman varallisuuden tulee muodostua luokkaan 1 kuuluvasta omasta varallisuudesta ja rajoitetusti luokkiin 2 tai 3 kuuluvasta omasta varallisuudesta.

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävän oman perusvarallisuuden tulee muodostua luokkaan 1 kuuluvasta omasta varallisuudesta ja rajoitetusti luokkaan 2 kuuluvasta omasta perusvarallisuudesta.

Lisäksi eri luokkiin kuuluvan oman varallisuuden määrällisistä rajoituksista säädetään komission asetuksen I osaston IV luvun 3 jakosssa.

12 §

Riskeihin liittyvät pääomavaatimukset

Sijoitusriskistä johtuvan pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutusyhtiön sijoitusomaisuuden arvonmuutoksiin liittyvät riskit. Pääomavaatimuksen laskemista varten yhtiön sijoitusomaisuus jaetaan luokkiin sijoitusten riskillisyyden perusteella.

Vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutusyhtiön korvausmenon vaihteluun liittyvät riskit. Pääomavaatimuksen laskemista varten yhtiön vakuutuskanta jaetaan vakuutusriskin luonteen perusteella ryhmiin.

12 §

Erillään pidettävät rahastot

Erillään pidettävillä rahastoilla tarkoitetaan sellaisia oman varallisuuden eriä, joiden käyttö on rajoitettu ainoastaan tietyistä vastuista tai tietyistä riskeistä aiheutuvien tappioiden kattamiseen.

Lisäksi erillään pidettävien rahastojen hyväksymisestä omaan varallisuuteen säädetään komission asetuksen I osaston IV luvun 3 jakson 1 alajaksossa.

Yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvalla pääomavaatimuksella tarkoitetaan suurinta mahdollista yhtiön omalle vastuulle jäävää korvausmäärää yksittäisestä vahinkotapahtumasta vakuutuslajien välinen riippuvuus huomioon ottaen.

13 §

Oikaistun vakavaraisuuspääoman riittävyyden testaaminen

Oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä on 80 prosenttia joko vakuutus-teknisistä riskeistä johtuvan pääomavaatimuksen ja sijoitusriskistä johtuvan pääomavaatimuksen summasta tai vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan pääomavaatimuksen ja yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvan pääomavaatimuksen summasta, sen mukaan kumpi niistä on suurempi. (kumotaan)

Oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiteraja saadaan lisäämällä oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärään sijoitusriskistä johtuva pääomavaatimus.

Vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman on jatkuvasti oltava vähintään sen vähimmäismäärän suuruinen.

Vahinkovakuutusyhtiön on toimitettava neljännesvuosittain Vakuutusvalvontavirastolle valvontarajalaskelmat, joista ilmenee yhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman määrä suhteessa oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärään ja oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiterajaan.

14 §

Valvontatoimenpiteet

Jos vahinkovakuutusyhtiön oikaistu vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä, yhtiön on viipymättä lisättävä toimintapääomaansa tai jälleenvakuutustaan taikka muutoin saatettava oikaistu vakavaraisuuspääoma sen vähimmäismäärän yläpuolelle. (kumotaan)

Mikäli oikaistu vakavaraisuuspääoma alittaa tavoiterajan, mutta täyttää vähimmäismäärävaatimuksen, yhtiön on toimitettava Vakuu-

tusvalvontavirastolle yksityiskohtainen selvitys vakavaraisuusasemastaan ja arvio sen kehityksestä.

Asetukset, määräykset ja poikkeusluvut

15 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään: (kumotaan)

1) 12 §:n 1 momentissa tarkoitetusta sijoitusomaisuuden jaosta ryhmiin riskillisyyden perusteella;

2) 12 §:n 2 momentissa tarkoitetusta vakuutuskannan ryhmittelystä;

3) 12 §:ssä tarkoitettujen sijoitusriskin ja vakuutusteknisten riskien laskennassa käytettävistä parametreista;

4) 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun sijoitusriskistä johtuvan vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käytettävistä kaavoista;

5) 12 §:n 3 momentissa tarkoitetusta yksittäisestä vahinkotapahtumasta vahinkovakuutusyhtiön vastuulle jäävän suurimman korvausmäärän laskennasta; sekä

6) oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja tavoiterajan laskuperusteiden laadinnasta.

16 §

Vakuutusvalvontaviraston määräysenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 13 §:ssä tarkoitetuista tiedoista, niiden esittämistavasta ja toimittamisesta virastolle. (kumotaan)

17 §

Poikkeusluvut

Vakuutusyhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella yhtiö voi lisätä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun markkinariskiinkin muitakin kuin 4 §:n 3 momentissa mainittuja markkinariskitekijöitä.

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhtiön hakemuksesta suostua siihen, että yhtiö poikkeaa 15 §:ssä tarkoitettussa asetuksessa säädetystä, 15 §:n 2 kohdassa tarkoitettua vakuutuskannan ryhmittelyä, 15 §:n 3 kohdassa tarkoitettuihin vakuutusteknisten riskien laskennassa käytettävistä parametreista ja 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettuihin vakuutusteknisten riskien laskennassa käytettävästä kaavasta, jos edellä mainituissa lainkohdissa tarkoitettu vakuutuskannan ryhmittely, vakuutusteknisen riskin laskennassa käytettävät parametrit ja vakuutusteknisen riskin laskennassa käytettävä kaava eivät anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön riskiasemasta.

(kumotaan)

13 luku

Henkivakuutus

1 §

Henkivakuutuksen laskuperusteet

Henkivakuutuksella sekä vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvilla vakuutuksilla, silloin kun ne liittyvät henkivakuutusluokkaan 1 tai vastaaviin henkivakuutusluokan 3 vakuutus sopimukseen, on oltava 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vastuuvelan laskuperusteiden lisäksi laskuperusteet, joissa määrätään miten lasketaan:

- 1) vakuutusmaksut tai niitä vastaavat vakuutus turvan määrät;
- 2) määrä, joka vakuutuksenottajalla on oikeus saada, jos vakuutuksenottaja irtisanoo sopimuksensa kesken vakuutuskautta (*ta kaisinostoarvo*); ja

13 luku

Henkivakuutus

1 §

Henkivakuutuksen laskuperusteet

Henkivakuutuksella sekä *vakuutusluokista annetun lain* vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvilla vakuutuksilla, silloin kun ne liittyvät henkivakuutusluokkaan 1 tai vastaaviin henkivakuutusluokan 3 vakuutus sopimukseen, on oltava 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vastuuvelan laskuperusteiden lisäksi laskuperusteet, joissa määrätään, miten lasketaan:

- 1) vakuutusmaksut tai niitä vastaavat vakuutus turvan määrät;
- 2) määrä, joka vakuutuksenottajalla on oikeus saada, jos vakuutuksenottaja irtisanoo sopimuksensa kesken vakuutuskautta; ja

3) vakuutetun etuuden määräytyminen, jos vakuutuksenottaja keskeyttää vakuutusmaksujen maksamisen.

Uusien henkivakuutusten vakuutusmaksun laskuperusteita laadittaessa on huolehdittava vakuutettujen etujen turvaamisesta siten, että vakuutusyhtiö selviytyy kaikista vakuutusten sille aiheuttamista sitoumuksista joutumatta käyttämään muita varoja kuin näiden vakuutusten vakuutusmaksuja ja niiden sijoittamisesta saatavia tuottoja tavalla, joka saattaisi vaarantaa 11 ja 12 luvun mukaisten vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä.

Vakuutusyhtiön on toimitettava tässä pykälässä tarkoitetut laskuperusteet Vakuutusvalvontavirastolle ennen niiden käyttöönottoa.

2 §

Lisätujen kohtuusperiaate

Päätettäessä lisätujen antamisesta vakuutuksille, joille on vakuutus sopimuksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisätuihin, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisätujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön 11 ja 12 luvun mukaan määrättyjen vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisätujen tason jatkuvuutta.

Vakuutuksille annettavilla lisäeduilla on oltava laskuperuste, josta selviää lisätujen vaikutus vakuutusyhtiön 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuelkaan.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset lisätujen jakamista koskevat tavoitteet, jotka vakuutusyhtiön on julkaistava internet-verkkosivuillaan ja tilinpäätöksessään. Vakuutusyhtiön on vuosittain julkaistava internet-verkkosivuillaan ja tilinpäätöksessä selvitys siitä, kuinka tavoitteet ovat toteutuneet ja perustelut sille, jos tavoitteita ei ole saavutettu.

Vakuutusvalvontaviraston on julkaistava vuosittain sekä yhtiökohtaisia että keskenään mahdollisimman vertailukelpoisia tietoja siitä, miten vakuutusyhtiöt ovat soveltaneet

3) vakuutetun etuuden määräytyminen, jos vakuutuksenottaja keskeyttää vakuutusmaksujen maksamisen.

Uusien henkivakuutusten vakuutusmaksun laskuperusteita laadittaessa on huolehdittava vakuutettujen etujen turvaamisesta siten, että vakuutusyhtiö selviytyy kaikista vakuutusten sille aiheuttamista sitoumuksista joutumatta käyttämään muita varoja kuin näiden vakuutusten vakuutusmaksuja ja niiden sijoittamisesta saatavia tuottoja tavalla, joka saattaisi vaarantaa 11 luvun mukaisten pääomavaatimusten täyttymistä.

Vakuutusyhtiön on toimitettava tässä pykälässä tarkoitetut laskuperusteet *Finanssivalvonnalle* ennen niiden käyttöönottoa.

2 §

Lisätujen kohtuusperiaate

Päätettäessä lisätujen antamisesta vakuutuksille, joille on vakuutus sopimuksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisätuihin, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisätujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön 11 luvun mukaisten pääomavaatimusten täyttymistä tai lisätujen tason jatkuvuutta.

Vakuutuksille annettavilla lisäeduilla on oltava laskuperuste, josta selviää lisätujen vaikutus vakuutusyhtiön 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuelkaan.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset lisätujen jakamista koskevat tavoitteet, jotka vakuutusyhtiön on julkaistava *internetsivuillaan* ja tilinpäätöksessään. Vakuutusyhtiön on vuosittain julkaistava *internetsivuillaan* ja tilinpäätöksessä selvitys siitä, kuinka tavoitteet ovat toteutuneet ja *tarvittaessa* perustelut sille, *miksi* tavoitteita ei ole saavutettu.

Finanssivalvonnan on julkaistava vuosittain sekä yhtiökohtaisia että keskenään mahdollisimman vertailukelpoisia tietoja siitä, miten vakuutusyhtiöt ovat soveltaneet 1 mo-

I momentissa tarkoitettua kohtuusperiaatetta, sekä yhtiöiden tavoitteista ja niiden toteutumisesta.

mentissa tarkoitettua kohtuusperiaatetta, sekä yhtiöiden tavoitteista ja niiden toteutumisesta.

13 a luku

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittaminen samassa vakuutusyhtiössä

1 §

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan harjoittaminen samassa vakuutusyhtiössä

Jos henki- ja vahinkovakuutustoimintaa harjoitetaan komposiittiyhtiössä, toimintojen erillisyyden järjestettävä 2—5 §:ssä säädetyn mukaisesti ja siten, etteivät vakuutetut edut vaarannu.

Kirjanpito on järjestettävä siten, että se osoittaa erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan tuotot ja kulut. Kumpaankin toimintaan liittyvät yhteiset erät on vietävä kirjanpitoon Finanssivalvonnan hyväksymien jakoperusteiden mukaisesti.

2 §

Nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen laskeminen

Vakuutusyhtiön on laskettava nimellinen vähimmäispääomavaatimus erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan osalta 11 luvun 4 §:n mukaisesti.

Lisäksi vähimmäispääomavaatimuksen laskemisesta komposiittiyhtiössä säädetään komission asetuksen I osaston VII luvussa.

3 §

Nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttäminen

Vakuutusyhtiön on täytettävä nimellinen vähimmäispääomavaatimus erikseen henki- ja vahinkovakuutustoiminnan osalta. Nimelliset vähimmäispääomavaatimukset on täytettävä 12 luvun 11 §:n mukaisella vähimmäis-

pääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudella. Henkivakuutustoiminta ja vahinkovakuutustoiminta eivät saa vastata toisen toiminnan nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttämistä.

Nimellisten vähimmäispääomavaatimusten täytyessä vakuutusyhtiö voi ilmoitettuaan asiasta Finanssivalvonnalle käyttää henki- ja vahinkovakuutustoiminnan ylimääräistä omaa varallisuutta 11 luvun 2 §:ssä säädetyn vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Vakuutusyhtiön on laadittava selvitys, jonka perusteella voidaan osoittaa ne oman perusvarallisuuden erät, joilla kunkin toiminnan nimellinen vähimmäispääomavaatimus täytetään.

4 §

Riittämätön oman perusvarallisuuden määrä

Jos vakuutusyhtiö ei täytä henki- tai vahinkovakuutustoiminnan osalta nimellistä vähimmäispääomavaatimusta, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä 25 luvussa säädettyihin valvontatoimenpiteisiin riippumatta toisen toiminnan tuloksista.

Sen estämättä, mitä 3 §:n 1 momentissa säädetään, hyväksyttäviä oman perusvarallisuuden eriä voidaan siirtää toimintojen välillä Finanssivalvonnan suostumuksella tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa.

14 luku

Osake- ja takuuosuusanti, optio- ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin ja takuuosuuksiin sekä osake- ja takuupääoman korottaminen

5 §

Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutusnottajaosakkaiden lisämaksu

Sellaisen keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutusnottajaosakkaille, jotka yhtiö-

14 luku

Osake- ja takuuosuusanti, optio- ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin ja takuuosuuksiin sekä osake- ja takuupääoman korottaminen

5 §

Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutusnottajaosakkaiden lisämaksu

Sellaisen keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutusnottajaosakkaille, jotka yhtiö-

järjestyksen mukaan ovat lisämaksuvelvollisia, on viipymättä määrättävä lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia yhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä taikka jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen. Lisämaksun on oltava vähintään niin suuri kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan ja enintään niin suuri kuin 4 luvun 4 §:ssä säädetään.

Jollei vakuutuksenottajaosakas määräaikana suorita hänen osalleen määrättyä lisämaksua, on se viipymättä pantava ulosottoihin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada vakuutuksenottajaosakkaalta perityksi, on puuttuva määrä jaettava toisten vakuutuksenottajaosakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään, jos lisämaksun periminen on vielä tarpeen.

Lisämaksu viivästyskorkeineen saadaan periä ulosottoihin ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen ulosotosta säädetään.

15 luku

Luotonotto ja vakuuden antaminen

1 §

Luotonottoa koskevat yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö saa ottaa luottoa ainoastaan:

- 1) välttämättömän maksuvalmiutensa hoitamiseksi;
- 2) työntekijän eläkelaisissa (395/2006) tarkoitettujen perusteiden mukaisena takaisinlainauksena;
- 3) jäljempänä 2 §:ssä tarkoitettuna pääomalinana;
- 4) oman henkilökuntansa omistamalta henkilöstörahasolta; *sekä*
- 5) liiketoimintaansa liittyvinä tavanomaisina tililuottoina ja muina niihin rinnastettavina luottoina.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 1 momentin 1 ja 3—5 kohdassa tarkoitettujen lainan ottamisesta Vakuutusvalvontavirastolle siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

järjestyksen mukaan ovat lisämaksuvelvollisia, on viipymättä määrättävä lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia yhtiön 11 luvun 4 §:n mukainen vähimmäispääomavaatimus ei täyty taikka jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen. Lisämaksun on oltava vähintään niin suuri kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan ja enintään niin suuri kuin 4 luvun 4 §:ssä säädetään.

Jollei vakuutuksenottajaosakas määräaikana suorita hänen osalleen määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottoihin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada vakuutuksenottajaosakkaalta perityksi, *puuttuva määrä on* jaettava toisten vakuutuksenottajaosakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään, jos lisämaksun periminen on vielä tarpeen.

Lisämaksu viivästyskorkeineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

15 luku

Luotonotto ja vakuuden antaminen

1 §

Luotonottoa koskevat yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö saa ottaa luottoa ainoastaan:

- 1) välttämättömän maksuvalmiutensa hoitamiseksi;
- 2) työntekijän eläkelaisissa (395/2006) tarkoitettujen perusteiden mukaisena takaisinlainauksena;
- 3) jäljempänä 2 §:ssä tarkoitettuna pääomalinana;
- 4) oman henkilökuntansa omistamalta henkilöstörahasolta;
- 5) liiketoimintaansa liittyvinä tavanomaisina tililuottoina ja muina niihin rinnastettavina luottoina.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 1 momentin 1 ja 3—5 kohdassa tarkoitettujen lainan ottamisesta *Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen antamisesta ja sen sisällöstä.*

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta ottaa luottoa, koskee vastaavasti vakuutusyhtiön tytäryhteisönä olevaa palveluyritystä ja sellaista tytäryhteisöä, jonka tehtävänä on vakuutusyhtiön puolesta suoraan tai välillisesti omistaa 10 luvun 4 §:n tarkoitettuja varoja. Tytäryhteisö voi kuitenkin ottaa luottoa emoyhtiönä olevalta vakuutusyhtiöltä.

Vakuutusyhtiö voi tehdä arvopaperin takaisinostosopimuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta ottaa luottoa, koskee vastaavasti vakuutusyhtiön tytäryhteisönä olevaa palveluyritystä ja sellaista tytäryhteisöä, jonka tehtävänä on vakuutusyhtiön puolesta suoraan tai välillisesti omistaa *joukko-velkakirjalainoja, lainasaamisia ja muita saamisia, osakkeita tai muita arvopapereita tai kiinteistöjä tai muuta vastaavaa omaisuutta*. Tytäryhteisö voi kuitenkin ottaa luottoa emoyhtiönä olevalta vakuutusyhtiöltä.

Vakuutusyhtiö voi tehdä arvopaperin takaisinostosopimuksia.

16 luku

Vakuutusyhtiön varojen jakaminen

5 §

Jaettava määrä

Vakuutusyhtiö ei saa jakaa varoja osakkaille, jos yhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä säädetty vähimmäismäärä tai jos yhtiön toimintapääoma alittaa 11 luvun 19, 20 tai 21 §:n mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän tai jos yhtiö ei täytä vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia taikka jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön. Varoja ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että varojen jakaminen aiheuttaa toimintapääoman tai takuumäärän vähenemisen niiden vähimmäismäärää pienemmäksi, yhtiön maksukyvyttömyyden tai sen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

12 §

Luottoa ja sijoittamista koskevat päätökset eräissä tapauksissa

Vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai vakuutusyritysryhmittymään taikka rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhtiöllä annettavaa luottoa ja tällaiseen yhtiöön sijoittamista koskevat merkittävät tai periaatteelliset päätökset on tehtävä

16 luku

Vakuutusyhtiön varojen jakaminen

5 §

Jaettava määrä

Vakuutusyhtiö ei saa jakaa varoja osakkaille, jos *yhtiö ei täytä 11 luvussa säädettyjä pääomavaatimuksia tai 9 taikka 10 luvun mukaista vastuuelkaa koskevia vaatimuksia* taikka jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön. Varoja ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, *että varojen jakaminen aiheuttaa yhtiön maksukyvyttömyyden tai sen, että 11 luvussa säädettyt pääomavaatimukset taikka 9 tai 10 luvun mukaista vastuuelkaa koskevat vaatimukset eivät enää täyty*.

12 §

Luottoa ja sijoittamista koskevat päätökset eräissä tapauksissa

Vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai *26 luvun mukaiseen vakuutusyritysryhmittymään* taikka rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhtiöllä annettavaa luottoa ja tällaiseen yhtiöön sijoittamista koskevat merkittävät tai periaatteelliset

vakuutusyhtiön hallituksessa.

Mitä 1 momentissa säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

päätökset on tehtävä vakuutusyhtiön hallituksessa.

Mitä 1 momentissa säädetään luoton antamisesta, sovelletaan myös takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

17 luku

Osa- ja takuupääoman alentaminen ja takuupääoman takaisinmaksu

2 §

Päätöksenteko

Vakuutusyhtiö ei saa alentaa peruspääomaansa 1 luvun 18 §:ssä säädettyä pienemmäksi.

17 luku

Osa- ja takuupääoman alentaminen ja takuupääoman takaisinmaksu

2 §

Päätöksenteko

Vakuutusyhtiö ei saa alentaa *perustamis-*pääomaansa 2 luvun 1 a §:ssä säädettyä pienemmäksi.

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

- 1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskanan sekä muiden varojen ja velkojen siirtymisestä vastaanottavalle yhtiölle;
- 2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;
- 3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö; *sekä*
- 4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemis-

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

- 1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskanan sekä muiden varojen ja velkojen siirtymisestä vastaanottavalle yhtiölle;
- 2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;
- 3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;
- 4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen *tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädettyt pääomavaatimukset tai* eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuve-

ta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiöllä;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä; ja

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

lan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan myös vakuutusyhtiöön. *Tilintarkastajan ei kuitenkaan tarvitse antaa lausuntoa 1 momentin 4 kohdan osalta 10—12 ja 13 a luvussa tarkoitetuista seikoista. Lisäksi tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.*

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiöllä;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen *tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetty pääomavaatimukset tai eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.*

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan myös vakuutusyhtiöön. *Tilintarkastajan ei kuitenkaan tarvitse antaa lausuntoa 1 momentin 3 kohdan osalta 10—12 ja 13 a luvussa tarkoitetuista seikoista.*

Lisäksi tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitetulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettaviin vakuutuksiin perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa lais-

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitetulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettaviin vakuutuksiin perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen *tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuuvelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetyt pääomavaatimukset tai* eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä työelä-

sa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön ta-
kuupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n
4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa; *sekä*

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan
luovutusajankohdasta.

7 §

*ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vas-
taavien viranomaisten suostumus vakuutus-
kannan luovuttamiseen*

Jos Vakuutusvalvontavirasto ei ole kolmen
kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saap-
unut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden
ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vas-
taavilta viranomaisilta, joilta Vakuutusval-
vontavirasto on 6 §:n 1 momentin nojalla
pyytänyt vahvistusta tai suostumusta taikka
joille Vakuutusvalvontavirasto on 6 §:n
2 momentin nojalla antanut mahdollisuuden
tulla kuulluksi, katsotaan näiden vahvistaneen
vastaanottavan yhtiön toimintapääoman riit-
tävyuden taikka antaneen suostumuksen tai
myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

17 §

*Sijoittautumisoikeuden ja palvelujen vapaan
tarjonnan perusteella tehtyjen vakuutusten
vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle
ETA-vakuutusyhtiölle*

Vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviras-
ton suostumuksella luovuttaa 3 luvun 1 ja
6 §:ssä tarkoitetun sijoittautumisoikeuden tai
palvelujen vapaan tarjoamisen oikeuden pe-
rusteella tehtyjen vakuutussopimusten vakuu-
tuskannan tai osan siitä ulkomaiselle vakuu-
tusyhtiölle, jonka kotipaikka on Euroopan ta-
lousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ulkomai-
nen ETA-vakuutusyhtiö*).

Ennen 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen
antamista Vakuutusvalvontaviraston on han-
kittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion va-

kevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläke-
laitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja
vastuuelan kattamisesta annetussa laissa
säädetyt vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön ta-
kuupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n
4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa;

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan
luovutusajankohdasta.

7 §

*ETA-valtioiden valvontaviranomaisten
suostumus vakuutuskannan luovuttamiseen*

Jos *Finanssivalvonta* ei ole kolmen kuu-
kauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapu-
nut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden
ETA-valtioiden *valvontaviranomaisilta*, joilta
Finanssivalvonta on 6 §:n 1 momentin no-
jalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta
taikka joille *Finanssivalvonta* on 6 §:n 2
momentin nojalla antanut mahdollisuuden
tulla kuulluksi, näiden katsotaan vahvista-
neen vastaanottavan yhtiön täyttävän *pää-
omavaatimukset* taikka antaneen suostumuksen
tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan
luovuttamiseen.

17 §

*Sijoittautumisoikeuden ja palvelujen vapaan
tarjonnan perusteella tehtyjen vakuutusten
vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle
ETA-vakuutusyhtiölle*

Vakuutusyhtiö voi *Finanssivalvonnan*
suostumuksella luovuttaa 3 luvun 1 §:ssä tar-
koitetun sijoittautumisoikeuden ja 6 §:ssä
tarkoitetun palvelujen vapaan tarjoamisen
oikeuden perusteella tehtyjen vakuutussopi-
musten vakuutuskannan tai osan siitä ulko-
maiselle vakuutusyhtiölle, jonka kotipaikka
on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa val-
tiossa (*ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö*).

Ennen 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen
antamista *Finanssivalvonnan* on hankittava
vastaanottavan yhtiön kotivaltion *valvontavi-*

kuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma sekä suostumus sen ETA-valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalla viranomaiselta, jossa vahinkovakuutus-sopimuksen kattama riski 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutus-sopimuksia on tehty 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettu sivuliikkeestä käsin, Vakuutusvalvontaviraston on ennen tämän luvun 12 §:ssä tarkoitettua suostumuksen antamista annettava sivuliikkeen sijaintimaan vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tässä pykälässä tarkoitettu vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin *soveltuvin osin* noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella ja tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille eikä 15 ja 16 §:ää sovelleta. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

Jos Vakuutusvalvontavirasto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavilta viranomaisilta, joilta Vakuutusvalvontavirasto on 2 momentin nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta taikka joille Vakuutusvalvontavirasto on 3 momentin nojalla antanut mahdollisuuden tulla kuulluksi, katsotaan näiden vahvistaneen vastaanottavan yhtiön toimintapääoman riittävyyden taikka antaneen suostumuksen tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

ranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivin mukaiset vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset sekä suostumus sen ETA-valtion *valvontaviranomaiselta*, jossa vahinkovakuutus-sopimuksen kattama riski 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutus-sopimuksia on tehty 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettu sivuliikkeestä käsin, *Finanssivalvonnan* on ennen tämän luvun 12 §:ssä tarkoitettua suostumuksen antamista annettava sivuliikkeen sijaintimaan *vakuutusvalvonnasta* vastaavalle viranomaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tässä pykälässä tarkoitettu vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu *Finanssivalvonnan* kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella, tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille eikä *luovuttamiseen sovelleta 15 ja 16 §:ää*. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

Jos *Finanssivalvonta* ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden ETA-valtioiden *valvontaviranomaisilta*, joilta *Finanssivalvonta* on 2 momentin nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta taikka joille *Finanssivalvonta* on 3 momentin nojalla antanut mahdollisuuden tulla kuulluksi, katsotaan näiden vahvistaneen vastaanottavan yhtiön *täyttävän pääomavaatimukset* taikka antaneen suostumuksen tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

Finanssivalvonta ei saa antaa 12 §:ssä tarkoitettua suostumusta vakuutuskannan luovuttamiselle, jos vastaanottavalta vakuutusyhtiöltä on vaadittu 25 luvun 5 §:ssä tarkoi-

tettu tervehdyttämissuunnitelma taikka 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettu rahoitussuunnitelma ja jos Finanssivalvonta katsoo, että vakuutussopimuksista johtuvat vakuutuksenottajien oikeudet tai jälleenvakuutusyrityksen sopimusvelvoitteet ovat uhattuina.

18 §

Muun vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle

Vakuutusyhtiö voi luovuttaa muun kuin 17 §:ssä tarkoitetun vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle.

Ennen 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamista Vakuutusvalvontaviraston on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Tässä pykälässä tarkoitettussa vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin *soveltuvin osin* noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella ja tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

19 §

Vakuutuskannan vastaanottaminen ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä

Vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vastaanottaa vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä. Vakuutusvalvontaviraston

18 §

Muun vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle

Vakuutusyhtiö voi *Finanssivalvonnan suostumuksella* luovuttaa muun kuin 17 §:ssä tarkoitetun vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle.

Ennen 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamista *Finanssivalvonnan* on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että *vastaanottavalla yhtiö täyttää vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivin mukaiset pääomavaatimukset.*

Tässä pykälässä tarkoitettussa vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu *Finanssivalvonnan* kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella ja tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

19 §

Vakuutuskannan vastaanottaminen ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä

Vakuutusyhtiö voi *Finanssivalvonnan* suostumuksella vastaanottaa vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä. *Finanssivalvonnan* on an-

on annettava suostumuksensa vakuutuskannan vastaanottamiselle 12 §:ssä säädetyn edellytyksin.

nettava suostumuksensa vakuutuskannan vastaanottamiselle, jos 12 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät.

Finanssivalvonnan on annettava vastauksensa tiedoksi luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut Finanssivalvonnalle. Jos Finanssivalvonta ei ole antanut määräajassa vastausta luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle, Finanssivalvonnan katsotaan antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen.

22 luku

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen**Yhtiömuodon muuttaminen**

2 §

2 §

*Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi**Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi*

Yhtiökokouksen päätös yksityisen vakuutusosakeyhtiön tai keskinäisen vakuutusyhtiön muuttamisesta julkiseksi yhtiöksi on tehtävä 5 luvun 21 §:ssä tarkoitetulla määränemmistöllä.

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa Vakuutusvalvontaviraston vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa. *Rekisteri-ilmoitukseen on lii-*

Yhtiökokouksen päätös yksityisen vakuutusosakeyhtiön tai keskinäisen vakuutusyhtiön muuttamisesta julkiseksi yhtiöksi on tehtävä 5 luvun 21 §:ssä tarkoitetulla määränemmistöllä.

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuuelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetty pääomavaatimukset tai eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa *Finanssival-*

tettävä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla pätevän tilintarkastajan todistus siitä, että tässä momentissa edellytetyt vaatimukset täytetään.

Vakuutusyhtiö muuttuu julkiseksi vakuutusyhtiöksi, kun yhtiömuodon muutosta koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröidään kaupparekisteriin.

vonnan vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa.

Vakuutusyhtiö muuttuu julkiseksi vakuutusyhtiöksi, kun yhtiömuodon muutosta koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröidään kaupparekisteriin.

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

2 §

Selvitystilaan asettamisen edellytykset

Vakuutusyhtiö on asetettava selvitystilaan ja purettava, jos:

1) vakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvussa säädetty takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukaisesta vähimmäismäärästä eikä tilannetta ole korjattu

23 luku

Selvitystila ja konkurssi*Yleiset säännökset*

1 §

Osakeyhtiölain ja konkurssilain soveltaminen

— — — — —
Jos vakuutusyhtiö ei jatka vakuutustoiminnan harjoittamista koko vakuutuskannan luovuttamisen jälkeen kuuden kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamisesta tai jos yhtiön päätös jatkaa muuta liiketoimintaa raukeaa 21 luvun 14 §:n 3 momentin nojalla rekisteröinnin laiminlyönnin tai epäämisen perusteella, yhtiön selvitystilaan ja yhtiön purkamiseen sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 20 luvun 1—22 §:ssä säädetään osakeyhtiön selvitystilasta ja purkamisesta.

Muissa kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tilanteessa vakuutusyhtiön selvitystilaan tai konkurssiin ei sovelleta osakeyhtiölakia. Jollei jäljempänä tästä luvusta muuta johdu, vakuutusyhtiön konkurssiin sovelletaan konkurssilakia (120/2004).

2 §

Selvitystilaan asettamisen edellytykset

Vakuutusyhtiö on asetettava selvitystilaan ja purettava, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 4 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentissa säädettyä vähimmäispääomavaatimusta eikä tilannetta ole korjattu tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetussa määrä-

tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa; tai

2) vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

Selvitystilaan asettaminen voidaan tehdä ilman 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä tai sen jälkeen, kun näihin toimenpiteisiin on ryhdytty.

ajassa 25 luvun 6 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettun rahoitussuunnitelman mukaisesti; tai

2) vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

Selvitystilaan asettaminen voidaan tehdä ilman 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä tai sen jälkeen, kun näihin toimenpiteisiin on ryhdytty.

3 §

Kokouskutsu selvitystilaan asettamisesta päättävään yhtiökokoukseen

Jos 11 luvun 24 §:ssä tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei vakuutusyhtiö täytä 11 luvun 19—22 §:ssä mainittuja toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai että työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä, hallituksen on viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään yhtiön asettamisesta selvitystilaan viimeistään kuukauden kuluessa tilinpäätöksen laatimisesta. Vakuutusvalvontavirasto voi pidentää määräaikaa enintään vuodeksi tämän lain 11 luvun 26 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman toteuttamiseksi ja toimintapääomalle asetettujen vaatimusten täyttämiseksi, jollei vakuutettuja etuja näin vaaranneta.

Sen lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksessä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa. Hallituksen on annettava tieto kutsusta yhtiökokoukseen Vakuutusvalvontavirastolle.

Kutsussa on mainittava hallituksen päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö. Hallituksen päätösehdotukseen on liitettävä lisäksi 11 luvun 24 §:ssä tarkoitettu tilinpäätös ja toimintakertomus ja niitä koskeva tilintarkastajan lausunto. Ehdotus liitteineen on pidettävä vakuutusyhtiön pääkonttorissa osakkaiden nähtävänä vähintään viikon ajan ennen yhtiökoukusta ja viipymättä lähetettävä osakkaalle,

3 §

Kokouskutsu selvitystilaan asettamisesta päättävään yhtiökokoukseen

Jos vakuutusyhtiö tai työeläkevakuutusyhtiö on 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan asetettava selvitystilaan, hallituksen on viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään yhtiön asettamisesta selvitystilaan viimeistään kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämisestä. Finanssivalvonta voi pidentää selvitystilaan asettamisen määräaikaa enintään kolmella kuukaudella 25 luvun 6 §:ssä tai enintään kuudella kuukaudella työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman toteuttamiseksi ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi, jos vakuutetut edut eivät tämän seurauksena vaarannu.

Sen lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksessä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa. Hallituksen on annettava tieto kutsusta yhtiökokoukseen Finanssivalvonnalle.

Kutsussa on mainittava hallituksen päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö. Hallituksen päätösehdotukseen on liitettävä lisäksi 25 luvun 8 §:ssä tarkoitettu tilinpäätös ja toimintakertomus ja niitä koskeva tilintarkastajan lausunto. Ehdotus liitteineen on pidettävä vakuutusyhtiön pääkonttorissa osakkaiden nähtävänä vähintään viikon ajan ennen yhtiökoukusta ja viipymättä lähetettävä osakkaalle,

joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa.

Jollei hallitus ja toimitusjohtaja ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä, Vakuutusvalvontavirasto kutsuu selvitystilasta päättävän yhtiökokouksen koolle 11 luvun 24 §:ssä säädettyin edellytyksin.

4 §

Selvitystilaan asettamisesta päättäminen

Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen on päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta, jos 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei yhtiö täytä toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia eikä tilannetta ole korjattu yhtiökokoukseen mennessä.

Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä yhtiö selvitystilaan ja purettavaksi, jollei yhtiökokous tee 1 momentissa edellytettyä päätöstä.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta määrää vakuutusyhtiön välittömästi ja ilman yhtiökokouksen päätöstä selvitystilaan ja purettavaksi, kun vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa.

Jos hallitus ja toimitusjohtaja eivät ole tehneet 3 momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä, Finanssivalvonta kutsuu selvitystilasta päättävän yhtiökokouksen koolle noudattaen, mitä 25 luvun 8 §:ssä säädetään.

4 §

Selvitystilaan asettamisesta päättäminen

Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen on päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta, jos *yhtiö ei täytä vähimmäispääomavaatimusta*, eikä tilannetta ole korjattu yhtiökokoukseen mennessä.

Finanssivalvonnan on määrättävä yhtiö selvitystilaan ja purettavaksi, jollei yhtiökokous tee 1 momentissa edellytettyä päätöstä.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta määrää vakuutusyhtiön välittömästi ja ilman yhtiökokouksen päätöstä selvitystilaan ja purettavaksi, jos vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 3 momentissa tarkoitettusta määräyksestä sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettua määräajasta puutteen korjaamiseksi sekä määräyksestä Patentti- ja rekisterihallitukselle, joka merkitsee määräjän ja määräjän rekisteriin viran puolesta.

Voimassa oleva laki

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

Vakuutusvalvontaviraston valvontatehtävät ja niihin liittyvät oikeudet

1 §

Vakuutusvalvontaviraston valvontatehtävät

Vakuutusvalvontavirasto valvoo, että vakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa.

Vakuutusvalvontaviraston tehtävänä on valvoa erityisesti, että vakuutusyhtiön vakavaraisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjestetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla ja että yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat. Lisäksi virasto valvoo vakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Vakuutusvalvontavirasto valvoo myös suomalaisia vakuutusomistusyhteisöjä siten kuin tässä laissa säädetään.

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

Finanssivalvonnan valvontatehtävät ja niihin liittyvät oikeudet

1 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa, että vakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa. Finanssivalvonnan harjoittaman valvonnan on perustuttava tulevaisuuteen suuntautuvaan ja riskilähtöiseen lähestymistapaan. Valvonnan on oltava säännöllistä. Finanssivalvonnan on vahvistettava kunkin vakuutusyhtiön osalta valvontatoimenpiteidensä vähimmäistiheys ja laajuus.

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että vakuutusyhtiö täyttää vaatimukset, jotka koskevat:

- 1) 6 luvussa säädettyä johtoa, hallintojärjestelmää, aktuaaritoimintoa ja vastuullista vakuutusmatemaattikkoa sekä sijoittamista;
- 2) 10 luvussa säädettyä vastuovelkaa;
- 3) 11 luvussa säädettyä pääomavaatimusten täyttämistä ja kokonaisia tai osittaisia sisäisiä malleja; sekä
- 4) 12 luvussa säädettyä oman varallisuuden laatua ja määrää.

Finanssivalvonnan tehtävänä on arvioida myös vakuutusyhtiön kykyä selviytyä yhtiön taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavista epäedullisista muutoksista sekä menetelmiä, joilla yhtiö varautuu tällaisiin tilanteisiin. Lisäksi Finanssivalvonta valvoo vakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Finanssivalvonta valvoo myös suomalaisia vakuutusomistusyhteisöjä siten kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Vakuutusvalvontavirastolle toimitettavat tiedot

Vakuutusyhtiön on ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämät tiedot yhtiön taloudellisesta asemasta viraston määräämässä ajassa. Henkivakuutusyhtiön on lisäksi ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selostus vastuuvelan laskemisesta sekä viraston määräämässä ajassa tutkimus vakuutustoiminnasta. Mainittu selvitys ja tutkimus on laadittava viraston antamien määräysten mukaisesti.

Vakuutusyhtiön tulee vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhtiökokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu tai Vakuutusvalvontaviraston hyväksymänä myöhempänä ajankohtana, toimittaa virastolle selvitys toiminnastaan sen mukaan kuin Vakuutusvalvontavirasto erikseen määrää.

Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on vuosittain toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä konsernitilinpäätöksensä viraston määräämässä ajassa.

3 §

Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetussa lain 18 §:n 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot 6 luvussa säädetyistä yhtiön johdosta, hallintojärjestelmästä ja vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta ja sijoittamisesta, 10–12 luvussa säädetyistä yhtiön käyttämissä arvostusperiaatteista sekä yhtiön taloudellisesta asemasta. Toimitettavista tiedoista on käytävä ilmi vakuutusyhtiön liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä siihen liittyvät riskit. Tietojen on oltava vertailukelpoisia ja johdonmukaisia eri aikoina. Tiedot on esitettävä johdonmukaisessa ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Vakuutusyhtiöllä on oltava asianmukaiset järjestelmät sekä yhtiön hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joita se käyttää ja noudattaa sen varmistamiseksi, että toimitettavat tiedot ovat jatkuvasti asianmukaisia.

Vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle riski- ja vakavaraisuusarvion tulokset 1 momentissa tarkoitettujen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen yhteydessä. Vakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle hallituksen hyväksymä riski- ja vakavaraisuusarvio kahden viikon kuluessa sen valmistumisesta.

Henkivakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 9 luvun mukaisen vastuuvelan laskemisesta sekä tutkimus vakuutustoiminnasta. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset selvityksen ja tutkimuksen laatimisesta.

Vakuutusyhtiön tulee vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhtiökokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu tai Finanssivalvonnan hyväksymänä myöhempänä ajankohtana, toimittaa Finanssivalvonnalle selvitys toiminnastaan sen mukaan kuin Finanssivalvonta erikseen määrää.

Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä konsernitilinpäätöksensä Finanssivalvonnan määräämässä ajassa.

Lisäksi tietojen julkistamisesta, olennaisuudesta, julkistamatta jättämisestä, valvontaa varten annettavista tiedoista sekä määräajoista, julkistamisen tavoista ja tietojen päivittämisestä säädetään komission asetuksen I osaston XII ja XIII luvussa.

4 §

Pääomavaatimuksen korottaminen

Finanssivalvonta voi päättää korottaa vakuutusyhtiön 11 luvun 2 §:n mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta seuraavissa poikkeustilanteissa:

1) vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista silloin, kun vakavaraisuuspääomavaatimus on laskettu 11 luvussa säädetyn standardikaavan mukaisesti ja 11 luvun 34 §:n nojalla esitetty vaatimus sisäisen mallin käytöstä ei ole tarkoituksenmukainen tai on ollut tehoton taikka kokonaista tai osittaista sisäistä mallia kehitetään parhaillaan 11 luvun 34 §:n mukaisesti;

2) vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista silloin, kun vakavaraisuuspääomavaatimus on laskettu 11 luvun mukaista sisäistä mallia tai osittaista sisäistä mallia käyttäen ja tietyt määrällisesti ilmaistavat riskit on määritetty puutteellisesti, ja mallin mukauttaminen vastaamaan paremmin asianomaista riskiprofiilia ei ole toteutunut määräajassa;

3) vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi korjausten ja siirtymätoimenpiteiden perusoletuksista, kun vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys soveltaa 10 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vastaavuuskorjausta tai volatilitteettikorjausta tai vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 11 §:n 1—6 momentissa ja 12 §:n 1—6 momentissa tarkoitettuja siirtymätoimenpiteitä;

4) vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä eroaa merkittävästi 6 luvussa säädetystä ja nämä erot estävät yhtiötä tunnistamasta, mittaamasta, seuraamasta ja hallinnoimasta asianmukaisesti siihen kohdistuvia riskejä ja ilmoittamasta niistä ja muiden toimenpitei-

den toteuttaminen ei todennäköisesti korjaisi puutteita määräajassa.

Pääomavaatimuksen korotus on laskettava 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 11 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesti. Pääomavaatimuksen korotus on 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa oltava oikeassa suhteessa niistä puutteista johtuviin olellaisiin riskeihin, joiden johdosta Finanssivalvonta on päättänyt korottaa pääomavaatimusta.

Edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa Finanssivalvonnan on varmistettava, että vakuutusyhtiö korjaa puutteet, jotka johtivat pääomavaatimuksen korottamiseen.

Finanssivalvonnan on arvioitava 1 momentissa tarkoitettua pääomavaatimuksen korotusta vähintään kerran vuodessa. Korotus on poistettava, kun vakuutusyhtiö on korjannut puutteet, jotka johtivat korotuksen käyttöönottoon.

Jos pääomavaatimusta on korotettu, 11 luvun 2 §:n mukainen vakavaraisuuspääomavaatimus korvataan vakavaraisuuspääomavaatimuksella, johon on sisällytetty käyttöön otettu pääomavaatimuksen korotus. Edellä 10 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskimarginaalia laskettaessa vakavaraisuuspääomavaatimus ei saa kuitenkaan sisältää 1 momentin 4 kohdan nojalla määrättyä pääomavaatimuksen korotusta.

Ilmoitusvelvollisuus ja toimenpiteet pääomavaatimusten jäädessä täyttymättä

5 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle välittömästi, jos yhtiö havaitsee, ettei se enää täytä 11 luvun 2 §:ssä säädettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta tai että vakavaraisuuspääomavaatimus saattaa jäädä täyttämättä seuraavan kolmen kuukauden aikana.

Vakuutusyhtiön on toimitettava kahden kuukauden kuluessa vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitse-

misesta Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Vakuutusyhtiön on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta yhtiö kuuden kuukauden kuluessa pääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta täyttää uudelleen vakavaraisuuspääomavaatimuksen tai muuttaa riskiprofiliaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Finanssivalvonta voi tarvittaessa jatkaa 3 momentin mukaista määräaikaa kolmella kuukaudella.

Jos rahoitusmarkkinoilla ilmenee poikkeuksellisia häiriöitä, Finanssivalvonta voi pidentää 4 momentin mukaista jatkettua määräaikaa kohtuullisella enintään seitsemän vuoden pituisella lisäajalla ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat tekijät. Vakuutusyhtiön on tällöin toimitettava Finanssivalvonnalle kolmen kuukauden välein selvitys, jossa esitetään toteutetut toimenpiteet ja se, miten yhtiö on edistynyt vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämässä tai riskiprofiilin muuttamisessa.

Edellä 5 momentissa tarkoitettu määräaika on peruutettava, jos 5 momentissa tarkoitettu selvitys osoittaa, että vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämässä tai riskiprofiilin muuttamisessa ei ole merkittävästi edistytty vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen toteamisen ja selvityksen toimittamisen välisenä aikana.

6 §

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle välittömästi, jos yhtiö havaitsee, ettei se enää täytä 11 luvun 4 §:ssä säädettyä vähimmäispääomavaatimusta tai että vaatimus saattaa jäädä täyttämättä seuraavan kolmen kuukauden aikana.

Vakuutusyhtiön on toimitettava kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jäämisestä Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että yhtiö täyttää kolmen kuu-

kauden kuluessa pääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen havaitsemisesta uudelleen vähimmäispääomavaatimuksen tai muuttaa riskiprofiliaan siten, että vähimmäispääomavaatimus täyttyy.

7 §

Tervehdyttämis- ja rahoitussuunnitelmassa esitettävät tiedot

Edellä 5 §:ssä tarkoitettuun yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaan ja 6 §:ssä tarkoitettuun lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaan on sisällytettävä ainakin:

- 1) arviot yleiskuluista ja palkkioista sekä muista hallintokustannuksista;*
- 2) arviot tuloista ja menoista ensivakuutusliiketoiminnan sekä tulevan ja menevän jälleenvakuutuksen osalta;*
- 3) taseen kehittymistä koskeva ennuste;*
- 4) arviot 10 luvussa säädetyn vastuuvelan kattamiseen ja 11 luvussa säädettyjen pääomavaatimusten täyttämiseen tarkoitetuista varoista; ja*
- 5) jälleenvakuutusta koskevat periaatteet.*

8 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen

Jos vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 4 §:n tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaista vähimmäispääomavaatimusta, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä ja viimeistään kahden kuukauden kuluessa laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava ne tilintarkastajalle tarkastettaviksi. Tällöin on noudatettava, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuslaissa tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, tältä tilikaudelta on annettava erillinen

tilinpäätös ja toimintakertomus.

Jos hallitus ja toimitusjohtaja eivät ole tehneet 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, Finanssivalvonnan tulee kehottaa hallitusta ja toimitusjohtajaa viivytyksettä laatimaan tilinpäätös ja toimintakertomus ja antamaan ne tilintarkastajien tarkastettaviksi. Jollei kehotusta noudateta, Finanssivalvonnalla on oikeus laadituttaa tilinpäätös ja toimintakertomus ja antaa ne tilintarkastajien tarkastettaviksi.

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 10 luvussa ja työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:ssä säädettyjä vastuvelan määrää ja vastuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä; tai

3) vakuutusyhtiö ei enää täytä 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä mainittuja yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n vaatimuksia ja virastolla on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos virasto katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Vakuutusvalvontavirasto voi 1 momentissa säädetyn edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinos-toarvoa vakuutuksenottajille. Kieltopäätök-

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 9 ja 10 luvussa säädettyjä vastuovelkaa koskevia vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:ssä säädettyjä vastuvelan määrää ja vastuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 4 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentissa säädettyä vähimmäispääomavaatimusta;

3) vakuutusyhtiö ei täytä 11 luvun 2 §:ssä säädettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta tai työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on alle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 1 momentissa säädetyn vakavaraisuusrajan ja Finanssivalvonnalla on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän taikka jos se katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa säädetyn edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinos-toarvoa vakuutuksenottajille. Mitä tässä lais-

seen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta tämän luvun 13 §:n 2 momentissa olevin poikkeuksin.

Vakuutusvalvontavirasto voi pyytää niiden ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavia viranomaisia, joissa yhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa 3 luvun 1 ja 6 §:n perusteella, ryhtymään kotivaltiossaan tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Vakuutusyhtiön omaisuuden määrääminen luovutus- ja panttauskieltoon saa kestää enintään kolme kuukautta. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä tehdä päätöksen kiellon jatkamisesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.

13 §

Luovutus- ja panttauskiellon vaikutukset vakuutusyhtiön toimintaan

Omaisuuden luovutus- ja panttauskielto ei vaikuta vakuutusyhtiön hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston asemaan ja tehtäviin. Vakuutusyhtiöllä säilyy omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon aikana valta määrätä toiminnastaan ja omaisuudestaan, jollei 2 momentista muuta johdu.

Vakuutusyhtiö saa luovuttaa tai pantata kiellon alaista omaisuuttaan vain, jos asiamies siihen suostuu. Kielto ei estä omaisuuden tavanomaista käyttöä. Suostumus ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kyseessä on yhtiön tavanomaiseen liiketoiminnan harjoittamiseen kuuluva toimi, joka ei ole ehdoiltaan, merkitykseltään tai riskiltään epätavallinen. Liiketoimeen, jonka arvo on suurempi kuin 1 000 000 euroa tai 1 prosenttia vakuutusyhtiön toimintapääoman ja toimintapääoman vähimmäismäärän erotuksesta, on aina haettava asiamiehen suostumus. Vakuutuksen takaisinostoarvoa ei kuitenkaan saa suorittaa vakuutuksenottajille ilman asiamiehen suostumusta.

Kiellon vastainen toimi on pätemätön, paitsi jos toinen osapuoli ei tiennyt eikä hänen pitänytäkään tietää, ettei vakuutusyhtiöllä ollut oikeutta tehdä kyseistä oikeustointa.

sa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta, sovelletaan kieltopäätökseen 13 §:n 2 momentissa olevin poikkeuksin.

Finanssivalvonta voi pyytää niiden ETA-valtioiden *valvontaviranomaisia*, joissa yhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa 3 luvun 1 ja 6 §:n perusteella, ryhtymään kotivaltiossaan tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Vakuutusyhtiön omaisuuden määrääminen luovutus- ja panttauskieltoon saa kestää enintään kolme kuukautta. *Finanssivalvonta* voi erityisestä syystä päättää kiellon jatkamisesta enintään *kolmella kuukaudella*.

13 §

Luovutus- ja panttauskiellon vaikutukset vakuutusyhtiön toimintaan

Omaisuuden luovutus- ja panttauskielto ei vaikuta vakuutusyhtiön hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston asemaan ja tehtäviin. Vakuutusyhtiöllä säilyy omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon aikana valta määrätä toiminnastaan ja omaisuudestaan, jollei 2 momentista muuta johdu.

Vakuutusyhtiö saa luovuttaa tai pantata kiellon alaista omaisuuttaan vain, jos asiamies siihen suostuu. Kielto ei estä omaisuuden tavanomaista käyttöä. Suostumus ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kyseessä on yhtiön tavanomaiseen liiketoiminnan harjoittamiseen kuuluva toimi, joka ei ole ehdoiltaan, merkitykseltään tai riskiltään epätavallinen. Liiketoimeen, jonka arvo on suurempi kuin 1 000 000 euroa tai 1 prosenttia *vakuutusyhtiön 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksytyin 12 luvun mukaisen oman varallisuuden ja vähimmäispääomavaatimuksen erotuksesta tai työeläkevakuutusyhtiön työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 luvun mukaisesti laske-
tun vakavaraisuuspääoman ja vähimmäispääomavaatimuksen erotuksesta*, on aina haettava asiamiehen suostumus. Vakuutuksen takaisinostoarvoa ei kuitenkaan saa suorittaa

vakuutuksenottajille ilman asiamiehen suostumusta.

Kiellon vastainen toimi on pätemätön, paitsi jos toinen osapuoli ei tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, ettei vakuutusyhtiöllä ollut oikeutta tehdä kyseistä oikeustointia.

Asetukset ja määräykset

Asetukset ja määräykset sekä Euroopan vakuutus- ja lisäläkeviranomaiselle toimitettavat tiedot

24 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 3 §:ssä tarkoitetuista tiedoista, jotka on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle; ja

2) 19 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

24 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 3 §:n 3—5 momentissa tarkoitetuista tiedoista, niitä koskevien asiakirjojen muodosta ja niiden säännöllisestä toimittamisesta *Finanssivalvonnalle*;

2) 19 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä;

3) 7 §:ssä ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä tarkoitetussa suunnitelmassa annettavista tiedoista.

25 §

Valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen

Jos Finanssivalvonta antaa 24 §:n 1 kohdan nojalla tarkempia määräyksiä yhtä vuotta lyhyemmistä valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden määräajoista, Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa päätöksellään rajoittaa raportointivelvollisuutta seuraavissa tapauksissa:

1) tietojen antaminen olisi liian suuri rasite vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyvien riskien laatuun ja laajuuteen nähden;

2) tietojen antaminen ei ole tarpeen vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa varten;

3) vapautus ei heikennä Euroopan unionin asianomaisten rahoitusjärjestelmien vakautta;

4) vakuutusyhtiö pystyy antamaan tiedot tapauskohtaisesti;

5) tiedot annetaan vähintään vuosittain.

Finanssivalvonta ei saa rajoittaa 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvan vakuutusyhtiön valvontaan liittyvää säännöllistä raportointia, jos raportointi tapahtuu useammin kuin kerran vuodessa. Finanssivalvonta saa kuitenkin yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön raportointivelvollisuutta, jos vakuutusyhtiö osoittaa, että useammin kuin vuosittain tapahtuva raportointi on epätarkoituksenmukaista ottaen huomioon vakuutusyrittäjäryhmän liiketoimintaan liittyvien riskien laatu ja laajuus.

Valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta koskeva rajoitus myönnetään vain vakuutusyhtiölle, joka edustaa enintään 20 prosenttia jäsenvaltion henki- ja vahinkovakuutusmarkkinoista tai sen jälleenvakuutusmarkkinoista. Osuus vahinkovakuutusmarkkinoista lasketaan bruttomääräisten vakuutusmaksutulojen perusteella ja osuus henkivakuutusmarkkinoista vakuutusteknisen vastuun bruttomäärän perusteella. Finanssivalvonnan on asetettava etusijalle pienimmät vakuutusyhtiöt päättäessään, voidaanko vakuutusyhtiöihin soveltaa kyseisiä helpotuksia raportointivelvollisuudesta.

Vähimmäispääoman valvontaan liittyvästä säännöllisestä raportointivelvollisuudesta säädetään 11 luvussa.

26 §

Eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttaminen

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa rajoittaa vakuutusyhtiön eräkohtaista raportointivelvollisuutta tai vapauttaa sen siitä seuraavissa tapauksissa:

1) tietojen antaminen olisi liian suuri rasite vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyvien riskien laatuun ja laajuuteen nähden;

2) tietojen antaminen ei ole tarpeen vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa varten;

3) vapautus ei heikennä Euroopan unionin asianomaisten rahoitusjärjestelmien vakautta;

4) vakuutusyhtiö pystyy antamaan tiedot

tapauskohteisesti.

Finanssivalvonta ei saa vapauttaa 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvia vakuutusyhtiöitä eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta. Finanssivalvonta saa kuitenkin yksittäistapauksessa vapauttaa vakuutusyhtiön eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta, jos vakuutusyhtiö osoittaa, että eräkohtainen raportointivelvollisuus on epätarkoituksenmukaista ottaen huomioon vakuutusyrittäjäryhmän liiketoimintaan liittyvien riskien laatu ja laajuus sekä rahoitusjärjestelmän vakaus.

Valvontaan liittyvää eräkohtaista raportointivelvollisuutta koskeva rajoitus tai vapautus myönnetään vain vakuutusyhtiölle, joka edustaa enintään 20 prosenttia jäsenvaltion henki- ja vahinkovakuutusmarkkinoista tai sen jälleenvakuutusmarkkinoista. Osuus vahinkovakuutusmarkkinoista lasketaan bruttomääräisten vakuutusmaksutulojen perusteella ja osuus henkivakuutusmarkkinoista vakuutusteknisen vastuuvelan bruttomäärän perusteella. Finanssivalvonnan on asetettava etusijalle pienimmät vakuutusyhtiöt päättäessään, voidaanko vakuutusyhtiöihin soveltaa kyseisiä helpotuksia raportointivelvollisuudesta.

27 §

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavat tiedot pääomavaatimuksen korotuksista

Finanssivalvonnan on vuosittain toimitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tiedot keskimääräisestä pääomavaatimuksen korotuksesta vakuutusyhtiötä kohden sekä edellisenä vuonna määräytyistä korotuksista, jotka on esitettävä prosentiosuuksina vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Lisäksi Finanssivalvonnan on vuosittain toimitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle erikseen niiden vakuutusyhtiöiden ja niiden ryhmien määrä, joihin sovelletaan 25 luvun 25 §:ssä tai 26 luvun 43 §:ssä tarkoitettua valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta koskevaa rajoitusta, erikseen niiden vakuutusyhtiöiden

öiden ja niiden ryhmien määrä, joihin sovelletaan 25 luvun 26 §:ssä tai 26 luvun 43 §:ssä tarkoitettua eräkohtaista raportointivelvollisuutta koskevaa vapautusta, sekä niiden pääomavaatimusten, vakuutusmaksujen, vakuutusteknisen vastuuvelan ja varojen määrät erikseen prosenttiosuuksina jäsenvaltion vakuutusyhtiöiden pääomavaatimusten, vakuutusmaksujen, vakuutusteknisen vastuuvelan ja varojen kokonaismääristä.

26 luku

Vakuutusyrittäjäryhmittymän lisävalvonta sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonta

Vakuutusyrittäjäryhmittymän lisävalvonta

1 §

Määritelmät

Jäljempänä 2—12 §:ssä tarkoitetaan:

1) *emoyrityksellä* kirjanpitolaissa tarkoitettua emoyritystä sekä sellaista muuta oikeushenkilöä, jonka on katsottava tosiasiaassa käyttävän määräysvaltaa toisessa yrityksessä;

2) *tytäryrityksellä* kirjanpitolaissa tarkoitettua tytäryritystä sekä sellaista muuta oikeushenkilöä, jossa on katsottava emoyrityksen tosiasiaassa käyttävän määräysvaltaa sekä tällaisen oikeushenkilön tytäryritystä;

3) *omistusyhteydellä* sitä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille syntyy 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus; myös sellainen muu omistussosius, joka luo luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille pysyvän yhteyden ja on tarkoitettu edistämään luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toimintaa, muodostaa omistusyhteyden;

26 luku

Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta

Määritelmät ja soveltamisala

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *emoyrityksellä* yritystä, jolla on kirjanpitolaain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta toisessa yrityksessä sekä yritystä, jolla Finanssivalvonta katsoo olevan tosiasiallinen määräysvalta toisessa yrityksessä;

2) *tytäryrityksellä* yritystä, jossa emoyrityksellä on kirjanpitolaain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta ja yritystä, jossa Finanssivalvonta katsoo emoyrityksellä olevan tosiasiallinen määräysvalta;

3) *omistusyhteydellä* sitä, että:

a) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille syntyy 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus;

b) kirjanpitolaain 1 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräysvallan kautta pidetään hallussa vähintään 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai osakkeista, jäsenosuuksista, takuosuuksista tai yhtiöosuuksista;

c) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö pitää hallussaan suoraan tai välillisesti äänivaltaa tai osakkeita, jäsenosuuksia, takuosuuksia tai yhtiöosuuksia sellaisessa yrityksessä, jossa Finanssivalvonta katsoo tosiasiallisesti käytettävän huomattavaa vaikutusvaltaa;

4) *omistajayrityksellä* emoyritystä tai oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) *sidosyrityksellä* tytäryritystä tai yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

6) *vakuutussidosyrityksellä* sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä, vakuutusomistusyhteisöä, kolmannen maan vakuutusyritystä, luotto- ja rahoituslaitosta sekä sijoituspalveluyritystä;

7) *vakuutusyrityksellä* vakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettua vakuutusyhdistystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista vakuutuksenantajaa, jonka kotivaltio on ETA-valtio;

8) *kolmannen maan vakuutusyrityksellä* ulkomaista vakuutusyritystä, joka harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutusta ja jonka kotivaltio ei ole ETA-valtio;

8 a) *ryhmittymän omistusyhteisöllä* rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä sekä mainitun lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ryhmittymän johdossa olevaa yritystä;

9) *monialaomistusyhteisöllä* emoyritystä, joka ei ole vakuutusyritys, kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö eikä ryhmittymän omistusyhteisö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyritys;

10) *vakuutusyritysryhmittymällä* 2 §:n 2—4 momentissa tarkoitettuja vakuutusyhtiöitä, niiden sidos- ja omistajayrityksiä sekä omistajayrityksen sidosyrityksiä.

4) *osakasyrityksellä* emoyritystä tai oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä tai jota johdetaan yhtenäiseltä pohjalta toisen yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen taikka näiden yritysten perustamiskirjan, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräysten nojalla taikka jonka hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen enemmistöön kuuluu toisen yrityksen kanssa samoja henkilöitä;

5) *osakasyrityksenä olevalla vakuutusyrityksellä* sellaista vakuutusyritystä, joka on osakasyrityksenä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä;

6) *sidosyrityksellä* tytäryritystä tai yritystä, jossa toisella yrityksellä on omistusyhteys tai jota johdetaan yhtenäiseltä pohjalta toisen yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen taikka näiden yritysten perustamiskirjan, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräysten nojalla taikka jonka hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen enemmistöön kuuluu toisen yrityksen kanssa samoja henkilöitä;

7) *vakuutusyrityksellä* vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä lukuun ottamatta, sekä vastaavaa ulkomaista vakuutuksenantajaa, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa;

8) *kolmannen maan vakuutusyrityksellä* ulkomaista yritystä, joka harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutusta ja jonka kotipaikka ei ole ETA-valtiossa;

9) *ryhmittymän omistusyhteisöllä* rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän muodostavan yritysryhmän emoyritystä, joka ei ole säännelty yritys, sekä mainitun lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ryhmittymän johdossa olevaa yritystä;

10) *monialaomistusyhteisöllä* emoyritystä, joka ei ole vakuutusyritys, kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö eikä ryhmittymän omistusyhteisö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on tässä laissa tarkoi-

Määriteltäessä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä välillisenä omistuksena pidetään tätä lukua sovellettaessa myös omistusta, joka saadaan laskukaavasta, jonka mukaan yritysten, jotka eivät kuulu samaan konserniin, peräkkäiset omistukset kerrotaan keskenään. Samaan konserniin kuuluvien yritysten osalta niiden omistuksia konsernin ulkopuolisessa yhtiössä pidetään tätä lukua sovellettaessa välittömänä omistuksena.

2 §

Vakuutusyritysryhmittymät ja niiden lisävalvontaan sovellettavat säännökset

Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvontaan sovelletaan, mitä 2—3 momentissa säädetään.

Vakuutusyhtiöön, joka on omistajayrityksenä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä, sovelletaan 4 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 6—11 §:ää, 12 §:n 1 ja 3 momenttia, 13 ja 17 §:ää sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:ää ja 26 §:n 1 momentin 2 kohtaa.

Jäljempänä 5 §:n 2 ja 3 momenttia, 6—11 §:ää, 12 §:n 2 ja 3 momenttia, 13 ja 17 §:ää sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:ää ja 26 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan vakuutusyhtiöön, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö, ryhmittymän omistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyritys.

tettu vakuutusyritys;

11) **ryhmävalvojalla** ryhmän ryhmävalvonnasta vastaavaa viranomaista;

12) **valvontakollegiolla** ryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavien valvontaviranomaisten pysyvää, mutta joustavaa rakennetta yhteistyötä, koordinointia ja ryhmävalvontaa koskevan päätöksenteon helpottamista varten;

13) **Euroopan vakuutusvalvontasetuksella** Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1094/2010.

Määriteltäessä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä välillisenä omistuksena pidetään myös omistusta, joka saadaan laskukaavasta, jonka mukaan yritysten, jotka eivät kuulu samaan konserniin, peräkkäiset omistukset kerrotaan keskenään. Samaan konserniin kuuluvien yritysten osalta niiden omistuksia konsernin ulkopuolisessa yhtiössä pidetään suorana omistuksena.

2 §

Vakuutusyritysryhmä

Samaan vakuutusyritysryhmään (**ryhmä**) kuuluvia vakuutusyrityksiä on valvottava ryhmätasolla tämän luvun mukaisesti.

Ryhmä muodostuu:

1) vakuutusyrityksestä, sen sidos- ja osakasyrityksistä ja osakasyrityksen sidosyrityksistä; tai

2) vakuutusyrityksistä, joiden välinen yhteys perustuu yritysten sopimuksella tai muulla tavalla luotuihin kiinteisiin taloudellisiin suhteisiin edellyttäen, että jollakin kyseisistä yrityksistä on tosiasiallinen määräysvalta muiden ryhmään kuuluvien yritysten päätöksiin, ja tämä yritys katsotaan emoyritykseksi ja muut yritykset tytäryrityksiksi, ja että ryhmävalvoja vahvistaa etukäteen tällaisen ryhmän syntymisen; tässä kohdassa tarkoitet-

Voimassa oleva laki

Vakuutusyhtiöön, jonka emoyritys on monialaomistusyhteisö, sovelletaan 13 ja 17 §:ää sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:ää ja 26 §:n 1 momentin 2 kohtaa.

tuun ryhmään voi kuulua myös muita keskinäisiä yhteisöjä.

2 a §

Ryhmittymän omistusyhteisöön sovellettava lainsäädäntö

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi toisen ETA-valtion toimivaltaista valvontaviranomaista tarvittaessa kuultuaan päättää soveltaa ryhmittymän omistusyhteisöön ainoastaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain asiaa koskevaa säännöstä.

(kumotaan)

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi yhteisestä sopimuksesta konsolidointiryhmän toisen ETA-valtion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa päättää soveltaa ainoastaan joko tätä lakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia riippuen siitä, kumman sektorin merkitys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisella tavalla laskettuna ryhmittymässä suurempi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemästään päätöksestä Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010 perustetulle Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetulla Euroo-

pan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010 perustetulle Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

3 §

Poikkeus lisävalvontasäännöksistä

Finanssivalvonta voi päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan yritykseen, jos yrityksellä on vain vähäinen merkitys vakuutusyhtiön tämän luvun mukaisen lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tai kun yrityksen taloudellisen tilanteen sisällyttäminen lisävalvonnan piiriin ei ole vakuutusyhtiön lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

Jos emoyrityksenä olevalla vakuutusomistusyhteisöllä, ryhmittymän omistusyhteisöllä, kolmannen maan vakuutusyrityksellä tai monialaomistusyhteisöllä on tytäryrityksinä Suomessa ja vähintään yhdessä muussa ETA-valtiossa toimiluvan saaneita vakuutusyrityksiä, Finanssivalvonta voi yhtiön hakemuksesta päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan Suomessa toimiluvan saaneeseen vakuutusyhtiöön edellyttäen, että toisen ETA-valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen on järjestänyt kyseisen vakuutusyrityksryhmittymän lisävalvonnan vakuutusyrityksryhmittymään kuuluvien vakuutusyritysten lisävalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 98/78/EY ilmenevien periaatteiden mukaisesti ja että Finanssivalvonta saa kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta kaikki vakuutusyrityksryhmittymän lisävalvontaa varten tarpeelliset tiedot.

3 §

Soveltamisala ja ylin emoyritys

Jollei 7—9 §:stä muuta johdu, ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan:

1) osakasyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen 11—49 §:n mukaisesti;

2) osakasyritykseen, joka ei ole vakuutusyritys, 11—20, 22, 27, 30, 33, 39—50 §:n mukaisesti;

3) vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on sellainen vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, 11—49 §:n mukaisesti;

4) vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on sellainen vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, tai kolmannen maan vakuutusyritys, 51—54 §:n mukaisesti;

5) vakuutusyritykseen, jonka emoyritys on monialaomistusyhteisö, 50 §:n mukaisesti.

Ylimmällä emoyrityksellä tarkoitetaan:

1) ryhmärakenteen ylimmällä tasolla osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä, vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä;

2) edellä 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa emoyritykseksi katsottavaa vakuutusyritystä, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa.

Jos 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys tai 3 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö on itse sellaisen ETA-valtiossa kotipaikkaa pitävän vakuutusyrityksen, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tytäryritys, 11—49 §:ää sovelletaan ainoastaan ylimmän emoyrityksen tasolla.

Ryhmässä tulee olla vain yksi ylin emoyritys. Jos ryhmässä on useita emoyrityksiä taikka jos vakuutusyritysten keskinäisistä omistus-, sopimus- tai tosiasiallisista määräysvaltasuhteista muodostuu useita ryhmiä, ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan ainoastaan vakuutusyrityksessä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määrää

ysvaltaa käyttävän ylimmän emoyrityksen tasolla. Määräysvalta voi olla ylimmällä emoyrityksellä yhdessä yhden tai useamman tytäryrityksensä kanssa taikka ylimmän emoyrityksen tytäryrityksellä yksin tai yhdessä muiden tytäryritysten kanssa.

4 §

Sisäinen valvonta

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla vakuutusyhtiöllä sekä suomalaisella vakuutusomistusyhteisöllä ja ryhmittymän omistusyhteisöllä on oltava riittävät sisäisen valvonnan järjestelmät tämän luvun mukaisen lisävalvonnan kannalta oleellisten tietojen tuottamiseksi.

5 §

Mukautettu vakavaraisuuslaskelma

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön lisävalvontaa varten yhtiön on laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan vakuutussidosyritykset. Laskelma on toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön on laadittava lisävalvontaa varten mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan emoyrityksen vakuutussidosyritykset. Jos vakuutusyhti-

4 §

Ylin emoyritys Suomessa

Jos 3 §:ssä tarkoitettulla ylimmällä emoyrityksellä ei ole kotipaikkaa Suomessa, Finanssivalvonta voi päättää, että 11—49 §:ää sovelletaan ryhmään kuuluvan, kotipaikkaa Suomessa pitävän ja kansallisesti ylimmän emoyrityksen tasolla.

Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava 3 §:ssä tarkoitettua ylintä emoyritystä ja sen ryhmävalvojaa. Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös ryhmävalvojalle ja ylimmälle emoyritykselle.

Finanssivalvonta ei voi tehdä päätöstä tai pitää sitä voimassa, jos 3 §:ssä tarkoitettu ylin emoyritys on saanut 35 §:n mukaisesti suostumuksen siihen, että sen tytäryritykseen sovelletaan 36 ja 37 §:ssä säädettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä sen ja vähimmäispääomavaatimusten täyttämättä jättämistä koskevia säännöksiä.

Ryhmävalvoja

5 §

Ryhmävalvoja

Finanssivalvonta toimii Suomessa ryhmävalvojana, jos se on myöntänyt toimiluvan kaikille ryhmään kuuluville vakuutusyrityksille, sekä 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

ön emoyrityksenä on ulkomainen vakuutusomistusyhteisö, ryhmittymän omistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyrittäjä, ryhmään kuuluvan vakuutusyhtiön on laadittava kyseinen laskelma. Laskelma on toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Finanssivalvonta voi päättää, että tässä pykälässä tarkoitettu mukautettu vakavaraisuuslaskelma on laadittava ainoastaan silloin, kun emoyritys on lisävalvonnan piiriin kuuluvan vakuutusyrittäjäryhmittymän ylin emoyritys.

6 §

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa käytettävä toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa:

1) suomalaisten vakuutusyrittäjien toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät tämän lain 11 luvun, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 luvun ja vakuutusyhdistyslain 10 a luvun mukaisesti;

2) ulkomaisen vakuutusyrittäjän, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen, toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät kyseisen yrittäjän kotivaltion säännösten mukaisesti;

3) kolmannen maan vakuutusyrittäjän toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät 11 luvun mukaisesti; jos kyseisen yrittäjän kotivaltio edellyttää vakuutusyrittäjältä toimilupaa ja asettaa sen toiminnalle suomalaisia toimintapääomavaatimuksia vastaavat vaatimukset, toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä voidaan laskea yrittäjän kotivaltion säännösten mukaisesti; jos tällaisia säännöksiä sovelletaan ensivakuutusta harjoittaviin vakuutusyrittäjiin, mutta ei jälleenvakuutusyrittäjiin, jälleenvakuutusyrittäjän toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä voidaan laskea kuin kyseessä olisi mainitun kotivaltion ensivakuutusta harjoittava vakuutusyrittäjä;

4) vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön toimintapääoma määräytyy 11 luvun mukaisesti ja toimintapääoman vähimmäismäärä on nolla;

5) *luotto- ja rahoituslaitoksen sekä sijoitus-*

6 §

Ryhmävalvojan määräytyminen

Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana, jos se on myöntänyt toimiluvan osakasyrittäjänä olevalle vakuutusyrittäjälle.

Jos ryhmän ylin emoyritys ei ole vakuutusyrittäjä, Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana:

1) jos se on myöntänyt toimiluvan vakuutusyrittäjälle, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö;

2) jos kyse on vakuutusomistusyhteisöstä tai ryhmittymän omistusyhteisöstä, jolla on kotipaikka Suomessa ja ryhmässä on useita vakuutusyrittäjiä, joista vähintään yhdelle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan;

3) jos ryhmän johdossa on vähintään kaksi vakuutusomistusyhteisöä tai ryhmittymän omistusyhteisöä, joiden kotipaikat ovat eri ETA-valtioissa, ja kussakin näistä valtioista toimii vakuutusyrittäjä ja Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan sille ryhmään kuuluvalla vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin;

4) jos ryhmän ylin emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jolla on kotipaikka sellaisessa ETA-valtiossa, jossa ei toimi ryhmään kuuluvia vakuutusyrittäjiä, ja Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan sille ryhmään kuuluvalla vakuutusyrittäjälle, jonka taseen loppusumma on suurin;

5) muussa kuin 1—4 kohdassa tarkoitetus-

palveluyrityksen toimintapääomalla tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 45 §:n mukaisten ensisijaisten ja saman lain 46 §:n mukaisten toissijaisten omien varojen summaa sekä toimintapääoman vähimmäismäärällä mainitun lain 57 §:n mukaista luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää.

Mukautettu vakavaraisuuslaskelma sisältää mukautetun toimintapääoman, mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän ja niiden erotuksena saatavan mukautetun vakavaraisuuden.

Jos mukautettuun vakavaraisuuslaskelmaan sisältyy vakuutustoimialan ja rahoitustoimialan yrityksiä ja samaan toimialaan kuuluvien yritysten yhteenlaskettu toimintapääoma ylittää näiltä yrityksiltä vaadittavan toimintapääomien yhteenlasketun vähimmäismäärän, tästä yhteenlasketusta toimintapääomasta saadaan yhteenlasketun toimintapääoman vähimmäismäärän ylittävältä osin ottaa huomioon ainoastaan sellaiset toimintapääomaan hyväksyttävät erät, jotka täyttävät sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset omille varoille asetetut vaatimukset että tämän lain mukaiset toimintapääomalle asetetut vaatimukset.

7 §

Mukautetun toimintapääoman laskeminen

Vakuutusyrityksen, vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön ja kolmannen maan vakuutusyrityksen (*omistaja*) mukautettuun toimintapääomaan luetaan omistajan toimintapääoma ja sen omistuosuuden mukainen suhteellinen osuus vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta omistajan

sa tilanteessa, jos Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan vakuutusyritykselle, jonka taseen loppusumma on suurin.

Asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä Finanssivalvonta voi muiden ryhmän valvontaviranomaisten kanssa päättää erityisistä syistä poiketa 1 ja 2 momentissa säädetystä ryhmävalvojan määräytymisen perusteista. Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kolmen kuukauden kuluessa tällaisen pyynnön esittämisestä. Ennen päätöksen tekemistä ryhmää on kuultava.

Jos Finanssivalvonta tai jokin 3 momentissa tarkoitetuista muista asianomaisista valvontaviranomaisista on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja mainitussa momentissa säädetyn kolmen kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja yhteistä päätöstä tehtäessä toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös ryhmälle sekä valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sitovaksi.

Siihen asti kunnes 3 momentissa tarkoitettu yhteinen päätös saadaan tehtyä, Finanssivalvonta toimii ryhmävalvojana, jos tehtävä kuuluu sille 1 tai 2 momentin mukaisesti.

7 §

Ryhmävalvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonta voi tehdä sopimuksen ryhmävalvonnasta useita ETA-valtioita kattavan alaryhmän tasolla. Finanssivalvonta voi tehdä tällaisen sopimuksen yhden tai useamman muun sellaisen ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa, joka valvoo sellaista toista sidosyritystä, joka on kansallisen tason ylin emoyritys ja jolla on kotipaikka kysei-

toimintapääomasta vähennetään siihen sisältyvät:

1) vakuutussidosyrityksen osakkeiden ja osuuksien arvo; välillisesti omistettujen sidosyrityksen osakkeiden tai osuuksien arvo on kyseisten osakkeiden tai osuuksien arvo sidosyrityksen välittömän omistajayrityksen toimintapääomassa kerrottuna omistajan suhteellisella osuudella välittömästä omistajayrityksestä;

2) sidosyrityksen myöntämästä pääomalainasta osuus, joka vastaa omistajan suhteellista osuutta sidosyrityksestä;

3) maksamatta oleva osakepääoma tai takuupääoma;

4) muun sidosyrityksen kuin vakuutussidosyrityksen osakkeiden tai osuuksien arvoon sisältyvien omistajan osakkeiden ja osuuksien arvo kerrottuna omistajan suhteellisella osuudella sidosyrityksestä;

5) omistajan sijoitukset omistajayritykseen; enintään vähennetään kuitenkin määrä, joka vastaa omistajayrityksen sijoitusta omistajan toimintapääomaan luettaviin eriin; sekä

6) omistajan sijoitukset omistajayrityksen toiseen sidosyritykseen, jos viimeksi mainittu on sijoittanut omistajan toimintapääomaan luettaviin eriin; enintään vähennetään kuitenkin määrä, joka vastaa toisen sidosyrityksen sijoitusta omistajaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta vähennetään siihen sisältyvät:

1) pääomalainat; muun kuin omistajan tai omistajan toisen sidosyrityksen myöntämät pääomalainat vähennetään kuitenkin ainoastaan siltä osin kuin ne ylittävät puolet vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi; määräjäksi otetut pääomalainat vähennetään siltä osin kuin ne ylittävät neljänneksen vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi;

2) vakuutussidosyrityksen omistamien omistajan osakkeiden ja osuuksien arvo;

3) maksamatta oleva osakepääoma tai takuupääoma; sekä

4) sijoitukset omistajan muuhun sidosyritykseen kuin vakuutussidosyritykseen, jos ensiksi mainittu on sijoittanut omistajan minkä

sessä ETA-valtiossa. Sopimus voidaan tehdä, jos se on ryhmävalvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta perusteltua. Tällöin valvontaviranomaisten on perusteltava sopimuksensa sekä ryhmävalvojalle että ylimmälle emoyritykselle.

Jos Finanssivalvonta vastaa sopimuksen mukaan ryhmävalvonnasta, alaryhmän tasolla sovelletaan 10 §:ää.

Finanssivalvonta ei saa harjoittaa 4 §:n mukaista ryhmävalvontaa Suomessa, jos 1 momentissa tarkoitettun sopimuksen perusteella toisen ETA-valtion valvontaviranomainen vastaa ryhmävalvonnasta. Tällöin ryhmävalvontaan sovelletaan ryhmävalvojan valtion lakia. Sopimuksesta on laadittava kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien asianomaisten valvontaviranomaisten allekirjoitettava ja josta on ilmoitettava alaryhmän ylimmälle emoyritykselle.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettusta sopimuksesta valvontakollegiolla 46 §:n mukaisesti.

tahansa vakuutussidosyrityksen toimintapääomaan luettaviin eriin; enintään vähennetään kuitenkin määrä, joka vastaa muun sidosyrityksen sijoitusta vakuutussidosyritykseen.

Omistajan mukautettuun toimintapääomaan luetaan myös omistajan osuus 3 momentissa tarkoitetun sidosyrityksen toimintapääomasta vähennetystä maksamattomasta osingosta tai takuupääoman korosta sekä vakuutussidosyrityksen osuus omistajan toimintapääomasta vähennetystä maksamattomasta osingosta tai takuupääoman korosta.

8 §

Vakuutussidosyrityksen toimintapääoman rajoittaminen

Laskettaessa omistajan suhteellista osuutta sidosyrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön toimintapääomasta, henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän ylittävästä toimintapääomasta ei oteta huomioon tulevaa ylijäämää, aktivoituja vakuutusten hankintamenoja tai sellaista muuta toimintapääomaa, jota 13 luvun 2 §:n johdosta ei voida käyttää omistajan mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän täyttämiseen. Laskettaessa omistajan suhteellista osuutta sidosyrityksenä olevan keskinäisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, voidaan kyseisten sidosyritysten toimintapääomasta, josta on vähennetty 7 §:n 3 momentissa tarkoitetut erät, ottaa huomioon enintään niiden toimintapääoman vähimmäismäärää vastaava määrä lisätynä takuu- tai osakepääomalla.

Jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo, että 1 momentissa mainittujen erien lisäksi jotakin muuta sidosyrityksen toimintapääomaan luettavaa erää ei tosiasiallisesti voida käyttää omistajan mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän täyttämiseen, kyseinen erä voidaan sisällyttää mukautettuun toimintapääomaan vain siltä osin kuin sitä tarvitaan kattamaan sidosyrityksen omaa toimintapääoman vähimmäismäärää.

Jos omistajan mukautettuun toimintapää-

Poikkeaminen ryhmävalvontaa koskevien säännösten soveltamisesta

8 §

Ryhmävalvonnan soveltamatta jättäminen

Finanssivalvonta voi ryhmään kuuluvan yrityksen hakemuksesta päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta siihen, jos:

1) yritys sijaitsee kolmannessa maassa, jossa on oikeudellisia esteitä tarpeellisten tietojen toimittamiselle;

2) yrityksellä on vain vähäinen merkitys ryhmävalvonnan tavoitteiden kannalta; tai

3) yrityksen sisällyttäminen ryhmävalvonnan piiriin ei ole ryhmävalvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

Ryhmävalvonnan ulkopuolelle voidaan jättää yksi tai useampia yrityksiä, jos sen tai niiden yhteinen merkitys on valvonnan kannalta vähäinen.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että vakuutusyritystä ei tarvitse sisällyttää ryhmävalvontaan 1 momentin 2 tai 3 kohdan perusteella, sen on kuultava muita asianomaisia valvontaviranomaisia ennen päätöksen tekemistä.

omaan 7 §:n 3 momentin mukaisesti luettavaa vakuutussidosyrityksen toimintapääomaa on tämän pykälän 1 tai 2 momentin mukaisesti rajoitettu, vähennetään 7 §:n 2 momentin 2 kohdassa ja 3 momentin 2 kohdassa ainoastaan se määrä, jolla omistajalle myönnetyn pääomalainan määrä tai omistajan osakkeiden ja osuuksien arvo ylittää vakuutussidosyrityksen toimintapääoman ja siitä mukautettuun toimintapääomaan luettavan määrän erotuksen.

9 §

Mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä

Omistajan mukautettu toimintapääoman vähimmäismäärä on seuraavien erien summa:

- 1) omistajan toimintapääoman vähimmäismäärä; sekä
- 2) omistajan omistusosuuden mukainen suhteellinen osuus vakuutussidosyrityksen toimintapääoman vähimmäismäärästä.

9 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta ja luottolaitostoiminnasta annettujen lakien soveltaminen

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi tarvittaessa toisen ETA-valtion toimivaltaista valvontaviranomaista kuultuaan päättää soveltaa ryhmittymän omistusyhteisöön ainoastaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain asiaa koskevaa säännöstä.

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi yhteisestä sopimuksesta toisen ETA-valtion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa päättää soveltaa ainoastaan joko tätä lakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia riippuen siitä, kumman sektorin merkitys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisella tavalla laskettuna ryhmässä suurempi.

Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös ryhmittymän omistusyhteisölle sekä ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla teemmästään päätöksestä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomaisen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission

päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010 tarkoitettulle Euroopan pankkiviranomaiselle.

10 §

Poikkeukset sidosyrityksen toimintapääoman huomioon ottamisessa

Omistajan välillisesti keskinäisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen tai työeläkevakuutusyhtiön kautta omistamaa osuutta vakuutussidosyrityksestä ei oteta huomioon 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa, 7 §:n 3 momentissa eikä 9 §:n 2 kohdassa.

Jos 7 §:n 1 momentissa tai 9 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutussidosyritys on tytäryritys, jonka toimintapääoma on pienempi kuin toimintapääoman vähimmäismäärä, suhteellisen osuuden sijasta mainituissa lainkohdissa sovelletaan 100 prosentin omistusosuutta. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia, että tytäryrityksen toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä otetaan tällaisessakin tapauksessa huomioon suhteellisen osuuden mukaisesti, jos se katsoo emoyrityksen vastuun rajatuksi vain kyseiseen suhteelliseen osuuteen.

Jos vakuutusyrityksen, vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön tai kolmannen maan vakuutusyrityksen mukautetun vakavaraisuuden laskemiseen tarvittavia sidosyritystä koskevia tietoja ei jostakin syystä ole käytettävissä, mukautetusta toimintapääomasta on vähennettävä kyseisen sidosyrityksen osakkeet tai osuudet sen mukaisesti kuin ne on arvostettu omistajan toimintapääomassa.

10 §

Suomalaisen ylimmän emoyrityksen ryhmävalvonta

Finanssivalvonta voi rajoittaa ryhmävalvontaa koskevien vaatimusten soveltamisen 4 §:ssä tarkoitettun kansallisesti ylimmän emoyrityksen taloudelliseen asemaan tai osaan siitä, jos se on ryhmävalvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta perusteltua toisen ETA-valtion ryhmävalvojan ryhmävalvontaa koskevien päätösten tai toimenpiteiden johdosta.

Jos Finanssivalvonta päättää soveltaa suomalaisen ylimpään emoyritykseen ryhmän vakavaraisuutta koskevia säännöksiä:

1) sen on tunnustettava sitovaksi se menettelyn valinta, jonka 3 §:ssä tarkoitettun ylimmän emoyrityksen ryhmävalvoja on tehnyt 15 §:ssä säädettyä päätöstä vastaavasti ryhmän vakavaraisuuden laskemiseksi, ja sovellettava sitä;

2) sen on tunnustettava 28 §:ssä tai 32 §:ssä säädettyä vastaavasti hyväksytty sisäinen malli;

3) suomalainen ylin emoyritys ei saa hakea 35 §:n mukaisesti suostumusta, jolla sallittaisiin 36 ja 37 §:ssä säädettyjen vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä sen ja vähimmäispääomavaatimusten täyttämättä jäämistä koskevien menettelyjen käyttäminen johonkin sen tytäryritykseen.

Jos 3 §:ssä tarkoitettu ylin emoyritys on saanut 28 §:ssä tai 32 §:ssä säädettyä vastaavasti luvan laskea ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen sisäisen mallin perusteella ja Finanssivalvonta katsoo, että suomalaisen ylimmän emoyrityksen riskiprofiili poikkeaa merkittävästi 3 §:ssä tarkoitettun emoyrityksen sisäisen mallin oletuksista ja jos suomalainen ylin emoyritys ei ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi päättää määrätä 25 luvun 4 §:n mukaisen pääomavaatimuksen korotuksen kansallisen alaryhmän vakavaraisuuspää-

omavaatimukseen. Jos pääomavaatimuksen korottaminen ei poikkeuksellisissa tilanteissa ole perusteltua, Finanssivalvonta voi vaatia suomalaista ylintä emoyritystä laskemaan ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavan perusteella.

Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu päätös ryhmävalvojalle ja ylimmälle emoyritykselle.

Ryhmän vakavaraisuus

11 §

Konsernitilinpäätöksen perusteella laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma

Vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön tai kolmannen maan vakuutusyrityksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella mukautettu vakavaraisuus voidaan määrätä konsernitilinpäätöksen perusteella. Mukautetun vakavaraisuuden määrittämisessä konsernitilinpäätöksen perusteella on noudatettava tätä lukua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa mukautettu toimintapääoma on konsernitilinpäätöksen perusteella määrätty 11 luvun mukainen toimintapääoma. Mukautettuun toimintapääomaan luettavien erien osalta on otettava huomioon tämän luvun 7, 8 ja 10 §:n säännökset sekä toimintapääoman vähimmäismäärän osalta 9 §:n säännökset.

Konsernitilinpäätöksen perusteella määrätävä mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä on:

1) 9 §:n mukainen mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä, jolloin 9 §:n 2 kohdan suhteelliset osuudet ovat konsernitilinpäätöksen laatimisessa käytettyjä osuuksia; tai

2) konsernitilinpäätöksen tietojen perusteella laskettu toimintapääoman vähimmäismäärä, joka henki- ja vahinkovakuutuksen osalta määräytyy tämän lain ja lakisääteisen eläkevakuutuksen osalta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain toimintapääoman vähimmäismäärää koskevien säännösten mukaisesti.

11 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämisen ja laskeminen

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen tai ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten on varmistettava, että ryhmän oma varallisuus on jatkuvasti laadultaan ja määrältään riittävä täyttämään 14—33 §:n mukaisesti lasketun ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

Jos ryhmän ylimpänä emoyrityksenä on vakuutusomistusyhteisö tai sellainen ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, ryhmän vakavaraisuus on laskettava vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tasolla 14—33 §:n mukaisesti. Vakuutusomistusyhteisöön ja ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan tällöin 11 luvun säännöksiä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta sekä 12 luvun säännöksiä omasta varallisuudesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen tai ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viipymättä, jos ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta ei enää täytetä tai että se saattaa jäädä täyttämättä seuraavan kolmen kuukauden aikana. Menettelyssä noudatetaan tällöin 25 luvun 5 §:ää. Tarvittaessa Finanssivalvonnan on kuultava valvottavan ryhmävalvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista ennen tervehdyttämissuunnitelman laatimista koskevan määräajan pidennystä.

Saatuun 3 momentin mukaisen ilmoituksen Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava asiasta muille valvontakollegioon

kuuluville valvontaviranomaisille, joiden on analysoitava ryhmän tilanne.

12 §

Vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma

Jos 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön 5 §:n 1 momentin nojalla laskettu mukautettu vakavaraisuus on negatiivinen, yhtiön on toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi valvojan määräämässä ajassa yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Jos 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön vakavaraisuus 5 §:n 2 ja 3 momentin mukaisen laskelman perusteella on vaarantunut tai saattaa vaarantua, yhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön on toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi valvojan määräämässä ajassa yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma. Jos emoyrityksenä on muu 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu yritys kuin suomalainen vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, vakuutusyhtiön on toimitettava tervehdyttämissuunnitelma valvojalle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman tulee sisältää:

- 1) ehdotus toimenpiteistä, jotka tarvitaan vakavaraisuustilan tervehdyttämiseksi;
- 2) selvitys siitä, millä tavoin ehdotettujen toimenpiteiden arvioidaan vaikuttavan vakuutettuihin etuihin turvaavasti; sekä
- 3) määräaika, jonka kuluessa tervehdyttämistoimenpiteet on tarkoitus toteuttaa.

13 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Vakuutusvalvontaviraston on valvottava liiketoimia vakuutusyhtiön ja sen sidosyrityk-

12 §

Vakavaraisuuden laskentatiheys

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on tehtävä 11 §:ssä tarkoitetut laskelmat vähintään keran vuodessa.

Ryhmän ylimmän emoyrityksen tai ryhmään kuuluvan yrityksen, jonka Finanssivalvonta on nimennyt kuuluaan ryhmää ja asianomaisia valvontaviranomaisia, on ilmoitettava laskentaan tarvittavat tiedot ja laskennan tulokset Finanssivalvonnalle.

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on jatkuvasti tarkkailtava ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimusta. Jos ryhmän riskit poikkeavat merkittävästi ryhmän viimeisimmän ryhmävalvojalle ilmoitetun vakavaraisuuspääomavaatimuksen oletuksista, ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus on viipymättä laskettava uudelleen ja ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

13 §

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä olettaa, että ryhmän riskit ovat merkittä-

sen, omistajayrityksen ja omistajayrityksen sidosyrityksen välillä.

Lisäksi Vakuutusvalvontaviraston on valvottava liiketoimia vakuutusyhtiön ja sellaisen luonnollisen henkilön välillä, jolla on omistusyhteys vakuutusyhtiössä tai sen sidosyrityksessä, vakuutusyhtiön omistajayrityksessä taikka vakuutusyhtiön omistajayrityksen sidosyrityksessä.

Valvonnassa on erityisesti kiinnitettävä huomiota liiketoimiin, jotka koskevat lainoja, takauksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, toimintapääomaan hyväksyttäviä eriä, sijoituksia, jälleenvakuutusliikettä ja kustannusten jakamissopimuksia.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vähintään kerran vuodessa 1–3 momentissa tarkoitetuista merkittävistä liiketoimista. Jos näiden tietojen perusteella ilmenee, että vakuutusyhtiön vakavaraisuus on tai saattaa olla vaarassa, vakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi viraston määräämässä ajassa 12 §:ssä tarkoitettu yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä samanlaisissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hallinnollisten palvelujen hankkimiseen konserniin kuuluvalta yritykseltä eikä emoyrityksen tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja debentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryrityksen pääomarakenteen vahvistamiseksi.

västi muuttuneet viimeisimmästä vakavaraisuuspääomavaatimuksen ilmoittamisesta, Finanssivalvonta voi vaatia ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen uudelleen laskemista.

Laskentamenetelmien valinta ja yleiset periaatteet

14 §

Tekniset periaatteet ja oletusmenetelmä

14 § on kumottu L:lla 19.12.2008/893

Edellä 11 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuslaskelma on laadittava tässä luvussa tarkoitettuja teknisiä periaatteita noudattaen. Ellei 15 §:stä muuta johdu, vakavaraisuus on laskettava 26—29 §:ssä säädetyllä konsernitilinpäätökseen perustuvalla menetelmällä.

Lisäksi konsernitilinpäätökseen perustuvas-

ta menetelmästä säädetään komission asetuksen II osaston I luvun 2 jaksossa.

15 §

Finanssivalvonnan päätös menetelmästä

15 § on kumottu L:lla 19.12.2008/893

Jollei ryhmän vakavaraisuuden laskemiseen ole asianmukaista soveltaa konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää, Finanssivalvonta voi päättää kuultuaan ryhmää ja asianomaisia valvontaviranomaisia, että ryhmään sovelletaan 31—33 §:ssä säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää tai mainittujen menetelmien yhdistelmää.

Lisäksi menetelmän valinnasta säädetään komission asetuksen II osaston I luvun 1 jaksossa.

16 §

Suhteellisen osuuden huomioon ottaminen

16 § on kumottu L:lla 19.12.2008/893

Ryhmän vakavaraisuuden laskennassa on otettava huomioon osakasyrityksen suhteellinen osuus sen sidosyrityksessä. Suhteellisella osuudella tarkoitetaan:

1) konsernitilinpäätökseen perustuvassa menetelmässä konsernitilinpäätöksen laadinnassa käytettävää prosenttimäärää;

2) vähennys- ja yhteenlaskumenetelmässä osakasyrityksen suoraan tai välillisesti omistaman pääoman osuutta sidosyrityksessä.

Jos sidosyrityksenä on tytäryritys, jolla ei ole riittävästi hyväksyttävää omaa varallisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi, ryhmän vakavaraisuuden laskennassa on otettava huomioon tytäryrityksen hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen erotus kokonaisuudessaan sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään. Finanssivalvonnan suostumuksella tytäryrityksen vakavaraisuusvaje voidaan kuitenkin ottaa huomioon suhteellisesti, jos pääomasta osuuden omistavan emoyrityksen vastuu on rajattu kyseiseen pääomaosuuteen.

17 §

Poikkeus salassapitovelvollisuutta koskevista säännöksistä

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, tämän luvun mukaisen lisävalvonnan alaisilla yrityksillä ja niiden sidos- ja omistajayrityksillä on oikeus vaihtaa keskenään lisävalvonnan kannalta oleellisia tietoja.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonta

,

18 § on kumottu L:lla 19.12.2008/893

17 §

Finanssivalvonnan määrittämä suhteellinen osuus

Finanssivalvonta ryhmävalvojana määrittää ryhmää ja asianomaisia valvontaviranomaisia kuultuaan suhteellisen osuuden, joka otetaan huomioon vakavaraisuuden laskennassa, jos:

1) joidenkin ryhmän yritysten välillä ei ole pääomasidoksia;

2) Finanssivalvonta on päättänyt, että suuraa tai välillistä osuutta yrityksen äänivallasta tai pääomasta on pidettävä omistusyhteytenä yrityksessä käytettävän huomattavan vaikutusvallan vuoksi; taikka

3) Finanssivalvonta on päättänyt yrityksen olevan toisen yrityksen emoyritys sen vuoksi, että yrityksellä on tosiasiallinen määräysvalta toisessa yrityksessä.

18 §

Hyväksyttävän oman varallisuuden kaksinkertaisen käytön estäminen

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa varallisuutta ei saa käyttää ryhmän vakavaraisuuden laskennassa kahteen kertaan eri vakuutusyritysten välillä.

Laskelmaan ei saa ottaa mukaan:

1) merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa, joka mahdollisesti rasittaa osakasyritystä;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa, joka mahdollisesti rasittaa sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä;

3) sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkittyä, maksamatta olevaa pääomaa, joka mahdollisesti rasittaa saman osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen toista sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä.

Jollei 26—31 §:ssä toisin säädetä, laskelmaan ei saa ottaa mukaan:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varoja, jotka ovat sen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varoja, jotka ovat osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta; ja

3) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen varoja, jotka ovat osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen muun sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävää omaa varallisuutta.

Jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu, laskelmaan voidaan ottaa mukaan seuraavat erät, jos ne voidaan hyväksyä sidosyrityksen hyväksyttävään omaan varallisuuteen:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön 12 luvun 4 §:ssä tarkoitettu ylijäämävarallisuus tai sitä vastaava muun ETA-valtion laissa tarkoitettu ylijäämävarallisuus;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen merkitty, maksamatta oleva pääoma.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että muuta kuin 4 momentissa tarkoitettua sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää oman varallisuuden erää ei tosiasiassa voida käyttää sen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävänä omana varallisuutena, erä voidaan ottaa mukaan laskelmaan vain sidosyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävään määrään saakka.

Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitettua hyväksyttävän oman varallisuuden kokonaismäärä ei saa ylittää sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen hyväksyttävän oman varallisuuden erä, jolle on haettava ennalta 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu Finanssivalvonnan tai vastaava muun ETA-valtion valvontaviranomaisen suostumus, voidaan ottaa mukaan laskelmaan vain, jos sidosyrityksen valvonnasta vastaava valvontaviranomainen on hyväksynyt erän asianmukaisesti.

19 §

Ryhmän sisäisen pääomituksen huomiotta jättäminen

19 § on kumottu L:lla 19.12.2008/893

Ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa ei saa ottaa huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää oman varallisuuden erää, joka on peräisin keskinäisestä rahoituksesta osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ja sen:

- 1) sidosyrityksen;
- 2) osakasyrityksen; tai
- 3) osakasyrityksen toisen sidosyrityksen välillä.

Ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa ei saa ottaa huomioon osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää oman varallisuuden erää, jos se on peräisin keskinäisestä rahoituksesta osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen toisen sidosyrityksen kanssa.

Rahoitusta on pidettävä keskinäisenä ainakin, jos vakuutusyritys tai sen sidosyritys omistaa osakkeita, takuuosuuksia tai maksetun pohjarahaston osuuksia sellaisessa yrityksessä tai antaa lainaa sellaiselle yritykselle, joka suoraan tai välillisesti omistaa kyseisen vakuutusyrityksen hyväksyttävään omaan varallisuuteen luettavia eriä.

Lisäksi ryhmän sisäisen pääomituksen huomiotta jättämisestä säädetään komission asetuksen III osaston I luvun 2 jaksossa.

20 §

Varojen ja velkojen arvostaminen

20 § on kumottu L:lla 19.12.2008/893

Ryhmän vakavaraisuutta laskettaessa varat ja velat on arvostettava 10 luvun 1 §:n mukaisesti.

Lisäksi ryhmän varojen, velkojen ja vastuvelan arvostamisesta, laskentamenetelmien valinnasta ja niiden soveltamisesta säädetään komission asetuksen III osaston I luvun 2 jaksossa.

Määräykset ja poikkeusluvut

21 §

*Vakuutusvalvontaviraston määräyksenanto-
valtuudet*

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) 4 §:ssä tarkoitettusta sisäisen valvonnan järjestämisestä;
- 2) 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen laskelmien laatimisesta ja toimittamisesta Vakuutusvalvontavirastolle;
- 3) 12 §:ssä tarkoitettun tervehdyttämissuunnitelman sisällöstä; ja
- 4) 13 §:n mukaisten keskinäisten liikkeiden ilmoittamisesta.

22 §

Poikkeusluvut

Finanssivalvonta voi myöntää vakuutusyhtiölle luvan poiketa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua velvollisuudesta laatia mukautettu vakavaraisuuslaskelma, jos se on toisen suomalaisen vakuutusyrityksen, suomalaisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön sidosyritys, joka on otettu huomioon omistajana olevan vakuutusyrityksen tai vakuutusomistusyhteisön mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa tai ryhmittymän omistusyhteisön vakavaraisuuslaskelmassa. Poikeus voidaan myöntää vain, jos mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa tai vakavaraisuuslaskelmassa mukana olevien vakuutusyritysten toimintapääomaan luettavat erät on asianmukaisesti ja Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla jaettu edellä mainittujen yritysten kesken.

Laskentamenetelmien soveltaminen

21 §

Sidosyrityksenä olevat vakuutusyritykset

Ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan on otettava mukaan kaikki osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen sidosyrityksenä olevat vakuutusyritykset.

Jos sidosyrityksenä olevalla vakuutusyrityksellä on kotipaikka toisessa ETA-valtiossa, laskelmassa otetaan huomioon sidosyrityksen osalta kyseisessä ETA-valtiossa säädetty vakavaraisuuspääomavaatimus ja sen täyttämiseen hyväksyttävissä oleva oma varallisuus.

22 §

*Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön
ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta*

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jolla on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön kautta omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tilanne on otettava huomioon laskelmassa.

Vakuutusomistusyhteisöön tai ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan tällöin 11 luvun säännöksiä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja 12 luvun säännöksiä hyväksyttävistä omasta varallisuudesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla vakuutusomistusyhteisöllä tai ryhmittymän omistusyhteisöllä on etuoikeudeltaan huonompaa lainaa tai muuta hyväksyttävää omaa varallisuutta, johon sovelletaan 12 luvun 11 §:n mukaista rajoitusta, siitä on vakavaraisuuspääomanvaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää omaa varallisuutta se osuus, joka saadaan laskemalla 12 luvun 11 §:n mukaisia rajoituksia noudattaen ryhmätasolla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön hyväksyttävää omaa varallisuutta, jolle on haettava ennalta 12 luvun 5 §:ssä tarkoi-

tettu Finanssivalvonnan tai vastaava muun ETA-valtion valvontaviranomaisen suostumus, voidaan ottaa mukaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan ainoastaan, jos ryhmävalvoja on sen hyväksynyt.

23 §

Sidosyrityksinä olevat kolmannen maan vakuutusyritykset

Jos osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen osalta lasketaan ryhmän vakavaraisuutta 31 §:ssä tarkoitettulla vähennys- tai yhteenlaskumenetelmällä, sidosyrityksenä olevaa kolmannen maan vakuutusyritystä käsitellään tämän laskelman tekemiseksi vastaavasti kuin sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä. Jos kolmannen maan vakuutusyrityksen kotivaltio edellyttää vakuutusyritykseltä toimilupaa ja vähintään 10—12 luvussa säädettyjä vaatimuksia vastaavaa vakavaraisuusjärjestelmää, laskelmassa voidaan ottaa vakuutusyrityksen osalta huomioon sen kotivaltiossa säädetty vakavaraisuuspääomavaatimus sekä sen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus.

Jos Euroopan komissio ei ole antanut kolmannen maan vakavaraisuusjärjestelmän vastaavuutta koskevaa päätöstä, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tarkastettava 1 momenttia sovellettaessa kolmannen maan vakavaraisuusjärjestelmän vastaavuus. Tarkastus on tehtävä osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen pyynnöstä, tai Finanssivalvonta voi tehdä sen omasta aloitteestaan. Ennen vastaavuutta koskevan päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava asiassa muita asianomaisia valvontaviranomaisia. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi avustaa Finanssivalvontaa tarkastuksessa ja kuulemisessa.

Jos Euroopan komissio on antanut vastaavuutta koskevan delegoidun asetuksen, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tehtävä päätös komission delegoidussa asetuksessa hyväksytyjen perusteiden mukaisesti. Lisäksi jos komissio on antanut päätöksen, jonka mukaan kolmannen maan valvontajärjestely on tilapäisesti vastaava, kyseinen kolmas maa katsotaan vastaavaksi 1 momenttia so-

vellettaessa.

Finanssivalvonta ryhmävalvojana ei saa tehdä kolmatta maata koskevaa päätöstä, joka on ristiriidassa kyseistä kolmatta maata koskevan aiemmin tehdyn päätöksen kanssa, ellei se ole tarpeen 10—12 luvussa säädetyn vakavaraisuusjärjestelyn ja kolmannen maan valvontajärjestelyn merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi.

24 §

Sidosyrityksinä olevat luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja rahoituslaitokset

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai rahoituslaitoksen osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen osalta osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys voi käyttää finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/EY ja 2000/12/EY muuttamisesta annetun direktiivin 2002/87/EY liitteessä I vahvistettuja menetelmiä 1 ja 2. Menetelmää 1 voidaan käyttää kuitenkin vain, jos Finanssivalvonta on varmistunut konserniyhtiöiden yhtenäisen johtamisen ja sisäisen valvonnan riittävästä tasosta. Valittua menetelmää on käytettävä johdonmukaisesti.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi ryhmävalvojana päättää osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, että osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä koskevasta ryhmän vakavaraisuuspääoma-vaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävästä omasta varallisuudesta vähennetään osakkuudet 1 momentissa tarkoitetuissa yrityksissä.

25 §

Tarvittavien tietojen puuttuminen

Jos Finanssivalvonnalla ei ole käytettävissään vakuutusyrittäjästä koskevaan ryhmän vakavaraisuuslaskelmaan tarvittavia tietoja sidosyrittäjästä, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa, sidosyrittäjän kirjanpitoarvo osakasyrittäjänä olevassa vakuutusyrittäjässä on vähennettävä ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävästä omasta varallisuudesta.

Sidosyrittäjän toteutumattomia voittoja ei saada lukea hyväksyttävään omaan varallisuuteen.

Laskentamenetelmät

26 §

Konsernitilinpäätökseen perustuva menetelmä

Osakasyrittäjänä olevan vakuutusyrittäjän ryhmän vakavaraisuus on laskettava konsernitilinpäätöstiedoista vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen erotuksena.

Konsernitilinpäätöstietoihin perustuvaan hyväksyttävän oman varallisuuden laskemiseen sovelletaan 11 ja 12 lukua.

27 §

Konsernitilinpäätökseen perustuva vakavaraisuuspääomavaatimus

Konsernitilinpäätökseen perustuva ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus (*ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus*) on laskettava 11 luvun mukaisella standardikaavalla tai hyväksytyllä ryhmän sisäisellä mallilla.

Ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus on vähintään osakasyrittäjänä olevien vakuutusyrittäjien 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen vähimmäispääomavaatimusten

ja sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vähimmäispääomavaatimusten suhteellisten osuuk-sien summa.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun ryhmän konsolidoidun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen on täytyttävä 12 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetulla hyväksytävällä omalla perusvarallisuudella. Päätettäessä siitä, onko oman perusvarallisuuden erä hyväksyttävä ryhmän konsolidoidun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi, sovelletaan 16—25 §:ää ja 25 luvun 6 §:ää.

28 §

Valvontaviranomaisten päätös ryhmän sisäisestä mallista

Jos vakuutusyritys ja sen sidosyritykset tai vakuutusomistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön sidosyritykset yhdessä hakevat suostumusta laskea ryhmän konsolidoitu vakavaraisuuspääomavaatimus ja ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimus sisäisellä mallilla, hakemus on toimitettava ryhmävalvojalle.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana viipymättä ilmoitettava asiasta muille valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille ja toimitettava niille täydellinen hakemus.

Finanssivalvonnan on yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa päätettävä suostumuksen antamisesta ja siihen liittyvistä mahdollisista ehdoista. Finanssivalvonnan on toimitettava ratkaisuehdotuksensa muille asianomaisille valvontaviranomaisille viiden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Jos yhteistä päätöstä ei kuitenkaan tehdä kuuden kuukauden määräajassa eikä mikään asianomaisista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua taikka jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen asettaman lautakunnan päätösehdotus hylätään, Finans-

sivalvonnan on ryhmävalvojana tehtävä päätös asiassa. Finanssivalvonnan on otettava päätöksessään huomioon muiden asianomaisten valvontaviranomaisten näkemykset.

Jos Finanssivalvonta tai jokin 2 momentissa tarkoitetuista muista asianomaisista valvontaviranomaisista on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja 4 momentissa säädetyn kuuden kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimiessaan odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös hakijalle sekä muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

29 §

Vakuutusyhtiön pääomavaatimuksen korottaminen ryhmän sisäistä mallia sovellettaessa

Jos Finanssivalvonta katsoo, että sen valvonnassa olevan vakuutusyhtiön riskiprofiili poikkeaa merkittävästi ryhmälle hyväksytyyn sisäisen mallin oletuksista ja vakuutusyhtiö ei ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi 25 luvun 4 §:n mukaisesti korottaa vakuutusyhtiön sisäisellä mallilla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Jos vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottaminen ei ole poikkeuksellisissa tilanteissa perusteltua, Finanssivalvonta voi vaatia 1 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä laskemaan vakavaraisuuspääomavaatimuksen 11 luvun 1—18 §:n mukaisella standardikaavalla. Finanssivalvonta voi 25 luvun 4 §:n 2 momentin mukaisissa tilanteissa korottaa kyseisen vakuutusyrityksen standardikaavalla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Finanssivalvonnan on toimitettava perustel-

tu päätös vakuutusyritykselle sekä valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

30 §

*Ryhmän pääomavaatimuksen korottaminen
konsernitilinpäätökseen perustuvaa menetelmää sovellettaessa*

Selvittäessään riskiprofiilin asianmukaisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksessa Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana kiinnitettävä erityistä huomiota 25 luvun 4 §:n 2 momentin mukaisten olojen ilmenemiseen ryhmätasolla etenkin, jos:

1) ryhmään kohdistuvat erityisriskit ovat vaikeasti mitattavissa eikä niitä oteta laskennassa riittävästi huomioon; tai

2) asianomaiset valvontaviranomaiset ovat 29 §:n ja 25 luvun 4 §:n mukaisesti korottaneet sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Jos ryhmän riskiprofiilia ei oteta asianmukaisesti huomioon, Finanssivalvonta voi korottaa ryhmän konsolidoitua vakavaraisuuspääomavaatimusta 25 luvun 4 §:ää noudattaen.

31 §

Vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen ryhmän vakavaraisuus on seuraavien erien erotus:

1) 2 momentissa tarkoitettu ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus;

2) sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten arvot osakasyrityksinä olevissa vakuutusyrityksissä sekä 3 momentissa tarkoitettu ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus.

Ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus on seuraavien erien summa:

1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävä oma varallisuus;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityk-

sen suhteellinen osuus sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävästä omasta varallisuudesta.

Ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus on seuraavien erien summa:

- 1) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimus;
- 2) sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten suhteelliset osuudet.

Jos omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen on kokonaan tai osaksi välillinen, sidosyrityksenä olevan vakuutusyrityksen arvoon osakasyrityksenä olevassa vakuutusyrityksessä on sisällytettävä välillisen omistuksen arvo ottaen huomioon asiaankuuluvat peräkkäiset omistusyhteydet. Lisäksi 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin eriin on sisällytettävä sidosyrityksenä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimukseen hyväksyttävissä olevan varallisuuden vastaavat suhteelliset osuudet, sekä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin eriin sidosyrityksenä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten suhteelliset osuudet.

32 §

Vähennys- ja yhteenlaskumenetelmä ja sisäinen malli

Jos osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys ja sen sidosyritykset tai vakuutusomistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön sidosyritykset yhdessä hakevat lupaa laskea ryhmän vakuutusyritysten 31 §:ssä tarkoitettu ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus sisäisellä mallilla, laskentaan ja menettelyyn sovelletaan 28 ja 29 §:ää.

33 §

Ryhmän pääomavaatimuksen korottaminen vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää sovellettaessa

Selvittäessään riskiprofiilin asianmukaisuutta vakavaraisuuspääomavaatimuksessa

Finanssivalvonnan on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin ryhmään kohdistuviin erityisriskeihin, jotka ovat vaikeasti mitattavissa ja joita ei oteta laskennassa riittävästi huomioon.

Jos ryhmän riskiprofiili poikkeaa merkittävästi ryhmän yhteenlasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista, Finanssivalvonta voi korottaa ryhmän yhteenlaskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta. Tällöin sovelletaan 25 luvun 4 §:ää.

Keskitetty riskienhallinta ja vakavaraisuuden valvontaa koskeva menettely

34 §

Menettelyn soveltaminen tytäryritykseen

Toisen vakuutusyrityksen tytäryrityksenä olevaan vakuutusyritykseen on sovellettava 36 ja 37 §:ää, jos:

1) ryhmävalvoja ei ole tehnyt 8 §:n mukaisesta päätöstä jättää tytäryritystä ryhmävalvonnan ulkopuolelle;

2) osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen riskienhallinta ja sisäinen valvonta käsittelevät myös tytäryrityksen ja osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys vakuuttaa ryhmävalvojan siitä, että tytäryritystä johdetaan terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti;

3) osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys on vastaanottanut 40 §:n 3 momentissa tarkoitetun suostumuksen ja 44 §:n 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen; ja

4) osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys on saanut tytäryritykselle toimiluvan myöntäneeltä valvontaviranomaiselta 35 §:ssä tarkoitetun suostumuksen.

Jos vakuutusyritys on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tytäryritys, hakemusmenettelyyn, vakavaraisuuslaskentaan ja menettelyyn poikkeustilanteissa sovelletaan 35—38 §:ää.

Päätös menettelyn soveltamisesta

Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen on ennalta haettava tytäryritykselle toimiluvan antaneelta valvontaviranomaiselta suostumusta käyttää 36 ja 37 §:ssä säädettyä menettelyä.

Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä ilmoitettava asiasta valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille sekä toimitettava niille täydellinen hakemus.

Finanssivalvonnan on yhdessä muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa päätettävä suostumuksen antamisesta ja siihen liittyvistä mahdollisista ehdoista. Finanssivalvonnan on toimitettava ratkaisuehdotuksensa valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaikki valvontakollegioon kuuluvat valvontaviranomaiset ovat vastaanottaneet hakemuksen.

Jos yhteistä päätöstä ei kuitenkaan tehdä kolmen kuukauden määrärajassa eikä mikään asianomaisista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua taikka jos Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen asettaman lautakunnan päätösehdotus hylätään, Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tehtävä päätös asiassa. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan on otettava huomioon muiden asianomaisten valvontaviranomaisten sekä muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten esittämät näkemykset.

Jos Finanssivalvonta tai jokin 2 momentissa tarkoitetuista muista asianomaisista valvontaviranomaisista on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja 4 momentissa säädetyn kolmen kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on odotettava

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava perusteltu päätös hakijalle sekä muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä ryhmävalvojana toimivan muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

36 §

Tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskeminen

Vakuutusyrityksen tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan seuraavasti:

1) jos ryhmä käyttää 28 §:n mukaisesti hyväksytyä sisäistä mallia ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan ja Finanssivalvonta tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena katsoo, että tytäryrityksen riskiprofiili poikkeaa merkittävästi sisäisestä mallista, eikä tytäryritys ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi ehdottaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottamista 25 luvun 4 §:n mukaisesti, tai jos tämä ei olisi poikkeuksellisissa tilanteissa perusteltua, vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaa standardikaavan perusteella;

2) jos ryhmä käyttää standardikaavaa ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseksi ja Finanssivalvonta tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena katsoo, että tytäryrityksen riskiprofiili poikkeaa merkittävästi standardikaavan perusoletuksista, eikä tytäryritys ratkaise Finanssivalvonnan havaitsemia ongelmia, Finanssivalvonta voi poikkeuksellisissa tilanteissa ehdottaa standardikaavan parametrien korvaamista osittain yrityskohtaisilla erityisparametreilla käsittäen 11 luvun 8 §:ssä tarkoitettua henkivakuutus-, vahinkovakuutus- ja sairausvakuutusriskimoduulit; tämän sijasta Finanssivalvonta voi ehdottaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen korottamista 25 luvun 4 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonnan on neuvoteltava ehdo-

tuksestaan valvontakollegiossa sekä ilmoitettava ehdotuksensa perusteet tytäryritykselle. Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa.

Jos asianomainen tytäryritykselle toimiluvan antanut valvontaviranomainen ja Finanssivalvonta ryhmävalvojana ovat asiasta eri mieltä, Finanssivalvonnan on ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja viimeistään kuukauden kuluessa asianomaisen valvontaviranomaisen ehdotuksesta saatettava asia Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti. Valvontaviranomaisten on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena viranomaisena toimitettava perusteltu päätös tytäryritykselle ja valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä tytäryhtiölle toimiluvan antaneen muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

37 §

Tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Jos tytäryrityksen vakavaraisuuspääomavaatimusta ei ole täytetty, Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä toimitettava valvontakollegiolle tytäryrityksen esittämä 25 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tervehdyttämisuunnitelma.

Jos Finanssivalvonta toteaa tytäryrityksen taloudellisen aseman heikentyneen, sen on viipymättä ilmoitettava tytäryrityksen ehdottamista toimenpiteistä valvontakollegiolle. Toimenpiteistä on ennen päätöksen tekemistä, kriisitilanteita lukuun ottamatta, keskus-

teltava valvontakollegiossa.

Finanssivalvonnan on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet yhteisen päätöksen tekemiseksi muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten kanssa neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jäämisen toteamisesta tai kuukauden kuluessa 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Jos yhteistä päätöstä ei kuitenkaan tehdä määräajassa eikä mikään valvontakollegioon kuuluvista valvontaviranomaisista ole pyytänyt Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua, Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena tehtävä päätös asiassa. Päätöstä tehdessään Finanssivalvonnan on otettava huomioon muiden valvontakollegioon kuuluvien valvontaviranomaisten esittämät näkemykset.

Jos asianomainen tytäryritykselle toimiluvan antanut valvontaviranomainen ja Finanssivalvonta ryhmävalvojana ovat eri mieltä tervehdyttämissuunnitelman tai taloudellisen aseman heikkenemisen johdosta ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymisestä, Finanssivalvonnan on kriisitilanteita lukuun ottamatta ennen yhteisen päätöksen tekemistä ja viimeistään 3 momentissa tarkoitettujen määräaikojen kuluessa saatettava asia Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti. Valvontaviranomaisten on odotettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Perusteltu päätös on toimitettava tytäryritykselle ja valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös sekä tytäryhtiölle toimiluvan antaneen muun asianomaisen valvontaviranomaisen päätös asiassa sitovaksi.

Jos tytäryrityksen vähimmäispääomavaatimusta ei ole täytetty, Finanssivalvonnan on tytäryritykselle toimiluvan antaneena valvontaviranomaisena viipymättä toimitettava valvontakollegiolle tytäryrityksen esittämä 25 luvun 6 §:ssä tarkoitettu lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Valvontakollegiolle on

ilmoitettava myös toimenpiteistä, joita on toteutettu vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi tytäryrityksen tasolla.

38 §

Menettelyn soveltamisen päätyminen

Osakasyrityksenä oleva vakuutusyritys vastaa siitä, että 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudatetaan. Sen on viipymättä ilmoitettava ryhmävalvojalle ja tytäryrityksen valvojalle, jos ehtoja ei noudateta. Osakasyrityksenä olevan vakuutusyrityksen on esitettävä suunnitelma, jonka mukaan ehtoja aletaan noudattaa uudelleen kohtuullisessa ajassa.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana tarkastettava vähintään kerran vuodessa, että 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudatetaan. Lisäksi Finanssivalvonnan on tehtävä tällainen tarkastus toisen asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä, jos tämä painavin syin epäilee, että ehtoja ei noudateta. Jos tarkastusta tehtäessä todetaan puutteellisuuksia, Finanssivalvonnan on vaadittava osakasyrityksenä olevaa vakuutusyritystä esittämään suunnitelma, jonka mukaan ehtoja aletaan noudattaa uudelleen kohtuullisessa ajassa.

Jollei 34 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa asetettuja ehtoja noudateta kohtuullisessa ajassa taikka jos Finanssivalvonta tekee valvontakollegiota kuultuaan 8 §:ssä tarkoitetun päätöksen tai toteaa, että 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma on riittämätön, 36 ja 37 §:ää ei voida soveltaa. Asiasta on viipymättä ilmoitettava asianomaisille valvontaviranomaisille.

Ryhmän hallintojärjestelmän valvonta

39 §

Ryhmän hallintojärjestelmä

Ryhmän ylin emoyritys vastaa siitä, että ryhmän hallintojärjestelmä vastaa 6 luvun 4, 8—12, 12 a, 14—16 ja 18—20 §:ssä säädettyjä vaatimuksia ja että riskienhallinta, sisäi-

nen valvonta ja raportointi on järjestetty johdonmukaisesti kaikissa ryhmävalvonnan piiriin kuuluvissa yrityksissä.

Ryhmän sisäiseen valvontaan on kuuluttava ainakin ryhmän vakavaraisuuden valvonta sekä luotettavat ilmoitus- ja laskentamenettelyt.

40 §

Ryhmän riski- ja vakavaraisuusarvio

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on suoritettava 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettu riski- ja vakavaraisuusarvio ryhmän tasolla.

Jos ryhmän vakavaraisuus lasketaan 26 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätöksen perustuvan menetelmän mukaisesti, ryhmän ylimmän emoyrityksen on annettava ryhmävalvojana toimivalle Finanssivalvonnalle tiedot, joiden perusteella voidaan todentaa ryhmän sidosyrityksinä olevien vakuutusyritysten vakavaraisuuspääomavaatimusten summan ja ryhmän konsolidoidun vakavaraisuuspääomavaatimuksen välinen ero.

Ryhmän ylin emoyritys voi ryhmävalvojana toimivan Finanssivalvonnan suostumuksella laatia riski- ja vakavaraisuusarvion samanaikaisesti ryhmän ja jonkin ryhmään kuuluvan tytäryrityksen tasolla sekä laatia yhden asiakirjan, joka käsittää kaikki arvioinnit.

Finanssivalvonnan on ennen 3 momentissa tarkoitettujen suostumuksen antamista kuultava valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia ja otettava asianmukaisesti huomioon niiden näkemykset.

Jos ryhmä hyödyntää 3 momentissa säädettyä mahdollisuutta, sen on toimitettava kyseinen asiakirja kaikille ryhmän valvontaviranomaisille samanaikaisesti.

*Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot ja
tietojen julkistaminen*

41 §

*Riskikeskittymistä ja ryhmän sisäisistä liike-
toimista ilmoittaminen*

Jollei 42 §:stä muuta johdu, ryhmän ylimmän emoyrityksen taikka Finanssivalvonnan muita asianomaisia valvontaviranomaisia kuultuaan nimeämän vakuutusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa ryhmätason merkittävät riskikeskittymät ja ryhmään kuuluvien vakuutusyritysten merkittävät ryhmän sisäiset liiketoimet.

Ilmoitusvelvollisuus koskee myös sellaisten luonnollisten henkilöiden kanssa suoritettuja liiketoimia, joilla on 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus ryhmään kuuluvaan yritykseen. Jos sisäisellä liiketoimella on ryhmään kuuluvien yritysten kannalta hyvin merkittävä vaikutus, ilmoitus on tehtävä heti, kun se on mahdollista.

Finanssivalvonnan on muita asianomaisia valvontaviranomaisia ja ryhmää kuultuaan yksilöitävä riskityypit ja ne liiketoimet, joista ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen on ilmoitettava kaikissa tilanteissa. Määritellesään riskityyppejä tai ilmoitettavia liiketoimia tai antaessaan niistä lausuntoja Finanssivalvonnan ja muiden asianomaisten valvontaviranomaisten on otettava huomioon ryhmän erityinen rakenne ja riskienhallinta.

Ilmoitettavia liiketoimia määritellesään Finanssivalvonnan on muita asianomaisia valvontaviranomaisia ja ryhmää kuultuaan määrättävä riskikeskittymille ja liiketoimille vakavaraisuuspääomavaatimuksiin tai vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuvelkaan tai molempiin perustuvat kynnyksarvot.

Riskikeskittymän valvonnassa Finanssivalvonnan on erityisesti seurattava riskin leviämisen mahdollisuutta ryhmässä, eturistiriitosten mahdollisuutta sekä riskien tasoa tai määrää.

Lisäksi ryhmää koskevasta säännöllistä valvontaa koskevasta raportoinnista sekä merkittävien riskikeskittymien ja merkittävien ryhmän sisäisten liiketoimien ilmoittami-

sesta viranomaisille säädetään komission asetuksen II osaston VI luvussa.

42 §

Poikkeukset tietojen ilmoittamisesta

Jos ryhmän ylin emoyritys on itse säännelty yritys tai säännellyn yrityksen sidosyritys tai ryhmittymän omistusyhteisö, johon sovelletaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaista valvontaa, Finanssivalvonta voi kuultuaan muita asianomaisia valvontaviranomaisia päättää olla suorittamatta ylimmän emoyrityksen tasolla 41 §:ssä tarkoitettua riskikeskittymän valvontaa tai ryhmänsisäisten liiketoimien valvontaa tai molempia.

43 §

Valvontaan liittyvän säännöllisen raportointivelvollisuuden rajoittaminen ja eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta vapauttaminen

Ryhmävalvoja voi rajoittaa valvontaan liittyvää säännöllistä raportointivelvollisuutta tai vapauttaa eräkohtaisesta raportointivelvollisuudesta, jos 25 luvun 25 §:n mukainen rajoitus tai 26 §:n mukainen vapautus hyödyttää kaikkia ryhmään kuuluvia vakuutusyrityksiä. Finanssivalvonnan on päätöstä tehdessään otettava huomion ryhmän liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä riskien luonne sekä 26 §:n mukaisesta vapautuksesta päätettäessä lisäksi rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvät seikat.

44 §

Ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus

Ryhmän ylimmän emoyrityksen on julkistettava vuosittain ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus. Lisäksi vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön ja monialaomistusyhteisön on julkistettava vuo-

sittain ryhmärakennetta koskevat tiedot. Kertomukseen sovelletaan tietojen julkistamista koskevan 8 a luvun säännöksiä.

Ryhmän ylin emoyritys voi Finanssivalvonnan suostumuksella päättää antaa vain yhden vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen, joka sisältää:

1) ryhmätason tiedot;

2) ryhmän kutakin tytäryritystä koskevat tiedot, jotka on yksilöity erikseen kunkin tytäryrityksen osalta.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitettujen suostumusten antamista kuultava valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia ja otettava tarvittavilta osin huomioon niiden näkemykset.

Jos 2 momentissa tarkoitettu kertomus ei sisällä tietoja, joita edellytetään annettavan, ja jos poisjätetyt tiedot ovat merkittäviä, Finanssivalvonnalla on tytäryritykselle toimiluvan myöntäneenä valvontaviranomaisena oikeus vaatia kyseistä tytäryritystä julkistamaan tarvittavat lisätiedot.

Lisäksi vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen julkaisemisesta ja sen sisällöstä säädetään komission asetuksen II osaston VI luvun 1 jaksossa.

Ryhmävalvontaa koskevat toimenpiteet

45 §

Yhteistyö ryhmävalvonnassa

Yhteistyöstä ryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavien muiden valvontaviranomaisten kanssa ja Finanssivalvonnan velvollisuudesta perustaa valvontakollegio säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a ja 65 b §:ssä.

Finanssivalvonnan on ryhmävalvojana toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle asiaankuuluvat tiedot valvontakollegion toiminnasta ja mahdollisesti kohdatuista vaikeuksista.

Lisäksi valvontaviranomaisten välisestä tietojen vaihdosta ryhmävalvonnassa säädetään komission asetuksen II osaston IV luvun 2 jaksossa.

46 §

Finanssivalvonnan tehtävät ryhmävalvojana

Sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a §:ssä säädetään, Finanssivalvonnan tulee ryhmävalvojana:

- 1) tarkastaa ja arvioida ryhmän taloudellinen tilanne;
- 2) tarkastaa ja arvioida, noudattaako ryhmä vakavaraisuussääntöjä sekä riskikeskittymää ja ryhmänsisäisiä liiketoimia koskevia vaatimuksia;
- 3) tarkastaa ja arvioida ryhmän hallintojärjestelmää, riski- ja vakavaraisuusarviota sekä johdon kelpoisuutta;
- 4) johtaa sisäisten mallien arviointia ja lupamenettelyä ryhmätasolla;
- 5) tiedottaa muita valvontakollegioon kuuluvia valvontaviranomaisia muun valvontaviranomaisen tekemästä 4 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä;
- 6) suorittaa muut tehtävät, jotka valvontakollegion valvontaviranomaisten sopimien yhteensovittamisjärjestelyiden mukaisesti Finanssivalvonnalle mahdollisesti annetaan ryhmävalvonnan tehostamiseksi.

47 §

Valvontaviranomaisten kokous

Finanssivalvonnan on vaadittava kaikkien ryhmän ryhmävalvontaan osallistuvien valvontaviranomaisten kokousta kutsuttavaksi koolle, ainakin jos:

- 1) Finanssivalvonta saa tietoonsa, että yksittäisen vakuutusyrityksen vakavaraisuuspääomavaatimus jää täyttymättä merkittävästi tai vähimmäispääomavaatimus jää täyttymättä;
- 2) Finanssivalvonta saa tietoonsa, että 26 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätökseen perustuvan menetelmän tai 31 §:ssä tarkoitetun vähennys- ja yhteenlaskumenetelmän mukaan taikka 32 §:ssä tarkoitetun sisäisen mallin mukaan laskettu ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus tai ryhmän yhteenlaskettu vakavaraisuuspääomavaatimus jää täyttymättä merkittävästi 11 ja 12 §:n mukaan laskettaessa;

3) on ilmennyt muita kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksellisia seikkoja.

48 §

Tietojensaantioikeus ja tietojenantovelvollisuus

Finanssivalvonnan tarkastusoikeudesta, oikeudesta saada tietoja ja velvollisuudesta antaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Ryhmää koskevien valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen antamiseen Finanssivalvonnalle sovelletaan 25 luvun 3 §:ää.

Jos Finanssivalvonta jättää vakuutusyrityksen 8 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla ryhmävalvonnan ulkopuolelle, sen jäsenvaltion valvontaviranomaisella, jossa kyseisellä vakuutusyrityksellä on kotipaikka, on pyynnöstä oikeus saada ryhmän ylimmältä emoyritykseltä, jolla on kotipaikka Suomessa, tietoja, joilla voi olla merkitystä kyseisen vakuutusyrityksen valvonnassa.

49 §

Finanssivalvonnan toimenpiteet

Jos ryhmään kuuluva vakuutusyrittäjä ei täytä 11—41 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, jos yritys täyttää vaatimukset mutta vakavaraisuus voi silti vaarantua, taikka jos ryhmänsisäiset liiketoimet tai riskikeskittymät uhkaavat vakuutusyrityksen taloudellista asemaa, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tässä laissa tai Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin vakuutusomistusyhteisöä, ryhmittymän omistusyhteisöä tai vakuutusyrittäjäkohtaan.

Jos vakuutusomistusyhteisöllä, ryhmittymän omistusyhteisöllä tai vakuutusyrityksellä on kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, Finanssivalvonnan on ilmoitettava kyseisen jäsenvaltion valvontaviranomaiselle havainnoistaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Monialaomistusyhteisö

50 §

Ryhmänsisäisistä liiketoimista ilmoittaminen

Jos vakuutusyrittäjä on monialaomistusyhteisön tytäryritys, vakuutusyrittäjän on ilmoitettava vakuutusyrittäjän ja monialaomistusyhteisön ja sen sidosyrittäjien välisestä liiketoimista Finanssivalvonnalle. Tällöin ryhmänsisäisiin liiketoimiin sovelletaan 41 ja 47—49 §:ää.

Kolmannet maat

51 §

Valvonnan vastaavuuden tarkastaminen

Jos kyseessä on vakuutusyrittäjä, jonka kotipaikka on Suomessa ja jonka emoyritys on sellainen vakuutusyrittäjä, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, Finanssivalvonnan on tarkastettava, harjoittavatko kolmannen maan valvontaviranomaiset sellaista valvontaa, joka vastaa tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä.

Jollei Euroopan komissio ole todennut kyseisen kolmannen maan valvontajärjestelyn vastaavuutta, 1 momentissa säädetyn lisäksi tällöin edellytetään, että tarkastuksen suorittaa Finanssivalvonta, jos se toimisi 5 tai 6 §:n mukaisesti ryhmävalvojana. Tarkastus suoritetaan joko emoyrittäjän tai jonkin ryhmään kuuluvan vakuutusyrittäjän pyynnöstä taikka Finanssivalvonnan omasta aloitteesta. Euroopan vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen avustaa Finanssivalvontaa tarkastuksessa.

Ennen kuin Finanssivalvonta päättää valvonnan vastaavuudesta, sen on kuultava asiassa muita asianomaisia valvontaviranomaisia. Päätös on tehtävä komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Finanssivalvonta ei saa tehdä kolmatta maata koskevaa päätöstä, joka on ristiriidassa kyseistä kolmatta maata koskevan aiemmin tehdyn päätöksen kanssa. Edellä mainittu päätös voidaan kuitenkin tehdä, jos se on tarpeen vakavaraisuusjärjestelyn ja kolmannen maan valvontajärjestelyn

merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi.

Jos valvontaviranomaiset ovat eri mieltä 3 momentin mukaisesti tehdystä päätöksestä, ne voivat saattaa asian Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua Euroopan vakuutusvalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on ilmoittanut päätöksestä.

52 §

Yhteistyö kolmannen maan valvontaviranomaisien kanssa

Jos kolmannen maan valvontaviranomaiset harjoittavat tämän luvun mukaista valvontaa, Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä sen valvontaviranomaisien kanssa. Tällöin yhteistyöhön ja menettelyihin sovelletaan 5, 6, 39 ja 44—49 §:ää sekä Finanssivalvonnasta annettua lakia.

53 §

Valvonnan vastaavuuden puuttuminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiöihin käytetään joko Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisia ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevien säännösten mukaisia menetelmiä, ei kuitenkaan 34—38 §:n mukaisia menetelmiä. Jäljempänä 4 momentin mukaisesti käytetään kuitenkin muuta menetelmää, jos:

1) 51 §:n mukaisesti suoritettu tarkastus osoittaa, että vastaavaa valvontaa ei ole; tai

2) Euroopan komission väliaikaisesta vastaavuutta koskevasta määräyksestä huolimatta johonkin ETA-valtioon on sijoittautunut sellainen vakuutusyhtiö, jonka taseen loppusumma on suurempi kuin kolmanteen maahan sijoittautuneen emoyhtiön taseen loppusumma.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiöön sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevia säännöksiä, niitä sovelletaan vain vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön ja kolmannen maan vakuutusyhtiön

tasolla.

Jos vakuutusyrityksen emoyritys on vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, emoyritykseen ryhmän vakavaraisuuslaskelmaa tehtäessä sovelletaan 12 luvun säännöksiä omasta varallisuudesta sekä:

1) 22 §:n mukaisesti määritettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyse on vakuutusomistusyhteisöstä tai ryhmittymän omistusyhteisöstä;

2) 23 §:n mukaisesti määritettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyse on kolmannen maan vakuutusyrityksestä.

Jos Finanssivalvonnasta annetun lain ja tämän luvun ryhmävalvontaa koskevat säännökset 34—38 §:ää lukuun ottamatta eivät olisi ryhmävalvonnan tavoitteiden kannalta tehokkaita, Finanssivalvonta voi päättää soveltaa muitakin tehokkaita menetelmiä sen varmistamiseksi, että ryhmän vakuutusyrityksiä valvotaan asianmukaisesti. Finanssivalvonnan on kuultava muita asianomaisia valvontaviranomaisia päättäessään näistä menetelmistä sekä ilmoitettava niistä muille asianomaisille valvontaviranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Finanssivalvonta voi edellyttää sellaisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön perustamista, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, ja soveltaa tämän luvun säännöksiä kyseisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön johtaman ryhmän vakuutusyrityksiin.

54 §

Kolmannen maan ylintä emoyritystä koskevan valvonnan vastaavuuden tarkastaminen

Jos 51 §:ssä tarkoitettu kolmannessa maassa kotipaikkaa pitävä emoyritys on itse tytäryrityksenä sellaisessa vakuutusyrityksessä, vakuutusomistusyhteisössä tai ryhmittymän omistusyhteisössä, jonka kotipaikka on kolmannessa valtiossa, mainitussa pykälässä säädetty valvonnan vastaavuuden tarkastus tehdään ainoastaan kolmannen maan ylimmän emoyrityksen tasolla.

Finanssivalvonta voi vastaavan valvonnan

puuttuessa tehdä uuden tarkastuksen alemmalla tasolla, jolla vakuutusyrityksellä on emoyritys, joka voi olla kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö. Tällöin sovelletaan 53 §:ää.

29 luku

Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset

5 §

Vakuutusyhtiörikkomus

Joka tahallaan

5) rikkoo osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:n säännöstä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta taikka jättää toimittamatta tämän lain 3 luvun 2, 5, 8, 12 tai 19—21 §:n, 4 luvun 5 §:n, 6 luvun 19 §:n, 11 luvun 23, 25 tai 26 §:n, 12 luvun 5, 6, 13 tai 14 §:n, 15 luvun 1 §:n, 21 luvun 4 §:n, 23 luvun 7, 18, 25, 27, 31 tai 37 §:n, 25 luvun 2, 3 tai 12 §:n, 26 luvun 5, 12 tai 13 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n mukaan Finanssivalvonnalle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon tai

6) rikkoo tämän lain 8 luvun 4—27 §:n tai 23 luvun 14 §:n säännöksiä tai tämän lain nojalla vakuutusyhtiöön sovellettavia osakeyhtiölain 8 luvun 10 tai 12 §:n säännöksiä osavuosikatsauksen, välitilinpäätöksen, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen tai tämän lain 11 luvun 24 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta tai osakeyhtiölain 16 luvun 17 §:n tai 17 luvun 17 §:n taikka tämän lain 23 luvun 23 §:n säännöksiä vakuutusyhtiön sulautumista, jakautumista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta,

29 luku

Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset

5 §

Vakuutusyhtiörikkomus

Joka tahallaan

5) rikkoo osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:n säännöstä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi, jättää toimittamatta tämän lain 3 luvun 2, 5, 8, 12 tai 19, 19 a, 20 tai 21 §:n, 4 luvun 5 §:n, 6 luvun 19 §:n, 11 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 §:n, 21 luvun 4 §:n, 23 luvun 7, 18, 25, 27, 31 tai 37 §:n, 25 luvun 2, 3, 5, 6 tai 12 §:n, 26 luvun 11, 40, 41 tai 48 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n mukaan Finanssivalvonnalle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon taikka jättää julkistamatta tämän lain 26 luvun 44 §:ssä tarkoitetun kertomuksen tai tiedon, tai

6) rikkoo tämän lain 8 luvun 4—27 §:n, 23 luvun 14 §:n tai 25 luvun 8 §:n säännöksiä tai tämän lain nojalla vakuutusyhtiöön sovellettavia osakeyhtiölain 8 luvun 10 tai 12 §:n säännöksiä osavuosikatsauksen, välitilinpäätöksen, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen tai tämän lain 25 luvun 8 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta tai osakeyhtiölain 16 luvun 17 §:n tai 17 luvun 17 §:n taikka tämän lain 23 luvun 23 §:n säännöksiä vakuutusyhtiön sulautumista, jakautumista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

10) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin, 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmittymään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

10) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin, 26 luvussa tarkoitettuun *vakuutusyrittäjäryhmään* tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia, ryhmävalvontaa sekä riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

3.

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 29 §:n 3 momentti, 30 a, 33 ja 34 §,
 sellaisina kuin ne ovat, 29 §:n 3 momentti, 33 ja 34 § laissa 525/2008 ja 30 a § laissa 418/2004,
muutetaan 2 §:n 1 momentin 6 a ja 7 kohta, 3, 7 ja 10 §, 15 §:n 2 ja 3 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 28 §, 29 §:n 1 ja 2 momentti, 30, 31, 32, 35, 36 ja 39 §, 40 §:n 3 momentti, 46, 47, 47 b, 47 g ja 65–67 § sekä 79 §:n 4 momentin 10 kohta,
 sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 6 a kohta, 3 ja 10 §, 15 §:n 2 momentti, 28 §, 29 §:n 1 ja 2 momentti, 30, 31, 32 ja 39 §, 40 §:n 3 momentti, 46, 47 b, 47 g, 65 ja 66 § sekä 79 §:n 4 momentin 10 kohta laissa 525/2008, 2 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 637/2000, 7 ja 47 § laeissa 525/2008 ja 895/2008, 15 §:n 3 momentti laissa 189/2014, 19 §:n 1 momentti ja 20 §:n 1 momentti laeissa 525/2008 ja 982/2013 sekä 67 § laissa 359/2002, sekä
lisätään lakiin uusi 32 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

2 §

2 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *jälleenvakuutuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston jälleenvakuutuksesta ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 92/49/ETY sekä direktiivien 98/78/EY ja 2002/83/EY muuttamisesta annetussa direktiivissä 2005/68/EY tarkoitettua toimintaa;

7) *kotivaltiolla* valtiota, jonka lainsäädännön mukaan ulkomainen vakuutusyhtiö on perustettu ja jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka;

6 a) *jälleenvakuutustoiminnalla* toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö tai kolmannen maan vakuutusyhtiö taikka jälleenvakuutusyhtiö on luovuttanut;

7) *kotivaltiolla* vahinkovakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee, henkivakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee ja jälleenvakuutustoiminnan osalta valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee;

3 §

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuun toimintaan; eikä
- 2) yhteisön rinnakkaisvakuutustoimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 78/473/ETY tarkoitettuun sellaiseen rinnakkaisvakuutustoimintaan, johon ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö osallistuu ulkomaisesta toimipaikasta käsin muuna kuin johtavana vakuutuksenantajana.

7 §

Sivuliikkeen perustamisilmoitus

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa sijoittautumisoikeuden perusteella, kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen ilmoitettua siitä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen liiketoiminnasta, hallinnosta ja pääasiamiehestä. Vakuutustoiminnan harjoittamisena sijoittautumisoikeuden perusteella pidetään sivuliikkeen perustamista Suomeen.

Yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta on lisäksi saatava todistus siitä, että vakuutusyhtiö, ottaen huomioon suunniteltu toiminta, täyttää henkivakuutuksesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/83/EY ja muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä 73/239/ETY vakuutusyhtiöille asetetut vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset.

3 §

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuun toimintaan; eikä
- 2) sellaiseen vakuutus- ja jälleenvakuutus-toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/138/EY, jäljempänä **Solvenssi II -direktiivi**, tarkoitettuun rinnakkaisvakuutustoimintaan, johon ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö osallistuu ulkomaisesta toimipaikasta käsin muuna kuin johtavana vakuutuksenantajana.

2 luku

Toiminnan aloittaminen ja lopettaminen

7 §

Sivuliikkeen perustamisilmoitus

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa sijoittautumisoikeuden perusteella, kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen ilmoitettua siitä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen liiketoiminnasta, hallinnosta ja pääasiamiehestä. Vakuutustoiminnan harjoittamisena sijoittautumisoikeuden perusteella pidetään sivuliikkeen perustamista Suomeen.

Yhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavalta viranomaiselta on lisäksi saatava todistus siitä, että vakuutusyhtiö *täyttää Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset ottaen huomioon suunniteltu toiminta.*

10 §

Vapaan tarjonnan aloittamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa ensivakuutus-toimintaa Suomessa palvelujen vapaana tarjontana, Vakuutusvalvontaviraston on saatava ilmoitus, jonka liitteenä on oltava vakuutus-yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta:

1) todistus siitä, että vakuutusyhtiö, ottaen huomioon suunniteltu toiminta, täyttää 7 §:n 2 momentissa mainituissa direktiiveissä vakuutusyhtiöille asetetut vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset;

2) selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on toimilupansa nojalla oikeus harjoittaa; sekä

3) selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

10 §

Vapaan tarjonnan aloittamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa ensivakuutus-toimintaa Suomessa palvelujen vapaana tarjontana, *Finanssivalvonn*an on saatava ilmoitus, jonka liitteenä on oltava vakuutusyhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavalta viranomaiselta:

1) todistus siitä, että vakuutusyhtiö *täyttää Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset ottaen huomioon suunniteltu toiminta*;

2) selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on toimilupansa nojalla oikeus harjoittaa; sekä

3) selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

3 luku

Valvonta

15 §

Kotivaltion viranomaisen toimivalta Suomessa

Vakuutusvalvontavirasto voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnöstä kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta yhtiön Suomessa olevaa omaisuutta tai kieltää yhtiötä suorittamasta vakuutuksen takaisnostoarvoa vakuutuksenottajille, jos vakuutusyhtiö ei kotivaltionsa valvontaviranomaisen mukaan täytä kyseisessä valtiossa vakuutustekniselle vastuuvälille tai vakavaraisuudelle asetettuja vaatimuksia.

Finanssivalvonta voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnöstä rajoittaa ETA-vakuutusyhtiön oikeutta käyttää luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettujen luottolaitosten, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen

15 §

Kotivaltion viranomaisen toimivalta Suomessa

Finanssivalvonta voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen pyynnöstä kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta yhtiön Suomessa olevaa omaisuutta tai kieltää yhtiötä suorittamasta vakuutuksen takaisnostoarvoa vakuutuksenottajille, jos vakuutusyhtiö ei kotivaltionsa *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen mukaan täytä *Solvenssi II -direktiivin mukaista vastuuvälkaa tai vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia*.

Finanssivalvonta voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen pyynnöstä rajoittaa ETA-vakuutusyhtiön oikeutta käyttää luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettujen luottolaitosten, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen

rahastoyhtiöiden ja yhteissijoitusyritysten, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien, sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettujen henkivakuutusyhtiöiden hallussa olevia ETA-vakuutusyhtiön lisäeläkeoimintaa koskevia varoja tai kieltää yhtiöltä varojen käytön kokonaan, jos ETA-vakuutusyhtiö ei ole kotivaltionsa valvontaviranomaisen mukaan muodostanut riittävää koko liiketoimintansa käsittävää vakuutusteknistä vastuuvetä tai sen varat ovat riittämättömät kattamaan vakuutusteknisen vastuuvetän taikka ETA-vakuutusyhtiö ei enää täytä lakisääteisiä omia varoja koskevia vaatimuksia.

rahastoyhtiöiden ja yhteissijoitusyritysten, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien, sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettujen henkivakuutusyhtiöiden hallussa olevia ETA-vakuutusyhtiön lisäeläkeoimintaa koskevia varoja tai kieltää yhtiöltä varojen käytön kokonaan, jos ETA-vakuutusyhtiö ei ole kotivaltionsa *vakuutusvalvonnasta vastaavan* viranomaisen mukaan *täyttänyt Solvenssi II -direktiivin mukaista vastuuvetä ja vakavaraisuutta koskevia vaatimuksia.*

4 luku

Toiminnan aloittaminen

19 §

Toimilupa

Toimilupa on annettava, jos:

1) 20 §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman ja aiotusta vakuutustoiminnasta saadun muun selvityksen perusteella voidaan arvioida kolmannen maan vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) pääasiamies täyttää tälle 24 §:ssä asetetut vaatimukset;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön voidaan arvioida täyttävän 34 a §:ssä asetetut hallintojärjestelmää ja 37 §:ssä asetetut vastuullista vakuutusmatemaatikkoa ja aktuaaritoimintoa koskevat vaatimukset; ja

4) sivuliikkeellä on 28 §:n mukainen peruspääoma ja 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu.

19 §

Toimilupa

Toimilupa on annettava, jos:

1) 20 §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman ja aiotusta vakuutustoiminnasta saadun muun selvityksen perusteella voidaan arvioida kolmannen maan vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) pääasiamies täyttää tälle 24 §:ssä säädetty vaatimukset;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön voidaan arvioida täyttävän 34 a §:ssä säädetty hallintojärjestelmää ja 37 §:ssä säädetty vastuullista vakuutusmatemaatikkoa ja aktuaaritoimintoa koskevat vaatimukset;

4) sivuliikkeellä on 28 §:n mukainen perustamispääoma ja että 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu; sekä

5) sivuliikkeen voidaan toiminnan alkaessa arvioida täyttävän 31 §:ssä säädetty vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

20 §

Toimilupahakemukseen liitettävät asiakirjat

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on liitettävä toimilupahakemukseensa seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

1) yhtiöjärjestys tai sitä vastaavat säännöt sekä luettelo hallituksen jäsenistä ja yhtiön ylimmästä johdosta;

2) selvitys siitä, mitä vakuutustoimintaa yhtiö harjoittaa kotivaltiossaan;

3) yhtiön kotimaan vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen ilmoitus siitä, onko yhtiötä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana kielletty antamasta uusia vakuutuksia tai onko yhtiöön sanottuna aikana kohdistettu muita vakavia pakkokeinoja;

4) toimintasuunnitelma Suomessa;

5) pääasiamiehen hyväksymistä koskeva 25 §:ssä tarkoitettu hakemus liitteineen;

5 a) selvitys siitä, että yhtiö täyttää 34 a §:ssä asetetut hallintojärjestelmää ja 37 §:ssä asetetut vastuullista vakuutusmatemaattikkoa ja aktuaaritoimintoa koskevat vaatimukset;

6) selvitys siitä, että yhtiön puolesta annetut asiakirjat on laadittu yhtiön kotimaan lakien mukaisesti ja että ne on antanut siihen oikeutettu; ja

7) todistus siitä, että sivuliikkeellä on 28 §:n mukaista peruspääomaa vastaavat varat ja että 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu.

20 §

Toimilupahakemukseen liitettävät asiakirjat

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on liitettävä toimilupahakemukseensa seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

1) yhtiöjärjestys tai sitä vastaavat säännöt sekä luettelo hallituksen jäsenistä ja yhtiön ylimmästä johdosta *sekä selvitys siitä, että yhtiö täyttää vakuutusyhtiölain 6 luvussa säädetyt vaatimukset yhtiön hallituksesta;*

2) selvitys siitä, mitä vakuutustoimintaa yhtiö harjoittaa kotivaltiossaan;

3) yhtiön kotimaan *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen ilmoitus siitä, onko yhtiötä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana kielletty antamasta uusia vakuutuksia tai onko yhtiöön mainittuna aikana kohdistettu muita vakavia pakkokeinoja;

4) *Suomessa harjoitettavaa toimintaa koskeva toimintasuunnitelma;*

5) 25 §:ssä tarkoitettu *pääasiamiehen hyväksymistä koskeva hakemus liitteineen;*

5 a) selvitys siitä, että yhtiö täyttää 34 a §:ssä säädetyt hallintojärjestelmää ja 37 §:ssä säädetyt vastuullista vakuutusmatemaattikkoa ja aktuaaritoimintoa koskevat vaatimukset;

6) selvitys siitä, että yhtiön puolesta annetut asiakirjat on laadittu yhtiön kotimaan lakien mukaisesti ja että ne on antanut siihen oikeutettu;

7) todistus siitä, että sivuliikkeellä on 28 §:n mukainen *perustamispääoma* ja että 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu; *ja*

8) *selvitys siitä, että sivuliike täyttää toiminnan alkaessa 31 §:ssä säädetyt vakava-raisuutta koskevat vaatimukset.*

6 luku

Vakavaraisuus ja toiminnan harjoittaminen

28 §

Sivuliikkeen peruspääoma

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on aina oltava yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa varten Suomessa varoja vähintään:

- 1) henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10–16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa; sekä
- 2) muuta vakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa.

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa Suomessa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa, on aina oltava Suomessa varoja vähintään 3 000 000 euroa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua varojen vähimmäismäärää kutsutaan tässä laissa sivuliikkeen peruspääomaksi.

Yhtiön toimittua Suomessa kolme vuotta Vakuutusvalvontavirasto voi hakemuksesta toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen hyväksyä 1 ja 2 momentissa säädettyä pienemmän peruspääoman, jonka tulee kuitenkin olla vähintään puolet siinä säädetystä määrästä. Virasto voi peruuttaa tässä tarkoitettua hyväksymisensä tai muuttaa sitä.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyjä euromääriä voidaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella muuttaa yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavasti.

29 §

Vakuus

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen peruspääomasta vähintään puolet on asetettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksymään suomalaiseen talletuspankkiin tai Suomeen sijoittautuneen ulkomaisen luottolaitoksen si-

28 §

Sivuliikkeen perustamis pääoma

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa varten Suomessa varoja vähintään:

- 1) henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa; sekä
- 2) muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkovakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa.

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa Suomessa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa, on oltava Suomessa varoja vähintään 3 000 000 euroa. Kolmannen maan jälleenvakuutuskytkösyhtiöllä on kuitenkin oltava Suomessa varoja vähintään 1 000 000 euroa.

Tässä laissa *sivuliikkeen perustamis pääomalla* tarkoitetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua varojen vähimmäismäärää.

29 §

Vakuus

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen perustamis pääomasta vähintään puolet on talletettava suomalaiseen talletuspankkiin tai Suomeen sijoittautuneen ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin vakuudeksi *Finans-*

vukonttoriin vakuudeksi viraston määräämin ehdoin.

Toiminnan aikana vakuuden arvon on aina oltava vähintään 30 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettun toimintapääoman vähimmäismäärän suuruinen.

Vakuuden on oltava vastuuvelan katteeksi kelpaavia ja Vakuutusvalvontaviraston antamien tarkempien määräysten mukaisia arvopapereita tai sitoumuksia. Kolmannen maan vakuutusyhtiö voi viraston määräämällä tavalla vaihtaa niitä tai saada niitä takaisin. Yhtiön on huolehdittava, ettei vakuuden arvo alita 1 ja 2 momentissa säädettyä vähimmäismäärää.

Vakuutena olevia varoja saadaan käyttää ainoastaan sellaisten vakuutus sopimuksiin perustuvien velkojen maksamiseen, jotka koskevat yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa.

30 §

Sivuliikkeen toimintapääoma

Sivuliikkeen toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla sivuliikkeen varojen on katsottava ylittävän sivuliikkeen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Sivuliikkeen toimintapääomasta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiö laissa säädetään vakuutusyhtiön toimintapääomasta.

Kolmannen maan vahinkovakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman ensivakuutustoiminnan perusteella määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan vakuutusyhtiö lain 11 luvun 7 §:ssä säädetyllä tavalla ja takuumäärä vakuutusyhtiö lain 11 luvun 19 §:ssä säädetyllä tavalla. Takuumäärän vähimmäismäärä on kuitenkin puolet vakuutusyhtiö lain 11 luvun 19 §:n 2 momentissa asetetuista vaatimuksista.

Kolmannen maan henkivakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman ensivakuutustoiminnan perusteella määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan vakuutusyhtiö lain 11 luvun 12 §:ssä säädetyllä tavalla ja takuumäärä vakuutusyhtiö lain 11 luvun 20 §:ssä säädetyllä tavalla. Takuumäärän vähimmäis-

sivalvonnan määräämin ehdoin.

Toiminnan aikana *talletuksen* arvon on aina oltava vähintään *neljäsosa vakuutusyhtiö lain 11 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettusta vähimmäispääomavaatimuksen vähimmäismäärästä.*

30 §

Vastuuvetka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on Suomessa harjoittamansa vakuutustoiminnan osalta laskettava vastuuvetka kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa 2 ja 3 momentin mukaisesti.

Sivuliikkeen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä vastuuvetka muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta vakuutusyhtiö lain 9 luvun 2 ja 3 §:n mukaisesti.

Sivuliikkeen vakavaraisuuslaskennassa vastuuvetka on laskettava vakuutusyhtiö lain 10 luvun mukaisesti.

Voimassa oleva laki

määrä on kuitenkin puolet vakuutusyhtiölain 11 luvun 20 §:n 2 momentissa asetetusta vaatimuksesta.

Kolmannen maan jälleenvakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman jälleenvakuutus toiminnan perusteella määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 18 §:ssä säädetyllä tavalla ja takuumäärä vakuutusyhtiölain 11 luvun 21 §:ssä säädetyllä tavalla.

30 a §

Toimintapääomaa koskevan laskelman toimitaminen Vakuutusvalvontavirastolle

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määrämänä aikana laskelma toimintapääomaa koskevien vaatimusten täyttämistä. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset tämän laskelman laatimisesta.

(kumotaan)

31 §

Sivuliikkeen vakavaraisuuden järjestäminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut sivuliikkeen vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioidavissa olevat muut epävarmuustekijät. *Kolmannen maan* vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 9 luvussa säädetään tasoitusmäärästä ja 12 luvussa vakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoivasta valvonnasta.

31 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen vakavaraisuus

Sivuliikkeen oma varallisuus lasketaan sivuliikkeen varojen ja velkojen perusteella vakuutusyhtiölain 12 luvun 1 §:n mukaisesti. Oman varallisuuden määräämistä varten sivuliikkeen varat ja velat on arvostettava vakuutusyhtiölain 10 luvun mukaisesti. Sivuliikkeen omaan varallisuuteen sovelletaan muutoin, mitä vakuutusyhtiölain 12 luvussa säädetään vakuutusyhtiön omasta varallisuudesta.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman vakuutus toiminnan perusteella määräytyvä vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaisesti.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen oman varallisuuden on täytettävä jatkuvasti laadultaan ja määrältään 2 momentin mukaiset vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

Vakavaraisuuspääomavaatimusta täyttävän oman varallisuuden on sijaittava vähimmäispääomavaatimuksen määrään saakka Suo-

messa ja sen ylittävältä osalta Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävää vakuutusyhtiölain 12 luvun 11 §:n 2 momentin mukaista omaa perusvarallisuutta on oltava vähintään puolet siitä, mitä vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään. Omaan perusvarallisuuteen hyväksytään tämän lain 29 §:n mukainen vakuus.

32 §

Lupa poiketa pääomavaatimuksista

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on toimilupa vakuutustoiminnan harjoittamiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa, Vakuutusvalvontavirasto voi yhtiön hakemuksesta myöntää yhtiölle luvan poiketa 28—31 §:ssä säädetyistä vaatimuksista, jos yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutustointaa valvova viranomainen.

32 §

Vakavaraisuutta koskevista säännöksistä poikkeamista koskeva hakemus

Kolmannen maan vakuutusyhtiö, joka on hakenut toimilupaa tai saanut sen Suomen lisäksi muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, voi hakea Finanssivalvonalta ennalta suostumusta siihen, että:

1) 31 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuspääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiön koko Euroopan talousalueen sivuliikkeiden harjoittaman liiketoiminnan mukaan;

2) 29 §:ssä tarkoitettu vakuus talletetaan vain yhteen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, jossa vakuutusyhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa; ja

3) vähimmäispääomavaatimusta täyttävä oma perusvarallisuus voi sijaita missä tahansa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jossa vakuutusyhtiö toimii.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on tehtävä hakemus Finanssivalvonnan lisäksi niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden asianomaisille valvontaviranomaisille, joissa vakuutusyhtiö on hakenut toimilupaa tai saanut sen. Hakemuksessa on mainittava viranomainen, joka jatkossa valvoo Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden sivukonttoreiden koko vakuutustoiminnan vakavaraisuutta, ja perusteltava viranomaisen valinta. Edellä 29 §:ssä tarkoitettu vakuus on talletettava valitun vakavaraisuutta valvovan viranomaisen jäsenvaltiossa.

32 a §

Finanssivalvonnan suostumus vakavaraisuutta koskevista säännöksistä poikkeamiseksi

Finanssivalvonta voi antaa suostumuksensa 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulle menettelylle vain, jos menettelyn hyväksyvät kaikki asianomaiset valvontaviranomaiset, joille hakemus on tehtävä. Jos Finanssivalvonta hakemuksen perusteella valvoo kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeiden koko vakuutustoiminnan vakavaraisuutta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta muille asianomaisille valvontaviranomaisille.

Finanssivalvonta voi peruuttaa suostumuksensa. Finanssivalvonnan on tällöin pyydettävä muiden ETA-valtioiden asianomaisia valvontaviranomaisia toimimaan samoin. Finanssivalvonnan on peruttava oma suostumuksensa, jos toisen ETA-valtion asianomainen valvontaviranomainen sitä pyytää.

33 §

Vastuovelka

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on Suomessa harjoittamansa vakuutustoiminnan osalta laskettava vastuovelka. Se muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta siten kuin vakuutusyhtiölain 9 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään.

(kumotaan)

34 §

Vastuuelan kate

Vastuuelka on katettava siten kuin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1—25 §:ssä säädetään. Ensivakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön katteeseen kuuluvien varojen on kuitenkin sijaittava Suomessa.

Vastuuelan kattamiseen ei saa käyttää tämän lain 29 §:ssä tarkoitettua vakuutta.

(kumotaan)

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön katteeseen kuuluvat varat on säilytettävä Vakuutusvalvontaviraston määräämällä tavalla.

35 §

Laskuperusteet

Kolmannen maan vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään laskuperusteista.

35 §

Laskuperusteet

Mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään laskuperusteista, koskee myös kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikettä.

36 §

Sijoitussidonnainen vakuutus

Mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta, koskee soveltuvin osin myös ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa harjoittamaa henkivakuutusluokassa 3 tarkoitettua toimintaa.

36 §

Varojen sijoittaminen

Mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 a—20 c §:ssä säädetään varojen sijoittamisesta, koskee myös ulkomaisen vakuutusyhtiön sivuliikkeen Suomessa harjoittamaa toimintaa.

7 luku

Valvonta

39 §

Vakuutusvalvontavirastolle toimitettavat selvitykset

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen on ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämät tiedot sivuliikkeen taloudellisesta asemasta viraston määräämässä ajassa. Jos kysymys on henkivakuutusyhtiöstä, sivuliikkeen on lisäksi ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selostus vastuuvelan laskemisesta sekä viraston määräämässä ajassa tutkimus vakuutus toiminnasta. Mainittu selvitys ja tutkimus on laadittava viraston antamien määräysten mukaisesti.

39 §

Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen on toimitettava Finanssivalvonnalle valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot sivuliikkeen taloudellisesta asemasta ja muista vakuutusyhtiölain 25 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuista osa-alueista. Toimitettavista tiedoista on käytävä ilmi vakuutusyhtiön liiketoiminnan laatu ja laajuus sekä siihen liittyvät riskit. Tietojen on oltava vertailukelpoisia ja johdonmukaisia eri aikoina. Tiedot on esitettävä johdonmukaisessa ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on oltava asianmu-

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on vuosittain toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräysten mukainen selvitys sivuliikkeen toiminnasta. Selvitykseen on liitettävä todistus siitä, että peruspääomaa vastaavat varat, asetettu vakuus ja vastuuvelan kate vastaavat 28, 29 ja 34 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Pääasiamiehen tulee toimittaa tässä tarkoitetut asiakirjat virastolle sen määräämässä ajassa.

kaiset järjestelmät sekä yhtiön hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joita se käyttää ja noudattaa sen varmistamiseksi, että toimitettavat tiedot ovat jatkuvasti asianmukaisia.

Henkivakuutusyhtiön sivuliikkeen on lisäksi toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 30 §:n 2 momentin mukaisesta vastuuvelan laskemisesta sekä tutkimus vakuutustoiminnasta. Mainittu selvitys ja tutkimus on laadittava Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys sivuliikkeen toiminnasta. Selvitykseen on liitettävä todistus siitä, että sivuliikkeen perustamis pääomaa vastaava varallisuus ja talletettu vakuus vastaavat 28 ja 29 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Kolmannen maan vakuutusyhtiön on selvitettävä, että sivuliikettä täyttää 30 §:n 3 momentin vastuuvelkaa, 31 §:n vakavaraisuutta ja 36 §:n varojen sijoittamista koskevat vaatimukset. Selvitys on laadittava Finanssivalvonnan määräämällä tavalla ja toimitettava Finanssivalvonnalle sen määräämässä ajassa.

40 §

Sivuliikkeen tilinpäätös ja toimintakertomus

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, sivuliikkeen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 8 luvun 4 §:n 5—7 momenttia, 7 ja 8 §:ää, 9 §:n 1 momentin 1—3 kohtaa ja 2 ja 3 momenttia, 10 ja 11, 13—19 ja 28—30 §:ää. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee soveltuvin osin takuusuuksia ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa peruspääomaa.

40 §

Sivuliikkeen tilinpäätös ja toimintakertomus

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, sivuliikkeen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 8 luvun 4 §:n 5—7 momenttia, 7 ja 8 §:ää, 9 §:n 1 momentin 1—3 kohtaa, 2 ja 3 momenttia, 10, 11, 13—19 ja 28—30 §:ää. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee myös takuusuuksia ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa perustamis pääomaa.

46 §

Tervehdyttämissuunnitelma ja rahoitussuunnitelma

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen takuumäärä, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi sivuliikkeen lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Jos Vakuutusvalvontavirasto muutoin katsoo kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen vakuutuksenottajien tai vakuutettujen etujen olevan vaarassa, virasto voi vaatia sivuliikettä toimittamaan viraston hyväksyttäväksi sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa, Vakuutusvalvontavirasto voi korottaa kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta sen varmistamiseksi, että sivuliike pystyy täyttämään toimintapääomavaatimukset tulevaisuudessa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan tämän lain 30 a §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä.

Vakuutusvalvontavirasto voi joko osittain tai kokonaan kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikettä lukemasta vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi sivuliikkeen toimintapääomaa.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

46 §

Tervehdyttämissuunnitelma, rahoitussuunnitelma ja pääomavaatimuksen korottaminen

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaista vähimmäispääomavaatimusta, yhtiön on laadittava lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma vakuutusyhtiölain 25 luvun 6 ja 7 §:n mukaisesti. Lisäksi sovelletaan mainitun luvun 8 §:n säännöksiä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimusta, yhtiön on laadittava taloudellisen tilan tervehdyttämissuunnitelma vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 ja 7 §:n mukaisesti.

Jos Finanssivalvonta muutoin katsoo kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen vakuutettujen etujen olevan vaarassa, Finanssivalvonta voi vaatia sivuliikettä toimittamaan hyväksyttäväkseen sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Finanssivalvonta voi vahvistaa kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeelle pääomavaatimuksen korotuksen vakuutusyhtiölain 25 luvun 4 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

47 §

Omaisuu­den luovutus- ja panttauskielto

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 34 §:n mukaisia vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen takuumäärä;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä ja virastolla on aihetta olettaa sivuliikkeen taloudellisen tilan edelleen heikkenevän taikka virasto katsoo sivuliikkeen olevan joutumassa tällaiseen tilaan; sekä

4) vakuutusyhtiö ei ole noudattanut viraston tämän lain nojalla antamaa kehotusta täydentää sivuliikkeen peruspääomaa vastaavia varoja tai asettamaansa vakuutta.

Vakuutusvalvontavirasto voi 1 momentissa säädetyin edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille. Kieltopäätökseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskielto saa kestää enintään kolme kuukautta. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä jatkaa kieltoa enintään kolme kuukautta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä on käytävä ilmi päätöspäivämäärä, mihin omaisuuteen luovutus- ja panttauskielto kohdistuu, kiellon voimassaoloaika, kiellon noudattamisen valvontaa varten 5 momentin nojalla määrätty asiamies sekä muutoksenhaun vaikutus päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen.

Finanssivalvonnan on asetettava kolmannen

47 §

Omaisuu­den luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuuttaan, jos:

1) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 30 §:n mukaisia vastuuvelkaa kirjanpidossa ja vakavaraisuuslaskennassa koskevia vaatimuksia;

2) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaisesti vähimmäispääomavaatimusta;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 31 §:n mukaisesti vakavaraisuuspääomavaatimusta ja Finanssivalvonnalla on aihetta olettaa sivuliikkeen taloudellisen tilan edelleen heikkenevän, taikka *Finanssivalvonta* katsoo sivuliikkeen olevan joutumassa tällaiseen tilaan; sekä

4) vakuutusyhtiö ei ole noudattanut *Finanssivalvonnan* tämän lain nojalla antamaa kehotusta täydentää sivuliikkeen perustamis­pääomaa vastaavia varoja tai asettamaansa vakuutta.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa säädetyin edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille. Mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta, sovelletaan myös kieltopäätökseen.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskielto saa kestää enintään kolme kuukautta. *Finanssivalvonta* voi erityisestä syystä päättää kiellon jatkamisesta enintään kolmella kuukaudella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta *Finanssivalvonnan* päätöksestä on käytävä ilmi päätöspäivämäärä, mihin omaisuuteen luovutus- ja panttauskielto kohdistuu, kiellon voimassaoloaika, kiellon noudattamisen valvontaa varten 5 momentin nojalla määrätty asiamies sekä muutoksenhaun vaikutus päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen.

Finanssivalvonnan on asetettava kolman-

maan vakuutusyhtiön sivuliikkeeseen Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies. Asiamiehen tehtävänä on valvoa, että yhtiö noudattaa omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa. Asiamiehellä on mainitun pykälän mukaisten valtuuksien lisäksi oikeus päättää suostumuksen antamisesta vakuutusyhtiölain 25 luvun 13 §:ssä tarkoitettuihin oikeustoimiin.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoon sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 25 luvun 12—21 §:ssä ja 24 luvussa säädetään suomalaisen vakuutusyhtiöön kohdistuvasta omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta.

nen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeeseen Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies. Asiamiehen tehtävänä on valvoa, että yhtiö noudattaa omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa. Asiamiehellä on mainitun pykälän mukaisten valtuuksien lisäksi oikeus päättää suostumuksen antamisesta vakuutusyhtiölain 25 luvun 13 §:ssä tarkoitettuihin oikeustoimiin.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoon sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 24 luvussa ja 25 luvun 12—21 §:ssä säädetään suomalaisen vakuutusyhtiöön kohdistuvasta omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta.

7 a luku

Sveitsin valaliitossa sijaitsevan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintaa koskevat erityiset säännökset

47 b §

Sovellettava lainsäädäntö

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön toimintaan Suomessa sovelletaan tämän lain kolmannen maan vakuutusyhtiöitä koskevia säännöksiä 2 ja 3 momentissa mainituin poikkeuksin.

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön peruspääoman, toimintapääoman ja takuumäärän osalta noudatetaan Sveitsin lakia.

Sveitsiläiseen vahinkovakuutusyhtiöön ei sovelleta tämän lain 20 §:n 1 momentin 2, 3, 6 ja 7 kohtaa, 28—32 §:ää, 45 §:n 5 kohtaa, 46 §:ää, 47 §:n 2—5 momenttia eikä 51 §:ää.

47 g §

Vakuutuskannan luovutus

Jos 66 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa vastaanottavana yhtiönä on sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, Vakuutusvalvontaviraston on ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin vakuutustar-

47 b §

Sovellettava lainsäädäntö

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön toimintaan Suomessa sovelletaan tämän lain kolmannen maan vakuutusyhtiöitä koskevia säännöksiä 2 ja 3 momentissa mainituin poikkeuksin.

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön peruspääomaan ja vakavaraisuusvaatimukseen sovelletaan Sveitsin lakia.

Sveitsiläiseen vahinkovakuutusyhtiöön ei sovelleta tämän lain 20 §:n 1 momentin 2, 3 ja 6—8 kohtaa, 28 ja 29 §:ää, 31, 32 ja 32 a §:ää, 45 ja 46 §:ää, 47 §:n 2—5 momenttia eikä 51 §:ää.

47 g §

Vakuutuskannan luovutus

Jos 66 §:ssä tarkoitettussa vakuutuskannan luovuttamisessa vastaanottavana yhtiönä on sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, Finanssivalvonnan on, ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveit-

kastuksesta vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Jos 66 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vastaanottaa suomalaisen vakuutusyhtiön vakuutuskannan tai sen osan. Tällöin Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava 1 momentissa tarkoitettu vahvistus. Tässä momentissa tarkoitettu vakuutuskannan luovutuksessa noudatetaan soveltuvin osin muuten, mitä vakuutusyhtiölain 21 luvun 1—5, 8—12 ja 14—16 §:ssä säädetään, jollei Vakuutusvalvontavirasto myönnä tästä poikkeusta. Vakuutusyhtiölain 21 luvun 8—10 §:ää sovelletaan kuitenkin vain luovuttavaan vakuutusyhtiöön.

sin *vakuutusvalvonnasta* vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä vakavaraisuus.

Jos 1 momentissa tarkoitettussa luovuttamisessa vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, Finanssivalvonnan on pyynnöstä annettava Sveitsin *vakuutusvalvonnasta* vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä vakavaraisuus.

Sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, voi *Finanssivalvonnan* suostumuksella vastaanottaa suomalaisen vakuutusyhtiön vakuutuskannan tai sen osan. Tällöin *Finanssivalvonnan* on ennen suostumuksen antamista hankittava 1 momentissa tarkoitettu vahvistus. Tässä momentissa tarkoitettuun vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan muuten vakuutusyhtiölain 21 luvun 1—5, 8—12 ja 14—16 §:ää, jollei *Finanssivalvonta* myönnä tästä poikkeusta. *Mainitun luvun 8—10 §:ää* sovelletaan kuitenkin vain luovuttavaan vakuutusyhtiöön.

10 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

65 §

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi luovuttaa sijoittautumisoikeuden tai vakuutuspalvelujen vapaan tarjoamisoikeuden perusteella tehtyjen vakuutussopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai toiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle. Luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen päättää kannanluovutuksen sallimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto antaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön pyynnöstä suostumuksen vakuutuskannan luovutukseen, jos vahinkovakuutussopimuksen kattama riski sijaitsee Suomessa, jos henkivakuutuksen ottaja asuu

65 §

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö saa luovuttaa sijoittautumisoikeuden tai vakuutuspalvelujen vapaan tarjoamisoikeuden perusteella tehtyjen vakuutussopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai toiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle, jos luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen antaa siihen suostumuksen.

Finanssivalvonta antaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön pyynnöstä suostumuksen vakuutuskannan luovutukseen, jos:

1) vahinkovakuutussopimuksen kattama riski sijaitsee Suomessa;

vakinaisesti Suomessa tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on lisäksi annettava luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle lausunto siitä, onko vastaanottavalla yhtiöllä luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Vakuutusvalvontaviraston on päätettävä 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen tai 3 momentissa tarkoitetun lausunnon antamisesta kolmen kuukauden kuluessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnön saapumisesta. Muussa tapauksessa viraston katsotaan antaneen suostumuksen vakuutuskannan luovuttamiseen tai vahvistaneen vakuutusyhtiön toimintapääoman riittävyyden.

2) jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa; tai

3) henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö ja oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vakuutusyhtiö, *Finanssivalvonnan* on lisäksi annettava luovuttavan yhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavalle viranomaiselle lausunto siitä, *täyttääkö vastaanottava yhtiö vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen.*

Finanssivalvonnan on päätettävä 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen tai 3 momentissa tarkoitetun lausunnon antamisesta kolmen kuukauden kuluessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen pyynnön saapumisesta. Muussa tapauksessa *Finanssivalvonnan* katsotaan antaneen suostumuksen vakuutuskannan luovuttamiseen tai vahvistaneen vakuutusyhtiön täyttävän vakavaraisuuspääomavaatimuksen.

66 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa Suomen sivuliikkeensä tekemien vakuutus sopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle taikka sellaiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle tai kolmannen maan vakuutusyhtiölle, jolla on sivuliike Suomessa.

Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava suostumus sen Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski vakuutusyhtiölain 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

66 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiö saa *Finanssivalvonnan* suostumuksella luovuttaa Suomen sivuliikkeensä tekemien vakuutus sopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle taikka sellaiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle tai kolmannen maan vakuutusyhtiölle, jolla on sivuliike Suomessa.

Finanssivalvonnan on ennen suostumuksen antamista hankittava suostumus sen Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion *vakuutusvalvonnasta* vastaavalta viranomaiselta, jos:

1) vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski vakuutusyhtiölain 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa;

2) henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa; tai

3) henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö ja se oikeushenkilön toimipaikka, johon

Jos vastaanottavana yhtiönä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Jos vastaanottavana yhtiönä on toinen kolmannen maan vakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, ja vastaanottavan yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, Vakuutusvalvontaviraston on hankittava tämän viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

sopimus liittyy, sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, *Finanssivalvonnan* on ennen suostumuksen antamista hankittava yhtiön kotivaltion *vakuutusvalvonnasta* vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että *vastaanottava yhtiö täyttää luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen Solvenssi II -direktiivissä vakuutusyhtiöille asetetut pääomavaatimukset.*

Jos vastaanottavana yhtiönä on toinen kolmannen maan vakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, ja vastaanottavan yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen *vakuutusvalvonnasta* vastaava viranomainen, *Finanssivalvonnan* on hankittava tämän viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä *vakavaraisuus.*

67 §

Suostumuksen tai vahvistuksen saamiselle asetettu määräaika

Jos Vakuutusvalvontavirasto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavilta viranomaisilta, joilta virasto on 66 §:n nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta, näiden katsotaan vahvistaneen vastaanottavan yhtiön toimintapääoman riittävyyden tai vastaavasti antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen.

67 §

Suostumuksen tai vahvistuksen saamiselle asetettu määräaika

Jos *Finanssivalvonta* ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden *vakuutusvalvonnasta* vastaavilta viranomaisilta, joilta *Finanssivalvonta* on 66 §:n nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta, näiden katsotaan vahvistaneen, *että vastaanottavalla yhtiöllä on riittävä vakavaraisuus tai vastaavasti antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen.*

11 luku

Erinäiset säännökset

79 §

Salassapitovelvollisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

10) samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; ei kuitenkaan henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja.

79 §

Salassapitovelvollisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

10) samaan konserniin, *vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusryhmittymään* tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia, *ryhmävalvontaa* sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; *mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva kolmannen maan vakuutusyhtiön toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

4.

Laki**vakuutusyhdistyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 4 §:n 4 momentti, 2 luvun 5 §:n 2 momentti, 10 luvun 4 §, 10 a luvun 2, 3 ja 4 § sekä 6 §:n 1 momentti, 12 luvun 6 c §:n 1 momentin 1 kohta, 12 a luku ja 13 luvun 3 §:n 3 momentti ja 27 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 4 momentti, 10 luvun 4 §, 10 a luvun 2 ja 3 § sekä 12 luvun 6 c §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1231/2009, 2 luvun 5 §:n 2 momentti ja 10 a luvun 6 §:n 1 momentti laissa 417/2004, 10 a luvun 4 § laissa 340/2000, 13 luvun 3 §:n 3 momentti ja 27 § laissa 333/2004,

muutetaan 1 luvun 1 ja 3 §, 2 luvun 4 §, 8 luvun 2 §, 9 luvun 2 a ja 3 §, 10 luvun 3 § ja 3 b—3 d §, 10 a luvun 1, 2 a, 5, 7 ja 13 §, 11 luvun 2 ja 3 § sekä 6 §:n 2 momentti, 12 luvun 6 b § ja 13 luvun 20 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 1 ja 3 §, 8 luvun 2 §, 9 luvun 2 a §, 10 luvun 3 § ja 3 b—3 d §, 10 a luvun 1, 2 a, 5, 7 ja 13 § sekä 11 luvun 2 § laissa 1231/2009, 2 luvun 4 § laissa 340/2000, 9 luvun 3 § laissa 470/2007, 11 luvun 3 § osaksi laeissa 340/2000 ja 417/2004, 11 luvun 6 §:n 2 momentti laissa 417/2004 sekä 13 luvun 20 § laissa 333/2004, sekä

lisätään 10 a lukuun uusi 1 a—1 d § ja 12 lukuun siitä lailla 1231/2009 kumotun 3 §:n tilalle uusi 3 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleisiä säännöksiä**Yleisiä säännöksiä**

1 §

1 §

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn vakuutusyhdistykseen.

Vakuutusyhdistys on osakkaiden keskinäiseen vastuuseen perustuva vakuutuslaitos, jonka toiminta-alue käsittää enintään 40 kuntaa yhtenäisellä alueella tai joka harjoittaa ainoastaan kalastusvälineiden vakuutusta.

Jos suuri vakuutusyhdistys aikoo ryhtyä harjoittamaan vakuutusliikettä 2 momentissa säädettyä toiminta-alueella suuremmalla alueella tai Suomen valtion alueen ulkopuolella, sen yhdistyskokouksen on tehtävä päätös yhdistyksen muuttamisesta keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi siten kuin 8 luvussa säädetään.

Tässä laissa tarkoitetut suuret vakuutusyhdistykset ovat yhdistyksiä, joiden vakuutusmaksutulo ylittää 5 000 000 euroa vuodessa tai jotka harjoittavat vastuuvakuutusta muuten kuin liitännäisvakuutuksena tai vähintään

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn *keskinäiseen vakuutusyritykseen (vakuutusyhdistys)*, joka harjoittaa vakuustoimintaa Suomen alueella.

Vakuutusyhdistyksen kokonaismaksutulo ei saa ylittää 5 000 000 euroa vuodessa. Vakuutusyhdistyksen, tai jos se kuuluu vakuutusyritysryhmään, ryhmän vastuuvelan kokonaisuus ei saa ylittää 25 000 000 euroa, eikä tulevan jälleenvakuutuksen osuus saa ylittää 10 prosenttia yhdistyksen kokonaismaksutulosta tai vastuuvelan kokonaisuudesta. Jos jokin säädettyistä määristä ylittyy kolmena peräkkäisenä vuotena, yhdistyskokouksen on tehtävä päätös vakuutusyhdistyksen muuttamisesta keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi noudattaen, mitä 8 luvussa säädetään. Yhdistyksen on ilmoitettava määrien ylittymisestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

puolet yhdistyksen maksutulosta tulee muilta kuin yhdistyksen jäseniltä. Muut vakuutusyhdistykset ovat tässä laissa tarkoitettuja pieniä vakuutusyhdistyksiä. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin yhdistys muuttuu suuresta vakuutusyhdistyksestä pieneksi vakuutusyhdistykseksi tai päinvastoin. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä myös siitä, milloin yhdistyksen on muissa tilanteissa kuin sulautumisen tai vakuutuskannan luovuttamisen yhteydessä viimeistään täytettävä suurelle yhdistykselle säädetyt vaatimukset sen jälkeen, kun yhdistys on muuttunut pienestä yhdistyksestä suureksi yhdistykseksi.

Vakuutusyhdistyksiin, jotka harjoittavat kalastusvälineiden vakuutusta, sovelletaan lisäksi, mitä niistä kalastusvakuutusyhdistyksestä annetussa laissa (331/1958) säädetään.

Edellä 4 momentissa säädettyä euromäärää voidaan muuttaa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavaksi.

3 §

Vakuutusyhdistyksen osakkaat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen velvoitteista. Vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajaosakkaat ovat kuitenkin lisämaksuvelvollisia vakuutusyhdistystä kohtaan siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Jos vakuutusyhdistyksen oma pääoma syntyneen tappion tai muun synn takia ei enää täytä 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tai 10 a luvun 4 §:ssä säädettyjä vaatimuksia tai suuren vakuutusyhdistyksen toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun 3 §:n mukainen takuumäärä taikka jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhdistyksen omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajaosakkaille on viipymättä määrättävä lisämaksu. Lisämaksun on oltava määrältään vähintään niin suuri kuin edellä tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi tarvitaan, mutta kuitenkin enintään yhtä suuri kuin vakuutuksenottajaosakkaan edellisenä kalenterivuonna maksuunpantujen vakuutusmaksujen yhteismäärä. Vakuutuksenottajaosakkaalla tätä momenttia sovellettaessa tarkoitetaan sitä, joka oli yhdistyksen osakkaana sen kalenterivuoden alussa, jonka kuluessa lisämak-

Vakuutusyhdistyksestä, joka harjoittaa kalastusvälineiden vakuutusta, säädetään lisäksi kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetussa laissa (998/2012).

Edellä 2 momentissa säädettyjä määriä voidaan muuttaa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavaksi.

3 §

Vakuutusyhdistyksen osakkaat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen velvoitteista. Vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajaosakkaat ovat kuitenkin lisämaksuvelvollisia vakuutusyhdistystä kohtaan siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Jos vakuutusyhdistyksen oma pääoma syntyneen tappion tai muun synn takia ei enää täytä 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta tai jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhdistyksen omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajaosakkaille on viipymättä määrättävä lisämaksu. Lisämaksun on oltava määrältään vähintään niin suuri kuin edellä tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi tarvitaan, mutta kuitenkin enintään yhtä suuri kuin vakuutuksenottajaosakkaan edellisenä kalenterivuonna maksuunpantujen vakuutusmaksujen yhteismäärä. Tätä momenttia sovelletaan vain sellaiseen osakkaaseen, joka oli yhdistyksen osakkaana sen kalenterivuoden alussa, jonka kuluessa lisämaksu määrättiin, jollei yhdistysjärjestyksestä toisin määrätä.

su määrättiin, jollei yhdistysjärjestyksessä toisin määrätä.

Jollei osakas määräaikana suorita hänelle määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottoin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada osakkaalta perityksi, on puuttuva määrä, sikäli kuin sen periminen vielä on tarpeen, jaettava toisten osakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään.

Lisämaksu viivästyskorkoineen saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Jollei osakas määräaikana suorita hänelle määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottoin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada osakkaalta perityksi, *puuttuva määrä* on, jos sen periminen on vielä tarpeen, jaettava toisten osakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään.

Lisämaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

4 §

Suuri vakuutusyhdistys saa kuitenkin jälleenvakuuttaa kotimaasta tulevaa, yhdistysjärjestyksen mukaista ensivakuutusta ja, jos Finanssivalvonta katsoo, että yhdistyksellä on siihen edellytykset, myös vastaavaa ulkomaista ensivakuutusta.

(kumotaan)

2 luku

Vakuutusyhdistyksen perustaminen

4 §

Vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestykselle ja sen muutoksille on haettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistus.

Virasto ei saa vahvistaa yhdistysjärjestystä tai sen muutosta, jos aiottu vakuutusliike on sellaista, jonka harjoittamisesta aiheutuvat velvoitteet ovat yhdistyksen toimintaedellytykset huomioon ottaen ilmeisessä epäsuhteessa sen vastuunkantokykyyn.

2 luku

Vakuutusyhdistyksen perustaminen

4 §

Vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestykselle ja sen muutoksille on haettava *Finanssivalvonnan* vahvistus.

Finanssivalvonta ei saa vahvistaa yhdistysjärjestystä tai sen muutosta, jos aiottu *vakuutustoiminta* on sellaista, jonka harjoittamisesta aiheutuvat velvoitteet ovat yhdistyksen toimintaedellytykset huomioon ottaen ilmeisessä epäsuhteessa sen vastuunkantokykyyn.

Finanssivalvonta ei saa vahvistaa vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestystä, jos sen toiminnan yhdistysjärjestyksen vahvistamista haettaessa voidaan arvioida ylittävän jonkin 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetyistä enimmäismääristä seuraavien viiden vuoden aikana.

5 §

Jos yhdistyksen toiminta käsittää henkilövakuutuksen tai yhdistyksen toiminta-alue käsittää enemmän kuin 25 kuntaa, tulee peruspääoman olla vähintään 84 000 euroa.

(2 mom. kumotaan)

8 luku

Yhteisömuodon muuttaminen

2 §

Yhtiöjärjestyksen vahvistamista koskevasta 1 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta Finanssivalvonnan on kuulutettava yhdistyksen kustannuksella virallisessa lehdessä, jollei se katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä yhdistyksen osakkaita ja vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään muistutuksensa Finanssivalvonnalle sen asettamassa määräajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta. Finanssivalvonnan on veloitettava yhdistys viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä yhdistyksen kotipaikan sanomalehdessä sekä tarvittaessa lisäksi siten kuin Finanssivalvonta määrää.

Finanssivalvonnan on vahvistettava yhtiöjärjestys, jos se täyttää vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 §:ssä säädetyt edellytykset ja *jollei* yhdistyksen muuttaminen keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi loukkaa vakuutettuja etuja.

Finanssivalvonnalla on oikeus liittää yhtiöjärjestyksen vahvistamiseen vakuutettujen etujen turvaamiseksi tarpeelliset ehdot.

Yhdistys sekä muistutuksentekijä saavat valittaa päätöksestä noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

2 a §

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuk-

8 luku

Yhteisömuodon muuttaminen

2 §

Finanssivalvonnan on kuulutettava 1 §:ssä tarkoitetun yhtiöjärjestyksen vahvistamista koskevasta hakemuksesta yhdistyksen kustannuksella virallisessa lehdessä, jollei se katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä yhdistyksen osakkaita ja vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään muistutuksensa Finanssivalvonnalle sen asettamassa määräajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta. Finanssivalvonnan on veloitettava yhdistys viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä yhdistyksen kotipaikan sanomalehdessä sekä tarvittaessa lisäksi siten kuin Finanssivalvonta määrää.

Finanssivalvonnan on vahvistettava yhtiöjärjestys, jos se täyttää vakuutusyhtiölain 2 luvun 6 §:ssä säädetyt edellytykset ja yhdistyksen muuttaminen keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi *ei* loukkaa vakuutettuja etuja.

Finanssivalvonnalla on oikeus liittää yhtiöjärjestyksen vahvistamiseen vakuutettujen etujen turvaamiseksi tarpeelliset ehdot.

Yhdistys sekä muistutuksentekijä saavat valittaa päätöksestä noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

2 a §

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkas-

sen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuelkaan, toimintapääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhdistyksen ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyrittäjäryhmittymään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa ja Finanssivalvonnan pyynnöstä myös muuna ajankohtana tarkastettava, täyttävätkö vakuutusyhtiölain 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät laissa asetetut vaatimukset.

Tilintarkastajan 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta on annettava kertomus yhdistyksen hallitukselle.

Yhdistyksen hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouksessaan tilintarkastajaa yhdistyksen taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

3 §

Suuressa vakuutusyhdistyksessä vähintään yhden tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Suuren vakuutusyhdistyksen ja vakuutusomistusyhteisön tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupan käynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

Pienessä vakuutusyhdistyksessä tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö tai mainitun lain 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettu HTM-tilintarkastaja tai HTM-yhteisö.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuelan kattaminen

3 §

Vakuutusyhdistyksen vastuuelkaan sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 9 luvun 1—3,

tuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuelkaan, toimintapääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhdistyksen ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta on annettava kertomus yhdistyksen hallitukselle.

Yhdistyksen hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouksessaan tilintarkastajaa yhdistyksen taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

3 §

Vakuutusyhdistyksessä tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa tarkoitettu tilintarkastaja.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuelan kattaminen

3 §

Mitä vakuutusyhtiölain 9 luvun 1—3, 6 ja 9—11 §:ssä sekä 13 §:n 1 kohdassa sääde-

6 ja 9—11 §:ssä sekä 13 §:n 1 kohdassa säädetään.

Vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta riskiteoreettisesti laskettavaa määrää. *Tasoitusmäärällä on ala- ja yläraja.*

Tasoitusmäärän alarajalla tarkoitetaan 10 a luvun 12 §:n mukaisen, oikaistulle vaka-varaisuuspääomalle lasketun vähimmäismäärän ja 10 a luvun 7 §:ssä luetelluilla erillä oikaistun toimintapääoman erotusta. Tasoitusmäärän alaraja ei voi kuitenkaan olla negatiivinen. Tasoitusmäärän ylärajalla tarkoitetaan määrää, jonka katsotaan riskiteoreettisten laskelmien perusteella jälleenvakuutus ja muut vastaavat riskinsiirtomenetelmät huomioon ottaen olevan kohtuullinen vakuutustoiminnan jatkumisen kannalta.

Vakuutusyhdistyksellä tulee olla laskuperusteet tasoitusmäärälle ja tasoitusmäärän alaja ylärajalle. Yhdistyksen on haettava tasoitusmäärän laskuperusteille Finanssivalvonnan vahvistus.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään, miten vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärä, tasoitusmäärän yläraja ja tasoitusmäärän muutos lasketaan sekä miten tasoitusmäärän laskuperusteet laaditaan.

3 b §

Vakuutusyhdistyksen vastuuvelan kattamiseen sovelletaan, mitä vahinkovakuutusyhtiön vastuuvelan kattamisesta säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1, 2, 4—18 §:ssä, 19 §:n 1, 2, 5 ja 6 momentissa sekä 20 ja 21 §:ssä, jollei tässä laissa erikseen muuta säädetä.

Tämän lain 1 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu pieni vakuutusyhdistys saa vakuutusyhtiölain 10 luvun 17 §:n 1—3 momentissa mainittujen enimmäisrajojen estämättä sijoittaa enintään 30 prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä vastaavan määrän ETA-alueella toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön velkasitoumuksiin.

3 c §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää:

- 1) että tietyt katteeseen hyväksyttävät varat

tään vakuutusyhtiön vastuuvelasta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen vastuuvelkaan.

Vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta riskiteoreettisesti laskettavaa määrää.

Tasoitusmäärän alarajalla tarkoitetaan 10 a luvun 8 §:ssä tarkoitettua oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja 7 §:ssä mainituilla erillä oikaistun toimintapääoman erotusta. Tasoitusmäärän alaraja ei voi kuitenkaan olla negatiivinen. Tasoitusmäärän ylärajalla tarkoitetaan määrää, jonka katsotaan riskiteoreettisten laskelmien perusteella jälleenvakuutus ja muut vastaavat riskinsiirtomenetelmät huomioon ottaen olevan kohtuullinen vakuutustoiminnan jatkumisen kannalta.

Vakuutusyhdistyksellä tulee olla laskuperusteet tasoitusmäärälle sekä tasoitusmäärän alaja ylärajalle. Yhdistyksen on haettava tasoitusmäärän laskuperusteille Finanssivalvonnan vahvistus.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään, miten vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärä, tasoitusmäärän yläraja ja tasoitusmäärän muutos lasketaan sekä miten tasoitusmäärän laskuperusteet laaditaan.

3 b §

Vakuutusyhdistyksen vastuuvelan katteen on oltava rahoitusvälineitä tai kiinnityskelpoista kiinteää omaisuutta taikka kiinnityskelpoisia julkiseen rekisteriin merkittyjä oikeuksia. Vastuuvelan katteena olevan kiinteän omaisuuden on sijaittava Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella. Enintään 30 prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä, kuitenkin korkeintaan 2 000 000 euroa, voi olla sijoitettuna yhteen kohteeseen.

3 c §

Vakuutusyhdistyksen vastuuvelan katteena oleva omaisuus arvostetaan siihen arvoon kuin se on merkitty yhdistyksen taseeseen.

arvostetaan niiden käyvästä arvosta poikkeavasti, jos se on omaisuuslajin luonteeseen liittyvän käyvän arvon suuren vaihtelun vuoksi tai muusta syystä välttämätöntä; sekä

2) vakuutusyhtiölain 10 luvun 11 §:n 2 momentin 9 kohdassa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävistä varoista, jos se on näiden varojen erityisen riskillisyyden vuoksi välttämätöntä.

3 d §

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) kateluettelon muodosta ja sen säilyttämisestä, omaisuuserien merkitsemisestä kateluettelon, kateluettelon laatimisajankohdista ja ajankohdista, jolloin omaisuuserät merkitään kateluettelon;

2) toisen yhteisön rinnastamisesta luottolaitokseen tai vakuutusyhtiöön, jos rinnastettavan yhteisön vastuunkantokykyä voidaan pitää vastaavana; sekä

3) johdannaissopimusten käyttämisestä vastuuvelan katteena.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa vakuutusyhdistyksen hakemuksesta erityisistä syistä enintään kahden vuoden määräajaksi:

1) antaa luvan siihen, että 3 a §:n 1 kohdassa tarkoitettu jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus annetun jälleenvakuutus toiminnan osalta saa olla yhteensä enintään 100 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) antaa luvan vähentää 3 a §:n 1 kohdan kiellosta huolimatta selvitystilassa tai konkurssissa olevan taikka muutoin todennäköisesti sitoumuksistaan vastaamaan kykenemättömän jälleenvakuutuksenantajan osuus vastuuvelan kokonaismäärästä Finanssivalvonnan vahvistamaan määrään saakka, joka ei voi olla enempää kuin 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

3) antaa luvan vähentää muita kuin 3 a §:ssä tarkoitettuja omaisuuseriä vastuuvelan kokonaismäärästä, jos vähennettävät omaisuuserät ovat tosiasiassa jonkun muun kuin vakuutusyhdistyksen vastuulla, vastaavalla tavalla kuin 3 a §:ssä luetellut omaisuuserät;

4) hyväksyä vastuuvelan katteeksi yksittäi-

3 d §

Finanssivalvonta voi vakuutusyhdistyksen hakemuksesta sallia että tietyt katteeseen hyväksyttävät varat arvostetaan 3 c §:stä poikkeavasti, jos tämä ei vaaranna vakuutettuja etuja.

Finanssivalvonta voi perustellusta syystä yksittäistapauksissa rajoittaa tietyn 3 b §:ssä tarkoitetun sijoituksen lukemista vastuuvelan katteeseen tai kieltää sen, jos se katsoo sijoituksen vaarantavan vakuutetut etuudet.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa vakuutusyhdistyksen hakemuksesta erityisistä syistä enintään kahden vuoden määräajaksi:

1) antaa luvan siihen, että 3 a §:n 1 kohdassa tarkoitettu jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus annetun jälleenvakuutus toiminnan osalta saa olla yhteensä enintään 100 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) antaa luvan vähentää 3 a §:n 1 kohdan kiellosta huolimatta selvitystilassa tai konkurssissa olevan taikka muutoin todennäköisesti sitoumuksistaan vastaamaan kykenemättömän jälleenvakuutuksenantajan osuus vastuuvelan kokonaismäärästä Finanssivalvonnan vahvistamaan määrään saakka, joka ei voi olla enempää kuin 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

3) antaa luvan vähentää muita kuin 3 a §:ssä tarkoitettuja omaisuuseriä vastuuvelan kokonaismäärästä *vastaavalla tavalla kuin 3 a §:ssä luetellut omaisuuserät, jos vähennettävät omaisuuserät ovat tosiasiassa jonkun muun kuin vakuutusyhdistyksen vastuulla.*

siä omaisuuseriä, jotka eivät kuulu vakuutusyhtiölain 10 luvun 4 §:ssä lueteltuihin omaisuuslajeihin, mutta ovat riskiltään samankaltaisia; sekä

5) korottaa vakuutusyhtiölain 10 luvun 14 §:n mukaisia enimmäismääriä vakuudettomien velkasitoumusten osalta enintään 8 prosenttiin ja yhden vakuudettoman velkasitoumuksen tai useiden saman velallisen antamien vakuudettomien velkasitoumusten osalta enintään 2 prosenttiin vastuuvelan kokonaismäärästä.

4 §

Vakuutusyhdistyksen hallituksen on laadittava yhdistyksen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*). Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset sijoitussuunnitelmasta.

(kumotaan)

10 a luku

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla yhdistyksen varojen on katsottava ylittävän yhdistyksen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset, noudattaen, mitä vakuutusyhtiölain 11 luvun 2—5 §:ssä säädetään vahinkovakuutusyhtiön toimintapääomasta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 2—5 §:n mukaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

Vakuutusyhdistyksen on täytettävä jatkuvasti tämän luvun mukaiset toimintapääoma-vaatimukset.

Suuren vakuutusyhdistyksen toimintapääomasta on 3 §:n mukaista takuumäärää vastaavan määrän muodostuttava vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 1 ja 3—7 kohdassa tarkoitettu eristä, joista on vähennetty vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:ssä tarkoitettut erät.

10 a luku

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhdistyksen *toimintapääoma on määrä*, jolla yhdistyksen varojen on katsottava ylittävän yhdistyksen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset *siten kuin 1 a—1 d §:ssä säädetään*.

Vakuutusyhdistyksen on täytettävä jatkuvasti tämän luvun mukaiset toimintapääomaa koskevat vaatimukset.

1 a §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan luetaan:

1) 1 c §:ssä säädettyin rajoituksin maksettu pohjarahasto ja takuupääoma;

2) 1 c §:ssä säädettyin rajoituksin yhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella, edellyttäen että 25 prosenttia pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;

6) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;

7) yhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella, 1 b §:ssä säädettyin ehdoin ja 1 c §:ssä säädettyin rajoituksin täysin maksettu pääoma yhdistyksen vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomailainasta;

8) 1 c §:ssä säädettyin rajoituksin toiminnassa olevan vakuutusyhdistyksen 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu kyseiseksi tilikaudeksi määrättävissä oleva lisämaksu; lisämaksusta voidaan ottaa huomioon korkeintaan puolet enimmäismaksujen ja perittyjen maksujen erotuksesta; sekä

9) yhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut edellä esitettyihin eriin rinnastettavat erät.

1 b §

Jotta 1 a §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomailaina voidaan laskea osaksi toimintapääomaa, sen tulee täyttää 1 luvun 5 c §:ssä säädetty ehdot. Lisäksi edellytyksenä on, että:

1) muussa tapauksessa kuin vakuutusyhdistyksen purkautuessa tai konkurssissa lainan

pääoma saadaan palauttaa siten, että yhdistyspääoman palauttamisen jälkeen täyttää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;

2) lainasopimus ei sisällä määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin vakuutusyhdistystä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; sekä

3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain vakuutusyhdistyksen hakemuksesta Finanssi-
valvonnan luvalla.

1 c §

Edellä 1 a §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 a §:n 7 kohdassa tarkoitettuja pääomalainoja saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 a §:n 8 kohdassa tarkoitettua lisämaksua saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja määräajaksi otettuja pääomalainoja saa yhteensä lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 25:tä prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Toimintapääomaan luettavaa pääomalainojen määrää vähennetään tasaisesti kultakin alkavalta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

1 d §

Toimintapääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhdistyksen vapaasta omasta pääomasta;

4) vakuutuksen hankintamenojen tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus siltä osin kuin se ylittää yhdistyksen kustannuskuormitusperusteiden mahdollistaman määrän;

5) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

6) ilman korkoutusta lasketun korvausvastuun ja korkoutetun korvausvastuun erotus, jos yhdistyksen korvausvastuuta laskettaessa käytetään korkoutusta;

7) sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;

8) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;

9) johdannaissovimuksista vakuutusyhdistykselle koitua mahdollinen enimmäistappio; sekä

10) yhdistysten omistaman luotto- ja rahoituslaitoksen, toisen vakuutusyhdistyksen ja vakuutusyhtiön osakkeiden ja osuuksien käypä arvo siltä osin kuin arvo ylittää kymmenen prosenttia kyseisen yrityksen sidotusta pääomasta.

2 §

Suureen vakuutusyhdistykseen sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 11 luvun 7—11 ja 27 §:ssä säädetään vahinkovakuutusyhtiöstä.

Suuren vakuutusyhdistyksen toimintapääoman on aina oltava vähintään 3 §:n 2 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

(kumotaan)

2 a §

Pienen vakuutusyhdistyksen toimintapääoman on oltava vähintään 97 000 euroa lisättynä 27 prosentilla yhdistyksen tilinpäätöksen mukaisesta kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulojen keskiarvosta. Pienen vakuutusyhdistyksen oman pääoman on oltava vähintään puolet toimintapääoman vähimmäismäärästä.

2 a §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääoman on oltava vähintään 104 000 euroa lisättynä 27 prosentilla yhdistyksen tilinpäätöksen mukaisesta kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulojen keskiarvosta.

Vakuutusyhdistyksen oman pääoman on oltava vähintään puolet toimintapääoman vähimmäismäärästä.

3 §

Suuren vakuutusyhdistyksen takuumäärä on (kumotaan)
yksi kolmasosa 2 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän vähimmäismäärä on:

1) 2 625 000 euroa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkiin 10—15 tai tulevan jälleenvakuutuksen osuus on yli kymmenen prosenttia yhdistyksen kokonaisvakuutusmaksutulosta tai vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) 1 725 000 euroa muissa tapauksissa.

4 §

Suuren vakuutusyhdistyksen oman pääoman on oltava vähintään puolet 3 §:n mukaisesta vakuutusyhdistyksen takuumäärästä. Tätä pykälää sovellettaessa omaan pääomaan rinnastetaan vakuutusyhdistyksen ottama pääomalaina. (kumotaan)

5 §

Vakuutusyhdistyksen toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhdistyksen vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

5 §

Vakuutusyhdistyksen *varojen sijoittaminen*, toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhdistyksen vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

6 §

Tämän luvun 3 §:ssä säädettyjä euromääriä (kumotaan)
voidaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistaa Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (Eurostat) julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu euromäärä voidaan pyöristää ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

7 §

Vakuutusyhdistyksen vakavaraisuuspääoma on tasoitusmäärän ja toimintapääoman yhteismäärä.

Vakuutusyhdistyksen oikaistu vakavaraisuuspääoma saadaan oikaisemalla vakavarai-

7 §

Vakuutusyhdistyksen vakavaraisuuspääoma on tasoitusmäärän ja toimintapääoman yhteismäärä.

Vakuutusyhdistyksen oikaistu vakavaraisuuspääoma saadaan oikaisemalla vakavarai-

suuspääoma:

1) lisäämällä siihen vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalaina siltä osin kuin sitä ei vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n rajoitusten takia voida lukea toimintapääomaan;

2) vähentämällä siitä *tämän lain* 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu lisämaksuvelvollisuuden perusteella veloitettava määrä siltä osin, kuin se on vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 8 kohdan ja vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentin mukaisesti luettu osaksi toimintapääomaa; sekä

3) vähentämällä siitä yhdistyksen omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön tai yhdistyksen osakkeet ja osuudet sekä vastuudebentuurien, pääomalojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettävien erien käypä arvo, jos yhdistyksen omistukset täyttävät 12 a luvussa tarkoitetun omistusyhteyden määritelmän eikä näitä omistuksia ole vähennetty yhdistyksen toimintapääomasta vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:n 10 kohdan perusteella.

suuspääoma:

1) lisäämällä siihen *1 a §:n 7 kohdassa* tarkoitettu pääomalaina siltä osin, kuin sitä ei *1 c §:n* rajoitusten takia voida lukea toimintapääomaan;

2) vähentämällä siitä 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu lisämaksuvelvollisuuden perusteella veloitettava määrä siltä osin, kuin se on *tämän luvun 1 a §:n 8 kohdan ja 1 c §:n 3 momentin* mukaisesti luettu osaksi toimintapääomaa; sekä

3) vähentämällä siitä yhdistyksen omistaman luotto- ja rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön tai yhdistyksen osakkeet ja osuudet sekä vastuudebentuurien, pääomalojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettävien erien käypä arvo, jos yhdistyksen *omistusten välillä on 12 a luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa* tarkoitettu omistusyhteys eikä näitä omistuksia ole vähennetty yhdistyksen toimintapääomasta *tämän luvun 1 d §:n 10 kohdan* perusteella.

13 §

Finanssivalvonta voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhdistyksen hakemuksesta suostua siihen, että yhdistys poikkeaa vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän laskennassa käytettävistä parametreista tai kaavoista, jos ne eivät anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhdistyksen riskiasemasta.

13 §

Finanssivalvonta voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhdistyksen hakemuksesta suostua siihen, että yhdistys poikkeaa vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän laskennassa käytettävistä parametreista tai kaavoista, jos ne eivät anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhdistyksen riskiasemasta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakuutusyhdistyksen toimintapääomaan 1 a—1 d §:n mukaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

11 luku

Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö

2 §

Voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhdistyksen muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

11 luku

Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö

2 §

Voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhdistyksen muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

1) määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin jätettävä jakamatta; sekä

2) määrä, joka vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on vakuutusyhtiölain 8 luvun 17 §:n 1 ja 2 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan, ja määrä, jolla käyvän arvon rahasto on yhteismäärältään negatiivinen.

Takuupääoman alentamisesta aiheutuvaan voitonjaon rajoitukseen sovelletaan, mitä 5 luvun 2 §:ssä säädetään. Pääomalainalle maksettavasta korosta tai muusta hyvityksestä johtuvasta voitonjaon rajoituksesta säädetään 1 luvun 5 c §:n 2 momentissa ja 5 d §:n 1 momentissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos suuren vakuutusyhdistyksen oma pääoma on pienempi kuin 10 a luvun 4 §:ssä säädetty tai pienen vakuutusyhdistyksen pienempi kuin 2 luvun 5 §:n 3 momentissa säädetty vähimmäismäärä. Omaan pääomaan ei kuitenkaan tällöin rinnasteta vakuutusyhdistyksen ottamaa pääomalainaa. Voitonjako on myös kielletty, jos yhdistys ei täytä vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia taikka jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhdistys on maksukyvytön. Voitonjako on myös kielletty, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako aiheuttaa oman pääoman vähenemisen sen vähimmäismäärää pienemmäksi, yhdistyksen maksukyvyttömyyden tai sen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

3 §

Pienen vakuutusyhdistyksen, jonka 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettu oma pääoma on pienempi kuin tämän oman pääoman kaksinkertainen vähimmäismäärä, on vuosittain kartutettava vararahastoa vähintään kymmenellä prosentilla liikkeen tuottamasta voitosta.

Vararahastoon on siirrettävä takuuosuuden merkinnässä takuuosuuksista saatu nimellisarvon ylittävä määrä sekä määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon. Yhdistyskokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä vararahas-

1) määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin jätettävä jakamatta; sekä

2) määrä, joka vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on vakuutusyhtiölain 8 luvun 17 §:n 1 ja 2 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan, ja määrä, jolla käyvän arvon rahasto on yhteismäärältään negatiivinen.

Takuupääoman alentamisesta aiheutuvaan voitonjaon rajoitukseen sovelletaan 5 luvun 2 §:ää. Pääomalainalle maksettavasta korosta tai muusta hyvityksestä johtuvasta voitonjaon rajoituksesta säädetään 1 luvun 5 c §:n 2 momentissa ja 5 d §:n 1 momentissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos vakuutusyhdistyksen oma pääoma on pienempi kuin 2 luvun 5 §:ssä säädetty vähimmäismäärä. Omaan pääomaan ei kuitenkaan tällöin rinnasteta vakuutusyhdistyksen ottamaa pääomalainaa. Voitonjako on myös kielletty, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhdistys on maksukyvytön. Voitonjako on myös kielletty, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako aiheuttaa oman pääoman vähenemisen sen vähimmäismäärää pienemmäksi tai yhdistyksen maksukyvyttömyyden.

3 §

Vakuutusyhdistyksen, jonka 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettu oma pääoma on pienempi kuin tämän oman pääoman kaksinkertainen vähimmäismäärä, on vuosittain kartutettava vararahastoa vähintään kymmenellä prosentilla liikkeen tuottamasta voitosta.

Vararahastoon on siirrettävä takuuosuuden merkinnässä takuuosuuksista saatu nimellisarvon ylittävä määrä sekä määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon. Yhdistyskokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä vararahas-

toon.

Vararahastoa saadaan alentaa yhdistyskouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan vahvistetun taseen osoittaman tappion peittämiseksi, jollei sitä voida peittää vapaalla omalla pääomalla, tai varojen siirtämiseksi pohjarahastoon.

6 §

Yhdistyskokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa annetuista äänistä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tai 10 a luvun 4 §:ssä tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

6 b §

Suuren vakuutusyhdistyksen, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun 2 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, ja pienen vakuutusyhdistyksen, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun 2 a §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Suuren vakuutusyhdistyksen, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun 3 §:n mukainen takuumäärä, tai vakuutusyhdistyksen, jonka oma pääoma ei täytä 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tai 10 a luvun 4 §:ssä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston

toon.

Vararahastoa saadaan alentaa yhdistyskouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan vahvistetun taseen osoittaman tappion peittämiseksi, jollei sitä voida peittää vapaalla omalla pääomalla, *taikka* varojen siirtämiseksi pohjarahastoon.

6 §

Yhdistyskokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa annetuista äänistä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

3 §

Jos vakuutusyhdistys kuuluu vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun ryhmään, vakuutusyhdistyksen valvontaan sovelletaan mainittua lakia.

6 b §

Vakuutusyhdistyksen, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun 2 a §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Vakuutusyhdistyksen, jonka oma pääoma ei täytä 10 a luvun 2 a §:n 2 momentissa säädettyjä vähimmäisvaatimuksia, on viipymättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitus-suunnitelma.

Jos Vakuutusvalvontavirasto muutoin katsoo vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajien tai vakuutettujen etujen olevan vaarassa, virasto voi vaatia vakuutusyhdistystä toimittamaan viraston hyväksyttäväksi yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa Vakuutusvalvontavirasto voi korottaa vakuutusyhdistyksen toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta sen varmistamiseksi, että yhdistys pystyy täyttämään toimintapääomavaatimukset tulevaisuudessa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan 10 a luvun 2 b §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä.

Vakuutusvalvontavirasto voi joko osittain tai kokonaan kieltää yhdistystä lukemasta vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi yhdistyksen toimintapääomaa.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista

Jos *Finanssivalvonta* muutoin katsoo vakuutusyhdistyksen vakuutuksenottajien tai vakuutettujen etujen olevan vaarassa, *Finanssivalvonta* voi vaatia vakuutusyhdistystä toimittamaan *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa *Finanssivalvonta* voi korottaa vakuutusyhdistyksen toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta sen varmistamiseksi, että yhdistys pystyy täyttämään toimintapääomavaatimukset tulevaisuudessa.

Finanssivalvonta voi vaatia, että 10 a luvun 1 a §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan 10 a luvun 2 b §:n mukaista laskelmaa laadittaessa, jos näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä *taikka se on muutoin tarpeen oikean kuvan saamiseksi laskelmasta*.

Finanssivalvonta voi kieltää joko osittain tai kokonaan yhdistystä lukemasta 10 a luvun 1 a §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi yhdistyksen toimintapääomaa.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

6 c §

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää vakuutusyhdistystä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) yhdistys ei täytä 10 luvun 3 a §:ssä säädettyjä vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) yhdistys ei täytä 6 b §:n 2 momentissa säädettyjä yhdistyksen toimintapääomalle ja omalle pääomalle säädettyjä vaatimuksia;

3) yhdistys ei enää täytä 6 b §:n 1 momentissa säädettyjä yhdistyksen toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia ja *Finanssivalvon*nalla on aihetta olettaa yhdistyksen tilan edelleen heikkenevän; taikka

(kumotaan)

12 a luku

Vakuutusyrittäjäryhmittymän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

(kumotaan)

1) emoyrityksellä kirjanpitolaissa tarkoitettua emoyritystä sekä sellaista muuta oikeushenkilöä, jonka Finanssivalvonta katsoo tosiasiasa käyttävän määräysvaltaa toisessa yrityksessä;

2) tytäryrityksellä kirjanpitolaissa tarkoitettua tytäryritystä sekä sellaista muuta oikeushenkilöä, jossa Finanssivalvonta katsoo emoyrityksen tosiasiasa käyttävän määräysvaltaa sekä tällaisen oikeushenkilön tytäryritystä;

3) omistusyhteydellä sitä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille syntyy 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus; myös sellainen muu omistusosuus, joka luo luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille pysyvän yhteyden ja on tarkoitettu edistämään luonnollisen henkilön taikka oikeushenkilön tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toimintaa, muodostaa omistusyhteyden;

4) omistajayrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

6) vakuutussidosyrityksellä sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä, vakuutusomistusyhteisöä, kolmannen maan vakuutusyritystä, luotto- ja rahoituslaitosta sekä sijoituspalveluyritystä;

7) vakuutusyrityksellä vakuutusyhdistystä ja vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä sekä niihin rinnastettavaa sellaista ulkomaista vakuutuksenantajaa, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen;

8) kolmannen maan vakuutusyrityksellä ulkomaista vakuutusyritystä, joka harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutusta ja jonka kotivaltio ei kuulu Euroopan talousalueeseen;

9) monialaomistusyhteisöllä emoyritystä, joka ei ole vakuutusyritys, kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnas-

ta annetussa laissa tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyhdistys;

10) vakuutusyritysryhmittymällä jäljempänä 2 §:n 2—4 momentissa tarkoitettuja vakuutusyrityksiä, niiden sidos- ja omistajayrityksiä sekä omistajayrityksen sidosyrityksiä.

Määriteltäessä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä, välillisenä omistuksena pidetään tätä lukua sovellettaessa myös omistusta, joka saadaan laskukaavasta, jonka mukaan yritysten, jotka eivät kuulu samaan konserniin, peräkkäiset omistukset kerrotaan keskenään. Samaan konserniin kuuluvien yritysten osalta niiden omistuksia konsernin ulkopuolisessa yhtiössä pidetään tätä lukua sovellettaessa välittömänä omistuksena.

2 §

Vakuutusyhdistykseen, joka on omistajayrityksenä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä, sovelletaan tämän luvun 4 ja 5 §:n, 7 §:n 1, 3 ja 4 momentin ja 8, 11 ja 12 §:n sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:n ja 26 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä.

(kumotaan)

Tämän luvun 6 §:n, 7 §:n 2—4 momentin ja 8, 11 ja 12 §:n sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:n ja 26 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä sovelletaan vakuutusyhdistykseen, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyritys.

Vakuutusyhdistykseen, jonka emoyritys on monialaomistusyhteisö, sovelletaan tämän luvun 8, 11 ja 12 §:n sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:n säännöksiä.

Lisäksi 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun vakuutusyhdistykseen sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 26 luvun 6—10 §:ssä säädetään mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa käytävästä toimintapääomasta ja sen laskemisesta, mukautetun toimintapääoman laskemisesta, vakuutussidosyrityksen toimintapääoman rajoittamisesta, mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärästä ja poikkeuksista sidosyrityksen toimintapääoman huomioon ottamisessa.

3 §

Finanssivalvonta voi päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan yritykseen, jos yrityksellä on vain vähäinen merkitys vakuutusyhdistyksen tämän luvun mukaisen lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tai jos yrityksen taloudellisen tilanteen sisällyttäminen lisävalvonnan piiriin ei ole vakuutusyhdistyksen lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

(kumotaan)

Jos emoyrityksenä olevalla vakuutusomistusyhteisöllä, ulkomaisella jälleenvakuutusyrityksellä, kolmannen maan vakuutusyrityksellä tai monialaomistusyhteisöllä on tytäryrityksinä Suomessa ja vähintään yhdessä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneita vakuutusyrityksiä, Finanssivalvonta voi päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan suomalaiseen vakuutusyhdistykseen edellyttäen, että kyseisen vakuutusyritysryhmän lisävalvonta on toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutus toimintaa valvovan viranomaisen toimesta järjestetty vakuutusyritysryhmään kuuluvien vakuutusyritysten lisävalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/78/EY ilmenevien periaatteiden mukaisesti ja että Finanssivalvonta saa kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta kaikki vakuutusyritysryhmän lisävalvontaa varten tarpeelliset tiedot.

4 §

Tämän luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitetulla vakuutusyhdistyksellä sekä suomalaisella vakuutusomistusyhteisöllä on oltava riittävät sisäisen valvonnan järjestelmät tämän luvun mukaisen lisävalvonnan kannalta oleellisten tietojen tuottamiseksi. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan järjestämisestä.

(kumotaan)

5 §

Tämän luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettun vakuutusyhdistyksen lisävalvontaa varten yhdistyksen on laadittava mukautettu vakava-raisuuslaskelma, johon on otettava mukaan

(kumotaan)

vakuutussidosyritykset. Laskelma on toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Finanssivalvonta voi myöntää vakuutusyhdistykselle poikkeuksen mukautetun vakavaraisuuslaskelman laatimisvelvollisuudesta, jos se on toisen suomalaisen vakuutusyrityksen tai suomalaisen vakuutusomistusyhteisön sidosyritys, joka on otettu huomioon osakkaana olevan vakuutusyrityksen tai vakuutusomistusyhteisön mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa. Poikkeus voidaan myöntää vain, jos mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa mukana olevien vakuutusyritysten toimintapääomaan luettavat erät on asianmukaisesti ja Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla jaettu edellä mainittujen yritysten kesken.

6 §

Tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna vakuutusyhdistyksen emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on laadittava lisävalvontaa varten mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan emoyrityksen vakuutussidosyritykset. Jos vakuutusyhdistyksen emoyrityksenä on ulkomainen vakuutusomistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyritys, ryhmään kuuluvan vakuutusyhdistyksen on laadittava laskelma. Laskelma on toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

(kumotaan)

Finanssivalvonta voi päättää, että tässä pykälässä tarkoitettu mukautettu vakavaraisuuslaskelma on laadittava ainoastaan, jos emoyritys on lisävalvonnan piiriin kuuluvan vakuutusyritysryhmittymän ylin emoyritys.

6 a §

Vakuutusyhdistyksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella mukautettu vakavaraisuus voidaan määrätä konsernitilinpäätöksen perusteella. Mukautetun vakavaraisuuden määrittämiseen konsernitilinpäätöksen perusteella sovelletaan tämän luvun ja vakuutusyhtiölain 26 luvun 6–10 §:n säännöksiä.

(kumotaan)

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa mukautettu toimintapääoma on konsernitilinpäätöksen perusteella määrätty tämän lain 10 a luvun mukainen toimintapääoma. Mukautettuun toimintapääomaan luettavien

Voimassa oleva laki

erien osalta on otettava huomioon vakuutusyhtiölain 26 luvun 7, 8 ja 10 §:n säännökset sekä 9 §:n säännökset toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Konsernitilinpäätöksen perusteella määrätävä mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä on:

1) vakuutusyhtiölain 26 luvun 9 §:n mukainen mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä, jolloin mainitun säännöksen 2 kohdan suhteelliset osuudet ovat konsernitilinpäätöksen laatimisessa käytettyjä osuuksia; tai

2) konsernitilinpäätöksen tietojen perusteella laskettu toimintapääoman vähimmäismäärä, joka määräytyy tämän lain ja sen nojalla sovellettavien vakuutusyhtiölain toimintapääoman vähimmäismäärää koskevien säännösten mukaisesti.

7 §

Jos 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun vakuutusyhdistyksen 5 §:n nojalla laskettu mukautettu vakavaraisuus on negatiivinen, yhdistyksen on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi viraston määräämässä ajassa yhdistyksen vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

(kumotaan)

Jos 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusyhdistyksen vakavaraisuus 6 §:n mukaisen laskelman perusteella on vaarantunut tai saattaa vaarantua, vakuutusyhdistyksen emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi viraston määräämässä ajassa yhdistyksen vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma. Jos emoyrityksenä on muu 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu yritys kuin suomalainen vakuutusomistusyhteisö, vakuutusyhdistyksen on toimitettava tervehdyttämissuunnitelma virastolle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman tulee sisältää:

1) ehdotus toimenpiteistä, jotka tarvitaan vakavaraisuustilan tervehdyttämiseksi;

2) selvitys siitä, millä tavoin ehdotettujen toimenpiteiden arvioidaan vaikuttavan vakuuttuihin etuihin turvaavasti; sekä

3) määräaika, jonka kuluessa tervehdyttä-

mistoimenpiteet on tarkoitus toteuttaa.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tervehdyttämissuunnitelman sisällöstä.

8 §

Finanssivalvonnan on valvottava liiketoimia vakuutusyhdistyksen ja sen sidosyrityksen, omistajayrityksen ja omistajayrityksen sidosyrityksen välillä.

(kumotaan)

Lisäksi Finanssivalvonnan on valvottava liiketoimia vakuutusyhdistyksen ja sellaisen luonnollisen henkilön välillä, jolla on omistusyhteys yhdistyksessä tai sen sidosyrityksessä, yhdistyksen omistajayrityksessä taikka yhdistyksen omistajayrityksen sidosyrityksessä.

Valvonnassa on erityisesti kiinnitettävä huomiota liiketoimiin, jotka koskevat lainoja, takauksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, toimintapääomaan hyväksyttäviä eriä, sijoituksia, jälleenvakuutusliikettä ja kustannusten jakamissopimuksia.

Vakuutusyhdistyksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1—3 momentissa tarkoitetuista merkittävistä liiketoimista siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää. Jos näiden tietojen perusteella ilmenee, että yhdistyksen vakavaraisuus on tai saattaa olla vaarassa, yhdistyksen on toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi Finanssivalvonnan määräämässä ajassa yhdistyksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä samanlaisissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hallinnollisten palvelujen hankkimiseen konserniin kuuluvalta yritykseltä eikä emoyrityksen tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja debentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryrityksen pääomarakenteen vahvistamiseksi.

11 §

Jos vakuutusyhdistys ei ole toimittanut Vakuutusvalvontavirastolle tässä luvussa säädettyä lisävalvontaa varten tarpeellisia tietoja,

(kumotaan)

vakuutusyhdistyksen sidosyrityksen, osakasyrityksen tai osakasyrityksen sidosyrityksen on viraston vaatimuksesta toimitettava hallussaan olevat kyseiset tiedot virastolle.

12 §

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, tämän luvun mukaisen lisävalvonnan alaisilla yrityksillä ja niiden sidos- ja osakasyrityksillä on oikeus vaihtaa keskenään lisävalvonnan kannalta oleellisia tietoja.

(kumotaan)

13 luku

Selvitystila ja konkurssi

3 §

Jos yhdistyksen vakuutuksenottajien lukumäärä on kahtena peräkkäisenä vuonna alle 300, Vakuutusvalvontavirasto voi ryhtyä toimenpiteisiin yhdistyksen asettamiseksi selvitystilaan ja purkamiseksi, jollei virasto katso, että yhdistyksen toiminnassa edelleen toteutuvat terveet vakuutukselliset perusteet.

(kumotaan)

13 luku

Selvitystila ja konkurssi

20 §

Jos vakuutusyhdistys on asetettu selvitystilaan yhdistyskokouksen päätöksellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa, yhdistyskokous voi, tilintarkastajien annettua asiasta lausuntonsa, 4 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä säädetyllä äänten enemmistöllä päättää, että selvitystila lopetetaan ja yhdistyksen toimintaa jatketaan. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, jos selvitystilaan on tämän lain mukainen peruste tai jos yhdistyksen omaisuutta on jaettu.

Jos vakuutusyhdistys on asetettu 3 §:n 2 momentin nojalla selvitystilaan yhdistyskokouksen päätöksellä, yhdistyskokous voi tilintarkastajien annettua asiasta lausuntonsa päättää, että selvitystila lopetetaan ja yhdistyksen toimintaa jatketaan. Päätös on pätevä vain, jos sitä ovat kannattaneet ne, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa tai yhdistysjärjestyksessä määrätty suurempi osa kokouksessa annetuista äänistä. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, jos selvitystilaan on tämän lain mukainen peruste tai jos yhdistyksen omaisuutta on jaettu.

Mitä 1 momentissa säädetään, on vastavasti noudatettava, jos

1) suuri yhdistys, joka on asetettu selvitystilaan sen johdosta, että sen toimintapääoma on pienempi kuin 10 a luvun mukainen takuumäärä tai

2) vakuutusyhdistys, jonka oma pääoma on

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan, jos vakuutusyhdistys, jonka oma pääoma on oman pääoman vähimmäisvaatimusta pienempi, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

oman pääoman vähimmäisvaatimusta pienempi, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja yhdistyksen toiminnan jatkamisesta on tehty, yhdistykselle on valittava johto yhdistysjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Kun hallitus on valittu, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä ja hallituksen vaalista ilmoitus Vakuutusvalvontavirastolle ja rekisteröimistä varten rekisteriviranomaiselle. Päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen rekisteröintiä. Yhdistyksen velkojille haettu julkinen haaste jää vaikutuksitta, kun selvitystila on lopetettu tämän pykälän mukaisesti.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja yhdistyksen toiminnan jatkamisesta on tehty, yhdistykselle on valittava johto yhdistysjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Kun hallitus on valittu, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä ja hallituksen va-
linnasta ilmoitus *Finanssivalvonnalle* ja rekisteröimistä varten rekisteriviranomaiselle. Päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen rekisteröintiä. Yhdistyksen velkojille haettu julkinen haaste jää vaikutuksitta, jos selvitystila on lopetettu tämän pykälän mukaisesti.

27 §

Vakuutusyhdistykset ovat vastuussa niistä saatavista, joilla on 24 §:ssä mainittu etuoikeus, siltä osin kuin niitä ei saada suoritetuiksi selvitystilassa tai konkurssissa olevan vakuutusyhdistyksen varoista osakkaiden lisämaksuvelvollisuuden toteuttamisen jälkeenkään.

Yhdistysten kesken vastuu jakautuu viimeksi vahvistettujen tilinpäätösten mukaisten vakuutusmaksutulojen suhteessa.

Selvitysmiehen tai pesähoitajan on viipymättä laadittava luettelo yhdistysten 2 momentin mukaisesti määriteltyyn vastuuseen perustuvista suorituksista ja niiden määräämisessä noudatetuista suhdeluvuista sekä toimitettava luettelo Vakuutusvalvontavirastolle, jossa se on pidettävä asianomaisten nähtävänä 30 päivän ajan. Viraston on ilmoitettava luettelon nähtävilläolosta virallisessa lehdessä 14 luvun 11 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen ja pyydettyessä annettava luettelo tiedoksi asianomaisille. Yhdistyksille määrättyihin suorituksiin ja niiden määräämisessä käytettyihin suhdelukuihin voivat yhdistykset hakea oikaisua virastolta 30 päivän kuluessa luettelon nähtävilläoloajan päättymisestä.

Kun luettelo on saanut lainvoiman, selvitysmiehen tai pesähoitajan on perittävä yhdistyksiltä luettelon mukaiset suoritukset.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

5.

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 83 s §, sellaisena kun se on laissa 175/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 83 v—83 z § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 luku

**Vakuutusmaksut, vastuovelka ja vakava-
 raisuuspääoma**

83 s §

Jos vapaaehtoista lisäeläketointia harjoittava eläkekassa takaa biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason, eläkekassalla on jatkuvasti oltava vakuutusteknisen vastuuvelan lisäksi riittävästi omia varoja varmuuspääomana.

Omien varojen on oltava riskityypin ja varojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläkejärjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa ennakoituihin vastuisiin.

Tässä pykälässä tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 11 luvun 1 §:ssä, 2 §:n 3—6 kohdassa, 5 §:n 1, 2, 5 ja 7—9 kohdassa, 6 §:ssä, 12 §:n 1 momentissa sekä 13, 14 ja 16 §:ssä säädetään henkivakuutusyhtiön toimintapääoman laskemisesta ja toimintapääoman vähimmäismäärästä. Eläkekassan omiin varoihin luetaan lisäksi maksettu pohjarahasto ja takuupääoma.

Eläkekassan menevä jälleenvakuutus otetaan huomioon täysimääräisesti omien varojen vaatimusta vähentävänä tekijänä laskettaessa tässä pykälässä tarkoitettuja omia varoja.

83 s §

Jos vapaaehtoista lisäeläketointia harjoittava eläkekassa takaa biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason, eläkekassalla on jatkuvasti oltava vakuutusteknisen vastuuvelan lisäksi riittävästi omia varoja, joilla se pystyy täyttämään 83 v—83 y §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta yhteenlasketun vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (**omien varojen vähimmäismäärä**).

Omien varojen on oltava riskityypin ja varojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläkejärjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa ennakoituihin vastuisiin.

Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettuihin omiin varoihin luetaan seuraavat erät:

- 1) maksettu pohjarahasto ja takuupääoma;
- 2) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;
- 3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 4) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset; sekä

5) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena.

Eläkekassan 1 momentissa tarkoitetuista omista varoista on vähennettävä seuraavat erät:

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä;

2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

4) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä; sekä

5) johdannaissopimuksista eläkekassalle koituva mahdollinen enimmäistappio.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä kieltää eläkekassaa lukemasta 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettua erää osittain tai kokonaan osaksi kassan 1 momentissa tarkoitettuja varoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä; ja

2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

83 v §

Lukuun ottamatta vakuutusluokista annetun lain (526/2008) 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vakuutuksia, mainitussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta 83 s §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen tämän pykälän 2 ja 3 momentin mukaiset määrät.

Vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus. Korkeintaan kolmeksi vuodeksi otetussa kuolemanvaravakuutuksessa osuus on kuitenkin 0,1 prosenttia ja, jos vakuutus on otettu useammaksi kuin kolmeksi mutta enintään viideksi vuodeksi, osuus on 0,15 prosenttia. Saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

83 w §

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvien vakuutusten osalta 83 s §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen 2—5 momentin mukaiset määrät.

Jos 83 s §:n mukaista toimintaa harjoittava eläkekassa vastaa sijoitusriskistä, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Jos 83 s §:n mukaista toimintaa harjoittava eläkekassa ei vastaa sijoitusriskistä eikä eläkekassalla ole oikeutta muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 1 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 83 x §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Jos 83 s §:n mukaista toimintaa harjoittava eläkekassa ei vastaa sijoitusriskistä ja eläkekassalla on oikeus muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten viimeksi kuluneen tilikauden hallintokuluista lasketaan 25 prosentin osuus.

83 x §

Edellä 83 v §:n 2 momentissa sekä 83 w §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden omalla vastuulla olevaa vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summaa vastaavaan summaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,85.

Edellä 83 v §:n 3 momentissa sekä 83 w §:n 4 momentissa tarkoitettu suhdeluku

saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden kyseessä olevien vakuutusten omalla vastuulla olevaa riskisummaa vastaavaan riskisummaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos jälleenvakuutus sopimusten luonne tai laatu on muuttunut merkittävästi viimeksi kuluneesta tilikaudesta, tai jälleenvakuutus sopimuksissa ei tapahdu todellista riskinsiirtoa, tai se on vähäistä, Finanssivalvonta voi vaatia, että eläkekassa käyttää omien varojen vähimmäismäärää laskiessaan suurempia suhdelukuja kuin mitä saadaan 1 ja 2 momentin perusteella.

83 y §

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osuus 83 s §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärästä on 2—5 momentissa tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Eläkekassan viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 omalla vastuulla olevasta vakuutusmaksutulosta lasketaan yhteen 18 prosenttia ensimmäisestä 50 000 000 eurosta ja 16 prosenttia sen yli menevästä osasta.

Jos eläkekassan viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 vakuutusmaksutuotto on suurempi kuin vakuutusmaksutulo, tehdään 2 momentin mukainen laskelma käyttäen vakuutusmaksutulon sijasta vakuutusmaksutuottoa.

Eläkekassan kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 omalla vastuulla olevasta korvauskulujen keskiarvosta lasketaan yhteen 26 prosenttia ensimmäisestä 37 200 000 eurosta ja 23 prosenttia sen ylimenevästä osasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu 2—4 momentin mukaisesti määräytyvä omien varojen vähimmäismäärä on pienempi kuin edeltävän vuoden omien varojen vähimmäismäärä, on omien varojen vähimmäismäärän oltava vähintään edeltävän vuoden omien varojen vä-

himmäismäärä kerrottuna suhdeluvulla, joka saadaan, kun tilikauden lopun omalla vastuulla oleva vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten korvausvastuu jaetaan tilikauden alun omalla vastuulla olevalla korvausvastuulla. Tämä suhdeluku ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä pykälässä säädetyt määrät Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu euromäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

83 z §

Jos eläkekassan 83 s §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu omien varojen määrä on pienempi kuin 83 s §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä, eläkekassa on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, miten eläkekassa vuoden kuluessa täyttää omien varojen vähimmäismäärän.

---

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*

6.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkesäätiölain (1774/1995) 48 e ja 48 g §, sellaisina kuin ne ovat, 48 e § laissa 174/2009, ja 48 g § laissa 443/2012, sekä
lisätään lakiin uusi 48 h § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 luku

6 luku

**Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä vaka-
varaisuuspääoma**

**Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä vaka-
varaisuuspääoma**

48 e §

48 e §

Jos vapaaehtoista lisäeläketointaa harjoit-
tava eläkesäätiö takaa biometrisen riskin, si-
joitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason,
eläkesäätiöllä on jatkuvasti oltava eläkevas-
tuun lisäksi riittävä määrä omia varoja var-
muuspääomana.

Jos vapaaehtoista lisäeläketointaa har-
joittava eläkesäätiö takaa biometrisen riskin,
sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason,
eläkesäätiöllä on jatkuvasti oltava eläkevas-
tuun lisäksi riittävä määrä omia varoja, *joilla
se pystyy täyttämään vakuutuskassalain
(1164/1992) 83 v—83 y §:n mukaisesti eri
vakuutusluokkien osalta yhteenlasketun vä-
himmäismäärää koskevat vaatimuksen (omi-
en varojen vähimmäismäärä).*

Omien varojen on oltava riskityypin ja va-
rojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläke-
järjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa enna-
koituihin vastuisiin.

Omien varojen on oltava riskityypin ja va-
rojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläke-
järjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa enna-
koituihin vastuisiin.

Tässä pykälässä tarkoitettun omien varojen
vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan,
mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 11 luvun
1 §:ssä, 2 §:n 3—6 kohdassa, 5 §:n 1, 2, 5 ja
7—9 kohdassa, 6 §:ssä, 12 §:n 1 momentissa
sekä 13, 14 ja 16 §:ssä säädetään henkivakuu-
tusyhtiön toimintapääoman laskemisesta ja
toimintapääoman vähimmäismäärästä.

*Eläkesäätiön 1 momentissa tarkoitettuihin
omien varoihin luetaan seuraavat erät:*

Eläkesäätiön menevä jälleenvakuutus ote-
taan huomioon täysimääräisesti omien varo-
jen vaatimusta vähentävänä tekijänä lasketta-
essa eläkesäätiön tässä pykälässä tarkoitettuja
omia varoja.

*1) sidotun ja vapaan oman pääoman ra-
hastot;*

*2) tilikauden ja edellisten tilikausien yli-
jäämistä kertynyt oma pääoma;*

*3) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momen-
tin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja
15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;
sekä*

*4) taseen omaisuuden käyppien arvojen ja
kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä
osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan
poikkeuksellisenä.*

*Eläkesäätiön 1 momentissa tarkoitetuista
omista varoista on vähennettävä seuraavat
erät:*

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä;
- 2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

48 g §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspäömaan 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän, eläkesäätiön tulee kuvata 48 d §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakautumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan kannatusmaksuilla tai kannatusmaksujen alennuksia rajoitetaan.

Työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkesäätiön tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkesäätiö ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspäömaan, jos eläkesäätiön toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspäömaan työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkesäätiön on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän kes-

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käyppien arvojen positiivinen erotus;

3) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

4) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä; sekä

5) johdannaissovimuksista eläkesäätiölle koituva mahdollinen enimmäistappio.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä kieltää eläkesäätiötä lukemasta 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettua erää osittain tai kokonaan osaksi säätiön 1 momentissa tarkoitettuja varoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä; ja
- 2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

48 g §

Jos eläkesäätiön 48 e §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen omien varojen määrä on pienempi kuin 48 e §:n 1 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärä, eläkesäätiön on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehtymissuunnitelma. Tervehtymissuunnitelmassa on osoitettava, miten eläkesäätiö vuoden kuluessa täyttää omien varojen vähimmäismäärän.

kimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeamalla lisää merkittävästi eläkesäätiön toiminnan riskejä, eläkesäätiön tulee rajoittaa lisävaikutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

48 h §

Edellytyksenä 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän lukemiselle vakavaraisuuspääomaan on, että eläkesäätiön tulee kuvata 48 d §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa, mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan kannatusmaksuilla tai kannatusmaksujen alennuksia rajoitetaan.

Työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkesäätiön tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkesäätiö ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkesäätiön toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Jos työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä on luettu vakavaraisuuspääomaan, eläkesäätiön on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama

lisää merkittävästi eläkesäätiön toiminnan riskejä, eläkesäätiön tulee rajoittaa lisävaikutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuunvelan kattamisesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

7.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 15 §, 16 d §:n 7 kohta ja 16 e §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa (/) ja 11 §:n 2 momentti laissa 983/2013, 15 § laissa 524/2008 sekä 16 d §:n 7 kohta ja 16 e §:n 1 momentti laissa 442/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 5 a, 9 g ja 13 b §, 16 e §:ään, sellaisena kuin se on laissa 442/2012, uusi 3 momentti, lakiin uusi 16 f § ja lailla 524/2008 kumotun 31 §:n tilalle uusi 31 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5 ja 7 §:ää, 8 §:n 1—4 momenttia, 9—12 §:ää, 14—18 §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 2 a, 3—5 ja 11 a §:ää, 13 §:n 1 momenttia sekä 14—19 §:ää ja 25 §:ää, 2 luvun 1 a §:ää, 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 ja 9 b §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa sekä 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—5 §:ää, 7—12 ja 12 a §:ää, 14—18 ja 20 a—20 c §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:ää, 8 luvun 19 §:ää, 8 a lukua, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10—13 ja 13 a lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia sekä 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun

1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10—12 §:ää.

6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 1 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4—7 §:ää, 16 §:n 1 momenttia sekä 25—27 §:ää, 26 lukua eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia sekä 2 ja 10 §:ää.

2 luku

Työeläkevakuutusyhtiön perustaminen

5 a §

Rahamaksu, apportti, periminen ja seuraamukset

Mitä osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ssä säädetään rahamaksusta, apportista ja maksuviivästyksen seuraamuksista, sovelletaan myös työeläkevakuutusyhtiöön. Mainitusta 6 §:stä poiketen:

- 1) keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa;*
- 2) työeläkevakuutusosakeyhtiön osakkeista sekä keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön takuusuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän lain 6 §:n 1 momentissa säädetystä peruspääomasta.*

4 luku

Yhtiön hallinto

9 g §

Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäsenten muutoksista Finanssivalvonnalle

Työeläkevakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäsenten muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 9 e §:n mukaiset vaatimukset.

11 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutus- toiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjoh- don tuntemus. Vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen va- kuutusmatemaatikko ei saa olla työeläkeva- kuutusyhtiön toimitusjohtajana.

11 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutus- toiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjoh- don tuntemus. Vakuutusyhtiölain 6 luvun 19 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen va- kuutusmatemaatikko ei saa olla työeläkeva- kuutusyhtiön toimitusjohtajana.

5 luku

Tilintarkastus

13 b §

Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastusta kos- kevat erityiset säännökset

Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tar- kastuksen on riittävänä pidettävässä laajuus- dessa ulotuttava 14 §:n mukaiseen vastuuväl- kaan ja 16 §:n mukaiseen vakavaraisuuspää- omaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä työeläkevakuutusyh- tiön ja sen kanssa samaan konserniin kuulu- vien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoi- miin.

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta on annettava kertomus yhtiön hallitukselle.

Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouk- sessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisessa asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista sei- koista.

6 luku

Vastuuvelka

15 §

Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate

Työeläkevakuutusyhtiön on katettava tämän lain 14 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka siten kuin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetään.

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä tämän lain 14 §:ssä tarkoitettua vastuuvelasta vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä säädetty erät.

Työeläkevakuutusyhtiön on vastuuvelan lisäksi katettava velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, velka yrittäjän eläkelain 142 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon sekä vakuutusmaksuista johtuvat velat.

Sen lisäksi, mitä 1—3 momentissa säädetään, työeläkevakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioikeuden tuottama tai muu etuoikeus työeläkevakuutusyhtiön omaisuuteen.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua kateluettelon liitteeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

1) 4 momentissa tarkoitettujen esineoikeuden alaiset saatavat; ja

2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu etuoikeus kohdistuu.

15 §

Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate

Työeläkevakuutusyhtiön on katettava 14 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka siten kuin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetään.

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä 14 §:ssä tarkoitettua vastuuvelasta seuraavat erät:

1) annetun jälleenvakuustoitominnan osalta jälleenvakuutusentajien vastuulla oleva osuus, joka saa olla yhteensä enintään 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) saatua jälleenvakuustoitomintaa vastaava osuus sitä vastaavien jälleenvakuustalletesaamisten määrään saakka;

3) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset; sekä

4) vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot, jotka on aktivoitu taseen vastaaviin.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua jälleenvakuuttajan vastuulla olevaa osuutta ei kuitenkaan saa vähentää, jos jälleenvakuutuksenantaja on selvitystilassa tai konkurssissa taikka muutoin on todennäköistä, ettei jälleenvakuuttaja pysty vastaamaan sitoumuksistaan. Finanssivalvonta voi lisäksi erityisistä valvonnallisista syistä enintään 2 vuoden määräajaksi rajoittaa yksittäisen työeläkevakuutusyhtiön oikeutta vähentää annettua jälleenvakuustoitomintaa vastaavaa osuutta vastuuvelkaa katettaessa.

Työeläkevakuutusyhtiön on vastuuvelan lisäksi katettava velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, velka yrittäjän eläkelain 142 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon sekä vakuutusmaksuista johtuvat velat.

Sen lisäksi, mitä 1—4 momentissa säädetään, työeläkevakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioi-

keuden tuottama tai muu etuoikeus työeläkevakuutusyhtiön omaisuuteen.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laske-
misesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun
lain 19 §:ssä tarkoitetun kateluettelon liit-
teeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

- 1) 5 momentissa tarkoitetut esineoikeuden
alaiset saatavat; ja
- 2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu
etuoikeus kohdistuu.

7 luku

Vakavaraisuuspääoma

16 d §

Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät

Vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä
seuraavat erät:

---

7) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslai-
toksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden,
osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalaino-
jen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavi-
en erien käypä arvo, *jollei yhtiöön sovelleta
vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettua val-
vontaa, ja* yhtiön omistukset täyttävät vakuu-
tusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettun omis-
tusyhteyden taikka vaihtoehtoisesti vähentä-
miseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuu-
tusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta
erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlas-
kumenetelmää.

16 e §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia, että 16 a §:ssä
tarkoitettujen vakavaraisuuspääomaan sisäl-
tyvien erien arvoa alennetaan vakuutusyhtiö-
lain 11 luvun 24 §:n mukaista laskelmaa laa-
dittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien
markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä
muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-
ajankohdan välillä.

---

16 d §

Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät

Vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä
seuraavat erät:

---

7) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslai-
toksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden,
osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalaino-
jen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavi-
en erien käypä arvo, *jos työeläkevakuutusyh-
tiön ja yrityksen välillä on vakuutusyhtiölain
1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä si-
donnaisuus.*

16 e §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia, että 16 a §:ssä
tarkoitettujen vakavaraisuuspääomaan sisäl-
tyvien erien arvoa alennetaan *16 f §:n* mu-
kaista vakavaraisuuspääomalaskelmaa laadit-
taessa, *jos* näiden erien markkina-arvossa on
tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkastelu-
ajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä
*taikka se on muutoin tarpeen oikean kuvan
saamiseksi yhtiön taloudellisesta asemasta.*

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomaan 16 a–16 d §:n mukaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä sekä 20 §:ssä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

16 f §

Vakavaraisuuspääomalaskelma

Työeläkevakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma vakavaraisuuspääomaa koskevien vaatimusten täyttymisestä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomalaskelman laatimisesta ja toimittamisen ajankohdista.

11 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävät

Finanssivalvonta valvoo, että työeläkevakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutus tapaa.

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjestetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla ja että yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat. Lisäksi Finanssivalvonta valvoo työeläkevakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Finanssivalvonta valvoo myös suomalaisia vakuutusomistusyhteisöjä noudattaen, mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään.

---

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*

9.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 11 ja 12 kohta, 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohta sekä 5 momentti, 65 b §:n 2 momentti, 65 c §:n 1 ja 2 momentti ja 67 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 11 ja 12 kohta ja 67 §:n 5 momentti laissa 752/2012, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 170/2014, 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti sekä 65 c §:n 2 momentti laissa 611/2014 sekä 65 b §:n 2 momentti ja 65 c §:n 1 momentti laissa 985/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

4 §

Valvottavat

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

-----
2) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusyhtiötä;

-----
2) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusyhtiötä *ja erillisyyhtiötä*;

6 §

6 §

Muut määritelmät

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

-----
11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten lisävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

-----
11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten ryhmävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 1 §:n 10 kohdassa tarkoitettua vakuutusyritysryhmittymää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymi-

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymi-

en valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

mien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

3 luku

Valvontavaltuudet

26 §

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP:n tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitettussa toimenpidesuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettussa ryhmittymän vakava-raisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 11 luvun 25 tai 26 §:ssä, 26 luvun 12 tai 13 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tai 12 a luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa tai esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitettussa toimenpidesuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettussa ryhmittymän vakava-raisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 tai 6 §:ssä tai 26 luvun 11 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tarkoitettussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa tai esitettävä toimiluvan perumista, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lain-

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa tai esitettävä toimiluvan perumista, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lain-

voimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

voimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen. *Toimilupa on peruttava myös silloin, jos vakuutusyhtiö on tehnyt päätöksen selvitystilasta tai Finanssivalvonta antanut vakuutusyhtiön selvitystilan alkamista koskevan määräyksen.*

6 luku

Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö ulkomaan valvontaviranomaisen kanssa

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen luottolaitosten ja sivuliikkeiden sekä rahoitus- ja vakuutusalan yritysten toimintaa valvovilla ulkomaisilla ETA-valvontaviranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegioon. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi kutsua valvontakollegioon ETA-valtioiden keskuspankkien edustajia sekä Finanssivalvontaa vastaavia muiden kuin ETA-valtioiden valvontaviranomaisia.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Valvontakollegion tehtävänä on helpottaa valvontaviranomaisten yhteistoimintaa asianomaisten luottolaitosten ja sivuliikkeiden sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnassa. Finanssivalvonta vahvistaa valvontakollegiolle valvontayhteistyötä koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet. Finanssivalvonnan on ennen toimintaperiaatteiden vahvistamista kuultava kollegioon osallistuvia ulkomaisia ETA-valvontaviranomaisia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valvottavien ja sivuliikkeiden toimintaa valvovilla ulkomaisilla ETA-valvontaviranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegioon. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi kutsua valvontakollegioon ETA-valtioiden keskuspankkien edustajia sekä Finanssivalvontaa vastaavia muiden kuin ETA-valtioiden valvontaviranomaisia.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Valvontakollegion tehtävänä on helpottaa valvontaviranomaisten yhteistoimintaa asianomaisten valvottavien ja sivuliikkeiden valvonnassa. Finanssivalvonta vahvistaa valvontakollegiolle valvontayhteistyötä koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet. Finanssivalvonnan on ennen toimintaperiaatteiden vahvistamista kuultava kollegioon osallistuvia ulkomaisia ETA-valvontaviranomaisia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;

2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;

3) valvontaohjelma ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 31 §:n 2 kohdassa tarkoitettua arvon tekemiseksi;

4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;

5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;

6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;

7) vakavaraisuusvaatimuksien johdonmukainen soveltaminen sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa.

2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;

3) valvontaohjelma ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 31 §:n 2 kohdassa tarkoitettua arvon tekemiseksi;

4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;

5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;

6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;

7) vakavaraisuusvaatimuksien johdonmukainen soveltaminen sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa; ja

8) menettelytavat vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseksi.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvonta voi siirtää valvottavia koskevaa päätösvaltaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle niin kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa erikseen säädetään.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvonta voi siirtää valvottavia koskevaa päätösvaltaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle niin kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, *vakuutusyhtiölaissa*, sijoituspalvelulaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

10.

Laki**rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 7 ja 14 kohdan a—d alakohta, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n e, g ja h kohta, 20 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 984/2013, 2 §:n 1 momentin 14 kohdan a—d alakohta ja 17 §:n 2 momentti laissa 886/2008 sekä 18 §:n h kohta laissa 174/2014,

lisätään 21 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2014, uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

2 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *vakuutusalan yrityksellä* vakuutusyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa (521/2008) ja vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä ja palveluyritystä;

7) *vakuutusalan yrityksellä* vakuutusyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä ja palveluyritystä *sekä vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua kytkösyhtiötä ja erillisyyhtiötä;*

14) *keskeisellä valvontaviranomaisella:*

14) *keskeisellä valvontaviranomaisella:*

a) ulkomaan valvontaviranomaista, joka toimii rahoitus- ja vakuutusryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena;”

a) ulkomaan valvontaviranomaista, joka toimii rahoitus- ja vakuutusryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena;

b) muuta ulkomaan valvontaviranomaista, joka vastaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta valvonnasta taikka ryhmittymään kuuluvan ulkomaisen vakuutusyhtiön lisävalvonnasta;

b) muuta ulkomaan valvontaviranomaista, joka vastaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta valvonnasta taikka ryhmittymään kuuluvan ulkomaisen vakuutusyhtiön *ryhmävalvonnasta;*

c) rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan säännellyn ulkomaisen yrityksen, johon ei sovelleta b kohdassa tarkoitettua konsolidoitua valvontaa tai lisävalvontaa, valvonnas-

c) rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan säännellyn ulkomaisen yrityksen, johon ei sovelleta b kohdassa tarkoitettua konsolidoitua valvontaa tai *ryhmävalvontaa,* val-

ta vastaavaa ulkomaan valvontaviranomaista;

d) muuta kuin a—c kohdassa tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan säännellyn ulkomaisen yrityksen valvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, jos a—c kohdassa tarkoitetut valvontaviranomaiset yksimielisesti niin päättävät.

vonnasta vastaavaa ulkomaan valvontaviranomaista;

d) muuta kuin a—c kohdassa tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan säännellyn ulkomaisen yrityksen valvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, jos a—c kohdassa tarkoitetut valvontaviranomaiset yksimielisesti niin päättävät.

3 luku

Ryhmittymän taloudellisen aseman valvonta

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Ryhmittymään kuuluva yritys voidaan Finanssivalvonnan päätöksellä jättää ottamatta huomioon 18—23 §:ää sovellettaessa, jos soveltaminen ei ole tarpeen ryhmittymän valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen antamista pyydettävä siitä muiden keskeisten valvontaviranomaisten lausunto. Yritys, joka kuuluu ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön lisävalvonnan piiriin, voidaan lisäksi ilman Finanssivalvonnan päätöstäkin jättää ottamatta huomioon, jos se on yrityksen vähäisen merkityksen vuoksi jätetty ottamatta huomioon konsolidoidussa valvonnassa tai lisävalvonnassa.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla va-

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Ryhmittymään kuuluva yritys voidaan Finanssivalvonnan päätöksellä jättää ottamatta huomioon 18—21 ja 23 §:ää sovellettaessa, jos soveltaminen ei ole tarpeen ryhmittymän valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen antamista pyydettävä siitä muiden keskeisten valvontaviranomaisten lausunto. Yritys, joka kuuluu ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön *ryhmävalvonnan* piiriin, voidaan lisäksi ilman Finanssivalvonnan päätöstäkin jättää ottamatta huomioon, jos se on yrityksen vähäisen merkityksen vuoksi jätetty ottamatta huomioon konsolidoidussa valvonnassa tai *ryhmävalvonnassa*.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla va-

roilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

e) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja toimintapääoman vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen henki- tai vahinkovakuutusyhtiö tai muu kuin g kohdassa tarkoitettu kotimainen ulkomainen henki- tai vahinkovakuutusyhtiö tai jälleenvakuutusyritys;

g) vakuutusyrityksen kotivaltion säännösten mukaista toimintapääomaa ja toimintapääoman vähimmäismäärää, kun kyseessä on ulkomainen vakuutusyritys, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen, tai muu ulkomainen vakuutusyritys, jolta sen kotivaltion lain mukaan vaaditaan toimilupaa ja jonka toiminnalle on asetettu suomalaisia vakavaraisuusvaatimuksia vastaavat vaatimukset; jos tällaisia vaatimuksia sovelletaan kyseisessä valtiossa vakuutusyrityksiin, mutta ei jälleenvakuutusyrityksiin, jälleenvakuutusyrityksen toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä voidaan laskea kuin kyseessä olisi mainitun valtion vakuutusyritys;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka 2 §:n 3 momentin mukaan vakuutusalan yritykseksi katsottava rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö, vaihtoehtorahastojen hoitaja, säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

roilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

e) vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävää omaa varallisuutta ja vakavaraisuuspääomavaatimusta, kun kyseessä on suomalainen henki- tai vahinkovakuutusyhtiö tai muu kuin g kohdassa tarkoitettu ulkomainen henki- tai vahinkovakuutusyhtiö tai jälleenvakuutusyritys;

g) vakuutusyrityksen kotivaltion säännösten mukaista omaa varallisuutta ja vakavaraisuuspääomavaatimusta, kun kyseessä on ulkomainen vakuutusyritys, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen, tai muu ulkomainen vakuutusyritys, jolta sen kotivaltion lain mukaan vaaditaan toimilupaa ja jonka toiminnalle on asetettu suomalaisia vakavaraisuusvaatimuksia vastaavat vaatimukset; jos tällaisia vaatimuksia sovelletaan kyseisessä valtiossa vakuutusyrityksiin, mutta ei jälleenvakuutusyrityksiin, jälleenvakuutusyrityksen oma varallisuus ja vakavaraisuuspääomavaatimus voidaan laskea kuin kyseessä olisi mainitun valtion vakuutusyritys;

h) vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävää omaa varallisuutta ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka 2 §:n 3 momentin mukaan vakuutusalan yritykseksi katsottava rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö, vaihtoehtorahastojen hoitaja, säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

20 §

*Ryhmittymän vakavaraisuusvaatimuksen las-
kemiseen sovellettavat yleiset periaatteet*

Jos ryhmittymässä samaan toimialaan kuuluvien yritysten yhteenlaskettu omien varojen määrä ylittää näiltä yrityksiltä vaadittavan omien varojen yhteenlasketun vähimmäismäärän, näistä yhteenlasketuista omista varoista saadaan yhteenlaskettujen omien varojen vähimmäismäärän ylittävältä osin ottaa huomioon ryhmittymän vakavaraisuutta laskettaessa ainoastaan sellaiset omat varat, jotka täyttävät sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset omille varoille asetetut vaatimukset että vakuutusyhtiölain mukaiset toimintapääomalle asetettavat vaatimukset. Mitä tässä momentissa säädetään omista varoista ja omien varojen vähimmäismäärästä, sovelletaan vastaavasti konsolidoituihin omiin varoihin ja mukautettuun toimintapääomaan sekä konsolidoituun omien varojen vähimmäismäärään ja mukautettuun toimintapääoman vähimmäismäärään niiden yritysten osalta, jotka kuuluvat ryhmittymään kuuluvan yrityksen konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvan yrityksen lisävalvonnan piiriin.

21 §

Asiakasriskit

20 §

*Ryhmittymän vakavaraisuusvaatimuksen las-
kemiseen sovellettavat yleiset periaatteet*

Jos ryhmittymässä samaan toimialaan kuuluvien yritysten yhteenlaskettu omien varojen määrä ylittää näiltä yrityksiltä vaadittavan omien varojen yhteenlasketun vähimmäismäärän, näistä yhteenlasketuista omista varoista saadaan yhteenlaskettujen omien varojen vähimmäismäärän ylittävältä osin ottaa huomioon ryhmittymän vakavaraisuutta laskettaessa ainoastaan sellaiset omat varat, jotka täyttävät sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset omille varoille asetetut vaatimukset että vakuutusyhtiölain mukaiset vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävälle omalle varallisuudelle asetettavat vaatimukset. Mitä tässä momentissa säädetään omista varoista ja omien varojen vähimmäismäärästä, sovelletaan vastaavasti konsolidoituihin omiin varoihin ja vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen ryhmän omaan varallisuuteen sekä konsolidoituun omien varojen vähimmäismäärään ja vakuutusyhtiölain 26 luvun mukaiseen vakavaraisuuspääomavaatimukseen niiden yritysten osalta, jotka kuuluvat ryhmittymään kuuluvan yrityksen konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön ryhmävalvonnan piiriin.

21 §

Asiakasriskit

Asiakasriskejä eivät ole vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 c §:ssä tarkoitetut sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määrittävät sijoituskohteet.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*

11.**Laki****Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,00284
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,00284
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,25
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,00284

eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaisissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaisissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutuskassalaisissa tarkoitettu muu vakuutus- kassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,00284
maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,00284
merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyys- vakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,00284
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikenne- vakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyys- kassalaisissa (603/1984) tarkoitettu työttö- myyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,00284
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, kunnallisessa eläkelaiissa (549/2003) tarkoi- tettu Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja kirkkolaisissa (1054/1993) tarkoitettu Kir- kon keskusrahaston eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00095
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00284
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ul- komaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,11
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ul- komaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,00095
sijoitusrahastolaisissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahas- tojen varojen yhteismäärä	0,0022
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoi- tusneuvonnan liikevaihto	0,34
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettun toimiluvan saanut vaihto- ehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoita- jan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varo- jen yhteismäärä	0,0022
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,34

annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua		
yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinnoitujen sijoitusrahastojen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0022
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitettu pörssi sekä arvosuosjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettussa laissa tarkoitettu muu selvitysyhteisö kuin arvopaperikeskus	liikevaihto	1,30 %; maksu on kuitenkin vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettu muu sijoituspalveluyritys kuin lain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,34
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,11
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,66
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,15
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,34
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,15
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoitautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailta hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0011
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,15

sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,34
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,03

Ehdotus

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,00284
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,00284
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,25
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa	taseen loppusumma	0,00284

(354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhdistiö		
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,00284
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutus-kassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,00284
maatalousyrittäjän eläkelaislaissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,00284
merimieseläkelaislaissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,00284
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,00284
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, kunnallisessa eläkelaislaissa (549/2003) tarkoitettu Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja kirkkolaissa (1054/1993) tarkoitettu Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00095
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00284
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,11
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,00095
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0022
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,34
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettun toimiluvan saanut vaihto-	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien	0,0022

ehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,34
yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinnoitujen sijoitusrahastojen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0022
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi sekä arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu muu selvitysyhteisö kuin arvopaperikeskus	liikevaihto	1,30 %; maksu on kuitenkin vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettu muu sijoituspalveluyritys kuin lain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,34
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,11
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,66
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,15
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,34
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,15
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoitautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailla hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0011

sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,15
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamisen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamisen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,34
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,03

Voimassa oleva laki

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 000
muu luottolaitos	2 000
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 000
maksulaitos	2 000
vakuutusyhtiö	6 000
vakuutusyhdistys	1 000
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 200
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	800
työttömyyskassa	6 000

Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 000
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 200
valtion eläkerahasto, Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	15 000
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	2 000
rahastoyhtiö	4 000
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 000
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 000
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 500
muu sijoituspalveluyritys kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 000
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 000
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 000
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 000
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 000
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 000
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 000
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 000

Ehdotus

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 000
muu luottolaitos	2 000
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 000
maksulaitos	2 000
vakuutusyhtiö	6 000
<i>vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö</i>	2 000
vakuutusyhdistys	1 000
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 200
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	800
työttömyyskassa	6 000
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 000
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 200
valtion eläkerahasto, Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	15 000
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	2 000
rahastoyhtiö	4 000
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 000
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 000
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 500
muu sijoituspalveluyritys kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 000
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 000
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 000
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 000
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 000
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 000

Voimassa oleva laki

kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 000
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 000

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

12.

Laki**vakuutusopimuslain 9 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusopimuslain (543/1994) 9 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
 426/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

Vakuutuksesta annettavat tiedot

9 a §

9 a §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Oikeusministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä henkivakuutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/83/EY liitteessä III lueteltujen tietojen ilmoittamisesta.

Oikeusministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II)* annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY 183—185 artiklassa mainittujen tietojen ilmoittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 .